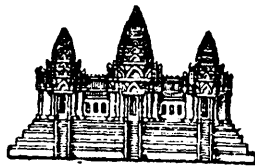

ព្រះ
ក្រុងប៊ិណដាណាប៊ិ
និង
សេចក្តីប្រែប្រាស់សាសនា
អភិធម្មប៊ិណ
យមក សង្ឃភាគ
ទី២

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត ភ្នំពេញ

គ. ស. ២៥១០

អភិធម្មបិដកេ

យមកស្ស ធម្មោ ភាគោ

ឥន្ទ្រិយយមកំ

បណ្ណតិវាវោ

(១) ពាវីសត្ថិន្ទ្រិយានំ ចក្កិន្ទ្រិយំ សោត្ថិន្ទ្រិយំ
យានិន្ទ្រិយំ ជីវិន្ទ្រិយំ កាយិន្ទ្រិយំ មនិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិន្ទ្រិយំ
បុរិសិន្ទ្រិយំ ជីវិតិន្ទ្រិយំ សុខិន្ទ្រិយំ ទុក្ខិន្ទ្រិយំ សោម-
នស្សិន្ទ្រិយំ ទោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ សន្ធិន្ទ្រិ-
យំ វិរិយិន្ទ្រិយំ សត្ថិន្ទ្រិយំ សមាធិន្ទ្រិយំ បញ្ញាន្ទ្រិយំ
អនញ្ញតញ្ញស្សមិត្តិន្ទ្រិយំ អញ្ញិន្ទ្រិយំ អញ្ញតាវិន្ទ្រិយំ ។

ឧទ្ទេសោ

(២) ចក្កុ ចក្កុន្ទ្រិយំ ចក្កុន្ទ្រិយំ ចក្កុ ។
សោតំ សោត្ថិន្ទ្រិយំ សោត្ថិន្ទ្រិយំ សោតំ ។ យានំ
យានិន្ទ្រិយំ យានិន្ទ្រិយំ យានំ ។ ជីវិតំ ជីវិតិន្ទ្រិយំ
ជីវិតិន្ទ្រិយំ ជីវិតំ ។ កាយោ កាយិន្ទ្រិយំ កា-
យិន្ទ្រិយំ កាយោ ។ មនោ មនិន្ទ្រិយំ មនិន្ទ្រិយំ
មនោ ។ ឥន្ទំ ឥន្ទ្រិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិន្ទ្រិយំ ឥន្ទំ ។

អភិធម្មបិដក

យមកៈ ធម្មភាគ

តិរ្ថិយយមកៈ

បណ្ឌិតិវរៈ

[១] ឥន្ទ្រិយ ២២ គឺ ចក្ខុន្ទ្រិយ ១ សោត្តន្ទ្រិយ ១ ឃានន្ទ្រិយ ១ ជីវិក្ខុន្ទ្រិយ ១ កាយន្ទ្រិយ ១ មនិន្ទ្រិយ ១ ឥត្តន្ទ្រិយ ១ បុរិសន្ទ្រិយ ១ ជីវិតន្ទ្រិយ ១ សុខន្ទ្រិយ ១ ទុក្ខន្ទ្រិយ ១ សោមនស្សន្ទ្រិយ ១ ពោមនស្សន្ទ្រិយ ១ ឧបេក្ខន្ទ្រិយ ១ សង្ខន្ទ្រិយ ១ វិវិយន្ទ្រិយ ១ សត្តន្ទ្រិយ ១ សមាធិន្ទ្រិយ ១ បញ្ញាវិញ្ញាណន្ទ្រិយ ១ អនុញ្ញាតតាស្សន្ទ្រិយ ១ អញ្ញាតន្ទ្រិយ ១ អញ្ញាតាវិញ្ញាណន្ទ្រិយ ១ ។

ឧទ្ទេស

[២] ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ ចក្ខុន្ទ្រិយ ក៏ឈ្មោះថាចក្ខុ ។
សោត្តៈ ឈ្មោះថាសោត្តន្ទ្រិយ សោត្តន្ទ្រិយ ក៏ឈ្មោះថាសោត្តៈ ។
ឃានៈ ឈ្មោះថាឃានន្ទ្រិយ ឃានន្ទ្រិយ ក៏ឈ្មោះថាឃានៈ ។
ជីវិក្ខុ ឈ្មោះថាជីវិក្ខុន្ទ្រិយ ជីវិក្ខុន្ទ្រិយ ក៏ឈ្មោះថាជីវិក្ខុ ។
កាយ ឈ្មោះថាកាយន្ទ្រិយ កាយន្ទ្រិយ ក៏ឈ្មោះថាកាយ ។
មនៈ ឈ្មោះថាមនិន្ទ្រិយ មនិន្ទ្រិយ ក៏ឈ្មោះថាមនៈ ។
ឥត្ត ឈ្មោះថាឥត្តន្ទ្រិយ ឥត្តន្ទ្រិយ ក៏ឈ្មោះថាឥត្ត ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

បុរិសោ បុរិសិន្ទ្រិយំ បុរិសិន្ទ្រិយំ បុរិសោ ។ ជីវិតំ ជី-
 វិតិន្ទ្រិយំ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ជីវិតំ ។ សុខំ សុខិន្ទ្រិយំ សុខិ-
 ន្ទ្រិយំ សុខំ ។ ទុក្ខំ ទុក្ខិន្ទ្រិយំ ទុក្ខិន្ទ្រិយំ ទុក្ខំ ។
 សោមនស្សំ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ
 សោមនស្សំ ។ ទោមនស្សំ ទោមនស្សិន្ទ្រិយំ ទោ-
 មនស្សិន្ទ្រិយំ ទោមនស្សំ ។ ឧបេក្ខា ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ
 ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ឧបេក្ខា ។ សទ្ធា សទ្ធិន្ទ្រិយំ សទ្ធិន្ទ្រិយំ
 សទ្ធា ។ វិរិយំ វិរិយិន្ទ្រិយំ វិរិយិន្ទ្រិយំ វិរិយំ ។ សតិ
 សតិន្ទ្រិយំ សតិន្ទ្រិយំ សតិ ។ សមាធិ សមាធិន្ទ្រិយំ
 សមាធិន្ទ្រិយំ សមាធិ ។ បញ្ញា បញ្ញិន្ទ្រិយំ បញ្ញិន្ទ្រិយំ
 បញ្ញា ។ អនញ្ញតញ្ញស្សមីតិ អនញ្ញតញ្ញស្សមីតិន្ទ្រិយំ
 អនញ្ញតញ្ញស្សមីតិន្ទ្រិយំ អនញ្ញតញ្ញស្សមីតិ ។ អញ្ច
 អញ្ចិន្ទ្រិយំ អញ្ចិន្ទ្រិយំ អញ្ច ។ អញ្ញាតាវី អញ្ញាតា-
 វិន្ទ្រិយំ អញ្ញាតាវីន្ទ្រិយំ អញ្ញាតាវី ។

(៣) ន ចក្កំ ន ចក្កិន្ទ្រិយំ ន ចក្កិន្ទ្រិយំ ន ចក្កំ ។
 ន សោតំ ន សោតិន្ទ្រិយំ ន សោតិន្ទ្រិយំ ន សោតំ ។
 ន យានំ ន យានិន្ទ្រិយំ ន យានិន្ទ្រិយំ ន យានំ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បុរិសៈ ឈ្មោះថាបុរិសន្ត្រីយ បុរិសន្ត្រីយ ក៏ឈ្មោះថាបុរិសៈ ។ ជីវិត
 ឈ្មោះថាជីវិតន្ត្រីយ ជីវិតន្ត្រីយ ក៏ឈ្មោះថាជីវិត ។ សុខៈ ឈ្មោះថា
 សុខន្ត្រីយ សុខន្ត្រីយ ក៏ឈ្មោះថាសុខៈ ។ ទុក្ខ ឈ្មោះថាទុក្ខន្ត្រីយ
 ទុក្ខន្ត្រីយ ក៏ឈ្មោះថាទុក្ខ ។ សោមនស្ស ឈ្មោះថាសោមនស្សន្ត្រីយ
 សោមនស្សន្ត្រីយ ក៏ឈ្មោះថាសោមនស្ស ។ ទោមនស្ស ឈ្មោះថា
 ទោមនស្សន្ត្រីយ ទោមនស្សន្ត្រីយ ក៏ឈ្មោះថា ទោមនស្ស ។ ឧបេក្ខា
 ឈ្មោះថាឧបេក្ខន្ត្រីយ ឧបេក្ខន្ត្រីយ ក៏ឈ្មោះថាឧបេក្ខា ។ សទ្ធា
 ឈ្មោះថាសទ្ធិន្ត្រីយ សទ្ធិន្ត្រីយ ក៏ឈ្មោះថាសទ្ធា ។ វិរិយៈ ឈ្មោះថា
 វិរិយន្ត្រីយ វិរិយន្ត្រីយ ក៏ឈ្មោះថាវិរិយៈ ។ សតិ ឈ្មោះថាសតិ
 សតិ ក៏ឈ្មោះថាសតិ ។ សមាធិ ឈ្មោះថាសមាធិន្ត្រីយ សមា-
 ធិន្ត្រីយ ក៏ឈ្មោះថាសមាធិ ។ បញ្ញា ឈ្មោះថាបញ្ញន្ត្រីយ បញ្ញន្ត្រីយ
 ក៏ឈ្មោះថាបញ្ញា ។ អនតោតពាស្សម័តិ ឈ្មោះថាអនតោតពាស្ស-
 ម័តិន្ត្រីយ អនតោតពាស្សម័តិន្ត្រីយ ក៏ឈ្មោះថា អនតោតពាស្សម័តិ ។
 អញ្ចា ឈ្មោះថាអញ្ចន្ត្រីយ អញ្ចន្ត្រីយ ក៏ឈ្មោះថាអញ្ចា ។ អញ្ចាតារី
 ឈ្មោះថាអញ្ចាតារីន្ត្រីយ អញ្ចាតារីន្ត្រីយ ក៏ឈ្មោះថាអញ្ចាតារី ។

[៣] មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ត្រីយ មិនមែនចក្ខុន្ត្រីយ
 មិនឈ្មោះថាចក្ខុ ។ មិនមែនសោតៈ មិនឈ្មោះថាសោតន្ត្រីយ
 មិនមែនសោតន្ត្រីយ មិនឈ្មោះថាសោតៈ ។ មិនមែនឃានៈ មិន
 ឈ្មោះថាឃានន្ត្រីយ មិនមែនឃានន្ត្រីយ មិនឈ្មោះថាឃានៈ ។

តម្រៀមមក បណ្តាញិវាស្ស ឧទ្ទេសោ

ន ជីវ្ហា ន ជីវ្ហិន្ទ្រយំ ន ជីវ្ហិន្ទ្រយំ ន ជីវ្ហា ។ ន កាយោ
 ន កាយិន្ទ្រយំ ន កាយិន្ទ្រយំ ន កាយោ ។ ន
 មនោ ន មនិន្ទ្រយំ ន មនិន្ទ្រយំ ន មនោ ។
 ន ឥត្ថំ ន ឥត្ថិន្ទ្រយំ ន ឥត្ថិន្ទ្រយំ ន ឥត្ថំ ។ ន
 បុរិសោ ន បុរិសិន្ទ្រយំ ន បុរិសិន្ទ្រយំ ន បុរិសោ ។
 ន ជីវិតំ ន ជីវិតិន្ទ្រយំ ន ជីវិតិន្ទ្រយំ ន ជីវិតំ ។ ន
 សុខំ ន សុខិន្ទ្រយំ ន សុខិន្ទ្រយំ ន សុខំ ។ ន ទុក្ខំ
 ន ទុក្ខិន្ទ្រយំ ន ទុក្ខិន្ទ្រយំ ន ទុក្ខំ ។ ន សោម-
 នស្សំ ន សោមនស្សិន្ទ្រយំ ន សោមនស្សិន្ទ្រយំ ន
 សោមនស្សំ ។ ន ទោមនស្សំ ន ទោមនស្សិន្ទ្រយំ
 ន ទោមនស្សិន្ទ្រយំ ន ទោមនស្សំ ។ ន ឧបេក្ខា
 ន ឧបេក្ខិន្ទ្រយំ ន ឧបេក្ខិន្ទ្រយំ ន ឧបេក្ខា ។ ន
 សទ្ធា ន សទ្ធិន្ទ្រយំ ន សទ្ធិន្ទ្រយំ ន សទ្ធា ។ ន
 វិរិយំ ន វិរិយិន្ទ្រយំ ន វិរិយិន្ទ្រយំ ន វិរិយំ ។
 ន សតិ ន សតិន្ទ្រយំ ន សតិន្ទ្រយំ ន សតិ ។

តន្ត្រីយយមកៈ បណ្ណត្តិវរៈ ឧទេស

មិនមែនជីវ្គ មិនឈ្មោះថាជីវ្គន្ទ្រិយ មិនមែនជីវ្គន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាជីវ្គ ។
 មិនមែនកាយ មិនឈ្មោះថាកាយន្ទ្រិយ មិនមែនកាយន្ទ្រិយ មិន
 ឈ្មោះថាកាយ ។ មិនមែនមនៈ មិនឈ្មោះថាមន្ទ្រិយ មិនមែន
 មន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាមនៈ ។ មិនមែនឥត្ថ មិនឈ្មោះថាឥត្ថន្ទ្រិយ
 មិនមែនឥត្ថន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាឥត្ថ ។ មិនមែនបុរិសៈ មិនឈ្មោះថា
 បុរិស្ទ្រិយ មិនមែនបុរិស្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាបុរិសៈ ។ មិនមែនជីវិត
 មិនឈ្មោះថាជីវិតន្ទ្រិយ មិនមែនជីវិតន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាជីវិត ។ មិន
 មែនសុខ មិនឈ្មោះថាសុខន្ទ្រិយ មិនមែនសុខន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថា
 សុខ ។ មិនមែនទុក្ខ មិនឈ្មោះថាទុក្ខន្ទ្រិយ មិនមែនទុក្ខន្ទ្រិយ មិន
 ឈ្មោះថាទុក្ខ ។ មិនមែនសោមនស្ស មិនឈ្មោះថាសោមនស្សន្ទ្រិយ
 មិនមែនសោមនស្សន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាសោមនស្ស ។ មិនមែនពោម-
 នស្ស មិនឈ្មោះថាពោមនស្សន្ទ្រិយ មិនមែនពោមនស្សន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះ
 ថាពោមនស្ស ។ មិនមែនឧបេក្ខា មិនឈ្មោះថាឧបេក្ខន្ទ្រិយ មិនមែនឧ-
 បេក្ខន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាឧបេក្ខា ។ មិនមែនសង្ខតា មិនឈ្មោះថាសង្ខតន្ទ្រិយ
 មិនមែនសង្ខតន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាសង្ខតា ។ មិនមែនវិវិយៈ មិនឈ្មោះថា
 វិវិយន្ទ្រិយ មិនមែនវិវិយន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាវិវិយៈ ។ មិនមែនសតិ
 មិនឈ្មោះថាសតិន្ទ្រិយ មិនមែនសតិន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាសតិ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ន សមាធិ ន សមាធិន្ទ្រិយំ ន សមាធិន្ទ្រិយំ ន សមា-
 ធិ ។ ន បញ្ញា ន បញ្ញាន្ទ្រិយំ ន បញ្ញាន្ទ្រិយំ ន
 បញ្ញា ។ ន អនន្តាភិក្ខុសង្ឃមីតំ ន អនន្តាភិក្ខុសង្ឃ-
 មីតំ ន អនន្តាភិក្ខុសង្ឃមីតំន្ទ្រិយំ ន អនន្តាភិក្ខុ-
 សង្ឃមីតំ ។ ន អញ្ចំ ន អញ្ចាន្ទ្រិយំ ន អញ្ចាន្ទ្រិយំ ន
 អញ្ចំ ។ ន អញ្ញាតារី ន អញ្ញាតារីន្ទ្រិយំ ន អញ្ញាតា-
 រីន្ទ្រិយំ ន អញ្ញាតារី ។

[៤] ចក្កំ ចក្កាន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា សោតន្ទ្រិយំ ។
 ចក្កំ ចក្កាន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា យាធិន្ទ្រិយំ ។ ចក្កំ ចក្កា-
 ន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា ជីវិតន្ទ្រិយំ ។ ចក្កំ ចក្កាន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិ-
 យា កាយិន្ទ្រិយំ ។ ចក្កំ ចក្កាន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា មនិ-
 ន្ទ្រិយំ ។ ចក្កំ ចក្កាន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា ឥត្ថន្ទ្រិយំ ។
 ចក្កំ ចក្កាន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា បរិស័ន្ទ្រិយំ ។ ចក្កំ ចក្កា-
 ន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា ជីវិតន្ទ្រិយំ ។ ចក្កំ ចក្កាន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា
 សុខិន្ទ្រិយំ ។ ចក្កំ ចក្កាន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា ទុក្ខិន្ទ្រិយំ ។
 ចក្កំ ចក្កាន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនមែនសមាធិ មិនឈ្មោះថាសមាធិន្ទ្រិយ មិនមែនសមាធិន្ទ្រិយ មិន
 ឈ្មោះថាសមាធិ ។ មិនមែនបញ្ញា មិនឈ្មោះថាបញ្ញាន្ទ្រិយ មិនមែនបញ្ញា-
 ន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាបញ្ញា ។ មិនមែន អនតោតោស្យាមីតិ មិនឈ្មោះ
 ថាអនតោតោស្យាមីតិន្ទ្រិយ មិនមែនអនតោតោស្យាមីតិន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះ
 ថាអនតោតោស្យាមីតិ ។ មិនមែនអញ្ចៈ មិនឈ្មោះថាអញ្ចៈន្ទ្រិយ មិន-
 មែនអញ្ចៈន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ចៈ ។ មិនមែនអញ្ចាតាវី មិនឈ្មោះ
 ថាអញ្ចាតាវីន្ទ្រិយ មិនមែនអញ្ចាតាវីន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ចាតាវី ។

(៤) ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាសោ-
 តិន្ទ្រិយ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាយានិ-
 ន្ទ្រិយ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាជីវិន្ទ្រិយ ។
 ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាកាយិន្ទ្រិយ ។
 ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាមនិន្ទ្រិយ ។
 ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាឥត្តិន្ទ្រិយ ។
 ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាបុរិសិន្ទ្រិយ ។
 ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាជីវិតិន្ទ្រិយ ។
 ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាសុខិន្ទ្រិយ ។
 ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាទុក្ខិន្ទ្រិយ ។ ចក្ខុ
 ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាសោមនស្សិន្ទ្រិយ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បណ្ណត្ថិវស្ស ឧទ្ទេសោ

ចក្កុ ចក្កុន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា នោមនស្សន្ទ្រិយំ ។ ចក្កុ
 ចក្កុន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ។ ចក្កុ
 ចក្កុន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា សន្ទ្រិយំ ។ ចក្កុ ចក្កុន្ទ្រិយំ
 ឥន្ទ្រិយា វិរិយន្ទ្រិយំ ។ ចក្កុ ចក្កុន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា
 សត្តន្ទ្រិយំ ។ ចក្កុ ចក្កុន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា សមាធិ-
 ន្ទ្រិយំ ។ ចក្កុ ចក្កុន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា បញ្ញន្ទ្រិយំ ។
 ចក្កុ ចក្កុន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា អនញ្ញតញ្ញស្មាមីត្តន្ទ្រិយំ ។
 ចក្កុ ចក្កុន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញន្ទ្រិយំ ។ ចក្កុ ចក្កុ-
 ន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញតារីន្ទ្រិយំ ។ សោតំ សោ-
 ត្តន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា ចក្កុន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ សោតំ
 សោត្តន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញតារីន្ទ្រិយំ ។ យានំ
 យានិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា ចក្កុន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ យានំ
 យានិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញតារីន្ទ្រិយំ ។ ជិន្នា
 ជិន្និន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា ចក្កុន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយា
 អញ្ញតារីន្ទ្រិយំ ។ កាយោ កាយិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា
 ចក្កុន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញតារីន្ទ្រិយំ ។

ឥន្ទ្រិយយមក បណ្ណតិវារៈ ខ្មែរស

ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាទោមនស្សន្ទ្រិយ ។
 ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាឧបេក្ខន្ទ្រិយ ។
 ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាសង្ខន្ទ្រិយ ។
 ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាវិវិធិន្ទ្រិយ ។
 ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាសត្តិឥន្ទ្រិយ ។
 ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាសមាធិន្ទ្រិយ ។
 ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាបញ្ញាឥន្ទ្រិយ ។
 ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាអនុពាគពា-
 ស្យាមតិឥន្ទ្រិយ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ
 ឈ្មោះថាអញ្ញាឥន្ទ្រិយ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ
 ឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយ ។ សោតៈ ឈ្មោះថាសោត្តិឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយ
 ទាំងឡាយ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ ។ បេ ។ សោតៈ ឈ្មោះថា
 សោត្តិឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយ ។ យានៈ
 ឈ្មោះថាយានិឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ ។ បេ ។
 យានៈ ឈ្មោះថាយានិឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាអញ្ញាតា-
 វិន្ទ្រិយ ។ ជិត្ត ឈ្មោះថាជិត្តិឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថា
 ចក្ខុន្ទ្រិយ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយ ។
 កាយ ឈ្មោះថាកាយិន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ
 ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

មនោ មន្ត្រិយំ ឥន្ទ្រិយា ចក្ក្រិយំ ។ បេ ។
ឥន្ទ្រិយា អញ្ញាតាវិទ្យំ ។ ឥត្ថំ ឥត្ថិទ្ធិយំ ឥន្ទ្រិ-
យា ចក្ក្រិយំ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញាតាវិទ្យំ ។
បុរិសោ បុរិសិទ្ធិយំ ឥន្ទ្រិយា ចក្ក្រិយំ ។ បេ ។
ឥន្ទ្រិយា អញ្ញាតាវិទ្យំ ។ ជីវិតំ ជីវិតិទ្ធិយំ
ឥន្ទ្រិយា ចក្ក្រិយំ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញាតាវិ-
ទ្ធិយំ ។ សុខំ សុខិទ្ធិយំ ឥន្ទ្រិយា ចក្ក្រិយំ ។ បេ ។
ឥន្ទ្រិយា អញ្ញាតាវិទ្យំ ។ ទុក្ខំ ទុក្ខិទ្ធិយំ ឥន្ទ្រិយា
ចក្ក្រិយំ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញាតាវិទ្យំ ។ ភោម-
នស្សំ ភោមនស្សិទ្ធិយំ ឥន្ទ្រិយា ចក្ក្រិយំ ។
បេ ។ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញាតាវិទ្យំ ។ ទោមនស្សំ
ទោមនស្សិទ្ធិយំ ឥន្ទ្រិយា ចក្ក្រិយំ ។ បេ ។
ឥន្ទ្រិយា អញ្ញាតាវិទ្យំ ។ ឧបេក្ខា ឧបេក្ខិ-
ទ្ធិយំ ឥន្ទ្រិយា ចក្ក្រិយំ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយា
អញ្ញាតាវិទ្យំ ។ សទ្ធា សទ្ធិទ្ធិយំ ឥន្ទ្រិយា ចក្ក្រិ-
ទ្ធិយំ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញាតាវិទ្យំ ។ វិរិយំ
វិរិយិទ្ធិយំ ឥន្ទ្រិយា ចក្ក្រិយំ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មនៈ ឈ្មោះថាមន្ត្រីន្ត្រីយ ឥន្ត្រីយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ត្រីយ ។ បេ ។
ឥន្ត្រីយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ត្រីយ ។ ឥត្ថី ឈ្មោះថាឥត្ថិន្ត្រីយ
ឥន្ត្រីយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ត្រីយ ។ បេ ។ ឥន្ត្រីយទាំងឡាយ ឈ្មោះ
ថាអញ្ញាតាវិន្ត្រីយ ។ បុរិសៈ ឈ្មោះថាបុរិសិន្ត្រីយ ឥន្ត្រីយទាំងឡាយ
ឈ្មោះថាចក្ខុន្ត្រីយ ។ បេ ។ ឥន្ត្រីយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិ-
ន្ត្រីយ ។ ជីវិត ឈ្មោះថាជីវិតិន្ត្រីយ ឥន្ត្រីយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាចក្ខុ-
ន្ត្រីយ ។ បេ ។ ឥន្ត្រីយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ត្រីយ ។ សុខៈ
ឈ្មោះថាសុខិន្ត្រីយ ឥន្ត្រីយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ត្រីយ ។ បេ ។
ឥន្ត្រីយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ត្រីយ ។ ទុក្ខៈ ឈ្មោះថាទុក្ខិន្ត្រីយ
ឥន្ត្រីយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ត្រីយ ។ បេ ។ ឥន្ត្រីយទាំងឡាយ ឈ្មោះ
ថាអញ្ញាតាវិន្ត្រីយ ។ សោមនស្ស ឈ្មោះថាសោមនស្សិន្ត្រីយ ឥន្ត្រីយ
ទាំងឡាយ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ត្រីយ ។ បេ ។ ឥន្ត្រីយទាំងឡាយ ឈ្មោះថា
អញ្ញាតាវិន្ត្រីយ ។ ទោមនស្ស ឈ្មោះថាទោមនស្សិន្ត្រីយ ឥន្ត្រីយទាំង-
ឡាយ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ត្រីយ ។ បេ ។ ឥន្ត្រីយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាអញ្ញា-
តាវិន្ត្រីយ ។ ឧបេក្ខា ឈ្មោះថាឧបេក្ខិន្ត្រីយ ឥន្ត្រីយទាំងឡាយ ឈ្មោះ
ថាចក្ខុន្ត្រីយ ។ បេ ។ ឥន្ត្រីយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ត្រីយ ។
សទ្ធ ឈ្មោះថាសទ្ធិន្ត្រីយ ឥន្ត្រីយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ត្រីយ ។ បេ ។
ឥន្ត្រីយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ត្រីយ ។ វិរិយៈ ឈ្មោះថាវិរិយិន្ត្រីយ
ឥន្ត្រីយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ត្រីយ ។ បេ ។ ឥន្ត្រីយទាំងឡាយ

តន្ត្រីយយមកេ បណ្តាត្តិវាស្ស ឧទ្ទេសោ

អញ្ញាតាវិន្ទ្រយំ ។ សតិ សតិវិន្ទ្រយំ ឥន្ទ្រិយា ចក្កវិន្ទ្រ-
 យំ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញាតាវិន្ទ្រយំ ។ សតិ សតិ-
 វិន្ទ្រយំ ឥន្ទ្រិយា ចក្កវិន្ទ្រយំ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយា
 អញ្ញាតាវិន្ទ្រយំ ។ សមាធិ សមាធិវិន្ទ្រយំ ឥន្ទ្រិយា
 ចក្កវិន្ទ្រយំ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញាតាវិន្ទ្រយំ ។ បញ្ញា
 ចក្កវិន្ទ្រយំ ឥន្ទ្រិយា ចក្កវិន្ទ្រយំ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយា
 អញ្ញាតាវិន្ទ្រយំ ។ អនញ្ញាតញ្ញាស្សមីតិ អនញ្ញាតញ្ញា-
 ស្សមីតិវិន្ទ្រយំ ឥន្ទ្រិយា ចក្កវិន្ទ្រយំ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយា
 អញ្ញាតាវិន្ទ្រយំ ។ អញ្ញា អញ្ញាវិន្ទ្រយំ ឥន្ទ្រិយា ចក្ក-
 វិន្ទ្រយំ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញាតាវិន្ទ្រយំ ។ អញ្ញាតាវិ
 អញ្ញាតាវិន្ទ្រយំ ឥន្ទ្រិយា ចក្កវិន្ទ្រយំ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយា
 អញ្ញាវិន្ទ្រយំ ។

(៥) ន ចក្ក ន ចក្កវិន្ទ្រយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន សោតិវិន្ទ្រ-
 យំ ។ ន ចក្ក ន ចក្កវិន្ទ្រយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន យាធិវិន្ទ្រ
 យំ ។ ន ចក្ក ន ចក្កវិន្ទ្រយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន ជីវិវិន្ទ្រយំ ។
 ន ចក្ក ន ចក្កវិន្ទ្រយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន កាយវិន្ទ្រយំ ។
 ន ចក្ក ន ចក្កវិន្ទ្រយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន មន្តវិន្ទ្រយំ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បណ្ឌិត្តិកៈ ១៤៤

ឈ្មោះថាអញ្ញតាវិន្ទ្រិយ ។ សតិ ឈ្មោះថាសតិវិន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ
ឈ្មោះថាចក្ខុវិន្ទ្រិយ ។ វេ ។ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាអញ្ញតា-
វិន្ទ្រិយ ។ សមាធិ ឈ្មោះថាសមាធិវិន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ
ឈ្មោះថាចក្ខុវិន្ទ្រិយ ។ វេ ។ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាអញ្ញតា-
វិន្ទ្រិយ ។ បញ្ញា ឈ្មោះថាបញ្ញាវិន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថា
ចក្ខុវិន្ទ្រិយ ។ វេ ។ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាអញ្ញតាវិន្ទ្រិយ ។
អនត្តាភិស្សាមីតិ ឈ្មោះថាអនត្តាភិស្សាមីតិវិន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ
ឈ្មោះថាចក្ខុវិន្ទ្រិយ ។ វេ ។ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាអញ្ញតា-
វិន្ទ្រិយ ។ អញ្ញា ឈ្មោះថាអញ្ញាវិន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះ
ថាចក្ខុវិន្ទ្រិយ ។ វេ ។ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាអញ្ញតាវិន្ទ្រិយ ។
អញ្ញតាវី ឈ្មោះថាអញ្ញតាវីវិន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថា
ចក្ខុវិន្ទ្រិយ ។ វេ ។ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាអញ្ញាវិន្ទ្រិយ ។

(៥) មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះថាចក្ខុវិន្ទ្រិយ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិន
ឈ្មោះថាសោតិវិន្ទ្រិយ ។ មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះថាចក្ខុវិន្ទ្រិយ មិនមែនពួក
ឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាយានិវិន្ទ្រិយ ។ មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះថាចក្ខុវិន្ទ្រិយ
មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាជីវិន្ទ្រិយ ។ មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះ
ថាចក្ខុវិន្ទ្រិយ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាកាយវិន្ទ្រិយ ។ មិនមែនចក្ខុ
មិនឈ្មោះថាចក្ខុវិន្ទ្រិយ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាមនិវិន្ទ្រិយ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ន ចក្កំ ន ចក្កន្ទ្រ័យំ ន ឥន្ទ្រ័យា ន ឥន្ទ្រន្ទ្រ័យំ ។
 ន ចក្កំ ន ចក្កន្ទ្រ័យំ ន ឥន្ទ្រ័យា ន បុរិសន្ទ្រ័យំ ។
 ន ចក្កំ ន ចក្កន្ទ្រ័យំ ន ឥន្ទ្រ័យា ន ជីវិតន្ទ្រ័-
 យំ ។ ន ចក្កំ ន ចក្កន្ទ្រ័យំ ន ឥន្ទ្រ័យា ន
 សុខន្ទ្រ័យំ ។ ន ចក្កំ ន ចក្កន្ទ្រ័យំ ន ឥន្ទ្រ័-
 យា ន ធុត្តន្ទ្រ័យំ ។ ន ចក្កំ ន ចក្កន្ទ្រ័យំ ន
 ឥន្ទ្រ័យា ន សោមនស្សន្ទ្រ័យំ ។ ន ចក្កំ ន ចក្ក-
 ន្ទ្រ័យំ ន ឥន្ទ្រ័យា ន ឆោមនស្សន្ទ្រ័យំ ។ ន ចក្កំ
 ន ចក្កន្ទ្រ័យំ ន ឥន្ទ្រ័យា ន ឧបេត្តន្ទ្រ័យំ ។ ន
 ចក្កំ ន ចក្កន្ទ្រ័យំ ន ឥន្ទ្រ័យា ន សុទ្ធិន្ទ្រ័យំ ។
 ន ចក្កំ ន ចក្កន្ទ្រ័យំ ន ឥន្ទ្រ័យា ន វិរិយន្ទ្រ័យំ ។
 ន ចក្កំ ន ចក្កន្ទ្រ័យំ ន ឥន្ទ្រ័យា ន សត្វន្ទ្រ័យំ ។
 ន ចក្កំ ន ចក្កន្ទ្រ័យំ ន ឥន្ទ្រ័យា ន សមាធិន្ទ្រ័-
 យំ ។ ន ចក្កំ ន ចក្កន្ទ្រ័យំ ន ឥន្ទ្រ័យា ន ចញ្ញា-
 ន្ទ្រ័យំ ។ ន ចក្កំ ន ចក្កន្ទ្រ័យំ ន ឥន្ទ្រ័យា ន
 អនញ្ញតញ្ញសញ្ញមិត្តន្ទ្រ័យំ ។ ន ចក្កំ ន ចក្កន្ទ្រ័យំ
 ន ឥន្ទ្រ័យា ន អញ្ញន្ទ្រ័យំ ។ ន ចក្កំ ន ចក្កន្ទ្រ័យំ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[illegible]

ឥន្ទ្រិយយមកេ បណ្ណត្តិវស្ស ខេសោ

ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។ ន សោតំ ន សោ-
តិន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ន ឥន្ទ្រិ-
យា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។ ន យានំ ន យានិន្ទ្រិយំ
ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន
អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។ ន ជីវិតំ ន ជីវិតិន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន
ចក្កន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។
ន កោយោ ន កាយិន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្ក-
ន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។ ន
មនោ ន មនិន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កន្ទ្រិយំ ។ បេ ។
ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។ ន ឥន្ទ្រំ ន ឥន្ទ្រ-
ន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ន ឥន្ទ្រិយា
ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។ ន បុរិសោ ន បុរិសិន្ទ្រិយំ ន
ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតា-
វិន្ទ្រិយំ ។ ន ជីវិតំ ន ជីវិតិន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កន្ទ្រិ-
យំ ។ បេ ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។ ន សុខំ
ន សុខិន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កន្ទ្រិយំ ។ បេ ។

តម្រិះយមកៈ បណ្ឌិតិវរៈ ខន្ធស

មិនមែនពួកតម្រិះ មិនឈ្មោះថាអញ្ញតាវត្រិះ ។ មិនមែនសោតៈ
 មិនឈ្មោះថាសោតត្រិះ មិនមែនពួកតម្រិះ មិនឈ្មោះថាចក្ខុត្រិះ
 ។ បេ ។ មិនមែនពួកតម្រិះ មិនឈ្មោះថាអញ្ញតាវត្រិះ ។ មិន
 មែនឃានៈ មិនឈ្មោះថាឃានត្រិះ មិនមែនពួកតម្រិះ មិនឈ្មោះ
 ថាចក្ខុត្រិះ ។ បេ ។ មិនមែនពួកតម្រិះ មិនឈ្មោះថាអញ្ញតា-
 វត្រិះ ។ មិនមែនជីវៈ មិនឈ្មោះថាជីវត្រិះ មិនមែនពួកតម្រិះ មិន
 ឈ្មោះថាចក្ខុត្រិះ ។ បេ ។ មិនមែនពួកតម្រិះ មិនឈ្មោះថាអញ្ញ-
 តាវត្រិះ ។ មិនមែនកាយ មិនឈ្មោះថាកាយត្រិះ មិនមែនពួក
 តម្រិះ មិនឈ្មោះថាចក្ខុត្រិះ ។ បេ ។ មិនមែនពួកតម្រិះ មិន
 ឈ្មោះថាអញ្ញតាវត្រិះ ។ មិនមែនមនៈ មិនឈ្មោះថាមនត្រិះ មិន
 មែនពួកតម្រិះ មិនឈ្មោះថាចក្ខុត្រិះ ។ បេ ។ មិនមែនពួកតម្រិះ
 មិនឈ្មោះអញ្ញតាវត្រិះ ។ មិនមែនឥត្ថិ មិនឈ្មោះថាឥត្ថត្រិះ មិន
 មែនពួកតម្រិះ មិនឈ្មោះថាចក្ខុត្រិះ ។ បេ ។ មិនមែនពួកតម្រិះ
 មិនឈ្មោះថាអញ្ញតាវត្រិះ ។ មិនមែនបុរិសៈ មិនឈ្មោះថាបុរិសត្រិះ
 មិនមែនពួកតម្រិះ មិនឈ្មោះថាចក្ខុត្រិះ ។ បេ ។ មិនមែនពួក
 តម្រិះ មិនឈ្មោះថាអញ្ញតាវត្រិះ ។ មិនមែនជីវិត មិនឈ្មោះថា
 ជីវិតត្រិះ មិនមែនពួកតម្រិះ មិនឈ្មោះថាចក្ខុត្រិះ ។ បេ ។ មិន
 មែនពួកតម្រិះ មិនឈ្មោះថាអញ្ញតាវត្រិះ ។ មិនមែនសុខ មិន
 ឈ្មោះថាសុខត្រិះ មិនមែនពួកតម្រិះ មិនឈ្មោះថាចក្ខុត្រិះ ។ បេ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។ ន ទុក្ខំ ន
 ទុក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កិន្ទ្រិយំ ។ បេ ។
 ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។ ន សោមនស្សំ ន
 សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កិន្ទ្រិយំ ។ បេ ។
 ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។ ន ទោមនស្សំ ន
 ទោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កិន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ន
 ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។ ន ឧបេក្ខា ន ឧបេ-
 ក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កិន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ន ឥ-
 ន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។ ន សទ្ធា ន សទ្ធិន្ទ្រិ-
 យំ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កិន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន
 អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។ ន វិរិយំ ន វិរិយិន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន
 ចក្កិន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។
 ន សតិ ន សតិន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កិន្ទ្រិយំ
 ។ បេ ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។ ន សមាធិ ន
 សមាធិន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កិន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ន
 ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។ ន បញ្ញា ន បញ្ញិន្ទ្រិយំ

តន្ត្រីយយមកេ បណ្ណត្តិវស្ស ឧទ្ទេសោ

ន សង្ក្រិយា ន ចក្កង្ក្រិយំ ។ បេ ។ ន សង្ក្រិយា ន
អញ្ញាតាវង្ក្រិយំ ។ ន អនញ្ញាតញ្ញាស្សាមីតិ ន អនញ្ញា-
តញ្ញាស្សាមីតិង្ក្រិយំ ន សង្ក្រិយា ន ចក្កង្ក្រិយំ
។ បេ ។ ន សង្ក្រិយា ន អញ្ញាតាវង្ក្រិយំ ។ ន អញ្ញា
ន អញ្ញង្ក្រិយំ ន សង្ក្រិយា ន ចក្កង្ក្រិយំ ។ បេ ។
ន សង្ក្រិយា ន អញ្ញាតាវង្ក្រិយំ ។ ន អញ្ញាតាវង្ក្រិយំ ន
អញ្ញាតាវង្ក្រិយំ ន សង្ក្រិយា ន ចក្កង្ក្រិយំ ។ បេ ។ ន
សង្ក្រិយា ន អញ្ញង្ក្រិយំ ។

(៦) ចក្ក សង្ក្រិយំ សង្ក្រិយា ចក្កង្ក្រិយំ^(១) ។
សោតំ សង្ក្រិយំ សង្ក្រិយា សោតិសង្ក្រិយំ ។ យានំ
សង្ក្រិយំ សង្ក្រិយា យានិសង្ក្រិយំ ។ ជិវ្ហា សង្ក្រិយំ សង្ក្រិ-
យា ជិវ្ហិសង្ក្រិយំ ។ កាយោ សង្ក្រិយំ សង្ក្រិយា កាយិ-
សង្ក្រិយំ ។ មនោ សង្ក្រិយំ សង្ក្រិយា មនិសង្ក្រិយំ ។ ភត្តិ
សង្ក្រិយំ សង្ក្រិយា ភត្តិសង្ក្រិយំ ។ បុរិសោ សង្ក្រិយំ
សង្ក្រិយា បុរិសិសង្ក្រិយំ ។ ជីវិតំ សង្ក្រិយំ សង្ក្រិយា
ជីវិតិសង្ក្រិយំ ។ សុខំ សង្ក្រិយំ សង្ក្រិយា សុខិ-
សង្ក្រិយំ ។ ទុក្ខំ សង្ក្រិយំ សង្ក្រិយា ទុក្ខិសង្ក្រិយំ ។

១ ម. ចក្ក ។ ឯត្ថ បញ្ជី សោតិសង្ក្រិយាទីសុ ឯសេវី នយោ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បណ្ណតិវារៈ ឧទេស

មិនមែនពួកគន្ធីន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ ។ បេ ។ មិនមែនពួកគន្ធីន្ទ្រិយ
 មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវន្ទ្រិយ ។ មិនមែនអនញ្ញាតាស្សាមីតិ មិនឈ្មោះ
 ថាអនញ្ញាតាស្សាមីតិន្ទ្រិយ មិនមែនពួកគន្ធីន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ
 ។ បេ ។ មិនមែនពួកគន្ធីន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវន្ទ្រិយ ។ មិនមែន
 អញ្ញាតាវន្ទ្រិយ មិនមែនពួកគន្ធីន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ
 ។ បេ ។ មិនមែនពួកគន្ធីន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវន្ទ្រិយ ។ មិនមែន
 អញ្ញាតាវន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវន្ទ្រិយ មិនមែនពួកគន្ធីន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះ
 ថាចក្ខុន្ទ្រិយ ។ បេ ។ មិនមែនពួកគន្ធីន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវន្ទ្រិយ ។

(៦) ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថា
 ចក្ខុន្ទ្រិយ ។ សោតៈ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថា
 សោតន្ទ្រិយ ។ ឃានៈ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះ
 ថាឃានន្ទ្រិយ ។ ជីវ្ហៈ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថា
 ជីវ្ហន្ទ្រិយ ។ កាយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថា
 កាយន្ទ្រិយ ។ មនៈ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះ
 ថាមនន្ទ្រិយ ។ ឥត្ថិ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថា
 ឥត្ថន្ទ្រិយ ។ បុរិសៈ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថា
 បុរិសន្ទ្រិយ ។ ជីវិត ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថា
 ជីវិតន្ទ្រិយ ។ សុខៈ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាសុខ-
 ន្ទ្រិយ ។ ទុក្ខៈ ឈ្មោះថា ឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាទុក្ខន្ទ្រិយ ។

សោមនស្សំ ឥន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ។
 នោមនស្សំ ឥន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា នោមនស្សិន្ទ្រិយំ ។ ឧបេ-
 ក្ខា ឥន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ។ សទ្ធា ឥន្ទ្រិយំ
 ឥន្ទ្រិយា សទ្ធិន្ទ្រិយំ ។ វិរិយំ ឥន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា វិរិយ-
 ិន្ទ្រិយំ ។ សតិ ឥន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា សតិន្ទ្រិយំ ។ សមា-
 ធិ ឥន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា សមាធិន្ទ្រិយំ ។ បញ្ញា ឥន្ទ្រិយំ
 ឥន្ទ្រិយា បញ្ញិន្ទ្រិយំ ។ អនញ្ញតញ្ញស្សាមីតិ ឥន្ទ្រិយំ
 ឥន្ទ្រិយា អនញ្ញតញ្ញស្សាមីតិន្ទ្រិយំ ។ អញ្ចំ ឥន្ទ្រិ-
 យំ ឥន្ទ្រិយា អញ្ចិន្ទ្រិយំ ។ អញ្ញាតាវី ឥន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិ-
 យា អញ្ញាតាវីន្ទ្រិយំ ។

(៧) ន ចក្កំ ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្ក-
 ិន្ទ្រិយំ^(១) ។ ន សោតំ ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន សោ-
 តិន្ទ្រិយំ ។ ន យាជំ ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន យា-
 ជិន្ទ្រិយំ ។ ន ជិវ្ហំ ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន ជិវ្ហិន្ទ្រិ-
 យំ ។ ន កាយោ ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន កា-
 យិន្ទ្រិយំ ។ ន មនោ ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា

១ ម. ន ចក្កំ ។ ឯត្ថ បញ្ចេ ន សោតិន្ទ្រិយាទីសុ ឯសេវី នយោ ។

អភិធម្មបិដក ឈមកៈ

សោមនស្ស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាសោម-
 នស្សន្ទ្រិយ ។ ខោមនស្ស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ
 ឈ្មោះថាខោមនស្សន្ទ្រិយ ។ ឧបេក្ខា ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំង
 ឡាយ ឈ្មោះថាឧបេក្ខន្ទ្រិយ ។ សទ្ធា ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយ-
 ទាំងឡាយ ឈ្មោះថាសទ្ធិន្ទ្រិយ ។ វិរិយៈ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយ-
 ទាំងឡាយ ឈ្មោះថាវិរិយន្ទ្រិយ ។ សតិ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំង-
 ឡាយ ឈ្មោះថាសតិន្ទ្រិយ ។ សមាធិ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយ
 ទាំងឡាយ ឈ្មោះថាសមាធិន្ទ្រិយ ។ បញ្ញា ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយ
 ទាំងឡាយ ឈ្មោះថាបញ្ញន្ទ្រិយ ។ អនញ្ញតពាស្សាមីតិ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ
 ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាអនញ្ញតពាស្សាមីតិន្ទ្រិយ ។ អញ្ញៈ ឈ្មោះ
 ថាឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាអញ្ញន្ទ្រិយ ។ អញ្ញាភារី ឈ្មោះ
 ថាឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាអញ្ញាភារីន្ទ្រិយ ។

[៧] មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ
 មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ ។ មិនមែនសោតៈ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិន
 មែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាសោតន្ទ្រិយ ។ មិនមែនយានៈ មិនឈ្មោះ
 ថាឥន្ទ្រិយ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាយានន្ទ្រិយ ។ មិនមែន
 ជីវ្ហា មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាជីវ្ហាន្ទ្រិយ ។
 មិនមែនកាយ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថា
 កាយន្ទ្រិយ ។ មិនមែនមនៈ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ

ឥន្ទ្រិយយមកេ បណ្ណត្តិវាស្ស ឧទ្ទេសោ

ន មន្ត្រិយំ ។ ន ឥន្ទ្រិ ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន
ឥន្ទ្រិយំ ។ ន បុរិសោ ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា
ន បុរិសិន្ទ្រិយំ ។ ន ជីវិតំ ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិ-
យា ន ជីវិតិន្ទ្រិយំ ។ ន សុខំ ន ឥន្ទ្រិយំ ន
ឥន្ទ្រិយា ន សុខិន្ទ្រិយំ ។ ន ទុក្ខំ ន ឥន្ទ្រិយំ
ន ឥន្ទ្រិយា ន ទុក្ខិន្ទ្រិយំ ។ ន សោមនស្សំ ន
ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ។ ន
ទោមនស្សំ ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន ទោមនស្សិ-
ន្ទ្រិយំ ។ ន ឧបេក្ខា ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន
ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ។ ន សន្ធា ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន
សន្ធាន្ទ្រិយំ ។ ន វិរិយំ ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន
វិរិយិន្ទ្រិយំ ។ ន សតិ ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន
សតិន្ទ្រិយំ ។ ន សមាធិ ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា
ន សមាធិន្ទ្រិយំ ។ ន បញ្ញា ន ឥន្ទ្រិយំ ន
ឥន្ទ្រិយា ន បញ្ញិន្ទ្រិយំ ។ ន អនញ្ញតញ្ញស្សាម័តិ
ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន អនញ្ញតញ្ញស្សាម័-
តិន្ទ្រិយំ ។ ន អញ្ញំ ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា

តន្ត្រីយយមកៈ បណ្ណត្តិវារៈ ខេស

មិនឈ្មោះថាមន្ត្រីន្ទ្រ ។ មិនមែនគត្តិ មិនឈ្មោះថាតន្ត្រីន្ទ្រ មិនមែន
 ពួកតន្ត្រីន្ទ្រ មិនឈ្មោះថាតន្ត្រីន្ទ្រ ។ មិនមែនបុរិសៈ មិនឈ្មោះថា
 តន្ត្រីន្ទ្រ មិនមែនពួកតន្ត្រីន្ទ្រ មិនឈ្មោះថាបុរិស្តន្ទ្រ ។ មិនមែនជីវិត
 មិនឈ្មោះថាតន្ត្រីន្ទ្រ មិនមែនពួកតន្ត្រីន្ទ្រ មិនឈ្មោះថាជីវិតន្ទ្រ ។
 មិនមែនសុខ មិនឈ្មោះថាតន្ត្រីន្ទ្រ មិនមែនពួកតន្ត្រីន្ទ្រ មិនឈ្មោះថា
 សុខន្ទ្រ ។ មិនមែនទុក្ខ មិនឈ្មោះថាតន្ត្រីន្ទ្រ មិនមែនពួកតន្ត្រីន្ទ្រ
 មិនឈ្មោះថាទុក្ខន្ទ្រ ។ មិនមែនសោមនស្ស មិនឈ្មោះថាតន្ត្រីន្ទ្រ
 មិនមែនពួកតន្ត្រីន្ទ្រ មិនឈ្មោះថាសោមនស្សន្ទ្រ ។ មិនមែន
 រោមនស្ស មិនឈ្មោះថាតន្ត្រីន្ទ្រ មិនមែនពួកតន្ត្រីន្ទ្រ មិនឈ្មោះថា
 រោមនស្សន្ទ្រ ។ មិនមែនឧបេក្ខា មិនឈ្មោះថាតន្ត្រីន្ទ្រ មិនមែន
 ពួកតន្ត្រីន្ទ្រ មិនឈ្មោះថាឧបេក្ខាន្ទ្រ ។ មិនមែនសត្វ មិនឈ្មោះថា
 តន្ត្រីន្ទ្រ មិនមែនពួកតន្ត្រីន្ទ្រ មិនឈ្មោះថាសត្វន្ទ្រ ។ មិនមែនវិរិយៈ
 មិនឈ្មោះថាតន្ត្រីន្ទ្រ មិនមែនពួកតន្ត្រីន្ទ្រ មិនឈ្មោះថាវិរិយន្ទ្រ ។
 មិនមែនសតិ មិនឈ្មោះថាតន្ត្រីន្ទ្រ មិនមែនពួកតន្ត្រីន្ទ្រ មិនឈ្មោះថា
 សតិន្ទ្រ ។ មិនមែនសមាធិ មិនឈ្មោះថាតន្ត្រីន្ទ្រ មិនមែនពួកតន្ត្រីន្ទ្រ
 មិនឈ្មោះថាសមាធិន្ទ្រ ។ មិនមែនបញ្ញា មិនឈ្មោះថាតន្ត្រីន្ទ្រ មិន
 មែនពួកតន្ត្រីន្ទ្រ មិនឈ្មោះថាបញ្ញាន្ទ្រ ។ មិនមែនអនតាតព្វស្សមីតិ
 មិនឈ្មោះថាតន្ត្រីន្ទ្រ មិនមែនពួកតន្ត្រីន្ទ្រ មិនឈ្មោះថាអនតាតព្វស្ស-
 មីតិន្ទ្រ ។ មិនមែនអញ្ចៈ មិនឈ្មោះថាតន្ត្រីន្ទ្រ មិនមែនពួកតន្ត្រីន្ទ្រ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ន អត្ថាទ្ធិន្ត្រយំ ។ ន អត្ថាតាវ ន ឥន្ទ្រយំ ន ឥន្ទ្រយា
ន អត្ថាតាវឥន្ទ្រយំ ។

[៨] ចត្តុ ឥន្ទ្រយំ ឥន្ទ្រយា គោត្តន្ទ្រយំ^(១) ។
ចត្តុ ឥន្ទ្រយំ ឥន្ទ្រយា យានិន្ទ្រយំ ។ ចត្តុ ឥន្ទ្រយំ
ឥន្ទ្រយា ជីវិន្ទ្រយំ ។ ចត្តុ ឥន្ទ្រយំ ឥន្ទ្រយា កាយិន្ទ្រ-
យំ ។ ចត្តុ ឥន្ទ្រយំ ឥន្ទ្រយា មនិន្ទ្រយំ ។ ចត្តុ
ឥន្ទ្រយំ ឥន្ទ្រយា ឥត្ថិន្ទ្រយំ ។ ចត្តុ ឥន្ទ្រយំ ឥន្ទ្រយា
បុរិសិន្ទ្រយំ ។ ចត្តុ ឥន្ទ្រយំ ឥន្ទ្រយា ជីវិត-
ន្ទ្រយំ ។ ចត្តុ ឥន្ទ្រយំ ឥន្ទ្រយា សុខិន្ទ្រយំ ។
ចត្តុ ឥន្ទ្រយំ ឥន្ទ្រយា ធុត្តិន្ទ្រយំ ។ ចត្តុ ឥន្ទ្រយំ
ឥន្ទ្រយា គោមនស្សិន្ទ្រយំ ។ ចត្តុ ឥន្ទ្រយំ
ឥន្ទ្រយា ទោមនស្សិន្ទ្រយំ ។ ចត្តុ ឥន្ទ្រយំ
ឥន្ទ្រយា ឧបេត្តិន្ទ្រយំ ។ ចត្តុ ឥន្ទ្រយំ ឥន្ទ្រយា
សទ្ធិន្ទ្រយា ។ ចត្តុ ឥន្ទ្រយំ ឥន្ទ្រយា វិរិយ-
ន្ទ្រយំ ។ ចត្តុ ឥន្ទ្រយំ ឥន្ទ្រយា សតិ-
ន្ទ្រយំ ។ ចត្តុ ឥន្ទ្រយំ ឥន្ទ្រយា សមាធិន្ទ្រយំ ។

១ ម. គោត ។ ឯត្ថ បញ្ចេ យានិន្ទ្រយាទីសុ ឯសេវ សយោ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនឈ្មោះថាអញ្ញត្រ័យ ។ មិនមែនអញ្ញាតាវី មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រ័យ
មិនមែនពួកឥន្ទ្រ័យ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវីត្រ័យ ។

(៨) ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រ័យ ឥន្ទ្រ័យទាំងឡាយ ឈ្មោះថា
សោត្រ័យ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រ័យ ឥន្ទ្រ័យទាំងឡាយ ឈ្មោះថា
យាន្ត្រ័យ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រ័យ ឥន្ទ្រ័យទាំងឡាយ ឈ្មោះ
ថាជីវិត្រ័យ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រ័យ ឥន្ទ្រ័យទាំងឡាយ ឈ្មោះថា
កាយ្រ័យ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រ័យ ឥន្ទ្រ័យទាំងឡាយ ឈ្មោះថា
មន្ត្រ័យ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រ័យ ឥន្ទ្រ័យទាំងឡាយ ឈ្មោះថា
ឥត្ត្រ័យ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រ័យ ឥន្ទ្រ័យទាំងឡាយ ឈ្មោះថា
បុរិស្ថ្រ័យ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រ័យ ឥន្ទ្រ័យទាំងឡាយ ឈ្មោះថា
ជីវិត្រ័យ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រ័យ ឥន្ទ្រ័យទាំងឡាយ ឈ្មោះថា
សុខ្រ័យ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រ័យ ឥន្ទ្រ័យទាំងឡាយ ឈ្មោះថា
ទុក្ខ្រ័យ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រ័យ ឥន្ទ្រ័យទាំងឡាយ ឈ្មោះថា
សោមនស្ស្រ័យ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រ័យ ឥន្ទ្រ័យទាំងឡាយ ឈ្មោះ
ថាទោមនស្ស្រ័យ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រ័យ ឥន្ទ្រ័យទាំងឡាយ ឈ្មោះ
ថាឧបេក្ខ្រ័យ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រ័យ ឥន្ទ្រ័យទាំងឡាយ ឈ្មោះថា
សទ្ធិ្រ័យ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រ័យ ឥន្ទ្រ័យទាំងឡាយ ឈ្មោះថាវិវិ-
ត្រ័យ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រ័យ ឥន្ទ្រ័យទាំងឡាយ ឈ្មោះថាសត្រ័យ ។
ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រ័យ ឥន្ទ្រ័យទាំងឡាយ ឈ្មោះថាសមាធិត្រ័យ ។

គន្ថិយយមកេ បណ្ណតិវាស្ស ឧទ្ទេសោ

ចក្កុ ឥន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា បញ្ញាឥន្ទ្រិយំ ។ ចក្កុ ឥន្ទ្រិយំ
 ឥន្ទ្រិយា អនញ្ញាតញ្ញាស្សាមឥន្ទ្រិយំ ។ ចក្កុ ឥន្ទ្រិយំ
 ឥន្ទ្រិយា អញ្ញាឥន្ទ្រិយំ ។ ចក្កុ ឥន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា
 អញ្ញាតាឥន្ទ្រិយំ ។ សោតំ ឥន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា
 ចក្កុឥន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញាតាឥន្ទ្រិយំ ។
 យាទំ ឥន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា ចក្កុឥន្ទ្រិយំ ។ បេ ។
 ឥន្ទ្រិយា អញ្ញាតាឥន្ទ្រិយំ ។ ជិវិតំ ឥន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា
 ចក្កុឥន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញាតាឥន្ទ្រិយំ ។
 កាយោ ឥន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា ចក្កុឥន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយា
 អញ្ញាតាឥន្ទ្រិយំ ។ មនោ ឥន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា ចក្កុ-
 ឥន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញាតាឥន្ទ្រិយំ ។ ឥត្ថំ ឥន្ទ្រិយំ
 ឥន្ទ្រិយា ចក្កុឥន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញាតាឥន្ទ្រិ-
 យំ ។ បុរិសោ ឥន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា ចក្កុឥន្ទ្រិយំ ។ បេ ។
 ឥន្ទ្រិយា អញ្ញាតាឥន្ទ្រិយំ ។ ជីវិតំ ឥន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា
 ចក្កុឥន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញាតាឥន្ទ្រិយំ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បណ្ណត្ថវៈ ឧទេស

ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាបញ្ញាឥន្ទ្រិយ ។
 ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាអនក្ខតតាស្យា-
 មីឥន្ទ្រិយ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថា
 អញ្ញាឥន្ទ្រិយ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថា
 អញ្ញាតាវិឥន្ទ្រិយ ។ សោតៈ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ
 ឈ្មោះថាចក្ខុឥន្ទ្រិយ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាអញ្ញាតា-
 វិឥន្ទ្រិយ ។ ឃានៈ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះ
 ថាចក្ខុឥន្ទ្រិយ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិឥន្ទ្រិយ ។
 ជីវ្ហា ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាចក្ខុឥន្ទ្រិយ ។ បេ ។
 ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិឥន្ទ្រិយ ។ កាយ ឈ្មោះថា
 ឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាចក្ខុឥន្ទ្រិយ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយទាំង-
 ឡាយ ឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិឥន្ទ្រិយ ។ មនៈ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយ
 ទាំងឡាយ ឈ្មោះថាចក្ខុឥន្ទ្រិយ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះ
 ថាអញ្ញាតាវិឥន្ទ្រិយ ។ ឥត្ថិ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ
 ឈ្មោះថាចក្ខុឥន្ទ្រិយ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាអញ្ញាតា-
 វិឥន្ទ្រិយ ។ បុរិសៈ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះ
 ថាចក្ខុឥន្ទ្រិយ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាអញ្ញាតា-
 វិឥន្ទ្រិយ ។ ជីវិត ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថា
 ចក្ខុឥន្ទ្រិយ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិឥន្ទ្រិយ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

សុខំ ឥន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា ចក្កន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយា
អញ្ញតារិទ្ធិយំ ។ ធុត្ថំ ឥន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា ចក្កន្ទ្រិយំ
។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញតារិទ្ធិយំ ។ នោមនស្សំ
ឥន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា ចក្កន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញ-
តារិទ្ធិយំ ។ នោមនស្សំ ឥន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា ចក្កន្ទ្រិ-
យំ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញតារិទ្ធិយំ ។ ឧបេក្ខា
ឥន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា ចក្កន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញ-
តារិទ្ធិយំ ។ សទ្ធា ឥន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា ចក្កន្ទ្រិយំ
។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញតារិទ្ធិយំ ។ វិរិយំ ឥន្ទ្រិយំ
ឥន្ទ្រិយា ចក្កន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញតារិទ្ធិយំ ។
សតិ ឥន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា ចក្កន្ទ្រិយំ ។ បេ ។
ឥន្ទ្រិយា អញ្ញតារិទ្ធិយំ ។ សមាធិ ឥន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា
ចក្កន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញតារិទ្ធិយំ ។
ចញ្ញា ឥន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា ចក្កន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយា
អញ្ញតារិទ្ធិយំ ។ អនញ្ញតញ្ញស្សាមីតិ ឥន្ទ្រិយំ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[illegible]

ឥន្ទ្រិយយមកេ បណ្ណត្តិវាស្ស ឧទ្ទេសោ

ឥន្ទ្រិយា ចក្កន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយា អត្ថាតាវិន្ទ្រិយំ ។
 អត្ថា ឥន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា ចក្កន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយា
 អត្ថាតាវិន្ទ្រិយំ ។ អត្ថាតាវិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយា ចក្ក-
 ន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយា អត្ថន្ទ្រិយំ ។

(៧) ន ចក្ក ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន សោ-
 តិន្ទ្រិយំ^(១) ។ ន ចក្ក ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន
 យានិន្ទ្រិយំ ។ ន ចក្ក ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន
 ជីវិន្ទ្រិយំ ។ ន ចក្ក ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន
 កាយិន្ទ្រិយំ ។ ន ចក្ក ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន
 មនិន្ទ្រិយំ ។ ន ចក្ក ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន
 ឥតិន្ទ្រិយំ ។ ន ចក្ក ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន
 ច្បវិន្ទ្រិយំ ។ ន ចក្ក ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា
 ន ជីវិតិន្ទ្រិយំ ។ ន ចក្ក ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា
 ន សុខិន្ទ្រិយំ ។ ន ចក្ក ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន
 នុត្តិន្ទ្រិយំ ។ ន ចក្ក ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន
 សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ។ ន ចក្ក ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា

១ ម. ន លោត ។ ឯត បព្វេ ន យានិន្ទ្រិយាទីស ឯសេវី នយោ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បណ្ណតិវារៈ ខេស

ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ
 ឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយ ។ អញ្ញាតាវិ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំង-
 ឡាយ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថា
 អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយ ។ អញ្ញាតាវិ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ
 ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយ ។

(៩) មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ
 មិនឈ្មោះថាសោតន្ទ្រិយ ។ មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិន
 មែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាយានីន្ទ្រិយ ។ មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះ
 ថាឥន្ទ្រិយ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាជីវិន្ទ្រិយ ។ មិនមែនចក្ខុ
 មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាកាយិន្ទ្រិយ ។
 មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថា មនិ-
 ន្ទ្រិយ ។ មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិន
 ឈ្មោះថាតត្ថិន្ទ្រិយ ។ មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនមែនពួក
 ឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាបុរិសិន្ទ្រិយ ។ មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ
 មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាជីវិតិន្ទ្រិយ ។ មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះ
 ថាឥន្ទ្រិយ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាសុខិន្ទ្រិយ ។ មិនមែនចក្ខុ
 មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាទុក្ខិន្ទ្រិយ ។ មិន
 មែនចក្ខុ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាសោ-
 មនស្សិន្ទ្រិយ ។ មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ន នោមនស្សន្ទ្រិយំ ។ ន ចក្ខុ ន ឥន្ទ្រិយំ
ន ឥន្ទ្រិយា ន ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ។ ន ចក្ខុ ន ឥន្ទ្រិយំ
ន ឥន្ទ្រិយា ន សទ្ធិន្ទ្រិយំ ។ ន ចក្ខុ ន ឥន្ទ្រិយំ
ន ឥន្ទ្រិយា ន វីរិយន្ទ្រិយំ ។ ន ចក្ខុ ន ឥន្ទ្រិយំ
ន ឥន្ទ្រិយា ន សតិឥន្ទ្រិយំ ។ ន ចក្ខុ ន ឥន្ទ្រិយំ
ន ឥន្ទ្រិយា ន សមាធិន្ទ្រិយំ ។ ន ចក្ខុ ន
ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន បញ្ញាឥន្ទ្រិយំ ។ ន ចក្ខុ ន
ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន អនត្តាតត្តាស្មាមិត្តន្ទ្រិយំ ។
ន ចក្ខុ ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាឥន្ទ្រិយំ ។ ន
ចក្ខុ ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតារីឥន្ទ្រិយំ ។ ន
សោតំ ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្ខុឥន្ទ្រិយំ ។ បេ ។
ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតារីឥន្ទ្រិយំ ។ ន យានំ ន ឥន្ទ្រិយំ ន
ឥន្ទ្រិយា ន ចក្ខុឥន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញា-
តារីឥន្ទ្រិយំ ។ ន និព្វិន្ទំ ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្ខុឥន្ទ្រិ-
យំ ។ បេ ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតារីឥន្ទ្រិយំ ។ ន
តោយោ ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្ខុឥន្ទ្រិយំ ។ បេ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនឈ្មោះថាទោមនស្សន្ទ្រិយ ។ មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិន
 មែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាឧបេក្ខន្ទ្រិយ ។ មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះ
 ថាឥន្ទ្រិយ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាសទ្ធិន្ទ្រិយ ។ មិនមែនចក្ខុ
 មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាវិរិយន្ទ្រិយ ។
 មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថា
 សត្តន្ទ្រិយ ។ មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ
 មិនឈ្មោះថាសមាធិន្ទ្រិយ ។ មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិន
 មែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាបញ្ញាឥន្ទ្រិយ ។ មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះថា
 ឥន្ទ្រិយ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអនពាតពាស្សមីត្តិឥន្ទ្រិយ ។
 មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះថា ឥន្ទ្រិយ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះ
 ថាអញ្ញាឥន្ទ្រិយ ។ មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនមែនពួក
 ឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយ ។ មិនមែនសោតៈ មិនឈ្មោះថា
 ឥន្ទ្រិយ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ ។ បេ ។ មិន
 មែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយ ។ មិនមែនឃានៈ មិន
 ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ ។ បេ ។
 មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយ ។ មិនមែនជីវ្ហ មិន
 ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ ។ បេ ។
 មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយ ។ មិនមែនកាយ មិន
 ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ ។ បេ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បណ្ណត្តិវាស្ស ទទ្ទេសោ

ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។ ន មនោ ន
ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កន្ទ្រិយំ ។ បេ ។
ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។ ន ឥត្ថំ ន
ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ន
ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។ ន បុរិសោ ន ឥន្ទ្រិ-
យំ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ន ឥន្ទ្រិ-
យា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។ ន ជីវិតំ ន ឥន្ទ្រិយំ ន
ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន
អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។ ន សុខំ ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន
ចក្កន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។
ន ធុត្ថំ ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កន្ទ្រិយំ
។ បេ ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។ ន សោ-
មនស្សំ ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កន្ទ្រិយំ ។ បេ ។
ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។ ន ទោមនស្សំ ន
ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ន ឥន្ទ្រិយា
ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។ ន ឧបេក្ខា ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា
ន ចក្កន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ន សត្វា ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្ខុន្ទ្រិយំ
 ។ បេ ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។ ន
 រិរិយំ ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្ខុន្ទ្រិយំ ។ បេ ។
 ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។ ន សតិ ន ឥន្ទ្រិយំ
 ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្ខុន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ន ឥន្ទ្រិយា
 ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។ ន សមាធិ ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា
 ន ចក្ខុន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។
 ន ចញ្ញា ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្ខុន្ទ្រិយំ ។ បេ ។
 ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។ ន អនុញ្ញាតញ្ញាស្សា-
 មីតិ ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្ខុន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ន
 ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។ ន អញ្ញំ ន ឥន្ទ្រិយំ ន
 ឥន្ទ្រិយា ន ចក្ខុន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញា-
 តាវិន្ទ្រិយំ ។ ន អញ្ញាតាវី ន ឥន្ទ្រិយំ ន ឥន្ទ្រិយា
 ន ចក្ខុន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។

អភិធម្មបិដក ឈមកៈ

មិនមែនសង្ខារ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថា
 ចក្ខុន្ទ្រិយ ។ បេ ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយ ។
 មិនមែនវិរិយៈ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថា
 ចក្ខុន្ទ្រិយ ។ បេ ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយ ។
 មិនមែនសតិ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុ-
 ន្ទ្រិយ ។ បេ ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយ ។ មិន
 មែនសមាធិ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថា
 ចក្ខុន្ទ្រិយ ។ បេ ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយ ។
 មិនមែនបញ្ញា មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថា
 ចក្ខុន្ទ្រិយ ។ បេ ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយ ។
 មិនមែនអនតោកតាស្សាមីតិ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ
 មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ ។ បេ ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថា
 អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយ ។ មិនមែនអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនមែនពួក
 ឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ ។ បេ ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះ
 ថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយ ។ មិនមែនអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនមែន
 ពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ ។ បេ ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ
 មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បណ្ណត្តិវាស្ស និទ្ទេសោ

និទ្ទេសវិហោ

[១០] ចក្កុ ចក្កុន្ទ្រិយន្តិ ។ ទិព្វចក្កុ បញ្ញាចក្កុ
 ចក្កុ ន ចក្កុន្ទ្រិយំ ចក្កុន្ទ្រិយំ ចក្កុចេវ ចក្កុន្ទ្រិ-
 យក្ក ។ ចក្កុន្ទ្រិយំ ចក្កុតិ ។ អាមន្តា ។ សោតំ
 សោតំន្ទ្រិយន្តិ ។ ទិព្វសោតំ តណ្ហាសោតំ សោតំ ន
 សោតំន្ទ្រិយំ សោតំន្ទ្រិយំ សោតកោវ សោតំន្ទ្រិយក្ក ។
 សោតំន្ទ្រិយំ សោតន្តិ ។ អាមន្តា ។ យានំ យានិន្ទ្រិ-
 យន្តិ ។ អាមន្តា ។ យានិន្ទ្រិយំ យានន្តិ ។ អាមន្តា ។
 ជិវ្ហំ ជិវ្ហិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ជិវ្ហិន្ទ្រិយំ ជិវ្ហតិ ។
 អាមន្តា ។ កាយោ កាយិន្ទ្រិយន្តិ ។ កាយិន្ទ្រិយំ
 វេបេត្វា អវសេសា កាយោ^(១) ន កាយិន្ទ្រិយំ កា-
 យិន្ទ្រិយំ កាយោ ចេវ កាយិន្ទ្រិយក្ក ។ កាយិន្ទ្រិ-
 យំ កាយោតិ ។ អាមន្តា ។ មនោ មនិន្ទ្រិយន្តិ ។
 អាមន្តា ។ មនិន្ទ្រិយំ មនោតិ ។ អាមន្តា ។

[១១] ឥត្ថំ ឥត្ថិន្ទ្រិយន្តិ ។ លោ ។ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ
 ឥត្ថិតិ ។ លោ ។ បុរិសោ បុរិសិន្ទ្រិយន្តិ ។ លោ ។
 បុរិសិន្ទ្រិយំ បុរិសោតិ ។ លោ ។ ជីវិតំ ជីវិតិន្ទ្រិយន្តិ ។
 អាមន្តា ។ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ជីវិតន្តិ ។ អាមន្តា ។

១ ឧ. ឯត្ថន្តរេ កាយោតិ ទិស្សតិ ។

តន្ត្រីយយមកៈ បណ្ណត្តិវារៈ និទ្ទេស

និទ្ទេសវារៈ

[១០] ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ត្រីយប្ប ។ ទិព្វចក្ខុ ចញ្ញាចក្ខុ
ឈ្មោះថាចក្ខុ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ត្រីយទេ ឯចក្ខុន្ត្រីយ ទើបឈ្មោះថាចក្ខុ
ផង ចក្ខុន្ត្រីយផង ។ ចក្ខុន្ត្រីយ ឈ្មោះថាចក្ខុប្ប ។ អើ ។ សោតៈ
ឈ្មោះថាសោត្តន្ត្រីយប្ប ។ ទិព្វសោតៈ តណ្ហាសោតៈ ឈ្មោះថា
សោតៈ មិនឈ្មោះថាសោត្តន្ត្រីយទេ ឯសោត្តន្ត្រីយ ទើបឈ្មោះថា
សោតៈផង សោត្តន្ត្រីយផង ។ សោត្តន្ត្រីយ ឈ្មោះថាសោតៈប្ប ។
អើ ។ ឃានៈ ឈ្មោះថាឃាន្តន្ត្រីយប្ប ។ អើ ។ ឃាន្តន្ត្រីយ ឈ្មោះ
ថាឃានៈប្ប ។ អើ ។ ជីវ្ហា ឈ្មោះថាជីវ្ហាន្ត្រីយប្ប ។ អើ ។ ជីវ្ហាន្ត្រីយ
ឈ្មោះថាជីវ្ហាប្ប ។ អើ ។ កាយ ឈ្មោះថាកាយ្តន្ត្រីយប្ប ។ ពួកធម៌
ដ៏សេស លើកតែកាយ្តន្ត្រីយចេញ ឈ្មោះថាកាយ មិនឈ្មោះថា
កាយ្តន្ត្រីយទេ ឯកាយ្តន្ត្រីយ ទើបឈ្មោះថាកាយផង កាយ្តន្ត្រីយផង ។
កាយ្តន្ត្រីយ ឈ្មោះថាកាយប្ប ។ អើ ។ មនៈ ឈ្មោះថាមន្តន្ត្រីយ
ប្ប ។ អើ ។ មន្តន្ត្រីយ ឈ្មោះថាមនៈប្ប ។ អើ ។

[១១] ឥត្ថិ ឈ្មោះថាឥត្ថិន្ត្រីយប្ប ។ មិនមែនទេ ។ ឥត្ថិន្ត្រីយ
ឈ្មោះថាឥត្ថិប្ប ។ មិនមែនទេ ។ បុរិសៈ ឈ្មោះថាបុរិស្តន្ត្រីយប្ប ។
មិនមែនទេ ។ បុរិស្តន្ត្រីយ ឈ្មោះថាបុរិសៈប្ប ។ មិនមែនទេ ។ ជីវិត
ឈ្មោះថាជីវិតន្ត្រីយប្ប ។ អើ ។ ជីវិតន្ត្រីយ ឈ្មោះថាជីវិតប្ប ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

(១២) សុខំ សុខិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ សុខិ-
 ទ្រិយំ សុខន្តិ ។ អាមន្តា ។ ទុក្ខំ ទុក្ខិន្ទ្រិយន្តិ ។
 អាមន្តា ។ ទុក្ខិទ្រិយំ ទុក្ខន្តិ ។ អាមន្តា ។ សោ-
 មនស្សំ សោមនស្សិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ សោម-
 នស្សិទ្រិយំ សោមនស្សន្តិ ។ អាមន្តា ។ នោមនស្សំ
 នោមនស្សិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ នោមនស្សិទ្រិយំ
 នោមនស្សន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឧបេក្ខា ឧបេក្ខិន្ទ្រិ-
 យន្តិ ។ ឧបេក្ខិទ្រិយំ វេបេត្វា អវសេសា ឧបេក្ខា
 ឧបេក្ខា ន ឧបេក្ខិទ្រិយំ ឧបេក្ខិទ្រិយំ ឧបេក្ខា ចេវ
 ឧបេក្ខិទ្រិយញ្ច ។ ឧបេក្ខិទ្រិយំ ឧបេក្ខាតិ ។ អាមន្តា ។

(១៣) សទ្ធា សទ្ធិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ សទ្ធិ-
 ទ្រិយំ សទ្ធាតិ ។ អាមន្តា ។ វិរិយំ វិរិយិន្ទ្រិយន្តិ ។
 អាមន្តា ។ វិរិយិទ្រិយំ វិរិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ សតិ
 សតិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ សតិទ្រិយំ សតីតិ ។
 អាមន្តា ។ សមាធិ សមាធិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។
 សមាធិទ្រិយំ សមាធិតិ ។ អាមន្តា ។ បញ្ញា បញ្ញា-
 ន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ បញ្ញិទ្រិយំ បញ្ញាតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[១២] សុខៈ ឈ្មោះថាសុខិន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ សុខិន្ទ្រិយ
 ឈ្មោះថាសុខៈប្ត ។ អើ ។ ទុក្ខៈ ឈ្មោះថាទុក្ខិន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។
 ទុក្ខិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាទុក្ខៈប្ត ។ អើ ។ សោមនស្ស ឈ្មោះថាសោម-
 នស្សិន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ សោមនស្សិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាសោមនស្សប្ត ។
 អើ ។ ទោមនស្ស ឈ្មោះថាទោមនស្សិន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ ទោម-
 នស្សិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាទោមនស្សប្ត ។ អើ ។ ឧបេក្ខា ឈ្មោះថា
 ឧបេក្ខិន្ទ្រិយប្ត ។ ពួកធម៌ ដ៏សេស លើកតែឧបេក្ខិន្ទ្រិយចេញ ឈ្មោះ
 ថាឧបេក្ខា ឯឧបេក្ខា មិនឈ្មោះថាឧបេក្ខិន្ទ្រិយទេ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ ទើប
 ឈ្មោះថាឧបេក្ខាផង ឧបេក្ខិន្ទ្រិយផង ។ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថា
 ឧបេក្ខាប្ត ។ អើ ។

[១៣] សទ្ធា ឈ្មោះថាសទ្ធិន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ សទ្ធិន្ទ្រិយ
 ឈ្មោះថាសទ្ធាប្ត ។ អើ ។ វិរិយៈ ឈ្មោះថាវិរិយិន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។
 វិរិយិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាវិរិយៈប្ត ។ អើ ។ សតិ ឈ្មោះថាសតិន្ទ្រិយប្ត ។
 អើ ។ សតិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាសតិប្ត ។ អើ ។ សមាធិ ឈ្មោះថាសមា-
 ធិន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ សមាធិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាសមាធិប្ត ។ អើ ។ បញ្ញា
 ឈ្មោះថាបញ្ញិន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ បញ្ញិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាបញ្ញាប្ត ។ អើ ។

តន្ត្រីយយមកេ បណ្ណត្តិវាស្ស និទ្ទេសោ

(១២) អនញ្ញតញ្ញស្សាមីតិ អនញ្ញតញ្ញស្សាមី-
តិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ អនញ្ញតញ្ញស្សាមីតិន្ទ្រិយំ
អនញ្ញតញ្ញស្សាមីតិ ។ អាមន្តា ។ អញ្ញំ អញ្ញិន្ទ្រិ-
យន្តិ ។ អាមន្តា ។ អញ្ញិន្ទ្រិយំ អញ្ញន្តិ ។ អាមន្តា ។
អញ្ញាតាវី អញ្ញាតាវីន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ អញ្ញាតា-
វីន្ទ្រិយំ អញ្ញាតាវីតិ ។ អាមន្តា ។

(១៥) ន ចក្កំ ន ចក្កិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។
ន ចក្កិន្ទ្រិយំ ន ចក្កតិ ។ ទិព្វចក្កំ បញ្ញាចក្កំ ន
ចក្កិន្ទ្រិយំ ចក្កំ ចក្កញ្ច ចក្កិន្ទ្រិយញ្ច វេបេត្វា អវ-
សេសា ន ចេវ ចក្កំ ន ច ចក្កិន្ទ្រិយំ ។ ន សោតំ
ន សោតិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន សោតិន្ទ្រិយំ ន
សោតន្តិ ។ ទិព្វសោតំ តណ្ហាសោតំ ន សោតិន្ទ្រិយំ
សោតំ សោតញ្ច សោតិន្ទ្រិយញ្ច វេបេត្វា អវសេសា
ន ចេវ សោតំ ន ច សោតិន្ទ្រិយំ ។ ន យានំ ន
យានិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន យានិន្ទ្រិយំ ន យានន្តិ ។
អាមន្តា ។ ន ជិវ្ហំ ន ជិវ្ហិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន ជិវ្ហិន្ទ្រិ-
យំ ន ជិវ្ហតិ ។ អាមន្តា ។ ន កាយោ ន កាយិន្ទ្រិ-
យន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន កាយិន្ទ្រិយំ ន កាយោតិ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បណ្ណត្ថិវារៈ និទ្ទេស

[១៤] អនុញ្ញាតស្យាមីតិ ឈ្មោះថាអនុញ្ញាតស្យាមីតិទ្រុយ
 ឬ ។ អើ ។ អនុញ្ញាតស្យាមីតិទ្រុយ ឈ្មោះថាអនុញ្ញាតស្យាមីតិ
 ឬ ។ អើ ។ អញ្ចៈ ឈ្មោះថាអញ្ចៈទ្រុយឬ ។ អើ ។ អញ្ចៈទ្រុយ
 ឈ្មោះថាអញ្ចៈឬ ។ អើ ។ អញ្ចាតាវី ឈ្មោះថាអញ្ចាតាវីទ្រុយឬ ។
 អើ ។ អញ្ចាតាវីទ្រុយឈ្មោះថា អញ្ចាតាវីឬ ។ អើ ។

[១៥] មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះថាចក្ខុទ្រុយឬ ។ អើ ។ មិន
 មែនចក្ខុទ្រុយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុឬ ។ ទិព្វចក្ខុ បញ្ចាចក្ខុ មិនឈ្មោះ
 ថាចក្ខុទ្រុយទេ ឈ្មោះថាចក្ខុតែប៉ុណ្ណោះ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែង
 តែចក្ខុ និងចក្ខុទ្រុយចេញ មិនឈ្មោះថាចក្ខុផង មិនឈ្មោះថាចក្ខុទ្រុយ
 ផង ។ មិនមែនសោតៈ មិនឈ្មោះថាសោតៈទ្រុយឬ ។ អើ ។ មិន
 មែនសោតៈទ្រុយ មិនឈ្មោះថាសោតៈឬ ។ ទិព្វសោតៈ តណ្ហាសោតៈ
 មិនឈ្មោះថាសោតៈទ្រុយទេ ឈ្មោះថាសោតៈតែប៉ុណ្ណោះ ពួកធម៌ ដ៏
 សេស វៀរលែងតែសោតៈ និងសោតៈទ្រុយចេញ មិនឈ្មោះថាសោតៈ
 ផង មិនឈ្មោះថាសោតៈទ្រុយផង ។ មិនមែនឃានៈ មិនឈ្មោះថា
 ឃានៈទ្រុយឬ ។ អើ ។ មិនមែនឃានៈទ្រុយ មិនឈ្មោះថាឃានៈ
 ឬ ។ អើ ។ មិនមែនជីវ្ហា មិនឈ្មោះថាជីវ្ហាទ្រុយឬ ។ អើ ។ មិន
 មែនជីវ្ហាទ្រុយ មិនឈ្មោះថាជីវ្ហាឬ ។ អើ ។ មិនមែនកាយ មិនឈ្មោះ
 ថាកាយទ្រុយឬ ។ អើ ។ មិនមែនកាយទ្រុយ មិនឈ្មោះថាកាយឬ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

កាយិន្ទ្រិយំ វេយ្យា អវសេសា ន កាយិន្ទ្រិយំ
 កាយោ កាយញ្ច កាយិន្ទ្រិយញ្ច វេយ្យា អវសេសា
 ន ចេវ កាយោ ន ច កាយិន្ទ្រិយំ ។ ន មនោ
 ន មនិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន មនិន្ទ្រិយំ ន
 មនោតិ ។ អាមន្តា ។

(១៦) ន ឥត្ថំ ន ឥត្ថិន្ទ្រិយន្តិ ។ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន
 ឥត្ថំ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឥត្ថញ្ច ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច វេយ្យា អវសេសា
 ន ចេវ ឥត្ថំ ន ច ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ។ ន ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន
 ឥត្ថតិ ។ ឥត្ថំ ន ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឥត្ថំ ឥត្ថញ្ច ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច
 វេយ្យា អវសេសា ន ចេវ ឥត្ថំ ន ច ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ។
 ន បុរិសោ ន បុរិសិន្ទ្រិយន្តិ ។ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន បុរិ-
 សោ បុរិសិន្ទ្រិយំ បុរិសញ្ច បុរិសិន្ទ្រិយញ្ច វេយ្យា
 អវសេសា ន ចេវ បុរិសោ ន ច បុរិសិន្ទ្រិយំ ។ ន
 បុរិសិន្ទ្រិយំ ន បុរិសោតិ ។ បុរិសោ ន បុរិសិន្ទ្រិយំ
 បុរិសោ បុរិសញ្ច បុរិសិន្ទ្រិយញ្ច វេយ្យា អវសេសា
 ន ចេវ បុរិសោ ន ច បុរិសិន្ទ្រិយំ ។ ន ជីវិតំ ន
 ជីវិតិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន ជីវិតិន្ទ្រិយំ ន ជីវិតន្តិ ។
 អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែកាយទ្រុឌចេញ មិនឈ្មោះថាកាយ-
ទ្រុឌទេ ឈ្មោះថាកាយតែប៉ុណ្ណោះ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែ
កាយ និងកាយទ្រុឌចេញ មិនឈ្មោះថាកាយផង មិនឈ្មោះថាកាយ-
ទ្រុឌផង ។ មិនមែនមនៈ មិនឈ្មោះថាមនិទ្រុឌឬ ។ អើ ។ មិន
មែនមនិទ្រុឌ មិនឈ្មោះថាមនៈឬ ។ អើ ។

[១៦] មិនមែនឥត្តិ មិនឈ្មោះថាឥត្តិទ្រុឌឬ ។ ឥត្តិទ្រុឌ មិន
ឈ្មោះថាឥត្តិទេ ឈ្មោះថាឥត្តិទ្រុឌតែប៉ុណ្ណោះ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរ
លែងតែឥត្តិ និងឥត្តិទ្រុឌចេញ មិនឈ្មោះថាឥត្តិផង មិនឈ្មោះថាឥត្តិ-
ទ្រុឌផង ។ មិនមែនឥត្តិទ្រុឌ មិនឈ្មោះថាឥត្តិឬ ។ ឥត្តិ មិនឈ្មោះ
ថាឥត្តិទ្រុឌទេ ឈ្មោះថាឥត្តិតែប៉ុណ្ណោះ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែ
ឥត្តិ និងឥត្តិទ្រុឌចេញ មិនឈ្មោះថាឥត្តិផង មិនឈ្មោះឥត្តិទ្រុឌផង ។
មិនមែនបុរិសៈ មិនឈ្មោះថាបុរិសិទ្រុឌឬ ។ បុរិសិទ្រុឌ មិនឈ្មោះ
ថាបុរិសៈទេ ឈ្មោះថាបុរិសិទ្រុឌតែប៉ុណ្ណោះ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរ
លែងតែបុរិសៈ និងបុរិសិទ្រុឌចេញ មិនឈ្មោះថាបុរិសៈផង មិនឈ្មោះ
ថាបុរិសិទ្រុឌផង ។ មិនមែនបុរិសិទ្រុឌ មិនឈ្មោះថាបុរិសៈឬ ។
បុរិសៈ មិនឈ្មោះថាបុរិសិទ្រុឌទេ ឈ្មោះថាបុរិសៈតែប៉ុណ្ណោះ ពួកធម៌
ដ៏សេស វៀរលែងតែបុរិសៈ និងបុរិសិទ្រុឌចេញ មិនឈ្មោះថាបុរិ-
សៈផង មិនឈ្មោះថាបុរិសិទ្រុឌផង ។ មិនមែនជីវិត មិនឈ្មោះថាជីវិ-
តិទ្រុឌឬ ។ អើ ។ មិនមែនជីវិតិទ្រុឌ មិនឈ្មោះថាជីវិតឬ ។ អើ ។

ព្រឹត្តិយយមកេ បណ្ណត្តិវាស្ស និទ្ទេសោ

[១៧] ន សុខំ ន សុខិន្ទ្រ័យន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន
 សុខិន្ទ្រ័យំ ន សុខន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន ទុក្ខំ ន
 ទុក្ខិន្ទ្រ័យន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន ទុក្ខិន្ទ្រ័យំ ន ទុក្ខន្តិ ។
 អាមន្តា ។ ន សោមនស្សំ ន សោមនស្សិន្ទ្រ័យន្តិ ។
 អាមន្តា ។ ន សោមនស្សិន្ទ្រ័យំ ន សោមនស្សន្តិ ។
 អាមន្តា ។ ន ទោមនស្សំ ន ទោមនស្សិន្ទ្រ័យន្តិ ។
 អាមន្តា ។ ន ទោមនស្សិន្ទ្រ័យំ ន ទោមនស្សន្តិ ។
 អាមន្តា ។ ន ឧបេក្ខា ន ឧបេក្ខិន្ទ្រ័យន្តិ ។ អាមន្តា ។
 ន ឧបេក្ខិន្ទ្រ័យំ ន ឧបេក្ខាតិ ។ ឧបេក្ខិន្ទ្រ័យំ
 វេបេត្វា អវសេសា ន ឧបេក្ខិន្ទ្រ័យំ ឧបេក្ខា ឧបេ-
 ក្ខញ្ច ឧបេក្ខិន្ទ្រ័យញ្ច វេបេត្វា អវសេសា ន ចេវ
 ឧបេក្ខា ន ច ឧបេក្ខិន្ទ្រ័យំ ។

[១៨] ន សទ្ធា ន សទ្ធិន្ទ្រ័យន្តិ ។ អាមន្តា ។
 ន សទ្ធិន្ទ្រ័យំ ន សទ្ធាតិ ។ អាមន្តា ។ ន វិរិយំ ន
 វិរិយិន្ទ្រ័យន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន វិរិយិន្ទ្រ័យំ ន
 វិរិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន សតិ ន សតិន្ទ្រ័យន្តិ ។
 អាមន្តា ។ ន សតិន្ទ្រ័យំ ន សតីតិ ។ អាមន្តា ។
 ន សមាធិ ន សមាធិន្ទ្រ័យន្តិ ។ អាមន្តា ។
 ន សមាធិន្ទ្រ័យំ ន សមាធិតិ ។ អាមន្តា ។

ឥន្ទ្រិយមកៈ បណ្ឌិតិវរៈ និរុស

[១៧] មិនមែនសុខៈ មិនឈ្មោះថាសុខិន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។
 មិនមែនសុខិន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាសុខៈប្ត ។ អើ ។ មិនមែនទុក្ខៈ
 មិនឈ្មោះថាទុក្ខិន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ មិនមែនទុក្ខិន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថា
 ទុក្ខៈប្ត ។ អើ ។ មិនមែនសោមនស្ស មិនឈ្មោះថាសោមនស្សិន្ទ្រិយ
 ប្ត ។ អើ ។ មិនមែនសោមនស្សិន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាសោមនស្ស
 ប្ត ។ អើ ។ មិនមែនទោមនស្ស មិនឈ្មោះថាទោមនស្សិន្ទ្រិយប្ត ។
 អើ ។ មិនមែនទោមនស្សិន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាទោមនស្សប្ត ។ អើ ។
 មិនមែនឧបេក្ខា មិនឈ្មោះថាឧបេក្ខិន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ មិនមែន
 ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាឧបេក្ខាប្ត ។ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែង
 តែឧបេក្ខិន្ទ្រិយចេញ មិនឈ្មោះថាឧបេក្ខិន្ទ្រិយទេ ឈ្មោះថាឧបេក្ខាតែ
 ប៉ុណ្ណោះ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែឧបេក្ខា និងឧបេក្ខិន្ទ្រិយចេញ
 មិនឈ្មោះថាឧបេក្ខាផង មិនឈ្មោះថាឧបេក្ខិន្ទ្រិយផង ។

[១៨] មិនមែនសទ្ធា មិនឈ្មោះថាសទ្ធិន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ មិន
 មែនសទ្ធិន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាសទ្ធាប្ត ។ អើ ។ មិនមែនវិវិយៈ មិនឈ្មោះ
 ថាវិវិយន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ មិនមែនវិវិយន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាវិវិយៈប្ត ។ អើ ។
 មិនមែនសតិ មិនឈ្មោះថាសតិន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ មិនមែនសតិន្ទ្រិយ
 មិនឈ្មោះថាសតិប្ត ។ អើ ។ មិនមែនសមាធិ មិនឈ្មោះថាសមាធិ-
 ន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ មិនមែនសមាធិន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាសមាធិប្ត ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ន បញ្ញា ន បញ្ញាទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន បញ្ញាទ្រិយំ
ន បញ្ញាតិ ។ អាមន្តា ។

(១៩) ន អនញ្ញាតញ្ញស្សមីតិ ន អនញ្ញាតញ្ញស្ស-
មីតិទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន អនញ្ញាតញ្ញស្សមីតិ-
ទ្រិយំ ន អនញ្ញាតញ្ញស្សមីតិ ។ អាមន្តា ។ ន
អញ្ញំ ន អញ្ញាទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន អញ្ញាទ្រិយំ
ន អញ្ញន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន អញ្ញាតារី ន អញ្ញាតា-
រីទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន អញ្ញាតារីទ្រិយំ ន អញ្ញា-
តារីតិ ។ អាមន្តា ។

(២០) ចក្កំ ចក្កាទ្រិយន្តិ ។ ទិព្វចក្កំ បញ្ញាចក្កំ
ចក្កំ ន ចក្កាទ្រិយំ ចក្កាទ្រិយំ ចក្កំ ចេវ ចក្កាទ្រិ-
យញ្ច ។ ឥន្ទ្រិយា សោតិទ្រិយន្តិ ។ សោតិទ្រិយំ ឥន្ទ្រិ-
យញ្ចេវ សោតិទ្រិយញ្ច អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា
ន សោតិទ្រិយំ ។ ចក្កំ ចក្កាទ្រិយន្តិ ។ ទិព្វចក្កំ
បញ្ញាចក្កំ ចក្កំ ន ចក្កាទ្រិយំ ចក្កាទ្រិយំ ចក្កំ ចេវ
ចក្កាទ្រិយញ្ច ។ ឥន្ទ្រិយា យានិទ្រិយន្តិ ។ យា-
និទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញ្ចេវ យានិទ្រិយញ្ច អវសេសា ឥន្ទ្រិ-
យា ឥន្ទ្រិយា ន យានិទ្រិយំ ។ ចក្កំ ចក្កាទ្រិយន្តិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនមែនបញ្ញា មិនឈ្មោះថាបញ្ញាទ្រុឌប្តូរ ។ អើ ។ មិនមែនបញ្ញាទ្រុឌ
មិនឈ្មោះថាបញ្ញាប្តូរ ។ អើ ។

(១៩) មិនមែនអនត្តាស្សាមីតិ មិនឈ្មោះថាអនត្តាស្សា-
មីតិទ្រុឌប្តូរ ។ អើ ។ មិនមែនអនត្តាស្សាមីតិទ្រុឌ មិនឈ្មោះថា
អនត្តាស្សាមីតិប្តូរ ។ អើ ។ មិនមែនអត្តា មិនឈ្មោះថាអត្តាទ្រុឌ
ប្តូរ ។ អើ ។ មិនមែនអត្តាទ្រុឌ មិនឈ្មោះថាអត្តាប្តូរ ។ អើ ។
មិនមែនអញ្ញាតាវី មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវីទ្រុឌប្តូរ ។ អើ ។ មិនមែន
អញ្ញាតាវីទ្រុឌ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវីប្តូរ ។ អើ ។

(២០) ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុទ្រុឌប្តូរ ។ ទិព្វចក្ខុ បញ្ញាចក្ខុ ឈ្មោះ
ថាចក្ខុ មិនឈ្មោះថាចក្ខុទ្រុឌទេ ឯចក្ខុទ្រុឌ ទើបឈ្មោះថាចក្ខុផង
ចក្ខុទ្រុឌផង ។ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាសោតិទ្រុឌប្តូរ ។
សោតិទ្រុឌ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង សោតិទ្រុឌផង ពួកឥន្ទ្រិយ
ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាសោតិទ្រុឌទេ ។ ចក្ខុ
ឈ្មោះថាចក្ខុទ្រុឌប្តូរ ។ ទិព្វចក្ខុ បញ្ញាចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុ មិនឈ្មោះ
ថាចក្ខុទ្រុឌទេ ឯចក្ខុទ្រុឌ ទើបឈ្មោះថាចក្ខុផង ចក្ខុទ្រុឌផង ។
ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាយានិទ្រុឌប្តូរ ។ យានិទ្រុឌ ឈ្មោះថា
ឥន្ទ្រិយផង យានិទ្រុឌផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ
មិនឈ្មោះថាយានិទ្រុឌទេ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុទ្រុឌប្តូរ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បណ្ណត្ថិវស្ស ឥទ្ទេសោ

ទិព្វចក្កំ បញ្ញាចក្កំ ចក្កំ ន ចក្កន្ទ្រិយំ ចក្កន្ទ្រិយំ
 ចក្កំ ចេវ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ។ ឥន្ទ្រិយា ជីវិន្ទ្រិយន្តិ ។
 ជីវិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញ្ចេវ ជីវិន្ទ្រិយញ្ច អវសេសា ឥន្ទ្រិយា
 ឥន្ទ្រិយា ន ជីវិន្ទ្រិយំ ។ ចក្កំ ចក្កន្ទ្រិយន្តិ ។ ទិព្វ-
 ចក្កំ បញ្ញាចក្កំ ចក្កំ ន ចក្កន្ទ្រិយំ ចក្កន្ទ្រិយំ ចក្កំ
 ចេវ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ។ ឥន្ទ្រិយា កាយិន្ទ្រិយន្តិ ។
 កាយិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញ្ចេវ កាយិន្ទ្រិយញ្ច អវសេសា
 ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន កាយិន្ទ្រិយំ ។ ចក្កំ ចក្ក-
 ន្ទ្រិយន្តិ ។ ទិព្វចក្កំ បញ្ញាចក្កំ ចក្កំ ន ចក្កន្ទ្រិយំ
 ចក្កន្ទ្រិយំ ចក្កំ ចេវ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ។ ឥន្ទ្រិយា
 មនិន្ទ្រិយន្តិ ។ មនិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញ្ចេវ មនិន្ទ្រិយញ្ច
 អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន មនិន្ទ្រិយំ ។

(២០) ចក្កំ ចក្កន្ទ្រិយន្តិ ។ ទិព្វចក្កំ បញ្ញា-
 ចក្កំ ចក្កំ ន ចក្កន្ទ្រិយំ ចក្កន្ទ្រិយំ ចក្កំ ចេវ
 ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ។ ឥន្ទ្រិយា ឥត្ថិន្ទ្រិយន្តិ ។ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ
 ឥន្ទ្រិយញ្ចេវ ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច អវសេសា ឥន្ទ្រិយា
 ឥន្ទ្រិយា ន ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ។ ចក្កំ ចក្កន្ទ្រិយន្តិ ។
 ទិព្វចក្កំ បញ្ញាចក្កំ ចក្កំ ន ចក្កន្ទ្រិយំ

ឥន្ទ្របយមកៈ បណ្ឌិតិវារៈ និទ្ទេស

ទិព្វចក្ខុ បញ្ញាចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយទេ ឯចក្ខុន្ទ្រិយ
 ទើបឈ្មោះថាចក្ខុផង ចក្ខុន្ទ្រិយផង ។ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថា
 ជីវិន្ទ្រិយ ។ ជីវិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង ឈ្មោះថាជីវិន្ទ្រិយផង
 ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាជីវិន្ទ្រិយទេ ។
 ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ ។ ទិព្វចក្ខុ បញ្ញាចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុ
 មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយទេ ឯចក្ខុន្ទ្រិយ ទើបឈ្មោះថាចក្ខុផង ចក្ខុន្ទ្រិយ
 ផង ។ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាកាយិន្ទ្រិយ ។ កាយិន្ទ្រិយ
 ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង កាយិន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថា
 ឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាកាយិន្ទ្រិយទេ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ ។
 ទិព្វចក្ខុ បញ្ញាចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយទេ ឯចក្ខុន្ទ្រិយ
 ទើបឈ្មោះថាចក្ខុផង ចក្ខុន្ទ្រិយផង ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ឈ្មោះថាមនិ-
 ន្ទ្រិយ ។ មនិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង មនិន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ
 ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាមនិន្ទ្រិយទេ ។

(២១) ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ ។ ទិព្វចក្ខុ បញ្ញាចក្ខុ ឈ្មោះ
 ថាចក្ខុ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយទេ ឯចក្ខុន្ទ្រិយ ទើបឈ្មោះថាចក្ខុផង
 ចក្ខុន្ទ្រិយផង ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥត្ថិន្ទ្រិយ ។ ឥត្ថិន្ទ្រិយ
 ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង ឥត្ថិន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះ
 ថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាឥត្ថិន្ទ្រិយទេ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ
 ។ ទិព្វចក្ខុ បញ្ញាចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយទេ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ចក្កុន្ទ្រិយំ ចក្កុ ចេវ ចក្កុន្ទ្រិយញ្ច ។ ឥន្ទ្រិយា បុរិ-
 ស័ន្ទ្រិយន្តិ ។ បុរិស័ន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញ្ចេវ បុរិស័ន្ទ្រិយញ្ច
 អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន បុរិស័ន្ទ្រិយំ ។ ចក្កុ
 ចក្កុន្ទ្រិយន្តិ ។ ទិព្វចក្កុ បញ្ញាចក្កុ ចក្កុ ន ចក្កុន្ទ្រិ-
 យំ ចក្កុន្ទ្រិយំ ចក្កុ ចេវ ចក្កុន្ទ្រិយញ្ច ។ ឥន្ទ្រិយា
 ជីវិតន្ទ្រិយន្តិ ។ ជីវិតន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញ្ចេវ ជីវិតន្ទ្រិយញ្ច
 អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន ជីវិតន្ទ្រិយំ ។

(២២) ចក្កុ ចក្កុន្ទ្រិយន្តិ ។ ទិព្វចក្កុ បញ្ញាចក្កុ
 ចក្កុ ន ចក្កុន្ទ្រិយំ ចក្កុន្ទ្រិយំ ចក្កុ ចេវ ចក្កុន្ទ្រិ-
 យញ្ច ។ ឥន្ទ្រិយា សុខិន្ទ្រិយន្តិ ។ សុខិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិ-
 យញ្ចេវ សុខិន្ទ្រិយញ្ច អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា
 ន សុខិន្ទ្រិយំ ។ ចក្កុ ចក្កុន្ទ្រិយន្តិ ។ ទិព្វចក្កុ
 បញ្ញាចក្កុ ចក្កុ ន ចក្កុន្ទ្រិយំ ចក្កុន្ទ្រិយំ ចក្កុ
 ចេវ ចក្កុន្ទ្រិយញ្ច ។ ឥន្ទ្រិយា ធុត្តិន្ទ្រិយន្តិ ។
 ធុត្តិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញ្ចេវ ធុត្តិន្ទ្រិយញ្ច អវសេសា
 ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន ធុត្តិន្ទ្រិយំ ។ ចក្កុ ចក្កុន្ទ្រិ-
 យន្តិ ។ ទិព្វចក្កុ បញ្ញាចក្កុ ចក្កុ ន ចក្កុន្ទ្រិ-
 យំ ចក្កុន្ទ្រិយំ ចក្កុ ចេវ ចក្កុន្ទ្រិយញ្ច ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ឯចក្ខុន្ត្រិយ ទើបឈ្មោះថាចក្ខុផង ចក្ខុន្ត្រិយផង ។ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ
 ឈ្មោះថាបុរិសន្ត្រិយឬ ។ បុរិសន្ត្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង បុរិសន្ត្រិយ
 ផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាបុរិសន្ត្រិយ
 ទេ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ត្រិយឬ ។ ទិព្វចក្ខុ បញ្ញាចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុ
 មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ត្រិយទេ ឯចក្ខុន្ត្រិយ ទើបឈ្មោះថាចក្ខុផង ចក្ខុន្ត្រិយ
 ផង ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាជីវិតន្ត្រិយឬ ។ ជីវិតន្ត្រិយ ឈ្មោះថា
 ឥន្ទ្រិយផង ជីវិតន្ត្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ
 មិនឈ្មោះថាជីវិតន្ត្រិយទេ ។

(២២) ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ត្រិយឬ ។ ទិព្វចក្ខុ បញ្ញាចក្ខុ ឈ្មោះ
 ថាចក្ខុ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ត្រិយទេ ឯចក្ខុន្ត្រិយ ទើបឈ្មោះថាចក្ខុផង ចក្ខុ-
 ន្ត្រិយផង ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាសុខិន្ទ្រិយឬ ។ សុខិន្ទ្រិយ ឈ្មោះ
 ថាឥន្ទ្រិយផង សុខិន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ
 មិនឈ្មោះថាសុខិន្ទ្រិយទេ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ត្រិយឬ ។ ទិព្វចក្ខុ
 បញ្ញាចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ត្រិយទេ ឯចក្ខុន្ត្រិយ ទើប
 ឈ្មោះថាចក្ខុផង ចក្ខុន្ត្រិយផង ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាទុក្ខិន្ទ្រិយឬ ។
 ទុក្ខិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង ទុក្ខិន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស
 ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាទុក្ខិន្ទ្រិយទេ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថា
 ចក្ខុន្ត្រិយឬ ។ ទិព្វចក្ខុ បញ្ញាចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុ មិនឈ្មោះថា
 ចក្ខុន្ត្រិយទេ ឯចក្ខុន្ត្រិយ ទើបឈ្មោះថាចក្ខុផង ចក្ខុន្ត្រិយផង ។

ត្រ័យយមកេ បណ្ណត្តិវាស្ស និទ្ទេសោ

ឥន្ទ្រិយា សោមនស្សិន្ទ្រិយន្តិ ។ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ
 ឥន្ទ្រិយញោវ សោមនស្សិន្ទ្រិយញា អវសេសា ឥន្ទ្រិយា
 ឥន្ទ្រិយា ន សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ។ ចក្កុ ចក្កុន្ទ្រិយន្តិ ។
 ទិព្វចក្កុ បញ្ញាចក្កុ ចក្កុ ន ចក្កុន្ទ្រិយំ ចក្កុន្ទ្រិយំ
 ចក្កុ ចេវ ចក្កុន្ទ្រិយញា ។ ឥន្ទ្រិយា នោមនស្សិន្ទ្រិ-
 យន្តិ ។ នោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ នោមនស្សិន្ទ្រិ-
 យញា អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន នោមន-
 ស្សិន្ទ្រិយំ ។ ចក្កុ ចក្កុន្ទ្រិយន្តិ ។ ទិព្វចក្កុ បញ្ញា-
 ចក្កុ ចក្កុ ន ចក្កុន្ទ្រិយំ ចក្កុន្ទ្រិយំ ចក្កុ ចេវ
 ចក្កុន្ទ្រិយញា ។ ឥន្ទ្រិយា ឧបេក្ខិន្ទ្រិយន្តិ ។ ឧបេ-
 ក្ខិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយញា អវសេសា
 ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ។

(២៣) ចក្កុ ចក្កុន្ទ្រិយន្តិ ។ ទិព្វចក្កុ បញ្ញាចក្កុ
 ចក្កុ ន ចក្កុន្ទ្រិយំ ចក្កុន្ទ្រិយំ ចក្កុ ចេវ ចក្កុន្ទ្រិ-
 យញា ។ ឥន្ទ្រិយា សទ្ធិន្ទ្រិយន្តិ ។ សទ្ធិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិ-
 យញោវ សទ្ធិន្ទ្រិយញា អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា
 ន សទ្ធិន្ទ្រិយំ ។ ចក្កុ ចក្កុន្ទ្រិយន្តិ ។ ទិព្វចក្កុ
 បញ្ញាចក្កុ ចក្កុ ន ចក្កុន្ទ្រិយំ ចក្កុន្ទ្រិយំ ចក្កុ
 ចេវ ចក្កុន្ទ្រិយញា ។ ឥន្ទ្រិយា វិរិយន្ទ្រិយន្តិ ។

តន្ត្រីយយមកៈ បណ្ណតិវារៈ និទ្ទេស

ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាសោមនស្សន្ទ្រិយប្ត ។ សោមនស្សន្ទ្រិយ ឈ្មោះ
 ថាឥន្ទ្រិយផង សោមនស្សន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថា
 ឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាសោមនស្សន្ទ្រិយទេ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុ-
 ន្ទ្រិយប្ត ។ ទិព្វចក្ខុ បញ្ញាចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ
 ទេ ឯចក្ខុន្ទ្រិយ ទើបឈ្មោះថាចក្ខុផង ចក្ខុន្ទ្រិយផង ។ ពួកឥន្ទ្រិយ
 ឈ្មោះថាទោមនស្សន្ទ្រិយប្ត ។ ទោមនស្សន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ
 ផង ទោមនស្សន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ
 មិនឈ្មោះថាទោមនស្សន្ទ្រិយទេ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ត ។
 ទិព្វចក្ខុ បញ្ញាចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយទេ ឯចក្ខុន្ទ្រិយ
 ទើបឈ្មោះថាចក្ខុផង ចក្ខុន្ទ្រិយផង ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឧបេ-
 ក្ខិន្ទ្រិយប្ត ។ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង ឧបេក្ខិន្ទ្រិយផង ពួក
 ឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាឧបេក្ខិន្ទ្រិយទេ ។

(២៣) ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ត ។ ទិព្វចក្ខុ បញ្ញាចក្ខុ ឈ្មោះ
 ថាចក្ខុ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយទេ ឯចក្ខុន្ទ្រិយ ទើបឈ្មោះថាចក្ខុផង ចក្ខុ-
 ន្ទ្រិយផង ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាសុទ្ធិន្ទ្រិយប្ត ។ សុទ្ធិន្ទ្រិយ ឈ្មោះ
 ថាឥន្ទ្រិយផង សុទ្ធិន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ
 មិនឈ្មោះថាសុទ្ធិន្ទ្រិយទេ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ត ។ ទិព្វចក្ខុ
 បញ្ញាចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយទេ ឯចក្ខុន្ទ្រិយ ទើប
 ឈ្មោះថាចក្ខុផង ចក្ខុន្ទ្រិយផង ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាវិវិធិន្ទ្រិយប្ត ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

វិវិធីន្ត្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ វិវិធីន្ត្រិយញ អវសេសា ឥន្ទ្រិ-
 យា ឥន្ទ្រិយា ន វិវិធីន្ត្រិយំ ។ ចក្កុ ចក្កុន្ត្រិយន្តិ ។
 ទិព្វចក្កុ បញ្ញាចក្កុ ចក្កុ ន ចក្កុន្ត្រិយំ ចក្កុន្ត្រិយំ
 ចក្កុ ចេវ ចក្កុន្ត្រិយញ ។ ឥន្ទ្រិយា សត្តិន្ត្រិយន្តិ ។
 សត្តិន្ត្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ សត្តិន្ត្រិយញ អវសេសា ឥន្ទ្រិ-
 យា ឥន្ទ្រិយា ន សត្តិន្ត្រិយំ ។ ចក្កុ ចក្កុន្ត្រិយន្តិ ។
 ទិព្វចក្កុ បញ្ញាចក្កុ ចក្កុ ន ចក្កុន្ត្រិយំ ចក្កុន្ត្រិយំ
 ចក្កុ ចេវ ចក្កុន្ត្រិយញ ។ ឥន្ទ្រិយា សមាធិន្ត្រិ-
 យន្តិ ។ សមាធិន្ត្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ សមាធិន្ត្រិយញ
 អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន សមាធិន្ត្រិយំ ។
 ចក្កុ ចក្កុន្ត្រិយន្តិ ។ ទិព្វចក្កុ បញ្ញាចក្កុ ចក្កុ ន
 ចក្កុន្ត្រិយំ ចក្កុន្ត្រិយំ ចក្កុ ចេវ ចក្កុន្ត្រិយញ ។
 ឥន្ទ្រិយា បញ្ញាន្ត្រិយន្តិ ។ បញ្ញាន្ត្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ
 បញ្ញាន្ត្រិយញ អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន
 បញ្ញាន្ត្រិយំ ។

(២៤) ចក្កុ ចក្កុន្ត្រិយន្តិ ។ ទិព្វចក្កុ បញ្ញាចក្កុ
 ចក្កុ ន ចក្កុន្ត្រិយំ ចក្កុន្ត្រិយំ ចក្កុ ចេវ ចក្កុន្ត្រិ-
 យញ ។ ឥន្ទ្រិយា អនញ្ញតញ្ញស្មាមិត្តិន្ត្រិយន្តិ ។

ឥតិធម្មបិដក យមកៈ

វិរិយទ្រិយ ឈ្មោះថាឥទ្ធរិយផង វិរិយទ្រិយផង ពួកឥទ្ធរិយ ដ៏សេស
 ឈ្មោះថាឥទ្ធរិយ មិនឈ្មោះថាវិរិយទ្រិយទេ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុ-
 ទ្រិយប្ប ។ ទិព្វចក្ខុ បញ្ញាចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុ មិនឈ្មោះថាចក្ខុទ្រិយទេ
 ឯចក្ខុទ្រិយ ទើបឈ្មោះថា ចក្ខុផង ចក្ខុទ្រិយផង ។ ពួកឥទ្ធរិយ
 ឈ្មោះថាសតិទ្រិយប្ប ។ សតិទ្រិយ ឈ្មោះថាឥទ្ធរិយផង សតិទ្រិយផង
 ពួកឥទ្ធរិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥទ្ធរិយ មិនឈ្មោះថាសតិទ្រិយទេ ។
 ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុទ្រិយប្ប ។ ទិព្វចក្ខុ បញ្ញាចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុ មិន
 ឈ្មោះថាចក្ខុទ្រិយទេ ឯចក្ខុទ្រិយ ទើបឈ្មោះថាចក្ខុផង ចក្ខុទ្រិយផង ។
 ពួកឥទ្ធរិយ ឈ្មោះថា សមាធិទ្រិយប្ប ។ សមាធិទ្រិយ ឈ្មោះថា
 ឥទ្ធរិយផង សមាធិទ្រិយផង ពួកឥទ្ធរិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥទ្ធរិយ
 មិនឈ្មោះថាសមាធិទ្រិយទេ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុទ្រិយប្ប ។ ទិព្វ-
 ចក្ខុ បញ្ញាចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុ មិនឈ្មោះថាចក្ខុទ្រិយទេ ឯចក្ខុទ្រិយ
 ទើបឈ្មោះថាចក្ខុផង ចក្ខុទ្រិយផង ។ ពួកឥទ្ធរិយ ឈ្មោះថាបញ្ញាទ្រិយ
 ប្ប ។ បញ្ញាទ្រិយ ឈ្មោះថាឥទ្ធរិយផង បញ្ញាទ្រិយផង ពួកឥទ្ធរិយ ដ៏
 សេស ឈ្មោះថាឥទ្ធរិយ មិនឈ្មោះថាបញ្ញាទ្រិយទេ ។

[២២] ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុទ្រិយប្ប ។ ទិព្វចក្ខុ បញ្ញាចក្ខុ ឈ្មោះ
 ថាចក្ខុ មិនឈ្មោះថា ចក្ខុទ្រិយទេ ឯចក្ខុទ្រិយ ទើបឈ្មោះថា ចក្ខុផង
 ចក្ខុទ្រិយផង ។ ពួកឥទ្ធរិយ ឈ្មោះថាអនត្តាតត្តាស្យាមីទ្រិយប្ប ។

និម្មិតយមកេ បណ្ណត្តិវស្ស និទ្ទេសោ

អនញ្ញតញ្ញស្សាមីតិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញ្ចោ អនញ្ញតញ្ញ-
ស្សាមីតិន្ទ្រិយញ្ច អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន
អនញ្ញតញ្ញស្សាមីតិន្ទ្រិយំ ។ ចក្កុ ចក្កុន្ទ្រិយន្តិ ។
ទិព្វចក្កុ បញ្ញាចក្កុ ចក្កុ ន ចក្កុន្ទ្រិយំ ចក្កុន្ទ្រិយំ
ចក្កុ ចេវ ចក្កុន្ទ្រិយញ្ច ។ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញន្ទ្រិយន្តិ ។
អញ្ញន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញ្ចោ អញ្ញន្ទ្រិយញ្ច អវសេសា
ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញន្ទ្រិយំ ។ ចក្កុ ចក្កុន្ទ្រិ-
យន្តិ ។ ទិព្វចក្កុ បញ្ញាចក្កុ ចក្កុ ន ចក្កុន្ទ្រិយំ
ចក្កុន្ទ្រិយំ ចក្កុ ចេវ ចក្កុន្ទ្រិយញ្ច ។ ឥន្ទ្រិយា
អញ្ញានិទ្រិយន្តិ ។ អញ្ញានិទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញ្ចោ
អញ្ញានិទ្រិយញ្ច អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន
អញ្ញានិទ្រិយំ ។

[២៥] សោតំ សោតិន្ទ្រិយន្តិ ។ ទិព្វសោតំ
តណ្ហាសោតំ សោតំ ន សោតិន្ទ្រិយំ សោតិ-
ន្ទ្រិយំ សោតញ្ចោ សោតិន្ទ្រិយញ្ច ។ ឥន្ទ្រិយា
ចក្កុន្ទ្រិយន្តិ ។ ចក្កុន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញ្ចោ ចក្កុន្ទ្រិ-
យញ្ច អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កុន្ទ្រិយំ
។ បេ ។ សោតំ សោតិន្ទ្រិយន្តិ ។ ទិព្វសោតំ
តណ្ហាសោតំ សោតំ ន សោតិន្ទ្រិយំ សោតិន្ទ្រិយំ

តន្ត្រីយយមកៈ បណ្ណតិវារៈ និទ្ទេស

អនញ្ញញ្ញស្យាមតិទ្រិយ ឈ្មោះថាតន្ត្រីយផង អនញ្ញញ្ញស្យាមតិទ្រិយ
 ផង ពួកតន្ត្រីយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាតន្ត្រីយ មិនឈ្មោះថាអនញ្ញញ្ញស្យា-
 មតិទ្រិយទេ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុទ្រិយឬ ។ ទិព្វចក្ខុ បញ្ញាចក្ខុ
 ឈ្មោះថាចក្ខុ មិនឈ្មោះថាចក្ខុទ្រិយទេ ឯចក្ខុទ្រិយ ទើបឈ្មោះថា
 ចក្ខុផង ចក្ខុទ្រិយផង ។ ពួកតន្ត្រីយ ឈ្មោះថាអញ្ញទ្រិយឬ ។
 អញ្ញទ្រិយ ឈ្មោះថាតន្ត្រីយផង អញ្ញទ្រិយផង ពួកតន្ត្រីយ ដ៏សេស
 ឈ្មោះថាតន្ត្រីយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញទ្រិយទេ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុទ្រិយ
 ឬ ។ ទិព្វចក្ខុ បញ្ញាចក្ខុ ឈ្មោះថាចក្ខុ មិនឈ្មោះថាចក្ខុទ្រិយទេ
 ឯចក្ខុទ្រិយ ទើបឈ្មោះថាចក្ខុផង ចក្ខុទ្រិយផង ។ ពួកតន្ត្រីយ ឈ្មោះ
 ថាអញ្ញតាវិទ្យាឬ ។ អញ្ញតាវិទ្យា ឈ្មោះថាតន្ត្រីយផង អញ្ញតា-
 វិទ្យាផង ពួកតន្ត្រីយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាតន្ត្រីយ មិនឈ្មោះថា
 អញ្ញតាវិទ្យាទេ ។

(២៥) សោតៈ ឈ្មោះថា សោតិទ្រិយឬ ។ ទិព្វសោតៈ
 តណ្ហាសោតៈ ឈ្មោះថាសោតៈ មិនឈ្មោះថាសោតិទ្រិយទេ ឯសោ-
 តិទ្រិយ ទើបឈ្មោះថាសោតៈផង សោតិទ្រិយផង ។ ពួកតន្ត្រីយ
 ឈ្មោះថាចក្ខុទ្រិយឬ ។ ចក្ខុទ្រិយ ឈ្មោះថាតន្ត្រីយផង ចក្ខុទ្រិយផង
 ពួកតន្ត្រីយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាតន្ត្រីយ មិនឈ្មោះថា ចក្ខុទ្រិយទេ
 ។ បេ ។ សោតៈ ឈ្មោះថាសោតិទ្រិយឬ ។ ទិព្វសោតៈ តណ្ហា-
 សោតៈ ឈ្មោះថាសោតៈ មិនឈ្មោះថាសោតិទ្រិយទេ ឯសោតិទ្រិយ

សោតញ្ចេវ សោតិន្ទ្រិយញ្ច ។ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញាតាវិន្ទ្រិ-
យន្តិ ។ អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញ្ចេវ អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយញ្ច
អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។

(២៦) យានំ យានិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា
ចក្កុន្ទ្រិយន្តិ ។ ចក្កុន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញ្ចេវ ចក្កុន្ទ្រិយញ្ច
អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កុន្ទ្រិយំ ។ បេ ។
យានំ យានិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា
អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយន្តិ ។ អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញ្ចេវ
អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយញ្ច អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា
ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។

(២៧) ជិន្ទ ជិន្ទិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា
ចក្កុន្ទ្រិយន្តិ ។ ចក្កុន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញ្ចេវ ចក្កុន្ទ្រិ-
យញ្ច អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កុន្ទ្រិយំ ។
បេ ។ ជិន្ទ ជិន្ទិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញា-
តាវិន្ទ្រិយន្តិ ។ អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញ្ចេវ អញ្ញា-
តាវិន្ទ្រិយញ្ច អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន
អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។

(២៨) កាយោ កាយិន្ទ្រិយន្តិ ។ កាយិន្ទ្រិយំ
បេ ។ កាយោ អវសេសា កាយោ ន កាយិន្ទ្រិយំ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ទើបឈ្មោះថាសោតៈផង សោត្តន្ត្រ្យផង ។ ពួកឥន្ទ្រ្យ ឈ្មោះថាអញ្ញា-
តាវ្ត្រ្យឬ ។ អញ្ញាតាវ្ត្រ្យ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រ្យផង អញ្ញាតាវ្ត្រ្យផង
ពួកឥន្ទ្រ្យ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រ្យ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវ្ត្រ្យទេ ។

(២៦) ឃានៈ ឈ្មោះថាឃាន្ត្រ្យឬ ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រ្យ
ឈ្មោះថាចក្ខុឥន្ទ្រ្យឬ ។ ចក្ខុឥន្ទ្រ្យ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រ្យផង ចក្ខុឥន្ទ្រ្យ
ផង ពួកឥន្ទ្រ្យ ដ៏សេស ឈ្មោះថា ឥន្ទ្រ្យ មិនឈ្មោះថា
ចក្ខុឥន្ទ្រ្យទេ ។ បេ ។ ឃានៈ ឈ្មោះថាឃាន្ត្រ្យឬ ។ អើ ។
ពួកឥន្ទ្រ្យ ឈ្មោះថាអញ្ញាតាវ្ត្រ្យឬ ។ អញ្ញាតាវ្ត្រ្យ ឈ្មោះថា
ឥន្ទ្រ្យផង អញ្ញាតាវ្ត្រ្យផង ពួកឥន្ទ្រ្យ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រ្យ
មិនឈ្មោះថា អញ្ញាតាវ្ត្រ្យទេ ។

(២៧) ជិត្ត ឈ្មោះថា ជិត្ត្រ្យឬ ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រ្យ
ឈ្មោះថាចក្ខុឥន្ទ្រ្យឬ ។ ចក្ខុឥន្ទ្រ្យ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រ្យផង ចក្ខុឥន្ទ្រ្យផង
ពួកឥន្ទ្រ្យ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រ្យ មិនឈ្មោះថាចក្ខុឥន្ទ្រ្យទេ ។
បេ ។ ជិត្ត ឈ្មោះថាជិត្ត្រ្យឬ ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រ្យ ឈ្មោះថា
អញ្ញាតាវ្ត្រ្យឬ ។ អញ្ញាតាវ្ត្រ្យ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រ្យផង អញ្ញា-
តាវ្ត្រ្យផង ពួកឥន្ទ្រ្យ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រ្យ មិនឈ្មោះថា
អញ្ញាតាវ្ត្រ្យទេ ។

(២៨) កាយៈ ឈ្មោះថាកាយ្ត្រ្យឬ ។ ពួកធម៌ ដ៏សេស
វៀរលែងតែកាយ្ត្រ្យចេញ ឈ្មោះថាកាយ មិនឈ្មោះថាកាយ្ត្រ្យទេ

ឥន្ទ្រិយយមកេ បណ្ណត្តិវាស្ស និទ្ទេសោ

កាយិន្ទ្រិយំ កាយោ ចេវ កាយិន្ទ្រិយញ្ច ។ ឥន្ទ្រិយា
 ចក្កន្ទ្រិយន្តិ ។ ចក្កន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញ្ជោវ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច
 អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កន្ទ្រិយំ ។ ឃេ ។
 កាយោ កាយិន្ទ្រិយន្តិ ។ កាយិន្ទ្រិយំ វេយ្យា អ-
 វសេសា កាយោ ន កាយិន្ទ្រិយំ កាយិន្ទ្រិយំ កា-
 យោ ចេវ កាយិន្ទ្រិយញ្ច ។ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញាតាវិ
 ន្ទ្រិយន្តិ ។ អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញ្ជោវ អញ្ញាតា-
 វិន្ទ្រិយញ្ច អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញា-
 តាវិន្ទ្រិយំ ។

(២៩) មនោ មនិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា
 ចក្កន្ទ្រិយន្តិ ។ ចក្កន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញ្ជោវ ចក្កន្ទ្រិយ-
 ញ្ច អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កន្ទ្រិយំ ។
 ឃេ ។ មនោ មនិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា
 អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយន្តិ ។ អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញ្ជោវ
 អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយញ្ច អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន
 អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។

(៣០) ឥន្តិ ឥន្តិន្ទ្រិយន្តិ ។ ធា ។ ឥន្ទ្រិយា
 ចក្កន្ទ្រិយន្តិ ។ ចក្កន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញ្ជោវ ចក្កន្ទ្រិយ-
 ញ្ច អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កន្ទ្រិយំ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បណ្ណត្តិវាៈ និទ្ទេស

ឯកាយិន្ទ្រិយ ទើបឈ្មោះថាកាយផង កាយិន្ទ្រិយផង ។ ពួកឥន្ទ្រិយ
ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយឬ ។ ចក្ខុន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង ចក្ខុន្ទ្រិយ
ផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយ
ទេ ។ បេ ។ កាយ ឈ្មោះថាកាយិន្ទ្រិយឬ ។ ពួកធម៌ ដ៏សេស
រៀរលងតែកាយិន្ទ្រិយចេញ ឈ្មោះថាកាយ មិនឈ្មោះថាកាយិន្ទ្រិយ
ទេ ឯកាយិន្ទ្រិយ ទើបឈ្មោះថាកាយផង កាយិន្ទ្រិយផង ។ ពួក
ឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាអញ្ញាតារិន្ទ្រិយឬ ។ អញ្ញាតារិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ
ផង អញ្ញាតារិន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិន
ឈ្មោះថាអញ្ញាតារិន្ទ្រិយទេ ។

(២៩) មនៈ ឈ្មោះថា មនិន្ទ្រិយឬ ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ
ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយឬ ។ ចក្ខុន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង ចក្ខុន្ទ្រិយផង
ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថា ឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថា ចក្ខុន្ទ្រិយ
ទេ ។ បេ ។ មនៈ ឈ្មោះថាមនិន្ទ្រិយឬ ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះ
ថា អញ្ញាតារិន្ទ្រិយឬ ។ អញ្ញាតារិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថា ឥន្ទ្រិយផង
អញ្ញាតារិន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះ
ថាអញ្ញាតារិន្ទ្រិយទេ ។

(៣០) ឥត្ថិ ឈ្មោះថាឥត្ថិន្ទ្រិយឬ ។ មិនមែនទេ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ
ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយឬ ។ ចក្ខុន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង ចក្ខុន្ទ្រិយផង
ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយទេ ។

បេ ។ ឥត្ថំ ឥត្ថិន្ទ្រិយន្តិ ។ នោ ។ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញា-
តានិន្ទ្រិយន្តិ ។ អញ្ញាតានិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ អញ្ញា-
តានិន្ទ្រិយញូ អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញា-
តានិន្ទ្រិយំ ។

(៣០) បុរិសោ បុរិសិន្ទ្រិយន្តិ ។ នោ ។ ឥន្ទ្រិយា
ចក្កិន្ទ្រិយន្តិ ។ ចក្កិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ ចក្កិន្ទ្រិយញូ
អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កិន្ទ្រិយំ ។ បេ ។
បុរិសោ បុរិសិន្ទ្រិយន្តិ ។ នោ ។ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញាតា-
និន្ទ្រិយន្តិ ។ អញ្ញាតានិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ អញ្ញា-
តានិន្ទ្រិយញូ អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន
អញ្ញាតានិន្ទ្រិយំ ។

(៣២) ជីវិតំ ជីវិតិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា
ចក្កិន្ទ្រិយន្តិ ។ ចក្កិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ ចក្កិន្ទ្រិយញូ
អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កិន្ទ្រិយំ ។ បេ ។
ជីវិតំ ជីវិតិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញាតានិន្ទ្រិ-
យន្តិ ។ អញ្ញាតានិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ អញ្ញាតានិន្ទ្រិយញូ
អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតានិន្ទ្រិយំ ។

(៣៣) សុខំ សុខិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បេ ។ ឥត្ថំ ឈ្មោះថា ឥត្ថិន្ទ្រិយប្ក ។ មិនមែនទេ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ
ឈ្មោះថា អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយប្ក ។ អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថា ឥន្ទ្រិយផង
អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះ
ថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយទេ ។

[៣១] បុរិសៈ ឈ្មោះថាបុរិសិន្ទ្រិយប្ក ។ មិនមែនទេ ។
ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ក ។ ចក្ខុន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង
ចក្ខុន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថា
ចក្ខុន្ទ្រិយទេ ។ បេ ។ បុរិសៈ ឈ្មោះថាបុរិសិន្ទ្រិយប្ក ។ មិនមែនទេ ។
ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយប្ក ។ អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថា
ឥន្ទ្រិយផង អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ
មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយទេ ។

[៣២] ជីវិត ឈ្មោះថាជីវិតិន្ទ្រិយប្ក ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ
ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ក ។ ចក្ខុន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង ចក្ខុន្ទ្រិយផង
ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយទេ ។
បេ ។ ជីវិត ឈ្មោះថាជីវិតិន្ទ្រិយប្ក ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថា
អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយប្ក ។ អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង អញ្ញាតា-
វិន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថា
អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយទេ ។

[៣៣] សុខ ឈ្មោះថា សុខិន្ទ្រិយប្ក ។ អើ ។ បេ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បណ្ណត្ថវាស្ស និទ្ទេសោ

ទុក្ខំ ទុក្ខិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។ សោមនស្សំ
 សោមនស្សិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។ ទោមនស្សំ
 ទោមនស្សិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។ ឧបេក្ខា
 ឧបេក្ខិន្ទ្រិយន្តិ ។ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ វេបេត្វា អវសេសា
 ឧបេក្ខា ឧបេក្ខា ន ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ឧបេ-
 ក្ខា បេវ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយញ្ច ។ ឥន្ទ្រិយា ចក្ខុន្ទ្រិយន្តិ ។
 ចក្ខុន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញ្ជោវ ចក្ខុន្ទ្រិយញ្ច អវសេសា
 ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន ចក្ខុន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ឧបេក្ខា
 ឧបេក្ខិន្ទ្រិយន្តិ ។ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ វេបេត្វា អវសេសា
 ឧបេក្ខា ឧបេក្ខា ន ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ
 ឧបេក្ខា បេវ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយញ្ច ។ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញាតាវិ-
 ទ្រិយន្តិ ។ អញ្ញាតាវិទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញ្ជោវ អញ្ញាតាវិទ្រិ-
 យញ្ច អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិទ្រិយំ ។

(៣៤) សទ្ធា សទ្ធិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។
 វិរិយំ វិរិយិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។ សតិ សតិន្ទ្រិ-
 យន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។ សមាធិ សមាធិន្ទ្រិយន្តិ ។
 អាមន្តា ។ បេ ។ បញ្ញា បញ្ញិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។

(៣៥) អនញ្ញាតញ្ញាស្សមីតិ អនញ្ញាតញ្ញាស្សមីតិន្ទ្រិ-
 យន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។ អញ្ញំ អញ្ញិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

ឥន្ទ្រិយៈយមកៈ បណ្ណត្ថិវាៈ និរុទេស

ទុក្ខៈ ឈ្មោះថាទុក្ខន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ បេ ។ សោមនស្ស ឈ្មោះថាសោម-
 នស្សន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ បេ ។ ខោមនស្ស ឈ្មោះថាខោមនស្សន្ទ្រិយ
 ប្ប ។ អើ ។ បេ ។ ឧបេក្ខា ឈ្មោះថាឧបេក្ខន្ទ្រិយប្ប ។ ពួកឧបេក្ខា
 ដ៏សេស វៀវលែងតែឧបេក្ខន្ទ្រិយចេញ ឈ្មោះថាឧបេក្ខា មិនឈ្មោះថា
 ឧបេក្ខន្ទ្រិយទេ ឯឧបេក្ខន្ទ្រិយ ទើបឈ្មោះថាឧបេក្ខាផង ឧបេក្ខន្ទ្រិយ
 ផង ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។ ឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថា
 ឥន្ទ្រិយផង ឥន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ
 មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយទេ ។ បេ ។ ឧបេក្ខា ឈ្មោះថាឧបេក្ខន្ទ្រិយប្ប ។
 ពួកឧបេក្ខា ដ៏សេស វៀវលែងតែ ឧបេក្ខន្ទ្រិយចេញ ឈ្មោះថាឧបេក្ខា
 មិនឈ្មោះថា ឧបេក្ខន្ទ្រិយទេ ឯឧបេក្ខន្ទ្រិយ ទើបឈ្មោះថា ឧបេក្ខាផង
 ឧបេក្ខន្ទ្រិយផង ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាអញ្ញតាវិន្ទ្រិយប្ប ។ អញ្ញ-
 តាវិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង អញ្ញតាវិន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស
 ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញតាវិន្ទ្រិយទេ ។

[៣៤] សទ្ធា ឈ្មោះថាសទ្ធិន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ បេ ។ វិរិយៈ
 ឈ្មោះថាវិរិយន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ បេ ។ សតិ ឈ្មោះថាសតិន្ទ្រិយប្ប ។
 អើ ។ បេ ។ សមាធិ ឈ្មោះថាសមាធិន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ បេ ។ បញ្ញា
 ឈ្មោះថាបញ្ញាន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ បេ ។

[៣៥] អនញ្ញតត្ថាស្សមីតិ ឈ្មោះថា អនញ្ញតត្ថាស្សមីតិ-
 ន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ បេ ។ អញ្ញៈ ឈ្មោះថា អញ្ញន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

បេ ។ អញ្ញតារី អញ្ញតារីន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥ-
ន្ទ្រិយា ចក្កន្ទ្រិយន្តិ ។ ចក្កន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ ចក្ក-
ន្ទ្រិយញា អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កន្ទ្រិយំ
។ បេ ។ អញ្ញតារី អញ្ញតារីន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិ-
យា អញ្ញន្ទ្រិយន្តិ ។ អញ្ញន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ អញ្ញន្ទ្រិ-
យញា អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញន្ទ្រិយំ ។

(៣៦) ន ចក្ក ន ចក្កន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន
ឥន្ទ្រិយា ន សោតិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន ចក្ក
ន ចក្កន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន យានិន្ទ្រិ-
យន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន ចក្ក ន ចក្កន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។
ន ឥន្ទ្រិយា ន ជីវិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន ចក្ក ន
ចក្កន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន កាយិន្ទ្រិ-
យន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន ចក្ក ន ចក្កន្ទ្រិយន្តិ ។
អាមន្តា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន មនិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

(៣៧) ន ចក្ក ន ចក្កន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។
ន ឥន្ទ្រិយា ន ឥន្ទ្រិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន ចក្ក ន
ចក្កន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន បុរិសិន្ទ្រិ-
យន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន ចក្ក ន ចក្កន្ទ្រិយន្តិ ។
អាមន្តា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន ជីវិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បេ ។ អញ្ញាតាវី ឈ្មោះថាអញ្ញាតាវីន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ
ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។ ចក្ខុន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង ចក្ខុន្ទ្រិយផង
ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយទេ ។ បេ ។
អញ្ញាតាវី ឈ្មោះថាអញ្ញាតាវីន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថា
អញ្ញាតាវីន្ទ្រិយប្ប ។ អញ្ញាតាវីន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង អញ្ញាតាវីន្ទ្រិយផង ពួក
ឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវីន្ទ្រិយទេ ។

[៣៦] មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ មិន
មែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាសោតិន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ មិនមែនចក្ខុ
មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាឃា-
និន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។
មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាជីវិន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ មិនមែនចក្ខុ
មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថា
កាយិន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។
អើ ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាមនិន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។

[៣៧] មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ មិន
មែនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ មិនមែនចក្ខុ
មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាបុរិស-
ន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។
មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាជីវិតិន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។

តន្ត្រីយយមកេ បណ្ណត្តិវាស្ស និទ្ទេសោ

(៣៨) ន ចក្កំ ន ចក្កន្ទ្រិយន្តំ ។ អាមន្តា ។ ន
 ឥន្ទ្រិយា ន សុខិន្ទ្រិយន្តំ ។ អាមន្តា ។ ន ចក្កំ ន ចក្ក-
 ន្ទ្រិយន្តំ ។ អាមន្តា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន ទុក្ខិន្ទ្រិយន្តំ ។
 អាមន្តា ។ ន ចក្កំ ន ចក្កន្ទ្រិយន្តំ ។ អាមន្តា ។ ន
 ឥន្ទ្រិយា ន សោមនស្សិន្ទ្រិយន្តំ ។ អាមន្តា ។ ន ចក្កំ
 ន ចក្កន្ទ្រិយន្តំ ។ អាមន្តា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន ទោម-
 នស្សិន្ទ្រិយន្តំ ។ អាមន្តា ។ ន ចក្កំ ន ចក្កន្ទ្រិយន្តំ ។
 អាមន្តា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន ឧបេក្ខិន្ទ្រិយន្តំ ។ អាមន្តា ។

(៣៩) ន ចក្កំ ន ចក្កន្ទ្រិយន្តំ ។ អាមន្តា ។ ន
 ឥន្ទ្រិយា ន សន្ធិន្ទ្រិយន្តំ ។ អាមន្តា ។ ន ចក្កំ ន
 ចក្កន្ទ្រិយន្តំ ។ អាមន្តា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន វិរិយន្ទ្រិយន្តំ
 ។ អាមន្តា ។ ន ចក្កំ ន ចក្កន្ទ្រិយន្តំ ។ អាមន្តា ។
 ន ឥន្ទ្រិយា ន សតិន្ទ្រិយន្តំ ។ អាមន្តា ។ ន ចក្កំ
 ន ចក្កន្ទ្រិយន្តំ ។ អាមន្តា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន សមា-
 ធិន្ទ្រិយន្តំ ។ អាមន្តា ។ ន ចក្កំ ន ចក្កន្ទ្រិយន្តំ ។
 អាមន្តា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន បញ្ញន្ទ្រិយន្តំ ។ អាមន្តា ។

(៤០) ន ចក្កំ ន ចក្កន្ទ្រិយន្តំ ។ អាមន្តា ។ ន
 ឥន្ទ្រិយា ន អនញ្ញតញ្ញស្មាម័តិន្ទ្រិយន្តំ ។ អាមន្តា ។
 ន ចក្កំ ន ចក្កន្ទ្រិយន្តំ ។ អាមន្តា ។ ន ឥន្ទ្រិយា

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បណ្ណតិវារៈ និទ្ទេស

(៣៨) មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះជាចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ មិនមែនពួក
ឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាសុខិន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះថា
ចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាទុក្ខិន្ទ្រិយប្ប ។
អើ ។ មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ មិនមែនពួក
ឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាសោមនស្សិន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ មិនមែនចក្ខុ មិន
ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថា
ខោមនស្សិន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។
អើ ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាឧបេក្ខិន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។

(៣៩) មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ មិន
មែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាសុទ្ធិន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ មិនមែនចក្ខុ មិន
ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាវិវិ-
ន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ មិន
មែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាសតិន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ មិនមែនចក្ខុ មិន
ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាសមា-
ធិន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។
មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាបញ្ញិន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។

(៤០) មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ មិន
មែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអនតាគពាស្សមីតិន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ មិន
មែនចក្ខុ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ន អញ្ញ្រ្ទិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន ចតុ ។ ន ចតុ-
 រ្រ្ទិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតា-
 រ្រ្ទិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

(៤០) ន សោតំ ន សោតិរ្រ្ទិយន្តិ ។ អាម-
 ន្តា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចតុរ្រ្ទិយន្តិ ។ អាមន្តា ។
 បេ ។ ន សោតំ ន សោតិរ្រ្ទិយន្តិ ។ អាមន្តា ។
 ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតារ្រ្ទិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

(៤២) ន យានំ ន យានិរ្រ្ទិយន្តិ ។ អាម-
 ន្តា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចតុរ្រ្ទិយន្តិ ។ អាមន្តា ។
 បេ ។ ន យានំ ន យានិរ្រ្ទិយន្តិ ។ អាមន្តា ។
 ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតារ្រ្ទិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

(៤៣) ន ជិហ្គំ ន ជិហ្គិរ្រ្ទិយន្តិ ។ អាមន្តា ។
 ន ឥន្ទ្រិយា ន ចតុរ្រ្ទិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។ ន ជិហ្គំ
 ន ជិហ្គិរ្រ្ទិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញា-
 តារ្រ្ទិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

(៤៤) ន កាយោ ន កាយិរ្រ្ទិយន្តិ ។ អាមន្តា ។
 ន ឥន្ទ្រិយា ន ចតុរ្រ្ទិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។ ន
 កាយោ ន កាយិរ្រ្ទិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន
 ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតារ្រ្ទិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនឈ្មោះថាអញ្ញន្ត្រ្យ ឬ អើ ។ មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ត្រ្យ ឬ អើ ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រ្យ មិនឈ្មោះថាអញ្ញតាវិន្ត្រ្យ ឬ អើ ។

[៤១] មិនមែនសោតៈ មិនឈ្មោះថាសោតន្ត្រ្យ ឬ អើ ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រ្យ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ត្រ្យ ឬ អើ ។ បេ ។ មិនមែនសោតៈ មិនឈ្មោះថាសោតន្ត្រ្យ ឬ អើ ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រ្យ មិនឈ្មោះថាអញ្ញតាវិន្ត្រ្យ ឬ អើ ។

[៤២] មិនមែនឃានៈ មិនឈ្មោះឃានន្ត្រ្យ ឬ អើ ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រ្យ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ត្រ្យ ឬ អើ ។ បេ ។ មិនមែនឃានៈ មិនឈ្មោះថាឃានន្ត្រ្យ ឬ អើ ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រ្យ មិនឈ្មោះថាអញ្ញតាវិន្ត្រ្យ ឬ អើ ។

[៤៣] មិនមែនជីវ្ហ មិនឈ្មោះថាជីវិន្ត្រ្យ ឬ អើ ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រ្យ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ត្រ្យ ឬ អើ ។ បេ ។ មិនមែនជីវ្ហ មិនឈ្មោះថាជីវិន្ត្រ្យ ឬ អើ ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រ្យ មិនឈ្មោះថាអញ្ញតាវិន្ត្រ្យ ឬ អើ ។

[៤៤] មិនមែនកាយ មិនឈ្មោះថាកាយន្ត្រ្យ ឬ អើ ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រ្យ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ត្រ្យ ឬ អើ ។ បេ ។ មិនមែនកាយ មិនឈ្មោះថាកាយន្ត្រ្យ ឬ អើ ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រ្យ មិនឈ្មោះថាអញ្ញតាវិន្ត្រ្យ ឬ អើ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បណ្ណត្តិវាស្ស និរុសោ

(៤៥) ន មនោ ន មនិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។
 ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្ខុន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។
 ន មនោ ន មនិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន ឥន្ទ្រិយា
 ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

(៤៦) ន ឥន្ទ្រិយ ន ឥន្ទ្រិយន្តិ^(១) ។ ឥន្ទ្រិយន្តិ ន
 ឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយន្តិ ឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយន្តិ ឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយន្តិ ឥន្ទ្រិយ
 ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ ឥន្ទ្រិយ ន ឥន្ទ្រិយន្តិ^(២) ។ ន ឥន្ទ្រិយា
 ន ចក្ខុន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។ ន ឥន្ទ្រិយ ន ឥន្ទ្រិយ-
 ន្តិយន្តិ ។ ឥន្ទ្រិយន្តិ ន ឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយន្តិ ឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយ-
 ន្តិយន្តិ ឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយន្តិ ឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយន្តិ ឥន្ទ្រិយ ឥន្ទ្រិយន្តិ
 ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

(៤៧) ន បុរិសោ ន បុរិសិន្ទ្រិយន្តិ ។ បុរិសិន្ទ្រិ-
 យន្តិ ន បុរិសោ បុរិសិន្ទ្រិយន្តិ បុរិសោ បុរិសិន្ទ្រិយន្តិ
 បុរិសោ បុរិសិន្ទ្រិយន្តិ បុរិសោ បុរិសិន្ទ្រិយន្តិ បុរិសោ
 បុរិសិន្ទ្រិយន្តិ ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្ខុន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។

១ ឧ. ឧត្តរត្ថ អាមន្តាវិន្ទ្រិយន្តិ ។ ២ ឧ. ឥន្ទ្រិយន្តិ ន ឥន្ទ្រិយ ។ ល ។ ន ប ឥន្ទ្រិយ-
 ន្តិយន្តិ ឥមេ បាវា ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។

តន្ត្រីយបរមកៈ បណ្ឌិតិវរៈ តិរេស

[៤៥] មិនមែនមនៈ មិនឈ្មោះថាមនិន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ មិន
មែនពួកតន្ត្រីយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ បេ ។ មិនមែន
មនៈ មិនឈ្មោះថាមនិន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ មិនមែនពួកតន្ត្រីយ មិន
ឈ្មោះថាអញ្ញាតានិន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។

[៤៦] មិនមែនឥត្ថី មិនឈ្មោះថាឥត្ថិន្ទ្រិយប្ប ។ ឥត្ថិន្ទ្រិយ មិន
ឈ្មោះថាឥត្ថីទេ ឈ្មោះថាឥត្ថិន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែឥត្ថី
និងឥត្ថិន្ទ្រិយចេញ មិនឈ្មោះថាឥត្ថីផង មិនឈ្មោះថាឥត្ថិន្ទ្រិយផង ។
មិនមែនពួកតន្ត្រីយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ បេ ។ មិន
មែនឥត្ថី មិនឈ្មោះថាឥត្ថិន្ទ្រិយប្ប ។ ឥត្ថិន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាឥត្ថីទេ
ឈ្មោះថាឥត្ថិន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែឥត្ថី និងឥត្ថិន្ទ្រិយចេញ
មិនឈ្មោះថាឥត្ថីផង មិនឈ្មោះថាឥត្ថិន្ទ្រិយផង ។ មិនមែនពួកតន្ត្រីយ
មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតានិន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។

[៤៧] មិនមែនបុរិសៈ មិនឈ្មោះថាបុរិសិន្ទ្រិយប្ប ។ បុរិសិន្ទ្រិយ
មិនឈ្មោះថាបុរិសៈទេ ឈ្មោះថាបុរិសិន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែ
បុរិសៈនិងបុរិសិន្ទ្រិយចេញ មិនឈ្មោះថាបុរិសៈផង មិនឈ្មោះថាបុរិសិ-
ន្ទ្រិយផង ។ មិនមែនពួកតន្ត្រីយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ បេ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ន បុរិសោ ន បុរិស្ថិន្ទ្រយន្តំ ។ បុរិស្ថិន្ទ្រយំ ន
បុរិសោ បុរិស្ថិន្ទ្រយំ បុរិសញ្ច បុរិស្ថិន្ទ្រយញ្ច បេត្វា
អវសេសា ន ចេវ បុរិសោ ន ច បុរិស្ថិន្ទ្រយំ ។ ន
ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតារិន្ទ្រយន្តំ ។ អាមន្តា ។

(៤៨) ន ជីវិតំ ន ជីវិតិន្ទ្រយន្តំ ។ អាមន្តា ។ ន
ឥន្ទ្រិយា ន ចក្ខុន្ទ្រយន្តំ ។ អាមន្តា ។ បេ ។ ន ជីវិតំ
ន ជីវិតិន្ទ្រយន្តំ ។ អាមន្តា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញា-
តារិន្ទ្រយន្តំ ។ អាមន្តា ។

(៤៩) ន សុខំ ន សុខិន្ទ្រយន្តំ ។ អាមន្តា ។ ន
ឥន្ទ្រិយា ន ចក្ខុន្ទ្រយន្តំ ។ អាមន្តា ។ បេ ។ ន សុខំ
ន សុខិន្ទ្រយន្តំ ។ អាមន្តា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតា-
រិន្ទ្រយន្តំ ។ អាមន្តា ។

(៥០) ន ទុក្ខំ ន ទុក្ខិន្ទ្រយន្តំ ។ អាមន្តា ។ ន
ឥន្ទ្រិយា ន ចក្ខុន្ទ្រយន្តំ ។ អាមន្តា ។ បេ ។ ន ទុក្ខំ
ន ទុក្ខិន្ទ្រយន្តំ ។ អាមន្តា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតា-
រិន្ទ្រយន្តំ ។ អាមន្តា ។

(៥១) ន សោមនស្សំ ន សោមនស្សិន្ទ្រយន្តំ ។
អាមន្តា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្ខុន្ទ្រយន្តំ ។ អាមន្តា ។ បេ ។
ន សោមនស្សំ ន សោមនស្សិន្ទ្រយន្តំ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនមែនបុរិសៈ មិនឈ្មោះថាបុរិសន្ត្រីយប្ប ។ បុរិសន្ត្រីយ មិនឈ្មោះថា
បុរិសៈទេ ឈ្មោះថាបុរិសន្ត្រីយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែបុរិសៈ
និងបុរិសន្ត្រីយចេញ មិនឈ្មោះថាបុរិសៈផង មិនឈ្មោះថាបុរិសន្ត្រីយ
ផង ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រីយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រីយប្ប ។ អើ ។

[៤៨] មិនមែនជីវិត មិនឈ្មោះថាជីវិតន្ត្រីយប្ប ។ អើ ។ មិន
មែនពួកឥន្ទ្រីយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ត្រីយប្ប ។ អើ ។ បេ ។ មិនមែនជីវិត
មិនឈ្មោះថាជីវិតន្ត្រីយប្ប ។ អើ ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រីយ មិនឈ្មោះថា
អញ្ញាតាវិន្ទ្រីយប្ប ។ អើ ។

[៤៩] មិនមែនសុខៈ មិនឈ្មោះថាសុខិន្ទ្រីយប្ប ។ អើ ។
មិនមែនពួកឥន្ទ្រីយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ត្រីយប្ប ។ អើ ។ បេ ។ មិន
មែនសុខៈ មិនឈ្មោះថាសុខិន្ទ្រីយប្ប ។ អើ ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រីយ
មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រីយប្ប ។ អើ ។

[៥០] មិនមែនទុក្ខ មិនឈ្មោះថាទុក្ខិន្ទ្រីយប្ប ។ អើ ។ មិន
មែនពួកឥន្ទ្រីយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ត្រីយប្ប ។ អើ ។ បេ ។ មិនមែនទុក្ខ
មិនឈ្មោះថាទុក្ខិន្ទ្រីយប្ប ។ អើ ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រីយ មិនឈ្មោះថា
អញ្ញាតាវិន្ទ្រីយប្ប ។ អើ ។

[៥១] មិនមែនសោមនស្ស មិនឈ្មោះថាសោមនស្សិន្ទ្រីយប្ប ។
អើ ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រីយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ត្រីយប្ប ។ អើ ។ បេ ។
មិនមែនសោមនស្ស មិនឈ្មោះថាសោមនស្សិន្ទ្រីយប្ប ។ អើ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បណ្ណត្ថិវាស្ស និទ្ទេសោ

ន ស្រ្តីយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

(៥២) ន ទោមនស្សំ ន ទោមនស្សិន្ទ្រិយន្តិ ។
អាមន្តា ។ ន ស្រ្តីយា ន ចក្កុន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។
បេ ។ ន ទោមនស្សំ ន ទោមនស្សិន្ទ្រិយន្តិ ។ អា-
មន្តា ។ ន ស្រ្តីយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

(៥៣) ន ឧបេក្ខា ន ឧបេក្ខិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។
ន ស្រ្តីយា ន ចក្កុន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។ ន
ឧបេក្ខា ន ឧបេក្ខិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន ស្រ្តីយា
ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

(៥៤) ន សទ្ធា ន សទ្ធិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន
ស្រ្តីយា ន ចក្កុន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។ ន សទ្ធា
ន សទ្ធិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន ស្រ្តីយា ន អញ្ញា-
តាវិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

(៥៥) ន វិរិយំ ន វិរិយិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។
ន ស្រ្តីយា ន ចក្កុន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។ ន
វិរិយំ ន វិរិយិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន ស្រ្តីយា ន
អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

(៥៦) ន សតិ ន សតិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន
ស្រ្តីយា ន ចក្កុន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។

និទ្ទេយយមកៈ បណ្ឌិតិវរៈ និទ្ទេស

មិនមែនពួកតន្ត្រីយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ត្រីយប្ត ។ អើ ។

(៥២) មិនមែនទោមនស្ស មិនឈ្មោះថាទោមនស្សិន្ត្រីយប្ត ។
អើ ។ មិនមែនពួកតន្ត្រីយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ត្រីយប្ត ។ អើ ។ បេ ។
មិនមែនទោមនស្ស មិនឈ្មោះថាទោមនស្សិន្ត្រីយប្ត ។ អើ ។ មិនមែន
ពួកតន្ត្រីយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ត្រីយប្ត ។ អើ ។

(៥៣) មិនមែនឧបេក្ខា មិនឈ្មោះថាឧបេក្ខិន្ត្រីយប្ត ។ អើ ។
មិនមែនពួកតន្ត្រីយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ត្រីយប្ត ។ អើ ។ បេ ។ មិនមែន
ឧបេក្ខា មិនឈ្មោះថាឧបេក្ខិន្ត្រីយប្ត ។ អើ ។ មិនមែនពួកតន្ត្រីយ មិន
ឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ត្រីយប្ត ។ អើ ។

(៥៤) មិនមែនសទ្ធា មិនឈ្មោះថាសទ្ធិន្ត្រីយប្ត ។ អើ ។
មិនមែនពួកតន្ត្រីយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ត្រីយប្ត ។ អើ ។ បេ ។ មិនមែន
សទ្ធា មិនឈ្មោះថាសទ្ធិន្ត្រីយប្ត ។ អើ ។ មិនមែនពួកតន្ត្រីយ មិន
ឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ត្រីយប្ត ។ អើ ។

(៥៥) មិនមែនវិរិយៈ មិនឈ្មោះថាវិរិយិន្ត្រីយប្ត ។ អើ ។
មិនមែនពួកតន្ត្រីយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ត្រីយប្ត ។ អើ ។ បេ ។ មិនមែន
វិរិយៈ មិនឈ្មោះថាវិរិយិន្ត្រីយប្ត ។ អើ ។ មិនមែនពួកតន្ត្រីយ មិនឈ្មោះ
ថាអញ្ញាតាវិន្ត្រីយប្ត ។ អើ ។

(៥៦) មិនមែនសតិ មិនឈ្មោះថាសតិន្ត្រីយប្ត ។ អើ ។
មិនមែនពួកតន្ត្រីយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ត្រីយប្ត ។ អើ ។ បេ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ន សតិ ន សតិទ្រ្ទិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន ឥន្ទ្រិយា
ន អញ្ញតារិទ្ធិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

(៥៧) ន សមាធិ ន សមាធិទ្រ្ទិយន្តិ ។ អាមន្តា ។
ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កទ្រ្ទិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។ ន
សមាធិ ន សមាធិទ្រ្ទិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន ឥន្ទ្រិយា
ន អញ្ញតារិទ្ធិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

(៥៨) ន បញ្ញា ន បញ្ញាទ្រ្ទិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន
ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កទ្រ្ទិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។ ន
បញ្ញា ន បញ្ញាទ្រ្ទិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន ឥន្ទ្រិយា
ន អញ្ញតារិទ្ធិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

(៥៩) ន អនញ្ញតញ្ញស្សាមីតិ ន អនញ្ញតញ្ញស្សា-
មីតិទ្រ្ទិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កទ្រ្ទិ-
យន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។ ន អនញ្ញតញ្ញស្សាមីតិ
ន អនញ្ញតញ្ញស្សាមីតិទ្រ្ទិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន
ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញតារិទ្ធិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

(៦០) ន អញ្ញំ ន អញ្ញាទ្រ្ទិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន
ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កទ្រ្ទិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។ ន
អញ្ញំ ន អញ្ញាទ្រ្ទិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន
អញ្ញតារិទ្ធិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនមែនសតិ មិនឈ្មោះថាសតិន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ
មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។

(៥៧) មិនមែនសមាធិ មិនឈ្មោះថាសមាធិន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។
មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ បេ ។ មិនមែន
សមាធិ មិនឈ្មោះថាសមាធិន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ
មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។

(៥៨) មិនមែនបញ្ញា មិនឈ្មោះថាបញ្ញាន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ មិន
មែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ បេ ។ មិនមែនបញ្ញា
មិនឈ្មោះថាបញ្ញាន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះ
ថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។

(៥៩) មិនមែនអនតោតពាស្សមីតិ មិនឈ្មោះថាអនតោតពាស្សមី-
តិន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។
បេ ។ មិនមែនអនតោតពាស្សមីតិ មិនឈ្មោះថាអនតោតពាស្សមីតិន្ទ្រិយ
ប្ត ។ អើ ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។

(៦០) មិនមែនអញ្ញា មិនឈ្មោះថាអញ្ញាន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ មិន
មែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ បេ ។ មិនមែន
អញ្ញា មិនឈ្មោះថាអញ្ញាន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះ
ថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បណ្ណត្តិវាស្ស ឥទ្ធូសោ

[៦០] ន អញ្ញាតាវី ន អញ្ញាតាវីន្ទ្រិយន្តិ ។ អាម-
ន្តា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។
បេ ។ ន អញ្ញាតាវី ន អញ្ញាតាវីន្ទ្រិយន្តិ ។ អាម-
ន្តា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវីន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

[៦២] ចក្ក ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា ចក្ក-
ន្ទ្រិយន្តិ ។ ចក្កន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ ចក្កន្ទ្រិយញា អវ-
សេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កន្ទ្រិយំ ។ សោតំ
ឥន្ទ្រិយន្តិ^(១) ។ យំ សោតំ ឥន្ទ្រិយំ តំ សោតញោវ
ឥន្ទ្រិយញា អវសេសំ សោតំ ន ឥន្ទ្រិយំ^(២) ។ ឥន្ទ្រិយា
សោតន្ទ្រិយន្តិ ។ សោតន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ សោតន្ទ្រិ-
យញា អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន សោតន្ទ្រិ-
យំ ។ យានំ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា
យានិន្ទ្រិយន្តិ ។ យានិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ យានិន្ទ្រិ-
យញា អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន យានិន្ទ្រិ-
យំ ។ ជិញ្ចា ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា
ជិញ្ចិន្ទ្រិយន្តិ ។ ជិញ្ចិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ ជិញ្ចិន្ទ្រិយញា
អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន ជិញ្ចិន្ទ្រិយំ ។

១ ឧ. ឯត្ថន្តរេ អាមន្តាតិ ទិស្សតិ ។ ២ ឧ. យំ សោតំ ឥន្ទ្រិយំ ។ ល ។ ន
ឥន្ទ្រិយន្តិ ឥមេ បាវា ទិស្សន្តិ ។

តន្ត្រីយយមកៈ បណ្ណត្តិវាវៈ និទ្ទេស

[៦១] មិនមែនអញ្ញាតាវី មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវីន្ទ្រិយប្ប ។
 អើ ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ បេ ។
 មិនមែនអញ្ញាតាវី មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវីន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ មិនមែន
 ពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវីន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។

[៦២] ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ
 ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។ ចក្ខុន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង ចក្ខុន្ទ្រិយផង
 ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយទេ ។
 សោតៈ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។ ធម្មជាតិណា ឈ្មោះថាសោតៈ ឥន្ទ្រិយ
 ធម្មជាតិនោះឈ្មោះថាសោតៈផង ឥន្ទ្រិយផង សោតៈ ដ៏សេស មិន
 ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយទេ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាសោតៈន្ទ្រិយប្ប ។ សោតៈ-
 ន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង សោតៈន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះ
 ថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាសោតៈន្ទ្រិយទេ ។ យានៈ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។
 អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាយានៈន្ទ្រិយប្ប ។ យានៈន្ទ្រិយ ឈ្មោះថា
 ឥន្ទ្រិយផង យានៈន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិន
 ឈ្មោះថាយានៈន្ទ្រិយទេ ។ ជីវ្ហា ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ ពួក
 ឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាជីវ្ហាន្ទ្រិយប្ប ។ ជីវ្ហាន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង ជីវ្ហាន្ទ្រិយ
 ផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាជីវ្ហាន្ទ្រិយទេ ។

អភិធម្មបដិកេ យមកំ

កាយោ សង្ក្ខេយន្តិ ។ យោ កាយោ សង្ក្ខេយំ សោ
 កាយោ ចេវ សង្ក្ខេយញ្ច អវសេសោ កាយោ ន
 សង្ក្ខេយំ ។ សង្ក្ខេយោ កាយិទ្ធិយន្តិ ។ កាយិទ្ធិយំ
 សង្ក្ខេយញ្ចេវ កាយិទ្ធិយញ្ច អវសេសោ សង្ក្ខេយោ
 សង្ក្ខេយោ ន កាយិទ្ធិយំ ។ មនោ សង្ក្ខេយន្តិ ។ អាមន្តា ។
 សង្ក្ខេយោ មនិទ្ធិយន្តិ ។ មនិទ្ធិយំ សង្ក្ខេយញ្ចេវ មនិទ្ធិ-
 យញ្ច អវសេសោ សង្ក្ខេយោ សង្ក្ខេយោ ន មនិទ្ធិយំ ។

(២៣) ឥត្ថំ សង្ក្ខេយន្តិ ។ ឆោ ។ សង្ក្ខេយោ ឥត្ថិ-
 ទ្ធិយន្តិ ។ ឥត្ថិទ្ធិយំ សង្ក្ខេយញ្ចេវ ឥត្ថិទ្ធិយញ្ច អវ-
 សេសោ សង្ក្ខេយោ សង្ក្ខេយោ ន ឥត្ថិទ្ធិយំ ។
 បុរិសោ សង្ក្ខេយន្តិ ។ ឆោ ។ សង្ក្ខេយោ បុរិសិទ្ធិយន្តិ ។
 បុរិសិទ្ធិយំ សង្ក្ខេយញ្ចេវ បុរិសិទ្ធិយញ្ច អវសេសោ
 សង្ក្ខេយោ សង្ក្ខេយោ ន បុរិសិទ្ធិយំ ។ ជីវិតំ
 សង្ក្ខេយន្តិ ។ អាមន្តា ។ សង្ក្ខេយោ ជីវិតិទ្ធិយន្តិ ។
 ជីវិតិទ្ធិយំ សង្ក្ខេយញ្ចេវ ជីវិតិទ្ធិយញ្ច អវសេសោ
 សង្ក្ខេយោ សង្ក្ខេយោ ន ជីវិតិទ្ធិយំ ។

(២៤) សុខំ សង្ក្ខេយន្តិ ។ អាមន្តា ។ សង្ក្ខេយោ
 សុខិទ្ធិយន្តិ ។ សុខិទ្ធិយំ សង្ក្ខេយញ្ចេវ សុខិទ្ធិយ-
 ញ្ច អវសេសោ សង្ក្ខេយោ សង្ក្ខេយោ ន សុខិទ្ធិយំ ។

អភិធម្មបិដក បឋមកៈ

កាយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ត ។ កាយណា ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ កាយនោះ
 ឈ្មោះថាកាយផង ឥន្ទ្រិយផង កាយ ដ៏សេស មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយទេ ។
 ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាកាយឥន្ទ្រិយប្ត ។ កាយឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង
 កាយឥន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថា
 កាយឥន្ទ្រិយទេ ។ មនៈ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ
 ឈ្មោះថាមនិឥន្ទ្រិយប្ត ។ មនិឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង មនិឥន្ទ្រិយផង
 ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាមនិឥន្ទ្រិយទេ ។

(៦៣) ឥត្ថិ ឈ្មោះថាឥត្ថិឥន្ទ្រិយប្ត ។ មិនមែនទេ ។ ពួក
 ឥត្ថិ ឈ្មោះថាឥត្ថិឥន្ទ្រិយប្ត ។ ឥត្ថិឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង ឥត្ថិ-
 ឥន្ទ្រិយផង ពួកឥត្ថិ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥត្ថិ មិនឈ្មោះថាឥត្ថិឥន្ទ្រិយ
 ទេ ។ បុរិសៈ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ត ។ មិនមែនទេ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ
 ឈ្មោះថាបុរិសិឥន្ទ្រិយប្ត ។ បុរិសិឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង បុរិសិឥន្ទ្រិយ
 ផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាបុរិសិឥន្ទ្រិយ
 ទេ ។ ជីវិត ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថា
 ជីវិតឥន្ទ្រិយប្ត ។ ជីវិតឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង ជីវិតឥន្ទ្រិយផង ពួក
 ឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថា ជីវិតឥន្ទ្រិយទេ ។

(៦៤) សុខៈ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ
 ឈ្មោះថាសុខិឥន្ទ្រិយប្ត ។ សុខិឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង សុខិឥន្ទ្រិយផង
 ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាសុខិឥន្ទ្រិយទេ ។

តន្ត្រីយយមកេ បណ្ណត្តិវាស្ស និទ្ទេសោ

ទុក្ខំ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា ទុក្ខន្ទ្រិយ-
 ន្តិ ។ ទុក្ខន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ ទុក្ខន្ទ្រិយញា អវសេ-
 សា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន ទុក្ខន្ទ្រិយំ ។ សោមន-
 ស្សំ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា សោមនស្ស-
 ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ សោមនស្សឥន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ សោម-
 នស្សឥន្ទ្រិយញា អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន សោ-
 មនស្សឥន្ទ្រិយំ ។ ឆោមនស្សំ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។
 ឥន្ទ្រិយា ឆោមនស្សឥន្ទ្រិយន្តិ ។ ឆោមនស្សឥន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិ-
 យញោវ ឆោមនស្សឥន្ទ្រិយញា អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិ-
 យា ន ឆោមនស្សឥន្ទ្រិយំ ។ ឧបេក្ខា ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ យា
 ឧបេក្ខា ឥន្ទ្រិយំ សា ឧបេក្ខា ចេវ ឥន្ទ្រិយញា អវសេ-
 សា ឧបេក្ខា ន ឥន្ទ្រិយំ ។ ឥន្ទ្រិយា ឧបេក្ខន្ទ្រិ-
 យន្តិ ។ ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ ឧបេក្ខន្ទ្រិយញា
 អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ។

(៦៥) សទ្ធា ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា
 សទ្ធិន្ទ្រិយន្តិ ។ សទ្ធិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ សទ្ធិន្ទ្រិយញា
 អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន សទ្ធិន្ទ្រិយំ ។
 វិរិយំ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា វិរិយ-
 ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ វិរិយន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ វិរិយន្ទ្រិយញា

តន្ត្រីយមកៈ បណ្ណតិវារៈ និទ្ទេស

ទុក្ខ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាទុក្ខិន្ទ្រិយប្ប ។
 ទុក្ខិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង ទុក្ខិន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស
 ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាទុក្ខិន្ទ្រិយទេ ។ សោមនស្ស ឈ្មោះថា
 ឥន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាសោមនស្សិន្ទ្រិយប្ប ។ សោ-
 មនស្សិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង សោមនស្សិន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ
 ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថា សោមនស្សិន្ទ្រិយទេ ។ ទោម-
 នស្ស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាទោមនស្សិ-
 ន្ទ្រិយប្ប ។ ទោមនស្សិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង ទោមនស្សិន្ទ្រិយផង
 ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាទោមនស្សិន្ទ្រិយ
 ទេ ។ ឧបេក្ខា ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។ ឧបេក្ខាណា ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ
 ឧបេក្ខានោះ ឈ្មោះថាឧបេក្ខាផង ឥន្ទ្រិយផង ឧបេក្ខា ដ៏សេស មិន
 ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយទេ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឧបេក្ខិន្ទ្រិយប្ប ។
 ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង ឧបេក្ខិន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏
 សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាឧបេក្ខិន្ទ្រិយទេ ។

(៦៥) សទ្ធា ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ
 ឈ្មោះថាសទ្ធិន្ទ្រិយប្ប ។ សទ្ធិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង សទ្ធិន្ទ្រិយ
 ផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាសទ្ធិន្ទ្រិយ-
 ទេ ។ វិរិយៈ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថា
 វិរិយិន្ទ្រិយប្ប ។ វិរិយិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង វិរិយិន្ទ្រិយផង

អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន វិរិយិន្ទ្រិយំ ។ សតិ-
 ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា សតិន្ទ្រិយន្តិ ។ សតិ-
 ឡិយំ ឥន្ទ្រិយោរា សតិន្ទ្រិយញ្ច អវសេសា ឥន្ទ្រិយា
 ឥន្ទ្រិយា ន សតិន្ទ្រិយំ ។ សមាធិ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។
 ឥន្ទ្រិយា សមាធិន្ទ្រិយន្តិ ។ សមាធិឡិយំ ឥន្ទ្រិយោរា
 សមាធិន្ទ្រិយញ្ច អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន សមា-
 ធិន្ទ្រិយំ ។ បញ្ញា ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា
 បញ្ញិន្ទ្រិយន្តិ ។ បញ្ញិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយោរា បញ្ញិន្ទ្រិយញ្ច
 អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន បញ្ញិន្ទ្រិយំ ។

(២២) អនញ្ញតញ្ញស្សាមីតិ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អា-
 មន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា អនញ្ញតញ្ញស្សាមីតិន្ទ្រិយន្តិ ។
 អនញ្ញតញ្ញស្សាមីតិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយោរា អនញ្ញតញ្ញស្សា-
 មីតិន្ទ្រិយញ្ច អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន អនញ្ញ-
 តញ្ញស្សាមីតិន្ទ្រិយំ ។ អញ្ចំ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។
 ឥន្ទ្រិយា អញ្ចិន្ទ្រិយន្តិ ។ អញ្ចិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយោរា អញ្ច-
 ិន្ទ្រិយញ្ច អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ចិន្ទ្រិយំ ។
 អញ្ញតារី ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញតារីន្ទ្រិ-
 យន្តិ ។ អញ្ញតារីន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយោរា អញ្ញតារីន្ទ្រិយញ្ច

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាវិយន្ទ្រិយទេ ។
 សតិ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយបុ ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាសតិឥន្ទ្រិយបុ ។
 សតិឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង សតិឥន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស
 ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាសតិឥន្ទ្រិយទេ ។ សមាធិ ឈ្មោះថា
 ឥន្ទ្រិយបុ ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាសមាធិឥន្ទ្រិយបុ ។ សមាធិឥន្ទ្រិយ
 ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង សមាធិឥន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថា
 ឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាសមាធិឥន្ទ្រិយទេ ។ បញ្ញា ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយបុ ។
 អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាបញ្ញាឥន្ទ្រិយបុ ។ បញ្ញាឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថា
 ឥន្ទ្រិយផង បញ្ញាឥន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ
 មិនឈ្មោះថាបញ្ញាឥន្ទ្រិយទេ ។

(៦៦) អនត្តាភពាស្សាមីតិ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយបុ ។ អើ ។ ពួក
 ឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាអនត្តាភពាស្សាមីតិឥន្ទ្រិយបុ ។ អនត្តាភពាស្សាមី-
 តិឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង អនត្តាភពាស្សាមីតិឥន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ
 ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអនត្តាភពាស្សាមីតិឥន្ទ្រិយទេ ។
 អញ្ញា ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយបុ ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាអញ្ញាឥន្ទ្រិយ
 បុ ។ អញ្ញាឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង អញ្ញាឥន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏
 សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាឥន្ទ្រិយទេ ។ អញ្ញាភាវី
 ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយបុ ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាអញ្ញាភាវីឥន្ទ្រិយ
 បុ ។ អញ្ញាភាវីឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង អញ្ញាភាវីឥន្ទ្រិយផង

តន្ត្រីយយមកេ បណ្ណត្តិវាស្ស និទ្ទេសោ

អវសេសា សង្ក្ខយា សង្ក្ខយា ន អត្ថាតារិស្តិយំ ។

(៦៧) ន ចក្កំ ន សង្ក្ខយន្តិ ។ ចក្កំ វេយ្យា

អវសេសា សង្ក្ខយា ន ចក្កំ សង្ក្ខយា ចក្កញ្ច

សង្ក្ខយេ ច វេយ្យា អវសេសា ន ចេវ ចក្កំ ន ច

សង្ក្ខយា ។ ន សង្ក្ខយា ន ចក្កស្ក្ខយន្តិ ។ អា-

មន្តា ។ ន សោតំ ន សង្ក្ខយន្តិ ។ សោតំ វេយ្យា

អវសេសា សង្ក្ខយា ន សោតំ សង្ក្ខយា សោតញ្ច

សង្ក្ខយេ ច វេយ្យា អវសេសា ន ចេវ សោតំ ន ច

សង្ក្ខយា ។ ន សង្ក្ខយា ន សោតិស្ក្ខយន្តិ ។ អាមន្តា ។

ន យានំ ន សង្ក្ខយន្តិ ។ យានំ វេយ្យា អវសេសា

សង្ក្ខយា ន យានំ សង្ក្ខយា យានញ្ច សង្ក្ខ-

យេ ច វេយ្យា អវសេសា ន ចេវ យានំ ន

ច សង្ក្ខយា ។ ន សង្ក្ខយា ន យានិស្ក្ខយន្តិ ។ អា-

មន្តា ។ ន ជិញ្ញំ ន សង្ក្ខយន្តិ ។ ជិញ្ញំ វេយ្យា

អវសេសា សង្ក្ខយា ន ជិញ្ញំ សង្ក្ខយា ជិញ្ញញ្ច សង្ក្ខ-

យេ ច វេយ្យា អវសេសា ន ចេវ ជិញ្ញំ ន ច

សង្ក្ខយា ។ ន សង្ក្ខយា ន ជិញ្ញិស្ក្ខយន្តិ ។ អាមន្តា ។

ឥន្ទ្រយយមកៈ បណ្ឌិត្តារៈ តំទេស

ពួកឥន្ទ្រយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រយទេ ។

(៦៧) មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រយឬ ។ ពួកឥន្ទ្រយ ដ៏
 សេស វៀរលែងតែចក្ខុចេញ មិនឈ្មោះថាចក្ខុ ឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រយ ពួក
 ធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែចក្ខុ និងពួកឥន្ទ្រយចេញ មិនឈ្មោះថាចក្ខុ
 ផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រយផង ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រយ មិនឈ្មោះថា
 ចក្ខុឥន្ទ្រយឬ ។ អើ ។ មិនមែនសោតៈ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រយឬ ។ ពួកឥន្ទ្រយ
 ដ៏សេស វៀរលែងតែសោតៈចេញ មិនឈ្មោះថាសោតៈ ឈ្មោះថាពួក
 ឥន្ទ្រយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែសោតៈ និងពួកឥន្ទ្រយចេញ មិន
 ឈ្មោះថាសោតៈផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រយផង ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រយ
 មិនឈ្មោះថាសោតៈឥន្ទ្រយឬ ។ អើ ។ មិនមែនឃានៈ មិនឈ្មោះថា
 ឥន្ទ្រយឬ ។ ពួកឥន្ទ្រយ ដ៏សេស វៀរលែងតែឃានៈចេញ មិនឈ្មោះ
 ថាឃានៈ ឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែឃានៈ និង
 ពួកឥន្ទ្រយចេញ មិនឈ្មោះថាឃានៈផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រយផង ។
 មិនមែនពួកឥន្ទ្រយ មិនឈ្មោះថាឃានៈឥន្ទ្រយឬ ។ អើ ។ មិនមែនជីវ្ហ
 មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រយឬ ។ ពួកឥន្ទ្រយ ដ៏សេស វៀរលែងតែជីវ្ហចេញ
 មិនឈ្មោះថាជីវ្ហ ឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែ
 ជីវ្ហ និងពួកឥន្ទ្រយចេញ មិនឈ្មោះថាជីវ្ហផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រយ
 ផង ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រយ មិនឈ្មោះថាជីវ្ហឥន្ទ្រយឬ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ន កាយោ ន ឥន្ទ្រិយន្តិ^(១) ។ អាមន្តា ។ ន ឥន្ទ្រិ-
យោ ន កាយិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន មនោ
ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ មនំ វេយ្យា អវសេសា ឥន្ទ្រិ-
យោ ន មនោ ឥន្ទ្រិយោ មនញ្ច ឥន្ទ្រិយេ ច
វេយ្យា អវសេសា ន ចេវ មនោ ន ច ឥន្ទ្រិយោ ។
ន ឥន្ទ្រិយោ ន មនិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

(៦៨) ន ឥត្ថំ ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ ឥត្ថំ វេយ្យា
អវសេសា ឥន្ទ្រិយោ ន ឥត្ថំ ឥន្ទ្រិយោ ឥត្ថញ្ច
ឥន្ទ្រិយេ ច វេយ្យា អវសេសា ន ចេវ ឥត្ថំ ន
ច ឥន្ទ្រិយោ ។ ន ឥន្ទ្រិយោ ន ឥត្ថិន្ទ្រិយន្តិ ។
អាមន្តា ។ ន បុរិសោ ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ បុរិសំ វេយ្យា
អវសេសា ឥន្ទ្រិយោ ន បុរិសោ ឥន្ទ្រិយោ បុរិសញ្ច
ឥន្ទ្រិយេ ច វេយ្យា អវសេសា ន ចេវ បុរិសោ ន
ច ឥន្ទ្រិយោ ។ ន ឥន្ទ្រិយោ ន បុរិសិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។
ន ជីវិតំ ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ ជីវិតំ វេយ្យា អវសេសា
ឥន្ទ្រិយោ ន ជីវិតំ ឥន្ទ្រិយោ ជីវិតញ្ច ឥន្ទ្រិយេ ច
វេយ្យា អវសេសា ន ចេវ ជីវិតំ ន ច ឥន្ទ្រិយោ ។

១ ឧ. ឧត្តន្តរ កាយំ វេយ្យា អវសេសា ឥន្ទ្រិយោ ន កាយោ កាយញ្ច ឥន្ទ្រិយេ ច
វេយ្យា អវសេសា ន ចេវ កាយោ ន ច ឥន្ទ្រិយោ ន កាយិន្ទ្រិយន្តិ ឥមេ បាហំ ទិស្សន្តិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនមែនកាយ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិន
ឈ្មោះថាកាយឥន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ មិនមែនមនៈ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ
ប្ត ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស វៀរលែងតែមនៈចេញ មិនឈ្មោះថាមនៈ
ឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែមនៈ និងពួក
ឥន្ទ្រិយចេញ មិនឈ្មោះថាមនៈផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិន
មែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាមនៈឥន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។

[៦៨] មិនមែនឥត្តិ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ត ។ ពួកឥន្ទ្រិយ
ដ៏សេស វៀរលែងតែឥត្តិចេញ មិនឈ្មោះថាឥត្តិ ឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយ
ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែឥត្តិ និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ មិនឈ្មោះថាឥត្តិ
ផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថា
ឥត្តិឥន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ មិនមែនបុរិសៈ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ត ។ ពួក
ឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស វៀរលែងតែបុរិសៈចេញ មិនឈ្មោះថាបុរិសៈ ឈ្មោះ
ថាពួកឥន្ទ្រិយ ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស វៀរលែងតែបុរិសៈ និងពួកឥន្ទ្រិយ
ចេញ មិនឈ្មោះថាបុរិសៈផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិនមែន
ពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាបុរិសៈឥន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ មិនមែនជីវិត មិន
ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ត ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស វៀរលែងតែជីវិតចេញ មិន
ឈ្មោះថាជីវិត ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែជីវិត
និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ មិនឈ្មោះថាជីវិតផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។

តន្ត្រីយយមកេ បណ្ណត្តិវាស្ស និទ្ទេសោ

ន ឥន្ទ្រិយា ន ជីវិតិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

(៦៧) ន សុខំ ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ សុខំ វេចត្វា
 អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ន សុខំ ឥន្ទ្រិយា សុខញ្ច
 ឥន្ទ្រិយេ ច វេចត្វា អវសេសា ន ចេវ សុខំ ន
 ច ឥន្ទ្រិយា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន សុខិន្ទ្រិយន្តិ ។ អា-
 មន្តា ។ ន ទុក្ខំ ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ ទុក្ខំ វេចត្វា អវ-
 សេសា ឥន្ទ្រិយា ន ទុក្ខំ ឥន្ទ្រិយា ទុក្ខញ្ច ឥន្ទ្រិយេ
 ច វេចត្វា អវសេសា ន ចេវ ទុក្ខំ ន ច ឥន្ទ្រិយា ។
 ន ឥន្ទ្រិយា ន ទុក្ខិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន សោម-
 នស្សំ ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ សោមនស្សំ វេចត្វា អវ-
 សេសា ឥន្ទ្រិយា ន សោមនស្សំ ឥន្ទ្រិយា សោ-
 មនស្សញ្ច ឥន្ទ្រិយេ ច វេចត្វា អវសេសា ន ចេវ
 សោមនស្សំ ន ច ឥន្ទ្រិយា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន សោ-
 មនស្សិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន ទោមនស្សំ ន ឥន្ទ្រិ-
 យន្តិ ។ ទោមនស្សំ វេចត្វា អវសេសា ឥន្ទ្រិយា
 ន ទោមនស្សំ ឥន្ទ្រិយា ទោមនស្សញ្ច ឥន្ទ្រិយេ ច
 វេចត្វា អវសេសា ន ចេវ ទោមនស្សំ ន ច
 ឥន្ទ្រិយា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន ទោមនស្សិន្ទ្រិយន្តិ ។

តន្ត្រីយយមកៈ បណ្ណត្តិវារៈ និទ្ទេស

មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាជីវិតន្ទ្រិយឬ ។ អើ ។

[៦៧] មិនមែនសុខៈ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយឬ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏
សេស វៀរលែងតែសុខៈចេញ មិនឈ្មោះថាសុខៈ ឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយ
ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែសុខៈ និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ មិនឈ្មោះថា
សុខៈផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះ
ថាសុខៈន្ទ្រិយឬ ។ អើ ។ មិនមែនទុក្ខ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយឬ ។ ពួក
ឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស វៀរលែងតែទុក្ខចេញ មិនឈ្មោះថាទុក្ខ ឈ្មោះថា
ពួកឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែទុក្ខ និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ
មិនឈ្មោះថាទុក្ខផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ
មិនឈ្មោះថាទុក្ខន្ទ្រិយឬ ។ អើ ។ មិនមែនសោមនស្ស មិនឈ្មោះថា
ឥន្ទ្រិយឬ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស វៀរលែងតែសោមនស្សចេញ មិន
ឈ្មោះថាសោមនស្ស ឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែង
តែសោមនស្ស និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ មិនឈ្មោះថាសោមនស្សផង មិន
ឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាសោមន-
ស្សន្ទ្រិយឬ ។ អើ ។ មិនមែនទោមនស្ស មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយឬ ។
ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស វៀរលែងតែទោមនស្សចេញ មិនឈ្មោះថាទោម-
នស្ស ឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែទោមនស្ស
និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ មិនឈ្មោះថាទោមនស្សផង មិនឈ្មោះថាពួក
ឥន្ទ្រិយផង ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាទោមនស្សន្ទ្រិយឬ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

អាមន្តា ។ ន ឧបេក្ខា ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ ឧបេក្ខំ
 វេបេត្វា អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ន ឧបេក្ខា ឥន្ទ្រិយា
 ឧបេក្ខញ្ច ឥន្ទ្រិយេ ច វេបេត្វា អវសេសា ន ចេវ
 ឧបេក្ខា ន ច ឥន្ទ្រិយា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន ឧ-
 បេក្ខិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

[៧០] ន សទ្ធា ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ សទ្ធិំ វេបេត្វា
 អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ន សទ្ធា ឥន្ទ្រិយា សទ្ធិញ្ច
 ឥន្ទ្រិយេ ច វេបេត្វា អវសេសា ន ចេវ សទ្ធា ន
 ច ឥន្ទ្រិយា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន សទ្ធិន្ទ្រិយន្តិ ។
 អាមន្តា ។ ន វិរិយំ ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ វិរិយំ វេបេត្វា
 អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ន វិរិយំ ឥន្ទ្រិយា វិរិយញ្ច
 ឥន្ទ្រិយេ ច វេបេត្វា អវសេសា ន ចេវ វិរិយំ ន ច
 ឥន្ទ្រិយា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន វិរិយន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។
 ន សតិ ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ សតិំ វេបេត្វា អវសេសា
 ឥន្ទ្រិយា ន សតិ ឥន្ទ្រិយា សតិញ្ច ឥន្ទ្រិយេ ច វេបេត្វា
 អវសេសា ន ចេវ សតិ ន ច ឥន្ទ្រិយា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន
 សតិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន សមាធិ ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

អើ ។ មិនមែនឧបេក្ខា មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ត ។ ពួកឥន្ទ្រិយ
ដ៏សេស វៀរលែងតែឧបេក្ខាចេញ មិនឈ្មោះថាឧបេក្ខា ឈ្មោះថា
ពួកឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែឧបេក្ខា និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ
មិនឈ្មោះថាឧបេក្ខាផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិនមែនពួក
ឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាឧបេក្ខាឥន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។

(៧០) មិនមែនសទ្ធា មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ត ។ ពួកឥន្ទ្រិយ
ដ៏សេស វៀរលែងតែសទ្ធាចេញ មិនឈ្មោះថាសទ្ធា ឈ្មោះថាពួក
ឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែសទ្ធា និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ មិន
ឈ្មោះថាសទ្ធាផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ
មិនឈ្មោះថាសទ្ធាឥន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ មិនមែនវិរិយៈ មិនឈ្មោះថា
ឥន្ទ្រិយប្ត ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស វៀរលែងតែវិរិយៈចេញ មិន
ឈ្មោះថាវិរិយៈ ឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែ
វិរិយៈ និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ មិនឈ្មោះថាវិរិយៈផង មិនឈ្មោះថាពួក
ឥន្ទ្រិយផង ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាវិរិយឥន្ទ្រិយប្ត ។
អើ ។ មិនមែនសតិ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ត ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស
វៀរលែងតែសតិចេញ មិនឈ្មោះថាសតិ ឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយ ពួក
ធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែសតិ និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ មិនឈ្មោះថា
សតិផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះ
ថាសតិឥន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ មិនមែនសមាធិ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ត ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បណ្ណត្តិវាស្ស តំទ្កេសោ

សមាធិ វេយ្យា អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ន សមាធិ
 ឥន្ទ្រិយា សមាធិញ្ច ឥន្ទ្រិយេ ច វេយ្យា អវសេសា
 ន ចេវ សមាធិ ន ច ឥន្ទ្រិយា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន
 សមាធិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន បញ្ញា ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។
 បញ្ញំ វេយ្យា អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ន បញ្ញា ឥន្ទ្រិយា
 បញ្ញញ្ច ឥន្ទ្រិយេ ច វេយ្យា អវសេសា ន ចេវ
 បញ្ញា ន ច ឥន្ទ្រិយា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន បញ្ញា-
 ន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

(៧០) ន អនញ្ញតញ្ញស្សាមីតំ ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។
 អនញ្ញតញ្ញស្សាមីតំ វេយ្យា អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ន
 អនញ្ញតញ្ញស្សាមីតំ ឥន្ទ្រិយា អនញ្ញតញ្ញស្សាមីតំញ្ច
 ឥន្ទ្រិយេ ច វេយ្យា អវសេសា ន ចេវ អនញ្ញតញ្ញស្សា-
 មីតំ ន ច ឥន្ទ្រិយា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន អនញ្ញតញ្ញ-
 ស្សាមីតំន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន អញ្ញំ ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។
 អញ្ញំ វេយ្យា អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញំ ឥន្ទ្រិយា
 អញ្ញញ្ច ឥន្ទ្រិយេ ច វេយ្យា អវសេសា ន ចេវ អញ្ញំ ន
 ច ឥន្ទ្រិយា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

តន្ត្រីយយមកៈ បណ្ណតិវាៈ និទ្ទេស

ពួកតន្ត្រីយ ដ៏សេស វៀរលែងតែសមាធិចេញ មិនឈ្មោះថាសមាធិ
 ឈ្មោះពួកតន្ត្រីយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែសមាធិ និងពួក
 តន្ត្រីយចេញ មិនឈ្មោះថាសមាធិផង មិនឈ្មោះថាពួកតន្ត្រីយផង ។
 មិនមែនពួកតន្ត្រីយ មិនឈ្មោះថាសមាធិតន្ត្រីយឬ ។ អើ ។ មិនមែន
 បញ្ញា មិនឈ្មោះថាតន្ត្រីយឬ ។ ពួកតន្ត្រីយ ដ៏សេស វៀរលែងតែ
 បញ្ញាចេញ មិនឈ្មោះថាបញ្ញា ឈ្មោះថាពួកតន្ត្រីយ ពួកធម៌ ដ៏សេស
 វៀរលែងតែបញ្ញា និងពួកតន្ត្រីយចេញ មិនឈ្មោះថាបញ្ញាផង មិន
 ឈ្មោះថាតន្ត្រីយផង ។ មិនមែនពួកតន្ត្រីយ មិនឈ្មោះថាបញ្ញាតន្ត្រីយ
 ឬ ។ អើ ។

[៧១] មិនមែនអនត្តាស្វាមីតិ មិនឈ្មោះថាតន្ត្រីយឬ ។
 ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែអនត្តាស្វាមីតិចេញ មិនឈ្មោះថា
 អនត្តាស្វាមីតិ ឈ្មោះថាពួកតន្ត្រីយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែង
 តែអនត្តាស្វាមីតិ និងពួកតន្ត្រីយចេញ មិនឈ្មោះថាអនត្តាស្វា-
 មីតិផង មិនឈ្មោះថាតន្ត្រីយផង ។ មិនមែនពួកតន្ត្រីយ មិនឈ្មោះ
 ថាអនត្តាស្វាមីតិតន្ត្រីយឬ ។ អើ ។ មិនមែនអញ្ចៈ មិនឈ្មោះថា
 តន្ត្រីយឬ ។ ពួកតន្ត្រីយ ដ៏សេស វៀរលែងតែអញ្ចៈចេញ មិនឈ្មោះ
 ថាអញ្ចៈ ឈ្មោះថាពួកតន្ត្រីយ ពួកតន្ត្រីយ ដ៏សេស វៀរលែងតែអញ្ចៈ
 និងពួកតន្ត្រីយចេញ មិនឈ្មោះថាអញ្ចៈផង មិនឈ្មោះថាពួកតន្ត្រីយ
 ផង ។ មិនមែនពួកតន្ត្រីយ មិនឈ្មោះថាអញ្ចៈតន្ត្រីយឬ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ន អញ្ញាតាវី ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អញ្ញាតាវី បេត្វា អវ-
សេសា ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវី ឥន្ទ្រិយា អញ្ញាតាវីត្វ
ឥន្ទ្រិយេ ច បេត្វា អវសេសា ន ចេវ អញ្ញាតាវី ន ច
ឥន្ទ្រិយា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវីន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

(៧២) ចក្កុ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា
សោតិន្ទ្រិយន្តិ ។ សោតិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញ្ចេវ សោតិ-
ន្ទ្រិយត្វ អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន សោតិ-
ន្ទ្រិយំ ។ ចក្កុ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា
យានិន្ទ្រិយន្តិ ។ យានិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញ្ចេវ យានិន្ទ្រិ-
យត្វ អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន យានិន្ទ្រិ-
យំ ។ ចក្កុ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា
ជីវិន្ទ្រិយន្តិ ។ ជីវិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញ្ចេវ ជីវិន្ទ្រិយត្វ
អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន ជីវិន្ទ្រិយំ ។ ចក្កុ
ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា កាយិន្ទ្រិយន្តិ ។
កាយិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញ្ចេវ កាយិន្ទ្រិយត្វ អវសេសា
ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន កាយិន្ទ្រិយំ ។ ចក្កុ ឥន្ទ្រិ-
យន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា មនិន្ទ្រិយន្តិ ។ មនិ-
ន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញ្ចេវ មនិន្ទ្រិយត្វ អវសេសា ឥន្ទ្រិយា
ឥន្ទ្រិយា ន មនិន្ទ្រិយំ ។

អភិធម្មបិដក បរមកៈ

មិនមែនអញ្ចាតារី មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ត ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស
 វៀវៃលង់តែអញ្ចាតារីចេញ មិនឈ្មោះថាអញ្ចាតារី ឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយ
 ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀវៃលង់តែអញ្ចាតារី និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ មិន
 ឈ្មោះថាអញ្ចាតារីផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិនមែនពួក
 ឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ចាតារីប្ត ។ អើ ។

(៧២) ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះ
 ថាសោតិឥន្ទ្រិយប្ត ។ សោតិឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង សោតិឥន្ទ្រិយ
 ផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស មិនឈ្មោះថាសោតិឥន្ទ្រិយទេ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថា
 ឥន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាយានិឥន្ទ្រិយប្ត ។ យានិឥន្ទ្រិយ
 ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង យានិឥន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះ
 ថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាយានិឥន្ទ្រិយទេ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ត ។
 អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាជីវិឥន្ទ្រិយប្ត ។ ជីវិឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថា
 ឥន្ទ្រិយផង ជីវិឥន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ
 មិនឈ្មោះថាជីវិឥន្ទ្រិយទេ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ ពួក
 ឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាកាយិឥន្ទ្រិយប្ត ។ កាយិឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង
 កាយិឥន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថា
 កាយិឥន្ទ្រិយទេ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ
 ឈ្មោះថាមនិឥន្ទ្រិយប្ត ។ មនិឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង មនិឥន្ទ្រិយផង
 ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាមនិឥន្ទ្រិយទេ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បណ្ណត្តិវាស្ស និទ្ទេសោ

(៧៣) ចក្កុ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា
ឥត្ថិន្ទ្រិយន្តិ ។ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ ឥត្ថិន្ទ្រិយញា
អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ។ ចក្កុ
ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា បុរិសិន្ទ្រិយន្តិ ។
បុរិសិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ បុរិសិន្ទ្រិយញា អវសេសា
ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន បុរិសិន្ទ្រិយំ ។ ចក្កុ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។
អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា ជីវិតិន្ទ្រិយន្តិ ។ ជីវិតិន្ទ្រិយំ
ឥន្ទ្រិយញោវ ជីវិតិន្ទ្រិយញា អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិ-
យា ន ជីវិតិន្ទ្រិយំ ។

(៧៤) ចក្កុ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា
សុខិន្ទ្រិយន្តិ ។ សុខិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ សុខិន្ទ្រិយញា
អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន សុខិន្ទ្រិយំ ។ ចក្កុ
ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា ទុក្ខិន្ទ្រិយន្តិ ។ ទុក្ខិ-
ន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ ទុក្ខិន្ទ្រិយញា អវសេសា ឥន្ទ្រិយា
ឥន្ទ្រិយា ន ទុក្ខិន្ទ្រិយំ ។ ចក្កុ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។
ឥន្ទ្រិយា សោមនស្សិន្ទ្រិយន្តិ ។ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ
ឥន្ទ្រិយញោវ សោមនស្សិន្ទ្រិយញា អវសេសា ឥន្ទ្រិយា
ឥន្ទ្រិយា ន សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ។ ចក្កុ ឥន្ទ្រិ-
យន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា ឆោមនស្សិន្ទ្រិយន្តិ ។

តម្រិះយមកៈ បណ្ណត្ថិវាៈ និទ្ទេស

[៧៣] ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥត្ថិន្ទ្រិយប្ប ។ ឥត្ថិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង ឥត្ថិន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាឥត្ថិន្ទ្រិយទេ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាបុរិស្ថិយប្ប ។ បុរិស្ថិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង បុរិស្ថិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាបុរិស្ថិយទេ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាជីវិត្រិយប្ប ។ ជីវិត្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង ជីវិត្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាជីវិត្រិយទេ ។

[៧៤] ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាសុខ្ខិយប្ប ។ សុខ្ខិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង សុខ្ខិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាសុខ្ខិយទេ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាទុក្ខិយប្ប ។ ទុក្ខិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង ទុក្ខិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាទុក្ខិយទេ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាសោមនស្ស្រិយប្ប ។ សោមនស្ស្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង សោមនស្ស្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាសោមនស្ស្រិយទេ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាចោមនស្ស្រិយប្ប ។

នោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ នោមនស្សិន្ទ្រិយញូ
 អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន នោមនស្សិន្ទ្រិយំ ។
 ចក្កុ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា ឧបេត្តិន្ទ្រិ-
 យន្តិ ។ ឧបេត្តិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ ឧបេត្តិន្ទ្រិយញូ
 អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន ឧបេត្តិន្ទ្រិយំ ។

(៧៥) ចក្កុ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា
 សន្និន្ទ្រិយន្តិ ។ សន្និន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ សន្និន្ទ្រិយញូ
 អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន សន្និន្ទ្រិយំ ។ ចក្កុ
 ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា វិរិយិន្ទ្រិយន្តិ ។
 វិរិយិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ វិរិយិន្ទ្រិយញូ អវសេសា
 ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន វិរិយិន្ទ្រិយំ ។ ចក្កុ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។
 អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា សតិន្ទ្រិយន្តិ ។ សតិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិ-
 យញោវ សតិន្ទ្រិយញូ អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា
 ន សតិន្ទ្រិយំ ។ ចក្កុ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា
 សមាធិន្ទ្រិយន្តិ ។ សមាធិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ សមា-
 ធិន្ទ្រិយញូ អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន សមា-
 ធិន្ទ្រិយំ ។ ចក្កុ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា
 បញ្ចិន្ទ្រិយន្តិ ។ បញ្ចិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ បញ្ចិន្ទ្រិយញូ
 អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន បញ្ចិន្ទ្រិយំ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ទោមនស្សន្ត្រីយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រីយផង ទោមនស្សន្ត្រីយផង ពួក
 ឥន្ទ្រីយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រីយ មិនឈ្មោះថាទោមនស្សន្ត្រីយទេ ។
 ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រីយប្តូរ ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រីយ ឈ្មោះថាឧបេក្ខន្ត្រីយ
 ប្តូរ ។ ឧបេក្ខន្ត្រីយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រីយផង ឧបេក្ខន្ត្រីយផង ពួកឥន្ទ្រីយ
 ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រីយ មិនឈ្មោះថាឧបេក្ខន្ត្រីយទេ ។

[៧៥] ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រីយប្តូរ ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រីយ
 ឈ្មោះថាសទ្ធិន្ត្រីយប្តូរ ។ សទ្ធិន្ត្រីយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រីយផង សទ្ធិន្ត្រីយផង
 ពួកឥន្ទ្រីយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រីយ មិនឈ្មោះថាសទ្ធិន្ត្រីយទេ ។
 ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រីយប្តូរ ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រីយ ឈ្មោះថាវិរិយន្ត្រីយប្តូរ ។
 វិរិយន្ត្រីយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រីយផង វិរិយន្ត្រីយផង ពួកឥន្ទ្រីយ ដ៏សេស
 ឈ្មោះថាឥន្ទ្រីយ មិនឈ្មោះថាវិរិយន្ត្រីយទេ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រីយ
 ប្តូរ ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រីយ ឈ្មោះថាសត្តិន្ត្រីយប្តូរ ។ សត្តិន្ត្រីយ
 ឈ្មោះថាឥន្ទ្រីយផង សត្តិន្ត្រីយផង ពួកឥន្ទ្រីយ ដ៏សេស ឈ្មោះថា
 ឥន្ទ្រីយ មិនឈ្មោះថាសត្តិន្ត្រីយទេ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រីយប្តូរ ។ អើ ។
 ពួកឥន្ទ្រីយ ឈ្មោះថាសមាធិន្ត្រីយប្តូរ ។ សមាធិន្ត្រីយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រីយ
 ផង សមាធិន្ត្រីយផង ពួកឥន្ទ្រីយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រីយ មិនឈ្មោះ
 ថាសមាធិន្ត្រីយទេ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រីយប្តូរ ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រីយ
 ឈ្មោះថាបញ្ញាឥន្ទ្រីយប្តូរ ។ បញ្ញាឥន្ទ្រីយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រីយផង បញ្ញាឥន្ទ្រីយផង
 ពួកឥន្ទ្រីយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រីយ មិនឈ្មោះថាបញ្ញាឥន្ទ្រីយទេ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បណ្ណត្តិវាស្ស និទ្ទេសោ

[៧៦] ចក្កុ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា
 អនញ្ញាតញ្ញាស្មាមីឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អនញ្ញាតញ្ញាស្មាមី-
 ឥន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញ្ចេវ អនញ្ញាតញ្ញាស្មាមីឥន្ទ្រិយញ្ច
 អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន អនញ្ញាតញ្ញាស្មាមី-
 ឥន្ទ្រិយំ ។ ចក្កុ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា
 អញ្ញាឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អញ្ញាឥន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញ្ចេវ អញ្ញាឥន្ទ្រិយញ្ច
 អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាឥន្ទ្រិយំ ។ ចក្កុ
 ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញាតាវិឥន្ទ្រិយន្តិ ។
 អញ្ញាតាវិឥន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញ្ចេវ អញ្ញាតាវិឥន្ទ្រិយញ្ច អវ-
 សេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិឥន្ទ្រិយំ ។

[៧៧] សោតំ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ យំ សោតំ ឥន្ទ្រិយំ
 តំ សោតញ្ច ឥន្ទ្រិយញ្ចេវ អវសេសំ សោតំ ន
 ឥន្ទ្រិយំ ។ ឥន្ទ្រិយា ចក្កុឥន្ទ្រិយន្តិ ។ ចក្កុឥន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិ-
 យញ្ចេវ ចក្កុឥន្ទ្រិយញ្ច អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា
 ន ចក្កុឥន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ សោតំ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ យំ
 សោតំ ឥន្ទ្រិយំ តំ សោតញ្ចេវ ឥន្ទ្រិយញ្ច អវសេសំ
 សោតំ ន ឥន្ទ្រិយំ ។ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញាតាវិឥន្ទ្រិយន្តិ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បណ្ណតិវារៈ និទ្ទេស

(៧៦) ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ
 ឈ្មោះថាអនពាតពាស្យាម័តិឥន្ទ្រិយប្ត ។ អនពាតពាស្យាម័តិឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះ
 ថាឥន្ទ្រិយផង អនពាតពាស្យាម័តិឥន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស
 ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអនពាតពាស្យាម័តិឥន្ទ្រិយទេ ។ ចក្ខុ
 ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាអញ្ញាឥន្ទ្រិយប្ត ។
 អញ្ញាឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង អញ្ញាឥន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស
 ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាឥន្ទ្រិយទេ ។ ចក្ខុ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ
 ប្ត ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិឥន្ទ្រិយប្ត ។ អញ្ញាតាវិឥន្ទ្រិយ
 ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង អញ្ញាតាវិឥន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះ
 ថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិឥន្ទ្រិយទេ ។

(៧៧) សោតៈ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ត ។ សោតៈ ណា ឈ្មោះ
 ថាឥន្ទ្រិយ សោតៈនោះ ឈ្មោះថាសោតៈផង ឥន្ទ្រិយផង សោតៈ
 ដ៏សេស មិនឈ្មោះថា ឥន្ទ្រិយទេ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថា
 ចក្ខុឥន្ទ្រិយប្ត ។ ចក្ខុឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង ចក្ខុឥន្ទ្រិយផង ពួក
 ឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុឥន្ទ្រិយទេ ។ បេ ។
 សោតៈ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ត ។ សោតៈ ណា ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ
 សោតៈ នោះ ឈ្មោះថាសោតៈផង ឥន្ទ្រិយផង សោតៈ ដ៏សេស
 មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយទេ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិឥន្ទ្រិយប្ត ។

អញ្ញតាវិន្ទ្រយំ ឥន្ទ្រយញ្ជោ អញ្ញតាវិន្ទ្រយញ្ច អវ-
សេសា ឥន្ទ្រយា ឥន្ទ្រយា ន អញ្ញតាវិន្ទ្រយំ ។

(៧៨) យានំ ឥន្ទ្រយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រយា
ចក្កុន្ទ្រយន្តិ ។ ចក្កុន្ទ្រយំ ឥន្ទ្រយញ្ជោ ចក្កុន្ទ្រយញ្ច
អវសេសា ឥន្ទ្រយា ឥន្ទ្រយា ន ចក្កុន្ទ្រយំ ។ បេ ។
យានំ ឥន្ទ្រយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រយា អញ្ញតាវិន្ទ្រ-
យន្តិ ។ អញ្ញតាវិន្ទ្រយំ ឥន្ទ្រយញ្ជោ អញ្ញតាវិន្ទ្រយញ្ច
អវសេសា ឥន្ទ្រយា ឥន្ទ្រយា ន អញ្ញតាវិន្ទ្រយំ ។

(៧៩) ជិញ្ញា ឥន្ទ្រយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រយា
ចក្កុន្ទ្រយន្តិ ។ ចក្កុន្ទ្រយំ ឥន្ទ្រយញ្ជោ ចក្កុន្ទ្រយញ្ច
អវសេសា ឥន្ទ្រយា ឥន្ទ្រយា ន ចក្កុន្ទ្រយំ ។ បេ ។
ជិញ្ញា ឥន្ទ្រយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រយា ន អញ្ញតាវិន្ទ្រ-
យន្តិ ។ អញ្ញតាវិន្ទ្រយំ ឥន្ទ្រយញ្ជោ អញ្ញតាវិន្ទ្រយញ្ច
អវសេសា ឥន្ទ្រយា ឥន្ទ្រយា ន អញ្ញតាវិន្ទ្រយំ ។

(៨០) កាយោ ឥន្ទ្រយន្តិ ។ យោ កាយោ ឥន្ទ្រ-
យំ សោ កាយោ ចេវ ឥន្ទ្រយញ្ច អវសេសោ កាយោ
ន ឥន្ទ្រយំ ។ ឥន្ទ្រយា ចក្កុន្ទ្រយន្តិ ។ ចក្កុន្ទ្រយំ
ឥន្ទ្រយញ្ជោ ចក្កុន្ទ្រយញ្ច អវសេសា ឥន្ទ្រយា

អវិជ្ជាបដិកា យមកៈ

អញ្ញតាវិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង អញ្ញតាវិន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ
ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញតាវិន្ទ្រិយទេ ។

[៧៨] ឃានៈ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ
ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។ ចក្ខុន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង ចក្ខុន្ទ្រិយផង
ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយទេ ។
បេ ។ ឃានៈ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះ
ថាអញ្ញតាវិន្ទ្រិយប្ប ។ អញ្ញតាវិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង អញ្ញ-
តាវិន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថា
អញ្ញតាវិន្ទ្រិយទេ ។

[៧៩] ជីវ្ហា ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះ
ថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។ ចក្ខុន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង ចក្ខុន្ទ្រិយផង ពួក
ឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយទេ ។ បេ ។
ជីវ្ហា ឈ្មោះឥន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញតា-
វិន្ទ្រិយប្ប ។ អញ្ញតាវិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង អញ្ញតាវិន្ទ្រិយផង
ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញតាវិន្ទ្រិយទេ ។

[៨០] កាយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។ កាយណា ឈ្មោះថា
ឥន្ទ្រិយ កាយនោះ ឈ្មោះថាកាយផង ឥន្ទ្រិយផង កាយ ដ៏សេស
មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយទេ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។
ចក្ខុន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង ចក្ខុន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស

ឥន្ទ្រិយយមកេ បណ្ណត្ថិវាស្ស និទ្ទេសោ

ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ កាយោ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។
 យោ កាយោ ឥន្ទ្រិយំ សោ កាយោ បេវ ឥន្ទ្រិយញ្ច
 អវសេសា កាយោ ន ឥន្ទ្រិយំ ។ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញតា-
 វិន្ទ្រិយន្តិ ។ អញ្ញតាវិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញ្ជេវ អញ្ញតាវិន្ទ្រិ-
 យញ្ច អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញតាវិន្ទ្រិយំ ។

(៨១) មនោ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមត្តា ។ ឥន្ទ្រិយា
 ចក្កន្ទ្រិយន្តិ ។ ចក្កន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញ្ជេវ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច
 អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កន្ទ្រិយំ ។ បេ ។
 មនោ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមត្តា ។ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញតាវិន្ទ្រិ-
 យន្តិ ។ អញ្ញតាវិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញ្ជេវ អញ្ញតាវិន្ទ្រិយញ្ច
 អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញតាវិន្ទ្រិយំ ។

(៨២) ឥត្ថំ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ នោ ។ ឥន្ទ្រិយា
 ចក្កន្ទ្រិយន្តិ ។ ចក្កន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញ្ជេវ ចក្កន្ទ្រិ-
 យញ្ច អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កន្ទ្រិ-
 យំ ។ បេ ។ ឥត្ថំ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ នោ ។ ឥន្ទ្រិយា
 អញ្ញតាវិន្ទ្រិយន្តិ ។ អញ្ញតាវិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញ្ជេវ

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បណ្ណតិវារៈ និទ្ទេស

ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយទេ ។ បេ ។ កាយ ឈ្មោះថា
ឥន្ទ្រិយប្ត ។ កាយណា ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ កាយនោះ ឈ្មោះថាកាយ
ផង ឥន្ទ្រិយផង កាយ ដ៏សេស មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយទេ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ
ឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយប្ត ។ អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង
អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះ
ថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយទេ ។

[៨១] មនៈ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ
ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ត ។ ចក្ខុន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង ចក្ខុន្ទ្រិយផង
ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយទេ
។ បេ ។ មនៈ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះ
ថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយប្ត ។ អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង អញ្ញា-
តាវិន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថា
អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយទេ ។

[៨២] ឥត្ថិ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ត ។ មិនមែនទេ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ
ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ត ។ ចក្ខុន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង ចក្ខុន្ទ្រិយ
ផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយទេ
។ បេ ។ ឥត្ថិ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ត ។ មិនមែនទេ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ
ឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយប្ត ។ អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង

អញ្ញាតាវិន្ទិយញ្ច អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា
ន អញ្ញាតាវិន្ទិយំ ។

[៨៣] បុរិសោ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ នោ ។ ឥន្ទ្រិយា
ចក្កុន្ទ្រិយន្តិ ។ ចក្កុន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ ចក្កុន្ទ្រិយញ្ច
អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កុន្ទ្រិយំ ។ បេ ។
បុរិសោ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ នោ ។ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញាតាវិន្ទ្រិ-
យន្តិ ។ អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយញ្ច
អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។

[៨៤] ដីវិតំ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា
ចក្កុន្ទ្រិយន្តិ ។ ចក្កុន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ ចក្កុន្ទ្រិយញ្ច
អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កុន្ទ្រិយំ ។ បេ ។
ដីវិតំ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញាតាវិន្ទ្រិ-
យន្តិ ។ អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ អញ្ញាតាវិន្ទ្រិ-
យញ្ច អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតា-
វិន្ទ្រិយំ ។

[៨៥] សុខំ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា
ចក្កុន្ទ្រិយន្តិ ។ ចក្កុន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ ចក្កុន្ទ្រិ-
យញ្ច អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កុន្ទ្រិ-
យំ ។ បេ ។ សុខំ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

អញ្ញាតាវិន្ទ្រយផង ពួកតន្ត្រិយ ជីសេស ឈ្មោះថាតន្ត្រិយ មិនឈ្មោះ
ថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រយទេ ។

[៨៣] បុរិសៈ ឈ្មោះថាតន្ត្រិយប្ត ។ មិនមែនទេ ។
ពួកតន្ត្រិយ ឈ្មោះថាចក្ខុតន្ត្រិយប្ត ។ ចក្ខុតន្ត្រិយ ឈ្មោះថាតន្ត្រិយផង
ចក្ខុតន្ត្រិយផង ពួកតន្ត្រិយ ជីសេស ឈ្មោះថាតន្ត្រិយ មិនឈ្មោះថា
ចក្ខុតន្ត្រិយទេ ។ បេ ។ បុរិសៈ ឈ្មោះថាតន្ត្រិយប្ត ។ មិនមែនទេ ។
ពួកតន្ត្រិយ ឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រយប្ត ។ អញ្ញាតាវិន្ទ្រយ ឈ្មោះថា
តន្ត្រិយផង អញ្ញាតាវិន្ទ្រយផង ពួកតន្ត្រិយ ជីសេស ឈ្មោះថាតន្ត្រិយ
មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រយទេ ។

[៨៤] ជីវិត ឈ្មោះថាតន្ត្រិយប្ត ។ អើ ។ ពួកតន្ត្រិយ
ឈ្មោះថាចក្ខុតន្ត្រិយប្ត ។ ចក្ខុតន្ត្រិយ ឈ្មោះថាតន្ត្រិយផង ចក្ខុតន្ត្រិយផង
ពួកតន្ត្រិយ ជីសេស ឈ្មោះថាតន្ត្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុតន្ត្រិយទេ ។ បេ ។
ជីវិត ឈ្មោះថាតន្ត្រិយប្ត ។ អើ ។ ពួកតន្ត្រិយ ឈ្មោះថាអញ្ញាតា-
វិន្ទ្រយប្ត ។ អញ្ញាតាវិន្ទ្រយ ឈ្មោះថាតន្ត្រិយផង អញ្ញាតាវិន្ទ្រយផង
ពួកតន្ត្រិយ ជីសេស ឈ្មោះថាតន្ត្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រយទេ ។

[៨៥] សុខៈ ឈ្មោះថាតន្ត្រិយប្ត ។ អើ ។ ពួកតន្ត្រិយ
ឈ្មោះថាចក្ខុតន្ត្រិយប្ត ។ ចក្ខុតន្ត្រិយ ឈ្មោះថាតន្ត្រិយផង ចក្ខុតន្ត្រិយ
ផង ពួកតន្ត្រិយ ជីសេស ឈ្មោះថាតន្ត្រិយ មិនឈ្មោះថា
ចក្ខុតន្ត្រិយទេ ។ បេ ។ សុខៈ ឈ្មោះថាតន្ត្រិយប្ត ។ អើ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បណ្ណត្តិវារស្ស និទ្ទេសោ

ឥន្ទ្រិយា អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយន្តិ ។ អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយ-
 ញោវ អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយញ្ច អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា
 ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។ ធុត្តំ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។
 សោមនស្សំ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។ នោមនស្សំ
 ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។ ឧបេក្ខា ឥន្ទ្រិយន្តិ ។
 យា ឧបេក្ខា ឥន្ទ្រិយំ សា ឧបេក្ខា ចេវ ឥន្ទ្រិយញ្ច
 អវសេសា ឧបេក្ខា ន ឥន្ទ្រិយំ ។ ឥន្ទ្រិយា ចត្តុ-
 ធុន្ទ្រិយន្តិ ។ ចត្តុធុន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ ចត្តុធុន្ទ្រិយញ្ច
 អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន ចត្តុធុន្ទ្រិយំ ។ បេ ។
 ឧបេក្ខា ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ យា ឧបេក្ខា ឥន្ទ្រិយំ សា
 ឧបេក្ខា ចេវ ឥន្ទ្រិយញ្ច អវសេសា ឧបេក្ខា ន
 ឥន្ទ្រិយំ ។ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយន្តិ ។ អញ្ញាតា-
 វិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយញ្ច អវសេសា
 ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ។

(៨៦) សន្ធា ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។ វីរិយំ
 ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។ សតិ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អា-
 មន្តា ។ បេ ។ សមាធិ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។
 បញ្ញា ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។

(៨៧) អនញ្ញាតញ្ញស្សប័តិ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បណ្ឌិតិវរៈ និទ្ទេស

ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយប្ត ។ អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថា
ឥន្ទ្រិយផង អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ
មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយទេ ។ ទុក្ខៈ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ត ។ អើ
។ បេ ។ សោមនស្ស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ បេ ។ ទោមនស្ស
ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ បេ ។ ឧបេក្ខា ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ត ។
ឧបេក្ខា ណា ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ ឧបេក្ខា នោះ ឈ្មោះថាឧបេក្ខាផង
ឥន្ទ្រិយផង ឧបេក្ខា ដ៏សេស មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយទេ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ
ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ត ។ ចក្ខុន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង ចក្ខុន្ទ្រិយផង
ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយទេ
។ បេ ។ ឧបេក្ខា ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ត ។ ឧបេក្ខាណា ឈ្មោះថា
ឥន្ទ្រិយ ឧបេក្ខានោះ ឈ្មោះថាឧបេក្ខាផង ឥន្ទ្រិយផង ឧបេក្ខា ដ៏សេស
មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយទេ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយប្ត ។
អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ
ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយទេ ។

[៨៦] សទ្ធា ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ បេ ។ វិរិយៈ
ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ បេ ។ សតិ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ត ។
អើ ។ បេ ។ សមាធិ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ បេ ។ បញ្ញា
ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ត ។ អើ ។ បេ ។

[៨៧] អនេកាតញ្ញាស្សមីតិ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ត ។ អើ

។ បេ ។ អញ្ញំ ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា
 ចក្កន្ទ្រិយន្តិ ។ ចក្កន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ ចក្កន្ទ្រិយញ
 អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កន្ទ្រិយំ ។ បេ ។
 ឥន្ទ្រិយា អញ្ញតាវិន្ទ្រិយន្តិ ។ អញ្ញតាវិន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិ-
 យញោវ អញ្ញតាវិន្ទ្រិយញ អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិ-
 យា ន អញ្ញតាវិន្ទ្រិយំ ។ អញ្ញតាវី ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អា-
 មន្តា ។ ឥន្ទ្រិយា ចក្កន្ទ្រិយន្តិ ។ ចក្កន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ
 ចក្កន្ទ្រិយញ អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កន្ទ្រិ-
 យំ ។ បេ ។ អញ្ញតាវី ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ឥន្ទ្រិ-
 យា អញ្ញន្ទ្រិយន្តិ ។ អញ្ញន្ទ្រិយំ ឥន្ទ្រិយញោវ អញ្ញន្ទ្រិ-
 យញ អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញន្ទ្រិយំ ។

(៨៨) ន ចក្ក ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ ចក្កំ វេយ្យា
 អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កំ ឥន្ទ្រិយា ចក្កញ ឥន្ទ្រិយេ
 ច វេយ្យា អវសេសា ន ចេវ ចក្ក ន ច ឥន្ទ្រិយា ។ ន
 ឥន្ទ្រិយា ន សោតិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន ចក្ក ន
 ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ ចក្កំ វេយ្យា អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ន
 ចក្កំ ឥន្ទ្រិយា ចក្កញ ឥន្ទ្រិយេ ច វេយ្យា អវសេសា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

។ បេ ។ អញ្ចៈ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះ
 ថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។ ចក្ខុន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង ចក្ខុន្ទ្រិយផង ពួក
 ឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយទេ ។ បេ ។
 ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាអញ្ចាតាវិន្ទ្រិយ អញ្ចាតាវិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ
 ផង អញ្ចាតាវិន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិន
 ឈ្មោះថាអញ្ចាតាវិន្ទ្រិយទេ ។ អញ្ចាតាវី ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។
 ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។ ចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយផង
 ចក្ខុន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថា
 ចក្ខុន្ទ្រិយទេ ។ បេ ។ អញ្ចាតាវី ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។
 ពួកឥន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាអញ្ចាតាវិន្ទ្រិយប្ប ។ អញ្ចាតាវិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ
 ផង អញ្ចាតាវិន្ទ្រិយផង ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយ មិន
 ឈ្មោះថាអញ្ចាតាវិន្ទ្រិយទេ ។

(៨៨) មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។ ពួកឥន្ទ្រិយ
 ដ៏សេស វៀរលែងតែចក្ខុចេញ មិនឈ្មោះថាចក្ខុ ឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយ
 ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែចក្ខុ និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ មិនឈ្មោះថា
 ចក្ខុផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះ
 ថាសោតិន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។ ពួក
 ឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស វៀរលែងតែចក្ខុចេញ មិនឈ្មោះថាចក្ខុ ឈ្មោះថា
 ពួកឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែចក្ខុ និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ

ឥន្ទ្រិយយមកេ បណ្ណត្ថិវស្ស ឆិទ្ទេសោ

ន ចេវ ចក្កំ ន ច សន្និយា ។ ន សន្និយា
 ន យានិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។ ន ចក្កំ
 ន សន្និយន្តិ ។ ចក្កំ វេបេត្វា អវសេសា សន្និយា
 ន ចក្កំ សន្និយា ចក្កញ្ច សន្និយេ ច វេបេត្វា
 អវសេសា ន ចេវ ចក្កំ ន ច សន្និយា ។ ន
 សន្និយា ន អញ្ញាតានិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

(៨៩) ន សោតំ ន សន្និយន្តិ ។ សោតំ វេបេត្វា
 អវសេសា សន្និយា ន សោតំ សន្និយា សោតញ្ច
 សន្និយេ ច វេបេត្វា អវសេសា ន ចេវ សោតំ
 ន ច សន្និយា ។ ន សន្និយា ន ចក្កន្ទ្រិយន្តិ ។
 អាមន្តា ។ បេ ។ ន សោតំ ន សន្និយន្តិ ។ សោតំ
 វេបេត្វា អវសេសា សន្និយា ន សោតំ សន្និយា
 សោតញ្ច សន្និយេ ច វេបេត្វា អវសេសា ន ចេវ
 សោតំ ន ច សន្និយា ។ ន សន្និយា ន អញ្ញា-
 តានិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

(៩០) ន យានំ ន សន្និយន្តិ ។ យានំ
 វេបេត្វា អវសេសា សន្និយា ន យានំ សន្និ-
 យា យានញ្ច សន្និយេ ច វេបេត្វា អវសេសា

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បណ្ណត្ថិវារៈ និទ្ទេស

មិនឈ្មោះថាចក្ខុផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ
មិនឈ្មោះថាយានីន្ទ្រិយឬ ។ អើ ។ បេ ។ មិនមែនចក្ខុ មិនឈ្មោះថា
ឥន្ទ្រិយឬ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស វៀរលែងតែចក្ខុចេញ មិនឈ្មោះថា
ចក្ខុ ឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែចក្ខុ និងពួក
ឥន្ទ្រិយចេញ មិនឈ្មោះថាចក្ខុផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។
មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយឬ ។ អើ ។

(៨៩) មិនមែនសោតៈ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយឬ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ
ដ៏សេស វៀរលែងតែសោតៈចេញ មិនឈ្មោះថាសោតៈ ឈ្មោះថា
ពួកឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែសោតៈ និងពួកឥន្ទ្រិយ
ចេញមិនឈ្មោះថាសោតៈផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិនមែន
ពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយឬ ។ អើ ។ បេ ។ មិនមែន
សោតៈ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយឬ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស វៀរលែងតែ
សោតៈចេញ មិនឈ្មោះថាសោតៈ ឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏
សេស វៀរលែងតែសោតៈ និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ មិនឈ្មោះថាសោតៈ
ផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះ
ថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយឬ ។ អើ ។

(៩០) មិនមែនយានៈ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយឬ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ
ដ៏សេស វៀរលែងតែយានៈចេញ មិនឈ្មោះថាយានៈ ឈ្មោះថា
ពួកឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែយានៈ និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ

ន ចេវ យានំ ន ច ឥន្ទ្រិយា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្ខុន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។ ន យានំ ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ យានំ វេបេត្វា អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ន យានំ ឥន្ទ្រិយា យានញ្ច ឥន្ទ្រិយេ ច វេបេត្វា អវសេសា ន ចេវ យានំ ន ច ឥន្ទ្រិយា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

(៧០) ន ជិញ្ញំ ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ ជិញ្ញំ វេបេត្វា អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ន ជិញ្ញំ ឥន្ទ្រិយា ជិញ្ញញ្ច ឥន្ទ្រិយេ ច វេបេត្វា អវសេសា ន ចេវ ជិញ្ញំ ន ច ឥន្ទ្រិយា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្ខុន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។ ន ជិញ្ញំ ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ ជិញ្ញំ វេបេត្វា អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ន ជិញ្ញំ ឥន្ទ្រិយា ជិញ្ញញ្ច ឥន្ទ្រិយេ ច វេបេត្វា អវសេសា ន ចេវ ជិញ្ញំ ន ច ឥន្ទ្រិយា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

(៧២) ន កាយោ ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្ខុន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។ ន កាយោ ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មិនឈ្មោះថាយានៈផង មិនឈ្មោះថាពួកតម្រុយផង ។ មិនមែនពួក
 តម្រុយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុតម្រុយឬ ។ អើ ។ បេ ។ មិនមែនយានៈ មិន
 ឈ្មោះថាតម្រុយឬ ។ ពួកតម្រុយ ដ៏សេស វៀរលែងតែយានៈចេញ
 មិនឈ្មោះថាយានៈ ឈ្មោះថាពួកតម្រុយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែ
 យានៈ និងពួកតម្រុយចេញ មិនឈ្មោះថាយានៈផង មិនឈ្មោះថាពួក
 តម្រុយផង ។ មិនមែនពួកតម្រុយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវត្រុយឬ ។ អើ ។

[៩១] មិនមែនជីវ្ហា មិនឈ្មោះថាតម្រុយឬ ។ ពួកតម្រុយ ដ៏
 សេស វៀរលែងតែជីវ្ហាចេញ មិនឈ្មោះថាជីវ្ហា ឈ្មោះថាពួកតម្រុយ
 ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែជីវ្ហា និងពួកតម្រុយចេញ មិនឈ្មោះថា
 ជីវ្ហាផង មិនឈ្មោះថាពួកតម្រុយផង ។ មិនមែនពួកតម្រុយ មិន
 ឈ្មោះថាចក្ខុតម្រុយឬ ។ អើ ។ បេ ។ មិនមែនជីវ្ហា មិនឈ្មោះថា
 តម្រុយឬ ។ ពួកតម្រុយ ដ៏សេស វៀរលែងតែជីវ្ហាចេញ មិនឈ្មោះ
 ថាជីវ្ហា ឈ្មោះថាពួកតម្រុយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែជីវ្ហា និង
 ពួកតម្រុយចេញ មិនឈ្មោះថាជីវ្ហាផង មិនឈ្មោះថាពួកតម្រុយផង ។
 មិនមែនពួកតម្រុយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវត្រុយឬ ។ អើ ។

[៩២] មិនមែនកាយ មិនឈ្មោះថាតម្រុយឬ ។ អើ ។ មិន
 មែនពួកតម្រុយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុតម្រុយឬ ។ អើ ។ បេ ។ មិន
 មែនកាយ មិនឈ្មោះថាតម្រុយឬ ។ អើ ។ មិនមែនពួកតម្រុយ មិន
 ឈ្មោះថាអញ្ញាតាវត្រុយឬ ។ អើ ។

តន្ត្រីយយមកេ បណ្ណត្តិវាស្ស និទ្ទេសោ

(៧៣) ន មនោ ន សង្ក្ខយន្តិ ។ មនំ វេយ្យា
 អវសេសា សង្ក្ខយា ន មនោ សង្ក្ខយា មនក្ខា សង្ក្ខ្ម-
 យេ ច វេយ្យា អវសេសា ន ចេវ មនោ ន ច សង្ក្ខ្ម-
 យា ។ ន សង្ក្ខយា ន ចក្កុន្តិយន្តិ ។ អាមន្តា
 ។ បេ ។ ន មនោ ន សង្ក្ខយន្តិ ។ មនំ វេយ្យា
 អវសេសា សង្ក្ខយា ន មនោ សង្ក្ខយា មនក្ខា សង្ក្ខ្ម-
 យេ ច វេយ្យា អវសេសា ន ចេវ មនោ ន ច
 សង្ក្ខយា ។ ន សង្ក្ខយា ន អញ្ញាតាវិស្សយន្តិ ។
 អាមន្តា ។

(៧៤) ន សត្វំ ន សង្ក្ខយន្តិ ។ សត្វំ វេយ្យា
 អវសេសា សង្ក្ខយា ន សត្វំ សង្ក្ខយា សត្វក្ខា សង្ក្ខ្ម-
 យេ ច វេយ្យា អវសេសា ន ចេវ សត្វំ ន ច សង្ក្ខយា។
 ន សង្ក្ខយា ន ចក្កុន្តិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។
 ន សត្វំ ន សង្ក្ខយន្តិ ។ សត្វំ វេយ្យា អវសេសា
 សង្ក្ខយា ន សត្វំ សង្ក្ខយា សត្វក្ខា សង្ក្ខ្ម-
 យេ ច វេយ្យា អវសេសា ន ចេវ សត្វំ ន ច សង្ក្ខយា ។
 ន សង្ក្ខយា ន អញ្ញាតាវិស្សយន្តិ ។ អាមន្តា ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បណ្ណត្តិវារៈ និទ្ទេស

[៩៣] មិនមែនមនៈ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ក ។ ពួកឥន្ទ្រិយ
ដ៏សេស វៀរលែងតែមនៈចេញ មិនឈ្មោះថាមនៈ ឈ្មោះថាពួក
ឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែមនៈ និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ មិន
ឈ្មោះថាមនៈផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ
មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ក ។ អើ ។ បេ ។ មិនមែនមនៈ មិនឈ្មោះថា
ឥន្ទ្រិយប្ក ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស វៀរលែងតែមនៈចេញ មិនឈ្មោះ
ថាមនៈ ឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែមនៈ និង
ពួកឥន្ទ្រិយចេញ មិនឈ្មោះថាមនៈផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។
មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយប្ក ។ អើ ។

[៩៤] មិនមែនឥត្តិ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ក ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏
សេស វៀរលែងតែឥត្តិចេញ មិនឈ្មោះថាឥត្តិ ឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយ
ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែឥត្តិ និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ មិនឈ្មោះថា
ឥត្តិផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិន
ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ក ។ អើ ។ បេ ។ មិនមែនឥត្តិ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ក ។
ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស វៀរលែងតែឥត្តិចេញ មិនឈ្មោះថាឥត្តិ ឈ្មោះ
ថាពួកឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែឥត្តិ និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ
មិនឈ្មោះថាឥត្តិផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ
មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយប្ក ។ អើ ។

(៧៥) ន បុរិសោ ន សង្ក្ខយន្តិ ។ បុរិសំ វេចេត្វា
 អវសេសោ សង្ក្ខយោ ន បុរិសោ សង្ក្ខយោ បុរិសញ្ច
 សង្ក្ខយេ ច វេចេត្វា អវសេសោ ន ចេវ បុរិសោ ន
 ច សង្ក្ខយោ ។ ន សង្ក្ខយោ ន ចក្កុន្តិយន្តិ ។
 អាមន្តា ។ បេ ។ ន បុរិសោ ន សង្ក្ខយន្តិ ។
 បុរិសំ វេចេត្វា អវសេសោ សង្ក្ខយោ ន បុរិសោ
 សង្ក្ខយោ បុរិសញ្ច សង្ក្ខយេ ច វេចេត្វា អវសេសោ
 ន ចេវ បុរិសោ ន ច សង្ក្ខយោ ។ ន សង្ក្ខយោ ន
 អញ្ញាតាវិន្តិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

(៧៦) ន ជីវិតំ ន សង្ក្ខយន្តិ ។ ជីវិតំ វេចេត្វា
 អវសេសោ សង្ក្ខយោ ន ជីវិតំ សង្ក្ខយោ ជីវិតញ្ច សង្ក្ខ-
 យេ ច វេចេត្វា អវសេសោ ន ចេវ ជីវិតំ ន ច
 សង្ក្ខយោ ។ ន សង្ក្ខយោ ន ចក្កុន្តិយន្តិ ។ អាមន្តា
 ។ បេ ។ ន ជីវិតំ ន សង្ក្ខយន្តិ ។ ជីវិតំ វេចេត្វា
 អវសេសោ សង្ក្ខយោ ន ជីវិតំ សង្ក្ខយោ ជីវិតញ្ច សង្ក្ខ-
 យេ ច វេចេត្វា អវសេសោ ន ចេវ ជីវិតំ ន ច សង្ក្ខ-
 យោ ។ ន សង្ក្ខយោ ន អញ្ញាតាវិន្តិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៩៥] មិនមែនបុរិសៈ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស វៀរលែងតែបុរិសៈចេញ មិនឈ្មោះថាបុរិសៈ ឈ្មោះថាពួក ឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែបុរិសៈ និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ មិនឈ្មោះថាបុរិសៈផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិនមែនពួក ឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ បេ ។ មិនមែនបុរិសៈ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស វៀរលែងតែបុរិសៈ ចេញ មិនឈ្មោះថាបុរិសៈ ឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែបុរិសៈ និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ មិនឈ្មោះថាបុរិសៈ ផង មិន ឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញា- តារិន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។

[៩៦] មិនមែនជីវិត មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏ សេស វៀរលែងតែជីវិតចេញ មិនឈ្មោះថាជីវិត ឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែជីវិត និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ មិនឈ្មោះ ថាជីវិតផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិន ឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ បេ ។ មិនមែនជីវិត មិនឈ្មោះថា ឥន្ទ្រិយប្ប ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស វៀរលែងតែជីវិតចេញ មិនឈ្មោះ ថាជីវិត ឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែជីវិត និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ មិនឈ្មោះថាជីវិតផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយ ផង ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតារិន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។

តន្ត្រីយយមកេ បណ្ណត្តិវាស្ស និទ្ទេសោ

(៧៧) ន សុខំ ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ សុខំ វេយ្យា
 អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ន សុខំ ឥន្ទ្រិយា សុខញ្ច
 ឥន្ទ្រិយេ ច វេយ្យា អវសេសា ន ចេវ សុខំ
 ន ច ឥន្ទ្រិយា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្ខុន្ទ្រិយន្តិ ។
 អាមន្តា ។ បេ ។ ន សុខំ ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ សុខំ
 វេយ្យា អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ន សុខំ ឥន្ទ្រិយា សុខញ្ច
 ឥន្ទ្រិយេ ច វេយ្យា អវសេសា ន ចេវ សុខំ
 ន ច ឥន្ទ្រិយា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិ-
 យន្តិ ។ អាមន្តា ។

(៧៨) ន ទុក្ខំ ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ ទុក្ខំ វេយ្យា
 អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ន ទុក្ខំ ឥន្ទ្រិយា ទុក្ខញ្ច
 ឥន្ទ្រិយេ ច វេយ្យា អវសេសា ន ចេវ ទុក្ខំ ន
 ច ឥន្ទ្រិយា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្ខុន្ទ្រិយន្តិ ។ អា-
 មន្តា ។ បេ ។ ន ទុក្ខំ ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ ទុក្ខំ វេយ្យា
 អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ន ទុក្ខំ ឥន្ទ្រិយា ទុក្ខញ្ច
 ឥន្ទ្រិយេ ច វេយ្យា អវសេសា ន ចេវ ទុក្ខំ ន
 ច ឥន្ទ្រិយា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយន្តិ ។
 អាមន្តា ។

(៧៩) ន សោមនស្សំ ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បណ្ឌិតិវរៈ និទ្ទេស

(៩៧) មិនមែនសុខៈ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្តូ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស វៀរលែងតែសុខៈចេញ មិនឈ្មោះថាសុខៈ ឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែសុខៈ និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ មិនឈ្មោះថាសុខៈផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្តូ ។ អើ ។ បេ ។ មិនមែនសុខៈ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្តូ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស វៀរលែងតែសុខៈចេញ មិនឈ្មោះថាសុខៈ ឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែសុខៈ និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ មិនឈ្មោះថាសុខៈផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយប្តូ ។ អើ ។

(៩៨) មិនមែនទុក្ខៈ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្តូ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស វៀរលែងតែទុក្ខៈចេញ មិនឈ្មោះថាទុក្ខៈ ឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែទុក្ខៈ និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ មិនឈ្មោះថាទុក្ខៈផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្តូ ។ អើ ។ បេ ។ មិនមែនទុក្ខៈ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្តូ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស វៀរលែងតែទុក្ខៈចេញ មិនឈ្មោះថាទុក្ខៈ ឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែទុក្ខៈ និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ មិនឈ្មោះថាទុក្ខៈផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយប្តូ ។ អើ ។

(៩៩) មិនមែនសោមនស្ស មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្តូ ។

សោមនស្សំ វេយ្យា អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ន សោ-
មនស្សំ ឥន្ទ្រិយា សោមនស្សញ្ច ឥន្ទ្រិយេ ច វេយ្យា
អវសេសា ន ចេវ សោមនស្សំ ន ច ឥន្ទ្រិយា ។
ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កុន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។
ន សោមនស្សំ ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ សោមនស្សំ
វេយ្យា អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ន សោមនស្សំ ឥន្ទ្រិយា
សោមនស្សញ្ច ឥន្ទ្រិយេ ច វេយ្យា អវសេសា
ន ចេវ សោមនស្សំ ន ច ឥន្ទ្រិយា ។ ន ឥន្ទ្រិយា
ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

(១០០) ន ឆោមនស្សំ ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ ឆោម-
នស្សំ វេយ្យា អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ន ឆោមនស្សំ
ឥន្ទ្រិយា ឆោមនស្សញ្ច ឥន្ទ្រិយេ ច វេយ្យា អវសេសា
ន ចេវ ឆោមនស្សំ ន ច ឥន្ទ្រិយា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន
ចក្កុន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។ ន ឆោមនស្សំ ន
ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ ឆោមនស្សំ វេយ្យា អវសេសា ឥន្ទ្រិយា
ន ឆោមនស្សំ ឥន្ទ្រិយា ឆោមនស្សញ្ច ឥន្ទ្រិយេ ច
វេយ្យា អវសេសា ន ចេវ ឆោមនស្សំ ន ច ឥន្ទ្រិយា ។
ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស វៀរលែងតែសោមនស្សចេញ មិនឈ្មោះថាសោម-
 នស្ស ឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែសោម-
 នស្ស និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ មិនឈ្មោះថាសោមនស្សផង មិនឈ្មោះថា
 ពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយឬ ។
 អើ ។ បេ ។ មិនមែនសោមនស្ស មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយឬ ។ ពួក
 ឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស វៀរលែងតែសោមនស្សចេញ មិនឈ្មោះថាសោមនស្ស
 ឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែសោមនស្ស និង
 ពួកឥន្ទ្រិយចេញ មិនឈ្មោះថាសោមនស្សផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយ
 ផង ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយឬ ។ អើ ។

(១០០) មិនមែនទោមនស្ស មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយឬ ។ ពួក
 ឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស វៀរលែងតែទោមនស្សចេញ មិនឈ្មោះថាទោម-
 នស្ស ឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែទោម-
 នស្ស និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ មិនឈ្មោះថាទោមនស្សផង មិនឈ្មោះ
 ថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយឬ ។
 អើ ។ បេ ។ មិនមែនទោមនស្ស មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយឬ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ
 ដ៏សេស វៀរលែងតែទោមនស្សចេញ មិនឈ្មោះថាទោមនស្ស ឈ្មោះ
 ថាពួកឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែទោមនស្ស និងពួកឥន្ទ្រិយ
 ចេញ មិនឈ្មោះថាទោមនស្សផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិន
 មែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយឬ ។ អើ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បណ្ណតិវាស្ស និទ្ទេសោ

(១០១) ន ឧបេក្ខា ន ឥន្ទ្រិយន្តំ ។ ឧបេក្ខំ
 វេយ្យា អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ន ឧបេក្ខា ឥន្ទ្រិយា
 ឧបេក្ខញ្ច ឥន្ទ្រិយេ ច វេយ្យា អវសេសា ន ចេវ
 ឧបេក្ខា ន ច ឥន្ទ្រិយា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កុន្ទ្រិ-
 យន្តំ ។ អាមន្តា ។ បេ ។ ន ឧបេក្ខា ន ឥន្ទ្រិ-
 យន្តំ ។ ឧបេក្ខំ វេយ្យា អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ន ឧ-
 បេក្ខា ឥន្ទ្រិយា ឧបេក្ខញ្ច ឥន្ទ្រិយេ ច វេយ្យា អវ-
 សេសា ន ចេវ ឧបេក្ខា ន ច ឥន្ទ្រិយា ។ ន
 ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយន្តំ ។ អាមន្តា ។

(១០២) ន សទ្ធា ន ឥន្ទ្រិយន្តំ ។ សទ្ធិំ វេយ្យា
 អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ន សទ្ធា ឥន្ទ្រិយា សទ្ធិញ្ច ឥន្ទ្រិយេ
 ច វេយ្យា អវសេសា ន ចេវ សទ្ធា ន ច ឥន្ទ្រិយា ។
 ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កុន្ទ្រិយន្តំ ។ អាមន្តា ។ បេ ។
 ន សទ្ធា ន ឥន្ទ្រិយន្តំ ។ សទ្ធិំ វេយ្យា អវសេសា
 ឥន្ទ្រិយា ន សទ្ធា ឥន្ទ្រិយា សទ្ធិញ្ច ឥន្ទ្រិយេ ច
 វេយ្យា អវសេសា ន ចេវ សទ្ធា ន ច ឥន្ទ្រិយា ។
 ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយន្តំ ។ អាមន្តា ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បណ្ណតិវារៈ និទ្ទេស

[១០១] មិនមែនឧបេក្ខា មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។ ពួកឥន្ទ្រិយ
 ដ៏សេស វៀរលែងតែឧបេក្ខាចេញ មិនឈ្មោះថាឧបេក្ខា ឈ្មោះថា
 ពួកឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែឧបេក្ខា និងពួកឥន្ទ្រិយ
 ចេញ មិនឈ្មោះថាឧបេក្ខាផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិន
 មែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ បេ ។ មិនមែន
 ឧបេក្ខា មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស វៀរលែង
 តែឧបេក្ខាចេញ មិនឈ្មោះថាឧបេក្ខា ឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌
 ដ៏សេស វៀរលែងតែឧបេក្ខា និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ មិនឈ្មោះឧបេក្ខា
 ផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថា
 អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។

[១០២] មិនមែនសទ្ធា មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។ ពួកឥន្ទ្រិយ
 ដ៏សេស វៀរលែងតែសទ្ធាចេញ មិនឈ្មោះថាសទ្ធា ឈ្មោះថាពួក
 ឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែសទ្ធា និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ
 មិនឈ្មោះថាសទ្ធាផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ
 មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ បេ ។ មិនមែនសទ្ធា មិនឈ្មោះថា
 ឥន្ទ្រិយប្ប ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស វៀរលែងតែសទ្ធាចេញ មិនឈ្មោះ
 ថាសទ្ធា ឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែសទ្ធា និង
 ពួកឥន្ទ្រិយចេញ មិនឈ្មោះថាសទ្ធាផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។
 មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[១០៣] ន វីរិយំ ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ វីរិយំ វេយ្យា
 អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ន វីរិយំ ឥន្ទ្រិយា វីរិយញ្ច
 ឥន្ទ្រិយេ ច វេយ្យា អវសេសា ន ចេវ វីរិយំ ន ច
 ឥន្ទ្រិយា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កុន្ទ្រិយន្តិ ។ អា-
 មន្តា ។ បេ ។ ន វីរិយំ ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ វីរិយំ វេយ្យា
 អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ន វីរិយំ ឥន្ទ្រិយា វីរិយញ្ច
 ឥន្ទ្រិយេ ច វេយ្យា អវសេសា ន ចេវ វីរិយំ ន ច
 ឥន្ទ្រិយា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយន្តិ ។
 អាមន្តា ។

[១០៤] ន សតិ ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ សតិ វេយ្យា
 អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ន សតិ ឥន្ទ្រិយា សតិញ្ច
 ឥន្ទ្រិយេ ច វេយ្យា អវសេសា ន ចេវ សតិ ន ច
 ឥន្ទ្រិយា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កុន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា
 ។ បេ ។ ន សតិ ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ សតិ វេយ្យា
 អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ន សតិ ឥន្ទ្រិយា សតិញ្ច ឥន្ទ្រិ-
 យេ ច វេយ្យា អវសេសា ន ចេវ សតិ ន ច
 ឥន្ទ្រិយា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយន្តិ ។
 អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[១០៣] មិនមែនរឺរិយៈ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។ ពួកឥន្ទ្រិយ
 ដ៏សេស វៀរលែងតែរឺរិយៈចេញ មិនឈ្មោះថាវឺរិយៈ ឈ្មោះថាពួក
 ឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែរឺរិយៈ និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ
 មិនឈ្មោះថាវឺរិយៈផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិនមែនពួក
 ឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ បេ ។ មិនមែនរឺរិយៈ
 មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស វៀរលែងតែរឺរិយៈចេញ
 មិនឈ្មោះថាវឺរិយៈ ឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែ
 រឺរិយៈ និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ មិនឈ្មោះថាវឺរិយៈផង មិនឈ្មោះថាពួក
 ឥន្ទ្រិយផង ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវឺន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។

[១០៤] មិនមែនសតិ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។ ពួកឥន្ទ្រិយ
 ដ៏សេស វៀរលែងតែសតិចេញ មិនឈ្មោះថាសតិ ឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយ
 ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែសតិ និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ មិនឈ្មោះថា
 សតិផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះ
 ថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ បេ ។ មិនមែនសតិ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។
 ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស វៀរលែងតែសតិចេញ មិនឈ្មោះថាសតិ ឈ្មោះ
 ថាពួកឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែសតិ និងពួកឥន្ទ្រិយ
 ចេញ មិនឈ្មោះថាសតិផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិនមែន
 ពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវឺន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។

និម្មិតយយមកេ បណ្ណតិវាស្ស និទ្ទេសោ

(១០៥) ន សមាធិ ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ សមាធិ
 វេយ្យា អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ន សមាធិ ឥន្ទ្រិយា
 សមាធិញ្ច ឥន្ទ្រិយេ ច វេយ្យា អវសេសា ន ចេវ
 សមាធិ ន ច ឥន្ទ្រិយា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្ក-
 ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។ ន សមាធិ ន ឥន្ទ្រិ-
 យន្តិ ។ សមាធិ វេយ្យា អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ន
 សមាធិ ឥន្ទ្រិយា សមាធិញ្ច ឥន្ទ្រិយេ ច វេយ្យា
 អវសេសា ន ចេវ សមាធិ ន ច ឥន្ទ្រិយា ។ ន
 ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

(១០៦) ន បញ្ញា ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ បញ្ញា វេយ្យា
 អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ន បញ្ញា ឥន្ទ្រិយា បញ្ញាញ្ច
 ឥន្ទ្រិយេ ច វេយ្យា អវសេសា ន ចេវ បញ្ញា
 ន ច ឥន្ទ្រិយា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កឥន្ទ្រិយន្តិ ។
 អាមន្តា ។ បេ ។ ន បញ្ញា ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ បញ្ញា
 វេយ្យា អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ន បញ្ញា ឥន្ទ្រិយា
 បញ្ញាញ្ច ឥន្ទ្រិយេ ច វេយ្យា អវសេសា ន ចេវ
 បញ្ញា ន ច ឥន្ទ្រិយា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតា-
 ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បណ្ឌិត្តវារៈ និទ្ទេស

[១០៥] មិនមែនសមាធិ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្តូ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ
 ដ៏សេស វៀរលែងតែសមាធិចេញ មិនឈ្មោះថាសមាធិ ឈ្មោះថា
 ពួកឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែសមាធិ និងពួកឥន្ទ្រិយ
 ចេញ មិនឈ្មោះថាសមាធិផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិន
 មែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុឥន្ទ្រិយប្តូ ។ អើ ។ បេ ។ មិន
 មែនសមាធិ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្តូ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស វៀរ
 លែងតែសមាធិចេញ មិនឈ្មោះថាសមាធិ ឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយ ពួក
 ធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែសមាធិ និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ មិនឈ្មោះថា
 សមាធិផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិន
 ឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយប្តូ ។ អើ ។

[១០៦] មិនមែនបញ្ញា មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្តូ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ
 ដ៏សេស វៀរលែងតែបញ្ញាចេញ មិនឈ្មោះថាបញ្ញា ឈ្មោះថាពួក
 ឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែបញ្ញា និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ
 មិនឈ្មោះថាបញ្ញាផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិនមែនពួក
 ឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុឥន្ទ្រិយប្តូ ។ អើ ។ បេ ។ មិនមែនបញ្ញា មិន
 ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្តូ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស វៀរលែងតែបញ្ញាចេញ មិន
 ឈ្មោះថាបញ្ញា ឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែបញ្ញា
 និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ មិនឈ្មោះថាបញ្ញាផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយ
 ផង ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយប្តូ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[១០៧] ន អនញ្ញតញ្ញស្មាមីតិ ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។
 អនញ្ញតញ្ញស្មាមីតិ វេយ្យា អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ន
 អនញ្ញតញ្ញស្មាមីតិ ឥន្ទ្រិយា អនញ្ញតញ្ញស្មាមីតិញ្ច
 ឥន្ទ្រិយេ ច វេយ្យា អវសេសា ន ចេវ អនញ្ញតញ្ញ-
 ស្មាមីតិ ន ច ឥន្ទ្រិយា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កុន្ទ្រិ-
 យន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។ ន អនញ្ញតញ្ញស្មាមីតិ ន
 ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អនញ្ញតញ្ញស្មាមីតិ វេយ្យា អវសេសា
 ឥន្ទ្រិយា ន អនញ្ញតញ្ញស្មាមីតិ ឥន្ទ្រិយា អនញ្ញតញ្ញ-
 ស្មាមីតិញ្ច ឥន្ទ្រិយេ ច វេយ្យា អវសេសា ន ចេវ
 អនញ្ញតញ្ញស្មាមីតិ ន ច ឥន្ទ្រិយា ។ ន ឥន្ទ្រិយា
 ន អញ្ញតាវិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

[១០៨] ន អញ្ញំ ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អញ្ញំ វេយ្យា អវ-
 សេសា ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញំ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញញ្ច ឥន្ទ្រិយេ ច
 វេយ្យា អវសេសា ន ចេវ អញ្ញំ ន ច ឥន្ទ្រិយា ។ ន
 ឥន្ទ្រិយា ន ចក្កុន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។ ន អញ្ញំ
 ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អញ្ញំ វេយ្យា អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ន
 អញ្ញំ ឥន្ទ្រិយា អញ្ញញ្ច ឥន្ទ្រិយេ ច វេយ្យា អវសេសា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

(១០៧) មិនមែនអនត្តាស្សាមីតិ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស វៀរលែងតែអនត្តាស្សាមីតិចេញ មិនឈ្មោះថាអនត្តាស្សាមីតិ ឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែអនត្តាស្សាមីតិ និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ មិនឈ្មោះថាអនត្តាស្សាមីតិផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ បេ ។ មិនមែនអនត្តាស្សាមីតិ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស វៀរលែងតែអនត្តាស្សាមីតិចេញ មិនឈ្មោះថាអនត្តាស្សាមីតិ ឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែ អនត្តាស្សាមីតិ និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ មិនឈ្មោះថាអនត្តាស្សាមីតិផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។

(១០៨) មិនមែនអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយប្ប ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស វៀរលែងតែអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយចេញ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយ និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។ អើ ។ បេ ។ មិនមែនអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស វៀរលែងតែអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយចេញ មិនឈ្មោះថាអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែអញ្ញាតាវិន្ទ្រិយ និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ

ឥន្ទ្រិយយមកេ បណ្ណត្តិវាស្ស ឆិទ្កេសោ

ន ចេវ អញ្ញំ ន ច ឥន្ទ្រិយា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញា-
តាវិន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

(១០៩) ន អញ្ញាតាវី ន ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អញ្ញា-
តាវី វេយ្យា អវសេសា ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាតាវី ឥន្ទ្រិ-
យា អញ្ញាតាវីញ្ច ឥន្ទ្រិយេ ច វេយ្យា អវសេសា ន
ចេវ អញ្ញាតាវី ន ច ឥន្ទ្រិយា ។ ន ឥន្ទ្រិយា ន
ចក្កុន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។ ន អញ្ញាតាវី ន
ឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អញ្ញាតាវី វេយ្យា អវសេសា ឥន្ទ្រិយា
ន អញ្ញាតាវី ឥន្ទ្រិយា អញ្ញាតាវីញ្ច ឥន្ទ្រិយេ ច វេ-
យ្យា អវសេសា ន ចេវ អញ្ញាតាវី ន ច ឥន្ទ្រិយា ។
ន ឥន្ទ្រិយា ន អញ្ញាឥន្ទ្រិយន្តិ ។ អាមន្តា ។

ឆិទ្កេសវាពោ ។

បណ្ណត្តិវាពោ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បណ្ឌិតិវរៈ និទ្ទេស

មិនឈ្មោះ ថាអញ្ចាផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិនមែន
ពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថា អញ្ចាតាវិន្ទ្រិយឬ ។ អើ ។

(១០៩) មិនមែនអញ្ចាតាវី មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយឬ ។ ពួក
ឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស វៀរលែងតែអញ្ចាតាវីចេញ មិនឈ្មោះថាអញ្ចាតាវី
ឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយ ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែអញ្ចាតាវី និងពួក
ឥន្ទ្រិយចេញ មិនឈ្មោះថាអញ្ចាតាវីផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។
មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ មិនឈ្មោះថាចក្ខុន្ទ្រិយឬ ។ អើ ។ បេ ។ មិនមែន
អញ្ចាតាវី មិនឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយឬ ។ ពួកឥន្ទ្រិយ ដ៏សេស វៀរ
លែងតែអញ្ចាតាវីចេញ មិនឈ្មោះថាអញ្ចាតាវី ឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយ
ពួកធម៌ ដ៏សេស វៀរលែងតែអញ្ចាតាវី និងពួកឥន្ទ្រិយចេញ មិនឈ្មោះ
ថាអញ្ចាតាវីផង មិនឈ្មោះថាពួកឥន្ទ្រិយផង ។ មិនមែនពួកឥន្ទ្រិយ
មិនឈ្មោះថាអញ្ចាឥន្ទ្រិយឬ ។ អើ ។

ចប់និទ្ទេសវិរៈ

ចប់បណ្ឌិតិវរៈ

បរិច្ចាសិកា

[១១០] យស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស សោតិទ្ធរិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សចក្កកានំ អសោត-
កានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច
តេសំ សោតិទ្ធរិយំ ឧប្បជ្ជតិ សចក្កកានំ សសោត-
កានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ សោ-
តិទ្ធរិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន សោតិទ្ធរិយំ
ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សសោត-
កានំ អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សោតិទ្ធរិយំ
ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ សសោ-
តកានំ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សោតិទ្ធរិ-
យញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[១១១] យស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស យា-
និទ្ធរិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សចក្កកានំ អយានកានំ
ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច
តេសំ យានិទ្ធរិយំ ឧប្បជ្ជតិ សចក្កកានំ សយាន-
កានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ
យានិទ្ធរិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន យានិទ្ធរិយំ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បរិច្ចារៈ
១

[១១០] ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង សោត្តន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វ អ្នកមានចក្ខុ, មិនមានសោតៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ឯសោត្តន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វ អ្នកមានចក្ខុ, មានសោតៈ ទាំងនោះកាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង សោត្តន្ត្រិយ កើតឡើងផង ។ មួយទៀត សោត្តន្ត្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ សោត្តន្ត្រិយ របស់សត្វ អ្នក មានសោតៈ មិនមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ឯ ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ សោត្តន្ត្រិយ របស់សត្វ អ្នកមានសោតៈ មានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង ចក្ខុន្ត្រិយ កើតឡើងផង ។

[១១១] ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ឃាន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វ អ្នកមានចក្ខុ, មិនមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ឯឃាន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វ អ្នកមាន ចក្ខុ មានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង ឃាន្ត្រិយ កើតឡើងផង ។ មួយទៀត ឃាន្ត្រិយ របស់សត្វណា

ឥន្ទ្រិយយមកេ បវត្តិវារោ

ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សយា-
នកានំ អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ យានិន្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ សយា-
នកានំ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ យានិន្ទ្រិ-
យញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(១១២) យស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ឥត្ថិន្ទ្រិ-
យំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សចក្កកានំ ន ឥត្ថិនំ ឧបបជ្ជន្តានំ
តេសំ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ជតិ សចក្កកានំ ឥត្ថិនំ ឧបបជ្ជន្តានំ តាសំ
ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស
វា បន ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្ប-
ជ្ជតីតិ ។ ឥត្ថិនំ អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តាសំ
ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តាសំ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្ប-
ជ្ជតិ ឥត្ថិនំ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តាសំ ឥត្ថិន្ទ្រិ-
យញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(១១៣) យស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សចក្កកានំ ន
បុរិសានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្កន្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិត្តិវៈ

កើតឡើង ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ឃានន្ទ្រិយ
របស់សត្វ អ្នកមានឃានៈ មិនមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
កើតឡើង ឯចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វ ទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ឃានន្ទ្រិយ
របស់សត្វ អ្នកមានឃានៈ មានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
កើតឡើងផង ចក្ខុន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ។

[១១២] ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ឥត្តិន្ទ្រិយ
របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមានចក្ខុ
មិនមែនជាស្រ្តី ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ឯឥត្តិន្ទ្រិយ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តី អ្នកមាន
ចក្ខុទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង ឥត្តិន្ទ្រិយ កើតឡើង
ផង ។ មួយទៀត ឥត្តិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ចក្ខុន្ទ្រិយ
របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ឥត្តិន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តី អ្នកមិនមាន
ចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ឯចក្ខុន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តី
ទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ឥត្តិន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តី អ្នកមានចក្ខុ ទាំងនោះ
កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង ចក្ខុន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ។

[១១៣] ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង បុរិសន្ទ្រិយ
របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វ
អ្នកមានចក្ខុ មិនមែនជាបុរស ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
កើតឡើង ឯបុរិសន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ

សចក្កកានំ បុរិសានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ បុរិសន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន បុរិសន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ បុរិសានំ អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ បុរិសន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ លោ ច តេសំ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ បុរិសានំ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ បុរិសន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(១១៤) យស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ជីវិតន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន ជីវិតន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ជីវិតន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ លោ ច តេសំ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ជីវិតន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(១១៥) យស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស សោមនស្សន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ សចក្កកានំ វិនា សោមនស្សន ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ លោ ច តេសំ សោមនស្សន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ចក្ខុន្ត្រិយ របស់បុរស អ្នកមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើត
ឡើងផង បុរិស្ថន្ត្រិយ កើតឡើងផង ។ មួយទៀត បុរិស្ថន្ត្រិយ-
របស់សត្វណា កើតឡើង ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងប្តូរ ។
បុរិស្ថន្ត្រិយ របស់បុរស អ្នកមិនមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
កើតឡើង ឯចក្ខុន្ត្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ បុរិស្ថន្ត្រិយ
របស់បុរស អ្នកមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង
ចក្ខុន្ត្រិយ កើតឡើងផង ។

[១១៤] ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ជីវិត្តន្ត្រិយ
របស់សត្វនោះ កើតឡើងប្តូរ ។ អើ ។ មួយទៀត ជីវិត្តន្ត្រិយ របស់
សត្វណា កើតឡើង ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងប្តូរ ។
ជីវិត្តន្ត្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
កើតឡើង ឯចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វ ទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ជីវិ-
ត្តន្ត្រិយ របស់សត្វ អ្នកមានចក្ខុទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើត
ឡើងផង ចក្ខុន្ត្រិយ កើតឡើងផង ។

[១១៥] ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង សោម-
នស្សៈន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងប្តូរ ។ ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វ
អ្នកមានចក្ខុ ទាំងនោះ វៀរចាកសោមនស្ស កាលចាប់បដិសន្ធិ កើត
ឡើង ឯសោមនស្សន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិវត្តិវាហេ

សចក្កកានំ សោមនស្សេន ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ សោមនស្សន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជ-
តិ ។ យស្ស វា បន សោមនស្សន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
តស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមត្តា ។

(១១៦) យស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ឧបេ-
ក្ខន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សចក្កកានំ វិនា ឧបេក្ខា-
យ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច
តេសំ ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ សចក្កកានំ ឧបេក្ខា-
យ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ឧបេ-
ក្ខន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន ឧបេក្ខន្ទ្រិ-
យំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ឧបេ-
ក្ខាយ អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ឧបេក្ខន្ទ្រិ-
យំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
ឧបេក្ខាយ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ឧបេក្ខ-
ន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(១១៧) យស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
សន្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សចក្កកានំ អហេតុ-
កានំ(១) ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ

តន្ត្រីយយមកៈ បវត្តិវាៈ

ចក្ខុន្ត្រីយ របស់សត្វ អ្នកមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយ
សោមនស្ស កើតឡើងផង សោមនស្សន្ត្រីយ កើតឡើងផង ។
មួយទៀត សោមនស្សន្ត្រីយ របស់សត្វណា កើតឡើង ចក្ខុន្ត្រីយ
របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ អើ ។

[១១៦] ចក្ខុន្ត្រីយ របស់សត្វណា កើតឡើង ឧបេក្ខន្ត្រីយ
របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ចក្ខុន្ត្រីយ របស់សត្វ អ្នកមានចក្ខុ
ទាំងនោះ វៀរចាកឧបេក្ខា កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ឯឧបេក្ខន្ត្រីយ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ចក្ខុន្ត្រីយ របស់សត្វ អ្នកមាន
ចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយឧបេក្ខា កើតឡើងផង
ឧបេក្ខន្ត្រីយ កើតឡើងផង ។ មួយទៀត ឧបេក្ខន្ត្រីយ របស់សត្វ
ណា កើតឡើង ចក្ខុន្ត្រីយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ឧបេក្ខន្ត្រីយ
របស់សត្វ អ្នកមិនមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយឧបេក្ខា
កើតឡើង ឯចក្ខុន្ត្រីយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ
ឧបេក្ខន្ត្រីយ របស់សត្វ អ្នកមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
ដោយឧបេក្ខា កើតឡើងផង ចក្ខុន្ត្រីយ កើតឡើងផង ។

[១១៧] ចក្ខុន្ត្រីយ របស់សត្វណា កើតឡើង សន្ធិន្ត្រីយ
របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ចក្ខុន្ត្រីយ របស់សត្វ អ្នកមាន
ចក្ខុ មិនមានហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

នោ ច តេសំ សទ្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ សចក្កកានំ
 សហេតុកានំ^(១) ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច
 ឧប្បជ្ជតិ សទ្ធិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន
 សទ្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។
 សហេតុកានំ^(២) អចក្កកានំ^(៣) ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 សទ្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
 សហេតុកានំ^(២) សចក្កកានំ^(៣) ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 សទ្ធិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[១១៨] យស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស បញ្ញា-
 ន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សចក្កកានំ ញ្ញាណវិប្បយុត្តា-
 នំ^(៤) ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច
 តេសំ បញ្ញាន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ សចក្កកានំ ញ្ញាណ-
 សម្បយុត្តានំ^(៥) ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្ប-
 ជ្ជតិ បញ្ញាន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន បញ្ញា-
 ន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ញ្ញា-
 ណសម្បយុត្តានំ^(៥) អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 បញ្ញាន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ

១ ឧ. សទ្ធាយ ។ ២ ឧ. អយំ បាវោ នត្ថិ ។ ៣ ឧ. ឯត្ថន្តរេសុ សទ្ធាយាតិ ទិស្សតិ ។
 ៤ ឧ. វិនា ញ្ញាណេន ។ ៥ ឧ. ញ្ញាណេន ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ឯសុទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វ
 អ្នកមានចក្ខុ ប្រកបដោយហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើត
 ឡើងផង សុទ្ធិន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ។ មួយទៀត សុទ្ធិន្ទ្រិយ របស់
 សត្វណា កើតឡើង ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ សុទ្ធិន្ទ្រិយ
 របស់សត្វ អ្នកមិនមានចក្ខុ ប្រកបដោយហេតុទាំងនោះ កាលចាប់បដិ-
 សន្ធិ កើតឡើង ឯចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ
 សុទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមានចក្ខុ ប្រកបដោយហេតុ ទាំងនោះ កាល
 ចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង ចក្ខុន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ។

(១១៨) ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង បញ្ញាទ្រិយ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមានចក្ខុ
 ជាញាណវិប្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ឯបញ្ញាទ្រិយ
 របស់សត្វ ទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមាន
 ចក្ខុ ជាញាណសម្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង
 បញ្ញាទ្រិយ កើតឡើងផង ។ មួយទៀត បញ្ញាទ្រិយ របស់សត្វណា
 កើតឡើង ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ បញ្ញាទ្រិយ
 របស់សត្វ អ្នកមិនមានចក្ខុ ទាំងនោះ ជាញាណសម្បយុត្ត កាលចាប់
 បដិសន្ធិ កើតឡើង ឯចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិគ្គិវារោ

ញាណាសម្បយុត្តានំ^(១) សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
មនិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្កន្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[១១៩] យស្ស ចក្កន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស មនិទ្ធិ-
យំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន មនិទ្ធិយំ
ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ចក្កន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សចក្កកានំ
អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ មនិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ
ច តេសំ ចក្កន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តា-
នំ តេសំ មនិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្កន្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[១២០] យស្ស ឃានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ឥត្តិ-
ន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សឃានកានំ ន ឥត្តិនំ ឧបបជ្ជ-
ន្តានំ តេសំ ឃានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ
ឥត្តិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ សឃានកានំ ឥត្តិនំ ឧបបជ្ជន្តិនំ
តាសំ ឃានិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ឥត្តិន្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។
យស្ស វា បន ឥត្តិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ឃានិទ្ធិយំ
ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ឥត្តិនំ អឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តិនំ
តាសំ ឥត្តិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តាសំ ឃានិទ្ធិ-
យំ ឧប្បជ្ជតិ ឥត្តិនំ សឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តិនំ តាសំ
ឥត្តិន្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ឃានិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

ចត្តិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមានចក្ខុ ជាញាណសម្បយុត្ត ទាំងនោះ
កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង ចក្ខុន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ។

(១១៩) ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង មនិន្ទ្រិយ
របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មនិន្ទ្រិយ របស់
សត្វណា កើតឡើង ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។
មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានចក្ខុ មានចិត្ត ទាំងនោះ កាល
ចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ឯចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
ឡើងទេ មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់
បដិសន្ធិ កើតឡើងផង ចក្ខុន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ។

(១២០) ឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ឥន្ទ្រិយ
របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែន
ជាស្រ្តី ជាអ្នកមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ឯ
ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ឃានិន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តី
អ្នកមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង ឥន្ទ្រិយ
កើតឡើងផង ។ មួយទៀត ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង
ឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ឥន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តី
អ្នកមិនមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ឯឃានិន្ទ្រិយ
របស់ស្រ្តីទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ឥន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តី អ្នកមានឃានៈ
ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង ឃានិន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

(១២១) យស្ស យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស បុរិសិ-
ទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សយានកានំ ន បុរិសានំ ឧប-
បជ្ជន្តានំ តេសំ យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ
បុរិសិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ សយានកានំ បុរិសានំ ឧប-
បជ្ជន្តានំ តេសំ យានិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ បុរិសិទ្ធិ-
យញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន បុរិសិទ្ធិយំ ឧប្ប-
ជ្ជតិ តស្ស យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ បុរិសានំ
អយានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ បុរិសិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ
នោ ច តេសំ យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ បុរិសានំ សយា-
នកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ បុរិសិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ
យានិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(១២២) យស្ស យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
ជីវិតិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
បន ជីវិតិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជ-
តីតិ ។ អយានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ជីវិតិទ្ធិយំ
ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ សយា-
នកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ជីវិតិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ
យានិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

អភិធម្មបិដក បឋមកៈ

(១២១) ឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង បុរិសិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជា បុរស អ្នកមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ឯ បុរិសិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ឃានិន្ទ្រិយ របស់ បុរស អ្នកមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង បុរិសិន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ។ មួយទៀត បុរិសិន្ទ្រិយ របស់សត្វ ណា កើតឡើង ឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ បុរិសិន្ទ្រិយ របស់បុរស អ្នកមិនមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ឯឃានិន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ បុរិសិន្ទ្រិយ របស់បុរស អ្នកមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង ឃានិន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ។

(១២២) ឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយទៀត ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ឬ ។ ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ឯឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង ឃានិន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ។

ពុទ្ធិយយមកេ បវត្តិវារោ

(១២៣) យស្ស យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 សោមនស្សិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សយានកានំ វិនា
 សោមនស្សន ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ យានិទ្ធិយំ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ នោ ច តេសំ សោមនស្សិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ
 សយានកានំ សោមនស្សន ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 យានិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ សោមនស្សិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជ-
 តិ ។ យស្ស វា បន សោមនស្សិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សោមនស្សន
 អយានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សោមនស្សិទ្ធិយំ
 ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ
 សោមនស្សន សយានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 សោមនស្សិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ យានិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(១២៤) យស្ស យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 ឧបេក្ខិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សយានកានំ វិនា
 ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ
 នោ ច តេសំ ឧបេក្ខិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ សយានកានំ
 ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ យានិទ្ធិយញ្ច ឧប្ប-
 ជ្ជតិ ឧបេក្ខិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន
 ឧបេក្ខិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បវត្តិវៈ

(១២៣) ឃានិទ្ធិនិយ របស់សត្វណា កើតឡើង សោមនស្សនិទ្ធិនិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ឃានិទ្ធិនិយ របស់សត្វ អ្នកមានឃានៈ ទាំងនោះ វៀរចាកសោមនស្ស កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ឯសោមនស្សនិទ្ធិនិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ឃានិទ្ធិនិយ របស់សត្វ អ្នកមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយសោមនស្ស កើតឡើងផង សោមនស្សនិទ្ធិនិយ កើតឡើងផង ។ មួយទៀត សោមនស្សនិទ្ធិនិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ឃានិទ្ធិនិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ សោមនស្សនិទ្ធិនិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយសោមនស្ស កើតឡើង ឯឃានិទ្ធិនិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ សោមនស្សនិទ្ធិនិយ របស់សត្វ អ្នកមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយសោមនស្ស កើតឡើងផង ឃានិទ្ធិនិយ កើតឡើងផង ។

(១២៤) ឃានិទ្ធិនិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ឧបេក្ខនិទ្ធិនិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ឃានិទ្ធិនិយ របស់សត្វ អ្នកមានឃានៈ ទាំងនោះ វៀរចាកឧបេក្ខា កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ឯឧបេក្ខនិទ្ធិនិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ឃានិទ្ធិនិយ របស់សត្វ អ្នកមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយឧបេក្ខា កើតឡើងផង ឧបេក្ខនិទ្ធិនិយ កើតឡើងផង ។ មួយទៀត ឧបេក្ខនិទ្ធិនិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ឃានិទ្ធិនិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ឧបេក្ខាយ អយានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ឧបេក្ខិ-
 ទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ
 ឧបេក្ខាយ សយានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ឧបេ-
 ក្ខិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ យានិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(១២៥) យស្ស យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 សទ្ធិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សយានកានំ អហេតុកានំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ
 សទ្ធិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ សយានកានំ សហេតុកានំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ យានិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ សទ្ធិទ្ធិ-
 យញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន សទ្ធិទ្ធិយំ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ តស្ស យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សហេតុកានំ
 អយានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សទ្ធិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ
 នោ ច តេសំ យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ សហេតុកានំ
 សយានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សទ្ធិទ្ធិយញ្ច
 ឧប្បជ្ជតិ យានិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(១២៦) យស្ស យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 បញ្ញិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សយានកានំ ញ្ញាណវិប្ប-
 យុត្តានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ

អភ័យប្បដិក យមកៈ

ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
ដោយឧបេក្ខា កើតឡើង ឯឃានន្ធិយ របស់សត្វ ទាំងនោះ មិនកើត
ឡើងទេ ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វ អ្នកមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់
បដិសន្ធិ ដោយឧបេក្ខា កើតឡើងផង ឃានន្ធិយ កើតឡើងផង ។

(១២៥) ឃានន្ធិយ របស់សត្វណា កើតឡើង សន្ធិន្ធិយ
របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ឃានន្ធិយ របស់សត្វ អ្នកមាន
ឃានៈ ជាអហេតុកៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ឯសន្ធិ-
ន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ឃានន្ធិយ របស់សត្វ
អ្នកមានឃានៈ ប្រកបដោយហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើត
ឡើងផង សន្ធិន្ធិយ កើតឡើងផង ។ មួយទៀត សន្ធិន្ធិយ
របស់សត្វណា កើតឡើង ឃានន្ធិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង
ឬ ។ សន្ធិន្ធិយ របស់សត្វ អ្នកប្រកបដោយហេតុ ជាអ្នកមិនមាន
ឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ឯឃានន្ធិយ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ សន្ធិន្ធិយ របស់សត្វ អ្នកប្រកប
ដោយហេតុ ជាអ្នកមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង
ផង ឃានន្ធិយ កើតឡើងផង ។

(១២៦) ឃានន្ធិយ របស់សត្វណា កើតឡើង បញ្ញន្ធិយ
របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ឃានន្ធិយ របស់សត្វ អ្នកមាន
ឃានៈ ជាញាណវិប្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង

តន្ត្រីយយមកេ បរិក្ខារិកេ

នោ ច តេសំ បញ្ញាទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ សយានកានំ
 ញាណសម្មយុត្តានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ យានិទ្រិ-
 យញ្ច ឧប្បជ្ជតិ បញ្ញាទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា
 បន បញ្ញាទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស យានិទ្រិយំ ឧប្បជ្ជ-
 តីតិ ។ ញាណសម្មយុត្តានំ អយានកានំ ឧបបជ្ជ-
 ន្តានំ តេសំ បញ្ញាទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ
 យានិទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ញាណសម្មយុត្តានំ សយាន-
 កានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ បញ្ញាទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ
 យានិទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(១២៧) យស្ស យានិទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 មនិទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន
 មនិទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស យានិទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។
 សចិត្តកានំ អយានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ មនិទ្រិ-
 យំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ យានិទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
 សយានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ មនិទ្រិយញ្ច ឧប្ប-
 ជ្ជតិ យានិទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(១២៨) យស្ស ឥត្ថិទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស បុរិសិ-
 ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ នោ ។ យស្ស វា បន បុរិសិ-
 ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ឥត្ថិទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ នោ ។

តិទ្រ្តិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

ឯបញ្ញត្តិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ឃានិទ្រ្តិយ របស់សត្វ
អ្នកមានឃានៈ ជាញាណសម្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើត
ឡើងផង បញ្ញត្តិយ កើតឡើងផង ។ មួយទៀត បញ្ញត្តិយ របស់សត្វ
ណា កើតឡើង ឃានិទ្រ្តិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ បញ្ញត្តិយ
របស់សត្វ អ្នកមិនមានឃានៈ ជាញាណសម្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់
បដិសន្ធិ កើតឡើង ឯឃានិទ្រ្តិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ
បញ្ញត្តិយ របស់សត្វ អ្នកមានឃានៈ ជាញាណសម្បយុត្ត ទាំងនោះ
កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង ឃានិទ្រ្តិយ កើតឡើងផង ។

[១២៧] ឃានិទ្រ្តិយ របស់សត្វណា កើតឡើង មនិទ្រ្តិយ
របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មនិទ្រ្តិយ
របស់សត្វណា កើតឡើង ឃានិទ្រ្តិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។
មនិទ្រ្តិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានឃានៈ មានចិត្ត ទាំងនោះ កាល
ចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ឯឃានិទ្រ្តិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
ឡើងទេ មនិទ្រ្តិយ របស់សត្វ អ្នកមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់
បដិសន្ធិ កើតឡើងផង ឃានិទ្រ្តិយ កើតឡើងផង ។

[១២៨] ឥត្តិទ្រ្តិយ របស់សត្វណា កើតឡើង បុរិសិទ្ធិយ
របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយទៀត បុរិ-
សិទ្ធិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ឥត្តិទ្រ្តិយ របស់សត្វនោះ
កើតឡើងឬ ។ មិនមែនទេ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

(១២៩) យស្ស ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ជីវិត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន
ជីវិត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។
ន ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧបបជ្ជន្តិន្ទ្រិយំ តេសំ ជីវិត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
នោ ច តេសំ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧបបជ្ជន្តិន្ទ្រិយំ
តាសំ ជីវិត្ថិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(១៣០) យស្ស ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស សោ-
មនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ វិហា សោម-
នស្សន ឧបបជ្ជន្តិន្ទ្រិយំ តាសំ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ
ច តាសំ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ សោ-
មនស្សន ឧបបជ្ជន្តិន្ទ្រិយំ តាសំ ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ
សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន
សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជ-
តីតិ ។ សោមនស្សន ន ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧបបជ្ជន្តិន្ទ្រិយំ តេសំ
សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ជតិ សោមនស្សន ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧបបជ្ជន្តិន្ទ្រិយំ តាសំ
សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[១២៩] ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ជីវិតិន្ទ្រិយ
របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយទៀត ជីវិតិន្ទ្រិយ
របស់សត្វណា កើតឡើង ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។
ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជាស្រ្តី ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
កើតឡើង ឯឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ជីវិ-
តិន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង ឥត្ថិន្ទ្រិយ
កើតឡើងផង ។

[១៣០] ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង សោមនស្សិន្ទ្រិយ
របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ កាល
ចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកសោមនស្ស កើតឡើង ឯសោមនស្សិន្ទ្រិយ
របស់ស្រ្តីទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ
កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយសោមនស្ស កើតឡើងផង សោមនស្សិន្ទ្រិយ
កើតឡើងផង ។ មួយទៀត សោមនស្សិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា
កើតឡើង ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ សោមនស្សិន្ទ្រិយ
របស់សត្វ មិនមែនជាស្រ្តី ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយសោ-
មនស្ស កើតឡើង ឯឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
ទេ សោមនស្សិន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយ
សោមនស្ស កើតឡើងផង ឥត្ថិន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិវត្តវាចា

(១៣១) យស្ស ឥន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ឧបេ-
 ក្ខិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ឥត្ថំ វិណា ឧបេក្ខាយ ឧប-
 បជ្ជន្តំ តាសំ ឥន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ណោ ច តាសំ
 ឧបេក្ខិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ ឥត្ថំ ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជន្ត-
 ំ តាសំ ឥន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្ខិទ្ធិយញ្ច
 ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន ឧបេក្ខិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស ឥន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ឧបេក្ខាយ ន ឥត្ថំ
 ឧបបជ្ជន្តំ តេសំ ឧបេក្ខិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ ណោ ច
 តេសំ ឥន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្ខាយ ឥត្ថំ ឧប-
 បជ្ជន្តំ តាសំ ឧបេក្ខិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ឥន្ទ្រិយញ្ច
 ឧប្បជ្ជតិ ។

(១៣២) យស្ស ឥន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 សទ្ធិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ឥត្ថំ អហេតុកានំ ឧប-
 បជ្ជន្តំ តាសំ ឥន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ណោ ច តាសំ
 សទ្ធិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ ឥត្ថំ សហេតុកានំ ឧប-
 បជ្ជន្តំ តាសំ ឥន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ សទ្ធិទ្ធិយញ្ច
 ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន សទ្ធិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស ឥន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សហេតុកានំ
 ន ឥត្ថំ ឧបបជ្ជន្តំ តេសំ សទ្ធិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បវត្តិវារៈ

[១៣១] ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ឥន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ កាល ចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកឧបេក្ខា កើតឡើង ឯឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំង នោះ មិនកើតឡើងទេ ឥន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយឧបេក្ខា កើតឡើងផង ឧបេក្ខន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ។ មួយទៀត ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជាស្រ្តី ទាំងនោះ កាល ចាប់បដិសន្ធិ ដោយឧបេក្ខា កើតឡើង ឯឥន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយឧបេក្ខា កើតឡើងផង ឥន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ។

[១៣២] ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង សន្ទិទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ឥន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តី អ្នកមិនមានហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ឯសន្ទិទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំង នោះ មិនកើតឡើងទេ ឥន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តី អ្នកប្រកបដោយហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង សន្ទិទ្រិយ កើតឡើង ផង ។ មួយទៀត សន្ទិទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ សន្ទិទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជា ស្រ្តី អ្នកប្រកបដោយហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

នោ ច តេសំ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ សហេតុកានំ
ឥត្ថិនំ ឧបបជ្ជន្តិនំ តាសំ សន្និទ្ធិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ
ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(១៣៣) យស្ស ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
បញ្ញិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ឥត្ថិនំ ញ្ញាណវិប្បយុត្តានំ
ឧបបជ្ជន្តិនំ តាសំ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តាសំ
បញ្ញិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ឥត្ថិនំ ញ្ញាណសម្បយុត្តានំ ឧប-
បជ្ជន្តិនំ តាសំ ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ បញ្ញិន្ទ្រិយញ្ច
ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន បញ្ញិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
តស្ស ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ញ្ញាណសម្បយុត្តានំ
ន ឥត្ថិនំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ បញ្ញិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ
ច តេសំ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ញ្ញាណសម្បយុត្តានំ
ឥត្ថិនំ ឧបបជ្ជន្តិនំ តាសំ បញ្ញិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ឥត្ថិ-
ន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(១៣៤) យស្ស ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស មនិ-
ន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា បន
មនិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។
សចិត្តកានំ ន ឥត្ថិនំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ មនិន្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ឯឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ សន្ធិន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តី អ្នកប្រកបដោយហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង ឥត្ថិន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ។

[១៣៣] ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង បញ្ចិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តី ជាញាណវិប្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ឯបញ្ចិន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តី ទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តី ជាញាណសម្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង បញ្ចិន្ទ្រិយ កើតឡើង ។ មួយទៀត បញ្ចិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ បញ្ចិន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជាស្រ្តី ជាញាណសម្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ឯឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ បញ្ចិន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តី ជាញាណសម្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង ឥត្ថិន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ។

[១៣៤] ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជាស្រ្តី អ្នកមានចិត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ឯឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិក្ខិវារោ

ឥត្ថំនំ ឧបបជ្ឈន្តំនំ តាសំ មនិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ឈតិ
ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ឈតិ ។

(១៣៥) យស្ស បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស
ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន
ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតីតិ ។
ន បុរិសានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតិ
នោ ច តេសំ បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតិ បុរិសានំ ឧប-
បជ្ឈន្តានំ តេសំ ជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ឈតិ បុរិសិន្ទ្រិយញ្ច
ឧប្បជ្ឈតិ ។

(១៣៦) យស្ស បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស
សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតីតិ ។ បុរិសានំ វិណា
សោមនស្សេន ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ បុរិសិន្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ឈតិ នោ ច តេសំ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ឈតិ បុរិសានំ សោមនស្សេន ឧបបជ្ឈន្តានំ
តេសំ បុរិសិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ឈតិ សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច
ឧប្បជ្ឈតិ ។ យស្ស វា បន សោមនស្សិន្ទ្រិ-
យំ ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតីតិ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

មន្ត្រិយ របស់ស្ត្រីទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង
ឥន្ត្រិយ កើតឡើងផង ។

[១៣៥] បុរិស្ត្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ជីវិត្រិយ
របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយទៀត ជីវិត្រិយ
របស់សត្វណា កើតឡើង បុរិស្ត្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។
ជីវិត្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជាបុរស ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
កើតឡើង ឯបុរិស្ត្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ជីវិ-
ត្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង បុរិ-
ស្ត្រិយ កើតឡើងផង ។

[១៣៦] បុរិស្ត្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង សោម-
នស្ស្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ បុរិស្ត្រិយ របស់
បុរសទាំងនោះ វៀរចាកសោមនស្ស កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង
ឯសោមនស្ស្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ បុរិស្ត្រិយ
របស់បុរសទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយសោមនស្ស កើតឡើងផង
សោមនស្ស្រិយ កើតឡើងផង ។ មួយទៀត សោមនស្ស្រិយ
របស់សត្វណា កើតឡើង បុរិស្ត្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។

សោមនស្សេន ន បុរិសានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សោម-
នស្សន្ត្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ បុរិសន្ត្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
សោមនស្សេន បុរិសានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សោម-
នស្សន្ត្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ បុរិសន្ត្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(១៣៧) យស្ស បុរិសន្ត្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ឧបេ-
ត្តិន្ត្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ បុរិសានំ វិនា ឧបេក្ខាយ ឧប-
បជ្ជន្តានំ តេសំ បុរិសន្ត្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ ឧបេ-
ត្តិន្ត្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ បុរិសានំ ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជន្តានំ
តេសំ បុរិសន្ត្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ឧបេត្តិន្ត្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជ-
តិ ។ យស្ស វា បន ឧបេត្តិន្ត្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស បុរិ-
សន្ត្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ឧបេក្ខាយ ន បុរិសានំ ឧបប-
ជ្ជន្តានំ តេសំ ឧបេត្តិន្ត្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ បុរិ-
សន្ត្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្ខាយ បុរិសានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេ-
សំ ឧបេត្តិន្ត្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ បុរិសន្ត្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(១៣៨) យស្ស បុរិសន្ត្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
សន្តិន្ត្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ បុរិសានំ អហេតុកានំ
ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ បុរិសន្ត្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ
ច តេសំ សន្តិន្ត្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ បុរិសានំ អហេតុ-
កានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ បុរិសន្ត្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

សោមនស្សន្ត្រីយ របស់សត្វ មិនមែនជាបុរស ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយសោមនស្ស កើតឡើង ឯបុរសន្ត្រីយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ សោមនស្សន្ត្រីយ របស់បុរសទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយសោមនស្ស កើតឡើងផង បុរសន្ត្រីយ កើតឡើងផង ។

(១៣៧) បុរសន្ត្រីយ របស់សត្វណា កើតឡើង ឧបេក្ខន្ត្រីយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ បុរសន្ត្រីយ របស់បុរសទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកឧបេក្ខា កើតឡើង ឯឧបេក្ខន្ត្រីយ របស់បុរសទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ បុរសន្ត្រីយ របស់បុរសទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយឧបេក្ខា កើតឡើងផង ឧបេក្ខន្ត្រីយ កើតឡើងផង ។ មួយទៀត ឧបេក្ខន្ត្រីយ របស់សត្វណា កើតឡើង បុរសន្ត្រីយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ឧបេក្ខន្ត្រីយ របស់សត្វ មិនមែនជាបុរស ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយឧបេក្ខា កើតឡើង ឯបុរសន្ត្រីយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ឧបេក្ខន្ត្រីយ របស់បុរសទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយឧបេក្ខា កើតឡើងផង បុរសន្ត្រីយ កើតឡើងផង ។

(១៣៨) បុរសន្ត្រីយ របស់សត្វណា កើតឡើង សទ្ធិន្ត្រីយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ បុរសន្ត្រីយ របស់បុរស អ្នកមិនមានហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ឯសទ្ធិន្ត្រីយ របស់បុរសទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ បុរសន្ត្រីយ របស់បុរស អ្នកប្រកបដោយហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិត្តិវារោ

សទ្ធិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន សទ្ធិន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជតិ តស្ស បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សហេតុ-
 កានំ ន បុរិសានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សទ្ធិន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ សហេ-
 តុកានំ បុរិសានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សទ្ធិន្ទ្រិយញ្ច
 ឧប្បជ្ជតិ បុរិសិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(១៣៩) យស្ស បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 បញ្ញិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ បុរិសានំ ញ្ញាណាសម្មយុត្តា-
 នំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច
 តេសំ បញ្ញិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ បុរិសានំ ញ្ញាណាសម្ម-
 យុត្តានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ បុរិសិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ
 បញ្ញិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន បញ្ញិន្ទ្រិ-
 យំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។
 ញ្ញាណាសម្មយុត្តានំ ន បុរិសានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 បញ្ញិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ បុរិសិន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជតិ ញ្ញាណាសម្មយុត្តានំ បុរិសានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ បញ្ញិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ បុរិសិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

សទ្ធិន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ។ មួយទៀត សទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា
កើតឡើង បុរិសន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ សទ្ធិន្ទ្រិយ
របស់សត្វ មិនមែនជាបុរស អ្នកប្រកបដោយហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់
បដិសន្ធិ កើតឡើង ឯបុរិសន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ
សទ្ធិន្ទ្រិយ របស់បុរស អ្នកប្រកបដោយហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិ-
សន្ធិ កើតឡើងផង បុរិសន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ។

(១៣៩) បុរិសន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង បញ្ញន្ទ្រិយ
របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ បុរិសន្ទ្រិយ របស់បុរស ជាញាណ-
វិប្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ឯបញ្ញន្ទ្រិយ របស់
បុរសទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ បុរិសន្ទ្រិយ របស់បុរស ជាញាណ-
សម្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង បញ្ញន្ទ្រិយ
កើតឡើងផង ។ មួយទៀត បញ្ញន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង
បុរិសន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ បញ្ញន្ទ្រិយ របស់
សត្វ មិនមែនជាបុរស ជាញាណសម្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិ-
សន្ធិ កើតឡើង ឯបុរិសន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ
បញ្ញន្ទ្រិយ របស់បុរស ជាញាណសម្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិ-
សន្ធិ កើតឡើងផង បុរិសន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

(១៤០) យស្ស បុរិសិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស មនិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន មនិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស បុរិសិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ សចិត្តកានំ ន បុរិសានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ មនិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ ឆោ ច តេសំ បុរិសិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ បុរិសានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ មនិន្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ បុរិសិន្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(១៤១) យស្ស ជីវិតិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស សោមនស្សិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ វិនា សោមនស្សេន ឧបបជ្ជន្តានំ បវត្តេ សោមនស្សវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណេ^(១) តេសំ ជីវិតិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ ឆោ ច តេសំ សោមនស្សិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ សោមនស្សេន ឧបបជ្ជន្តានំ បវត្តេ សោមនស្សសម្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណេ តេសំ ជីវិតិន្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ សោមនស្សិន្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន សោមនស្សិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ជីវិតិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមន្តា ។

១ ឧ. ឯត្ថន្តេ និរោធសមាបន្តានំ អសញ្ញាសន្តានន្តិ ទិស្សន្តិ ។

អភិធម្មបិដក ឃមកៈ

[១៤០] បុរិសិន្ធិយ របស់សត្វណា កើតឡើង មនិន្ធិយ របស់
 សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មនិន្ធិយ របស់
 សត្វណា កើតឡើង បុរិសិន្ធិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។
 មនិន្ធិយ របស់សត្វ មិនមែនជាបុរុស អ្នកមានចិត្ត ទាំង
 នោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ឯបុរិសិន្ធិយ របស់បុរុសទាំង
 នោះ មិនកើតឡើងទេ មនិន្ធិយ របស់បុរុសទាំងនោះ កាលចាប់
 បដិសន្ធិ កើតឡើងផង បុរិសិន្ធិយ កើតឡើងផង ។

[១៤១] ជីវិតិន្ធិយ របស់សត្វណា កើតឡើង សោមនស្សិ-
 ន្ធិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ជីវិតិន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ
 កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកសោមនស្ស កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ
 នៃចិត្តដែលប្រាសចាកសោមនស្ស ក្នុងបវត្តិកាល ឯសោមនស្សិន្ធិយ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ជីវិតិន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ
 កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយសោមនស្ស កើតឡើងផង សោមនស្សិន្ធិយ
 កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រកបដោយសោមនស្ស
 ក្នុងបវត្តិកាល ។ មួយទៀត សោមនស្សិន្ធិយ របស់សត្វណា
 កើតឡើង ជីវិតិន្ធិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ អើ ។

តម្រិយយមកេ បរិក្ខារំ

(១៤២) យស្ស ជីវិតន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 ឧបេក្ខិតន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ វិនា ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជ-
 ណាធំ បរត្ថេ ឧបេក្ខាវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ ជីវិតន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ឆោ ច តេសំ ឧបេក្ខិ-
 តន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជណាធំ បរត្ថេ
 ឧបេក្ខាសម្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ ជីវិ-
 តន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្ខិតន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។
 យស្ស វា បន ឧបេក្ខិតន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ជីវិ-
 តន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមត្តា ។

(១៤៣) យស្ស ជីវិតន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស សន្និ-
 តន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អហេតុកាធំ ឧបបជ្ជណាធំ
 បរត្ថេ សន្នាវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ
 ជីវិតន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ឆោ ច តេសំ សន្និតន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជតិ សហេតុកាធំ ឧបបជ្ជណាធំ បរត្ថេ សន្នា-
 សម្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ ជីវិតន្ទ្រិយញ្ច
 ឧប្បជ្ជតិ សន្និតន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន
 សន្និតន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ជីវិតន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។
 អាមត្តា ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិត្តិវាៈ

(១៤២) ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ
របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ កាល
ចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកឧបេក្ខា កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្ត
ដែលប្រាសចាកឧបេក្ខា ក្នុងបរត្តិកាល ឯឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំង
នោះ មិនកើតឡើងទេ ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ កាលចាប់បដិ-
សន្ធិ ដោយឧបេក្ខា កើតឡើងផង ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុង
ឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា ក្នុងបរត្តិកាល ។ មួយ
ទៀត ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់សត្វ
នោះ កើតឡើងឬ ។ អើ ។

(១៤៣) ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង សន្ធិន្ទ្រិយ
របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនប្រកប
ដោយហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខ-
ណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកសន្ធិ ក្នុងបរត្តិកាល ឯសន្ធិន្ទ្រិយ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកប្រកបដោយ
ហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង សន្ធិន្ទ្រិយ កើតឡើង
ផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រកបដោយសន្ធិ ក្នុងបរត្តិកាល ។
មួយទៀត សន្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់
សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

(១៤៤) យស្ស ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស បញ្ញា-
 ទ្ទិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ ញាណាវិប្បយុត្តានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 បរត្ថេ ញាណាវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ
 ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ លោ ច តេសំ បញ្ញាទ្ទិយំ ឧប្បជ្ជតិ
 ញាណាសម្បយុត្តានំ ឧបបជ្ជន្តានំ បរត្ថេ ញាណាសម្ប-
 យុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ ជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្ប-
 ជ្ជតិ បញ្ញាទ្ទិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន បញ្ញាទ្ទិយំ
 ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមន្តា ។

(១៤៥) យស្ស ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស មនិ-
 ទ្ទិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ អចិត្តកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ លោ ច តេសំ មនិទ្ទិយំ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ សចិត្តកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ បរត្ថេ ចិត្តស្ស ឧប្បា-
 ទក្ខណោ តេសំ ជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ មនិទ្ទិយញ្ច
 ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន មនិទ្ទិយំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមន្តា ។

(១៤៦) យស្ស សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ លោ ។ យស្ស វា បន
 ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស សោមនស្សិន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជតិ ។ លោ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

(១៤៤) ជីវិតទ្រុឌ របស់សត្វណា កើតឡើង បញ្ចាទ្រុឌ របស់សត្វ
 នោះ កើតឡើងឬ ។ ជីវិតទ្រុឌ របស់សត្វ អ្នកប្រាសចាកញ្ញាណ ទាំង
 នោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទកូណៈ នៃចិត្តដែលប្រាស
 ចាកញ្ញាណ ក្នុងបវត្តកាល ឯបញ្ចាទ្រុឌ របស់សត្វ ទាំងនោះ មិនកើត
 ឡើងទេ ជីវិតទ្រុឌ របស់សត្វ អ្នកប្រកបដោយញ្ញាណ ទាំងនោះ កាល
 ចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង បញ្ចាទ្រុឌ កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទកូណៈ
 នៃចិត្តដែលប្រកបដោយញ្ញាណ ក្នុងបវត្តកាល ។ មួយទៀត បញ្ចាទ្រុឌ
 របស់សត្វណា កើតឡើង ជីវិតទ្រុឌ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ អើ ។

(១៤៥) ជីវិតទ្រុឌ របស់សត្វណា កើតឡើង មនិទ្រុឌ របស់
 សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ជីវិតទ្រុឌ របស់សត្វ អ្នកមិនមានចិត្ត
 ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ឯមនិទ្រុឌ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនកើតឡើងទេ ជីវិតទ្រុឌ របស់សត្វ អ្នកមានចិត្ត ទាំងនោះ កាល
 ចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង មនិទ្រុឌ កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទកូណៈ
 នៃចិត្ត ក្នុងបវត្តកាល ។ មួយទៀត មនិទ្រុឌ របស់សត្វណា កើត
 ឡើង ជីវិតទ្រុឌ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ អើ ។

(១៤៦) សោមនស្សទ្រុឌ របស់សត្វណា កើតឡើង ឧបេ-
 ក្ខិទ្រុឌ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយ
 ទៀត ឧបេក្ខិទ្រុឌ របស់សត្វណា កើតឡើង សោមនស្សទ្រុឌ របស់
 សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ មិនមែនទេ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិក្ខិរិកោ

(១៤៧) យស្ស សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 សទ្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សោមនស្សេន អហេតុកា-
 នំ ឧបបជ្ជន្តានំ បរេត្តេ សោមនស្សសម្បយុត្តសទ្ធាវិប្ប-
 យុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ សទ្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ សោម-
 នស្សេន ឧបបជ្ជន្តានំ បរេត្តេ សោមនស្សសម្បយុត្ត-
 សទ្ធាសម្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ សោម-
 នស្សិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ សទ្ធិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស
 វា បន សទ្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស សោមនស្សិន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សហេតុកានំ វិនា សោមនស្សេន
 ឧបបជ្ជន្តានំ បរេត្តេ សទ្ធាសម្បយុត្តសោមនស្សវិប្ប-
 យុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ សទ្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ នោ ច តេសំ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ សោ-
 មនស្សេន ឧបបជ្ជន្តានំ បរេត្តេ សទ្ធាសម្បយុត្តសោ-
 មនស្សសម្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ សទ្ធិ-
 ន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បវត្តិវារៈ

[១៤៧] សោមនស្សិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង សុទ្ធិ-
 ន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ សោមនស្សិន្ទ្រិយ របស់
 សត្វ អ្នកមិនមានហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយសោមនស្ស
 កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទកូណៈ នៃចិត្តដែលប្រកបដោយសោមនស្សទាំង
 ប្រាសចាកសទ្ធា ក្នុងបវត្តិកាល ឯសុទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 កើតឡើងទេ សោមនស្សិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ កាលចាប់បដិ-
 សន្ធិ ដោយសោមនស្ស កើតឡើងផង សុទ្ធិន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុង
 ឧប្បាទកូណៈ នៃចិត្តដែលប្រកបដោយសោមនស្សទាំងប្រកបដោយសទ្ធា
 ក្នុងបវត្តិកាល ។ មួយទៀត សុទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង
 សោមនស្សិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ សុទ្ធិន្ទ្រិយ របស់
 សត្វ អ្នកប្រកបដោយហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាក
 សោមនស្ស កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទកូណៈ នៃចិត្តដែលប្រកបដោយ
 សទ្ធាទាំងប្រាសចាកសោមនស្ស ក្នុងបវត្តិកាល ឯសោមនស្សិន្ទ្រិយ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ សុទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ
 កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយសោមនស្ស កើតឡើងផង សោមនស្សិន្ទ្រិយ
 កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទកូណៈ នៃចិត្តដែលប្រកបដោយសទ្ធាទាំងប្រ-
 កបដោយសោមនស្ស ក្នុងបវត្តិកាល ។

(១៤៨) យស្ស សោមនស្សន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 បញ្ញន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ សោមនស្សន ញាណវិប្ប-
 យុត្តានំ ឧបបជ្ជន្តានំ បវត្តេ សោមនស្សសម្បយុត្ត-
 ញាណវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ សោម-
 នស្សន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ បញ្ញន្ទ្រិយំ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ សោមនស្សន ញាណសម្បយុត្តានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 បវត្តេ សោមនស្សសម្បយុត្តញាណសម្បយុត្តចិត្តស្ស
 ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ សោមនស្សន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ
 បញ្ញន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន បញ្ញន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជតិ តស្ស សោមនស្សន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។
 ញាណសម្បយុត្តានំ វិជា សោមនស្សន ឧបបជ្ជន្តានំ
 បវត្តេ ញាណសម្បយុត្តសោមនស្សវិប្បយុត្តចិត្តស្ស
 ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ បញ្ញន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច
 តេសំ សោមនស្សន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ញាណសម្បយុត្តានំ
 សោមនស្សន ឧបបជ្ជន្តានំ បវត្តេ ញាណសម្បយុត្ត-
 សោមនស្សសម្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ
 បញ្ញន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ សោមនស្សន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

(១៤៨) សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង បញ្ញាទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វ ជាញាណវិប្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយសោមនស្ស កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទកូណៈ នៃចិត្តដែលប្រកបដោយសោមនស្សទាំងប្រាសចាកញាណ ក្នុងបវត្តិកាល ឯបញ្ញាទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វ ជាញាណសម្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយសោមនស្ស កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទកូណៈ នៃចិត្តដែលប្រកបដោយសោមនស្សទាំងប្រកបដោយញាណ ក្នុងបវត្តិកាល ។ មួយទៀត បញ្ញាទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ បញ្ញាទ្រិយ របស់សត្វ ជាញាណសម្បយុត្ត ទាំងនោះ វៀរចាកសោមនស្ស កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទកូណៈ នៃចិត្តដែលប្រកបដោយញាណទាំងប្រាសចាកសោមនស្ស ក្នុងបវត្តិកាល ឯសោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ បញ្ញាទ្រិយ របស់សត្វ ជាញាណសម្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយសោមនស្ស កើតឡើងផង សោមនស្សន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទកូណៈ នៃចិត្តដែលប្រកបដោយញាណទាំងប្រកបដោយសោមនស្ស ក្នុងបវត្តិកាល ។

និម្មិតយមកេ បរិក្ខារំ

(១៤៩) យស្ស សោមនស្សន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
មនិទ្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា បន
មនិទ្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស សោមនស្សន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជ-
តិ ។ សច្ចត្ថកានំ វិនា សោមនស្សន ឧបបជ្ជន្តា-
នំ បរត្ថេ សោមនស្សវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ
តេសំ មនិទ្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ សោមនស្ស-
ន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ សោមនស្សន ឧបបជ្ជន្តានំ បរត្ថេ
សោមនស្សសម្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ
មនិទ្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ សោមនស្សន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(១៥០) យស្ស ឧបេក្ខិត្តន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
សទ្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ ឧបេក្ខាយ អហេតុកានំ
ឧបបជ្ជន្តានំ បរត្ថេ ឧបេក្ខាសម្បយុត្តសទ្ធាវិប្បយុត្ត-
ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ ឧបេក្ខិត្តន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
នោ ច តេសំ សទ្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្ខាយ
សហេតុកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ បរត្ថេ ឧបេក្ខាសម្ប-
យុត្តសទ្ធាសម្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ
ឧបេក្ខិត្តន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ សទ្ធិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

ពន្លឺយយមកៈ បវត្តិវាៈ

[១៤៩] សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង
 មន្ទិទ្ទិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយទៀត
 មន្ទិទ្ទិយ របស់សត្វណា កើតឡើង សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់
 សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ មន្ទិទ្ទិយ របស់សត្វ អ្នកមាន
 ចិត្ត ទាំងនោះ វៀរចាកសោមនស្ស កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង
 ក្នុងឧប្បាទកូណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកសោមនស្ស ក្នុងបវត្តិកាល
 ឯសោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ មន្ទិទ្ទិយ
 របស់សត្វទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយសោមនស្ស កើតឡើង
 ផង សោមនស្សន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទកូណៈ នៃចិត្តដែល
 ប្រកបដោយសោមនស្ស ក្នុងបវត្តិកាល ។

[១៥០] ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង សន្និទ្ធិន្ទ្រិយ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនប្រ
 កបដោយហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយឧបេក្ខា កើតឡើង
 ក្នុងឧប្បាទកូណៈ នៃចិត្តដែលប្រកបដោយឧបេក្ខាទាំងប្រាសចាកសទ្ធា
 ក្នុងបវត្តិកាល ឯសន្និទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ឧបេក្ខ-
 ន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកប្រកបដោយហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
 ដោយឧបេក្ខា កើតឡើងផង សន្និទ្ធិន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទកូណៈ
 នៃចិត្តដែលប្រកបដោយឧបេក្ខាទាំងប្រកបដោយសទ្ធា ក្នុងបវត្តិកាល ។

យស្ស វា បន សទ្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សហេតុកានំ វិនា ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជ-
 នានំ បវត្តេ សទ្ធាសម្បយុត្តឧបេក្ខាវិប្បយុត្តចិត្តស្ស
 ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ សទ្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច
 តេសំ ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ សហេតុកានំ ឧបេ-
 ក្ខាយ ឧបបជ្ជនានំ បវត្តេ សទ្ធាសម្បយុត្តឧបេក្ខា-
 សម្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ សទ្ធិន្ទ្រិយញ្ច
 ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្ខន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[១៥១] យស្ស ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 បញ្ញន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ឧបេក្ខាយ ញ្ញាណវិប្បយុត្តានំ
 ឧបបជ្ជនានំ បវត្តេ ឧបេក្ខាសម្បយុត្តញ្ញាណវិប្បយុត្ត-
 ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
 នោ ច តេសំ បញ្ញន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្ខាយ ញ្ញា-
 ណសម្បយុត្តានំ ឧបបជ្ជនានំ បវត្តេ ឧបេក្ខាសម្ប-
 យុត្តញ្ញាណសម្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ
 ឧបេក្ខន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ បញ្ញន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មួយទៀត សុទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់
 សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ សុទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកប្រកបដោយ
 ហេតុ ទាំងនោះ វៀរចាកឧបេក្ខា កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ក្នុង
 ឧប្បាទកូណៈ នៃចិត្តដែលប្រកបដោយសព្ទទាំងប្រាសចាកឧបេក្ខា ក្នុង
 បវត្តិកាល ឯឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ
 សុទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកប្រកបដោយហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់-
 បដិសន្ធិ ដោយឧបេក្ខា កើតឡើងផង ឧបេក្ខន្ទ្រិយ កើតឡើងផង
 ក្នុងឧប្បាទកូណៈ នៃចិត្តដែលប្រកបដោយសព្ទទាំងប្រកបដោយឧបេក្ខា
 ក្នុងបវត្តិកាល ។

(១៥១) ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង បញ្ញន្ទ្រិយ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វ ជាញាណ-
 វិប្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយឧបេក្ខា កើតឡើង ក្នុង
 ឧប្បាទកូណៈ នៃចិត្តដែលប្រកបដោយឧបេក្ខាទាំងប្រាសចាកញាណ ក្នុង
 បវត្តិកាល ឯបញ្ញន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ ឧបេក្ខ-
 ន្ទ្រិយ របស់សត្វ ជាញាណសម្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយ
 ឧបេក្ខា កើតឡើងផង បញ្ញន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទកូណៈ នៃ
 ចិត្ត ដែលប្រកបដោយឧបេក្ខាទាំងប្រកបដោយញាណ ក្នុងបវត្តិកាល ។

និម្មិតយមកេ បរិភិវារោ

យស្ស វា បន បញ្ញាទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ឧបេ-
 ក្ខិទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ញាណសម្បយុត្តានំ វិនា
 ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជន្តានំ បរត្ថេ ញាណសម្បយុត្តឧ-
 បេក្ខាវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ បញ្ញា-
 ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ ឧបេក្ខិទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជតិ ញាណសម្បយុត្តានំ ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជ-
 ន្តានំ បរត្ថេ ញាណសម្បយុត្តឧបេក្ខាសម្បយុត្ត-
 ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ បញ្ញាទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ
 ឧបេក្ខិទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(១៥២) យស្ស ឧបេក្ខិទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 មនិទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន
 មនិទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ឧបេក្ខិទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។
 សចិត្តកានំ វិនា ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជន្តានំ បរត្ថេ
 ឧបេក្ខាវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ មនិ-
 ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ ឧបេក្ខិទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
 ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជន្តានំ បរត្ថេ ឧបេក្ខាសម្បយុត្ត-
 ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ មនិទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ
 ឧបេក្ខិទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បវត្តិវារៈ

មួយទៀត បញ្ញាទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ឧបេក្ខិទ្រិយ របស់
សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ បញ្ញាទ្រិយ របស់សត្វ ជាញាណសម្បយុត្ត
ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកឧបេក្ខា កើតឡើង ក្នុងឧប្បា-
ទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រកបដោយញាណទាំងប្រាសចាកឧបេក្ខា ក្នុង
បវត្តិកាល ឯឧបេក្ខិទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងទេ បញ្ញា-
ទ្រិយ របស់សត្វ ជាញាណសម្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិ-
សន្ធិ ដោយឧបេក្ខា កើតឡើងផង ឧបេក្ខិទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុង
ឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រកបដោយញាណទាំងប្រកបដោយឧបេក្ខា
ក្នុងបវត្តិកាល ។

[១៥២] ឧបេក្ខិទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង មនិទ្រិយ
របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មនិទ្រិយ
របស់សត្វណា កើតឡើង ឧបេក្ខិទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។
មនិទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមានចិត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
វៀរចាកឧបេក្ខា កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាស
ចាកឧបេក្ខា ក្នុងបវត្តិកាល ឯឧបេក្ខិទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
កើតឡើងទេ មនិទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយ
ឧបេក្ខា កើតឡើងផង ឧបេក្ខិទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ
នៃចិត្តដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា ក្នុងបវត្តិកាល ។

(១៥៣) យស្ស សទ្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស បញ្ញា-
ន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ សហេតុកាណំ ញាណវិប្បយុត្តាណំ
ឧបបជ្ជន្តាណំ បវត្ថេ សទ្ធាសម្បយុត្តញាណវិប្បយុត្ត-
ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ សទ្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
នោ ច តេសំ បញ្ញាន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ សហេតុកាណំ
ញាណសម្បយុត្តាណំ ឧបបជ្ជន្តាណំ បវត្ថេ សទ្ធាសម្ប-
យុត្តញាណសម្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ
សទ្ធិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ បញ្ញាន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។
យស្ស វេ បន បញ្ញាន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស សទ្ធិន្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមន្តា ។

(១៥៤) យស្ស សទ្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស មនិ-
ន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វេ បន មនិ-
ន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស សទ្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ សចិត្ត-
កាណំ អហេតុកាណំ ឧបបជ្ជន្តាណំ បវត្ថេ សទ្ធាវិប្បយុត្ត-
ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ មនិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
នោ ច តេសំ សទ្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ សហេតុកាណំ
ឧបបជ្ជន្តាណំ បវត្ថេ សទ្ធាសម្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្ប-
ាទក្ខណោ តេសំ មនិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ សទ្ធិន្ទ្រិយញ្ច
ឧប្បជ្ជតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[១៥៣] សទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង បញ្ចិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ សទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកប្រកប ដោយហេតុ ជាញាណវិប្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើត ឡើង ក្នុងឧប្បាទកូណៈ នៃចិត្តដែលប្រកបដោយសទ្ធាទាំងប្រាស ចាកញាណ ក្នុងបវត្តិកាល ឯបញ្ចិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត ឡើងទេ សទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកប្រកបដោយហេតុ ជាញាណ- សម្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង បញ្ចិន្ទ្រិយ កើត ឡើងផង ក្នុងឧប្បាទកូណៈ នៃចិត្តដែលប្រកបដោយសទ្ធាទាំងប្រកប ដោយញាណ ក្នុងបវត្តិកាល ។ មួយទៀត បញ្ចិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង សទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ អើ ។

[១៥៤] សទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង សទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមានចិត្ត អ្នកមិនមានហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទកូណៈ នៃចិត្តដែលប្រាស ចាកសទ្ធា ក្នុងបវត្តិកាល ឯសទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត ឡើងទេ មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកប្រកបដោយហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង សទ្ធិន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុង ឧប្បាទកូណៈ នៃចិត្តដែលប្រកបដោយសទ្ធា ក្នុងបវត្តិកាល ។

ឥន្ទ្រយយមកេ បរិគ្គិរំហេ

(១៥៥) យស្ស បញ្ញន្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស មនិ-
 ទ្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន
 មនិទ្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស បញ្ញន្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។
 សចិត្តកានំ ញាណវិប្បយុត្តានំ ឧបបជ្ជន្តានំ បរតេ
 ញាណវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទកូលោ តេសំ មនិ-
 ទ្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជតិ លោ ច តេសំ បញ្ញន្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជតិ
 ញាណសម្បយុត្តានំ ឧបបជ្ជន្តានំ បរតេ ញាណ-
 សម្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទកូលោ តេសំ មនិទ្ត្រ័យញ្ច
 ឧប្បជ្ជតិ បញ្ញន្ត្រ័យញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(១៥៦) យត្ថ ចក្កន្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ សោតិទ្ត្រ័យំ
 ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន សោតិទ្ត្រ័យំ
 ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ចក្កន្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

(១៥៧) យត្ថ ចក្កន្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ យានិទ្ត្រ័យំ
 ឧប្បជ្ជតីតិ ។ រូបាវចរេ តត្ថ ចក្កន្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជតិ លោ
 ច តត្ថ យានិទ្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជតិ កាមាវចរេ តត្ថ ចក្កន្ត្រ័-
 យញ្ច ឧប្បជ្ជតិ យានិទ្ត្រ័យញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យត្ថ វា បន
 យានិទ្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ចក្កន្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។
 អាមន្តា ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បវត្តវារៈ

[១៥៥] បញ្ញត្តិយ របស់សត្វណា កើតឡើង មន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មន្ត្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង បញ្ញត្តិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងឬ ។ មន្ត្រិយ របស់សត្វ អ្នកមានចិត្ត ជាញ្ញាណវិប្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទកូណៈ នៃចិត្តដែលប្រាស ចាកញ្ញាណ ក្នុងបវត្តកាល ឯបញ្ញត្តិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិន កើតឡើងទេ មន្ត្រិយ របស់សត្វ ជាញ្ញាណសម្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង បញ្ញត្តិយ កើតឡើងផង ក្នុង ឧប្បាទកូណៈ នៃចិត្តដែលប្រកបដោយញ្ញាណ ក្នុងបវត្តកាល ។

[១៥៦] ចក្ខុន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីណា សោតិ្តន្ទ្រិយ កើត ឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត សោតិ្តន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[១៥៧] ចក្ខុន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីណា យានិ្តន្ទ្រិយ កើត ឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចក្ខុន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងរូបាវចរភពនោះ ឯយានិ្តន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុន្ទ្រិយ កើតឡើងផង យានិ្តន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងកាមាវចរភពនោះ ។ មួយទៀត យានិ្តន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឬ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[១៥៨] យត្ថ ចក្កុន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ រូបាវចរេ តត្ថ ចក្កុន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ កាមាវចរេ តត្ថ ចក្កុន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ បុរិសិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យត្ថ វា បន បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ចក្កុន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមត្តា ។

[១៥៩] យត្ថ ចក្កុន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមត្តា ។ យត្ថ វា បន ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ចក្កុន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ អសញ្ញាសត្តេ អរូបេ តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តត្ថ ចក្កុន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ បញ្ចវេកាការេ តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្កុន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[១៦០] យត្ថ ចក្កុន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមត្តា ។ យត្ថ វា បន សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ចក្កុន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមត្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[១៥៨] ចក្ខុន្ត្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីណា ឥត្តិន្ត្រិយ ។ បេ ។
 បុរិស្ថិន្ត្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចក្ខុន្ត្រិយ កើតឡើង ក្នុងរូបា-
 វចរកតនោះ ឯបុរិស្ថិន្ត្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុន្ត្រិយ
 កើតឡើងផង បុរិស្ថិន្ត្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងកាមាវចរកតនោះ ។
 មួយទៀត បុរិស្ថិន្ត្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ត្រិយ កើតឡើង
 ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[១៥៩] ចក្ខុន្ត្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីណា ជីវិត្តិន្ត្រិយ កើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត ជីវិត្តិន្ត្រិយ កើតឡើង
 ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ត្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ជីវិត្តិន្ត្រិយ កើត
 ឡើង ក្នុងអសញ្ញាសត្វ និងអរូបកតនោះ ឯចក្ខុន្ត្រិយ មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ ជីវិត្តិន្ត្រិយ កើតឡើងផង ចក្ខុន្ត្រិយ កើតឡើងផង
 ក្នុងបញ្ចវេការកតនោះ ។

[១៦០] ចក្ខុន្ត្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីណា សោមនស្សិន្ត្រិយ
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត សោមនស្សិន្ត្រិយ
 កើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ត្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិក្ខាវារោ

(១៦១) យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ឧបេ-
ក្ខន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន
ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។
អរូបេ តត្ថ ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តត្ថ
ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ បញ្ចវេការេ តត្ថ ឧបេក្ខន្ទ្រិ-
យញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(១៦២) យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ សន្និទ្ធិន្ទ្រិ-
យំ ។ បេ ។ បញ្ញន្ទ្រិយំ មនិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។
អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន មនិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ
ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អរូបេ តត្ថ មនិន្ទ្រិយំ ឧប្ប-
ជ្ជតិ នោ ច តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ បញ្ចវេការេ
តត្ថ មនិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(១៦៣) យត្ថ ឃានិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ឥន្ទ្រិ-
ន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។
យត្ថ វា បន បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ឃានិន្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

(១៦៤) យត្ថ ឃានិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ជីវិ-
តិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន ជីវិ-
តិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ឃានិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិត្តវារៈ

[១៦១] ចក្ខុន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីណា ឧបេក្ខន្ទ្រិយ កើត
ឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត ឧបេក្ខន្ទ្រិយ កើតឡើង
ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ឧបេក្ខន្ទ្រិយ កើតឡើង
ក្នុងអរូបភពនោះ ឯចក្ខុន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឧបេក្ខន្ទ្រិយ
កើតឡើងផង ចក្ខុន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចវេក្ខន្តភពនោះ ។

[១៦២] ចក្ខុន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីណា សន្ធិន្ទ្រិយ ។ បេ ។
ចញ្ញន្ទ្រិយ មនិន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយ
ទៀត មនិន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុង
ទីនោះឬ ។ មនិន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងអរូបភពនោះ ឯចក្ខុន្ទ្រិយ
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ មនិន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ចក្ខុន្ទ្រិយ
កើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចវេក្ខន្តភពនោះ ។

[១៦៣] ឃានិន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីណា ឥត្តិន្ទ្រិយ ។ បេ ។
បុរិសិន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត
បុរិសិន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានិន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ អើ ។

[១៦៤] ឃានិន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីណា ជីវិតិន្ទ្រិយ កើត
ឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត ជីវិតិន្ទ្រិយ កើត
ឡើង ក្នុងទីណា ឃានិន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

រូបាវចរេ អរូបាវចរេ តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រ័យំ ឧប្បជ្ជតិ នោ
ច តត្ថ ឃានិន្ទ្រ័យំ ឧប្បជ្ជតិ កាមាវចរេ តត្ថ ជីវិ-
តិន្ទ្រ័យញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ឃានិន្ទ្រ័យញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(១៦៥) យត្ថ ឃានិន្ទ្រ័យំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ សោ-
មនស្សិន្ទ្រ័យំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន
សោមនស្សិន្ទ្រ័យំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ឃានិន្ទ្រ័យំ ឧប្បជ្ជ-
តីតិ ។ រូបាវចរេ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រ័យំ ឧប្បជ្ជតិ នោ
ច តត្ថ ឃានិន្ទ្រ័យំ ឧប្បជ្ជតិ កាមាវចរេ តត្ថ សោម-
នស្សិន្ទ្រ័យញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ឃានិន្ទ្រ័យញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(១៦៦) យត្ថ ឃានិន្ទ្រ័យំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ឧបេ-
ក្ខិន្ទ្រ័យំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន ឧបេ-
ក្ខិន្ទ្រ័យំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ឃានិន្ទ្រ័យំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។
រូបាវចរេ អរូបាវចរេ តត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រ័យំ ឧប្បជ្ជតិ នោ
ច តត្ថ ឃានិន្ទ្រ័យំ ឧប្បជ្ជតិ កាមាវចរេ តត្ថ ឧបេ-
ក្ខិន្ទ្រ័យញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ឃានិន្ទ្រ័យញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(១៦៧) យត្ថ ឃានិន្ទ្រ័យំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ
សុទ្ធិន្ទ្រ័យំ ។ បេ ។ បញ្ញិន្ទ្រ័យំ មនិន្ទ្រ័យំ
ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន មនិ-
ន្ទ្រ័យំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ឃានិន្ទ្រ័យំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ជីវិតន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងរូបាវចរកតនោះ និងអរូបាវចរកតនោះ ឯយានីន្ទ្រិយ
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ជីវិតន្ទ្រិយ កើតឡើងផង យានីន្ទ្រិយ
កើតឡើងផង ក្នុងកាមាវចរកតនោះ ។

(១៦៥) យានីន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីណា សោមនស្សន្ទ្រិយ
កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត សោមនស្សន្ទ្រិយ
កើតឡើង ក្នុងទីណា យានីន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ សោម-
នស្សន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងរូបាវចរកតនោះ ឯយានីន្ទ្រិយ មិនកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះទេ សោមនស្សន្ទ្រិយ កើតឡើងផង យានីន្ទ្រិយ
កើតឡើងផង ក្នុងកាមាវចរកតនោះ ។

(១៦៦) យានីន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីណា ឧបេក្ខន្ទ្រិយ
កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត ឧបេក្ខន្ទ្រិយ កើត
ឡើង ក្នុងទីណា យានីន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ឧបេក្ខន្ទ្រិយ
កើតឡើង ក្នុងរូបាវចរកត និងអរូបាវចរកតនោះ ឯយានីន្ទ្រិយ មិនកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឧបេក្ខន្ទ្រិយ កើតឡើងផង យានីន្ទ្រិយ កើត
ឡើងផង ក្នុងកាមាវចរកតនោះ ។

(១៦៧) យានីន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីណា សុទ្ធិន្ទ្រិយ ។ បេ ។
បញ្ញាទ្រិយ មនិទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត
មនិទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីណា យានីន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិក្ខិវាពេ

រូចាវចរេ អរូចាវចរេ តត្ថ មនិទ្រ្តិយំ ឧប្បជ្ជតិ ឆោ ច
តត្ថ ឃានិទ្រ្តិយំ ឧប្បជ្ជតិ កាមាវចរេ តត្ថ មនិទ្រ្តិ-
យេត្វ ឧប្បជ្ជតិ ឃានិទ្រ្តិយេត្វ ឧប្បជ្ជតិ ។

(១៦៨) យត្ថ សត្តិទ្រ្តិយំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ បុរិសិទ្ធី-
យំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន បុរិសិទ្ធី-
យំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ សត្តិទ្រ្តិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា
។ បេ ។

(១៦៩) យត្ថ បុរិសិទ្ធីយំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ជីវិតិ-
ទ្រ្តិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន ជីវិតិ-
ទ្រ្តិយំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ បុរិសិទ្ធីយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ រូចាវ-
ចរេ អរូចាវចរេ តត្ថ ជីវិតិទ្រ្តិយំ ឧប្បជ្ជតិ ឆោ ច
តត្ថ បុរិសិទ្ធីយំ ឧប្បជ្ជតិ កាមាវចរេ តត្ថ ជីវិតិទ្រ្តិ-
យេត្វ ឧប្បជ្ជតិ បុរិសិទ្ធីយេត្វ ឧប្បជ្ជតិ ។

(១៧០) យត្ថ បុរិសិទ្ធីយំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ សោ-
មនស្សិទ្ធីយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន
សោមនស្សិទ្ធីយំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ បុរិសិទ្ធីយំ ឧប្បជ្ជ-
តីតិ ។ រូចាវចរេ តត្ថ សោមនស្សិទ្ធីយំ ឧប្បជ្ជតិ ឆោ
ច តត្ថ បុរិសិទ្ធីយំ ឧប្បជ្ជតិ កាមាវចរេ តត្ថ សោ-
មនស្សិទ្ធីយេត្វ ឧប្បជ្ជតិ បុរិសិទ្ធីយេត្វ ឧប្បជ្ជតិ ។

តន្ត្រីយៈយមកៈ បរិវត្តិវារៈ

មន្ត្រីន្ត្រីយ កើតឡើង ក្នុងរូបាវចរភព និងអរូបាវចរភពនោះ ឯយា-
ន្ត្រីន្ត្រីយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ មន្ត្រីន្ត្រីយ កើតឡើងផង
យាន្ត្រីន្ត្រីយ កើតឡើងផង ក្នុងកាមាវចរភពនោះ ។

(១៦៨) ឥន្ត្រីន្ត្រីយ កើតឡើង ក្នុងទីណា បុរិស្ត្រីន្ត្រីយ កើត
ឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត បុរិស្ត្រីន្ត្រីយ កើតឡើង
ក្នុងទីណា ឥន្ត្រីន្ត្រីយ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ បេ ។

(១៦៩) បុរិស្ត្រីន្ត្រីយ កើតឡើង ក្នុងទីណា ជីវិត្ត្រីន្ត្រីយ កើត
ឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត ជីវិត្ត្រីន្ត្រីយ កើតឡើង ក្នុង
ទីណា បុរិស្ត្រីន្ត្រីយ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ជីវិត្ត្រីន្ត្រីយ កើត
ឡើង ក្នុងរូបាវចរភព និងអរូបាវចរភពនោះ ឯបុរិស្ត្រីន្ត្រីយ មិនកើតឡើង
ក្នុងទីនោះទេ ជីវិត្ត្រីន្ត្រីយ កើតឡើងផង បុរិស្ត្រីន្ត្រីយ កើតឡើងផង
ក្នុងកាមាវចរភពនោះ ។

(១៧០) បុរិស្ត្រីន្ត្រីយ កើតឡើង ក្នុងទីណា សោមនស្ស្ត្រីន្ត្រីយ
កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត សោមនស្ស្ត្រីន្ត្រីយ
កើតឡើង ក្នុងទីណា បុរិស្ត្រីន្ត្រីយ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
សោមនស្ស្ត្រីន្ត្រីយ កើតឡើង ក្នុងរូបាវចរភពនោះ ឯបុរិស្ត្រីន្ត្រីយ មិន
កើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ សោមនស្ស្ត្រីន្ត្រីយ កើតឡើងផង បុរិស្ត្រីន្ត្រីយ
កើតឡើងផង ក្នុងកាមាវចរភពនោះ ។

(១៧១) យត្ថ បុរិសិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ឧបេ-
 ក្ខិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន
 ឧបេក្ខិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ បុរិសិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។
 រូចាវចរេ អរូចាវចរេ តត្ថ ឧបេក្ខិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ
 ច តត្ថ បុរិសិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ កាមាវចរេ តត្ថ ឧ-
 បេក្ខិន្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ បុរិសិន្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(១៧២) យត្ថ បុរិសិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ
 សន្និន្ធិយំ ។ បេ ។ មញ្ញិន្ធិយំ មនិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។
 អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន មនិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ
 តត្ថ បុរិសិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ រូចាវចរេ អរូចាវចរេ
 តត្ថ មនិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តត្ថ បុរិសិន្ធិយំ
 ឧប្បជ្ជតិ កាមាវចរេ តត្ថ មនិន្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ
 បុរិសិន្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(១៧៣) យត្ថ ជីវិតិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ សោម-
 នស្សិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ ជីវិ-
 តិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តត្ថ សោមនស្សិន្ធិយំ
 ឧប្បជ្ជតិ ចតុវេការេ បញ្ចវេការេ តត្ថ ជីវិតិន្ធិ-
 យញ្ច ឧប្បជ្ជតិ សោមនស្សិន្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

(១៧១) បុរិស្រ្ទិយ កើតឡើង ក្នុងទីណា ឧបេក្ខន្ធិយ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត ឧបេក្ខន្ធិយ កើតឡើង ក្នុងទីណា បុរិស្រ្ទិយ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ឧបេក្ខន្ធិយ កើតឡើង ក្នុងរូបាវចរភព និងអរូបាវចរភពនោះ ឯបុរិស្រ្ទិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឧបេក្ខន្ធិយ កើតឡើងផង បុរិស្រ្ទិយ កើតឡើងផង ក្នុងកាមាវចរភពនោះ ។

(១៧២) បុរិស្រ្ទិយ កើតឡើង ក្នុងទីណា សុទ្ធិន្ធិយ ។ បេ ។ បញ្ញន្ធិយ មន្ទិន្ធិយ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មន្ទិន្ធិយ កើតឡើង ក្នុងទីណា បុរិស្រ្ទិយ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ មន្ទិន្ធិយ កើតឡើង ក្នុងរូបាវចរភព និងអរូបាវចរភពនោះ ឯបុរិស្រ្ទិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ មន្ទិន្ធិយ កើតឡើងផង បុរិស្រ្ទិយ កើតឡើងផង ក្នុងកាមាវចរភពនោះ ។

(១៧៣) ជីវិត្តិយ កើតឡើង ក្នុងទីណា សោមនស្សន្ធិយ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ជីវិត្តិយ កើតឡើង ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ឯសោមនស្សន្ធិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ជីវិត្តិយ កើតឡើងផង សោមនស្សន្ធិយ កើតឡើងផង ក្នុងចតុរោកាភព និងបញ្ចារោកាភពនោះ ។

និទ្ទេយយមកេ បរិភិក្ខោ

យត្ថ វា បន សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ
ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតីតិ ។ អាមន្តា ។

(១៧៤) យត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិ-
យំ ។ បេ ។ សន្និន្ទ្រិយំ បញ្ញិន្ទ្រិយំ មនិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតីតិ ។
អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតិ នោ ប តត្ថ
មនិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតិ ចតុកោការេ បញ្ចកោការេ តត្ថ
ជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ឈតិ មនិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ឈតិ ។ យត្ថ
វា បន មនិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈ-
តីតិ ។ អាមន្តា ។

(១៧៥) យត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ
ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ សន្និន្ទ្រិយំ បញ្ញិន្ទ្រិយំ មនិន្ទ្រិ-
យំ ឧប្បជ្ឈតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន មនិន្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតីតិ ។
អាមន្តា ។

(១៧៦) យត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ សន្និ-
ន្ទ្រិយំ^(១) ។ បេ ។ បញ្ញិន្ទ្រិយំ មនិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតីតិ ។
អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន មនិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ
ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតីតិ ។ អាមន្តា ។

១ ឧ. សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិគ្គិវារៈ

មួយទៀត សោមនស្សិន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីណា ជីវិតិន្ទ្រិយ
កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(១៧៤) ជីវិតិន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីណា ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ
។ បេ ។ សទ្ធិន្ទ្រិយ បញ្ញិន្ទ្រិយ មនិន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ ជីវិតិន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងអសព្វាសត្ថនោះ ឯមនិន្ទ្រិយ មិន
កើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ជីវិតិន្ទ្រិយ កើតឡើងផង មនិន្ទ្រិយ កើត
ឡើងផង ក្នុងបញ្ចក្ការភព និងបញ្ចក្ការភពនោះ ។ មួយទៀត
មនិន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីណា ជីវិតិន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ អើ ។

(១៧៥) សោមនស្សិន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីណា ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ
។ បេ ។ សទ្ធិន្ទ្រិយ បញ្ញិន្ទ្រិយ មនិន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មនិន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីណា សោម-
នស្សិន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(១៧៦) ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីណា សទ្ធិន្ទ្រិយ
។ បេ ។ បញ្ញិន្ទ្រិយ មនិន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
មួយទៀត មនិន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីណា ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ កើតឡើង
ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(១៧៧) យត្ថ សទ្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ បញ្ញន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន បញ្ញន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ សទ្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតិ ។ អាមន្តា ។

(១៧៨) យត្ថ សទ្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ មនិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន មនិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ សទ្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតិ ។ អាមន្តា ។

(១៧៩) យត្ថ បញ្ញន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ មនិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន មនិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ បញ្ញន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតិ ។ អាមន្តា ។

(១៨០) យស្ស យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស តត្ថ សោតិទ្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតិ ។ សចក្កកាណំ អសោតកាណំ ឧបបជ្ឈន្តាណំ តេសំ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សោតិទ្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតិ សចក្កកាណំ សសោតកាណំ ឧបបជ្ឈន្តាណំ តេសំ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ឈតិ សោតិទ្ធិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ឈតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ សោតិទ្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតិ ។ សសោតកាណំ អចក្កកាណំ ឧបបជ្ឈន្តាណំ តេសំ តត្ថ សោតិទ្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

(១៧៧) សុទ្ធិន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីណា បញ្ចន្ទ្រិយ កើត
ឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត បញ្ចន្ទ្រិយ កើតឡើង
ក្នុងទីណា សុទ្ធិន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(១៧៨) សុទ្ធិន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីណា មនិន្ទ្រិយ កើត
ឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មនិន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុង
ទីណា សុទ្ធិន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(១៧៩) បញ្ចន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីណា មនិន្ទ្រិយ កើត
ឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មនិន្ទ្រិយ កើតឡើង
ក្នុងទីណា បញ្ចន្ទ្រិយ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(១៨០) ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
សោត្តន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចក្ខុន្ទ្រិយ
របស់សត្វ អ្នកមានចក្ខុ អ្នកមានសោតៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯសោត្តន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមានចក្ខុ អ្នកមាន
សោតៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង សោត្តន្ទ្រិយ
កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត សោត្តន្ទ្រិយ របស់សត្វ
ណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង
ក្នុងទីនោះឬ ។ សោត្តន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមានសោតៈ អ្នក
មិនមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ

គំន្រ្ទិយយមកេ បរិភិក្ខុ

នោ ច តេសំ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ សសោត-
កានំ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ សោ-
តិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(១៨១) យស្ស យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
តត្ថ យានិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ សចក្កកានំ អយា-
នកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
នោ ច តេសំ តត្ថ យានិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ សចក្ក-
កានំ សយានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ យានិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។
យស្ស វា បន យត្ថ យានិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ សយានកានំ អចក្ក-
កានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ យានិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
នោ ច តេសំ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ សយាន-
កានំ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ យានិ-
ន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(១៨២) យស្ស យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
តស្ស តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ សចក្កកានំ ន
ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិត្តិវៈ

ឯចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ សោតិទ្រិយ
របស់សត្វ អ្នកមានសោតៈ អ្នកមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
កើតឡើងផង ចក្ខុន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(១៨១) ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានិ-
ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់
សត្វ អ្នកមានចក្ខុ អ្នកមិនមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឃានិទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមានចក្ខុ អ្នកមានឃានៈ ទាំង
នោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង ឃានិទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុង
ទីនោះ ។ មួយទៀត ឃានិទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុង
ទីណា ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ឃានិ-
ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមានឃានៈ អ្នកមិនមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាល
ចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឃានិទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមានឃានៈ
អ្នកមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង ចក្ខុន្ទ្រិយ
កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(១៨២) ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ឥន្ទ្រិយ
របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមាន
ចក្ខុ មិនមែនជាស្រី ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ឆោ ច តេសំ តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ សចក្កកាណំ
 ឥត្ថិន្ទំ ឧបបជ្ជន្តិន្ទំ តាសំ តត្ថ ចក្កិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ
 ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ ចក្កិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។
 ឥត្ថិន្ទំ អចក្កកាណំ ឧបបជ្ជន្តិន្ទំ តាសំ តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជតិ ឆោ ច តាសំ តត្ថ ចក្កិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
 ឥត្ថិន្ទំ សចក្កកាណំ ឧបបជ្ជន្តិន្ទំ តាសំ តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិ-
 យញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្កិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(១៨៣) យស្ស យត្ថ ចក្កិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ សចក្កកាណំ
 ន បុរិសាណំ ឧបបជ្ជន្តាណំ តេសំ តត្ថ ចក្កិន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
 សចក្កកាណំ បុរិសាណំ ឧបបជ្ជន្តាណំ តេសំ តត្ថ
 ចក្កិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ បុរិសិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ ចក្កិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ បុរិសាណំ
 អចក្កកាណំ ឧបបជ្ជន្តាណំ តេសំ តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ ចក្កិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ឯឥត្ថន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
 ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តី អ្នកមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើត
 ឡើងផង ឥត្ថន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត
 ឥត្ថន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់
 សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ឥត្ថន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តី អ្នក
 មិនមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯ
 ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឥត្ថន្ទ្រិយ
 របស់ស្រ្តី អ្នកមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង
 ចក្ខុន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៨៣] ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 បុរិស្ថន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចក្ខុន្ទ្រិយ
 របស់សត្វ មិនមែនជាបុរស អ្នកមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯបុរិស្ថន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់បុរស អ្នកមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់
 បដិសន្ធិ កើតឡើងផង បុរិស្ថន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយទៀត បុរិស្ថន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុរិស្ថន្ទ្រិយ
 របស់បុរស អ្នកមិនមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង
 ក្នុងទីនោះ ឯចក្ខុន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។

តន្ត្រីយយមកេ បវត្តវារោ

បុរិសានំ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ បុរិ-
សិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(១៨៤) យស្ស យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
បន យត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ជតិ ។ អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ជតិ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ជីវិ-
តិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(១៨៥) យស្ស យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ សចក្កកានំ វិនា
សោមនស្សេន ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
សចក្កកានំ សោមនស្សេន ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។
យស្ស វា បន យត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
តស្ស តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ^(១) ។ អាមន្តា^(២) ។

១ ឧ. ឥតោ បំ អចក្កកានំ សោមនស្សេន ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ សចក្កកានំ សោមនស្សេន ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ... ឧប្បជ្ជតិ ទិស្សន្តិ ។ ២ ឧ. អាមន្តាតិ នត្ថិ ។

តន្ត្រីយយមកៈ បរិក្ខារៈ

បុរិស្សន្ត្រីយ របស់បុរស អ្នកមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង ចក្ខុន្ត្រីយ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(១៨៤) ចក្ខុន្ត្រីយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ជីវិតន្ត្រីយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត ជីវិតន្ត្រីយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុ-
ន្ត្រីយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ជីវិតន្ត្រីយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ក្នុង
ទីនោះ ឯចក្ខុន្ត្រីយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ជីវិតន្ត្រីយ របស់សត្វ អ្នកមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើត
ឡើងផង ចក្ខុន្ត្រីយ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(១៨៥) ចក្ខុន្ត្រីយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា សោមនស្សន្ត្រីយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចក្ខុ-
ន្ត្រីយ របស់សត្វ អ្នកមានចក្ខុ ទាំងនោះ វៀរចាកសោមនស្ស កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯសោមនស្សន្ត្រីយ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុន្ត្រីយ របស់សត្វ អ្នកមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយសោមនស្ស កើត
ឡើងផង សោមនស្សន្ត្រីយ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
ទៀត សោមនស្សន្ត្រីយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុ-
ន្ត្រីយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

អរិយធម៌បិដក យមកំ

[១៨៦] យស្ស យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ សចក្កកានំ វិនា
 ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
 សចក្កកានំ ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
 ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្ខន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ ឧបេក្ខាយ អចក្ក-
 កានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
 នោ ច តេសំ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្ខាយ
 សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខន្ទ្រិយញ្ច
 ឧប្បជ្ជតិ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[១៨៧] យស្ស យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ សន្និទ្ធន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ សចក្កកានំ
 អហេតុកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សន្និទ្ធន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
 សចក្កកានំ សហេតុកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
 ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ សន្និទ្ធន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

(១៨៦) ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 ឧបេក្ខន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចក្ខុន្ត្រិយ
 របស់សត្វ អ្នកមានចក្ខុ ទាំងនោះ វៀរចាកឧបេក្ខា កាលចាប់បដិសន្ធិ
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឧបេក្ខន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វ អ្នកមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាល
 ចាប់បដិសន្ធិ ដោយឧបេក្ខា កើតឡើងផង ឧបេក្ខន្ត្រិយ កើតឡើងផង
 ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត ឧបេក្ខន្ត្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង
 ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 ឧបេក្ខន្ត្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
 ដោយឧបេក្ខា កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឧបេក្ខន្ត្រិយ របស់សត្វ អ្នកមាន
 ចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយឧបេក្ខា កើតឡើងផង
 ចក្ខុន្ត្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(១៨៧) ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 សន្និទ្ធន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចក្ខុន្ត្រិយ របស់
 សត្វ អ្នកមានចក្ខុ អ្នកមិនមានហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះ ឯសន្និទ្ធន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះទេ ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វ អ្នកមានចក្ខុ ប្រកបដោយហេតុ ទាំងនោះ
 កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង សន្និទ្ធន្ត្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិក្ខារោ

យស្ស វា បន យត្ថ សន្និទ្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ
 ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សហេតុកានំ អចក្កកានំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ សន្និទ្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច
 តេសំ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ សហេតុកានំ
 សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ សន្និទ្ធិន្ទ្រិយញ្ច
 ឧប្បជ្ជតិ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(១៨៨) យស្ស យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ បញ្ញន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សចក្កកានំ ញ្ញាណ-
 វិប្បយុត្តានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ បញ្ញន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
 សចក្កកានំ ញ្ញាណសម្បយុត្តានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ បញ្ញន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ បញ្ញន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ
 ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ញ្ញាណសម្បយុត្តានំ អចក្ក-
 កានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ បញ្ញន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
 នោ ច តេសំ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ញ្ញាណសម្ប-
 យុត្តានំ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ បញ្ញ-
 ន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិវត្តិវារៈ

មួយទៀត សុទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ទ្រិយ
របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ សុទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វ
អ្នកប្រកបដោយហេតុ អ្នកមិនមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះទេ សុទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកប្រកបដោយហេតុ
អ្នកមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង ចក្ខុន្ទ្រិយ
កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(១៨៨) ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា បញ្ចា-
ន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វ
អ្នកមានចក្ខុ ជាញ្ញាណវិប្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង
ក្នុងទីនោះ ឯបញ្ចាន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ទេ ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមានចក្ខុ ជាញ្ញាណសម្បយុត្ត ទាំងនោះ
កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង បញ្ចាន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
មួយទៀត បញ្ចាន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ទ្រិយ
របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បញ្ចាន្ទ្រិយ របស់សត្វ ជា
ញ្ញាណសម្បយុត្ត អ្នកមិនមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង
ក្នុងទីនោះ ឯចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
បញ្ចាន្ទ្រិយ របស់សត្វ ជាញ្ញាណសម្បយុត្ត អ្នកមានចក្ខុ ទាំងនោះ
កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង ចក្ខុន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

(១៨៩) យស្ស យត្ថ ចក្កុន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ មនិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 បន យត្ថ មនិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ ចក្កុន្ទ្រិ-
 យំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សចិត្តកានំ អចក្កកានំ ឧបបជ្ជ-
 ន្តានំ តេសំ តត្ថ មនិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ
 តត្ថ ចក្កុន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ តត្ថ មនិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្កុន្ទ្រិយញ្ច
 ឧប្បជ្ជតិ ។

(១៩០) យស្ស យត្ថ ឃានិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សឃានកានំ ន ឥត្ថិនំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ឃានិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច
 តេសំ តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ សឃានកានំ ឥត្ថិនំ
 ឧបបជ្ជន្តិនំ តាសំ តត្ថ ឃានិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ឥត្ថិន្ទ្រិ-
 យញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ ឃានិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ឥត្ថិនំ
 អឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តិនំ តាសំ តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តាសំ តត្ថ ឃានិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ

អភិធម្មបិដក ឃមកៈ

[១៨៩] ចក្ខុទ្រុយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 មនិទ្រុយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
 មួយទៀត មនិទ្រុយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុទ្រុយ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ មនិទ្រុយ របស់
 សត្វ អ្នកមានចិត្ត អ្នកមិនមានចិត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះ ឯចក្ខុទ្រុយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះទេ មនិទ្រុយ របស់សត្វ អ្នកមានចិត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់
 បដិសន្ធិ កើតឡើងផង ចក្ខុទ្រុយ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៩០] ឃានិទ្រុយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 ឥត្តិទ្រុយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ឃានិទ្រុយ របស់
 សត្វ មិនមែនជាស្រ្តី អ្នកមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឥត្តិទ្រុយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះទេ ឃានិទ្រុយ របស់ស្រ្តី អ្នកមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់
 បដិសន្ធិ កើតឡើងផង ឥត្តិទ្រុយ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
 ទៀត ឥត្តិទ្រុយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានិទ្រុយ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ឥត្តិទ្រុយ របស់ស្រ្តី
 អ្នកមិនមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ក្នុងទី
 នោះ ។ ឯឃានិទ្រុយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ

នៃយុទ្ធសាស្ត្រ បរិក្ខារ

ឥតនឹង សម្ភារៈកាន់ ឧបបន្លំនឹង តាម តត ឥតនឹង-
យក ឧបបន្លំ យានិជ្ជយក ឧបបន្លំ ។

(១៧១) យស្ស យត្ថ យានិជ្ជយំ ឧបបន្លំ តស្ស
តត បុរិសិជ្ជយំ ឧបបន្លំ ។ សម្ភារៈកាន់ ន
បុរិសានំ ឧបបន្លំនឹង តេសំ តត យានិជ្ជយំ ឧបបន្លំ
នោ ច តេសំ តត បុរិសិជ្ជយំ ឧបបន្លំ សម្ភារៈកាន់
បុរិសានំ ឧបបន្លំនឹង តេសំ តត យានិជ្ជយក
ឧបបន្លំ បុរិសិជ្ជយក ឧបបន្លំ ។ យស្ស វា បន
យត្ថ បុរិសិជ្ជយំ ឧបបន្លំ តស្ស តត យានិជ្ជយំ
ឧបបន្លំ ។ បុរិសានំ អយានកានំ ឧបបន្លំនឹង
តេសំ តត បុរិសិជ្ជយំ ឧបបន្លំ នោ ច តេសំ តត
យានិជ្ជយំ ឧបបន្លំ បុរិសានំ សម្ភារៈកាន់ ឧប-
បន្លំនឹង តេសំ តត បុរិសិជ្ជយក ឧបបន្លំ យា-
និជ្ជយក ឧបបន្លំ ។

(១៧២) យស្ស យត្ថ យានិជ្ជយំ ឧបបន្លំ
តស្ស តត ជីវិតិជ្ជយំ ឧបបន្លំ ។ អាមត្តា ។
យស្ស វា បន យត្ថ ជីវិតិជ្ជយំ ឧបបន្លំ តស្ស
តត យានិជ្ជយំ ឧបបន្លំ ។ អយានកានំ
ឧបបន្លំនឹង តេសំ តត ជីវិតិជ្ជយំ ឧបបន្លំ

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិច្ចារៈ

ឥន្ទ្រិយ របស់ស្រី អ្នកមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
កើតឡើងផង ឃានិទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(១៩១) ឃានិទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
បុរិសិទ្ធិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ឃានិទ្រិយ
របស់សត្វ មិនមែនជាបុរស អ្នកមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិ-
សន្ធិ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯបុរិសិទ្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
កើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឃានិទ្រិយ របស់បុរស អ្នកមានឃានៈ ទាំង
នោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង បុរិសិទ្ធិយ កើតឡើងផង ក្នុងទី
នោះ ។ មួយទៀត បុរិសិទ្ធិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
ឃានិទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុរិសិទ្ធិយ
របស់បុរស អ្នកមិនមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង
ក្នុងទីនោះ ឯឃានិទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុង
ទីនោះទេ បុរិសិទ្ធិយ របស់បុរស អ្នកមានឃានៈ ទាំងនោះ កាល
ចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង ឃានិទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(១៩២) ឃានិទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
ជីវិតិទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយ
ទៀត ជីវិតិទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានិទ្រិយ
របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ជីវិតិទ្រិយ របស់សត្វ
អ្នកមិនមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ

នោ ច តេសំ តត្ថ យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ សយាន-
កានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ជីវិតិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ
យានិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(១៧៣) យស្ស យត្ថ យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
តត្ថ សោមនស្សិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សយានកានំ
វិនា សោមនស្សេន ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ យានិ-
ទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សោមនស្សិទ្ធិយំ
ឧប្បជ្ជតិ សយានកានំ សោមនស្សេន ឧបបជ្ជន្តានំ
តេសំ តត្ថ យានិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ សោមនស្សិទ្ធិ-
យញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ សោមនស្សិ-
ទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។
សោមនស្សេន អយានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
សោមនស្សិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ យា-
និទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ សោមនស្សេន សយានកានំ ឧប-
បជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ សោមនស្សិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ
យានិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(១៧៤) យស្ស យត្ថ យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ
តស្ស តត្ថ ឧបេក្ខិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ឯឃានិទ្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ជីវិត្តិយ របស់សត្វ អ្នកមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង ឃានិទ្ធិយ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៩៣] ឃានិទ្ធិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា សោមនស្សិទ្ធិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ឃានិទ្ធិយ របស់សត្វ អ្នកមានឃានៈ ទាំងនោះ វៀរចាកសោមនស្ស កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯសោមនស្សិទ្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឃានិទ្ធិយ របស់សត្វ អ្នកមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយសោមនស្ស កើតឡើងផង សោមនស្សិទ្ធិយ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត សោមនស្សិទ្ធិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានិទ្ធិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ សោមនស្សិទ្ធិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយសោមនស្ស កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឃានិទ្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ សោមនស្សិទ្ធិយ របស់សត្វ អ្នកមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយសោមនស្ស កើតឡើងផង ឃានិទ្ធិយ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៩៤] ឃានិទ្ធិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ឧបេក្ខិទ្ធិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បវត្តិវារោ

សយានកានំ វិនា ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
 យានិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជតិ សយានកានំ ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 តត្ថ យានិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ យានិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ ឧបេក្ខាយ អយាន-
 កានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
 នោ ច តេសំ តត្ថ យានិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្ខាយ
 សយានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិ-
 យញ្ច ឧប្បជ្ជតិ យានិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(១៧៥) យស្ស យត្ថ យានិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ សន្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ សយានកានំ អហេតុ-
 កានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ យានិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
 នោ ច តេសំ តត្ថ សន្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ សយានកានំ
 សហេតុកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ យានិន្ទ្រិយញ្ច
 ឧប្បជ្ជតិ សន្ធិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 សន្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ យានិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមានឃានៈ ទាំងនោះ វៀរចាកឧបេក្ខា
កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមាន
ឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយឧបេក្ខា កើតឡើងផង
ឧបេក្ខន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត ឧបេក្ខន្ទ្រិយ
របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ
កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានឃានៈ
ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយឧបេក្ខា កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯ
ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឧបេក្ខ-
ន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយ
ឧបេក្ខា កើតឡើងផង ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(១៧៥) ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
សន្ទិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់
សត្វ អ្នកមានឃានៈ អ្នកមិនមានហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើត
ឡើង ក្នុងទីនោះ ឯសន្ទិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វ ទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទី
នោះទេ ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមានឃានៈ អ្នកប្រកបដោយហេតុ
ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង សន្ទិទ្ធិន្ទ្រិយ កើតឡើងផង
ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត សន្ទិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង
ក្នុងទីណា ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។

សហេតុកានំ អយានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ភត្ត
សទ្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ ភត្ត យានិន្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ជតិ សហេតុកានំ សយានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
តេសំ ភត្ត សទ្ធិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ យានិន្ទ្រិយញ្ច
ឧប្បជ្ជតិ ។

(១៧៦) យស្ស យត្ថ យានិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
ភត្ត បញ្ញិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សយានកានំ ញ្ញាណ-
វិប្បយុត្តានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ភត្ត យានិន្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ ភត្ត បញ្ញិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
សយានកានំ ញ្ញាណសម្បយុត្តានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
ភត្ត យានិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ បញ្ញិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។
យស្ស វា បន យត្ថ បញ្ញិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ភត្ត
យានិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ញ្ញាណសម្បយុត្តានំ អយា-
នកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ភត្ត បញ្ញិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
នោ ច តេសំ ភត្ត យានិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ញ្ញាណ-
សម្បយុត្តានំ សយានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ភត្ត
បញ្ញិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ យានិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

សទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកប្រកបដោយហេតុ អ្នកមិនមានឃានៈ
ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឃានន្ទ្រិយ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ សទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វ
អ្នកប្រកបដោយហេតុ អ្នកមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
កើតឡើងផង ឃានន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(១៧៦) ឃានន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
បញ្ចន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ឃានន្ទ្រិយ
របស់សត្វ អ្នកមានឃានៈ ជាញាណវិប្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់
បដិសន្ធិ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯបញ្ចន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឃានន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមានឃានៈ
ជាញាណសម្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង
បញ្ចន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត បញ្ចន្ទ្រិយ
របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ
កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បញ្ចន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមាន
ឃានៈ ជាញាណសម្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើត
ឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឃានន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
ក្នុងទីនោះទេ បញ្ចន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមានឃានៈ ជាញាណសម្ប-
យុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង ឃានន្ទ្រិយ កើត
ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

ព្រឹត្តិយយមកេ បរិវាហោ

(១៧៧) យស្ស យត្ថ យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស
 តត្ថ មនិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ឈតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 បន យត្ថ មនិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស តត្ថ យានិទ្ធិ-
 យំ ឧប្បជ្ឈតិ ។ សច្ចត្ថកានំ អយានកានំ ឧប-
 បជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ មនិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ឈតិ នោ ច តេសំ
 តត្ថ យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ឈតិ សយានកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ
 តេសំ តត្ថ មនិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ឈតិ យានិទ្ធិយញ្ច
 ឧប្បជ្ឈតិ ។

(១៧៨) យស្ស យត្ថ ឥត្ថិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស
 តត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ឈតិ ។ នោ ។ យស្ស វា បន
 យត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស តត្ថ ឥត្ថិទ្ធិយំ
 ឧប្បជ្ឈតិ ។ នោ ។

(១៧៩) យស្ស យត្ថ ឥត្ថិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស
 តត្ថ ជីវិតិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ឈតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 បន យត្ថ ជីវិតិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស តត្ថ ឥត្ថិទ្ធិ-
 យំ ឧប្បជ្ឈតិ ។ ន ឥត្ថិនំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ
 តត្ថ ជីវិតិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ឈតិ នោ ច តេសំ តត្ថ
 ឥត្ថិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ឈតិ ឥត្ថិនំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ
 ជីវិតិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ឈតិ ឥត្ថិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ឈតិ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

[១៩៧] ឃានិទ្រ្ទិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា មន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានិទ្រ្ទិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ មន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមានចិត្ត អ្នកមិនមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឃានិទ្រ្ទិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ មន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង ឃានិទ្រ្ទិយ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[១៩៨] ឥត្តិទ្រ្ទិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា បុរិសិទ្រ្ទិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។ មួយទៀត បុរិសិទ្រ្ទិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ឥត្តិទ្រ្ទិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។

[១៩៩] ឥត្តិទ្រ្ទិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ជីវិតិទ្រ្ទិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត ជីវិតិទ្រ្ទិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ឥត្តិទ្រ្ទិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ជីវិតិទ្រ្ទិយ របស់សត្វ មិនមែនជាស្រ្តី ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឥត្តិទ្រ្ទិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ជីវិតិទ្រ្ទិយ របស់ស្រ្តី ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង ឥត្តិទ្រ្ទិយ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(២០០) យស្ស យត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ វិនា
 សោមនស្សន ឧបបជ្ជន្តិន្ទ្រិយំ តាសំ តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ នោ ច តាសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
 ឥត្ថិន្ទ្រិយំ សោមនស្សន ឧបបជ្ជន្តិន្ទ្រិយំ តាសំ តត្ថ ឥត្ថិ-
 ន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ សោមនស្សន
 ន ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧបបជ្ជន្តិន្ទ្រិយំ តាសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តាសំ តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
 សោមនស្សន ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧបបជ្ជន្តិន្ទ្រិយំ តាសំ តត្ថ សោ-
 មនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(២០១) យស្ស យត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ វិនា ឧបេ-
 ក្ខាយ ឧបបជ្ជន្តិន្ទ្រិយំ តាសំ តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ នោ ច តាសំ តត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
 ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជន្តិន្ទ្រិយំ តាសំ តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិ-
 យញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[២០០] ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា សោមនស្សិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកសោមនស្ស កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯសោមនស្សិន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយសោមនស្ស កើតឡើងផង សោមនស្សិន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត សោមនស្សិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ សោមនស្សិន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជាស្រ្តី ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយសោមនស្ស កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ សោមនស្សិន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយសោមនស្ស កើតឡើងផង ឥត្ថិន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[២០១] ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកឧបេក្ខា កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយឧបេក្ខា កើតឡើងផង ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិក្ខវារោ

យស្ស វា បន យត្ថ ឧបេក្ខិត្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ ឥត្ថិត្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ ឧបេក្ខាយ ន ឥត្ថំ
 ឧបបជ្ជន្តំ តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិត្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ លោ
 ច តេសំ តត្ថ ឥត្ថិត្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្ខាយ ឥត្ថំ
 ឧបបជ្ជន្តំ តាសំ តត្ថ ឧបេក្ខិត្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ
 ឥត្ថិត្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(២០២) យស្ស យត្ថ ឥត្ថិត្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ សទ្ធិត្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ ឥត្ថំ អហេតុកានំ
 ឧបបជ្ជន្តំ តាសំ តត្ថ ឥត្ថិត្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ លោ ច
 តាសំ តត្ថ សទ្ធិត្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ឥត្ថំ សហេតុ-
 កានំ ឧបបជ្ជន្តំ តាសំ តត្ថ ឥត្ថិត្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ
 សទ្ធិត្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 សទ្ធិត្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ ឥត្ថិត្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។
 សហេតុកានំ ន ឥត្ថំ ឧបបជ្ជន្តំ តេសំ តត្ថ
 សទ្ធិត្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ លោ ច តេសំ តត្ថ ឥត្ថិត្រិយំ
 ឧប្បជ្ជតិ សហេតុកានំ ឥត្ថំ ឧបបជ្ជន្តំ តាសំ តត្ថ
 សទ្ធិត្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ឥត្ថិត្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិវត្តិវារៈ

មួយទៀត ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ឥត្តន្ធិយ
របស់សត្វនោះ កើតឡើងក្នុងទីនោះឬ ។ ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វ
មិនមែនជាស្រ្តី ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយឧបេក្ខា កើត
ឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឥត្តន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
ក្នុងទីនោះទេ ឧបេក្ខន្ធិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
ដោយឧបេក្ខា កើតឡើងផង ឥត្តន្ធិយ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(២០២) ឥត្តន្ធិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
សន្ធិន្ធិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ឥត្តន្ធិយ
របស់ស្រ្តី អ្នកមិនមានហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង
ក្នុងទីនោះ ឯសន្ធិន្ធិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ទេ ឥត្តន្ធិយ របស់ស្រ្តី អ្នកប្រកបដោយហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់
បដិសន្ធិ កើតឡើងផង សន្ធិន្ធិយ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
មួយទៀត សន្ធិន្ធិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ឥត្តន្ធិយ
របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ សន្ធិន្ធិយ របស់សត្វ
មិនមែនជាស្រ្តី អ្នកប្រកបដោយហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឥត្តន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
ក្នុងទីនោះទេ សន្ធិន្ធិយ របស់ស្រ្តី អ្នកប្រកបដោយហេតុ ទាំងនោះ
កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង ឥត្តន្ធិយ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[២០៣] យស្ស យត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ បញ្ញិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ឥត្ថិន្ទំ ញាណាវិប្បយុត្តា-
 នំ ឧបបជ្ជន្តិនំ តាសំ តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ ឆោ
 ច តាសំ តត្ថ បញ្ញិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ឥត្ថិន្ទំ ញាណា-
 សម្បយុត្តានំ ឧបបជ្ជន្តិនំ តាសំ តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច
 ឧប្បជ្ជតិ បញ្ញិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន
 យត្ថ បញ្ញិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ញាណាសម្បយុត្តានំ ន ឥត្ថិន្ទំ ឧបបជ្ជ-
 ន្តានំ តេសំ តត្ថ បញ្ញិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ឆោ ច តេសំ
 តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ញាណាសម្បយុត្តានំ ឥត្ថិន្ទំ
 ឧបបជ្ជន្តិនំ តាសំ តត្ថ បញ្ញិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ
 ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

[២០៤] យស្ស យត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ មនិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស
 វា បន យត្ថ មនិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ
 ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សចិត្តកានំ ន ឥត្ថិន្ទំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ មនិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[២០៣] ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 បញ្ចិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ឥត្ថិន្ទ្រិយ
 របស់ស្រ្តី ជាញាណវិប្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង
 ក្នុងទីនោះ ឯបញ្ចិន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះទេ ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តី ជាញាណសម្បយុត្ត ទាំងនោះ កាល
 ចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង បញ្ចិន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយទៀត បញ្ចិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បញ្ចិន្ទ្រិយ
 របស់សត្វ មិនមែនជាស្រ្តី ជាញាណសម្បយុត្ត ទាំងនោះ កាល
 ចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ បញ្ចិន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តី ជាញាណសម្បយុត្ត
 ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង ឥត្ថិន្ទ្រិយ កើតឡើង
 ផង ក្នុងទីនោះ ។

[២០៤] ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត
 មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វ
 នោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជា
 ស្រ្តី អ្នកមានចិត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិក្ខារកេ

ឆោ ច តេសំ តត្ថ ឥន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ឥន្ទ្រិយំ ឧប-
បជ្ជន្តិ តាសំ តត្ថ មនិទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ឥន្ទ្រិ-
យញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(២០៥) យស្ស យត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
បន យត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ជតិ ។ ន បុរិសានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ជតិ បុរិសានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិ-
យញ្ច ឧប្បជ្ជតិ បុរិសិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(២០៦) យស្ស យត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។ បុរិសានំ វិនា
សោមនស្សន ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ជតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្ប-
ជ្ជតិ បុរិសានំ សោមនស្សន ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
បុរិសិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្ប-
ជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

ឯឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
 មនិន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង
 ឥត្ថិន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[២០៥] បុរិសិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត
 ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា បុរិសិន្ទ្រិយ របស់
 សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិន
 មែនជាបុរស ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯ
 បុរិសិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ជីវិតិន្ទ្រិយ
 របស់បុរសទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង បុរិសិន្ទ្រិយ
 កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[២០៦] បុរិសិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 សោមនស្សិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុរិសិ-
 ន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកសោមនស្ស
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯសោមនស្សិន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ មិន
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ បុរិសិន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ កាលចាប់
 បដិសន្ធិ ដោយសោមនស្ស កើតឡើងផង សោមនស្សិន្ទ្រិយ កើត
 ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត សោមនស្សិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើត
 ឡើង ក្នុងទីណា បុរិសិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។

សោមនស្សនំ ន បុរិសានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
 សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ
 បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ សោមនស្សនំ បុរិសានំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ
 បុរិសិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(២០៧) យស្ស យត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ បុរិសានំ វិណា ឧបេ-
 ក្ខាយ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
 នោ ច តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ បុរិសានំ
 ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយញ្ច
 ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន
 យត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ឧបេក្ខាយ ន បុរិសានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ
 តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្ខាយ បុរិសានំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ
 បុរិសិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

អភិធម្មបំណក យមកៈ

សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជាបុរស ទាំងនោះ កាលចាប់
បដិសន្ធិ ដោយសោមនស្ស កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯបុរិសន្ទ្រិយ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ សោមនស្សន្ទ្រិយ
របស់បុរសទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយសោមនស្ស កើត
ឡើងផង បុរិសន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(២០៧) បុរិសន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុរិសន្ទ្រិយ
របស់បុរស ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរហេតុឧបេក្ខា កើតឡើង
ក្នុងទីនោះ ឯឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទី
នោះទេ បុរិសន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយ
ឧបេក្ខា កើតឡើងផង ឧបេក្ខន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
ទៀត ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា បុរិសន្ទ្រិយ
របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វ
មិនមែនជាបុរស ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយឧបេក្ខា កើត
ឡើង ក្នុងទីនោះ ឯបុរិសន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុង
ទីនោះទេ ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយ
ឧបេក្ខា កើតឡើងផង បុរិសន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

ព្រឹត្តិយយមកេ បរិក្ខិតវិហារ

(២០៨) យស្ស យត្ថ បុរិសិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ សទ្ធិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ បុរិសានំ អហេតុកានំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ បុរិសិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច
 តេសំ តត្ថ សទ្ធិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ បុរិសានំ សហេតុ-
 កានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ បុរិសិន្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ
 សទ្ធិន្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ សទ្ធិ-
 ន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ បុរិសិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។
 សហេតុកានំ ន បុរិសានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
 សទ្ធិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ បុរិសិន្ធិ-
 យំ ឧប្បជ្ជតិ សហេតុកានំ បុរិសានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ តត្ថ សទ្ធិន្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ បុរិសិន្ធិយញ្ច
 ឧប្បជ្ជតិ ។

(២០៩) យស្ស យត្ថ បុរិសិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ បញ្ញិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ បុរិសានំ ញ្ញាណវិប្ប-
 យុត្តានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ បុរិសិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ
 នោ ច តេសំ តត្ថ បញ្ញិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ បុរិសានំ
 ញ្ញាណសម្មយុត្តានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
 បុរិសិន្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ បញ្ញិន្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ បញ្ញិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ

តន្ត្រីយយមកៈ បរិត្តិវាៈ

[២០៨] បុរិស្រ្ទិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 សទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុរិស្រ្ទិយ
 របស់បុរស អ្នកមិនមានហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង
 ក្នុងទីនោះ ឯសទ្ធិន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ទេ បុរិស្រ្ទិយ របស់បុរស អ្នកប្រកបដោយហេតុ ទាំងនោះ កាល
 ចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង សទ្ធិន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយទៀត សទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា បុរិស្រ្ទិយ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ សទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែន
 ជាបុរស អ្នកប្រកបដោយហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង
 ក្នុងទីនោះ ឯបុរិស្រ្ទិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ទេ សទ្ធិន្ទ្រិយ របស់បុរស អ្នកប្រកបដោយហេតុ ទាំងនោះ កាល
 ចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង បុរិស្រ្ទិយ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[២០៩] បុរិស្រ្ទិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 បញ្ញាទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុរិស្រ្ទិយ
 របស់បុរស ជាញាណវិប្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះ ឯបញ្ញាទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ បុរិស្រ្ទិយ របស់បុរស ជាញាណសម្បយុត្ត ទាំងនោះ
 កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង បញ្ញាទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងទី
 នោះ ។ មួយទៀត បញ្ញាទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

តស្ស តត្ថ បុរិសិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ញាណាសម្ប-
យុត្តានំ ន បុរិសានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ បញ្ញិន្ធិយំ
ឧប្បជ្ជតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ បុរិសិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ
ញាណាសម្បយុត្តានំ បុរិសានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
បញ្ញិន្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ បុរិសិន្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(២០០) យស្ស យត្ថ បុរិសិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
តត្ថ មនិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
បន យត្ថ មនិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ បុរិសិន្ធិយំ
ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សច្ចត្តកានំ ន បុរិសានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
តេសំ តត្ថ មនិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ
បុរិសិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ បុរិសានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
តត្ថ មនិន្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ បុរិសិន្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(២០១) យស្ស យត្ថ ជីវិតិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
តត្ថ សោមនស្សិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ វិនា សោ-
មនស្សេន ឧបបជ្ជន្តានំ បវត្តេ សោមនស្សវិប្បយុត្ត-
ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ តត្ថ ជីវិតិន្ធិយំ
ឧប្បជ្ជតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ធិយំ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បុរិស្រ្ទិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បញ្ច្រ្ទិយ
របស់សត្វ មិនមែនជាបុរស ជាញាណសម្បយុត្ត ទាំងនោះ កាល
ចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯបុរិស្រ្ទិយ របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ បញ្ច្រ្ទិយ របស់បុរស ជា
ញាណសម្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើងផង
បុរិស្រ្ទិយ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[២១០] បុរិស្រ្ទិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
មន្ទិទ្រ្ទិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយ
ទៀត មន្ទិទ្រ្ទិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា បុរិស្រ្ទិយ
របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ មន្ទិទ្រ្ទិយ របស់សត្វ
មិនមែនជាបុរស អ្នកមានចិត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើត
ឡើង ក្នុងទីនោះ ឯបុរិស្រ្ទិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
ក្នុងទីនោះទេ មន្ទិទ្រ្ទិយ របស់បុរសទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើត
ឡើងផង បុរិស្រ្ទិយ កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[២១១] ជីវិត្រ្ទិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
សោមនស្ស្រ្ទិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
ជីវិត្រ្ទិយ របស់សត្វទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកសោម-
នស្ស កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកសោមនស្ស
ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុងទីនោះ ឯសោមនស្ស្រ្ទិយ របស់សត្វទាំងនោះ

ព្រឹត្តិយយមកេ បរិវត្តិវាហ

ឧប្បជ្ជតិ សោមនស្សេនិ ឧបបជ្ជន្តានំ បរេត្តេ សោម-
នស្សសម្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ តត្ថ
ជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្ប-
ជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

(២០២) យស្ស យត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
តត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ វិនា ឧបេក្ខាយ
ឧបបជ្ជន្តានំ បរេត្តេ ឧបេក្ខាវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទ-
ក្ខណោ តេសំ តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ
តត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជន្តានំ
បរេត្តេ ឧបេក្ខាសម្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ
តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្ប-
ជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
តស្ស តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

(២០៣) យស្ស យត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ

ឥន្ទ្រិយមកៈ បរិត្តិកៈ

មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ កាល
ចាប់បដិសន្ធិ ដោយសោមនស្សកើតឡើងផង សោមនស្សន្ទ្រិយ កើត
ឡើងផង ក្នុងឧប្បាទកូណៈ នៃចិត្តដែលប្រកបដោយសោមនស្ស
ក្នុងបរិត្តិកាល ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត សោមនស្សន្ទ្រិយ
របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ
កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(២១២) ជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ជីវិតន្ទ្រិយ
របស់សត្វទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកឧបេក្ខា កើតឡើង
ក្នុងឧប្បាទកូណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកឧបេក្ខា ក្នុងបរិត្តិកាល ក្នុង
ទីនោះ ឯឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
ជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយឧបេក្ខា
កើតឡើងផង ឧបេក្ខន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទកូណៈ នៃចិត្ត
ដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា ក្នុងបរិត្តិកាល ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត
ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ជីវិតន្ទ្រិយ
របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(២១៣) ជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា

តស្ស តត្ថ សទ្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អហេតុកានំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ បវត្ថេ សទ្ធាវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទ-
 ក្ខណោ តេសំ តត្ថ ជីវិតន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ
 តត្ថ សទ្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ សហេតុកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 បវត្ថេ សទ្ធាសម្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ
 តត្ថ ជីវិតន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ សទ្ធិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ សទ្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ
 ជីវិតន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

(២០៤) យស្ស យត្ថ ជីវិតន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ បញ្ញន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ញ្ញាណវិប្បយុត្តានំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ បវត្ថេ ញ្ញាណវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទ-
 ក្ខណោ^(១) តេសំ តត្ថ ជីវិតន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ
 តត្ថ បញ្ញន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ ញ្ញាណសម្បយុត្តានំ ឧបប-
 ជ្ជន្តានំ បវត្ថេ ញ្ញាណសម្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ
 តេសំ តត្ថ ជីវិតន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ បញ្ញន្ទ្រិយញ្ច ឧប្ប-
 ជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ បញ្ញន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ ជីវិតន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

សទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ជីវិតន្ទ្រិយ របស់
សត្វ អ្នកមិនមានហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ក្នុង
ឧប្បាទកូណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកសទ្ធា ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុងទីនោះ
ឯសទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ជីវិតន្ទ្រិយ
របស់សត្វ អ្នកប្រកបដោយហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើត
ឡើងផង សទ្ធិន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទកូណៈ នៃចិត្តដែល
ប្រកបដោយសទ្ធា ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត សទ្ធិន្ទ្រិយ
របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើត
ឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(២១៤) ជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
បញ្ញាទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ជីវិតន្ទ្រិយ
របស់សត្វ ជាញាណវិប្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង
ក្នុងឧប្បាទកូណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកញាណ ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុង
ទីនោះ ឯបញ្ញាទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
ជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វ ជាញាណសម្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់
បដិសន្ធិ កើតឡើងផង បញ្ញាទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទកូណៈ
នៃចិត្តដែលប្រកបដោយញាណ ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
ទៀត បញ្ញាទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ជីវិតន្ទ្រិយ
របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិភិក្ខុវារោ

(២០៥) យស្ស យត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ មនិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អចិត្តកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ
 មនិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ សចិត្តកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ បរត្ថេ
 ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច
 ឧប្បជ្ជតិ មនិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន
 យត្ថ មនិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

(២០៦) យស្ស យត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ នោ ។ យស្ស
 វា បន យត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ
 សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ នោ ។

(២០៧) យស្ស យត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ សន្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។
 (១) បរត្ថេ សោមនស្សសម្បយុត្តសន្ធាវិប្បយុត្តចិត្តស្ស
 ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សន្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិត្តិវារៈ

[២១៥] ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ជីវិតិន្ទ្រិយ
របស់សត្វ អ្នកមិនមានចិត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង
ក្នុងទីនោះ ឯមនិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ទេ ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមានចិត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិ-
សន្ធិ កើតឡើងផង មនិន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្ត
ក្នុងបរិត្តិកាល ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា
កើតឡើង ក្នុងទីណា ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទី
នោះឬ ។ អើ ។

[២១៦] សោមនស្សិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុង
ទីណា ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
មិនមែនទេ ។ មួយទៀត ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង
ក្នុងទីណា សោមនស្សិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ មិនមែនទេ ។

[២១៧] សោមនស្សិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទី
ណា សន្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ សោម
នស្សិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្ត
ដែលប្រកបដោយសោមនស្ស ទាំងប្រាសចាកសន្ធា ក្នុងបរិត្តិកាល ក្នុង
ទីនោះ ឯសន្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

សោមនស្សេន ឧបបជ្ជន្តានំ បវត្ថេ សោមនស្សសម្ប-
 យុត្តសទ្ធាសម្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ តត្ថ
 សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ សន្ធិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ សន្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ
 សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សហេតុកានំ(១) វិនា
 សោមនស្សេន ឧបបជ្ជន្តានំ បវត្ថេ សទ្ធាសម្បយុត្ត-
 សោមនស្សិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ តត្ថ
 សន្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សោមនស្សិ-
 ន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ សោមនស្សេន ឧបបជ្ជន្តានំ បវត្ថេ
 សទ្ធាសម្បយុត្តសោមនស្សសម្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បា-
 ទក្ខណោ តេសំ តត្ថ សន្ធិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ សោម-
 នស្សិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(២០៨) យស្ស យត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ បញ្ញិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សោម-
 នស្សេន ញ្ញាណវិប្បយុត្តានំ ឧបបជ្ជន្តានំ បវត្ថេ
 សោមនស្សសម្បយុត្តញ្ញាណវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បា-
 ទក្ខណោ តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ បញ្ញិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ

១ ឱ. សុទ្ធាយ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយសោមនស្ស កើតឡើងផង សន្ធិន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រកបដោយសោមនស្សទាំងប្រកបដោយសទ្ធា ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត សន្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ សន្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកប្រកបដោយហេតុ ទាំងនោះ វៀរចាកសោមនស្ស កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រកបដោយសទ្ធា ទាំងប្រាសចាកសោមនស្ស ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុងទីនោះ ឯសោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ សន្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយសោមនស្ស កើតឡើងផង សោមនស្សន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រកបដោយសទ្ធាទាំងប្រកបដោយសោមនស្ស ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុងទីនោះ ។

(២១៨) សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា បញ្ញាទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វ ជាញាណវិប្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយសោមនស្ស កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រកបដោយសោមនស្សទាំងប្រាសចាកញាណ ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុងទីនោះ ឯបញ្ញាទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ

ត្រ័យយមកេ បរិគ្គិវារោ

សោមនស្សេន ញាណាសម្បយុត្តានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 បរេត្តេ សោមនស្សសម្បយុត្តញាណាសម្បយុត្តចិត្តស្ស
 ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្ប-
 ជ្ជតិ បញ្ញិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 បញ្ញិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ញាណាសម្បយុត្តានំ វិជារ សោមនស្សេ-
 ន ឧបបជ្ជន្តានំ បរេត្តេ ញាណាសម្បយុត្តសោមនស្ស-
 វិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ តត្ថ បញ្ញិន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជតិ នោ ប តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ ញាណាសម្បយុត្តានំ សោមនស្សេន ឧបបជ្ជន្តានំ
 បរេត្តេ ញាណាសម្បយុត្តសោមនស្សសម្បយុត្តចិត្តស្ស
 ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ តត្ថ បញ្ញិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ
 សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(២០៧) យស្ស យត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ តស្ស តត្ថ មនិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អា-
 មន្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ មនិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បវត្តិវារៈ

សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វ ជាញាណសម្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់
 បដិសន្ធិ ដោយសោមនស្ស កើតឡើងផង បញ្ញន្ទ្រិយ កើតឡើងផង
 ក្នុងឧប្បាទកូណៈ នៃចិត្តដែលប្រកបដោយសោមនស្សទាំងប្រកបដោយ
 ញាណ ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត បញ្ញន្ទ្រិយ របស់
 សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បញ្ញន្ទ្រិយ របស់សត្វ ជាញាណសម្ប-
 យុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកសោមស្ស កើតឡើង
 ក្នុងឧប្បាទកូណៈ នៃចិត្តដែលប្រកបដោយញាណទាំងប្រាសចាកសោ-
 មនស្ស ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុងទីនោះ ឯសោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ បញ្ញន្ទ្រិយ របស់សត្វ ជា
 ញាណសម្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយសោមនស្ស
 កើតឡើងផង សោមនស្សន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទកូណៈ
 នៃចិត្ត ដែលប្រកបដោយញាណទាំងប្រកបដោយសោមនស្ស ក្នុងបវត្តិ-
 កាល ក្នុងទីនោះ ។

[២១៧] សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទី
 ណា មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
 មួយទៀត មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។

សច្ចិត្តកាណំ វិនា សោមនស្សេន ឧបបជ្ជន្តានំ បវត្តេ
 សោមនស្សវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ
 តត្ថ មន្ត្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សោ-
 មនស្សិ្ធន្តិយំ ឧប្បជ្ជតិ សោមនស្សេន ឧបបជ្ជន្តានំ
 បវត្តេ សោមនស្សសម្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ
 តេសំ តត្ថ មន្ត្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ សោមនស្សិ្ធន្តិយញ្ច
 ឧប្បជ្ជតិ ។

(២២០) យស្ស យត្ថ ឧបេក្ខិត្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ សទ្ធិត្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ឧបេក្ខាយ អហេតុ-
 កាណំ ឧបបជ្ជន្តានំ បវត្តេ ឧបេក្ខាសម្បយុត្តសទ្ធាវិប្ប-
 យុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិត្រិយំ
 ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សទ្ធិត្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
 ឧបេក្ខាយ សហេតុកាណំ ឧបបជ្ជន្តានំ បវត្តេ ឧបេ-
 ក្ខាសម្បយុត្តសទ្ធាសម្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ
 តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិត្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ សទ្ធិត្រិយញ្ច
 ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ សទ្ធិត្រិយំ
 ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ ឧបេក្ខិត្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមានចិត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរ
 ចាកសោមនស្ស កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាក
 សោមនស្ស ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុងទីនោះ ឯសោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ
 កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយសោមនស្ស កើតឡើងផង សោមនស្សន្ទ្រិយ
 កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រកបដោយសោមនស្ស
 ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុងទីនោះ ។

(២២០) ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 សន្និទ្ធទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ឧបេក្ខន្ទ្រិយ
 របស់សត្វ អ្នកមិនមានហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយ
 ឧបេក្ខា កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា
 ទាំងប្រាសចាកសព្វ ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុងទីនោះ ឯសន្និទ្ធទ្រិយ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វ
 អ្នកប្រកបដោយហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយឧបេក្ខា
 កើតឡើងផង សន្និទ្ធទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្ត
 ដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា ទាំងប្រកបដោយសព្វ ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុងទី
 នោះ ។ មួយទៀត សន្និទ្ធទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទី
 ណា ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិក្ខិរំពោ

សហេតុកានំ វិនា ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជនានំ បរត្ថេ
 សទ្ធាសម្បយុត្តឧបេក្ខាវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ
 តេសំ ភត្ត សទ្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ ភត្ត
 ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ សហេតុកានំ ឧបេក្ខាយ
 ឧបបជ្ជនានំ បរត្ថេ សទ្ធាសម្បយុត្តឧបេក្ខាសម្បយុត្ត-
 ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ ភត្ត សទ្ធិន្ទ្រិយញ្ច
 ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(២២០) យស្ស យត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស ភត្ត បញ្ញិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ឧបេក្ខាយ
 ញ្ញាណវិប្បយុត្តានំ ឧបបជ្ជនានំ បរត្ថេ ឧបេក្ខាសម្ប-
 យុត្តញ្ញាណវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ ភត្ត
 ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ ភត្ត បញ្ញិន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្ខាយ ញ្ញាណសម្បយុត្តានំ ឧបបជ្ជនានំ
 បរត្ថេ ឧបេក្ខាសម្បយុត្តញ្ញាណសម្បយុត្តចិត្តស្ស
 ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ ភត្ត ឧបេក្ខិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ
 បញ្ញិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ បញ្ញិន្ទ្រិ-
 យំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ភត្ត ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បវត្តិវៈ

សទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកប្រកបដោយហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់
បដិសន្ធិ វៀរចាកឧបេក្ខា កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទកូណៈ នៃចិត្តដែល
ប្រកបដោយសទ្ធាទាំងប្រាសចាកឧបេក្ខា ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុងទីនោះ ឯ
ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ សទ្ធិ-
ន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកប្រកបដោយហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិ-
សន្ធិ ដោយឧបេក្ខា កើតឡើងផង ឧបេក្ខន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុង
ឧប្បាទកូណៈ នៃចិត្ត ដែលប្រកបដោយសទ្ធាទាំងប្រកបដោយឧបេក្ខា
ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុងទីនោះ ។

[២២១] ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
បញ្ញន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ឧបេក្ខន្ទ្រិយ
របស់សត្វ ជាញាណវិប្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយ
ឧបេក្ខា កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទកូណៈ នៃចិត្ត ដែលប្រកបដោយ
ឧបេក្ខាទាំងប្រាសចាកញាណ ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុងទីនោះ ឯបញ្ញន្ទ្រិយ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់
សត្វ ជាញាណសម្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយ
ឧបេក្ខា កើតឡើងផង បញ្ញន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទកូណៈ
នៃចិត្ត ដែលប្រកបដោយឧបេក្ខាទាំងប្រកបដោយញាណ ក្នុងបវត្តិកាល
ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត បញ្ញន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង
ក្នុងទីណា ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។

ញាណាសម្បយុត្តានំ វិនា ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជន្តានំ
 បរុត្តេ ញាណាសម្បយុត្តឧបេក្ខាវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បា-
 នក្ខណោ តេសំ តត្ថ បញ្ញន្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច
 តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខន្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជតិ ញាណាសម្ប-
 យុត្តានំ ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជន្តានំ បរុត្តេ ញាណាសម្ប-
 យុត្តឧបេក្ខាសម្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បានក្ខណោ តេសំ
 តត្ថ បញ្ញន្ត្រ័យញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្ខន្ត្រ័យញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(២២២) យស្ស យត្ថ ឧបេក្ខន្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ មនិន្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជតិ តិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 បន យត្ថ មនិន្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ ឧបេក្ខន្ត្រ័-
 យំ ឧប្បជ្ជតិ តិ ។ សចិត្តកានំ វិនា ឧបេក្ខាយ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ បរុត្តេ ឧបេក្ខាវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បានក្ខណោ
 តេសំ តត្ថ មនិន្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ
 តត្ថ ឧបេក្ខន្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជន្តានំ
 បរុត្តេ ឧបេក្ខាសម្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បានក្ខណោ តេសំ
 តត្ថ មនិន្ត្រ័យញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្ខន្ត្រ័យញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(២២៣) យស្ស យត្ថ សន្និទ្ធិន្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បញ្ចិន្ទ្រិយ របស់សត្វ ជាញាណសម្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
 វៀរចាកឧបេក្ខា កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទកូណ ខែចិត្ត ដែលប្រកបដោយ
 ញាណទាំងប្រាសចាកឧបេក្ខា ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុងទីនោះ ឯឧបេក្ខិន្ទ្រិយ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ បញ្ចិន្ទ្រិយ របស់
 សត្វ ជាញាណសម្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយឧបេក្ខា
 កើតឡើងផង ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទកូណៈ ខែចិត្ត
 ដែលប្រកបដោយញាណ ទាំងប្រកបដោយឧបេក្ខា ក្នុងបវត្តិកាល
 ក្នុងទីនោះ ។

(២២២) ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
 មួយទៀត មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វ
 អ្នកមានចិត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកឧបេក្ខា កើតឡើង
 ក្នុងឧប្បាទកូណៈ ខែចិត្តដែលប្រាសចាកឧបេក្ខា ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុងទី
 នោះ ឯឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ទេ មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយឧបេក្ខា
 កើតឡើងផង ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទកូណៈ ខែចិត្ត
 ដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុងទីនោះ ។

(២២៣) សន្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិគ្គិវារោ

តស្ម តត្ថ បញ្ញាទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សហេតុកានំ
 ញាណវិប្បយុត្តានំ ឧបបជ្ជន្តានំ បរត្ថេ សទ្ធាសម្បយុត្ត-
 ញាណវិប្បយុត្តចិត្តស្ម ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ តត្ថ
 សទ្ធិទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ប តេសំ តត្ថ បញ្ញាទ្រិយំ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ សហេតុកានំ ញាណសម្បយុត្តានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 បរត្ថេ សទ្ធាសម្បយុត្តញាណសម្បយុត្តចិត្តស្ម ឧប្ប-
 ាទក្ខណោ តេសំ តត្ថ សទ្ធិទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ បញ្ញាទ្រិ-
 យញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ម វា បន យត្ថ បញ្ញាទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជតិ តស្ម តត្ថ សទ្ធិទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

(២២២) យស្ម យត្ថ សទ្ធិទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ម
 តត្ថ មនិទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ម វា បន
 យត្ថ មនិទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ម តត្ថ សទ្ធិទ្រិយំ ឧប្ប-
 ជ្ជតីតិ ។ សចិត្តកានំ អហេតុកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ បរត្ថេ
 សទ្ធាវិប្បយុត្តចិត្តស្ម ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ តត្ថ មនិ-
 ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ប តេសំ តត្ថ សទ្ធិទ្រិយំ ឧប្បជ្ជតិ

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិត្តិវៈ

បញ្ញាទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ សុទ្ធិទ្រិយ
របស់សត្វ អ្នកប្រកបដោយហេតុ ជាញាណវិជ្ជាយុត្ត ទាំងនោះ កាល
ចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទកូណៈ នៃចិត្តដែលប្រកបដោយ
សទ្ធាទាំងប្រាសចាកញាណ ក្នុងបរត្តិកាល ក្នុងទីនោះ ឯបញ្ញាទ្រិយ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ សុទ្ធិទ្រិយ របស់
សត្វអ្នកប្រកបដោយហេតុ ជាញាណសម្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់
បដិសន្ធិ កើតឡើងផង បញ្ញាទ្រិយ កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទកូណៈ នៃ
ចិត្តដែលប្រកបដោយសទ្ធា ទាំងប្រកបដោយញាណ ក្នុងបរត្តិកាល ក្នុង
ទីនោះ ។ មួយទៀត បញ្ញាទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទី
ណា សុទ្ធិទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(២២២) សុទ្ធិទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
មនិទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
មួយទៀត មនិទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា សុទ្ធិទ្រិយ
របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ មនិទ្រិយ របស់សត្វ
អ្នកមានចិត្ត អ្នកមិនមានហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង
ក្នុងឧប្បាទកូណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកសទ្ធា ក្នុងបរត្តិកាល ក្នុងទី
នោះ ឯសុទ្ធិទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ

សហេតុកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ បវត្តេ សទ្ធាសម្បយុត្ត-
 ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ តត្ថ មនិទ្ធិយញ្ច
 ឧប្បជ្ជតិ សទ្ធិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(២២៥) យស្ស យត្ថ បញ្ញាទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ មនិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 បន យត្ថ មនិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ បញ្ញាទ្ធិយំ
 ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សចិត្តកានំ ញ្ញាណវិប្បយុត្តានំ ឧបបជ្ជ-
 ន្តានំ បវត្តេ ញ្ញាណវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ
 តេសំ តត្ថ មនិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ
 បញ្ញាទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជតិ ញ្ញាណសម្បយុត្តានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 បវត្តេ ញ្ញាណសម្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ
 តត្ថ មនិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ បញ្ញាទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជតិ ។

(២២៦) យស្ស ចក្កទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 សោតិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អចក្កកានំ សសោ-
 តកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្កទ្ធិយំ ន ឧប្ប-
 ជ្ជតិ នោ ច តេសំ សោតិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មនិទ្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកប្រកបដោយហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់
បដិសន្ធិ កើតឡើងផង សន្ធិទ្ធិនិយ កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ
នៃចិត្តដែលប្រកបដោយសន្ធា ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុងទីនោះ ។

(២២៥) បញ្ញាទ្ធិនិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
មនិទ្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយ
ទៀត មនិទ្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង ក្នុងទីណា បញ្ញាទ្ធិនិយ
របស់សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ មនិទ្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នក
មានចិត្ត ជាញ្ញាណវិប្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ កើតឡើង
ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកញ្ញាណ ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុងទី
នោះ ឯបញ្ញាទ្ធិនិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
មនិទ្ទ្រិយ របស់សត្វ ជាញ្ញាណសម្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
កើតឡើងផង បញ្ញាទ្ធិនិយ កើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្ត
ដែលប្រកបដោយញ្ញាណ ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុងទីនោះ ។

(២២៦) ចក្ខុទ្ធិនិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សោ-
តិទ្ធិនិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ចក្ខុទ្ធិនិយ របស់សត្វ
អ្នកមិនមានចក្ខុ អ្នកមានសោតៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើត
ឡើង ឯសោតិទ្ធិនិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ

តម្រៀមយមកេ បរិវត្តិវារោ

សព្វេសំ បវន្តានំ អចក្កកានំ អសោតកានំ ឧបបជ្ជ-
 ត្តានំ តេសំ ចក្កន្ទ្រិយញ្ចុ ន ឧប្បជ្ជតិ សោតន្ទ្រិយញ្ចុ
 ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន សោតន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អសោ-
 តកានំ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជត្តានំ តេសំ សោតន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ លោ ច តេសំ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 សព្វេសំ បវន្តានំ អសោតកានំ អចក្កកានំ ឧបបជ្ជ-
 ត្តានំ តេសំ សោតន្ទ្រិយញ្ចុ ន ឧប្បជ្ជតិ ចក្កន្ទ្រិយញ្ចុ
 ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(២២៧) យស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 ឃានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អចក្កកានំ សឃា-
 នកានំ ឧបបជ្ជត្តានំ តេសំ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 លោ ច តេសំ ឃានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ
 បវន្តានំ អចក្កកានំ អឃានកានំ ឧបបជ្ជត្តានំ
 តេសំ ចក្កន្ទ្រិយញ្ចុ ន ឧប្បជ្ជតិ ឃានិន្ទ្រិយញ្ចុ ន
 ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន ឃានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្ប-
 ជ្ជតិ តស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អឃាន-
 កានំ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជត្តានំ តេសំ ឃានិន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ លោ ច តេសំ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ

តន្ត្រីយយមកៈ បវត្តិវាៈ

ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានចក្ខុ អ្នកមិនមានសោតៈ ទាំងអស់
នោះ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង សោត្តន្ត្រិយ
មិនកើតឡើងផង ។ មួយទៀត សោត្តន្ត្រិយ របស់សត្វណា មិន
កើតឡើង ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ សោ-
ត្តន្ត្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានសោតៈ អ្នកមានចក្ខុ ទាំងនោះ
កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ឯចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ សោត្តន្ត្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមាន
សោតៈ អ្នកមិនមានចក្ខុ ទាំងអស់នោះ កាលច្បុត កាលចាប់បដិ-
សន្ធិ មិនកើតឡើងផង ចក្ខុន្ត្រិយ មិនកើតឡើងផង ។

(២២៧) ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ឃាន្ត្រិយ
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមាន
ចក្ខុ អ្នកមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ឯ
ឃាន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ចក្ខុន្ត្រិយ
របស់សត្វ អ្នកមិនមានចក្ខុ អ្នកមិនមានឃានៈ ទាំងអស់នោះ កាល
ច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង ឃាន្ត្រិយ មិនកើតឡើង
ផង ។ មួយទៀត ឃាន្ត្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ចក្ខុន្ត្រិយ
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ឃាន្ត្រិយ របស់សត្វ អ្នក
មិនមានឃានៈ អ្នកមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើត
ឡើង ឯចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ

សព្វេសំ បវន្តានំ អយានកានំ អចក្កកានំ ឧប-
បជ្ជន្តានំ តេសំ យានិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ចក្កន្ទ្រិ-
យញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(២២៨) យស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ អចក្កកានំ ឥត្ថិនំ ឧប-
បជ្ជន្តានំ តាសំ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តា-
សំ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ បវន្តានំ អចក្ក-
កានំ ន ឥត្ថិនំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច
ន ឧប្បជ្ជតិ ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស
វា បន ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ន
ឧប្បជ្ជតិ ។ ន ឥត្ថិនំ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
តេសំ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ ចក្ក-
ន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ បវន្តានំ ន ឥត្ថិនំ
អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច ន
ឧប្បជ្ជតិ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(២២៩) យស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
តស្ស បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ អចក្កកានំ
បុរិសានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្កន្ទ្រិយំ ន
ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានឃានៈ អ្នកមិនមានចក្ខុ ទាំងអស់នោះ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង ចក្ខុន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ។

(២២៨) ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ឥត្តិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តី អ្នកមិនមានចក្ខុទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ឯឥត្តិន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជាស្រ្តី អ្នកមិនមានចក្ខុ ទាំងអស់នោះ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង ឥត្តិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ។ មួយទៀត ឥត្តិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ឥត្តិន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជាស្រ្តី អ្នកមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ឯចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ឥត្តិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមែនជាស្រ្តី អ្នកមិនមានចក្ខុ ទាំងអស់នោះ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង ចក្ខុន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ។

(២២៩) ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង បុរិសិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់បុរស អ្នកមិនមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ឯបុរិសិន្ទ្រិយ របស់បុរស ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ

តន្ត្រីយយមកេ បរិគ្គិវារោ

សព្វេសំ ចរន្តានំ អចក្កកានំ ន បុរិសានំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ បុរិសន្ទ្រិ-
 យញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន បុរិសន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ ន បុរិ-
 សានំ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ បុរិសន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ លោ ច តេសំ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ
 ចរន្តានំ ន បុរិសានំ អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 បុរិសន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(២៣០) យស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 ជីវិតន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ លោ ច តេសំ
 ជីវិតន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចរន្តានំ តេសំ
 ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ជីវិតន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្ប-
 ជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន ជីវិតន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមត្តា ។

(២៣១) យស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 សោមនស្សន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស វា បន សោមនស្សន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ

តម្រៀមយមកៈ បរិក្ខារៈ

ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមែនជាបុរស អ្នកមិនមានចក្ខុ ទាំងអស់
 នោះ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង បុរិសន្ទ្រិយ
 មិនកើតឡើងផង ។ មួយទៀត បុរិសន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើត
 ឡើង ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ បុរិសន្ទ្រិយ
 របស់សត្វ អ្នកមិនមែនជាបុរស អ្នកមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់
 បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ឯចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា
 មិនកើតឡើងទេ បុរិសន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមែនជាបុរស អ្នក
 មិនមានចក្ខុ ទាំងអស់នោះ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើត
 ឡើងផង ចក្ខុន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ។

(២៣០) ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ជីវិត-
 ន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វ
 អ្នកមិនមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ឯជីវិតន្ទ្រិយ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វ
 ទាំងអស់នោះ កាលច្បុត មិនកើតឡើងផង ជីវិតន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង
 ផង ។ មួយទៀត ជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ចក្ខុ-
 ន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

(២៣១) ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សោម-
 នស្សិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។
 មួយទៀត សោមនស្សិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង

តស្ស ចក្កុទ្ធីយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ វិនា សោមនស្សន
សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សោមនស្សិទ្ធីយំ
ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ ចក្កុទ្ធីយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
សព្វេសំ ចវន្តានំ វិនា សោមនស្សន អចក្កកានំ
ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សោមនស្សិទ្ធីយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ
ចក្កុទ្ធីយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(២៣២) យស្ស ចក្កុទ្ធីយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
ឧបេក្កិទ្ធីយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អចក្កកានំ ឧបេ-
ក្កាយ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្កុទ្ធីយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
នោ ច តេសំ ឧបេក្កិទ្ធីយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ
ចវន្តានំ អចក្កកានំ វិនា ឧបេក្កាយ ឧបបជ្ជន្តានំ
តេសំ ចក្កុទ្ធីយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្កិទ្ធីយញ្ច ន
ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន ឧបេក្កិទ្ធីយំ ន ឧប្ប-
ជ្ជតិ តស្ស ចក្កុទ្ធីយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ វិនា ឧបេ-
ក្កាយ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ឧបេក្កិ-
ទ្ធីយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ ចក្កុទ្ធីយំ ន
ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចវន្តានំ វិនា ឧបេក្កាយ
អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ឧបេក្កិទ្ធីយញ្ច ន
ឧប្បជ្ជតិ ចក្កុទ្ធីយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ សោមនស្សន្ត្រិយ របស់
សត្វ អ្នកមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកសោមនស្ស
មិនកើតឡើង ឯចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើត
ឡើងទេ សោមនស្សន្ត្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានចក្ខុ ទាំងអស់នោះ
កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកសោមនស្ស មិនកើតឡើងផង
ចក្ខុន្ត្រិយ មិនកើតឡើងផង ។

[២៣២] ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ឧបេក្ខន្ត្រិយ
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិន
មានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយឧបេក្ខា មិនកើតឡើង ឯ
ឧបេក្ខន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ចក្ខុន្ត្រិយ
របស់សត្វ អ្នកមិនមានចក្ខុ ទាំងអស់នោះ កាលច្បុត កាលចាប់បដិ-
សន្ធិ វៀរចាកឧបេក្ខា មិនកើតឡើងផង ឧបេក្ខន្ត្រិយ មិនកើតឡើង
ផង ។ មួយទៀត ឧបេក្ខន្ត្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង
ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ឧបេក្ខន្ត្រិយ របស់
សត្វ អ្នកមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកឧបេក្ខា
មិនកើតឡើង ឯចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើត
ឡើងទេ ឧបេក្ខន្ត្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានចក្ខុ ទាំងអស់នោះ
កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកឧបេក្ខា មិនកើតឡើងផង
ចក្ខុន្ត្រិយ មិនកើតឡើងផង ។

តម្រិះយមកេ បរិក្ខារោ

(២៣៣) យស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 សទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អចក្កកានំ សហេតុ-
 កានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 នោ ច តេសំ សទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ បរ-
 ន្តានំ អចក្កកានំ អហេតុកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ សទ្ធិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជ-
 តិ ។ យស្ស វា បន សទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អហេតុកានំ សចក្ក-
 កានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ
 ច តេសំ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ បរន្តានំ
 អហេតុកានំ អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សទ្ធិ-
 ន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(២៣៤) យស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 បញ្ញន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អចក្កកានំ ញ្ញាណាសម្ម-
 យុត្តានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 នោ ច តេសំ បញ្ញន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ បរន្តានំ
 អចក្កកានំ ញ្ញាណាវិប្បយុត្តានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ បញ្ញន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បវត្តិវាៈ

[២៣៣] ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សុទ្ធិ-
ន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វ
អ្នកប្រកបដោយហេតុ អ្នកមិនមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
មិនកើតឡើង ឯសុទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើត
ឡើងទេ ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានចក្ខុ អ្នកមិនមានហេតុ
ទាំងអស់នោះ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង សុទ្ធិ
ន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ។ មួយទៀត សុទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិន
កើតឡើង ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ សុទ្ធិន្ទ្រិយ
របស់សត្វ អ្នកមានចក្ខុ អ្នកមិនមានហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិ
សន្ធិ មិនកើតឡើង ឯចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិន
កើតឡើងទេ សុទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានហេតុ អ្នកមិនមាន
ចក្ខុ ទាំងអស់នោះ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង
ចក្ខុន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ។

[២៣៤] ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង បញ្ញាន្ទ្រិយ
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមាន
ចក្ខុ ជាញាណសម្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង
ឯបញ្ញាន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ចក្ខុន្ទ្រិយ
របស់សត្វ អ្នកមិនមានចក្ខុ ជាញាណវិប្បយុត្ត ទាំងអស់នោះ កាលច្បុត
កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង បញ្ញាន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ។

យស្ស វា បន បញ្ចិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 ចក្កិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ ញាណវិប្បយុត្តានំ
 សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ បញ្ចិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 នោ ច តេសំ ចក្កិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ បវន្តានំ
 ញាណវិប្បយុត្តានំ អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 បញ្ចិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ចក្កិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(២៣៥) យស្ស ចក្កិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ អចក្កកានំ សចិត្តកានំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្កិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច
 តេសំ មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ បវន្តានំ អចិត្ត-
 កានំ^(១) ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ចក្កិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ
 មនិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន មនិន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ចក្កិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមន្តា ។

(២៣៦) យស្ស យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ អយានកានំ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧបបជ្ជ-
 ន្តានំ តាសំ យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តាសំ
 ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ បវន្តានំ អយានកានំ
 ន ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ យានិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មួយទៀត បញ្ញត្តិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ចក្ខុន្ត្រិយ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ បញ្ញត្តិយ របស់សត្វ អ្នក
 មានចក្ខុ ជាញាណវិប្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើត
 ឡើង ឯចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ
 បញ្ញត្តិយ របស់សត្វ ជាញាណវិប្បយុត្ត អ្នកមិនមានចក្ខុ ទាំងអស់
 នោះ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង ចក្ខុន្ត្រិយ
 មិនកើតឡើងផង ។

(២៣៥) ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មនិន្ត្រិយ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វ អ្នកមានចិត្ត
 អ្នកមិនមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ឯមនិន្ត្រិយ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វ
 អ្នកមិនមានចិត្ត ទាំងអស់នោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង
 មនិន្ត្រិយ មិនកើតឡើងផង ។ មួយទៀត មនិន្ត្រិយ របស់សត្វណា
 មិនកើតឡើង ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

(២៣៦) ឃានន្ត្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ឥន្ទ្រិយ របស់
 សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ឃានន្ត្រិយ របស់ស្រ្តី អ្នកមិនមានឃានៈ ទាំង
 នោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ឯឥន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ មិន
 មែនជាមិនកើតឡើងទេ ឃានន្ត្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជាស្រ្តី អ្នកមិន
 មានឃានៈ ទាំងអស់នោះ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង

ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន ឥត្ថិន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។
 ន ឥត្ថិនំ សយានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 សព្វេសំ ចវន្តានំ ន ឥត្ថិនំ អយានកានំ ឧបបជ្ជ-
 ន្តានំ តេសំ ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ យានិន្ទ្រិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(២៣៧) យស្ស យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អយានកានំ បុរិសានំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ
 ច តេសំ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចវន្តានំ
 អយានកានំ ន បុរិសានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ យា-
 និន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ បុរិសិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។
 យស្ស វា បន បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស យា-
 និន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ន បុរិសានំ សយានកានំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ
 ច តេសំ យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចវន្តានំ
 ន បុរិសានំ អយានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ បុរិស-
 ិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ យានិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

ឥន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ។ មួយទៀត ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វណា
 មិនកើតឡើង ឃានិទ្ធរិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ឥន្ទ្រិយ
 របស់សត្វ មិនមែនជាស្រ្តី អ្នកមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
 មិនកើតឡើង ឯឃានិទ្ធរិយ របស់សត្វ ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើត
 ឡើងទេ ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមែនជាស្រ្តី អ្នកមិនមានឃានៈ
 ទាំងអស់នោះ កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង
 ឃានិទ្ធរិយ មិនកើតឡើងផង ។

(២៣៧) ឃានិទ្ធរិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង បុរិសិទ្ធរិយ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ឃានិទ្ធរិយ របស់
 បុរស អ្នកមិនមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើត
 ឡើង ឯបុរិសិទ្ធរិយ របស់បុរសទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ
 ឃានិទ្ធរិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមែនជាបុរស អ្នកមិនមានឃានៈ ទាំងអស់
 នោះ កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង បុរិសិទ្ធរិយ មិនកើត
 ឡើងផង ។ មួយទៀត បុរិសិទ្ធរិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ឃានិ-
 ទ្ធរិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ បុរិសិទ្ធរិយ របស់សត្វ មិន
 មែនជាបុរស អ្នកមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង
 ឯឃានិទ្ធរិយ របស់សត្វ ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ បុរិសិទ្ធរិយ
 របស់សត្វ អ្នកមិនមែនជាបុរស អ្នកមិនមានឃានៈ ទាំងអស់នោះ កាល
 ច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង ឃានិទ្ធរិយ មិនកើតឡើងផង ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

(២៣៨) យស្ស ឃានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស
 ជីវិតិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតីតិ ។ អយានកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ
 តេសំ ឃានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ នោ ច តេសំ
 ជីវិតិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ សព្វេសំ ចវន្តានំ តេសំ
 ឃានិទ្ធិយេក្ខំ ន ឧប្បជ្ឈតិ ជីវិតិទ្ធិយេក្ខំ ន ឧប្ប-
 ជ្ឈតិ ។ យស្ស វា បន ជីវិតិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស
 ឃានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតីតិ ។ អាមត្តា ។

(២៣៩) យស្ស ឃានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស
 សោមនស្សិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតីតិ ។ អយានកានំ
 សោមនស្សេន ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ ឃានិទ្ធិយំ ន
 ឧប្បជ្ឈតិ នោ ច តេសំ សោមនស្សិទ្ធិយំ ន
 ឧប្បជ្ឈតិ សព្វេសំ ចវន្តានំ អយានកានំ វិទា សោម-
 នស្សេន ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ ឃានិទ្ធិយេក្ខំ ន ឧប្បជ្ឈតិ
 សោមនស្សិទ្ធិយេក្ខំ ន ឧប្បជ្ឈតិ ។ យស្ស វា បន
 សោមនស្សិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស ឃានិទ្ធិយំ
 ន ឧប្បជ្ឈតីតិ ។ វិទា សោមនស្សេន សយា-
 នកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ សោមនស្សិទ្ធិយំ ន
 ឧប្បជ្ឈតិ នោ ច តេសំ ឃានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

(២៣៨) ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិន មានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ឯជីវិត- ន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វ ទាំងអស់នោះ កាលច្បុក មិនកើតឡើងផង ជីវិតន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ។ មួយទៀត ជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិន កើតឡើង ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

(២៣៩) ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សោ- មនស្សិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់ សត្វ អ្នកមិនមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយសោម- នស្ស មិនកើតឡើង ឯសោមនស្សិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិន មែនជាមិនកើតឡើងទេ ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានឃានៈ ទាំងអស់នោះ កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកសោមនស្ស មិនកើតឡើងផង សោមនស្សិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ។ មួយទៀត សោមនស្សិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់ សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ សោមនស្សិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នក មានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកសោមនស្ស មិន កើតឡើង ឯឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិក្ខិវារោ

សព្វេសំ វចន្តានំ វិជា សោមនស្សនិ អយានកានំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ចុ ន ឧប្បជ្ជតិ
 យានិន្ទ្រិយញ្ចុ ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(២៤០) យស្ស យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អយានកានំ ឧបេ-
 ក្ខាយ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 នោ ច តេសំ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ
 វចន្តានំ អយានកានំ វិជា ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ យានិន្ទ្រិយញ្ចុ ន ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយញ្ចុ
 ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ តស្ស យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ វិជា
 ឧបេក្ខាយ សយានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ឧបេ-
 ក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ យានិន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ វចន្តានំ វិជា ឧបេក្ខាយ អយា-
 នកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយញ្ចុ ន
 ឧប្បជ្ជតិ យានិន្ទ្រិយញ្ចុ ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(២៤១) យស្ស យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 សន្និន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អយានកានំ សហេតុ-
 កានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បវត្តិវាៈ

សោមនស្សិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានឃានៈ ទាំងអស់នោះ
កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកសោមនស្ស មិនកើតឡើង
ផង ឃានិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ។

{ ២៤០ } ឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ឧបេ-
ក្ខិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ឃានិន្ទ្រិយ របស់
សត្វ អ្នកមិនមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយឧបេក្ខា
មិនកើតឡើង ឯឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់សត្វ ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើត
ឡើងទេ ឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានឃានៈ ទាំងអស់នោះ
កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកឧបេក្ខា មិនកើតឡើងផង
ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ។ មួយទៀត ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់សត្វ
ណា មិនកើតឡើង ឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។
ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិ-
សន្ធិ វៀរចាកឧបេក្ខា មិនកើតឡើង ឯឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំង
នោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិន
មានឃានៈ ទាំងអស់នោះ កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាក
ឧបេក្ខា មិនកើតឡើងផង ឃានិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ។

{ ២៤១ } ឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សន្ធិន្ទ្រិយ
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមានឃានៈ
អ្នកប្រកបដោយហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង

នោ ច តេសំ សទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចរ-
 ត្តានំ អយានកានំ អហេតុកានំ ឧបបជ្ជត្តានំ តេសំ
 យានិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ សទ្ធិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។
 យស្ស វា បន សទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អហេតុកានំ សយាន-
 កានំ ឧបបជ្ជត្តានំ តេសំ សទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ
 ច តេសំ យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចរត្តានំ
 អហេតុកានំ អយានកានំ ឧបបជ្ជត្តានំ តេសំ សទ្ធិ-
 ន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ យានិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

[២៤២] យស្ស យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 បញ្ញិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អយានកានំ ញ្ញាណ-
 សម្បយុត្តានំ ឧបបជ្ជត្តានំ តេសំ យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្ប-
 ជ្ជតិ នោ ច តេសំ បញ្ញិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ
 ចរត្តានំ អយានកានំ ញ្ញាណវិប្បយុត្តានំ ឧបបជ្ជ-
 ត្តានំ តេសំ យានិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ បញ្ញិន្ទ្រិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន បញ្ញិន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ តស្ស យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ឯសទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ឃានីន្ទ្រិយ
 របស់សត្វ អ្នកមិនមានឃានៈ អ្នកមិនមានហេតុ ទាំងអស់នោះ កាលច្បុក
 កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង សទ្ធិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ។
 មួយទៀត សទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ឃានីន្ទ្រិយ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ សទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមាន
 ឃានៈ អ្នកមិនមានហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង
 ឯឃានីន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ សទ្ធិន្ទ្រិយ
 របស់សត្វ អ្នកមិនមានហេតុ អ្នកមិនមានឃានៈ ទាំងអស់នោះ កាលច្បុក
 កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង ឃានីន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ។

[២៤២] ឃានីន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង បញ្ញាទ្រិយ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ឃានីន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកជាញា-
 ណសម្បយុត្ត អ្នកមិនមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិន
 កើតឡើង ឯបញ្ញាទ្រិយ របស់សត្វ ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើត
 ឡើងទេ ឃានីន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកជាញាណវិប្បយុត្ត អ្នកមិនមាន
 ឃានៈ ទាំងអស់នោះ កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង
 បញ្ញាទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ។ មួយទៀត បញ្ញាទ្រិយ របស់សត្វ
 ណា មិនកើតឡើង ឃានីន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិក្ខិតំ

ញាណវប្បយុត្តានំ សយានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
មញ្ញិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ យានិន្ទ្រិយំ
ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចវន្តានំ ញាណវប្បយុត្តានំ
អយានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ មញ្ញិន្ទ្រិយញ្ច ន
ឧប្បជ្ជតិ យានិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(២២៣) យស្ស យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អយានកានំ សច្ចត្ថកានំ
ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ
ច តេសំ មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចវន្តានំ
អច្ចត្ថកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ យានិន្ទ្រិយញ្ច ន
ឧប្បជ្ជតិ មនិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា
បន មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស យានិន្ទ្រិយំ ន
ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

(២២៤) យស្ស ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ បុរិសានំ ឧប-
បជ្ជន្តានំ តេសំ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច
តេសំ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចវន្តានំ
ន ឥត្ថិនំ ន បុរិសានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ឥត្ថិន្ទ្រិ-
យញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ បុរិសិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

បញ្ចិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកជាញាណវិប្បយុត្ត អ្នកមានឃានៈ ទាំងនោះ
កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ឯឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ បញ្ចិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកជាញាណវិប្បយុត្ត
អ្នកមិនមានឃានៈ ទាំងអស់នោះ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មិន
កើតឡើងផង ឃានិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ។

[២៤៣] ឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មនិន្ទ្រិយ
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមាន
ចិត្ត អ្នកមិនមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង
ឯមនិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ឃានិន្ទ្រិយ
របស់សត្វ អ្នកមិនមានចិត្ត ទាំងអស់នោះ កាលច្បុត កាលចាប់
បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង មនិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ។ មួយ
ទៀត មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ឃានិន្ទ្រិយ របស់
សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[២៤៤] ឥត្តិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង បុរិសិន្ទ្រិយ
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ឥត្តិន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ
កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ឯបុរិសិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ឥត្តិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមែន
ជាស្រី អ្នកមិនមែនជាបុរស ទាំងអស់នោះ កាលច្បុត កាល
ចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង បុរិសិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ។

យស្ស វា បន បុរិសិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 ឥត្ថិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ ឥត្ថំ ឧបបជ្ជន្តំ តាសំ
 បុរិសិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ លោ ច តាសំ ឥត្ថិទ្ធិយំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចរុន្តានំ ន បុរិសានំ ន ឥត្ថំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ បុរិសិទ្ធិយេវា ន ឧប្បជ្ជតិ
 ឥត្ថិទ្ធិយេវា ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(២៤៥) យស្ស ឥត្ថិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 ជីវិតិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ ន ឥត្ថំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ ឥត្ថិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ លោ ច តេសំ ជីវិតិទ្ធិយំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចរុន្តានំ តេសំ ឥត្ថិទ្ធិយេវា ន
 ឧប្បជ្ជតិ ជីវិតិទ្ធិយេវា ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា
 បន ជីវិតិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ឥត្ថិទ្ធិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមន្តា ។

(២៤៦) យស្ស ឥត្ថិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 សោមនស្សិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ ន ឥត្ថំ សោ-
 មនស្សន ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ឥត្ថិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 លោ ច តេសំ សោមនស្សិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 សព្វេសំ ចរុន្តានំ ន ឥត្ថំ វិនា សោមនស្សន
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ឥត្ថិទ្ធិយេវា ន ឧប្បជ្ជតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មួយទៀត បុរិសទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ឥតទ្រិយ របស់
 សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ បុរិសទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ កាល
 ចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ឯឥតទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ មិន
 មែនជាមិនកើតឡើងទេ បុរិសទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជាបុរស
 មិនមែនជាស្រ្តី ទាំងអស់នោះ កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើត
 ឡើងផង ឥតទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ។

(២៤៥) ឥតទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ជីវិតទ្រិយ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ឥតទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជា
 ស្រ្តី ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ឯជីវិតទ្រិយ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ឥតទ្រិយ របស់សត្វទាំង
 អស់នោះ កាលច្បុក មិនកើតឡើងផង ជីវិតទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ។
 មួយទៀត ជីវិតទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ឥតទ្រិយ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

(២៤៦) ឥតទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សោម-
 នស្សទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ឥតទ្រិយ របស់
 សត្វ មិនមែនជាស្រ្តី ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយសោម-
 នស្ស មិនកើតឡើង ឯសោមនស្សទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជាមិនកើតឡើងទេ ឥតទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជាស្រ្តី ទាំងអស់នោះ
 កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរវាកសោមនស្ស មិនកើតឡើងផង

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិក្ខារិរោ

សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន
សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន
ឧប្បជ្ជតីតិ ។ វិណា សោមនស្សេន ឥត្ថិន្ទំ ឧបបជ្ជន្តិន្ទំ
តាសំ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តាសំ
ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចរុន្តានំ វិណា សោម-
នស្សេន ន ឥត្ថិន្ទំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សោម-
នស្សិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(២៤៧) យស្ស ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ន ឥត្ថិន្ទំ ឧបេក្ខាយ
ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច
តេសំ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចរុន្តានំ ន
ឥត្ថិន្ទំ វិណា ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ឥត្ថិន្ទ្រិ-
យញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។
យស្ស វា បន ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ វិណា ឧបេក្ខាយ ឥត្ថិន្ទំ
ឧបបជ្ជន្តិន្ទំ តាសំ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច
តាសំ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចរុន្តានំ វិណា
ឧបេក្ខាយ ន ឥត្ថិន្ទំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ឧបេក្ខិន្ទ្រិ-
យញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

តន្ត្រីយយមកៈ បរត្តិវារៈ

សោមនស្សន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ។ មួយទៀត សោមនស្សន្ទ្រិយ
របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ឥតន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើត
ឡើងឬ ។ សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
វៀរចាកសោមនស្ស មិនកើតឡើង ឯឥតន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ
មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែន
ជាស្រ្តី ទាំងអស់នោះ កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាក
សោមនស្ស មិនកើតឡើងផង ឥតន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ។

(២៤៧) ឥតន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ឧបេក្ខន្ទ្រិយ
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ឥតន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជា
ស្រ្តីទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយឧបេក្ខា មិនកើតឡើង ឯ
ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ឥតន្ទ្រិយ
របស់សត្វ មិនមែនជាស្រ្តី ទាំងអស់នោះ កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ
វៀរចាកឧបេក្ខា មិនកើតឡើងផង ឧបេក្ខន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ។
មួយទៀត ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ឥតន្ទ្រិយ
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ
កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកឧបេក្ខា មិនកើតឡើង ឯឥតន្ទ្រិយ របស់
ស្រ្តីទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិន
មែនជាស្រ្តី ទាំងអស់នោះ កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាក
ឧបេក្ខា មិនកើតឡើងផង ឥតន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

(២៤៨) យស្ស ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស សទ្ធិ-
 ប្បិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ ។ ន ឥត្ថំនំ សហោតុកានំ ឧប-
 បជ្ឈន្តានំ តេសំ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ នោ ច តេសំ
 សទ្ធិប្បិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ សព្វេសំ បវន្តានំ ន ឥត្ថំនំ
 អហោតុកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច ន
 ឧប្បជ្ឈតិ សទ្ធិប្បិយញ្ច ន ឧប្បជ្ឈតិ ។ យស្ស វា បន
 សទ្ធិប្បិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្ប-
 ជ្ឈតិ ។ អហោតុកានំ ឥត្ថំនំ ឧបបជ្ឈន្តំនំ តាសំ
 សទ្ធិប្បិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ នោ ច តាសំ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ឈតិ សព្វេសំ បវន្តានំ អហោតុកានំ ន
 ឥត្ថំនំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ សទ្ធិប្បិយញ្ច ន ឧប្បជ្ឈតិ
 ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ឈតិ ។

(២៤៩) យស្ស ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស
 បញ្ញាប្បិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ ។ ន ឥត្ថំនំ ញ្ញាណសម្ម-
 យុត្តានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ
 នោ ច តេសំ បញ្ញាប្បិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ សព្វេសំ
 បវន្តានំ ន ឥត្ថំនំ ញ្ញាណវិប្បយុត្តានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ
 តេសំ ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ឈតិ បញ្ញាប្បិយញ្ច ន
 ឧប្បជ្ឈតិ ។ យស្ស វា បន បញ្ញាប្បិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

(២៤៨) ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សុទ្ធិន្ទ្រិយ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែន
 ជាស្រ្តី អ្នកប្រកបដោយហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិន
 កើតឡើង ឯសុទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង
 ទេ ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជាស្រ្តី អ្នកមិនមានហេតុ ទាំង
 អស់នោះ កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង សុទ្ធិន្ទ្រិយ
 មិនកើតឡើងផង ។ មួយទៀត សុទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើត
 ឡើង ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ សុទ្ធិន្ទ្រិយ
 របស់ស្រ្តី អ្នកមិនមានហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង
 ឯឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ សុទ្ធិន្ទ្រិយ
 របស់សត្វ មិនមែនជាស្រ្តី អ្នកមិនមានហេតុ ទាំងអស់នោះ កាលច្បុក
 កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង ឥត្ថិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ។

(២៤៩) ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង បញ្ចិន្ទ្រិយ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែន
 ជាស្រ្តី អ្នកជាញាណសម្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើត
 ឡើង ឯបញ្ចិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ
 ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជាស្រ្តី អ្នកជាញាណវិប្បយុត្ត ទាំងអស់
 នោះ កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង បញ្ចិន្ទ្រិយ មិន
 កើតឡើងផង ។ មួយទៀត បញ្ចិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិព្វិវារោ

តស្ស ឥន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ញាណាវិប្បយុត្តានំ
ឥន្ទ្រិយំ ឧបបជ្ជន្តានំ តាសំ បញ្ញាឥន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ
ច តាសំ ឥន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចរន្តានំ
ញាណាវិប្បយុត្តានំ ន ឥន្ទ្រិយំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
បញ្ញាឥន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ឥន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(២៥០) យស្ស ឥន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
មនិឥន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ន ឥន្ទ្រិយំ សច្ចត្តកានំ
ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ឥន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច
តេសំ មនិឥន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចរន្តានំ
អច្ចត្តកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ឥន្ទ្រិយញ្ច ន
ឧប្បជ្ជតិ មនិឥន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា
បន មនិឥន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ឥន្ទ្រិយំ ន
ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

(២៥១) យស្ស បុរិសិឥន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
ជីវិតិឥន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ន បុរិសានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
តេសំ បុរិសិឥន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ
ជីវិតិឥន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចរន្តានំ តេសំ បុរិ-
សិឥន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ជីវិតិឥន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិត្តិវរៈ

ឥត្តិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ បញ្ចិន្ទ្រិយ របស់
ស្រ្តី អ្នកជាញាណវិប្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើត
ឡើង ឯឥត្តិន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ
បញ្ចិន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជាស្រ្តី អ្នកជាញាណវិប្បយុត្ត ទាំង
អស់នោះ កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង ឥត្តិន្ទ្រិយ
មិនកើតឡើងផង ។

[២៥០] ឥត្តិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មនិន្ទ្រិយ
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ឥត្តិន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែន
ជាស្រ្តី អ្នកមានចិត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង
ឯមនិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ឥត្តិន្ទ្រិយ
របស់សត្វ អ្នកមិនមានចិត្ត ទាំងអស់នោះ កាលច្បុក កាលចាប់
បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង មនិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ។ មួយ
ទៀត មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ឥត្តិន្ទ្រិយ របស់
សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[២៥១] បុរិសិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ជីវិតិន្ទ្រិយ
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ បុរិសិន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែន
ជាបុរស ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ឯជីវិតិន្ទ្រិយ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ បុរិសិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំង
អស់នោះ កាលច្បុក មិនកើតឡើងផង ជីវិតិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ។

យស្ស វា បន ជីវិតិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

(២៥២) យស្ស បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ន បុរិសានំ
សោមនស្សេន ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន
ឧប្បជ្ជតិ ឆោ ច តេសំ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
សព្វេសំ ចវន្តានំ ន បុរិសានំ វិនា សោមនស្សេន
ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ បុរិសិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ
សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន
សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស បុរិសិន្ទ្រិយំ
ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ វិនា សោមនស្សេន បុរិសានំ
ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
ឆោ ច តេសំ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ
ចវន្តានំ វិនា សោមនស្សេន ន បុរិសានំ ឧប-
បជ្ជន្តានំ តេសំ សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ
បុរិសិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(២៥៣) យស្ស បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ន បុរិសានំ ឧបេ-
ក្ខាយ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មួយទៀត ជីវិតន្ត្រីយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង បុរិសន្ត្រីយ
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[២៥២] បុរិសន្ត្រីយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សោម-
នស្សន្ត្រីយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ បុរិសន្ត្រីយ របស់
សត្វ មិនមែនជាបុរស ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយ-
សោមនស្ស មិនកើតឡើង ឯសោមនស្សន្ត្រីយ របស់សត្វទាំង
នោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ បុរិសន្ត្រីយ របស់សត្វ មិនមែន
ជាបុរស ទាំងអស់នោះ កាលច្បួត កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាក
សោមនស្ស មិនកើតឡើងផង សោមនស្សន្ត្រីយ មិនកើតឡើងផង ។
មួយទៀត សោមនស្សន្ត្រីយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង បុរិស-
ន្ត្រីយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ សោមនស្សន្ត្រីយ របស់
បុរសទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកសោមនស្ស មិនកើតឡើង
ឯបុរិសន្ត្រីយ របស់បុរសទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ សោម-
នស្សន្ត្រីយ របស់សត្វ មិនមែនជាបុរស ទាំងអស់នោះ កាលច្បួត
កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកសោមនស្ស មិនកើតឡើងផង បុរិសន្ត្រីយ
មិនកើតឡើងផង ។

[២៥៣] បុរិសន្ត្រីយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ឧបេក្ខន្ត្រីយ
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ បុរិសន្ត្រីយ របស់សត្វ មិនមែន
ជាបុរស ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយឧបេក្ខា មិនកើតឡើង

ព្រឹត្តិយយមកេ បរិក្ខិតំ

ឆោ ច តេសំ ឧបេក្ខិត្ត្រ័យំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ
 ចរុត្តានំ ន បុរិសានំ វិនា ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជត្តានំ
 តេសំ បុរិសិត្ត្រ័យញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្ខិត្ត្រ័យញ្ច ន
 ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន ឧបេក្ខិត្ត្រ័យំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស បុរិសិត្ត្រ័យំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ វិនា ឧបេក្ខាយ
 បុរិសានំ ឧបបជ្ជត្តានំ តេសំ ឧបេក្ខិត្ត្រ័យំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 ឆោ ច តេសំ បុរិសិត្ត្រ័យំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ
 ចរុត្តានំ វិនា ឧបេក្ខាយ ន បុរិសានំ ឧបបជ្ជត្តានំ
 តេសំ ឧបេក្ខិត្ត្រ័យញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ បុរិសិត្ត្រ័យញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(២៥២) យស្ស បុរិសិត្ត្រ័យំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 សទ្ធិត្ត្រ័យំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ ន បុរិសានំ សហេតុកា-
 នំ ឧបបជ្ជត្តានំ តេសំ បុរិសិត្ត្រ័យំ ន ឧប្បជ្ជតិ ឆោ
 ច តេសំ សទ្ធិត្ត្រ័យំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចរុត្តានំ
 ន បុរិសានំ អហេតុកានំ ឧបបជ្ជត្តានំ តេសំ បុរិ-
 សិត្ត្រ័យញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ សទ្ធិត្ត្រ័យញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។
 យស្ស វា បន សទ្ធិត្ត្រ័យំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 បុរិសិត្ត្រ័យំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ អហេតុកានំ
 បុរិសានំ ឧបបជ្ជត្តានំ តេសំ សទ្ធិត្ត្រ័យំ ន ឧប្បជ្ជតិ

តន្ត្រីយយមកៈ បរិក្ខារៈ

ឯឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ បុរិសន្ធិយ
របស់សត្វ មិនមែនជាបុរស ទាំងអស់នោះ កាលច្បុក កាលចាប់
បដិសន្ធិ វៀរចាកឧបេក្ខា មិនកើតឡើងផង ឧបេក្ខន្ធិយ មិនកើត
ឡើងផង ។ មួយទៀត ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង
បុរិសន្ធិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ឧបេក្ខន្ធិយ
របស់បុរស ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកឧបេក្ខា មិនកើត
ឡើង ឯបុរិសន្ធិយ របស់បុរសទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ
ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វ មិនមែនជាបុរស ទាំងអស់នោះ កាលច្បុក
កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកឧបេក្ខា មិនកើតឡើងផង បុរិសន្ធិយ
មិនកើតឡើងផង ។

(២៥២) បុរិសន្ធិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សន្ធិន្ធិយ
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ បុរិសន្ធិយ របស់សត្វ មិនមែន
ជាបុរស អ្នកប្រកបដោយហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិន
កើតឡើង ឯសន្ធិន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង
ទេ បុរិសន្ធិយ របស់សត្វ មិនមែនជាបុរស អ្នកមិនមានហេតុ ទាំង
អស់នោះ កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង សន្ធិន្ធិយ
មិនកើតឡើងផង ។ មួយទៀត សន្ធិន្ធិយ របស់សត្វណា មិនកើត
ឡើង បុរិសន្ធិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ សន្ធិន្ធិយ របស់
បុរស អ្នកមិនមានហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង

នោ ច តេសំ បុរិសិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចរន្តានំ
អហេតុកានំ ន បុរិសានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ សន្ធិន្ធិ-
យញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ បុរិសិន្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(២៥៥) យស្ស បុរិសិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
បញ្ញិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ន បុរិសានំ ញ្ញាណា-
សម្បយុត្តានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ បុរិសិន្ធិយំ ន ឧប្ប-
ជ្ជតិ នោ ច តេសំ បញ្ញិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ
ចរន្តានំ ន បុរិសានំ ញ្ញាណាវិប្បយុត្តានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
តេសំ បុរិសិន្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ បញ្ញិន្ធិយញ្ច ន
ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន បញ្ញិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
តស្ស បុរិសិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ញ្ញាណាវិប្បយុត្តានំ
បុរិសានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ បញ្ញិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
នោ ច តេសំ បុរិសិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ
ចរន្តានំ ញ្ញាណាវិប្បយុត្តានំ ន បុរិសានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
តេសំ បញ្ញិន្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ បុរិសិន្ធិយញ្ច
ន ឧប្បជ្ជតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ឯបុរិសទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ សទ្ធិ-
ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជាបុរស អ្នកមិនមានហេតុ ទាំងអស់
នោះ កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង បុរិសទ្រិយ
មិនកើតឡើងផង ។

[២៥៥] បុរិសទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង បញ្ញា-
ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ បុរិសទ្រិយ របស់សត្វ
មិនមែនជាបុរស ជាញាណវិប្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
មិនកើតឡើង ឯបញ្ញាទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើត
ឡើងទេ បុរិសទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជាបុរស ជាញាណវិប្បយុត្ត
ទាំងអស់នោះ កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង
បញ្ញាទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ។ មួយទៀត បញ្ញាទ្រិយ របស់សត្វ
ណា មិនកើតឡើង បុរិសទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។
បញ្ញាទ្រិយ របស់បុរស ជាញាណវិប្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិ-
សន្ធិ មិនកើតឡើង ឯបុរិសទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ មិនមែនជា
មិនកើតឡើងទេ បញ្ញាទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជាបុរស ជាញាណ
វិប្បយុត្ត ទាំងអស់នោះ កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើត
ឡើងផង បុរិសទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ។

គម្ពីរយមកេ បវត្តវារោ

[២៥៦] យស្ស បុរិសិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 មនិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ន បុរិសានំ សច្ចត្តកានំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ បុរិសិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ
 ច តេសំ មនិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចវន្តានំ
 អច្ចត្តកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ បុរិសិទ្ធិយញ្ច ន
 ឧប្បជ្ជតិ មនិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន
 មនិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស បុរិសិទ្ធិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមត្តា ។

[២៥៧] យស្ស ជីវិតិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 សោមនស្សិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស
 វា បន សោមនស្សិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ជីវិតិ-
 ទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ វិណ សោមនស្សេន ឧបបជ្ជ-
 ន្តានំ បវត្តេ សោមនស្សវិប្បយុត្តច្ចត្តស្ស ឧប្បាទក្ខ-
 ណោ តេសំ សោមនស្សិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច
 តេសំ ជីវិតិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចវន្តានំ បវត្តេ
 ច្ចត្តស្ស កង្កក្ខណោ តេសំ សោមនស្សិទ្ធិយញ្ច ន
 ឧប្បជ្ជតិ ជីវិតិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

[២៥៨] យស្ស ជីវិតិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

[២៥៦] បុរិស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មន្ទ្រិយ
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ បុរិស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែន
ជាបុរស អ្នកមានចិត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ឯ
មន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ បុរិស្សន្ទ្រិយ
របស់សត្វ អ្នកមិនមានចិត្ត ទាំងអស់នោះ កាលច្បុក កាលចាប់បដិ-
សន្ធិ មិនកើតឡើងផង មន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ។ មួយទៀត
មន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង បុរិស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ
មិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[២៥៧] ជីវិត្តន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សោម-
នស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយទៀត
សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ជីវិត្តន្ទ្រិយ របស់
សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ
កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកសោមនស្ស មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បា-
ទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកសោមនស្ស ក្នុងបរិក្ខិតកាល ឯជីវិត្ត-
ន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ សោមនស្សន្ទ្រិយ
របស់សត្វ ទាំងអស់នោះ កាលច្បុក មិនកើតឡើងផង ជីវិត្តន្ទ្រិយ
មិនកើតឡើងផង ក្នុងក្នុងក្ខណៈ នៃចិត្ត ក្នុងបរិក្ខិតកាល ។

[២៥៨] ជីវិត្តន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង

តស្ស ឧបេក្ខិត្ត្រ្យំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស
 វា បន ឧបេក្ខិត្ត្រ្យំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ជីវិត្ត្រ្យំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ ។ វិនា ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជន្តានំ បវត្តេ
 ឧបេក្ខាវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ ឧបេ-
 ក្ខិត្ត្រ្យំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ ជីវិត្ត្រ្យំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ បវន្តានំ បវត្តេ ចិត្តស្ស កដ្ឋក្ខណោ
 តេសំ ឧបេក្ខិត្ត្រ្យញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ជីវិត្ត្រ្យញ្ច ន
 ឧប្បជ្ជតិ ។

(២៥៧) យស្ស ជីវិត្ត្រ្យំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 សទ្ធិត្ត្រ្យំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 បន សទ្ធិត្ត្រ្យំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ជីវិត្ត្រ្យំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ ។ អហេតុកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ បវត្តេ
 សទ្ធាវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ សទ្ធិត្ត្រ្យំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ ជីវិត្ត្រ្យំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 សព្វេសំ បវន្តានំ បវត្តេ ចិត្តស្ស កដ្ឋក្ខណោ តេសំ
 សទ្ធិត្ត្រ្យញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ជីវិត្ត្រ្យញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(២៦០) យស្ស ជីវិត្ត្រ្យំ ន ឧប្បជ្ជតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយទៀត
 ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ
 មិនកើតឡើងឬ ។ ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វ ទាំងនោះ កាលចាប់
 បដិសន្ធិ វៀរចាកឧបេក្ខា មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែល
 ប្រាសចាកឧបេក្ខា ក្នុងបវត្តិកាល ឯជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វទាំងអស់នោះ កាល
 ច្បុត មិនកើតឡើងផង ជីវិតន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងក្នុងក្ខណៈ
 នៃចិត្ត ក្នុងបវត្តិកាល ។

(២៥៩) ជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សន្ធិន្ទ្រិយ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយទៀត សន្ធិន្ទ្រិយ
 របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើត
 ឡើងឬ ។ សន្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានហេតុ ទាំងនោះ កាល
 ចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាស
 ចាកសន្ធា ក្នុងបវត្តិកាល ឯជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វ ទាំងនោះ មិន
 មែនជាមិនកើតឡើងទេ សន្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងអស់នោះ កាលច្បុត
 មិនកើតឡើងផង ជីវិតន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងក្នុងក្ខណៈ នៃចិត្ត
 ក្នុងបវត្តិកាល ។

(២៦០) ជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង

តម្រិះយមកេ បរិច្ឆេទិកា

តស្ស បញ្ញាទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស
 វា បន បញ្ញាទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ជីវិតទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ ។ ញាណាវប្បយុត្តានំ ឧបបជ្ជន្តានំ បវត្តេ
 ញាណាវប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ បញ្ញា-
 ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ប តេសំ ជីវិតទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ បវត្តានំ បវត្តេ ចិត្តស្ស កង្កក្ខ-
 ណោ តេសំ បញ្ញាទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ជីវិតទ្រិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(២៦១) យស្ស ជីវិតទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 មនិទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន
 មនិទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ជីវិតទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជ-
 តិ ។ អចិត្តកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ^(១) តេសំ មនិទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ នោ ប តេសំ ជីវិតទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 សព្វេសំ បវត្តានំ បវត្តេ ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ តេសំ
 មនិទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ជីវិតទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(២៦២) យស្ស សោមនស្សិទ្ធិយំ ន ឧប្ប-
 ជ្ជតិ តស្ស ឧបេក្ខិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។

១ ឧ. និរោធសមាបន្តានំ អសញ្ញាសន្តានំ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិត្តិវរៈ

បញ្ចិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយទៀត បញ្ចិន្ទ្រិយ
របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើត
ឡើងឬ ។ បញ្ចិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកប្រាសចាកញ្ញាណ ទាំងនោះ
កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាស
ចាកញ្ញាណ ក្នុងបរិត្តិកាល ឯជីវិតិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
ជាមិនកើតឡើងទេ បញ្ចិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងអស់នោះ កាលច្បុត
មិនកើតឡើងផង ជីវិតិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងក្នុងក្ខណៈ នៃ
ចិត្ត ក្នុងបរិត្តិកាល ។

(២៦១) ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មនិន្ទ្រិយ
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មនិន្ទ្រិយ
របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង
ឬ ។ មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានចិត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់
បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ឯជីវិតិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា
មិនកើតឡើងទេ មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងអស់នោះ កាលច្បុត មិន
កើតឡើងផង ជីវិតិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងក្នុងក្ខណៈ នៃចិត្ត
ក្នុងបរិត្តិកាល ។

(២៦២) សោមនស្សិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង
ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។

(១) ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជន្តានំ បរត្ថេ ឧបេក្ខាសម្បយុត្ត-
 ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 សព្វេសំ ចិត្តស្ស ភន្តក្ខណោ សោមនស្សវិប្បយុត្ត-
 ឧបេក្ខាវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ និរោធសមា-
 បន្នានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ន
 ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា
 បន ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស សោម-
 នស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ សោមនស្សេន ឧបបជ្ជ-
 ន្តានំ បរត្ថេ សោមនស្សសម្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បា-
 ទក្ខណោ តេសំ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច
 តេសំ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចិត្តស្ស
 ភន្តក្ខណោ ឧបេក្ខាវិប្បយុត្តសោមនស្សវិប្បយុត្ត-
 ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ និរោធសមាបន្នានំ អសញ្ញា-
 សត្តានំ តេសំ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ សោម-
 នស្សិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(២៦៣) យស្ស សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន(២)
 ឧប្បជ្ជតិ តស្ស សុទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។

១ ឧ. ធម្មន្តេ វិវា សោមនស្សោតិ ទិស្សន្តំ ។ ២ ឧ. ន-សព្វោ នត្តិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយឧបេក្ខា
 មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា ក្នុងប-
 វត្តិកាល ឯឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ
 សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងអស់នោះ គឺពួកសត្វ ដែលចូលកាន់
 និរោធន៍ និងពួកអសញ្ញាសត្វ មិនកើតឡើងផង ឧបេក្ខន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង
 ផង ក្នុងក្នុងក្ខណៈ នៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាស
 ចាកសោមនស្ស ទាំងប្រាសចាកឧបេក្ខា ។ មួយទៀត ឧបេក្ខន្ទ្រិយ
 របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិន
 កើតឡើងឬ ។ ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
 ដោយសោមនស្ស មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រ-
 កបដោយសោមនស្ស ក្នុងបវត្តិកាល ឯសោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំង
 អស់នោះ គឺពួកសត្វដែលចូលកាន់និរោធន៍ និងពួកអសញ្ញាសត្វ មិនកើត
 ឡើងផង សោមនស្សន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងក្នុងក្ខណៈ នៃចិត្ត
 និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្ត ដែលប្រាសចាកឧបេក្ខា ទាំងប្រាស
 ចាកសោមនស្ស ។

(២៦៣) សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិន
 កើតឡើង សន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។

ត្រ័យយមកេ បរិក្ខារំ

វិបា សោមនស្សនំ សហេតុកាមំ ឧបបដ្ឋន្តានំ បរិត្តេ
 ។ មនស្សវិប្បយុត្តសម្មាសម្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បា-
 នក្ខណោ តេសំ សោមនស្សន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ
 ច តេសំ សន្ទិទ្ធទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចិត្តស្ស
 កង្កក្ខណោ សោមនស្សវិប្បយុត្តសម្មាសម្បយុត្តចិត្តស្ស
 ឧប្បានក្ខណោ និរោធសមាបដ្ឋានំ អសញ្ញាសត្តានំ
 តេសំ សោមនស្សន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ សន្ទិទ្ធទ្រិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន សន្ទិទ្ធទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស សោមនស្សន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ បរិត្តេ
 សម្មាសម្បយុត្តសោមនស្សសម្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បានក្ខ-
 ណោ តេសំ សន្ទិទ្ធទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ
 សោមនស្សន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចិត្តស្ស
 កង្កក្ខណោ សម្មាសម្បយុត្តសោមនស្សវិប្បយុត្តចិត្តស្ស
 ឧប្បានក្ខណោ និរោធសមាបដ្ឋានំ អសញ្ញាសត្តានំ
 តេសំ សន្ទិទ្ធទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ សោមនស្សន្ទ្រិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(២៦៤) យស្ស សោមនស្សន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ តស្ស បញ្ញាទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បវត្តិវាៈ

សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកប្រកបដោយហេតុ ទាំងនោះ កាល
 ចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកសោមនស្ស មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្ត
 ដែលប្រាសចាកសោមនស្សទាំងប្រកបដោយសទ្ធា ក្នុងបវត្តិកាល ឯសទ្ធិ-
 ន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ សោមនស្សន្ទ្រិយ
 របស់សត្វទាំងអស់នោះ គឺពួកសត្វដែលចូលកាន់និរោធន៍ និងពួកអសញ្ញា-
 សត្វ មិនកើតឡើងផង សទ្ធិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងកងក្ខណៈ
 នៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកសោមនស្សទាំង
 ប្រាសចាកសទ្ធា ។ មួយទៀត សទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើត
 ឡើង សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ សទ្ធិន្ទ្រិយ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាស
 ចាកសទ្ធា ទាំងប្រកបដោយសោមនស្ស ក្នុងបវត្តិកាល ឯសោមនស្ស-
 ន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ សទ្ធិន្ទ្រិយ របស់
 សត្វទាំងអស់នោះ គឺពួកសត្វដែលចូលកាន់និរោធន៍ និងពួកអសញ្ញាសត្វ
 មិនកើតឡើងផង សោមនស្សន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងកងក្ខណៈ
 នៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកសទ្ធា ទាំងប្រាស
 ចាកសោមនស្ស ។

[២៦៤] សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិន
 កើតឡើង បញ្ញន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។

វិនា សោមនស្សេន ញាណាសម្បយុត្តានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 បវត្តេ សោមនស្ស វិប្បយុត្ត ញាណាសម្បយុត្តចិត្តស្ស
 ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ សោមនស្សន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 ឆោ ច តេសំ បញ្ញន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចិត្តស្ស
 កង្កក្ខណោ សោមនស្ស វិប្បយុត្ត ញាណា វិប្បយុត្ត-
 ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ និរោធសមាបន្នានំ អសញ្ញ-
 សត្តានំ តេសំ សោមនស្សន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ
 បញ្ញន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន បញ្ញន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស សោមនស្សន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។
 ញាណាវិប្បយុត្តានំ សោមនស្សេន ឧបបជ្ជន្តានំ បវត្តេ
 ញាណាវិប្បយុត្តសោមនស្សសម្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្ប-
 ាទក្ខណោ តេសំ បញ្ញន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ឆោ ច តេសំ
 សោមនស្សន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចិត្តស្ស
 កង្កក្ខណោ ញាណាវិប្បយុត្តសោមនស្សវិប្បយុត្តចិត្តស្ស
 ឧប្បាទក្ខណោ និរោធសមាបន្នានំ អសញ្ញសត្តានំ
 តេសំ បញ្ញន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ សោមនស្សន្ទ្រិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(២៦៥) យស្ស សោមនស្សន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ តស្ស មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វ ជាញាណសម្បយុត្ត ទាំងនោះ កាល
 ចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកសោមនស្ស មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ
 នៃចិត្តដែលប្រាសចាកសោមនស្សទាំងប្រកបដោយញាណ ក្នុងបវត្តិកាល
 ឯបញ្ញន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ សោម-
 នស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វ ទាំងអស់នោះ គឺពួកសត្វដែលចូលកាន់និរោធន៍
 និងពួកអសញ្ញាសត្វ មិនកើតឡើងផង បញ្ញន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង
 ក្នុងក្នុងក្ខណៈ នៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាក
 សោមនស្សទាំងប្រាសចាកញាណ ។ មួយទៀត បញ្ញន្ទ្រិយ របស់
 សត្វណា មិនកើតឡើង សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើត
 ឡើងឬ ។ បញ្ញន្ទ្រិយ របស់សត្វ ជាញាណវិប្បយុត្ត ទាំងនោះ កាល
 ចាប់បដិសន្ធិ ដោយសោមនស្ស មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ
 នៃចិត្តដែលប្រាសចាកញាណទាំងប្រកបដោយសោមនស្ស ក្នុងបវត្តិកាល
 ឯសោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ
 បញ្ញន្ទ្រិយ របស់សត្វ ទាំងអស់នោះ គឺពួកសត្វដែលចូលកាន់និរោធន៍
 និងពួកអសញ្ញាសត្វ មិនកើតឡើងផង សោមនស្សន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង
 ផង ក្នុងក្នុងក្ខណៈ នៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាស
 ចាកញាណ ទាំងប្រាសចាកសោមនស្ស ។

(២៦៥) សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិន
 កើតឡើង មន្ទិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ *

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិក្ខិវារោ

វិនា សោមនស្សនិច្ឆេទំ ឧបបជ្ជន្តានំ បរិត្តេ
 សោមនស្សវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ
 សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ឆោ ច តេសំ មនិន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ និរោធស-
 មាបន្នានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជតិ មនិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា
 បន មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស សោមនស្សិន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមន្តា ។

(២៦៦) យស្ស ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 សន្និទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ វិនា ឧបេក្ខាយ សហេ-
 តុកានំ(១) ឧបបជ្ជន្តានំ បរិត្តេ ឧបេក្ខាវិប្បយុត្តសន្នា-
 សម្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ ឆោ ច តេសំ សន្និទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 សព្វេសំ ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ ឧបេក្ខាវិប្បយុត្តសន្នា-
 វិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ និរោធសមាបន្នានំ
 អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ
 សន្និទ្ធិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន សន្និទ្ធិន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។

តន្ត្រីយមកៈ បវត្តិកៈ

សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមានចិត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់
 បដិសន្ធិ វៀរចាកសោមនស្សមិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្ត
 ដែលប្រាសចាកសោមនស្ស ក្នុងបវត្តិកាល ឯមន្ត្រិយ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំង
 អស់នោះ គឺពួកសត្វដែលចូលកាន់និរោធន៍ និងពួកអសញ្ញាសត្វ មិន
 កើតឡើងផង មន្ត្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងក្នុងក្ខណៈ នៃចិត្ត ។
 មួយទៀត មន្ត្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សោមនស្សន្ទ្រិយ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[២៦៦] ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សន្និទ្ធន្ទ្រិយ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកប្រ-
 កបដោយហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកឧបេក្ខា មិន
 កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកឧបេក្ខាទាំងប្រកប
 ដោយសទ្ធា ក្នុងបវត្តិកាល ឯសន្និទ្ធន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជាមិនកើតឡើងទេ ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងអស់នោះ គឺពួកសត្វដែល
 ចូលកាន់និរោធន៍ និងពួកអសញ្ញាសត្វ មិនកើតឡើងផង សន្និទ្ធន្ទ្រិយ មិន
 កើតឡើងផង ក្នុងក្នុងក្ខណៈ នៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែល
 ប្រាសចាកឧបេក្ខាទាំងប្រាសចាកសទ្ធា ។ មួយទៀត សន្និទ្ធន្ទ្រិយ របស់
 សត្វណា មិនកើតឡើង ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។

អរោតុកានំ ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជន្តានំ បរត្ថេ
 សទ្ធាវិប្បយុត្តឧបេក្ខាសម្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ
 តេសំ សទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ ឧ-
 បេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ
 សទ្ធាវិប្បយុត្តឧបេក្ខាវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ
 និរោធសមាបន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ សទ្ធិន្ទ្រិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(២៦៧) យស្ស ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 បញ្ញិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ វិនា ឧបេក្ខាយ
 ញ្ញាណសម្បយុត្តានំ ឧបបជ្ជន្តានំ បរត្ថេ ឧបេ-
 ក្ខាវិប្បយុត្តញ្ញាណសម្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ
 តេសំ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ
 បញ្ញិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ^(១) ចិត្តស្ស
 កង្កក្ខណោ ឧបេក្ខាវិប្បយុត្តញ្ញាណវិប្បយុត្តចិត្តស្ស
 ឧប្បាទក្ខណោ និរោធសមាបន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ
 តេសំ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ បញ្ញិន្ទ្រិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន បញ្ញិន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។

១ ឧ ឯត្ថន្តរេ បរិន្ទានំ បរិន្ទេតិ ទិស្សន្តិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

សង្ខន្ធិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់
 បដិសន្ធិ ដោយឧបេក្ខា មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្ត
 ដែលប្រាសចាកសង្ខារទាំងប្រកបដោយឧបេក្ខា ក្នុងបវត្តិកាល ឯឧបេ-
 ក្ខន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ សង្ខន្ធិយ
 របស់សត្វទាំងអស់នោះ គឺពួកសត្វដែលចូលកាន់និរោធន៍ និងពួកអសញ្ញា-
 សត្វ មិនកើតឡើងផង ឧបេក្ខន្ធិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងក្នុងក្ខណៈ
 នៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្ត ដែលប្រាសចាកសង្ខារទាំងប្រាស
 ចាកឧបេក្ខា ។

(២៦៧) ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង បញ្ញន្ធិយ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វ ជាញាណ-
 សម្បយុត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកឧបេក្ខា មិនកើត
 ឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកឧបេក្ខាទាំងប្រកបដោយ
 ញាណ ក្នុងបវត្តិកាល ឯបញ្ញន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិន
 កើតឡើងទេ ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វទាំងអស់នោះ គឺពួកសត្វដែលចូល
 កាន់និរោធន៍ និងពួកអសញ្ញាសត្វ មិនកើតឡើងផង បញ្ញន្ធិយ មិនកើត
 ឡើងផង ក្នុងក្នុងក្ខណៈ នៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាស
 ចាកឧបេក្ខា ទាំងប្រាសចាកញាណ ។ មួយទៀត បញ្ញន្ធិយ របស់
 សត្វណា មិនកើតឡើង ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។

ព្រឹត្តិយមក បរិក្ខារ

ញាណវិប្បយុត្តានំ ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជនានំ បវត្ត
ញាណវិប្បយុត្តឧបេក្ខាសម្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខ-
ណោ តេសំ បញ្ញាទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ
ឧបេក្ខាទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ (១) ចិត្តស្ស
ភន្តក្ខណោ ញាណវិប្បយុត្ត ឧបេក្ខាវិប្បយុត្ត ចិត្តស្ស
ឧប្បាទក្ខណោ និរោធសមាបន្នានំ អសញ្ញាសត្តានំ
តេសំ បញ្ញាទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្ខាទ្រិយញ្ច
ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(២៦៨) យស្ស ឧបេក្ខាទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
មនិទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ វិនា ឧបេក្ខាយ សចិត្ត-
កានំ ឧបបជ្ជនានំ បវត្ត ឧបេក្ខាវិប្បយុត្តចិត្តស្ស
ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ ឧបេក្ខាទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ
ច តេសំ មនិទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចិត្តស្ស
ភន្តក្ខណោ និរោធសមាបន្នានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ
ឧបេក្ខាទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ មនិទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។
យស្ស វា បន មនិទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ឧបេ-
ក្ខាទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមន្តា ។

(២៦៩) យស្ស សទ្ធិទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ

ឥន្ទ្រិយ យមកៈ បរិវារៈ

បញ្ចិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកប្រាសចាកញាណ ទាំងនោះ កាល
ចាប់បដិសន្ធិ ដោយឧបេក្ខា មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃ
ចិត្ត ដែលប្រាសចាកញាណទាំងប្រកបដោយឧបេក្ខា ក្នុងបវត្តិកាល ឯ
ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ បញ្ច-
ិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងអស់នោះ គឺពួកសត្វដែលចូលកាន់និរោធិ ទាំង
ពួកអសញ្ញាសត្វ មិនកើតឡើងផង ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង
ក្នុងក្នុងក្ខណៈ នៃចិត្ត ទាំងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាក
ញាណទាំងប្រាសចាកឧបេក្ខា ។

(២៦៨) ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មនិ-
ន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់សត្វ
អ្នកមិនចិត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកឧបេក្ខា មិនកើត
ឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកឧបេក្ខា ក្នុងបវត្តិកាល
ឯមនិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ
របស់សត្វទាំងអស់នោះ គឺពួកសត្វដែលចូលកាន់និរោធិ ទាំងពួកអសញ្ញា-
សត្វ មិនកើតឡើងផង មនិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងក្នុងក្ខណៈ
នៃចិត្ត ។ មួយទៀត មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង
ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

(២៦៩) សន្ទិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង

តស្ស បញ្ញាទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតីតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន បញ្ញាទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស សទ្ធិ-
 ទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតីតិ ។ ញាណាវិប្បយុត្តានំ សហេតុ-
 កានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ បវត្តេ ញាណាវិប្បយុត្តសទ្ធាសម្ម-
 យុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ បញ្ញាទ្ធិយំ ន
 ឧប្បជ្ឈតិ នោ ច តេសំ សទ្ធិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ
 សព្វេសំ ចិត្តស្ស ភន្តក្ខណោ ញាណាវិប្បយុត្តសទ្ធា-
 វិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ និរោធសមាបន្នានំ
 អសញ្ញាសន្តានំ តេសំ បញ្ញាទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ឈតិ
 សទ្ធិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ឈតិ ។

(២៧០) យស្ស សទ្ធិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស
 មនិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតីតិ ។ អហេតុកានំ សចិត្តកានំ
 ឧបបជ្ឈន្តានំ បវត្តេ សទ្ធាវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខ-
 ណោ តេសំ សទ្ធិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ នោ ច តេសំ
 មនិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ សព្វេសំ ចិត្តស្ស ភន្តក្ខណោ
 និរោធសមាបន្នានំ អសញ្ញាសន្តានំ សទ្ធិទ្ធិយញ្ច ន
 ឧប្បជ្ឈតិ មនិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ឈតិ ។ យស្ស វា បន
 មនិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស សទ្ធិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈ-
 តីតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បញ្ញត្តិយ របស់ពាក្យនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ អើ ។ មួយ
ទៀត បញ្ញត្តិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង សុទ្ធិន្ទ្រិយ របស់
សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ បញ្ញត្តិយ របស់សត្វ ជាញាណវិប្បយុត្ត
អ្នកប្រកបដោយហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុង
ឧប្បាទកូណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកញាណទាំងប្រកបដោយសទ្ធា ក្នុង
បវត្តិកាល ឯសុទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង
ទេ បញ្ញត្តិយ របស់សត្វ ទាំងអស់នោះ គឺពួកសត្វដែលចូលកាន់
និរោធនិងពួកអសញ្ញាសត្វ មិនកើតឡើងផង សុទ្ធិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង
ផង ក្នុងក្លិនកូណៈ នៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទកូណៈ នៃចិត្តដែលប្រាស
ចាកញាណទាំងប្រាសចាកសទ្ធា ។

[២៧០] សុទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មនិ-
ន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ សុទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វ
អ្នកមិនមានហេតុ អ្នកមានចិត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើត
ឡើង ក្នុងឧប្បាទកូណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកសទ្ធា ក្នុងបវត្តិកាល
ឯមនិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ សុទ្ធិ-
ន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងអស់នោះ គឺពួកសត្វដែលចូលកាន់និរោធនិង
ពួកអសញ្ញាសត្វ មិនកើតឡើងផង មនិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុង
ក្លិនកូណៈ នៃចិត្ត ។ មួយទៀត មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិន
កើតឡើង សុទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិគ្គំវារោ

(២៧១) យស្ស បញ្ញាទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 មនិទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ញាណវិប្បយុត្តានំ សច្ចត្ថ-
 កានំ ឧបបជ្ជន្តានំ បរិត្តេ ញាណវិប្បយុត្តចិត្តស្ស
 ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ បញ្ញាទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ
 ច តេសំ មនិទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចិត្តស្ស
 កន្តក្ខណោ និរោធសមាបន្នានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ
 បញ្ញាទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ មនិទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។
 យស្ស វា បន មនិទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស បញ្ញា-
 ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

(២៧២) យត្ថ ចក្កទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ សោ-
 តិទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន
 សោតិទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ចក្កទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជ-
 តីតិ ។ អាមន្តា ។

(២៧៣) យត្ថ ចក្កទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ
 យានិទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន
 យានិទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ចក្កទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជ-
 តីតិ ។ រូបាវចរេ តត្ថ យានិទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ
 ច តត្ថ ចក្កទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ អសញ្ញាសត្តេ អរូបេ តត្ថ
 យានិទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ចក្កទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បវត្តិវេ:

[២៧១] បញ្ចិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង មនិន្ទ្រិយ
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ បញ្ចិន្ទ្រិយ របស់សត្វ ជាញាណ-
វិជ្ជាយុត្ត អ្នកមានចិត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង
ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកញាណ ក្នុងបវត្តិកាល ឯ
មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងទេ បញ្ចិន្ទ្រិយ
របស់សត្វទាំងអស់នោះ គឺពួកសត្វដែលចូលកាន់និរោធន៍ និងពួកអសញ្ញា-
សត្វ មិនកើតឡើងផង មនិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងក្នុងក្ខណៈ
នៃចិត្ត ។ មួយទៀត មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង
បញ្ចិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[២៧២] ចក្ខុន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សោតិន្ទ្រិយ
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត សោតិន្ទ្រិយ
មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
អើ ។

[២៧៣] ចក្ខុន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានិន្ទ្រិយ
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត ឃានិន្ទ្រិយ មិន
កើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ឃា-
និន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងបូជារបស់សត្វនោះ ឯចក្ខុន្ទ្រិយ មិនមែនជា
មិនកើតឡើង ក្នុងបូជារបស់សត្វនោះទេ ឃានិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង
ចក្ខុន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងអសញ្ញាសត្វ និងអរូបព្រហ្មនោះ ។

(២៧៤) យត្ថ ចក្កាទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ឥត្ថិទ្ធិយំ
 ។ បេ ។ បុរិសិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា
 បន បុរិសិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ចក្កាទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជ-
 តិ ។ រូបាវចរេ តត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច
 តត្ថ ចក្កាទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ អសញ្ញាសត្តេ អរូបេ តត្ថ
 បុរិសិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ចក្កាទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(២៧៥) យត្ថ ចក្កាទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ជីវិតិទ្ធិយំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ ។ ឧប្បជ្ជតិ ។ យត្ថ វា បន ជីវិតិទ្ធិយំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ចក្កាទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ នត្ថិ ។

(២៧៦) យត្ថ ចក្កាទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ សោ-
 មនស្សិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា
 បន សោមនស្សិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ចក្កាទ្ធិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមន្តា ។

(២៧៧) យត្ថ ចក្កាទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ឧបេ-
 ត្តិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ អរូបេ តត្ថ ចក្កាទ្ធិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តត្ថ ឧបេត្តិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ ចក្កាទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ឧបេត្តិ-
 ទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យត្ថ វា បន ឧបេត្តិទ្ធិយំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ចក្កាទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[២៧២] ចក្ខុន្ត្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឥត្តន្ត្រិយ ។ បេ ។
 បុរិសន្ត្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត បុរិសន្ត្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ត្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុរិសន្ត្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងរូបាវចរសត្វនោះ ឯចក្ខុន្ត្រិយ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងរូបាវចរសត្វនោះទេ បុរិសន្ត្រិយ មិនកើតឡើងផង ចក្ខុន្ត្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងអសព្វាសត្វ និងអរូបព្រហ្មនោះ ។

[២៧៥] ចក្ខុន្ត្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ជីវិតន្ត្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ កើតឡើង ។ មួយទៀត ជីវិតន្ត្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ត្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។

[២៧៦] ចក្ខុន្ត្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សោមនស្សន្ត្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត សោមនស្សន្ត្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ត្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[២៧៧] ចក្ខុន្ត្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឧបេក្ខន្ត្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចក្ខុន្ត្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងអរូបព្រហ្មនោះ ឯឧបេក្ខន្ត្រិយ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងអរូបព្រហ្មនោះទេ ចក្ខុន្ត្រិយ មិនកើតឡើងផង ឧបេក្ខន្ត្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងអសព្វាសត្វនោះ ។ មួយទៀត ឧបេក្ខន្ត្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ត្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិគ្គិវារោ

(២៧៨) យត្ថ ចក្កុន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ សន្ធិ-
 ទ្រ្ទិយំ ។ បេ ។ ចញ្ញាទ្រ្ទិយំ មនិទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។
 អរូបេ តត្ថ ចក្កុន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ លោ ច តត្ថ
 មនិទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ អសញ្ញាសត្ថេ តត្ថ ចក្កុន្ទ្រិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជតិ មនិទ្រ្ទិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យត្ថ វា
 បន មនិទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ចក្កុន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

(២៧៩) យត្ថ ឃានិទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ឥន្ទ្រិ-
 ទ្រ្ទិយំ ។ បេ ។ បុរិសិទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។
 យត្ថ វា បន បុរិសិទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ឃានិ-
 ទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

(២៨០) យត្ថ ឃានិទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ជីវិតទ្រ្ទិ-
 យំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ឧប្បជ្ជតិ ។ យត្ថ វា បន ជីវិតទ្រ្ទិយំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ឃានិទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ នត្ថ ។

(២៨១) យត្ថ ឃានិទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ សោ-
 មនស្សិទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ រូកាវចរេ តត្ថ ឃានិ-
 ទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ លោ ច តត្ថ សោមនស្សិទ្រ្ទិយំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ អសញ្ញាសត្ថេ អរូបេ តត្ថ ឃានិទ្រ្ទិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជតិ សោមនស្សិទ្រ្ទិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

និម្មិត្តយយមកៈ បរិក្ខារៈ

(២៧៨) ចក្ខុន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សន្និទ្ធន្ទ្រិយ ។ បេ ។
 ចញ្ញន្ទ្រិយ មនិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចក្ខុន្ទ្រិយ មិន
 កើតឡើង ក្នុងអរូបព្រហ្មនោះ ឯមនិន្ទ្រិយ មិនមែនជាមិនកើតឡើង
 ក្នុងអរូបព្រហ្មនោះទេ ចក្ខុន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង មនិន្ទ្រិយ មិនកើត
 ឡើងផង ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ។ មួយទៀត មនិន្ទ្រិយ មិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(២៧៩) ឃានិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឥត្តិន្ទ្រិយ
 ។ បេ ។ បុរិសិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយ
 ទៀត បុរិសិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានិន្ទ្រិយ មិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(២៨០) ឃានិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ជីវិតិន្ទ្រិយ
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ កើតឡើង ។ មួយទៀត ជីវិ-
 តិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះឬ ។ មិនមានទេ ។

(២៨១) ឃានិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សោមនស្ស-
 ន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ឃានិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង
 ក្នុងបូព៌ាវចរសត្វនោះ ឯសោមនស្សន្ទ្រិយ មិនមែនជាមិនកើតឡើង
 ក្នុងបូព៌ាវចរសត្វនោះទេ ឃានិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង សោមនស្ស-
 ន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងអសញ្ញាសត្វ និងអរូបព្រហ្មនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

យត្ថ វា បន សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ
 ឃានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមត្តា ។

(២៨២) យត្ថ ឃានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ឧបេ-
 ត្តិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ រូចាវចរេ អរូចាវចរេ តត្ថ
 ឃានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តត្ថ ឧបេត្តិន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ ឃានិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ
 ឧបេត្តិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យត្ថ វា បន
 ឧបេត្តិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ ឃានិន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមត្តា ។

(២៨៣) យត្ថ ឃានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ សន្និ-
 ទ្រិយំ ។ បេ ។ បញ្ញិន្ទ្រិយំ មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។
 រូចាវចរេ អរូចាវចរេ តត្ថ ឃានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 នោ ច តត្ថ មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ អសញ្ញាសត្តេ
 តត្ថ ឃានិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ មនិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្ប-
 ជ្ជតិ ។ យត្ថ វា បន មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ
 ឃានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមត្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មួយទៀត សោមនស្សន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានិន្ទ្រិយ
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(២៨២) ឃានិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ឃានិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងរូបា-
វចរសត្វ និងអរូបាវចរសត្វនោះ ឯឧបេក្ខិន្ទ្រិយ មិនមែនជាមិនកើតឡើង
ក្នុងរូបាវចរសត្វ និងអរូបាវចរសត្វនោះទេ ឃានិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង
ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ។ មួយទៀត
ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង
ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(២៨៣) ឃានិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សង្ខិន្ទ្រិយ
។ បេ ។ បញ្ញិន្ទ្រិយ មនិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
ឃានិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងរូបាវចរសត្វ និងអរូបាវចរសត្វនោះ
ឯមនិន្ទ្រិយ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងរូបាវចរសត្វ និងអរូបាវ-
ចរសត្វនោះទេ ឃានិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង មនិន្ទ្រិយ មិនកើត
ឡើងផង ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ។ មួយទៀត មនិន្ទ្រិយ មិនកើត
ឡើង ក្នុងទីណា ឃានិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

តម្រិយយមកេ បរិក្ខារិកេ

(២៨៤) យត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។

(២៨៥) យត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ ។ ឧប្បជ្ឈតិ ។ យត្ថ វា បន ជីវិតិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ ។ នត្ថិ ។

(២៨៦) យត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ ។ រូចាវចរេ តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ នោ ច តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ អសញ្ញាសត្តេ អរូបេ តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ឈតិ សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ឈតិ ។ យត្ថ វា បន សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ ។ អាមន្តា ។

(២៨៧) យត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ ។ រូចាវចរេ អរូចាវចរេ តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ នោ ច តត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ

តន្ត្រីយយមកៈ បរិក្ខារៈ

[២៨៤] ឥត្តិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា បុរិសិន្ទ្រិយ
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត បុរិសិន្ទ្រិយ
មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឥត្តិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
អើ ។ បេ ។

[២៨៥] បុរិសិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ជីវិតិន្ទ្រិយ
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ កើតឡើង ។ មួយទៀត ជីវិតិន្ទ្រិយ
មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា បុរិសិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
មិនមានទេ ។

[២៨៦] បុរិសិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សោមនស្សិន្ទ្រិយ
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុរិសិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងរូបា-
វចរសត្វនោះ ឯសោមនស្សិន្ទ្រិយ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងរូបាវច-
រសត្វនោះទេ បុរិសិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង សោមនស្សិន្ទ្រិយ មិន
កើតឡើងផង ក្នុងអសព្វាសត្វ និងអរូបព្រាហ្មនោះ ។ មួយទៀត
សោមនស្សិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា បុរិសិន្ទ្រិយ មិនកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[២៨៧] បុរិសិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឧបេក្ខិ-
ន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុរិសិន្ទ្រិយ មិនកើត
ឡើង ក្នុងរូបាវចរសត្វ និងអរូបាវចរសត្វ នោះ ឯឧបេក្ខិ-
ន្ទ្រិយ មិនមែនជា មិនកើតឡើង ក្នុងរូបាវចរសត្វ នោះទេ

អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ បុរិសិន្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ឈតិ ឧបេ-
 ត្តិន្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ឈតិ ។ យត្ថ វា បន ឧបេត្តិន្ធិ-
 យំ ន ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ បុរិសិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតីតិ ។
 អាមន្តា ។

(២៨៨) យត្ថ បុរិសិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ សន្និ-
 ន្ធិយំ ។ បេ ។ បញ្ញិន្ធិយំ មនិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតីតិ ។
 រូចាវចរេ អរូចាវចរេ តត្ថ បុរិសិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ
 នោ ច តត្ថ មនិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ អសញ្ញាសត្តេ
 តត្ថ បុរិសិន្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ឈតិ មនិន្ធិយញ្ច ន
 ឧប្បជ្ឈតិ ។ យត្ថ វា បន មនិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ
 តត្ថ បុរិសិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតីតិ ។ អាមន្តា ។

(២៨៩) យត្ថ ជីវិតិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ សោ-
 មនស្សិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតីតិ ។ នត្ថ ។ យត្ថ វា
 បន សោមនស្សិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ ជីវិតិន្ធិយំ
 ន ឧប្បជ្ឈតីតិ ។ ឧប្បជ្ឈតិ ។

(២៩០) យត្ថ ជីវិតិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ
 ឧបេត្តិន្ធិយំ ។ បេ ។ សន្និន្ធិយំ បញ្ញិន្ធិយំ មនិន្ធិយំ
 ន ឧប្បជ្ឈតីតិ ។ នត្ថ ។ យត្ថ វា បន មនិន្ធិយំ ន
 ឧប្បជ្ឈតិ តត្ថ ជីវិតិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតីតិ ។ ឧប្បជ្ឈតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បុរិសទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ឧបេក្ខទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុង
អសញ្ញាសត្វនោះ ។ មួយទៀត ឧបេក្ខទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុង
ទីណា បុរិសទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(២៨៨) បុរិសទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សទ្ធិទ្រិយ
។ បេ ។ បញ្ញាទ្រិយ មនិទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
បុរិសទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងរូបាវចរសត្វ និងអរូបាវចរសត្វនោះ
ឯមនិទ្រិយ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងរូបាវចរសត្វ និងអរូបាវចរ-
សត្វនោះទេ បុរិសទ្រិយ មិនកើតឡើងផង មនិទ្រិយ មិនកើតឡើង
ផង ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ។ មួយទៀត មនិទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុង
ទីណា បុរិសទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(២៨៩) ជីវិតទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សោមនស្សទ្រិយ
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយទៀត សោម-
នស្សទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ជីវិតទ្រិយ មិនកើតឡើង
ក្នុងទីនោះឬ ។ កើតឡើង ។

(២៩០) ជីវិតទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឧបេក្ខទ្រិយ
។ បេ ។ សទ្ធិទ្រិយ បញ្ញាទ្រិយ មនិទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទី
នោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយទៀត មនិទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុង
ទីណា ជីវិតទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ កើតឡើង ។

តន្ត្រីយយមកេ បរិគ្គវាហេ

(២៩១) យត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ
 ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា
 បន ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមន្តា ។

(២៩២) យត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ
 សន្និទ្ធិន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ បញ្ញិន្ទ្រិយំ មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជ-
 តិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្ប-
 ជ្ជតិ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមន្តា ។

(២៩៣) យត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ
 សន្និទ្ធិន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ បញ្ញិន្ទ្រិយំ មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជ-
 តិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្ប-
 ជ្ជតិ តត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមន្តា ។

(២៩៤) យត្ថ សន្និទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ បញ្ញា-
 ន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមន្តា ។
 យត្ថ វា បន មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ សន្និទ្ធិន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមន្តា ។

(២៩៥) យត្ថ បញ្ញិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ មនិន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន មនិន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ បញ្ញិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមន្តា ។

តម្រុយយមកៈ បរិត្តវាៈ

[២៨១] សោមនស្សន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឧបេ-
ក្ខន្ធិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត ឧបេក្ខន្ធិយ
មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សោមនស្សន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ អើ ។

[២៨២] សោមនស្សន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សុទ្ធិន្ទ្រិយ
។ បេ ។ បញ្ញន្ទ្រិយ មន្ត្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
អើ ។ មួយទៀត មន្ត្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សោម-
នស្សន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[២៨៣] ឧបេក្ខន្ធិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សុទ្ធិន្ទ្រិយ
។ បេ ។ បញ្ញន្ទ្រិយ មន្ត្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
អើ ។ មួយទៀត មន្ត្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឧបេក្ខន្ធិយ
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[២៨៤] សុទ្ធិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា បញ្ញន្ទ្រិយ
។ បេ ។ មន្ត្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត
មន្ត្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សុទ្ធិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុង
ទីនោះឬ ។ អើ ។

[២៨៥] បញ្ញន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា មន្ត្រិយ
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មន្ត្រិយ មិន
កើតឡើង ក្នុងទីណា បញ្ញន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(២៧៦) យស្ស យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ សោតិទ្ធរិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អចក្ក-
 កានំ សសោតកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ក-
 ន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ សោតិទ្ធរិយំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចវន្តានំ អចក្កកានំ អសោត-
 កានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ន
 ឧប្បជ្ជតិ សោតិទ្ធរិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា
 បន យត្ថ សោតិទ្ធរិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ ចក្ក-
 ន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អសោតកានំ សចក្កកានំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ សោតិទ្ធរិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ឆោ
 ច តេសំ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ
 ចវន្តានំ អសោតកានំ អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ តត្ថ សោតិទ្ធរិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(២៧៧) យស្ស យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ យានិទ្ធរិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អចក្កកានំ
 សយានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ យានិទ្ធរិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

(២៩៦) ចក្ខុទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សោតិទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចក្ខុទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានចក្ខុ អ្នកមានសោតៈ ទាំងនោះ កាលចាប់ បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯសោតិទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិន មានចក្ខុ អ្នកមិនមានសោតៈ ទាំងអស់នោះ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង សោតិទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត សោតិទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ សោតិទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានសោតៈ អ្នកមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់ បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯចក្ខុទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ សោតិទ្រិយ របស់សត្វ អ្នក មិនមានសោតៈ អ្នកមិនមានចក្ខុ ទាំងអស់នោះ កាលច្បុត កាលចាប់ បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង ចក្ខុទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(២៩៧) ចក្ខុទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានិទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចក្ខុទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានចក្ខុ អ្នកមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឃានិទ្រិយ របស់សត្វ ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ

សព្វេសំ ចរ្គន្តានំ អបក្កកានំ អយានកានំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្កុទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ
 យានិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 យានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ ចក្កុទ្ធិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អយានកានំ សបក្កកានំ ឧបបជ្ជ-
 ន្តានំ តេសំ តត្ថ យានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច
 តេសំ តត្ថ ចក្កុទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចរ្គន្តានំ
 អយានកានំ អបក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ យា-
 និទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ចក្កុទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(២៧៨) យស្ស យត្ថ ចក្កុទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ ឥត្ថិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អបក្កកានំ
 ឥត្ថំ ឧបបជ្ជន្តំ តាសំ តត្ថ ចក្កុទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 នោ ច តាសំ តត្ថ ឥត្ថិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ
 ចរ្គន្តានំ អបក្កកានំ ន ឥត្ថំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 តត្ថ ចក្កុទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ឥត្ថិទ្ធិយញ្ច ន
 ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ ឥត្ថិទ្ធិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ ចក្កុទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានចក្ខុ អ្នកមិនមានឃានៈ ទាំងអស់នោះ
 កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង ឃានន្ទ្រិយ មិនកើត
 ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត ឃានន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ ឃានន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានឃានៈ អ្នកមានចក្ខុ ទាំងនោះ
 កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឃានន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នក
 មិនមានឃានៈ អ្នកមិនមានចក្ខុ ទាំងអស់នោះ កាលច្បុត កាលចាប់
 បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង ចក្ខុន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[២៧៨] ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់ស្រី អ្នកមិនមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឥន្ទ្រិយ របស់ស្រីទាំងនោះ មិនមែន
 ជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជា
 ស្រី អ្នកមិនមានចក្ខុ ទាំងអស់នោះ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ
 មិនកើតឡើងផង ឥន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយទៀត ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។

ន ឥត្ថំនំ សចក្កកាណំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ភត្ត
 ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ ភត្ត ចក្កិន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចរន្តានំ ន ឥត្ថំនំ អចក្កកាណំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ភត្ត ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ
 ចក្កិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(២៩៩) យស្ស យត្ថ ចក្កិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 ភស្ស ភត្ត បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ អចក្កកា-
 ណំ បុរិសានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ភត្ត ចក្កិន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ ភត្ត បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 សព្វេសំ ចរន្តានំ អចក្កកាណំ ន បុរិសានំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ តេសំ ភត្ត ចក្កិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ
 បុរិសិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ភស្ស ភត្ត ចក្កិន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ ។ ន បុរិសានំ សចក្កកាណំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ ភត្ត បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ
 ភត្ត ចក្កិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចរន្តានំ ន
 បុរិសានំ អចក្កកាណំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ ភត្ត បុរិ-
 សិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ចក្កិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជាស្រ្តី អ្នកមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់
បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែន
ជាស្រ្តី អ្នកមិនមានចក្ខុ ទាំងអស់នោះ កាលច្បុត កាលចាប់បដិ-
សន្ធិ មិនកើតឡើងផង ចក្ខុន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(២៩៩) ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
បុរិសិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចក្ខុ-
ន្ទ្រិយ របស់បុរស អ្នកមិនមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯបុរិសិន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ មិន
មែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែន
ជាបុរស អ្នកមិនមានចក្ខុ ទាំងអស់នោះ កាលច្បុត កាលចាប់បដិ-
សន្ធិ មិនកើតឡើងផង បុរិសិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
មួយទៀត បុរិសិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុរិសិ-
ន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជាបុរស អ្នកមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាល
ចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំង
នោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ បុរិសិន្ទ្រិយ របស់សត្វ
មិនមែនជាបុរស អ្នកមិនមានចក្ខុ ទាំងអស់នោះ កាលច្បុត កាលចាប់
បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង ចក្ខុន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

ត្រ័យយមកេ បរិក្ខារកេ

[៣០០] យស្ស យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ ជីវិតន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អចក្កកានំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ
 ច តេសំ តត្ថ ជីវិតន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចវន្តានំ
 តេសំ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ជីវិតន្ទ្រិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ ជីវិតន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។
 អាមន្តា ។

[៣០១] យស្ស យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អា-
 មន្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ វិនា
 សោមនស្សេន សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
 សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ
 ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចវន្តានំ វិនា
 សោមនស្សេន អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជតិ ។

និម្មិតយយមកៈ បរិក្ខារៈ

(៣០០) ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ជីវិតន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។

ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯជីវិតន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វ ទាំងអស់នោះ កាលច្បុត មិនកើតឡើងផង ជីវិតន្ត្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត ជីវិតន្ត្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៣០១) ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សោមនស្សន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត សោមនស្សន្ត្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។

សោមនស្សន្ត្រិយ របស់សត្វ អ្នកមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកសោមនស្ស មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ សោមនស្សន្ត្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានចក្ខុ ទាំងអស់នោះ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកសោមនស្ស មិនកើតឡើងផង ចក្ខុន្ត្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(៣០២) យស្ស យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អចក្ក-
 កានំ ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិ-
 យំ ន ឧប្បជ្ជតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចវន្តានំ អចក្កកានំ វិនា ឧបេ-
 ក្ខាយ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្ប-
 ជ្ជតិ ឧបេក្ខន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន
 យត្ថ ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ ចក្កន្ទ្រិ-
 យំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ វិនា ឧបេក្ខាយ សចក្កកានំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 ឆោ ច តេសំ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ
 ចវន្តានំ វិនា ឧបេក្ខាយ អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(៣០៣) យស្ស យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ សន្និទ្ធន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អចក្កកានំ
 សហេតុកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ សន្និទ្ធន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

(៣០២) ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឧបេក្ខន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយឧបេក្ខា មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឧបេក្ខន្ត្រិយ របស់សត្វ ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានចក្ខុ ទាំងអស់នោះ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកឧបេក្ខា មិនកើតឡើងផង ឧបេក្ខន្ត្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត ឧបេក្ខន្ត្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ឧបេក្ខន្ត្រិយ របស់សត្វ អ្នកមានចក្ខុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកឧបេក្ខា មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឧបេក្ខន្ត្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានចក្ខុ ទាំងអស់នោះ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកឧបេក្ខា មិនកើតឡើងផង ចក្ខុន្ត្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(៣០៣) ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សន្ធិន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានចក្ខុ អ្នកប្រកបដោយហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯសន្ធិន្ត្រិយ របស់សត្វ ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។

ឧប្បាយយមកេ បវត្តវារោ

សព្វេសំ ចវន្តានំ អចក្កកានំ អហេតុកានំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ
 សន្ធិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 សន្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អហេតុកានំ សចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ តត្ថ សន្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ
 តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចវន្តានំ អហេ-
 តុកានំ អចក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ សន្ធិន្ទ្រិ-
 យញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

[៣០៤] យស្ស យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ បញ្ញន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អចក្កកានំ
 ញ្ញាណសម្បយុត្តានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
 ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ
 បញ្ញន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចវន្តានំ អចក្កកានំ
 ញ្ញាណសម្បយុត្តានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិ-
 យញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ បញ្ញន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ បញ្ញន្ទ្រិយំ ន ឧប្ប-
 ជ្ជតិ តស្ស តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិវិញ្ញាបៈ

ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានចក្ខុ អ្នកមិនមានហេតុ ទាំងអស់នោះ
កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង សន្ទិទ្ទ្រិយ មិនកើត
ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត សន្ទិទ្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិន
កើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុង
ទីនោះឬ ។ សន្ទិទ្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានហេតុ អ្នកមានចក្ខុ
ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯចក្ខុន្ទ្រិយ
របស់សត្វ ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ សន្ទិទ្ទ្រិយ
របស់សត្វ អ្នកមិនមានហេតុ អ្នកមិនមានចក្ខុ ទាំងអស់នោះ កាល
ច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង ចក្ខុន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង
ផង ក្នុងទីនោះ ។

(៣០៤) ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
បញ្ញាទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចក្ខុន្ទ្រិយ
របស់សត្វ អ្នកមិនមានចក្ខុ អ្នកប្រកបដោយញ្ញាណ ទាំងនោះ កាល
ចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯបញ្ញាទ្រិយ របស់សត្វទាំង
នោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វ
អ្នកមិនមានចក្ខុ អ្នកប្រាសចាកញ្ញាណ ទាំងអស់នោះ កាលច្បុត កាល
ចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង បញ្ញាទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទី
នោះ ។ មួយទៀត បញ្ញាទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង
ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

ញាណវិប្បយុត្តានំ អបក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 តត្ថ បញ្ញាទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ
 ចក្កទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ បវន្តានំ ញាណវិប្ប-
 យុត្តានំ អបក្កកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ បញ្ញា-
 ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ចក្កទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(៣០៥) យស្ស យត្ថ ចក្កទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ មនិទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ អបក្កកានំ
 សច្ចត្ថកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្កទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ មនិទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 សព្វេសំ បវន្តានំ អច្ចត្ថកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 តត្ថ ចក្កទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ មនិទ្រិយញ្ច ន
 ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ មនិទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ ចក្កទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។
 អាមន្តា ។

(៣០៦) យស្ស យត្ថ ឃានិទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ ឥន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ អឃានកានំ
 ឥន្ទ្រនំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ឃានិទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បញ្ញត្តិយ របស់សត្វ អ្នកប្រាសចាកញ្ញាណ អ្នកមានចក្ខុ ទាំងនោះ
 កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ បញ្ញត្តិយ របស់
 សត្វ អ្នកប្រាសចាកញ្ញាណ អ្នកមិនមានចក្ខុ ទាំងអស់នោះ កាល
 ច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង ចក្ខុន្ត្រិយ មិនកើតឡើង
 ផង ក្នុងទីនោះ ។

(៣០៥) ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 មន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចក្ខុន្ត្រិយ
 របស់សត្វ អ្នកមិនមានចក្ខុ អ្នកមានចិត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិ-
 សន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯមន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមាន
 ចិត្ត ទាំងអស់នោះ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង
 មន្ត្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត មន្ត្រិយ
 របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៣០៦) ឃានន្ត្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា ឥត្តិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ ឃានន្ត្រិយ របស់ស្រី អ្នកមិនមានឃានៈ ទាំង
 នោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិក្ខិវាហេ

លោ ច តេសំ តត្ថ ឥន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ
 ចរុត្តានំ អយានកានំ ន ឥត្ថំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 តត្ថ យានិទ្ធរិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ឥន្ទ្រិយញ្ច ន
 ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ ឥន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ យានិទ្ធរិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។
 ន ឥត្ថំ សយានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
 ឥន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ លោ ច តេសំ តត្ថ យានិទ្ធរិយំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចរុត្តានំ ន ឥត្ថំ អយានកានំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ឥន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ
 យានិទ្ធរិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(៣០៧) យស្ស យត្ថ យានិទ្ធរិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ បុរិសិទ្ធរិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ អយានកានំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ យានិទ្ធរិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ លោ
 ច តេសំ តត្ថ បុរិសិទ្ធរិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចរុត្តានំ
 អយានកានំ ន បុរិសានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
 យានិទ្ធរិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ បុរិសិទ្ធរិយញ្ច ន ឧប្ប-
 ជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ បុរិសិទ្ធរិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

ឯឥន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តី ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះទេ យានិទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជាស្រ្តី អ្នកមិនមានឃានៈ
 ទាំងអស់នោះ កាលប្បត កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង
 ឥន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត ឥន្ទ្រិយ
 របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា យានិទ្រិយ របស់សត្វ
 នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិន
 មែនជាស្រ្តី អ្នកមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះ ឯយានិទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិន
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជាស្រ្តី អ្នក
 មិនមានឃានៈ ទាំងអស់នោះ កាលប្បត កាលចាប់បដិសន្ធិ មិន
 កើតឡើងផង យានិទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(៣០៧) យានិទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា បុរិសិទ្ធិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 យានិទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិ-
 សន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯបុរិសិទ្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ យានិទ្រិយ របស់សត្វ មិន
 មែនជាបុរស អ្នកមិនមានឃានៈ ទាំងអស់នោះ កាលប្បត កាលចាប់
 បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង បុរិសិទ្ធិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយទៀត បុរិសិទ្ធិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា

តស្ស តត្ថ ឃានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតីតិ ។ ន បុរិសានំ
 សឃានកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ
 ន ឧប្បជ្ឈតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ឃានិទ្ធិយំ ន ឧប្ប-
 ជ្ឈតិ សព្វេសំ ចរន្តានំ ន បុរិសានំ អឃានកានំ
 ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ បុរិសិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ឈតិ
 ឃានិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ឈតិ ។

(៣០៨) យស្ស យត្ថ ឃានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ
 តស្ស តត្ថ ជីវិតិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតីតិ ។ អឃានកានំ
 ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ ឃានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ នោ
 ច តេសំ តត្ថ ជីវិតិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ សព្វេសំ
 ចរន្តានំ តេសំ តត្ថ ឃានិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ឈតិ ជីវិ-
 តិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ឈតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 ជីវិតិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស តត្ថ ឃានិទ្ធិយំ ន
 ឧប្បជ្ឈតីតិ ។ អាមន្តា ។

(៣០៩) យស្ស យត្ថ ឃានិទ្ធិយំ ន
 ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស តត្ថ សោមនស្សិទ្ធិយំ ន
 ឧប្បជ្ឈតីតិ ។ អឃានកានំ សោមនស្សន
 ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ ឃានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ឃានទ្រុយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 បុរិសទ្រុយ របស់សត្វ មិនមែនជាបុរស អ្នកមានឃានៈ ទាំងនោះ
 កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឃានទ្រុយ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ បុរិសទ្រុយ
 របស់សត្វ មិនមែនជាបុរស អ្នកមិនមានឃានៈ ទាំងអស់នោះ កាល
 ច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង ឃានទ្រុយ មិនកើត
 ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(៣០៨) ឃានទ្រុយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា ជីវិតទ្រុយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 ឃានទ្រុយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិ-
 សន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯជីវិតទ្រុយ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឃានទ្រុយ របស់សត្វទាំងអស់
 នោះ កាលច្បុត មិនកើតឡើងផង ជីវិតទ្រុយ មិនកើតឡើងផង ក្នុង
 ទីនោះ ។ មួយទៀត ជីវិតទ្រុយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា ឃានទ្រុយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៣០៩) ឃានទ្រុយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា សោមនស្សទ្រុយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ ឃានទ្រុយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានឃានៈ ទាំងនោះ កាល
 ចាប់បដិសន្ធិ ដោយសោមនស្ស មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិវត្តិវាហេ

លោ ច តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 សព្វេសំ ចរុត្តានំ អយានកានំ វិនា សោមនស្សេន
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ យានិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ
 សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន
 យត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ
 យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ វិនា សោមនស្សេន
 សយានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ សោម-
 នស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ លោ ច តេសំ តត្ថ យានិន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចរុត្តានំ វិនា សោមនស្សេន
 អយានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិ-
 យញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ យានិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(៣០០) យស្ស យត្ថ យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អយាន-
 កានំ ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ យា-
 និន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ លោ ច តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចរុត្តានំ អយានកានំ វិនា
 ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ យានិន្ទ្រិ-
 យញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

ឯសោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះទេ យានិទ្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានយានៈ ទាំងអស់នោះ
 កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកសោមនស្ស មិនកើតឡើងផង
 សោមនស្សន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត សោម-
 នស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា យានិទ្ទ្រិយ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់
 សត្វ អ្នកមានយានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកសោមនស្ស
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯយានិទ្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិន
 មានយានៈ ទាំងអស់នោះ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកសោម-
 នស្ស មិនកើតឡើងផង យានិទ្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣១០] យានិទ្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ យានិ-
 ទ្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានយានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
 ដោយឧបេក្ខា មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងក្នុងទីនោះទេ យានិទ្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នក
 មិនមានយានៈ ទាំងអស់នោះ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាក
 ឧបេក្ខា មិនកើតឡើងផង ឧបេក្ខន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

យស្ស វា បន យត្ថ ឧបេក្ខិត្តិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ ឃានិក្ខិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ វិជា ឧបេក្ខាយ
 ស ឃានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិត្តិយំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ឃានិក្ខិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចវន្តានំ វិជា ឧបេក្ខាយ អឃា-
 នកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិត្តិយញ្ច ន
 ឧប្បជ្ជតិ ឃានិក្ខិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(៣០០) យស្ស យត្ថ ឃានិក្ខិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ សទ្ធិក្ខិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អឃានកានំ
 សហេតុកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ឃានិក្ខិយំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សទ្ធិក្ខិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 សព្វេសំ ចវន្តានំ អឃានកានំ អហេតុកានំ ឧបប-
 ជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ឃានិក្ខិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ
 សទ្ធិក្ខិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 សទ្ធិក្ខិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ ឃានិក្ខិយំ
 ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អហេតុកានំ សឃានកានំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ សទ្ធិក្ខិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មួយទៀត ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ឃានន្ធិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ឧបេក្ខន្ធិយ
 របស់សត្វ អ្នកមានឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាក
 ឧបេក្ខា មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឃានន្ធិយ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឧបេក្ខន្ធិយ របស់
 សត្វ អ្នកមិនមានឃានៈ ទាំងអស់នោះ កាលច្បុត កាលចាប់បដិ-
 សន្ធិ វៀរចាកឧបេក្ខា មិនកើតឡើងផង ឃានន្ធិយ មិនកើតឡើង
 ផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣១១] ឃានន្ធិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 សន្ធិន្ធិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ឃានន្ធិយ
 របស់សត្វ អ្នកមិនមានឃានៈ អ្នកប្រកបដោយហេតុ ទាំងនោះ កាល
 ចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯសន្ធិន្ធិយ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឃានន្ធិយ របស់សត្វ
 អ្នកមិនមានឃានៈ អ្នកមិនមានហេតុ ទាំងអស់នោះ កាលច្បុត កាល
 ចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង សន្ធិន្ធិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទី
 នោះ ។ មួយទៀត សន្ធិន្ធិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីណា ឃានន្ធិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ សន្ធិន្ធិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានហេតុ អ្នកមាន
 ឃានៈ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ

ពិន្ទុយយមកេ បវត្តិវិកេ

នោ ច តេសំ តត្ថ យានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ
ចវន្តានំ អហេតុកានំ អយានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
តេសំ តត្ថ សទ្ធិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ យានិទ្ធិយញ្ច
ន ឧប្បជ្ជតិ ។

[៣១២] យស្ស យត្ថ យានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
តស្ស តត្ថ បញ្ញិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ អយានកានំ
ញ្ញាណាសម្បយុត្តានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ យានិ-
ទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ បញ្ញិទ្ធិយំ ន
ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចវន្តានំ អយានកានំ ញ្ញាណាវិប្ប-
យុត្តានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ យានិទ្ធិយញ្ច ន
ឧប្បជ្ជតិ បញ្ញិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន
យត្ថ បញ្ញិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ យានិទ្ធិយំ
ន ឧប្បជ្ជតិ ។ ញ្ញាណាវិប្បយុត្តានំ សយានកានំ
ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ បញ្ញិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ
ច តេសំ តត្ថ យានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ
ចវន្តានំ ញ្ញាណាវិប្បយុត្តានំ អយានកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
តេសំ តត្ថ បញ្ញិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ យានិទ្ធិយញ្ច
ន ឧប្បជ្ជតិ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

ឯឃានីន្ទ្រិយ របស់សត្វតាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ទេ សន្តិទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានហេតុ អ្នកមិនមានឃានៈ
តាំងអស់នោះ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង
ឃានីន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(៣១២) ឃានីន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទី
ណា បញ្ចិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ឃា-
នីន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានឃានៈ អ្នកប្រកបដោយញ្ញាណ តាំង
នោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯបញ្ចិន្ទ្រិយ
របស់សត្វតាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឃានីន្ទ្រិយ
របស់សត្វ អ្នកមិនមានឃានៈ អ្នកប្រាសចាកញ្ញាណ តាំងអស់នោះ
កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង បញ្ចិន្ទ្រិយ មិនកើត
ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត បញ្ចិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិន
កើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានីន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង
ក្នុងទីនោះឬ ។ បញ្ចិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកប្រាសចាកញ្ញាណ អ្នក
មានឃានៈ តាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ឯឃានីន្ទ្រិយ របស់សត្វតាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ទេ បញ្ចិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកប្រាសចាកញ្ញាណ អ្នកមិនមានឃានៈ
តាំងអស់នោះ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង ឃានី-
ន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

[៣០៣] យស្ស យត្ថ យានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ មនិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អយានកានំ
 សចិត្តកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ យានិទ្ធិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ មនិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 សព្វេសំ ចរន្តានំ អចិត្តកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
 យានិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ មនិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ មនិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ យានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៣០៤] យស្ស យត្ថ ឥត្ថិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ បុរិសានំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ឥត្ថិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ
 ច តេសំ តត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ
 ចរន្តានំ ន ឥត្ថិនំ ន បុរិសានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 តត្ថ ឥត្ថិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ បុរិសិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្ប-
 ជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ន ឧប្ប-
 ជ្ជតិ តស្ស តត្ថ ឥត្ថិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ឥត្ថិនំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

(៣១៣) ឃានិទ្រ្ទិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា មនិទ្រ្ទិយ . របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។

ឃានិទ្រ្ទិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានឃានៈ អ្នកមានចិត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯមនិទ្រ្ទិយ របស់សត្វ ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឃានិទ្រ្ទិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានចិត្ត ទាំងអស់នោះ កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង មនិទ្រ្ទិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត មនិទ្រ្ទិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានិទ្រ្ទិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៣១៤) ឥត្ថិទ្រ្ទិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា បុរិសិទ្រ្ទិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។

ឥត្ថិទ្រ្ទិយ របស់បុរសទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯបុរិសិទ្រ្ទិយ របស់បុរសទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឥត្ថិទ្រ្ទិយ របស់សត្វ មិនមែនជាស្រី មិនមែនជាបុរស ទាំងអស់នោះ កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង បុរិសិទ្រ្ទិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត បុរិសិទ្រ្ទិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឥត្ថិទ្រ្ទិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុរិសិទ្រ្ទិយ របស់ស្រី ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ។

ត្រ័យយមកេ បរិក្ខារិកេ

នោ ច តាសំ តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ
 ចរុត្តានំ ន បុរិសានំ ន ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ
 តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច ន
 ឧប្បជ្ជតិ ។

(៣០៥) យស្ស យត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ ន ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច
 តេសំ តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចរុត្តានំ
 តេសំ តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស កំ បន យត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។
 អាមន្តា ។

(៣០៦) យស្ស យត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ ន ឥត្ថិន្ទ្រិយំ
 សោមនស្សេន ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចរុត្តានំ ន ឥត្ថិន្ទ្រិយំ វិណ សោមនស្សេន
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

ឯឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
បុរិសិន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជាបុរស មិនមែនជាស្រ្តី ទាំងអស់
នោះ កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង ឥត្ថិន្ទ្រិយ មិន
កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(៣១៥) ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទី
ណា ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជាស្រ្តី ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិន
កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯជីវិតិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិន
កើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងអស់នោះ កាល
ច្បុក មិនកើតឡើងផង ជីវិតិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
មួយទៀត ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៣១៦) ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទី
ណា សោមនស្សិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជាស្រ្តី ទាំងនោះ កាល
ចាប់បដិសន្ធិ ដោយសោមនស្ស មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯសោ-
មនស្សិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទី
នោះទេ ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជាស្រ្តី ទាំងអស់នោះ កាល
ច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកសោមនស្ស មិនកើតឡើងផង

សោមនស្សន្ទ្រិយញ្ច ធន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា
 បន យត្ថ សោមនស្សន្ទ្រិយំ ធន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ ឥត្ថន្ទ្រិយំ ធន ឧប្បជ្ជតិ ។ វិនា សោមនស្សន
 ឥត្ថនំ ឧបបជ្ជន្តំ តាសំ តត្ថ សោមនស្សន្ទ្រិយំ ធន
 ឧប្បជ្ជតិ នោ ប តាសំ តត្ថ ឥត្ថន្ទ្រិយំ ធន ឧប្បជ្ជតិ
 សព្វេសំ បវន្តានំ វិនា សោមនស្សន ធន ឥត្ថនំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ សោមនស្សន្ទ្រិយញ្ច ធន
 ឧប្បជ្ជតិ ឥត្ថន្ទ្រិយញ្ច ធន ឧប្បជ្ជតិ ។

[៣០៧] យស្ស យត្ថ ឥត្ថន្ទ្រិយំ ធន ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ធន ឧប្បជ្ជតិ ។ ធន ឥត្ថនំ
 ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ឥត្ថន្ទ្រិយំ ធន
 ឧប្បជ្ជតិ នោ ប តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ធន
 ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ បវន្តានំ ធន ឥត្ថនំ វិនា ឧបេក្ខាយ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ឥត្ថន្ទ្រិយញ្ច ធន ឧប្បជ្ជតិ
 ឧបេក្ខន្ទ្រិយញ្ច ធន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន
 យត្ថ ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ធន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ ឥត្ថន្ទ្រិយំ
 ធន ឧប្បជ្ជតិ ។ វិនា ឧបេក្ខាយ ឥត្ថនំ ឧប-
 បជ្ជន្តំ តាសំ តត្ថ ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ធន ឧប្បជ្ជតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

សោមនស្សន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះទេ ។ មួយទៀត សោម-
 នស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឥតន្ទ្រិយ របស់
 សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ។ មនស្សន្ទ្រិយ របស់
 ស្រ្តីទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកសោមនស្ស មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះ ឯឥត្ថន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជាស្រ្តី ទាំងអស់
 នោះ កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកសោមនស្ស មិនកើតឡើង
 ផង ឥត្ថន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣១៧] ឥត្ថន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 ឥត្ថន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជាស្រ្តី ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
 ដោយឧបេក្ខា មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឥត្ថន្ទ្រិយ របស់
 សត្វ មិនមែនជាស្រ្តី ទាំងអស់នោះ កាលច្បុក កាលចាប់បដិ-
 សន្ធិ វៀរចាកឧបេក្ខា មិនកើតឡើងផង ឧបេក្ខន្ទ្រិយ មិនកើត
 ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វ
 ណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឥត្ថន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិន
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ
 កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកឧបេក្ខា មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ

ត្រ័យយមរោ បរិក្ខារោ

នោ ច តាសំ តត្ថ ឥត្ថិត្រ័យំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ
 បរិច្ចាជំ វិនា ឧបេក្ខាយ ន ឥត្ថំ ឧបបជ្ជន្តាជំ
 តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិត្រ័យញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ឥត្ថិត្រ័យញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(៣០៨) យស្ស យត្ថ ឥត្ថិត្រ័យំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ សទ្ធិត្រ័យំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ ន ឥត្ថំ
 សហេតុកាជំ ឧបបជ្ជន្តាជំ តេសំ តត្ថ ឥត្ថិត្រ័យំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សទ្ធិត្រ័យំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 សព្វេសំ បរិច្ចាជំ ន ឥត្ថំ អហេតុកាជំ ឧបបជ្ជន្តាជំ
 តេសំ តត្ថ ឥត្ថិត្រ័យញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ សទ្ធិត្រ័យញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ សទ្ធិត្រ័យំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ ឥត្ថិត្រ័យំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។
 អហេតុកាជំ ឥត្ថំ ឧបបជ្ជន្តាជំ តាសំ តត្ថ សទ្ធិត្រ័យំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តាសំ តត្ថ ឥត្ថិត្រ័យំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ បរិច្ចាជំ អហេតុកាជំ ន ឥត្ថំ
 ឧបបជ្ជន្តាជំ តេសំ តត្ថ សទ្ធិត្រ័យញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ
 ឥត្ថិត្រ័យញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

ឥន្ទ្រិយៈបរមកៈ បរិត្តិវារៈ

ឯឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជាស្រ្តី ទាំងអស់នោះ កាលច្បុក
កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកឧបេក្ខា មិនកើតឡើងផង ឥត្ថិន្ទ្រិយ មិន
កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣១៨] ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទី
ណា សន្ទិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជាស្រ្តី អ្នកមានហេតុ ទាំងនោះ
កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯសន្ទិន្ទ្រិយ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឥត្ថិន្ទ្រិយ
របស់សត្វ មិនមែនជាស្រ្តី អ្នកមិនមានហេតុ ទាំងអស់នោះ កាល
ច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង សន្ទិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង
ផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត សន្ទិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើត
ឡើង ក្នុងទីណា ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុង
ទីនោះឬ ។ សន្ទិន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តី អ្នកមិនមានហេតុ ទាំងនោះ
កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តី
ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ សន្ទិន្ទ្រិយ របស់
សត្វ អ្នកមិនមានហេតុ មិនមែនជាស្រ្តី ទាំងអស់នោះ កាលច្បុក
កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង ឥត្ថិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង
ក្នុងទីនោះ ។

(៣១៩) យស្ស យត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ បញ្ញិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ ន ឥត្ថិន្ទ្រិយំ
 ញាណាសម្បយុត្តានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិ-
 យំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ បញ្ញិន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចរន្តានំ ន ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ញាណាសម្ប-
 យុត្តានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច ន
 ឧប្បជ្ជតិ បញ្ញិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា
 បន យត្ថ បញ្ញិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ
 ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ ញាណាសម្បយុត្តានំ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ បញ្ញិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 នោ ច តេសំ តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ
 ចរន្តានំ ញាណាសម្បយុត្តានំ ន ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ តត្ថ បញ្ញិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(៣២០) យស្ស យត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្ប-
 ជ្ជតិ តស្ស តត្ថ មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

(៣១៩) ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា បញ្ចិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។

ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជាស្រ្តី អ្នកប្រកបដោយញាណ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯបញ្ចិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជាស្រ្តី អ្នកប្រាសចាកញាណ ទាំងអស់នោះ កាលច្បួត កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង បញ្ចិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត បញ្ចិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បញ្ចិន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តី អ្នកប្រាសចាកញាណ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ បញ្ចិន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជាស្រ្តី អ្នកប្រាសចាកញាណ ទាំងអស់នោះ កាលច្បួត កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង ឥត្ថិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(៣២០) ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា មិនិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។

និទ្ទេយយមកេ បរិក្ករាហេ

ន ឥត្ថំនំ សច្ចត្ថកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ ឥត្ថ-
 ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ នោ ច តេសំ តត្ថ មនិទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ឈតិ សព្វេសំ បរិវាណំ អច្ចត្ថកានំ ឧបបជ្ឈន្តានំ
 តេសំ តត្ថ ឥត្ថទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ឈតិ មនិទ្រិយញ្ច ន
 ឧប្បជ្ឈតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ មនិទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស តត្ថ ឥត្ថទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ ។
 អាមន្តា ។

(៣២០) យស្ស យត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ
 តស្ស តត្ថ ជីវិតិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ ។ ន បុរិសានំ
 ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ
 នោ ច តេសំ តត្ថ ជីវិតិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ សព្វេសំ
 បរិវាណំ តេសំ តត្ថ បុរិសិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ឈតិ
 ជីវិតិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ឈតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 ជីវិតិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស តត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ន
 ឧប្បជ្ឈតិ ។ អាមន្តា ។

(៣២២) យស្ស យត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ
 តស្ស តត្ថ សោមនស្សិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈ-
 តិ ។ ន បុរិសានំ សោមនស្សេន ឧប-
 បជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈតិ

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជាស្រ្តី អ្នកមានចិត្ត ទាំងនោះ កាល
ចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯមន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំង
នោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វ
អ្នកមិនមានចិត្ត ទាំងអស់នោះ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើត
ឡើងផង មន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត
មន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឥន្ទ្រិយ របស់
សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៣២១] បុរិស្ថិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
ជីវិតិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុរិស្ថិយ
របស់សត្វ មិនមែនជាបុរស ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះ ឯជីវិតិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិន
កើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ បុរិស្ថិយ របស់សត្វ ទាំងអស់នោះ កាល
ច្បុត មិនកើតឡើងផង ជីវិតិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
មួយទៀត ជីវិតិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
បុរិស្ថិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៣២២] បុរិស្ថិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទី
ណា សោមនស្សិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ បុរិស្ថិយ របស់សត្វ មិនមែនជាបុរស ទាំងនោះ
កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយសោមនស្ស មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

នោ ច តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 សព្វេសំ ចរុត្តានំ ន បុរិសានំ វិនា សោមនស្សេន
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ
 សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន
 យត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ
 បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ វិនា សោមនស្សេន
 បុរិសានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចរុត្តានំ វិនា សោមនស្សេន ន
 បុរិសានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជតិ បុរិសិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(៣២៣) យស្ស យត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ន បុរិសានំ
 ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចរុត្តានំ ន បុរិសានំ វិនា
 ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ឯសោមនស្សន្ត្រិយ របស់សត្វ ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ បុរិសន្ត្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជាបុរស ទាំងអស់នោះ
 កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកសោមនស្ស មិនកើតឡើងផង
 សោមនស្សន្ត្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត សោម-
 នស្សន្ត្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា បុរិសន្ត្រិយ របស់
 សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ សោមនស្សន្ត្រិយ របស់បុរស
 ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកសោមនស្ស មិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះ ឯបុរិសន្ត្រិយ របស់បុរស ទាំងអស់នោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ សោមនស្សន្ត្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជាបុរស ទាំងអស់
 នោះ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកសោមនស្ស មិនកើត
 ឡើងផង បុរិសន្ត្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(៣២៣) បុរិសន្ត្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ឧបេក្ខន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុរិសន្ត្រិយ
 របស់សត្វ មិនមែនជាបុរស ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយ
 ឧបេក្ខា មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឧបេក្ខន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។ បុរិសន្ត្រិយ របស់សត្វ មិន
 មែនជាបុរស ទាំងអស់នោះ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាក
 ឧបេក្ខា មិនកើតឡើងផង ឧបេក្ខន្ត្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិក្ខិវារោ

យស្ស វា បន យត្ថ ឧបេក្ខិត្តិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ បុរិសិត្តិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ វិជា ឧបេក្ខាយ
 បុរិសានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិត្តិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ បុរិសិត្តិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 សព្វេសំ ចរន្តានំ វិជា ឧបេក្ខាយ ន បុរិសានំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិត្តិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ
 បុរិសិត្តិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(៣២) យស្ស យត្ថ បុរិសិត្តិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ សទ្ធិត្តិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ន បុរិសានំ
 សហេតុកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ បុរិសិត្តិយំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សទ្ធិត្តិយំ ន ឧប្ប-
 ជ្ជតិ សព្វេសំ ចរន្តានំ ន បុរិសានំ អហេតុកានំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ បុរិសិត្តិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ
 សទ្ធិត្តិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន
 យត្ថ សទ្ធិត្តិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ បុរិ-
 សិត្តិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អហេតុកានំ បុរិសានំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ សទ្ធិត្តិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 នោ ច តេសំ តត្ថ បុរិសិត្តិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិត្តិវាៈ

មួយទៀត ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា បុរិស្ថន្ធិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ឧបេក្ខន្ធិយ របស់បុរសទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកឧបេក្ខា មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯបុរិស្ថន្ធិយ របស់បុរសទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វ មិនមែនជាបុរស ទាំងអស់នោះ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកឧបេក្ខា មិនកើតឡើងផង បុរិស្ថន្ធិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(៣២២) បុរិស្ថន្ធិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សន្ធិន្ធិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុរិស្ថន្ធិយ របស់សត្វ មិនមែនជាបុរស អ្នកមានហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯសន្ធិន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ បុរិស្ថន្ធិយ របស់សត្វ មិនមែនជាបុរស អ្នកមិនមានហេតុ ទាំងអស់នោះ កាលច្បុត កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង សន្ធិន្ធិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត សន្ធិន្ធិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា បុរិស្ថន្ធិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ សន្ធិន្ធិយ របស់បុរស អ្នកមិនមានហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯបុរិស្ថន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

សព្វេសំ ចវន្តានំ អហេតុកានំ ន បុរិសានំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ សន្និទ្ធិយេព្វ ន ឧប្បជ្ជតិ
 បុរិសិទ្ធិយេព្វ ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(៣២៥) យស្ស យត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ បញ្ញិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ ន បុរិសានំ
 ញាណាប្បយុត្តានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ បុរិសិ-
 ទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ បញ្ញិទ្ធិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចវន្តានំ ន បុរិសានំ ញាណាប្ប-
 យុត្តានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ បុរិសិទ្ធិយេព្វ ន
 ឧប្បជ្ជតិ បញ្ញិទ្ធិយេព្វ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន
 យត្ថ បញ្ញិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ បុរិសិទ្ធិ-
 យំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ ញាណាប្បយុត្តានំ បុរិសានំ
 ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ បញ្ញិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ
 ច តេសំ តត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ
 ចវន្តានំ ញាណាប្បយុត្តានំ ន បុរិសានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 តេសំ តត្ថ បញ្ញិទ្ធិយេព្វ ន ឧប្បជ្ជតិ បុរិសិទ្ធិយេព្វ
 ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(៣២៦) យស្ស យត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

សទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជាបុរស អ្នកមិនមានហេតុ ទាំងអស់
នោះ កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង បុរិសន្ទ្រិយ
មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(៣២៥) បុរិសន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
បញ្ចន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុរិសន្ទ្រិយ
របស់សត្វ មិនមែនជាបុរស អ្នកប្រកបដោយញ្ញាណ ទាំងនោះ
កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯបញ្ចន្ទ្រិយ របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ បុរិសន្ទ្រិយ របស់
សត្វ មិនមែនជាបុរស អ្នកប្រាសចាកញ្ញាណ ទាំងអស់នោះ កាល
ច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង បញ្ចន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង
ផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត បញ្ចន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើត
ឡើង ក្នុងទីណា បុរិសន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុង
ទីនោះឬ ។ បញ្ចន្ទ្រិយ របស់បុរស អ្នកប្រាសចាកញ្ញាណ ទាំង
នោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯបុរិសន្ទ្រិយ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ បញ្ចន្ទ្រិយ
របស់សត្វ មិនមែនជាបុរស អ្នកប្រាសចាកញ្ញាណ ទាំងអស់នោះ
កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើងផង បុរិសន្ទ្រិយ មិនកើត
ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(៣២៦) បុរិសន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា

និម្មិតយមកេ បរិក្ខារំ

តស្ស តត្ថ មនិទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ន បុរិសានំ
 សចិត្តកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ មនិទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 សព្វេសំ ចរន្តានំ មចិត្តកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ
 បុរិសិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ មនិទ្រ្ទិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ មនិទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

(៣២៧) យស្ស យត្ថ ជីវិតិទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ សោមនស្សិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អា-
 មន្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ សោមនស្សិទ្ធិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ ជីវិតិទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ វិនា
 សោមនស្សេន ឧបបជ្ជន្តានំ ចរត្តេ សោមនស្សវិប្ប-
 យុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ តត្ថ សោមនស្សិ-
 ទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ជីវិតិទ្រ្ទិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចរន្តានំ ចរត្តេ ចិត្តស្ស កង្កក្ខ-
 ណោ តេសំ តត្ថ សោមនស្សិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ
 ជីវិតិទ្រ្ទិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(៣២៨) យស្ស យត្ថ ជីវិតិទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

មន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុរិស្ត្រិយ របស់សត្វ មិនមែនជាបុរស អ្នកមានចិត្ត ទាំងនោះ កាល ចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯមន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ បុរិស្ត្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិន មានចិត្ត ទាំងអស់នោះ កាលច្បុក កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ផង មន្ត្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត មន្ត្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា បុរិស្ត្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៣២៧) ជីវិត្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទី ណា សោមនស្ស្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឬ ។ អើ ។ មួយទៀត សោមនស្ស្រិយ របស់សត្វណា មិន កើតឡើង ក្នុងទីណា ជីវិត្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុង ទីនោះឬ ។ សោមនស្ស្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកសោមនស្ស មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្ត ដែល ប្រាសចាកសោមនស្ស ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុងទីនោះ ឯជីវិត្រិយ របស់ សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ សោមនស្ស្រិយ របស់សត្វទាំងអស់នោះ កាលច្បុក មិនកើតឡើងផង ជីវិត្រិយ មិន កើតឡើងផង ក្នុងក្នុងក្ខណៈ នៃចិត្ត ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុងទីនោះ ។

(៣២៨) ជីវិត្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា

តស្ស តត្ថ ឧបេក្ខិត្ត្រ័យំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ ឧបេក្ខិត្ត្រ័យំ ន ឧប្បជ្ជតី តស្ស
 តត្ថ ជីវិត្ត្រ័យំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ វិនា ឧបេក្ខាយ
 ឧបបជ្ជន្តានំ បវត្តេ ឧបេក្ខាវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទ-
 ក្ខណោ តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិត្ត្រ័យំ ន ឧប្បជ្ជតី ឆោ ច
 តេសំ តត្ថ ជីវិត្ត្រ័យំ ន ឧប្បជ្ជតី សព្វេសំ បវត្តន្តានំ
 បវត្តេ ចិត្តស្ស ភន្តក្ខណោ តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិត្ត្រ័យញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជតី ជីវិត្ត្រ័យញ្ច ន ឧប្បជ្ជតី ។

(៣២៧) យស្ស យត្ថ ជីវិត្ត្រ័យំ ន ឧប្បជ្ជតី
 តស្ស តត្ថ សទ្ធិត្ត្រ័យំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ សទ្ធិត្ត្រ័យំ ន ឧប្បជ្ជតី តស្ស
 តត្ថ ជីវិត្ត្រ័យំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អបោតុកានំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ បវត្តេ សទ្ធាវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ
 តេសំ តត្ថ សទ្ធិត្ត្រ័យំ ន ឧប្បជ្ជតី ឆោ ច តេសំ
 តត្ថ ជីវិត្ត្រ័យំ ន ឧប្បជ្ជតី សព្វេសំ បវត្តន្តានំ បវត្តេ
 ចិត្តស្ស ភន្តក្ខណោ តេសំ តត្ថ សទ្ធិត្ត្រ័យញ្ច ន ឧប្ប-
 ជ្ជតី ជីវិត្ត្រ័យញ្ច ន ឧប្បជ្ជតី ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
 មួយទៀត ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា ជីវិតន្ត្រីយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកឧបេក្ខា
 មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកឧបេក្ខា ក្នុង
 បវត្តិកាល ក្នុងទីនោះ ឯជីវិតន្ត្រីយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វ ទាំងអស់នោះ
 កាលច្បួត មិនកើតឡើងផង ជីវិតន្ត្រីយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងក្ល-
 ក្ខណៈ នៃចិត្ត ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុងទីនោះ ។

(៣២៧) ជីវិតន្ត្រីយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា សន្ធិន្ត្រីយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 អើ ។ មួយទៀត សន្ធិន្ត្រីយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា ជីវិតន្ត្រីយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 សន្ធិន្ត្រីយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
 មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្ត ដែលប្រាសចាកសន្ធា ក្នុង
 បវត្តិកាល ក្នុងទីនោះ ឯជីវិតន្ត្រីយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ សន្ធិន្ត្រីយ របស់សត្វទាំងអស់នោះ កាល
 ច្បួត មិនកើតឡើងផង ជីវិតន្ត្រីយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងក្លក្ខណៈ
 នៃចិត្ត ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុងទីនោះ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិគ្គិវារោ

(៣៣០) យស្ស យត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ បញ្ញិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ បញ្ញិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ញាណាវិប្បយុត្តា-
 នំ ឧបបជ្ជន្តានំ បវត្តេ ញាណាវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បា-
 នក្ខណោ តេសំ តត្ថ បញ្ញិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច
 តេសំ តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ វេទន្តានំ
 បវត្តេ ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ តេសំ តត្ថ បញ្ញិន្ទ្រិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជតិ ជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(៣៣១) យស្ស យត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អចិត្តកាណំ ឧប-
 បជ្ជន្តានំ តេសំ តត្ថ មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច
 តេសំ តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ វេទន្តានំ
 បវត្តេ ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ តេសំ តត្ថ មនិន្ទ្រិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជតិ ជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

តន្ត្រីយយមកៈ បរិច្ឆ័ត្តៈ

[៣៣០] ជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា បញ្ចិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត បញ្ចិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បញ្ចិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកប្រាសចាកញាណ ទាំងនោះ កាលបាបបដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្ត ដែលប្រាសចាកញាណ ក្នុងបរិច្ឆាស ក្នុងទីនោះ ឯជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ បញ្ចិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងអស់នោះ កាលច្យុត មិនកើតឡើងផង ជីវិតន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងក្នុងក្ខណៈ នៃចិត្ត ក្នុងបរិច្ឆាស ក្នុងទីនោះ ។

[៣៣១] ជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានចិត្ត ទាំងនោះ កាលបាបបដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងអស់នោះ កាលច្យុត មិនកើតឡើងផង ជីវិតន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងក្នុងក្ខណៈ នៃចិត្ត ក្នុងបរិច្ឆាស ក្នុងទីនោះ ។

(៣៣២) យស្ស យត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។
 ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជន្តានំ បវត្តេ ឧបេក្ខាសម្បយុត្ត-
 ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិ-
 យំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ សោមនស្ស-
 វិប្បយុត្តឧបេក្ខាវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ អ-
 សញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ន
 ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស
 វា បន យត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ
 សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ សោមនស្សេន
 ឧបបជ្ជន្តានំ បវត្តេ សោមនស្សសម្បយុត្តចិត្តស្ស
 ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 នោ ច តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 សព្វេសំ ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ ឧបេក្ខាវិប្បយុត្តសោម-
 នស្សវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ អសញ្ញាសត្តានំ
 តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ សោមនស្សិ-
 ន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

(៣៣២) សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីណា ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ
 ដោយឧបេក្ខា មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រកប
 ដោយឧបេក្ខា ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុងទីនោះ ឯឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ សោមនស្សន្ទ្រិយ
 របស់អសញ្ញាសត្វ ទាំងអស់នោះ មិនកើតឡើងផង ឧបេក្ខន្ទ្រិយ មិន
 កើតឡើងផង ក្នុងក្នុងក្ខណៈ នៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្ត
 ដែលប្រាសចាកសោមនស្សទាំងប្រាសចាកឧបេក្ខា ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
 ទៀត ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សោ-
 មនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ឧបេ-
 ក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយសោមនស្ស
 មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រកបដោយសោមនស្ស
 ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុងទីនោះ ឯសោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់អសញ្ញា-
 សត្វ ទាំងអស់នោះ មិនកើតឡើងផង សោមនស្សន្ទ្រិយ មិនកើត
 ឡើងផង ក្នុងក្នុងក្ខណៈ នៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែល
 ប្រាសឧបេក្ខាទាំងប្រាសចាកសោមនស្ស ក្នុងទីនោះ ។

និម្មិតយមកេ បរិក្ខារំ

(៣៣៣) យស្ស យត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ សន្និទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។
 វិនា សោមនស្សន សហេតុកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ បរិត្តេ
 សោមនស្សវិប្បយុត្តសន្ធាសម្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទ-
 ក្ខណោ តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 លោ ច តេសំ តត្ថ សន្និទ្ធិន្ទ្រិយំ ន^(១) ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ
 ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ សោមនស្សវិប្បយុត្តសន្ធាវិប្ប-
 យុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ
 តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ សន្និទ្ធិន្ទ្រិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ សន្និទ្ធិន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជ-
 តិ ។ បរិត្តេ សន្ធាវិប្បយុត្តសោមនស្សសម្បយុត្ត-
 ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ តត្ថ សន្និទ្ធិន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ លោ ច តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ សន្ធាវិប្ប-
 យុត្តសោមនស្សវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ អ-
 សញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ សន្និទ្ធិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ
 សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

១ ឱ. វ. សព្វេ ន ទិស្សតិ ។

តម្រៀមយមកៈ បវត្តិការៈ

[៣៣៣] សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីណា សុទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកប្រកបដោយហេតុ ទាំងនោះ កាល
 ចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកសោមនស្ស មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃ
 ចិត្ត ដែលប្រាសចាកសោមនស្សទាំងប្រកបដោយសទ្ធា ក្នុងបវត្តិកាល
 ក្នុងទីនោះ ឯសុទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់អសញ្ញាសត្វ ទាំងអស់នោះ មិន
 កើតឡើងផង សុទ្ធិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងក្នុងក្ខណៈ នៃចិត្ត និង
 ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកសោមនស្សទាំងប្រាសចាកសទ្ធា
 ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត សុទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីណា សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ សុទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ
 នៃចិត្តដែលប្រាសចាកសទ្ធាទាំងប្រកបដោយសោមនស្ស ក្នុងបវត្តិកាល
 ក្នុងទីនោះ ឯសោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះទេ សុទ្ធិន្ទ្រិយ របស់អសញ្ញាសត្វ ទាំងអស់នោះ
 មិនកើតឡើងផង សោមនស្សន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងក្នុងក្ខណៈ
 នៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកសទ្ធាទាំងប្រាស
 ចាកសោមនស្ស ។

(៣៣២) យស្ស យត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ បញ្ញិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ វិនា
 សោមនស្សេន ញាណាសម្បយុត្តានំ ឧបបជ្ជន្តានំ បវត្តេ
 សោមនស្សវិប្បយុត្តញាណាសម្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បា-
 នក្ខណោ តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 នោ ប តេសំ តត្ថ បញ្ញិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ
 ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ សោមនស្សវិប្បយុត្តញាណា-
 វិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បានក្ខណោ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ
 តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ បញ្ញិន្ទ្រិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ បញ្ញិន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជ-
 តីតិ ។ ញាណាវិប្បយុត្តានំ សោមនស្សេន ឧបបជ្ជន្តានំ
 បវត្តេ ញាណាវិប្បយុត្តសោមនស្សសម្បយុត្តចិត្តស្ស
 ឧប្បានក្ខណោ តេសំ តត្ថ បញ្ញិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 នោ ប តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 សព្វេសំ ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ ញាណាវិប្បយុត្តសោម-
 នស្សវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បានក្ខណោ អសញ្ញាសត្តានំ
 តេសំ តត្ថ បញ្ញិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ សោមនស្សិ-
 ន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

(៣៣៤) សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា បញ្ចិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។

សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកប្រកបដោយញាណ ទាំងនោះ កាល ចាប់បដិសន្ធិ វៀរចាកសោមនស្ស មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្ត ដែលប្រាសចាកសោមនស្សទាំងប្រកបដោយញាណ ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុងទីនោះ ឯបញ្ចិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិន កើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់អសញ្ញាសត្វ ទាំង អស់នោះ មិនកើតឡើងផង បញ្ចិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងក្ល័ត្ត- ណៈ នៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកសោមនស្ស ទាំងប្រាសចាកញាណ ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត បញ្ចិន្ទ្រិយ របស់ សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បញ្ចិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកប្រាសចាក ញាណ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិសន្ធិ ដោយសោមនស្ស មិនកើត ឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកញាណទាំងប្រកបដោយ សោមនស្ស ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុងទីនោះ ឯសោមនស្សន្ទ្រិយ របស់ សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ បញ្ចិន្ទ្រិយ របស់អសញ្ញាសត្វ ទាំងអស់នោះ មិនកើតឡើងផង សោមនស្សន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងក្ល័ត្តក្ខណៈ នៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្ត ដែលប្រាសចាកញាណទាំងប្រាសចាកសោមនស្ស ក្នុងទីនោះ ។

ត្រៀមយមកេ បរិវារិកេ

(៣៣៥) យស្ស យត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ មនិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ វិនា
 សោមនស្សេន សចិត្តកាណំ ឧបបជ្ជន្តាណំ បរិត្តេ
 សោមនស្សវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ
 តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ
 មនិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ
 អសញ្ញាសត្តាណំ តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ន
 ឧប្បជ្ជតិ មនិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា
 បន យត្ថ មនិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ
 សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមន្តា ។

(៣៣៦) យស្ស យត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្ប-
 ជ្ជតិ តស្ស តត្ថ សន្និទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។
 វិនា ឧបេក្ខាយ សហេតុកាណំ ឧបបជ្ជន្តាណំ
 បរិត្តេ ឧបេក្ខាវិប្បយុត្តសន្ធាសម្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បា-
 ទក្ខណោ តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 នោ ច តេសំ តត្ថ សន្និទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បវត្តិវារៈ

[៣៣៥] សោមនស្សិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីណា មិនន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 សោមនស្សិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមានចិត្ត ទាំងនោះ កាលបាបបដិ-
 សន្ធិ វៀរចាកសោមនស្ស មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្ត
 ដែលប្រាសចាកសោមនស្ស ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុងទីនោះ ឯមិនន្ទ្រិយ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ សោមនស្សិ-
 ន្ទ្រិយ របស់អសញ្ញាសត្វ ទាំងអស់នោះ មិនកើតឡើងផង មិនន្ទ្រិយ
 មិនកើតឡើងផង ក្នុងក្នុងក្ខណៈ នៃចិត្ត ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត
 មិនន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សោមនស្សិន្ទ្រិយ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៣៣៦] ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា សន្ទិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមានហេតុ ទាំងនោះ កាលបាបបដិសន្ធិ
 វៀរចាកឧបេក្ខា មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្ត ដែល
 ប្រាសចាកឧបេក្ខា ទាំងប្រកបដោយសន្ធា ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុងទីនោះ
 ឯសន្ទិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ

សព្វេសំ ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ ឧបេក្ខារីប្បយុត្តសទ្ធា-
 រីប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ
 តត្ថ ឧបេក្ខិត្តិយេវា ន ឧប្បជ្ជតិ សទ្ធិត្តិយេវា ន
 ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ សទ្ធិត្តិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ ឧបេក្ខិត្តិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។
 អហេតុកានំ ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជន្តានំ បវត្តេ សទ្ធា-
 រីប្បយុត្តឧបេក្ខាសម្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ
 តេសំ តត្ថ សទ្ធិត្តិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ធា ប តេសំ
 តត្ថ ឧបេក្ខិត្តិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចិត្តស្ស
 កង្កក្ខណោ សទ្ធារីប្បយុត្តឧបេក្ខារីប្បយុត្តចិត្តស្ស
 ឧប្បាទក្ខណោ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ សទ្ធិត្តិ-
 យេវា ន ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្ខិត្តិយេវា ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(៣៣៧) យស្ស យត្ថ ឧបេក្ខិត្តិយំ ន ឧប្ប-
 ជ្ជតិ តស្ស តត្ថ បញ្ញិត្តិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។
 វិជា ឧបេក្ខាយ ញាណសម្បយុត្តានំ ឧបបជ្ជន្តានំ
 បវត្តេ ឧបេក្ខារីប្បយុត្តញាណសម្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្ប-
 ាទក្ខណោ តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិត្តិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 ធា ប តេសំ តត្ថ បញ្ញិត្តិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ឧបេក្ខន្ធិយ របស់អសញ្ញាសត្វ ទាំងអស់នោះ មិនកើតឡើងផង
 សន្និទ្ធិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងក្លិនក្លាណៈ នៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បា-
 ទក្លាណៈ នៃចិត្ត ដែលប្រាសចាកឧបេក្ខាទាំងប្រាសចាកសន្និ ក្នុងទី
 នោះ ។ មួយទៀត សន្និទ្ធិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 សន្និទ្ធិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានហេតុ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិ-
 សន្និ ដោយឧបេក្ខា មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្លាណៈ នៃចិត្តដែល
 ប្រាសចាកសន្និទាំងប្រកបដោយឧបេក្ខា ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុងទីនោះ ឯ
 ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ទេ សន្និទ្ធិយ របស់អសញ្ញាសត្វ ទាំងអស់នោះ មិនកើតឡើងផង
 ឧបេក្ខន្ធិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងក្លិនក្លាណៈ នៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្លា-
 ណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកសន្និទាំងប្រាសចាកឧបេក្ខា ក្នុងទីនោះ ។

(៣៣៧) ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា បញ្ញន្ធិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វ អ្នកប្រកបដោយញ្ញាណ ទាំងនោះ កាលចាប់
 បដិសន្និ វៀរចាកឧបេក្ខា មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្លាណៈ នៃចិត្តដែល
 ប្រាសចាកឧបេក្ខាទាំងប្រកបដោយញ្ញាណ ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុងទីនោះ ឯ
 បញ្ញន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។

តន្ត្រីយយមកេ បវត្តវារោ

សព្វេសំ ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ ឧបេក្ខាវិប្បយុត្តញ្ញាណា-
 វិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ
 តត្ថ ឧបេក្ខិត្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ បញ្ញិត្រិយញ្ច ន
 ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ បញ្ញិត្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ ឧបេក្ខិត្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។
 ញ្ញាណាវិប្បយុត្តានំ ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជន្តានំ បវត្ត
 ញ្ញាណាវិប្បយុត្តឧបេក្ខាសម្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខ-
 ណោ តេសំ តត្ថ បញ្ញិត្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ឆោ ច តេសំ
 តត្ថ ឧបេក្ខិត្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចិត្តស្ស
 កង្កក្ខណោ ញ្ញាណាវិប្បយុត្តឧបេក្ខាវិប្បយុត្តចិត្តស្ស
 ឧប្បាទក្ខណោ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ បញ្ញិត្រិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្ខិត្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(៣៣៨) យស្ស យត្ថ ឧបេក្ខិត្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ មនិត្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ វិនា ឧបេក្ខាយ
 សចិត្តកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ បវត្ត ឧបេក្ខាវិប្បយុត្ត-
 ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិត្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ មនិត្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បវត្តិវាៈ

ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វាសត្វ ទាំងអស់នោះ មិនកើតឡើងផង
 បញ្ញន្ធិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងក្នុងក្ខណៈ នៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ
 នៃចិត្ត ដែលប្រាសចាកឧបេក្ខាទាំងប្រាសចាកញ្ញាណ ក្នុងទីនោះ ។
 មួយទៀត បញ្ញន្ធិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឧ-
 បេក្ខន្ធិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បញ្ញ-
 ន្ធិយ របស់សត្វ អ្នកប្រាសចាកញ្ញាណ ទាំងនោះ កាលចាប់បដិ-
 សន្ធិ ដោយឧបេក្ខា មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែល
 ប្រាសចាកញ្ញាណទាំងប្រកបដោយឧបេក្ខា ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុងទីនោះ
 ឯឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះទេ បញ្ញន្ធិយ របស់សត្វាសត្វ ទាំងអស់នោះ មិនកើតឡើង
 ផង ឧបេក្ខន្ធិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងក្នុងក្ខណៈ នៃចិត្ត និងក្នុង
 ឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្ត ដែលប្រាសចាកញ្ញាណទាំងប្រាសចាកឧបេក្ខា
 ក្នុងទីនោះ ។

(៣៣៨) ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា មិនន្ធិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វ អ្នកមានចិត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់
 បដិសន្ធិ វៀរចាកឧបេក្ខា មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃ
 ចិត្ត ដែលប្រាសចាកឧបេក្ខា ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុងទីនោះ ឯមនិ-
 ន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

សព្វេសំ ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ
 តត្ថ ឧបេត្តិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ មនិន្ទ្រិយញ្ច ន
 ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ មនិន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ ឧបេត្តិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។
 អាមន្តា ។

(៣៣៩) យស្ស យត្ថ សន្និទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 តស្ស តត្ថ បញ្ញិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ បញ្ញិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 តត្ថ សន្និទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ញាណវិប្បយុត្តានំ
 សហេតុកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ បវត្តេ ញាណវិប្បយុត្ត-
 សទ្ធាសម្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ តត្ថ
 បញ្ញិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ ឆោ ប តេសំ តត្ថ សន្និទ្ធិន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ សព្វេសំ ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ ញាណ-
 វិប្បយុត្តសទ្ធាវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ អសញ្ញា-
 សត្តានំ តេសំ តត្ថ បញ្ញិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ
 សន្និទ្ធិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ ។

(៣៤០) យស្ស យត្ថ សន្និទ្ធិន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តត្ថ មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ឧបេក្ខន្ធិយ របស់អសញ្ញាសត្វ ទាំងអស់នោះ មិនកើតឡើងផង
 មនិន្ធិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងកងក្ខណៈ នៃចិត្ត ក្នុងទីនោះ ។
 មួយទៀត មនិន្ធិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៣៣៩) សទ្ធិន្ធិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា បញ្ញន្ធិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 អើ ។ មួយទៀត បញ្ញន្ធិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 សទ្ធិន្ធិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បញ្ញន្ធិយ
 របស់សត្វ អ្នកប្រាសចាកញ្ញាណ អ្នកប្រកបដោយហេតុ ទាំងនោះ
 កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្ត ដែល
 ប្រាសចាកញ្ញាណទាំងប្រកបដោយសទ្ធា ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុងទីនោះ ឯ
 សទ្ធិន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
 បញ្ញន្ធិយ របស់អសញ្ញាសត្វ ទាំងអស់នោះ មិនកើតឡើងផង សទ្ធិ-
 ន្ធិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងកងក្ខណៈ នៃចិត្ត និងក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ
 នៃចិត្តដែលប្រាសចាកញ្ញាណទាំងប្រាសចាកសទ្ធា ក្នុងទីនោះ ។

(៣៤០) សទ្ធិន្ធិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា មនិន្ធិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិក្ខិវារោ

អហេតុកានំ សចិត្តកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ បរត្ថេ សទ្ធា-
វិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ តត្ថ សន្និទ្ធិន្ទ្រិយំ
ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ មនិទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
សព្វេសំ ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ
តត្ថ សន្និទ្ធិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ មនិទ្ធិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្ប-
ជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ មនិទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
តស្ស តត្ថ សន្និទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

(៣៤០) យស្ស យត្ថ បញ្ញាទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
តស្ស តត្ថ មនិទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ញ្ញាណវិប្ប-
យុត្តានំ សចិត្តកានំ ឧបបជ្ជន្តានំ បរត្ថេ ញ្ញាណវិប្ប-
យុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ តត្ថ បញ្ញាទ្ធិន្ទ្រិយំ
ន ឧប្បជ្ជតិ នោ ច តេសំ តត្ថ មនិទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
សព្វេសំ ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ
តត្ថ បញ្ញាទ្ធិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជតិ មនិទ្ធិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្ប-
ជ្ជតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ មនិទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតិ
តស្ស តត្ថ បញ្ញាទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ អាមន្តា ។

(៣៤២) យស្ស ចក្កទ្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
សោតិទ្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បវត្តិវារៈ

សុទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកមិនមានហេតុ អ្នកមានចិត្ត ទាំងនោះ
 កាលចាប់បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាស
 ចាកសញ្ញា ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុងទីនោះ ឯមន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជាមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ សុទ្ធិន្ទ្រិយ របស់អសព្វាសត្វ
 ទាំងអស់នោះ មិនកើតឡើងផង មន្ត្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុង
 ក្នុងក្ខណៈ នៃចិត្ត ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត មន្ត្រិយ របស់សត្វ
 ណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សុទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៣២១) បញ្ញន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 មន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បញ្ញន្ទ្រិយ
 របស់សត្វ អ្នកប្រាសចាកញ្ញាណ អ្នកមានចិត្ត ទាំងនោះ កាលចាប់
 បដិសន្ធិ មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកញ្ញាណ
 ក្នុងបវត្តិកាល ក្នុងទីនោះ ឯមន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ បញ្ញន្ទ្រិយ របស់អសព្វាសត្វ ទាំងអស់នោះ
 មិនកើតឡើងផង មន្ត្រិយ មិនកើតឡើងផង ក្នុងក្នុងក្ខណៈ នៃចិត្ត
 ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត មន្ត្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា បញ្ញន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៣២២) ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ សោ-
 ត្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ មួយទៀត

សោតិទ្រ្ទិយំ ឧប្បជ្ជិតុ តស្ស ចក្កុទ្រ្ទិយំ ឧប្ប-
ជ្ជិតាតិ ។ អាមន្តា ។

(៣២៣) យស្ស ចក្កុទ្រ្ទិយំ ឧប្បជ្ជិតុ តស្ស
យាធិទ្រ្ទិយំ ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
បន យាធិទ្រ្ទិយំ ឧប្បជ្ជិតុ តស្ស ចក្កុទ្រ្ទិយំ ឧប្ប-
ជ្ជិតាតិ ។ អាមន្តា ។

(៣២៤) យស្ស ចក្កុទ្រ្ទិយំ ឧប្បជ្ជិតុ តស្ស
ឥត្ថិទ្រ្ទិយំ ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
បន ឥត្ថិទ្រ្ទិយំ ឧប្បជ្ជិតុ តស្ស ចក្កុទ្រ្ទិយំ ឧប្ប-
ជ្ជិតាតិ ។ អាមន្តា ។

(៣២៥) យស្ស ចក្កុទ្រ្ទិយំ ឧប្បជ្ជិតុ តស្ស បុរិ-
សិទ្រ្ទិយំ ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន
បុរិសិទ្រ្ទិយំ ឧប្បជ្ជិតុ តស្ស ចក្កុទ្រ្ទិយំ ឧប្បជ្ជិតាតិ ។
អាមន្តា ។

(៣២៦) យស្ស ចក្កុទ្រ្ទិយំ ឧប្បជ្ជិតុ តស្ស ជីវិ-
តិទ្រ្ទិយំ ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន
ជីវិតិទ្រ្ទិយំ ឧប្បជ្ជិតុ តស្ស ចក្កុទ្រ្ទិយំ ឧប្បជ្ជិតាតិ ។
អាមន្តា ។

(៣២៧) យស្ស ចក្កុទ្រ្ទិយំ ឧប្បជ្ជិតុ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

សោតិទ្រុយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ចក្ខុទ្រុយ របស់សត្វ
នោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។

(៣៤៣) ចក្ខុទ្រុយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ
ឃានិទ្រុយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ មួយទៀត
ឃានិទ្រុយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ចក្ខុទ្រុយ របស់សត្វនោះ
កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។

(៣៤៤) ចក្ខុទ្រុយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ឥត្តិទ្រុយ
របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ មួយទៀត ឥត្តិទ្រុយ
របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ចក្ខុទ្រុយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង
ហើយឬ ។ អើ ។

(៣៤៥) ចក្ខុទ្រុយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ បុរិ-
សិទ្រុយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ មួយទៀត
បុរិសិទ្រុយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ចក្ខុទ្រុយ របស់សត្វ
នោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។

(៣៤៦) ចក្ខុទ្រុយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ជីវិ-
តិទ្រុយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ មួយទៀត
ជីវិតិទ្រុយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ចក្ខុទ្រុយ របស់សត្វនោះ
កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។

(៣៤៧) ចក្ខុទ្រុយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ

និម្មិតយមកេ បរិក្ខារំ

តស្ស សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត តស្ស
 ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អាមន្តា ។

(៣៤៨) យស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត តស្ស
 ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស
 វា បន ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត តស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អាមន្តា ។

(៣៤៩) យស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត តស្ស
 សទ្ធិន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ បញ្ញន្ទ្រិយំ មនិន្ទ្រិយំ ឧប្ប-
 ជ្ជិតាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន មនិន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជិត តស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អាមន្តា ។

(៣៥០) យស្ស យានិន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ ឥត្តិន្ទ្រិយំ
 បុរិសិន្ទ្រិយំ ជីវិតិន្ទ្រិយំ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ
 សទ្ធិន្ទ្រិយំ បញ្ញន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត តស្ស មនិន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន មនិន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជិត តស្ស បញ្ញន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អាមន្តា ។

(៣៥១) យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត តត្ថ សោតិន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន សោតិន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជិត តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អាមន្តា ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

សោមនស្សិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ មួយ
ទៀត សោមនស្សិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ចក្ខុន្ទ្រិយ
របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។

(៣៤៨) ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ឧ-
បេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ មួយទៀត
ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វ
នោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។

(៣៤៩) ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ សុទ្ធិន្ទ្រិយ
។ បេ ។ បញ្ញាទ្រិយ មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ
ឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង
ហើយ ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។

(៣៥០) ឃានិន្ទ្រិយ ។ បេ ។ ឥត្តិន្ទ្រិយ បុរិសិន្ទ្រិយ ជីវិ-
តិន្ទ្រិយ សោមនស្សិន្ទ្រិយ ឧបេក្ខន្ទ្រិយ សុទ្ធិន្ទ្រិយ និធិបញ្ញាទ្រិយ
របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើត
ឡើងហើយឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើត
ឡើងហើយ បញ្ញាទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។

(៣៥១) ចក្ខុន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា សោតិន្ទ្រិយ
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត សោតិន្ទ្រិយ កើត
ឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៣៥២) យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ ឃានិ-
 ទ្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ រូបាវចរេ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្ប-
 ជ្ជិត្ត លោ ច តត្ថ ឃានិទ្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត កាមាវចរេ
 តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ឃានិទ្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។
 យត្ថ វា បន ឃានិទ្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

(៣៥៣) យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ ឥត្ថិ-
 ទ្ទ្រិយំ ។ បេ ។ បុរិសិទ្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ រូបាវចរេ
 តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត លោ ច តត្ថ បុរិសិទ្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជិត្ត កាមាវចរេ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត
 បុរិសិទ្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។ យត្ថ វា បន បុរិសិទ្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

(៣៥៤) យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ
 ជីវិតិទ្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន
 ជីវិតិទ្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។
 អសញ្ញាសត្តេ អរូបេ តត្ថ ជីវិតិទ្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត លោ
 ច តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត បញ្ចវេការេ តត្ថ ជីវិ-
 តិទ្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

(៣៥២) ចក្ខុន្ត្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឃានិទ្ធីន្ត្រិយ
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ចក្ខុន្ត្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងរូបា
វចរកតនោះ ឯឃានិទ្ធីន្ត្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុន្ត្រិយ
កើតឡើងហើយផង ឃានិទ្ធីន្ត្រិយ កើតឡើងហើយផង ក្នុងកាមាវចរកត
នោះ ។ មួយទៀត ឃានិទ្ធីន្ត្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ត្រិយ
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៣៥៣) ចក្ខុន្ត្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឥត្តិទ្ធីន្ត្រិយ
។ បេ ។ បុរិស្ថន្ត្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ចក្ខុន្ត្រិយ
កើតឡើងហើយ ក្នុងរូបាវចរកតនោះ ឯបុរិស្ថន្ត្រិយ មិនកើតឡើង
ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុន្ត្រិយ កើតឡើងហើយផង បុរិស្ថន្ត្រិយ
កើតឡើងហើយផង ក្នុងកាមាវចរកតនោះ ។ មួយទៀត បុរិស្ថន្ត្រិយ
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ត្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ អើ ។

(៣៥៤) ចក្ខុន្ត្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ជីវិត្តិទ្ធីន្ត្រិយ
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត ជីវិត្តិទ្ធីន្ត្រិយ
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ត្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ ជីវិត្តិទ្ធីន្ត្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងអសញ្ញាសត្វ និងអរូបព្រហ្មនោះ
ឯចក្ខុន្ត្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ជីវិត្តិទ្ធីន្ត្រិយ កើតឡើង
ហើយផង ចក្ខុន្ត្រិយ កើតឡើងហើយផង ក្នុងបញ្ចវេកាវកតនោះ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បវត្តវារោ

(៣៥៥) យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ
សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ
វា បន សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

(៣៥៦) យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ ឧបេ-
ក្កិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន
ឧបេក្កិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។
អរូបេ តត្ថ ឧបេក្កិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត នោ ច តត្ថ ចក្ក-
ន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត បញ្ចវេការេ តត្ថ ឧបេក្កិន្ទ្រិយញ្ច
ឧប្បជ្ជិត្ត ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។

(៣៥៧) យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ សន្ទិ-
ន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ បញ្ចិន្ទ្រិយំ មនិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។
អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន មនិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ
ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អរូបេ តត្ថ មនិន្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ជិត្ត នោ ច តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត បញ្ច-
វេការេ តត្ថ មនិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ចក្កន្ទ្រិយញ្ច
ឧប្បជ្ជិត្ត ។

(៣៥៨) យត្ថ យានិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ ឥន្ទ្រិ-
យំ ។ បេ ។ បុរិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

(៣៥៥) ចក្ខុន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា សោម-
នស្សិន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត
សោមនស្សិន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ទ្រិយ កើតឡើង
ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៣៥៦) ចក្ខុន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឧបេក្ខន្ទ្រិយ
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត ឧបេក្ខន្ទ្រិយ
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ ឧបេក្ខន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងអរូបភពនោះ ឯចក្ខុន្ទ្រិយ
មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឧបេក្ខន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយផង
ចក្ខុន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយផង ក្នុងបញ្ចវគ្គភពនោះ ។

(៣៥៧) ចក្ខុន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា សន្ធិន្ទ្រិយ
។ បេ ។ បញ្ញាទ្រិយ មនិន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
មួយទៀត មនិន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ទ្រិយ កើត
ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ មនិន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងអរូប-
ភពនោះ ឯចក្ខុន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ មនិន្ទ្រិយ
កើតឡើងហើយផង ចក្ខុន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយផង ក្នុងបញ្ចវគ្គ-
ភពនោះ ។

(៣៥៨) យានិន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឥត្តិន្ទ្រិយ
។ បេ ។ បុរិសិន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

យត្ថ វា បន បុរិសិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ យានិន្ធិយំ
ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។

(៣៥៧) យត្ថ យានិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ ជីវិ-
តិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។ យត្ថ វា បន
ជីវិតិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ យានិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។
រូចាវចរេ អរូចាវចរេ តត្ថ ជីវិតិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត លោ-
ច តត្ថ យានិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត កាមាវចរេ តត្ថ
ជីវិតិន្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត យានិន្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។

(៣៦០) យត្ថ យានិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ សោម-
នស្សិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។ យត្ថ វា បន
សោមនស្សិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ យានិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្តា-
តិ ។ រូចាវចរេ តត្ថ សោមនស្សិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត លោ-
ច តត្ថ យានិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត កាមាវចរេ តត្ថ សោ-
មនស្សិន្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត យានិន្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។

(៣៦១) យត្ថ យានិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ ឧបេ-
ត្តិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។ យត្ថ វា បន
ឧបេត្តិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ យានិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មួយទៀត បុរិសន្ត្រីយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឃានន្ត្រីយ
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៣៥៩) ឃានន្ត្រីយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ជីវិតន្ត្រីយ
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត ជីវិតន្ត្រីយ
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឃានន្ត្រីយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ ជីវិតន្ត្រីយ កើតឡើងហើយ ក្នុងរូបាវចរកតា និងអរូបាវចរកតានោះ
ឯឃានន្ត្រីយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ជីវិតន្ត្រីយ កើតឡើង
ហើយផង ឃានន្ត្រីយ កើតឡើងហើយផង ក្នុងកាមាវចរកតានោះ ។

(៣៦០) ឃានន្ត្រីយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា សោម-
នស្សន្ត្រីយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត
សោមនស្សន្ត្រីយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឃានន្ត្រីយ កើតឡើង
ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ សោមនស្សន្ត្រីយ កើតឡើងហើយ ក្នុង
រូបាវចរកតានោះ ឯឃានន្ត្រីយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ
សោមនស្សន្ត្រីយ កើតឡើងហើយផង ឃានន្ត្រីយ កើតឡើងហើយ
ផង ក្នុងកាមាវចរកតានោះ ។

(៣៦១) ឃានន្ត្រីយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឧបេក្ខន្ត្រីយ
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត ឧបេក្ខន្ត្រីយ
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឃានន្ត្រីយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។

ព័ន្ធមួយមក បរិក្ខិត

រូបាវចរ អរូបាវចរ តត្ថ ឧបេត្តិទ្រ្ទិយំ ឧប្បជ្ជិត ឆោ
ច តត្ថ ឃានិទ្រ្ទិយំ ឧប្បជ្ជិត កាមាវចរ តត្ថ ឧបេ-
ត្តិទ្រ្ទិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត ឃានិទ្រ្ទិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត ។

(៣៦២) យត្ថ ឃានិទ្រ្ទិយំ ឧប្បជ្ជិត តត្ថ សទ្ធិ-
ទ្រ្ទិយំ ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន
សទ្ធិទ្រ្ទិយំ ឧប្បជ្ជិត តត្ថ ឃានិទ្រ្ទិយំ ឧប្បជ្ជិតាតិ ។
រូបាវចរ អរូបាវចរ តត្ថ សទ្ធិទ្រ្ទិយំ ឧប្បជ្ជិត ឆោ
ច តត្ថ ឃានិទ្រ្ទិយំ ឧប្បជ្ជិត កាមាវចរ តត្ថ សទ្ធិ-
ទ្រ្ទិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត ឃានិទ្រ្ទិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត ។

(៣៦៣) យត្ថ ឃានិទ្រ្ទិយំ ឧប្បជ្ជិត តត្ថ
បញ្ញិទ្រ្ទិយំ ។ បេ ។ មនិទ្រ្ទិយំ ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អា-
មន្តា ។ យត្ថ វា បន មនិទ្រ្ទិយំ ឧប្បជ្ជិត តត្ថ
ឃានិទ្រ្ទិយំ ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ រូបាវចរ អរូបាវចរ
តត្ថ មនិទ្រ្ទិយំ ឧប្បជ្ជិត ឆោ ច តត្ថ ឃានិទ្រ្ទិយំ
ឧប្បជ្ជិត កាមាវចរ តត្ថ មនិទ្រ្ទិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត
ឃានិទ្រ្ទិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

ឧបេក្ខន្ធិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងរូបាវចរកតា និងអរូបាវចរកតានោះ ឯ
ឃានន្ធិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឧបេក្ខន្ធិយ កើតឡើង
ហើយផង ឃានន្ធិយ កើតឡើងហើយផង ក្នុងកាមាវចរកតានោះ ។

(៣៦២) ឃានន្ធិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា សង្ខន្ធិយ
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត សង្ខន្ធិយ
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឃានន្ធិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ សង្ខន្ធិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងរូបាវចរកតា និងអរូបាវចរ-
កតានោះ ឯឃានន្ធិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ សង្ខន្ធិយ
កើតឡើងហើយផង ឃានន្ធិយ កើតឡើងហើយផង ក្នុងកាមាវចរ-
កតានោះ ។

(៣៦៣) ឃានន្ធិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា បញ្ច-
ន្ធិយ ។ បេ ។ មនន្ធិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
មួយទៀត មនន្ធិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឃានន្ធិយ
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ មនន្ធិយ កើតឡើងហើយ ក្នុង
រូបាវចរកតា និងអរូបាវចរកតានោះ ឯឃានន្ធិយ មិនកើតឡើងហើយ
ក្នុងទីនោះទេ មនន្ធិយ កើតឡើងហើយផង ឃានន្ធិយ កើតឡើង
ហើយផង ក្នុងកាមាវចរកតានោះ ។

(៣៦៤) យត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ បុរ-
សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន
បុរសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។
អាមន្តា ។ បេ ។

(៣៦៥) យត្ថ បុរសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ ជីវិ-
តិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន
ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ បុរសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។
រូបាវចរេ អរូបាវចរេ តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត នោ ច
តត្ថ បុរសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត កាមាវចរេ តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិ-
យញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត បុរសិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។

(៣៦៦) យត្ថ បុរសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ សោ-
មនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា
បន សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ បុរសិន្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ រូបាវចរេ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ជិត្ត នោ ច តត្ថ បុរសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត កា-
មាវចរេ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត បុរ-
សិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៣៦៤] ឥត្ថិន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា បុរិសិន្ទ្រិយ
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត បុរិសិន្ទ្រិយ
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឥត្ថិន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ អើ ។ បេ ។

[៣៦៥] បុរិសិន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ជីវិតិន្ទ្រិយ
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត ជីវិតិន្ទ្រិយ
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា បុរិសិន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទី
នោះឬ ។ ជីវិតិន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងរូបាវចរភព និងអរូបាវ-
ចរភពនោះ ឯបុរិសិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ជីវិ-
តិន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយផង បុរិសិន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយផង ក្នុង
កាមាវចរភពនោះ ។

[៣៦៦] បុរិសិន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា សោ-
មនស្សិន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត
សោមនស្សិន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា បុរិសិន្ទ្រិយ កើត
ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ សោមនស្សិន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយ
ក្នុងរូបាវចរភពនោះ ឯបុរិសិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ទេ សោមនស្សិន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយផង បុរិសិន្ទ្រិយ កើតឡើង
ហើយផង ក្នុងកាមាវចរភពនោះ ។

និទ្ទេយយមកេ បរិគ្គិវារោ

(៣៦៧) យត្ថ បុរិសិន្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ ឧបេ-
 ត្តិន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ សទ្ធិន្ទ្រិយំ បញ្ញិន្ទ្រិយំ មនិន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន មនិន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ បុរិសិន្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ រូចាវចរេ
 អរូចាវចរេ តត្ថ មនិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត លោ ច តត្ថ
 បុរិសិន្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត កោមាវចរេ តត្ថ មនិន្ទ្រិយញ្ច
 ឧប្បជ្ជិត្ត បុរិសិន្ធិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។

(៣៦៨) យត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ សោម-
 នស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ ជីវិ-
 តិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត លោ ច តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជិត្ត ចតុវេការេ បញ្ចវេការេ តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច
 ឧប្បជ្ជិត្ត សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។ យត្ថ វា
 បន សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

(៣៦៩) យត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ ឧបេត្តិន្ទ្រិ-
 យំ ។ បេ ។ សទ្ធិន្ទ្រិយំ បញ្ញិន្ទ្រិយំ មនិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិ-
 ត្តាតិ ។ អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត លោ
 ច តត្ថ មនិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត ចតុវេការេ បញ្ចវេការេ
 តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត មនិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិត្តិវាៈ

(៣៦៧) បុរិស្សន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឧបេក្ខន្ទ្រិយ
 ។ បេ ។ សទ្ធិន្ទ្រិយ បញ្ញន្ទ្រិយ មន្ទិន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 នោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មន្ទិន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 បុរិស្សន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ មន្ទិន្ទ្រិយ កើតឡើង
 ហើយ ក្នុងរូបាវចរភព និងអរូបាវចរភពនោះ ឯបុរិស្សន្ទ្រិយ មិនកើត
 ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ មន្ទិន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយផង បុរិស្សន្ទ្រិយ
 កើតឡើងហើយផង ក្នុងកាមាវចរភពនោះ ។

(៣៦៨) ជីវិតន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា សោមន-
 ស្សន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ជីវិតន្ទ្រិយ កើតឡើង
 ហើយ ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ឯសោមនស្សន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះទេ ជីវិតន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយផង សោមនស្សន្ទ្រិយ កើត
 ឡើងហើយផង ក្នុងចតុវេការភព និងបញ្ចវេការភពនោះ ។ មួយទៀត
 សោមនស្សន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ជីវិតន្ទ្រិយ កើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៣៦៩) ជីវិតន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឧបេក្ខន្ទ្រិយ
 ។ បេ ។ សទ្ធិន្ទ្រិយ បញ្ញន្ទ្រិយ មន្ទិន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ ជីវិតន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ឯមន្ទិន្ទ្រិយ មិន
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ជីវិតន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយផង មន្ទិន្ទ្រិយ
 កើតឡើងហើយផង ក្នុងចតុវេការភព និងបញ្ចវេការភពនោះ ។

យត្ថ វា បន មនិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ ជីវិតទ្ធិយំ
ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

(៣៧០) យត្ថ សោមនស្សទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ
ឧបេក្ខិតទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន
ឧបេក្ខិតទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ សោមនស្សទ្ធិយំ ឧប្ប-
ជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

(៣៧១) យត្ថ សោមនស្សទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ
សទ្ធិទ្ធិយំ ។ បេ ។ បញ្ញាទ្ធិយំ មនិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្តា-
តិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន មនិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត
តត្ថ សោមនស្សទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

(៣៧២) យត្ថ ឧបេក្ខិតទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ សទ្ធិ-
ទ្ធិយំ ។ បេ ។ បញ្ញាទ្ធិយំ មនិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។
អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន មនិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ
ឧបេក្ខិតទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

(៣៧៣) យត្ថ សទ្ធិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ បញ្ញាទ្ធិ-
យំ ។ បេ ។ មនិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។
យត្ថ វា បន មនិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ សទ្ធិទ្ធិយំ
ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មួយទៀត មន្ត្រីនិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ជីវិតនិយ កើត
ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៣៧០] សោមនស្សនិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
ឧបេក្ខនិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត
ឧបេក្ខនិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា សោមនស្សនិយ កើត
ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៣៧១] សោមនស្សនិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
សុទ្ធិនិយ ។ បេ ។ បញ្ញនិយ មន្ត្រីនិយ កើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មន្ត្រីនិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទី
ណា សោមនស្សនិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៣៧២] ឧបេក្ខនិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា សុទ្ធិនិយ
។ បេ ។ បញ្ញនិយ មន្ត្រីនិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
អើ ។ មួយទៀត មន្ត្រីនិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឧបេក្ខនិយ
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៣៧៣] សុទ្ធិនិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា បញ្ញនិយ
។ បេ ។ មន្ត្រីនិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
មួយទៀត មន្ត្រីនិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា សុទ្ធិនិយ កើត
ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

តម្រិះយយមក បវត្តិវារោ

(៣៧៤) យត្ថ បញ្ញាទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ មនិទ្រិ-
យំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន មនិទ្រិ-
យំ ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ បញ្ញាទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

(៣៧៥) យស្ស យត្ថ ចក្កទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
តត្ថ សោតិទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស
វា បន យត្ថ សោតិទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ
ចក្កទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

(៣៧៦) យស្ស យត្ថ ចក្កទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
តត្ថ ឃានិទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ រូចាវចរានំ តេសំ
តត្ថ ចក្កទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត នោ ច តេសំ តត្ថ ឃានិ-
ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត កាមាវចរានំ តេសំ តត្ថ ចក្កទ្រិ-
យញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ឃានិទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។ យស្ស
វា បន យត្ថ ឃានិទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ
ចក្កទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

(៣៧៧) យស្ស យត្ថ ចក្កទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
តត្ថ ឥន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ បុរិសិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។
រូចាវចរានំ តេសំ តត្ថ ចក្កទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បវត្តិវាៈ

[៣៧៤] បញ្ញាទ្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា មនិទ្រិយ
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មនិទ្រិយ
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា បញ្ញាទ្រិយ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ អើ ។

[៣៧៥] ចក្ខុទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទី
ណា សោតិទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
អើ ។ មួយទៀត សោតិទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទី
ណា ចក្ខុទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៣៧៦] ចក្ខុទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទី
ណា ឃានិទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
ចក្ខុទ្រិយ របស់រូបាវចរសត្វ ទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ឯឃានិទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ
ចក្ខុទ្រិយ របស់កាមាវចរសត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង ឃានិទ្រិយ
កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត ឃានិទ្រិយ របស់
សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើត
ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៣៧៧] ចក្ខុទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
ឥន្ទ្រិយ ។ បេ។ បុរិសិទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ ចក្ខុទ្រិយ របស់រូបាវចរសត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

នោ ច តេសំ តត្ថ បុរិសន្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិត្ត កាមាវចរាធំ
 តេសំ តត្ថ ចក្កន្ត្រ័យញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត បុរិសន្ត្រ័យញ្ច
 ឧប្បជ្ជិត្ត ។ យស្ស វា បន យត្ថ បុរិសន្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ ចក្កន្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

(៣៧៨) យស្ស យត្ថ ចក្កន្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 តត្ថ ជីវិតន្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 បន យត្ថ ជីវិតន្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ ចក្កន្ត្រ័យំ
 ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អសញ្ញាសត្តានំ អរូទានំ តេសំ តត្ថ
 ជីវិតន្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិត្ត នោ ច តេសំ តត្ថ ចក្កន្ត្រ័យំ
 ឧប្បជ្ជិត្ត បញ្ចវេកាវាធំ តេសំ តត្ថ ជីវិតន្ត្រ័យញ្ច
 ឧប្បជ្ជិត្ត ចក្កន្ត្រ័យញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។

(៣៧៩) យស្ស យត្ថ ចក្កន្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 តត្ថ សោមនស្សិន្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ សោមនស្សិន្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ ចក្កន្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

(៣៨០) យស្ស យត្ថ ចក្កន្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ ឧបេក្ខិន្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ឯបុរិស្សន្ត្រិយ របស់សត្វ ទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ
 ចក្ខុន្ត្រិយ របស់កាមាវចរសត្វ ទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង បុរិ-
 ស្សន្ត្រិយ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត បុរិស្សន្ត្រិយ
 របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៣៧៨) ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីណា ជីវិតន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
 អើ ។ មួយទៀត ជីវិតន្ត្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីណា ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
 ជីវិតន្ត្រិយ របស់អសញ្ញាសត្វ និងអរូបព្រហ្ម ទាំងនោះ កើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះ ឯចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ជីវិតន្ត្រិយ របស់បញ្ចវេការសត្វទាំងនោះ កើត
 ឡើងហើយផង ចក្ខុន្ត្រិយ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

(៣៧៩) ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 សោមនស្សន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
 មួយទៀត សោមនស្សន្ត្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៣៨០) ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 ឧបេក្ខន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

និម្មិតយមកេ បរិវារិកា

យស្ស វា បន យត្ថ ឧបេក្ខន្ធិយំ ឧប្បជ្ជត្ថ តស្ស
 តត្ថ ចក្កន្ធិយំ ឧប្បជ្ជត្ថាតិ ។ អរូទានំ តេសំ តត្ថ
 ឧបេក្ខន្ធិយំ ឧប្បជ្ជត្ថ នោ ច តេសំ តត្ថ ចក្កន្ធិយំ
 ឧប្បជ្ជត្ថ បញ្ចវេកាវាទំ តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខន្ធិយញ្ច
 ឧប្បជ្ជត្ថ ចក្កន្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជត្ថ ។

(៣៨១) យស្ស យត្ថ ចក្កន្ធិយំ ឧប្បជ្ជត្ថ តស្ស
 តត្ថ សន្ធិន្ធិយំ ។ បេ ។ បញ្ញន្ធិយំ មនិន្ធិយំ ឧប្ប-
 ជ្ជត្ថាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ មនិន្ធិយំ
 ឧប្បជ្ជត្ថ តស្ស តត្ថ ចក្កន្ធិយំ ឧប្បជ្ជត្ថាតិ ។
 អរូទានំ តេសំ តត្ថ មនិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជត្ថ នោ ច តេសំ
 តត្ថ ចក្កន្ធិយំ ឧប្បជ្ជត្ថ បញ្ចវេកាវាទំ តេសំ តត្ថ
 មនិន្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជត្ថ ចក្កន្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជត្ថ ។

(៣៨២) យស្ស យត្ថ ឃានិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជត្ថ តស្ស
 តត្ថ ឥត្ថិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជត្ថាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 បន យត្ថ ឥត្ថិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជត្ថ តស្ស តត្ថ ឃានិន្ធិយំ
 ឧប្បជ្ជត្ថាតិ ។ អាមន្តា ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

មួយទៀត ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 ចក្ខុន្ធិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ឧបេក្ខ-
 ន្ធិយ របស់អរូបព្រហ្ម ទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯ
 ចក្ខុន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឧបេ-
 ក្ខន្ធិយ របស់បញ្ចវេកាសត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង ចក្ខុន្ធិយ
 កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៨១] ចក្ខុន្ធិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 ណា សន្ធិន្ធិយ ។ បេ ។ បញ្ញន្ធិយ មនិន្ធិយ របស់សត្វនោះ កើត
 ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មនិន្ធិយ របស់
 សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ធិយ របស់សត្វនោះ
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ មនិន្ធិយ របស់អរូបព្រហ្មទាំងនោះ
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯចក្ខុន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
 ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ មនិន្ធិយ របស់បញ្ចវេកាសត្វទាំងនោះ
 កើតឡើងហើយផង ចក្ខុន្ធិយ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៨២] ឃានិន្ធិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីណា ឥត្តិន្ធិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
 អើ ។ មួយទៀត ឥត្តិន្ធិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីណា ឃានិន្ធិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ អើ ។

(៣៨៣) យស្ស យត្ថ យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
តត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
បន យត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ យា-
និទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

(៣៨៤) យស្ស យត្ថ យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
តត្ថ ជីវិតិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
បន យត្ថ ជីវិតិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ យានិទ្ធិយំ
ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ រូទាវចរាណំ អរូទាវចរាណំ តេសំ តត្ថ
ជីវិតិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត ឆោ ច តេសំ តត្ថ យានិទ្ធិ-
យំ ឧប្បជ្ជិត្ត កាមាវចរាណំ តេសំ តត្ថ ជីវិតិទ្ធិយញ្ច
ឧប្បជ្ជិត្ត យានិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។

(៣៨៥) យស្ស យត្ថ យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត
តស្ស តត្ថ សោមនស្សិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អា-
មន្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ សោមនស្សិទ្ធិយំ
ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។
រូទាវចរាណំ តេសំ តត្ថ សោមនស្សិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត
ឆោ ច តេសំ តត្ថ យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត

អភិធម្មបិដក យមកៈ

(៣៨៣) ឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីណា បុរិសិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
អើ ។ មួយទៀត បុរិសិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ
ក្នុងទីណា ឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ អើ ។

(៣៨៤) ឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីណា ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
អើ ។ មួយទៀត ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីណា ឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់រូបាវចរសត្វ និងអរូបាវចរសត្វ ទាំងនោះ កើតឡើង
ហើយ ក្នុងទីនោះ ឯឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់កាមាវចរសត្វ ទាំងនោះ កើត
ឡើងហើយផង ឃានិន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

(៣៨៥) ឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទី
ណា សោមនស្សិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
អើ ។ មួយទៀត សោមនស្សិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ
ក្នុងទីណា ឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
សោមនស្សិន្ទ្រិយ របស់រូបាវចរសត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ឯឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិក្ខិវារោ

កាហាវចរាណំ តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្ប-
ជ្ជិត្ត ឃានិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។

(៣៨៦) យស្ស យត្ថ ឃានិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
តត្ថ ឧបេត្តិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស
វា បន យត្ថ ឧបេត្តិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ
ឃានិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ រូចាវចរាណំ អរូចាវចរាណំ
តេសំ តត្ថ ឧបេត្តិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត នោ ច តេសំ
តត្ថ ឃានិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត កាហាវចរាណំ តេសំ តត្ថ
ឧបេត្តិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ឃានិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។

(៣៨៧) យស្ស យត្ថ ឃានិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
តត្ថ សទ្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
បន យត្ថ សទ្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ ឃានិន្ទ្រិ-
យំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ រូចាវចរាណំ អរូចាវចរាណំ តេសំ តត្ថ
សទ្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត នោ ច តេសំ តត្ថ ឃានិន្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ជិត្ត កាហាវចរាណំ តេសំ តត្ថ សទ្ធិន្ទ្រិយញ្ច
ឧប្បជ្ជិត្ត ឃានិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បវត្តិវាៈ

សោមនស្សិន្ទ្រិយ របស់កាមាវចរសត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង
ឃានិន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

(៣៨៦) ឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទី
ណា ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
អើ ។ មួយទៀត ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីណា ឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់រូបាវចរសត្វ និងអរូបាវចរសត្វទាំងនោះ កើតឡើង
ហើយ ក្នុងទីនោះ ឯឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់កាមាវចរសត្វទាំងនោះ កើត
ឡើងហើយផង ឃានិន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

(៣៨៧) ឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីណា សុទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
អើ ។ មួយទៀត សុទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ
ក្នុងទីណា ឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ សុទ្ធិន្ទ្រិយ របស់រូបាវចរសត្វ និងអរូបាវចរសត្វ ទាំងនោះ កើត
ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើត
ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ សុទ្ធិន្ទ្រិយ របស់កាមាវចរសត្វ ទាំងនោះ
កើតឡើងហើយផង ឃានិន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

(៣៨៨) យស្ស យត្ថ ឃានិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ថ តស្ស
 តត្ថ បញ្ញិន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ មនិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ថាតិ ។
 អាមន្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ មនិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ថ
 តស្ស តត្ថ ឃានិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ថាតិ ។ រូចាវចរានំ
 អរូចាវចរានំ តេសំ តត្ថ មនិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ថ ឆោ
 ច តេសំ តត្ថ ឃានិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ថ កាខាវចរានំ
 តេសំ តត្ថ មនិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ថ ឃានិន្ទ្រិយញ្ច
 ឧប្បជ្ជិត្ថ ។

(៣៨៩) យស្ស យត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ថ តស្ស
 តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ថាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស
 វា បន យត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ថ តស្ស តត្ថ
 ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ថាតិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។

(៣៩០) យស្ស យត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ថ
 តស្ស តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ថាតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្ប-
 ជ្ជិត្ថ តស្ស តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ថាតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

(៣៨៨) ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា បញ្ចានិទ្ធិន្ទ្រិយ ។ បេ ។ មនិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មនិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ មនិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់រូបាវចរសត្វ និងអរូបាវចរសត្វ ទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ មនិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់កាមាវចរសត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

(៣៨៩) ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា បុរិសិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត បុរិសិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៣៩០) បុរិសិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ជីវិតិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត ជីវិតិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា បុរិសិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិគ្គិរិកេ

រូចាវចរាណំ អរូចាវចរាណំ តេសំ តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត
 លោ ច តេសំ តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត កាធាវច-
 រាណំ តេសំ តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត បុរិសិន្ទ្រិយញ្ច
 ឧប្បជ្ជិត្ត ។

[៣៧០] យស្ស យត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ រូចាវចរាណំ
 តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត លោ ច តេសំ
 តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត កាធាវចរាណំ តេសំ
 តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត បុរិសិន្ទ្រិយញ្ច
 ឧប្បជ្ជិត្ត ។

[៣៧២] យស្ស យត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 តត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ សន្និន្ទ្រិយំ បញ្ញិន្ទ្រិយំ
 មនិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 មនិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្តា-
 តិ ។ រូចាវចរាណំ អរូចាវចរាណំ តេសំ តត្ថ មនិន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជិត្ត លោ ច តេសំ តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត

តន្ត្រីយយមកៈ បរិវត្តិវារៈ

ជីវិតន្ទ្រិយ របស់រូបាវចរសត្វ និងអរូបាវចរសត្វ ទាំងនោះ កើតឡើង ហើយ ក្នុងទីនោះ ឯបុរិសន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ជីវិតន្ទ្រិយ របស់កាមាវចរសត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ផង បុរិសន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

(៣៩១) បុរិសន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា បុរិសន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឬ ។ សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់រូបាវចរសត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯបុរិសន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់កាមាវចរសត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង បុរិសន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

(៣៩២) បុរិសន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឧបេក្ខន្ទ្រិយ ។ បេ ។ សន្ទ្រិយ បញ្ញន្ទ្រិយ មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា បុរិសន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ មនិន្ទ្រិយ របស់រូបាវចរសត្វ និងអរូបាវចរសត្វ ទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯបុរិសន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ។

កាមាវចរាធិ តេសំ តត្ថ មនិទ្រ្គិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត បរិ-
សិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។

(៣៧៣) យស្ស យត្ថ ជីវិតិទ្រ្គិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
តត្ថ សោមនស្សិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ សុទ្ធាវាសានំ
ទុតិយេ ចិត្តេ វត្តមានេ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ
ជីវិតិទ្រ្គិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត លោ ច តេសំ តត្ថ សោម-
នស្សិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត ឥតរេសំ ចតុវេកាវាធិ បញ្ច-
វេកាវាធិ តេសំ តត្ថ ជីវិតិទ្រ្គិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត សោ-
មនស្សិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។ យស្ស វា បន យត្ថ
សោមនស្សិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ ជីវិតិទ្រ្គិយំ
ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។

(៣៧៤) យស្ស យត្ថ ជីវិតិទ្រ្គិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
តត្ថ ឧបេក្ខិទ្រ្គិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ
តត្ថ ជីវិតិទ្រ្គិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត លោ ច តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិ-
ទ្រ្គិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត ចតុវេកាវាធិ បញ្ចវេកាវាធិ តេសំ
តត្ថ ជីវិតិទ្រ្គិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ឧបេក្ខិទ្រ្គិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។

អភិធម្មបិដក មកៈ

មន្ត្រីនិយ របស់កាមាវចរសត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង បុរិស្ត្រីនិយ
កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៩៣] ជីវិត្រីនិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីណា សោមនស្ស្រីនិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទី
នោះឬ ។ កាលទុតិយចិត្ត របស់ពួកសត្វទាំងនោះ សំព័ន្ធប្រព្រឹត្តទៅ
ជីវិត្រីនិយ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ឯសោមនស្ស្រីនិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
នោះទេ ជីវិត្រីនិយ របស់ចតុរោកាសត្វ និងបញ្ចារោកាសត្វ ទាំង
នោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង សោមនស្ស្រីនិយ កើតឡើង
ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត សោមនស្ស្រីនិយ របស់សត្វ
ណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ជីវិត្រីនិយ របស់សត្វនោះ កើត
ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៣៩៤] ជីវិត្រីនិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីណា ឧបេក្ខ្រីនិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ ជីវិត្រីនិយ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីនោះ ឯឧបេក្ខ្រីនិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីនោះទេ ជីវិត្រីនិយ របស់ចតុរោកាសត្វ និងបញ្ចារោកាសត្វទាំងនោះ
កើតឡើងហើយផង ឧបេក្ខ្រីនិយ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

ព្រឹត្តិយយមកេ បរិក្ខិតវារោ

យស្ស វា បន យត្ថ ឧបេក្ខិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិត្ថ តស្ស
តត្ថ ជីវិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិត្ថាតិ ។ អាមន្តា ។

(៣៩៥) យស្ស យត្ថ ជីវិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិត្ថ តស្ស
តត្ថ សន្ធិត្ត្រ័យំ ។ បេ ។ បញ្ញិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិត្ថាតិ ។
អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ ជីវិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិត្ថ លោ
ច តេសំ តត្ថ បញ្ញិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិត្ថ ចតុរោ កាវារំ
បញ្ចរោ កាវារំ តេសំ តត្ថ ជីវិត្ត្រ័យញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ថ
បញ្ញិត្ត្រ័យញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ថ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
បញ្ញិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិត្ថ តស្ស តត្ថ ជីវិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិត្ថ-
ត្ថាតិ ។ អាមន្តា ។

(៣៩៦) យស្ស យត្ថ ជីវិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិត្ថ តស្ស
តត្ថ មនិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិត្ថាតិ ។ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ
តត្ថ ជីវិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិត្ថ លោ ច តេសំ តត្ថ មនិ-
ត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិត្ថ ចតុរោ កាវារំ បញ្ចរោ កាវារំ តេសំ
តត្ថ ជីវិត្ត្រ័យញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ថ មនិត្ត្រ័យញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ថ ។
យស្ស វា បន យត្ថ មនិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិត្ថ តស្ស តត្ថ
ជីវិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិត្ថាតិ ។ អាមន្តា ។

តម្រូវយមកៈ បរិក្ខារៈ

មួយទៀត ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
ជីវិតន្ធិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៣៩៥) ជីវិតន្ធិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីណា សន្ធិន្ធិយ ។ បេ ។ បញ្ញន្ធិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង
ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ជីវិតន្ធិយ របស់អសញ្ញាសត្វ ទាំងនោះ
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯបញ្ញន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
កើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ជីវិតន្ធិយ របស់ចតុរោការសត្វ និងបញ្ច-
រោការសត្វ ទាំងនោះ កើតឡើងហើយផង បញ្ញន្ធិយ កើតឡើង
ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត បញ្ញន្ធិយ របស់សត្វណា
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ជីវិតន្ធិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើង
ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៣៩៦) ជីវិតន្ធិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទី
ណា មនិន្ធិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
ជីវិតន្ធិយ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯ
មនិន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ជីវិត-
ន្ធិយ របស់ចតុរោការសត្វ និងបញ្ចរោការសត្វ ទាំងនោះ កើត
ឡើងហើយផង មនិន្ធិយ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
ទៀត មនិន្ធិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ជីវិតន្ធិយ
របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៣៧៧) យស្ស យត្ថ សោមនស្សន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ ឧបេក្ខិត្តន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ ឧបេក្ខិត្តន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 តត្ថ សោមនស្សន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ សុទ្ធាវាសានំ
 ទុតិយេ ចិត្តេ វត្តមានេ តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិត្តន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជិត្ត នោ ច តេសំ តត្ថ សោមនស្សន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជិត្ត ឥតរេសំ ចតុរោកាវាទំ បញ្ចរោកាវាទំ
 តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិត្តន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត សោមនស្សន្ទ្រិ-
 យញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។

(៣៧៨) យស្ស យត្ថ សោមនស្សន្ទ្រិយំ ឧប្ប-
 ជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ សន្និទ្ធិន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ បញ្ញិត្តន្ទ្រិយំ មនិ-
 ទ្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 មនិទ្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ សោមនស្សន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ សុទ្ធាវាសានំ ទុតិយេ ចិត្តេ វត្តមា-
 នេ តេសំ តត្ថ មនិទ្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត នោ ច តេសំ
 តត្ថ សោមនស្សន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត ឥតរេសំ ចតុរោកា-
 វាទំ បញ្ចរោកាវាទំ តេសំ តត្ថ មនិទ្ធិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត
 សោមនស្សន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៣៩៧] សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីណា ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ អើ ។ មួយទៀត ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីណា សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ កាលចិត្តទីពីរ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ
 ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯសោម-
 នស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឧបេ-
 ក្ខន្ទ្រិយ របស់ចតុរោការសត្វ និងបញ្ចរោការសត្វ ទាំងនោះ ក្រៅពីនេះ
 កើតឡើងហើយផង សោមនស្សន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

[៣៩៨] សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីណា សុទ្ធិន្ទ្រិយ ។ បេ ។ បញ្ញន្ទ្រិយ មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វ
 នោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មនិ-
 ន្ទ្រិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា សោមនស្សន្ទ្រិយ
 របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាលចិត្តទីពីរ របស់
 ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯសោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ មនិន្ទ្រិយ របស់ចតុរោការសត្វ និង
 បញ្ចរោការសត្វ ទាំងនោះ ក្រៅនេះ កើតឡើងហើយផង សោមនស្ស-
 ន្ទ្រិយ កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បវត្តិវារោ

(៣៧៧) យស្ស យត្ថ ឧបេក្ខិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិត្ថ
តស្ស តត្ថ សទ្ធិត្ត្រ័យំ ។ បេ ។ បញ្ញិត្ត្រ័យំ មនិត្ត្រ័យំ
ឧប្បជ្ជិត្ថាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ
មនិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិត្ថ តស្ស តត្ថ ឧបេក្ខិត្ត្រ័យំ ឧប្ប-
ជ្ជិត្ថាតិ ។ អាមន្តា ។

(៤០០) យស្ស យត្ថ សទ្ធិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិត្ថ តស្ស
តត្ថ បញ្ញិត្ត្រ័យំ មនិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិត្ថាតិ ។ អាមន្តា ។
យស្ស វា បន យត្ថ មនិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិត្ថ តស្ស តត្ថ
សទ្ធិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិត្ថាតិ ។ អាមន្តា ។

(៤០១) យស្ស យត្ថ បញ្ញិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិត្ថ តស្ស
តត្ថ មនិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិត្ថាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
បន យត្ថ មនិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិត្ថ តស្ស តត្ថ បញ្ញិត្ត្រ័យំ
ឧប្បជ្ជិត្ថាតិ ។ អាមន្តា ។

(៤០២) យស្ស បក្ខិត្ត្រ័យំ ន ឧប្បជ្ជិត្ថ តស្ស
សោតិត្ត្រ័យំ ន ឧប្បជ្ជិត្ថាតិ ។ នត្ថិ ។ យស្ស វា
បន សោតិត្ត្រ័យំ ន ឧប្បជ្ជិត្ថ តស្ស បក្ខិត្ត្រ័យំ ន
ឧប្បជ្ជិត្ថាតិ ។ នត្ថិ ។

(៤០៣) យស្ស បក្ខិត្ត្រ័យំ ន ឧប្បជ្ជិត្ថ

និម្មិតយមកៈ បរិក្ខិតៈ

[៣៩៩] ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីណា សុទ្ធិន្ធិយ ។ បេ ។ បញ្ញន្ធិយ មន្ត្រន្ធិយ របស់សត្វនោះ
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មន្ត្រន្ធិយ
របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឧបេក្ខន្ធិយ របស់
សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៤០០] សុទ្ធិន្ធិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទី
ណា បញ្ញន្ធិយ មន្ត្រន្ធិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មន្ត្រន្ធិយ របស់សត្វណា កើត
ឡើងហើយ ក្នុងទីណា សុទ្ធិន្ធិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ
ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៤០១] បញ្ញន្ធិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទី
ណា មន្ត្រន្ធិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
មួយទៀត មន្ត្រន្ធិយ របស់សត្វណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
បញ្ញន្ធិយ របស់សត្វនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៤០២] ចក្ខុន្ធិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ សោ-
តិក្ខន្ធិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយ
ទៀត សោតិក្ខន្ធិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ចក្ខុន្ធិយ
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិនមានទេ ។

[៤០៣] ចក្ខុន្ធិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ

តស្ស យានិទ្ធីន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ នត្ថិ ។ យស្ស
 វា បន យានិទ្ធីន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត តស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ នត្ថិ ។

(២០៤) យស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត តស្ស
 ឥត្ថន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ បុរិសន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។
 នត្ថិ ។ យស្ស វា បន បុរិសន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត
 តស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ នត្ថិ ។

(២០៥) យស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត តស្ស
 ជីវិតន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ នត្ថិ ។ យស្ស វា
 បន ជីវិតន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត តស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ នត្ថិ ។

(២០៦) យស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត តស្ស
 សោមនស្សន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ នត្ថិ ។ យស្ស
 វា បន សោមនស្សន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត តស្ស ចក្ក-
 ន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ នត្ថិ ។

(២០៧) យស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត តស្ស
 ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ នត្ថិ ។ យស្ស វា
 បន ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត តស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ នត្ថិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិនមានទេ ។
 មួយទៀត ឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ចក្ខុ-
 ន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិនមានទេ ។

(៤០៤) ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ឥន្ទ្រិ-
 យ ។ បេ ។ បុរិសិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិន
 មានទេ ។ មួយទៀត បុរិសិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
 ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិនមានទេ ។

(៤០៥) ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ជីវិ-
 តិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិនមានទេ ។
 មួយទៀត ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ចក្ខុន្ទ្រិយ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិនមានទេ ។

(៤០៦) ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ សោ-
 មនស្សិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិនមានទេ ។
 មួយទៀត សោមនស្សិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
 ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិនមានទេ ។

(៤០៧) ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
 ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិនមានទេ ។
 មួយទៀត ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ចក្ខុន្ទ្រិយ
 របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិនមានទេ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិគ្គិវារោ

(៤០៨) យស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
សទ្ធិន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ បញ្ញន្ទ្រិយំ មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជ-
ត្តាតិ ។ នត្ថំ ។ យស្ស វា បន មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្ប-
ជ្ជិត្ត តស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ នត្ថំ ។

(៤០៩) យស្ស យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
ឥត្ថន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ បុរិសិន្ទ្រិយំ ជីវិតិន្ទ្រិយំ សោ-
មនស្សិន្ទ្រិយំ ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ សទ្ធិន្ទ្រិយំ បញ្ញន្ទ្រិយំ
មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ នត្ថំ ។ យស្ស វា បន
មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្ប-
ជ្ជិត្តាតិ ។ នត្ថំ ។ បេ ។

(៤១០) យស្ស បញ្ញន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ នត្ថំ ។ យស្ស វា បន
មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស បញ្ញន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជ-
ត្តាតិ ។ នត្ថំ ។

(៤១១) យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ
សោតិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា
បន សោតិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ន
ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

តម្រៀមយមកៈ បរិក្ខារៈ

(៤០៨) ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
សុទ្ធិន្ទ្រិយ ។ បេ ។ បញ្ចាវន្ទ្រិយ មន្ទិលន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិន
កើតឡើងហើយឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយទៀត មន្ទិលន្ទ្រិយ របស់
សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើត
ឡើងហើយឬ ។ មិនមានទេ ។

(៤០៩) ឃានន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
ឥតន្ទ្រិយ ។ បេ ។ បុរិសន្ទ្រិយ ជីវិតន្ទ្រិយ សោមនស្សន្ទ្រិយ
ឧបេក្ខន្ទ្រិយ សុទ្ធិន្ទ្រិយ បញ្ចាវន្ទ្រិយ មន្ទិលន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិន
កើតឡើងហើយឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយទៀត មន្ទិលន្ទ្រិយ របស់
សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ឃានន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើត
ឡើងហើយឬ ។ មិនមានទេ ។ បេ ។

(៤១០) បញ្ចាវន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
មន្ទិលន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិនមានទេ ។
មួយទៀត មន្ទិលន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ បញ្ចាវន្ទ្រិយ
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិនមានទេ ។

(៤១១) ចក្ខុន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ កងទីណា សោ-
តិក្ខន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ កងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត
សោតិក្ខន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ កងទីណា ចក្ខុន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង
ហើយ កងទីនោះឬ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

(៤០២) យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ យា-
និន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន
យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិ-
ត្តាតិ ។ រូបាវចរេ តត្ថ យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត នោ
ច តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត អសញ្ញាសត្តេ អរូបេ តត្ថ
យានិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិត្ត ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិត្ត ។

(៤០៣) យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ
ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។
អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ
ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ រូបាវចរេ តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិ-
យំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត នោ ច តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត
អសញ្ញាសត្តេ អរូបេ តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិត្ត
ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិត្ត ។

(៤០៤) យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ ជីវិ-
តិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ ឧប្បជ្ជិត្ត ។ យត្ថ វា
បន ជីវិតិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ន
ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ នតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៤១២] ចក្ខុន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឃានន្ទ្រិយ
មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត ឃានន្ទ្រិយ
មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីនោះឬ ។ ឃានន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងរូបាវចរភព ក្នុងទី
នោះ ឯចក្ខុន្ទ្រិយ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឃា-
នន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយផង ចក្ខុន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុង
អសព្វាសត្វ និងអរូបព្រហ្ម ក្នុងទីនោះ ។

[៤១៣] ចក្ខុន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឥន្ទ្រិយ
។ បេ ។ បុរិសន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
មួយទៀត បុរិសន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ទ្រិយ មិន
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុរិសន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
រូបាវចរភព ក្នុងទីនោះ ឯចក្ខុន្ទ្រិយ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីនោះទេ បុរិសន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយផង ចក្ខុន្ទ្រិយ មិនកើត
ឡើងហើយផង ក្នុងអសព្វាសត្វ និងអរូបព្រហ្ម ក្នុងទីនោះ ។

[៤១៤] ចក្ខុន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ជីវិ-
ត្តិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កើតឡើងហើយ ។
មួយទៀត ជីវិត្តិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ទ្រិយ មិន
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។

តម្រៀមយមកេ បវត្តវារោ

(២០៥) យត្ថ ចក្កុន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ សោ-
មនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា
បន សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ ចក្កុន្ទ្រិយំ
ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

(២០៦) យត្ថ ចក្កុន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ ឧបេ-
ត្តិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អរូបេ តត្ថ ចក្កុន្ទ្រិយំ ន
ឧប្បជ្ជិត្ត លោ ច តត្ថ ឧបេត្តិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត
អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ ចក្កុន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិត្ត ឧបេ-
ត្តិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិត្ត ។ យត្ថ វា បន ឧបេត្តិ-
ន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ ចក្កុន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។
អាមន្តា ។

(២០៧) យត្ថ ចក្កុន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ សង្ខិ-
ន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ បញ្ញិន្ទ្រិយំ មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។
អរូបេ តត្ថ ចក្កុន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត លោ ច តត្ថ
មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ ចក្កុន្ទ្រិយញ្ច
ន ឧប្បជ្ជិត្ត មនិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិត្ត ។ យត្ថ វា
បន មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ ចក្កុន្ទ្រិយំ ន
ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

(២០៨) យត្ថ យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិវត្តិវាៈ

[៤១៥] ចក្ខុន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា សោម-
នស្សន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត
សោមនស្សន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ទ្រិយ មិនកើត
ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៤១៦] ចក្ខុន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឧបេ-
ក្ខន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ចក្ខុន្ទ្រិយ មិនកើត
ឡើងហើយ ក្នុងអរូបព្រហ្ម ក្នុងទីនោះ ឯឧបេក្ខន្ទ្រិយ មិនមែនជាមិន
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុន្ទ្រិយ ក៏មិនកើតឡើងហើយផង
ឧបេក្ខន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងអសញ្ញាសត្វ ក្នុងទីនោះ ។
មួយទៀត ឧបេក្ខន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ទ្រិយ
មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៤១៧] ចក្ខុន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា សន្ធិន្ទ្រិយ
។ បេ ។ ចញ្ញន្ទ្រិយ មន្ត្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
ចក្ខុន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងអរូបព្រហ្ម ក្នុងទីនោះ ឯមន្ត្រិយ
មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុន្ទ្រិយ ក៏មិនកើតឡើង
ហើយផង មន្ត្រិយ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងអសញ្ញាសត្វ ក្នុង
ទីនោះ ។ មួយទៀត មន្ត្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
ចក្ខុន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៤១៨] ឃាន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា

តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។
 អាមត្តា ។ យត្ថ វា បន បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត
 តត្ថ ឃានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អាមត្តា ។

(២១៩) យត្ថ ឃានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត តត្ថ ជីវិ-
 តិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ ឧប្បជ្ជិត ។ យត្ថ វា បន
 ជីវិតិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត តត្ថ ឃានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្ប-
 ជ្ជិតាតិ ។ នត្ថ ។

(២២០) យត្ថ ឃានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត តត្ថ
 សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ រូចាវចរេ តត្ថ
 ឃានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត នោ ច តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិ-
 យំ ន ឧប្បជ្ជិត អសញ្ញាសត្តេ អរូបេ តត្ថ ឃានិន្ទ្រិ-
 យញ្ច ន ឧប្បជ្ជិត សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិត ។
 យត្ថ វា បន សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត តត្ថ
 ឃានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អាមត្តា ។

(២២១) យត្ថ ឃានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត តត្ថ
 ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ រូចាវចរេ អរូចាវចរេ
 តត្ថ ឃានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត នោ ច តត្ថ ឧបេ-
 ក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ ឃានិន្ទ្រិ-
 យញ្ច ន ឧប្បជ្ជិត ឧបេក្ខិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិត ។

អភិធម្មបំណក យមកៈ

គត្តន្ត្រ័យ ។ បេ ។ បុរិសន្ត្រ័យ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
អើ ។ មួយទៀត បុរិសន្ត្រ័យ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
ឃានន្ត្រ័យ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៤១៩] ឃានន្ត្រ័យ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ជីវិត្តន្ត្រ័យ
មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កើតឡើងហើយ ។ មួយ
ទៀត ជីវិត្តន្ត្រ័យ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឃានន្ត្រ័យ មិន
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។

[៤២០] ឃានន្ត្រ័យ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា សោមនស្សន្ត្រ័យ
មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ឃានន្ត្រ័យ មិនកើត
ឡើងហើយ ក្នុងរូបារាមរកត ក្នុងទីនោះ ឯសោមនស្សន្ត្រ័យ មិនមែនជា
មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឃានន្ត្រ័យ មិនកើតឡើងហើយផង
សោមនស្សន្ត្រ័យ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងអសញ្ញាសត្វ និងអរូបត្រហ្ម
ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត សោមនស្សន្ត្រ័យ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីណា ឃានន្ត្រ័យ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៤២១] ឃានន្ត្រ័យ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឧបេក្ខន្ត្រ័យ
មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ឃានន្ត្រ័យ មិនកើតឡើង
ហើយ ក្នុងរូបារាមរកត និងអរូបារាមរកត ក្នុងទីនោះ ឯឧបេក្ខន្ត្រ័យ មិន
មែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឃានន្ត្រ័យ មិនកើតឡើងហើយ
ផង ឧបេក្ខន្ត្រ័យ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងអសញ្ញាសត្វ ក្នុងទីនោះ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិក្ខារំ

យត្ថ វា បន ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ យានិ-
ន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

[២២២] យត្ថ យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ សន្ទិ-
ន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ បញ្ញិន្ទ្រិយំ មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។
រូចារាចរេ អរូចារាចរេ តត្ថ យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត
នោ ច តត្ថ មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត អសញ្ញាសត្តេ
តត្ថ យានិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិត្ត មនិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្ប-
ជ្ជិត្ត ។ យត្ថ វា បន មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ
យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

[២២៣] យត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ បុរិ-
សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន
បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត-
ត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។

[២២៤] យត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ
ជីវិតិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ ឧប្បជ្ជិត្ត ។ យត្ថ វា
បន ជីវិតិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន
ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ នត្ថ ។

[២២៥] យត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិត្តិវារៈ

មួយទៀត ឧបេក្ខន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឃានន្ទ្រិយ
មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(២២២) ឃានន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា សន្ទ្រិយ
។ បេ ។ បញ្ញន្ទ្រិយ មនន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
ឃានន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងបូព៌ាចរកត និងអប្បាចរកត
ក្នុងទីនោះ ឯមនន្ទ្រិយ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ
ឃានន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយផង មនន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ
ផង ក្នុងអសព្វាសត្វ ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត មនន្ទ្រិយ មិនកើត
ឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឃានន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ អើ ។

(២២៣) ឥត្តន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា បុរិស-
ន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត
បុរិសន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឥត្តន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង
ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ បេ ។

(២២៤) បុរិសន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ជីវិ-
ត្តន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កើតឡើងហើយ ។
មួយទៀត ជីវិតន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា បុរិសន្ទ្រិយ
មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។

(២២៥) បុរិសន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា

តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ រូចាវចរេ តត្ថ
 បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិតុ នោ ច តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិ-
 យំ ន ឧប្បជ្ជិតុ អសញ្ញាសតេ អរូបេ តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិ-
 យញ្ច ន ឧប្បជ្ជិតុ សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិតុ ។
 យត្ថ វា បន សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិតុ តត្ថ
 បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អាមន្តា ។

(២២៦) យត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិតុ តត្ថ
 ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ រូចាវចរេ អរូចាវចរេ
 តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិតុ នោ ច តត្ថ ឧបេក្ខិ-
 ន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិតុ អសញ្ញាសតេ តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជិតុ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិតុ ។ យត្ថ
 វា បន ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិតុ តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អាមន្តា ។

(២២៧) យត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិតុ តត្ថ
 សន្និន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ បញ្ញិន្ទ្រិយំ មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិ-
 តាតិ ។ រូចាវចរេ អរូចាវចរេ តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជិតុ នោ ច តត្ថ មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិតុ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

សោមនស្សន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុរិសន្ទ្រិយ
 មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងរូបាវចរភព ក្នុងទីនោះ ឯសោមនស្សន្ទ្រិយ
 មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ បុរិសន្ទ្រិយ មិនកើត
 ឡើងហើយផង សោមនស្សន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងអ-
 សព្វសត្វ និងអរូបព្រហ្ម ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត សោមនស្សន្ទ្រិយ
 មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា បុរិសន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីនោះឬ ។ អើ ។

(២២៦) បុរិសន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឧបេ-
 ក្ខន្ធន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុរិសន្ទ្រិយ មិនកើត
 ឡើងហើយ ក្នុងរូបាវចរភព និងអរូបាវចរភព ក្នុងទីនោះ ឯឧបេក្ខន្ធន្ទ្រិយ
 មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ បុរិសន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង
 ហើយផង ឧបេក្ខន្ធន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងអសព្វសត្វ ក្នុង
 ទីនោះ ។ មួយទៀត ឧបេក្ខន្ធន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 បុរិសន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(២២៧) បុរិសន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា សទ្ធិន្ទ្រិយ
 ។ បេ ។ បញ្ញន្ទ្រិយ មនិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ បុរិសន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងរូបាវចរភព និងអរូបាវចរភព
 ក្នុងទីនោះ ឯមនិន្ទ្រិយ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ
 ។

និម្មិតយយមកេ បរិក្ខារំ

អសញ្ញាសត្ត តត្ថ បុរិសិន្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិត
មនិន្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិត ។ យត្ថ វា បន មនិន្ធិយំ
ន ឧប្បជ្ជិត តត្ថ បុរិសិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។
អាមន្តា ។

(២២៨) យត្ថ ជីវិតិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត តត្ថ សោ-
មនស្សិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ នត្ថិ ។ យត្ថ វា បន
សោមនស្សិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត តត្ថ ជីវិតិន្ធិយំ ន
ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ ឧប្បជ្ជិត ។

(២២៩) យត្ថ ជីវិតិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត តត្ថ ឧបេ-
ក្ខិតិន្ធិយំ ។ បេ ។ សទ្ធិន្ធិយំ បញ្ញិន្ធិយំ មនិន្ធិយំ
ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ នត្ថិ ។ យត្ថ វា បន មនិន្ធិយំ ន
ឧប្បជ្ជិត តត្ថ ជីវិតិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ ឧប្បជ្ជិត ។

(២៣០) យត្ថ សោមនស្សិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត
តត្ថ ឧបេក្ខិតិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ
វា បន ឧបេក្ខិតិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត តត្ថ សោមនស្សិ-
ន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អាមន្តា ។

(២៣១) យត្ថ សោមនស្សិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិត្តិវាៈ

បុរិស្រ្ទិយ មិនកើតឡើងហើយផង មន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ
ផង ក្នុងអសញ្ញាសត្វ ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត មន្ទ្រិយ មិន
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា បុរិស្រ្ទិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីនោះឬ ។ អើ ។

(២២៨) ជីវិត្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា សោ-
មនស្ស្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។
មួយទៀត សោមនស្ស្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ជីវិ-
ត្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កើតឡើងហើយ ។

(២២៩) ជីវិត្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឧបេក្ខ្រិយ
។ បេ ។ សទ្ធិន្ទ្រិយ បញ្ញាទ្រិយ មន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ
ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយទៀត មន្ទ្រិយ មិនកើតឡើង
ហើយ ក្នុងទីណា ជីវិត្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
កើតឡើងហើយ ។

(២៣០) សោមនស្ស្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
ឧបេក្ខ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត
ឧបេក្ខ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា សោមនស្ស្រិយ មិន
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(២៣១) សោមនស្ស្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

តត្ថ សទ្ធិន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ បញ្ញាទ្ធិន្ទ្រិយំ មនិទ្ធិន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ឈិតាតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន មនិទ្ធិន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ឈិត តត្ថ សោមនស្សន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិតាតិ ។
 អាមន្តា ។

(២៣២) យត្ថ ឧបេក្ខិត្តន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិត តត្ថ
 សទ្ធិន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ បញ្ញាទ្ធិន្ទ្រិយំ មនិទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិ-
 តាតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន មនិទ្ធិន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ឈិត តត្ថ ឧបេក្ខិត្តន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិតាតិ ។ អាមន្តា ។

(២៣៣) យត្ថ សទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិត តត្ថ
 បញ្ញាទ្ធិន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ មនិទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិតាតិ ។
 អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន មនិទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិត តត្ថ
 សទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិតាតិ ។ អាមន្តា ។

(២៣៤) យត្ថ បញ្ញាទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិត តត្ថ មនិទ្ធិន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ឈិតាតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន មនិទ្ធិន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ឈិត តត្ថ បញ្ញាទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិតាតិ ។ អាមន្តា ។

(២៣៥) យស្ស យត្ថ ចក្ខុទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិត
 តស្ស តត្ថ សោតិទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិតាតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ សោតិទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិត
 តស្ស តត្ថ ចក្ខុទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិតាតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

សុទ្ធិន្ទ្រិយ ។ បេ ។ បញ្ញាទ្រិយ មនិទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មនិទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
ណា សោមនស្សទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៤៣២) ឧបេក្ខទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
សុទ្ធិន្ទ្រិយ ។ បេ ។ បញ្ញាទ្រិយ មនិទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មនិទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ
ក្នុងទីណា ឧបេក្ខទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៤៣៣) សុទ្ធិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
បញ្ញាទ្រិយ ។ បេ ។ មនិទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
អើ ។ មួយទៀត មនិទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
សុទ្ធិន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៤៣៤) បញ្ញាទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា មនិទ្រិយ
មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មនិទ្រិយ មិន
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា បញ្ញាទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
នោះឬ ។ អើ ។

(៤៣៥) ចក្ខុទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
សោតិទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
មួយទៀត សោតិទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
ចក្ខុទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិក្កិរោ

(២៣៦) យស្ស យត្ថ ចក្កុន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 តត្ថ យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស
 វា បន យត្ថ យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ
 ចក្កុន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ រូចាវចរានំ តេសំ តត្ថ
 យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត ឆោ ច តេសំ តត្ថ ចក្កុ-
 ន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត សុទ្ធាវសានំ អសញ្ញាសត្តានំ អរូ-
 ចានំ តេសំ តត្ថ យានិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិត្ត ចក្កុ-
 ន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិត្ត ។

(២៣៧) យស្ស យត្ថ ចក្កុន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្ប-
 ជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ បុរិសិ-
 ន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ ចក្កុន្ទ្រិយំ ន ឧប្ប-
 ជ្ជិត្តាតិ ។ រូចាវចរានំ តេសំ តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជិត្ត ឆោ ច តេសំ តត្ថ ចក្កុន្ទ្រិយំ ន ឧប្ប-
 ជ្ជិត្តាតិ ។ សុទ្ធាវសានំ អសញ្ញាសត្តានំ អរូចានំ តេ-
 សំ តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិត្ត ចក្កុន្ទ្រិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជិត្ត ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

(៤៣៦) ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីណា ឃានិទ្ធរិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ អើ ។ មួយទៀត ឃានិទ្ធរិយ របស់សត្វណា មិនកើត
ឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង
ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ឃានិទ្ធរិយ របស់រូបាវចរសត្វទាំងនោះ មិន
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
ជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឃានិទ្ធរិយ របស់សុទ្ធាវសសត្វ
អសញ្ញាសត្វ និងអរូបព្រហ្ម ទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង ចក្ខុ-
ន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

(៤៣៧) ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីណា ឥន្ទ្រិយ ។ បេ ។ បុរិសិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើត
ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត បុរិសិន្ទ្រិយ របស់
សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វ
នោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុរិសិន្ទ្រិយ របស់
រូបាវចរសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯចក្ខុន្ទ្រិយ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ បុរិ-
សិន្ទ្រិយ របស់សុទ្ធាវសសត្វ អសញ្ញាសត្វ និងអរូបព្រហ្ម ទាំងនោះ
មិនកើតឡើងហើយផង ចក្ខុន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។

(២៣៨) យស្ស យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត
 តស្ស តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អសញ្ញា-
 សត្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត
 នោ ច តេសំ តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត សុទ្ធាវា-
 សានំ តេសំ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិត ជីវិ-
 តិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិត ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 ជីវិតិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត តស្ស តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អាមន្តា ។

(២៣៩) យស្ស យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត
 តស្ស តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។
 អាមន្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ជិត តស្ស តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិតា-
 តិ ។ អាមន្តា ។

(២៤០) យស្ស យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត
 តស្ស តត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។
 អរូចានំ តេសំ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៤៣៨] ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីណា ជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់អសព្វសត្វ និងអរូបព្រហ្ម ទាំងនោះ មិន
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សុទ្ធាវាស-
 សត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង ជីវិតន្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយ
 ផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត ជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើត
 ឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៤៣៩] ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 ណា សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 នោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិន
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើត
 ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៤៤០] ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 ណា ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
 ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់អរូបព្រហ្មទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិវត្តវារោ

នោ ច តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិត្ត្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ថ
 សុទ្ធាវាសានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខុត្រ្រិ-
 យញ្ច ន ឧប្បជ្ជិត្ថ ឧបេក្ខិត្ត្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិត្ថ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ ឧបេក្ខិត្ត្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ថ
 តស្ស តត្ថ ចក្ខុត្រ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

[២២០] យស្ស យត្ថ ចក្ខុត្រ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ថ តស្ស
 តត្ថ សទ្ធិត្រ្រិយំ ។ បេ ។ បញ្ញិត្រ្រិយំ មនិត្រ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អរូបានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខុត្រ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជិត្ថ នោ ច តេសំ តត្ថ មនិត្រ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ថ
 សុទ្ធាវាសានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្ខុត្រ្រិ-
 យញ្ច ន ឧប្បជ្ជិត្ថ មនិត្រ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិត្ថ ។ យស្ស
 វា បន យត្ថ មនិត្រ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ថ តស្ស តត្ថ
 ចក្ខុត្រ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

[២២២] យស្ស យត្ថ ឃានិត្រ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ថ
 តស្ស តត្ថ ឥត្ថិត្រ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ ឥត្ថិត្រ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ថ តស្ស
 តត្ថ ឃានិត្រ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

តម្រៀមយមកៈ បវត្តិវារៈ

ឯឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វតាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
នោះទេ ចក្ខុន្ធិយ របស់សុទ្ធាវាសសត្វ និងអសញ្ញាសត្វ តាំងនោះ មិន
កើតឡើងហើយផង ឧបេក្ខន្ធិយ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។
មួយទៀត ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
ចក្ខុន្ធិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[២២១] ចក្ខុន្ធិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីណា សន្ធិន្ធិយ ។ បេ ។ បញ្ញាវិជ្ជា មន្ត្រីន្ធិយ របស់សត្វ
នោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ចក្ខុន្ធិយ របស់អរូប-
ព្រហ្មតាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯមន្ត្រីន្ធិយ របស់
សត្វតាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុន្ធិយ
របស់សុទ្ធាវាសសត្វ និងអសញ្ញាសត្វ តាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង
មន្ត្រីន្ធិយ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត មន្ត្រីន្ធិយ
របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ធិយ របស់សត្វ
នោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[២២២] ឃាន្ត្រីន្ធិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីណា ឥន្ទ្រីន្ធិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
អើ ។ មួយទៀត ឥន្ទ្រីន្ធិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
ឃាន្ត្រីន្ធិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(២២៣) យស្ស យត្ថ យានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។
អាមន្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ន
ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ យានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។
អាមន្តា ។

(២២៤) យស្ស យត្ថ យានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត
តស្ស តត្ថ ជីវិតិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ រូចាវចរាជំ
អរូចាវចរាជំ តេសំ តត្ថ យានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត លោ
ច តេសំ តត្ថ ជីវិតិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត សុទ្ធាវសាជំ
តេសំ តត្ថ យានិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិត្ត ជីវិតិទ្ធិយញ្ច
ន ឧប្បជ្ជិត្ត ។ យស្ស វា បន យត្ថ ជីវិតិទ្ធិយំ ន
ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ យានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។
អាមន្តា ។

(២២៥) យស្ស យត្ថ យានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត
តស្ស តត្ថ សោមនស្សិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។
រូចាវចរាជំ តេសំ តត្ថ យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិត្ត លោ
ច តេសំ តត្ថ សោមនស្សិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត

អភិធម្មប្បដិក យមកៈ

(២២៣) ឃានិទ្រ្ទិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីណា បុរិសិទ្ធិនិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
 អើ ។ មួយទៀត បុរិសិទ្ធិនិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីណា ឃានិទ្ធិនិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 នោះឬ ។ អើ ។

(២២៤) ឃានិទ្ធិនិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីណា ជីវិតិទ្ធិនិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
 ឃានិទ្ធិនិយ របស់រូបាវចរសត្វ និងអរូបាវចរសត្វ ទាំងនោះ មិនកើត
 ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯជីវិតិទ្ធិនិយ របស់សត្វ ទាំងនោះ មិនមែន
 ជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឃានិទ្ធិនិយ របស់សុទ្ធាវាសសត្វ
 ទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង ជីវិតិទ្ធិនិយ មិនកើតឡើងហើយផង
 ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត ជីវិតិទ្ធិនិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីណា ឃានិទ្ធិនិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(២២៥) ឃានិទ្ធិនិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីណា សោមនស្សិទ្ធិនិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ឃានិទ្ធិនិយ របស់រូបាវចរសត្វ
 ទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯសោមនស្សិទ្ធិនិយ
 របស់សត្វ ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ

ត្រ័យយមកេ បេតិកំ

សុទ្ធាវាសានំ អសញ្ញាសត្តានំ អរូចានំ តេសំ តត្ថ
 យានិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិតុ សោមនស្សិទ្ធិយញ្ច ន
 ឧប្បជ្ជិតុ ។ យស្ស វា បន យត្ថ សោមនស្សិទ្ធិយំ
 ន ឧប្បជ្ជិតិ តស្ស តត្ថ យានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។
 អាមន្តា ។

(២២២) យស្ស យត្ថ យានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិតិ
 តស្ស តត្ថ ឧបេក្ខិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ រូចាវចរានំ
 អរូចាវចរានំ តេសំ តត្ថ យានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិតុ
 នោ ច តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិតុ សុទ្ធា-
 វាសានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ យានិទ្ធិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជិតុ ឧបេក្ខិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិតុ ។ យស្ស
 វា បន យត្ថ ឧបេក្ខិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិតុ តស្ស តត្ថ
 យានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អាមន្តា ។

(២២៣) យស្ស យត្ថ យានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិតុ
 តស្ស តត្ថ សទ្ធិទ្ធិយំ ។ បេ ។ បញ្ញិទ្ធិយំ
 មនិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ រូចាវចរានំ អរូចា-
 វចរានំ តេសំ តត្ថ យានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិតុ

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បវត្តិវរៈ

ឃានិទ្រ្ទិយ របស់សុទ្ធាវសសត្វ អសញ្ញាសត្វ និងអរូបាវចរសត្វ ទាំង
នោះ មិនកើតហើយឡើងហើយផង សោមនស្សិទ្ធិយ មិនកើតឡើង
ហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត សោមនស្សិទ្ធិយ របស់សត្វណា
មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឃានិទ្រ្ទិយ របស់សត្វនោះ មិនកើត
ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[២២៦] ឃានិទ្រ្ទិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
ក្នុងទីណា ឧបេក្ខិទ្រ្ទិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ ឃានិទ្រ្ទិយ របស់រូបាវចរសត្វ និងអរូបាវចរសត្វ ទាំងនោះ មិន
កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯឧបេក្ខិទ្រ្ទិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
មែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឃានិទ្រ្ទិយ របស់សុទ្ធាវស-
សត្វនិងអសញ្ញាសត្វ ទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង ឧបេក្ខិទ្រ្ទិយ
មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត ឧបេក្ខិទ្រ្ទិយ របស់
សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឃានិទ្រ្ទិយ របស់សត្វ
នោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[២២៧] ឃានិទ្រ្ទិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
ក្នុងទីណា សទ្ធិទ្រ្ទិយ ។ បេ ។ បញ្ញិទ្រ្ទិយ មនិទ្រ្ទិយ របស់សត្វ
នោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ឃានិទ្រ្ទិយ របស់រូបា-
វចរសត្វ និងអរូបាវចរសត្វ ទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ

នោ ច តេសំ តត្ថ មនិទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត សុទ្ធាភា-
 សាជំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ យានិទ្រ្ទិយញ្ច ន
 ឧប្បជ្ជិត្ត មនិទ្រ្ទិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិត្ត ។ យស្ស វា បន
 យត្ថ មនិទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ យានិទ្រ្ទិយំ
 ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

(២២៨) យស្ស យត្ថ ឥត្ថិទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 តត្ថ ឥត្ថិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។

(២២៩) យស្ស យត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ ជីវិតិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ រូចាវចរាជំ
 អរូចាវចរាជំ តេសំ តត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត
 នោ ច តេសំ តត្ថ ជីវិតិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត សុទ្ធាភា-
 សាជំ តេសំ តត្ថ បុរិសិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិត្ត ជីវិ-
 តិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិត្ត ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 ជីវិតិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ន
 ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មប្បជ្ជក យមកៈ

ឯមនិទ្ទ្រិយ របស់សត្វតាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
នោះទេ យានិទ្ទ្រិយ របស់សុទ្ធាវសសត្វ និងអសព្វាសត្វ តាំងនោះ
មិនកើតឡើងហើយផង មនិទ្ទ្រិយ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។
មួយទៀត មនិទ្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
យានិទ្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(២២៨) ឥត្ថិទ្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
ណា បុរិសិទ្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
អើ ។ មួយទៀត បុរិសិទ្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
ក្នុងទីណា ឥត្ថិទ្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ អើ ។ បេ ។

(២២៩) បុរិសិទ្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីណា ជីវិតិទ្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
បុរិសិទ្ទ្រិយ របស់រូបាវចរសត្វ និងអរូបាវចរសត្វ តាំងនោះ មិនកើត
ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯជីវិតិទ្ទ្រិយ របស់សត្វតាំងនោះ មិនមែនជា
មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ បុរិសិទ្ទ្រិយ របស់សុទ្ធាវសសត្វ
តាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង ជីវិតិទ្ទ្រិយ ក៏មិនកើតឡើងហើយផង
ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត ជីវិតិទ្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើង
ហើយ ក្នុងទីណា បុរិសិទ្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ
ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិគ្គំវារោ

(២៥០) យស្ស យត្ថ បុរិសិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ សោមនស្សិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។
 រូចារាចរាធំ តេសំ តត្ថ បុរិសិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត នោ
 ច តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត សុទ្ធាវា-
 សាធំ អសញ្ញាសត្តាធំ អរូចាធំ តេសំ តត្ថ បុរិសិន្ធិ-
 យញ្ច ន ឧប្បជ្ជិត្ត សោមនស្សិន្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិត្ត
 យស្ស វា បន យត្ថ សោមនស្សិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ បុរិសិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

(២៥១) យស្ស យត្ថ បុរិសិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ ឧបេក្ខិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ រូចារាចរាធំ
 អរូចារាចរាធំ តេសំ តត្ថ បុរិសិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត នោ
 ច តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត សុទ្ធាវា-
 សាធំ អសញ្ញាសត្តាធំ តេសំ តត្ថ បុរិសិន្ធិយញ្ច ន
 ឧប្បជ្ជិត្ត ឧបេក្ខិន្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិត្ត ។ យស្ស វា
 បន យត្ថ ឧបេក្ខិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ
 បុរិសិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

(៤៩០) បុរិសិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 សោមនស្សិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
 បុរិសិន្ទ្រិយ របស់រូបាវចរសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
 ឯសោមនស្សិន្ទ្រិយ របស់សត្វ ទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះទេ បុរិសិន្ទ្រិយ របស់សុទ្ធាវសសត្វ អសញ្ញាសត្វ និង
 អរូបព្រហ្ម ទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង សោមនស្សិន្ទ្រិយ មិន
 កើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត សោមនស្សិន្ទ្រិយ
 របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា បុរិសិន្ទ្រិយ របស់សត្វ
 នោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៤៩១) បុរិសិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីណា ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 នោះឬ ។ បុរិសិន្ទ្រិយ របស់រូបាវចរសត្វ និងអរូបាវចរសត្វ ទាំងនោះ
 មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ បុរិសិន្ទ្រិយ របស់សុទ្ធាវស-
 សត្វ និងអសញ្ញាសត្វ ទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ
 មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់
 សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា បុរិសិន្ទ្រិយ របស់សត្វ
 នោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(២៥២) យស្ស យត្ថ បុរិសិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ សន្និន្ធិយំ ។ បេ ។ បញ្ញិន្ធិយំ មនិន្ធិយំ
 ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ រូតាវចរានំ អរូតាវចរានំ តេសំ
 តត្ថ បុរិសិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត ឆោ ច តេសំ តត្ថ
 មនិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត សុទ្ធាវាសានំ អសញ្ញាសត្តានំ
 តេសំ តត្ថ បុរិសិន្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិត្ត មនិន្ធិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជិត្ត ។ យស្ស វា បន យត្ថ មនិន្ធិយំ
 ន ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ បុរិសិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តា-
 តិ ។ អាមន្តា ។

(២៥៣) យស្ស យត្ថ ជីវិតិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ សោមនស្សិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។
 អាមន្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ សោមនស្សិន្ធិយំ
 ន ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ ជីវិតិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។
 សុទ្ធាវាសានំ ទុតិយេ ចិត្តេ វត្តមារេ អសញ្ញាសត្តានំ
 តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត ឆោ ច
 តេសំ តត្ថ ជីវិតិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត សុទ្ធាវាសានំ
 ឧបបត្តិចិត្តស្ស ឧប្បាទិត្តុណោ តេសំ តត្ថ សោម-
 នស្សិន្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិត្ត ជីវិតិន្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិត្ត ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

(៤៥២) បុរិស្រ្ទិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីណា សុទ្ធិន្ទិយ ។ បេ ។ បញ្ចិន្ទិយ មនិន្ទិយ របស់សត្វនោះ
 មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ បុរិស្រ្ទិយ របស់រូបាវចរសត្វ
 និងអរូបាវចរសត្វ ទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយក្នុងទីនោះ ឯមនិន្ទិយ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ បុរិ-
 ស្រ្ទិយ របស់សុទ្ធាវសសត្វ និងអសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើង
 ហើយផង មនិន្ទិយ មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
 ទៀត មនិន្ទិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា បុរិ-
 ស្រ្ទិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៤៥៣) ជីវិតិន្ទិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីណា សោមនស្សិន្ទិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត សោមនស្សិន្ទិយ របស់សត្វណា
 មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ជីវិតិន្ទិយ របស់សត្វនោះ មិនកើត
 ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាលចិត្តទីតិរ របស់ពួកសុទ្ធាវសសត្វ
 កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ សោមនស្សិន្ទិយ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិន
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯជីវិតិន្ទិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
 មែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ សោមនស្សិន្ទិយ របស់
 សុទ្ធាវសសត្វ ទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង ជីវិតិន្ទិយ មិន
 កើតឡើងហើយផង ក្នុងឧប្បាទក្នុងនោះ ។ នៃឧបបត្តិចិត្ត ក្នុងទីនោះ ។

និម្មិតយយមកេ បរិក្ខិវារោ

(២៥២) យស្ស យត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ សទ្ធិន្ទ្រិយំ បញ្ញា-
 ន្ទ្រិយំ មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស
 វា បន យត្ថ មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ
 ជីវិតិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ
 តត្ថ មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត ឆោ ច តេសំ តត្ថ
 ជីវិតិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត សុទ្ធាវាសានំ ឧបបត្តិចិត្តស្ស
 ឧប្បាទិត្តុណោ តេសំ តត្ថ មនិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិត្ត
 ជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិត្ត ។

(២៥៥) យស្ស យត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្ប-
 ជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ សទ្ធិន្ទ្រិយំ
 បញ្ញា-ន្ទ្រិយំ មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ សុទ្ធាវាសានំ
 ទុតិយេ ចិត្តេ វត្តមានេ តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ជិត្ត ឆោ ច តេសំ តត្ថ មនិន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជិត្ត សុទ្ធាវាសានំ ឧបបត្តន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ
 តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិត្ត មនិ-
 ន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិត្ត ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិវិទ្យាវៈ

(៤៥៤) ជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីណា ឧបេក្ខន្ទ្រិយ ។ បេ ។ សទ្ធិន្ទ្រិយ បញ្ញាទ្រិយ មនិទ្រិយ
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត
មនិទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ជីវិតន្ទ្រិយ
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ មនិទ្រិយ របស់
អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯជីវិតន្ទ្រិយ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ មនិទ្រិយ
របស់សុទ្ធាវសសត្វទាំងនោះ មិនកើតឡើងហើយផង ជីវិតន្ទ្រិយ មិន
កើតឡើងហើយផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃឧបបត្តិចិត្ត ក្នុងទីនោះ ។

(៤៥៥) សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
ក្នុងទីណា ឧបេក្ខន្ទ្រិយ ។ បេ ។ សទ្ធិន្ទ្រិយ បញ្ញាទ្រិយ មនិទ្រិយ
របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាលចិត្តទីពីរ
របស់ពួកសុទ្ធាវសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វ
នោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯមនិទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនមែនជាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ កាលពួកសុទ្ធាវសសត្វ
នឹងពួកអសញ្ញាសត្វ ចាប់បដិសន្ធិ សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនកើតឡើងហើយផង មនិទ្រិយ ក៏មិនកើតឡើងហើយផង ក្នុងទីនោះ ។
មួយទៀត មនិទ្រិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។

(២៥៦) យស្ស យត្ថ ឧបេក្ខិត្ត្រ័យំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ សទ្ធិត្ត្រ័យំ ។ បេ ។ បញ្ញិត្ត្រ័យំ មនិត្ត្រ័យំ
 ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 មនិត្ត្រ័យំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ ឧបេក្ខិត្ត្រ័យំ ន
 ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

(២៥៧) យស្ស យត្ថ សទ្ធិត្ត្រ័យំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ បញ្ញិត្ត្រ័យំ ។ បេ ។ មនិត្ត្រ័យំ ន ឧប្ប-
 ជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ មនិត្ត្រ័យំ
 ន ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស តត្ថ សទ្ធិត្ត្រ័យំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។
 អាមន្តា ។

(២៥៨) យស្ស យត្ថ បញ្ញិត្ត្រ័យំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស តត្ថ មនិត្ត្រ័យំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ មនិត្ត្រ័យំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស
 តត្ថ បញ្ញិត្ត្រ័យំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។

(២៥៩) យស្ស ចក្កត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 សោតិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 បន សោតិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ចក្កត្ត្រ័យំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៤៥៦] ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីណា សន្និទ្ធិយ ។ បេ ។ បញ្ញន្ធិយ មនិទ្ធិយ របស់សត្វនោះ
 មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មនិទ្ធិយ របស់
 សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វនោះ
 មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៤៥៧] សន្និទ្ធិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីណា បញ្ញន្ធិយ ។ បេ ។ មនិទ្ធិយ របស់សត្វនោះ មិនកើត
 ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មនិទ្ធិយ របស់សត្វ
 ណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា សន្និទ្ធិយ របស់សត្វនោះ មិន
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៤៥៨] បញ្ញន្ធិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 មនិទ្ធិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
 មួយទៀត មនិទ្ធិយ របស់សត្វណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 បញ្ញន្ធិយ របស់សត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៤៥៩] ចក្ខុន្ធិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង សោត្ត-
 ន្ធិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយទៀត សោ-
 ត្តន្ធិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ចក្ខុន្ធិយ របស់សត្វនោះ
 នឹងកើតឡើងឬ ។ អើ ។

តម្រៀមយមកេ បរិក្ខារិកេ

(២៦០) យស្ស ចក្កុទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 ឃានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ រូចាវចរំ ឧប-
 បជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចក្កុទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្ស-
 តិ ឆោ ច តេសំ ឃានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ
 ចក្កុទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឃានិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្ស-
 តិ ។ យស្ស វា បន ឃានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 ចក្កុទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

(២៦១) យស្ស ចក្កុទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 ឥតិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ រូចាវចរំ ឧបបជ្ជិត្វា
 បរិនិព្វាយិស្សន្តិ យេ ច បុរិសា ឯតេនេវ ភាវេន ក-
 តិច្ឆិ កវេ ទស្សេត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចក្កុទ្ធិយំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឆោ ច តេសំ ឥតិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 ឥតវេសំ ចក្កុទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតិទ្ធិយញ្ច
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន ឥតិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស ចក្កុទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

(២៦២) យស្ស ចក្កុទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 បុរិសិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ រូចាវចរំ ឧប-
 បជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ យា ច ឥតិយោ ឯតេនេវ
 ភាវេន កតិច្ឆិ កវេ ទស្សេត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

[៤៦០] ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ឃានន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅ កាន់រូបាវចរភព ហើយនឹងបរិនិព្វាន ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ឯឃានន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងឡាយ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង ឃានន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយទៀត ឃានន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[៤៦១] ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅ កាន់ រូបាវចរភព ហើយនឹងបរិនិព្វាន និងបុរសទាំងឡាយណា សំដែង នូវ ភពព័រ-បី ដោយបុរសភាពនេះឯង ហើយនឹងបរិនិព្វាន ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់ បុរសទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ឯឥន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ នឹងមិន កើតឡើងទេ ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងឡាយ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើង ផង ឥន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយទៀត ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វ ណា នឹងកើតឡើង ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[៤៦២] ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង បុរិសន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា ចូល ទៅ កាន់រូបាវចរភព ហើយនឹងបរិនិព្វាន និងស្រ្តីទាំងឡាយណា សំដែង នូវភពព័រ-បី ដោយឥតភាពនេះឯង ហើយនឹងបរិនិព្វាន

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

តេសំ ចក្កាទ្រ្ទិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ បុរិ-
សិទ្ធរិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតរេសំ ចក្កាទ្រ្ទិយញ្ច ឧប្ប-
ជ្ជិស្សតិ បុរិសិទ្ធរិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា
បន បុរិសិទ្ធរិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ចក្កាទ្រ្ទិយំ
ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

(២២៣) យស្ស ចក្កាទ្រ្ទិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
ជីវិតិទ្រ្ទិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន
ជីវិតិទ្រ្ទិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ចក្កាទ្រ្ទិយំ ឧប្បជ្ជិស្ស-
តីតិ ។ យេ អរូបំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ
ជីវិតិទ្រ្ទិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ ចក្កាទ្រ្ទិយំ
ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតរេសំ ជីវិតិទ្រ្ទិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ
ចក្កាទ្រ្ទិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(២២៤) យស្ស ចក្កាទ្រ្ទិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
សោមនស្សិទ្ធរិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ សចក្កកា
ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ
ចក្កាទ្រ្ទិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ សោម-
នស្សិទ្ធរិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតរេសំ ចក្កាទ្រ្ទិយញ្ច
ឧប្បជ្ជិស្សតិ សោមនស្សិទ្ធរិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

អវិជ្ជាបដិក យមកៈ

ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ឯបុរិសន្ត្រិយ របស់សត្វ
ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងឡាយ ក្រៅ
នេះ នឹងកើតឡើងផង បុរិសន្ត្រិយ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយទៀត
បុរិសន្ត្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ
នឹងកើតឡើងឬ ។ អើ ។

(២៦៣) ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ដ៏វិ-
ត្តិទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយទៀត
ដ៏វិត្តិទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ
នឹងកើតឡើងឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅ កាន់កាប់រូបភព ហើយ
នឹងបរិនិព្វាន ដ៏វិត្តិទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ឯចក្ខុន្ត្រិយ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ដ៏វិត្តិទ្រិយ របស់សត្វទាំង-
ឡាយ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង ចក្ខុន្ត្រិយ នឹងកើតឡើងផង ។

(២៦៤) ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង សោម-
នស្សៈន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា
ជាអ្នកមានចក្ខុ ចូលទៅកើត ដោយឧបេក្ខា ហើយនឹងបរិនិព្វាន ចក្ខុ-
ន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ឯសោមនស្សៈន្ត្រិយ របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងឡាយ
ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង សោមនស្សៈន្ត្រិយ នឹងកើតឡើងផង ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិក្ខារំហេ

យស្ស វា បន សោមនស្សន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

(២២៥) យស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ សចក្កកា
សោមនស្សន ឧបបជ្ជិត្វា បរិក្ខាយិស្សន្តិ តេសំ
ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតរេសំ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ
ឧបេក្ខន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន
ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិ-
ស្សតីតិ ។ យេ អរូបំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិក្ខាយិស្សន្តិ តេសំ
ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ ចក្កន្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតរេសំ ឧបេក្ខន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ
ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(២២៦) យស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
សន្និទ្ធន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ បញ្ញន្ទ្រិយំ មន្តន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្ស-
តីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន មន្តន្ទ្រិយំ ឧប្ប-
ជ្ជិស្សតិ តស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ
អរូបំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិក្ខាយិស្សន្តិ តេសំ មន្តន្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ

ឥន្ទ្រិយមកៈ បរិវត្តិវារៈ

មួយទៀត សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ចក្ខុន្ទ្រិយ
របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ អើ ។

(៤៦៥) ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ឧបេក្ខន្ទ្រិយ
របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា ជាអ្នកមាន
ចក្ខុ ចូលទៅកើត ដោយសោមនស្ស ហើយនឹងបរិនិព្វាន ចក្ខុន្ទ្រិយ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ឯឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ
នឹងមិនកើតឡើងទេ ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងឡាយ ក្រៅនេះ នឹង
កើតឡើងផង ឧបេក្ខន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយទៀត ឧបេក្ខ-
ន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹង
កើតឡើងឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅ កាន់អរូបភព ហើយ
នឹងបរិនិព្វាន ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ឯចក្ខុ-
ន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់ទាំង
ឡាយ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង ចក្ខុន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើងផង ។

(៤៦៦) ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង សង្ខន្ទ្រិយ
។ បេ ។ ចញ្ញន្ទ្រិយ មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។
អើ ។ មួយទៀត មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ចក្ខុ-
ន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា ចូល
ទៅ កាន់អរូបភព ហើយនឹងបរិនិព្វាន មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ
នឹងកើតឡើង ឯចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ

ឥតរេសំ មនិទ្រ្តិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ចក្កុទ្រ្តិយញ្ច
ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(២២៧) យស្ស យានិទ្រ្តិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
ឥត្ថិទ្រ្តិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ បុរិសា ឯតេនេវ
ការេន កតតិច្ឆិ កវេ ទស្សេត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ
យានិទ្រ្តិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ ឥត្ថិទ្រ្តិយំ
ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតរេសំ យានិទ្រ្តិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ
ឥត្ថិទ្រ្តិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន
ឥត្ថិទ្រ្តិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស យានិទ្រ្តិយំ ឧប្បជ្ជិស្ស-
តីតិ ។ អាមន្តា ។

(២២៨) យស្ស យានិទ្រ្តិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
បុរិសិទ្រ្តិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យា ឥត្ថិយោ ឯតេនេវ
ការេន កតតិច្ឆិ កវេ ទស្សេត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ
តាសំ យានិទ្រ្តិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តាសំ
បុរិសិទ្រ្តិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតរេសំ យានិទ្រ្តិយញ្ច
ឧប្បជ្ជិស្សតិ បុរិសិទ្រ្តិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស
វា បន បុរិសិទ្រ្តិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស យានិទ្រ្តិយំ
ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

(២២៩) យស្ស យានិទ្រ្តិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មន្ត្រីនិយ របស់សត្វទាំងឡាយ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង ចក្ខុនិយ
នឹងកើតឡើងផង ។

[២២៧] ឃានិនិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ឥត្តិនិយ
របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ បុរសទាំងឡាយណា សំដែង
នូវភពពីរ-បី ដោយបុរិសភាពនុ៎ះឯង ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឃានិនិយ
របស់បុរសទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ឯឥត្តិនិយ របស់បុរសទាំងនោះ
នឹងមិនកើតឡើងទេ ឃានិនិយ របស់សត្វទាំងឡាយ ក្រៅនេះ នឹង
កើតឡើងផង ឥត្តិនិយ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយទៀត ឥត្តិនិយ
របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ឃានិនិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើត
ឡើងឬ ។ អើ ។

[២២៨] ឃានិនិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង បុរិ-
សិនិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ ស្រ្តីទាំងឡាយណា សំ-
ដែង នូវភពពីរ-បី ដោយឥត្តិភាពនុ៎ះឯង ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឃានិនិយ
របស់ស្រ្តីទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ឯបុរិសិនិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ
នឹងមិនកើតឡើងទេ ឃានិនិយ របស់សត្វទាំងឡាយ ក្រៅនេះ នឹង
កើតឡើងផង បុរិសិនិយ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយទៀត បុរិ-
សិនិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ឃានិនិយ របស់សត្វនោះ
នឹងកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[២២៩] ឃានិនិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិក្ខំវារោ

តស្ស ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស
វា បន ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស យានិន្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ រូទាវចរំ អរូទាវចរំ ឧបបជ្ជិត្វា
បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ
ប តេសំ យានិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតរេសំ ជីវិតិន្ទ្រិ-
យញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ យានិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(២៧០) យស្ស យានិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ សយាន-
កា ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ
យានិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ប តេសំ សោមន-
ស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតរេសំ យានិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្ប-
ជ្ជិស្សតិ សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស
វា បន សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស យា-
និន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ រូទាវចរំ ឧបបជ្ជិត្វា
បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
នោ ប តេសំ យានិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតរេសំ
សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ យានិន្ទ្រិយញ្ច
ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

ជីវិត្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយទៀត
 ជីវិត្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ឃានិទ្រិយ របស់សត្វនោះ
 នឹងកើតឡើងឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅ កាន់រូបាវចរភព
 និងអរូបាវចរភព ហើយនឹងបរិនិព្វាន ជីវិត្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងកើតឡើង ឯឃានិទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ
 ជីវិត្រិយ របស់សត្វទាំងឡាយ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង ឃានិទ្រិយ
 នឹងកើតឡើងផង ។

[៤៧០] ឃានិទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង សោម-
 នស្ស្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា
 ជាអ្នកមានឃានៈ ចូលទៅកើត ដោយឧបេក្ខា ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឃា-
 និទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ឯសោមនស្ស្រិយ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ឃានិទ្រិយ របស់សត្វទាំងឡាយ
 ក្រៅនោះ នឹងកើតឡើងផង សោមនស្ស្រិយ នឹងកើតឡើងផង ។
 មួយទៀត សោមនស្ស្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ឃានិទ្រិយ
 របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅ
 កាន់រូបាវចរភព ហើយនឹងបរិនិព្វាន សោមនស្ស្រិយ របស់សត្វទាំង
 នោះ នឹងកើតឡើង ឯឃានិទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើត
 ឡើងទេ សោមនស្ស្រិយ របស់សត្វទាំងឡាយ ក្រៅនេះ នឹងកើត
 ឡើងផង ឃានិទ្រិយ នឹងកើតឡើងផង ។

(២៧០) យស្ស យានិច្ឆ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 ឧបេត្តិច្ឆ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ សយានកា
 សោមនស្សន ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ
 យានិច្ឆ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ ឧបេត្តិច្ឆ័យំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ យានិច្ឆ័យញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 ឧបេត្តិច្ឆ័យញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន
 ឧបេត្តិច្ឆ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស យានិច្ឆ័យំ ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតីតិ ។ យេ វុចារចរំ អរុចារចរំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិ-
 និព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ឧបេត្តិច្ឆ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ
 ច តេសំ យានិច្ឆ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ ឧបេ-
 ត្តិច្ឆ័យញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ យានិច្ឆ័យញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(២៧២) យស្ស យានិច្ឆ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 សទ្ធិច្ឆ័យំ ។ បេ ។ បញ្ញាច្ឆ័យំ មនិច្ឆ័យំ ឧប្បជ្ជិស្ស-
 តីតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា បន មនិច្ឆ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស យានិច្ឆ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ វុចារចរំ អរុ-
 ចារចរំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ មនិច្ឆ័យំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ យានិច្ឆ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

(៤៧១) ឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា ជាអ្នកមានឃានៈ ចូលទៅកើត ដោយសោមនស្ស ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ឯឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងឡាយ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយទៀត ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅ កាន់រូបាវចរភព និងអរូបាវចរភព ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ឯឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងឡាយ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង ឃានិន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើងផង ។

(៤៧២) ឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង សន្តិន្ទ្រិយ ។ បេ ។ បញ្ញិន្ទ្រិយ មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅ កាន់រូបាវចរភព និងអរូបាវចរភព ហើយនឹងបរិនិព្វាន មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ឯឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិក្ខារំ

ឥតរេសំ មនិទ្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ យា និទ្ទ្រិយញ្ច
ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(២៧៣) យស្ស ឥន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
បុរិសិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យា ឥន្ទ្រិយោ ឯតេ-
នេវ ភាវេន កតិចិ ភវេ នស្សេត្វា បរិទិញាយិស្សន្តិ
តាសំ ឥន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តាសំ បុរិ-
សិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតរេសំ ឥន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិ-
ស្សតិ បុរិសិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន
បុរិសិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ឥន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្ស-
តីតិ ។ យេ បុរិសា ឯតេនេវ ភាវេន កតិចិ ភវេ
នស្សេត្វា បរិទិញាយិស្សន្តិ តេសំ បុរិសិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិ-
ស្សតិ នោ ច តេសំ ឥន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតរេសំ
បុរិសិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(២៧៤) យស្ស ឥន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
ជីវិតិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស
វា បន ជីវិតិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ឥន្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ រូចាវចរំ អរូចាវចរំ
ឧបបដ្ឋិត្វា បរិទិញាយិស្សន្តិ យេ ច បុរិសា

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

មន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងឡាយ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង ឃានិទ្រិយ
នឹងកើតឡើងផង ។

(៤៧៣) ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង បុរិសិទ្ធិយ
របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ ស្រ្តីទាំងឡាយណា សំដែង នូវភព
ព័រ-បី ដោយឥតភាពខ្ពុះងង ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឥន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តី
ទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ឯបុរិសិទ្ធិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ នឹងមិនកើត
ឡើងទេ ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងឡាយ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង
បុរិសិទ្ធិយ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយទៀត បុរិសិទ្ធិយ របស់សត្វ
ណានឹងកើតឡើង ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ បុរស
ទាំងឡាយណា សំដែង នូវភពព័រ-បី ដោយបុរិសភាពខ្ពុះងង ហើយ
នឹងបរិនិព្វាន បុរិសិទ្ធិយ របស់បុរសទាំងនោះ នឹងកើតឡើង
ឯឥន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ បុរិសិទ្ធិយ
របស់សត្វទាំងឡាយ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង ឥន្ទ្រិយ នឹងកើត
ឡើងផង ។

(៤៧៤) ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ជីវិត-
ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយទៀត ជីវិត-
ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ
នឹងកើតឡើងឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅ កាន់រូបាវចរភព
និងអរូបាវចរភព ហើយនឹងបរិនិព្វាន នឹងបុរសទាំងឡាយណា

ឯតេនេវ ភាវេន កតតិចិ កវេ នស្សេត្វា បរិនិព្វា-
យិស្សន្តិ តេសំ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ
ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ ជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្ប-
ជ្ជិស្សតិ ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(២៧៥) យស្ស ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យា ឥត្ថិយោ
ឯតេនេវ ភាវេន កតតិចិ កវេ នស្សេត្វា ឧបេក្ខាយ
ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តាសំ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិ-
ស្សតិ នោ ច តាសំ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
ឥតវេសំ ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ សោម-
នស្សិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន
សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ឥត្ថិន្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ វុច្ចាវចរំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វា-
យិស្សន្តិ យេ ច បុរិសា ឯតេនេវ ភាវេន កតតិចិ កវេ
នស្សេត្វា សោមនស្សេន ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ
តេសំ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ
ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច
ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

សំដែង នូវកតព័រ-បី ដោយបុរសភាពនុ៎ះឯង ហើយនឹងបរិនិព្វាន ជីវិត្តន្ត្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ឯឥត្តន្ត្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ជីវិត្តន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងឡាយ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង ឥត្តន្ត្រិយ នឹងកើតឡើងផង ។

(២៧៥) ឥត្តន្ត្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង សោមនស្សន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ ស្រ្តីទាំងឡាយណា សំដែង នូវកតព័រ-បី ដោយឥត្តភាពនុ៎ះឯង ចូលទៅកើត ដោយឧបេក្ខា ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឥត្តន្ត្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ឯសោមនស្សន្ត្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ឥត្តន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងឡាយ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង សោមនស្សន្ត្រិយ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយទៀត សោមនស្សន្ត្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ឥត្តន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅ កាន់រូបាវចរភព ហើយនឹងបរិនិព្វាន និងបុរសទាំងឡាយណា សំដែង នូវកតព័រ-បី ដោយបុរសភាពនុ៎ះឯង ចូលទៅកើត ដោយសោមនស្ស ហើយនឹងបរិនិព្វាន សោមនស្សន្ត្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ឯឥត្តន្ត្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ សោមនស្សន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងឡាយ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង ឥត្តន្ត្រិយ នឹងកើតឡើងផង ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិក្ខិវារោ

(២៧៦) យស្ស ឥន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 ឧបេក្ខិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យា ឥន្ទ្រិយោ
 ឯតេនេវ ភាវេន កតិចិ ភវេ ទស្សត្វា សោម-
 នស្សន ឧបបជ្ជិត្វា បរិទិញាយិស្សន្តិ តាសំ ឥន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តាសំ ឧបេក្ខិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 ឥតរេសំ ឥន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឧបេក្ខិទ្ធិយញ្ច
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន ឧបេក្ខិទ្ធិយំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ឥន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ
 រូចាវចរំ អរូចាវចរំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិទិញាយិស្សន្តិ យេ
 ច បុរិសា ឯតេនេវ ភាវេន កតិចិ ភវេ ទស្សត្វា
 ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជិត្វា បរិទិញាយិស្សន្តិ តេសំ
 ឧបេក្ខិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ ឥន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតរេសំ ឧបេក្ខិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 ឥន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(២៧៧) យស្ស ឥន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 សន្ទិទ្ធិយំ ។ បេ ។ បញ្ញិទ្ធិយំ មនិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្ស-
 តីតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា បន មនិទ្ធិយំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ឥន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។
 យេ រូចាវចរំ អរូចាវចរំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិទិញាយិស្សន្តិ

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

(៤៧៦) ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ឧបេក្ខិ-
 ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ ស្រ្តីទាំងឡាយណា សំ-
 ដែង នូវភពព័រ-បី ដោយឥតភាពនុះឯង ចូលទៅកើត ដោយសោមនស្ស
 ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឥន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ឯ
 ឧបេក្ខិទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ឥន្ទ្រិយ របស់
 សត្វទាំងឡាយ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង ឧបេក្ខិទ្រិយ នឹងកើត
 ឡើងផង ។ មួយទៀត ឧបេក្ខិទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង
 ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា
 ចូលទៅ កាន់រូបាវចរភព និងអរូបាវចរភព ហើយនឹងបរិនិព្វាន ទាំង
 បុរសទាំងឡាយណា សំដែង នូវភពព័រ-បី ដោយបុរសភាព⁺នុះឯង ចូល
 ទៅកើត ដោយឧបេក្ខា ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឧបេក្ខិទ្រិយ របស់បុរស
 ទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ឯឥន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ នឹងមិន
 កើតឡើងទេ ឧបេក្ខិទ្រិយ របស់សត្វទាំងឡាយ ក្រៅនេះ នឹងកើត
 ឡើងផង ឥន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើងផង ។

(៤៧៧) ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង សង្ខិ-
 ទ្រិយ ។ បេ ។ បញ្ចិទ្រិយ មនិទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើត
 ឡើងឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មនិទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង
 ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា
 ចូលទៅ កាន់រូបាវចរភព និងអរូបាវចរភព ហើយនឹងបរិនិព្វាន

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

យេ ច បុរិសា ឯតេនេវ ភាវេន កតតិចិ ភវេ ទស្សេត្វា
 បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ មនិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច
 តេសំ ឥត្ថិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ មនិទ្ធិយព្វា
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥត្ថិទ្ធិយព្វា ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(២២៨) យស្ស បុរិសិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 ជីវិតិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ ភាមត្តា ។ យស្ស វា
 បន ជីវិតិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស បុរិសិទ្ធិយំ ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ រូទាវចរំ អរូទាវចរំ ឧបបជ្ជិត្វា
 បរិនិព្វាយិស្សន្តិ យា ច ឥត្ថិយោ ឯតេនេវ ភាវេន
 កតតិចិ ភវេ ទស្សេត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ជីវិ-
 តិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ បុរិសិទ្ធិយំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ ជីវិតិទ្ធិយព្វា ឧប្បជ្ជិស្សតិ បុរិ-
 សិទ្ធិយព្វា ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(២២៩) យស្ស បុរិសិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 សោមនស្សិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ បុរិសា ឯតេ-
 នេវ ភាវេន កតតិចិ ភវេ ទស្សេត្វា ឧបេក្ខាយ ឧប-
 បជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ បុរិសិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នឹងបុរសទាំងឡាយណា សំដែង នូវកតតិរ-បី ដោយបុរសភាព⁺នុះឯង
ហើយនឹងបរិនិព្វាន មន្ត្រីន្ត្រីយ របស់បុរសទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ឯ
ឥត្តិន្ត្រីយ របស់បុរសទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ មន្ត្រីន្ត្រីយ របស់សត្វ
ទាំងឡាយ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង ឥត្តិន្ត្រីយ នឹងកើតឡើងផង ។

[២៧៨] បុរសិន្ត្រីយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ជីវិ-
តិន្ត្រីយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយទៀត ជី-
វិតិន្ត្រីយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង បុរសិន្ត្រីយ របស់សត្វនោះ
នឹងកើតឡើងឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅ កាន់រូបាវចរកត
នឹងអរូបាវចរកត ហើយនឹងបរិនិព្វាន នឹងស្រ្តីទាំងឡាយណា សំដែង
នូវកតតិរ-បី ដោយឥត្តភាព⁺នុះឯង ហើយនឹងបរិនិព្វាន ជីវិតិន្ត្រីយ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ឯបុរសិន្ត្រីយ របស់សត្វទាំងនោះ
នឹងមិនកើតឡើងទេ ជីវិតិន្ត្រីយ របស់សត្វទាំងឡាយ ក្រៅនេះ នឹង
កើតឡើងផង បុរសិន្ត្រីយ នឹងកើតឡើងផង ។

[២៧៩] បុរសិន្ត្រីយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង សោម-
នស្សិន្ត្រីយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ បុរសទាំងឡាយណា
សំដែង នូវកតតិរ-បី ដោយបុរសភាព⁺នុះឯង ចូលទៅកើត ដោយឧ-
បេក្ខា ហើយនឹងបរិនិព្វាន បុរសិន្ត្រីយ របស់បុរសទាំងនោះ នឹងកើតឡើង

ព្រឹត្តិយយមកេ បរិក្ខារិកា

ឆោ ច តេសំ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥត-
 រេសំ បុរិសិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន សោមនស្សិន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។
 យេ រូចាវចរំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ យា ច
 ឥតិយោ ឯតេនេវ ការេន កតិចិ ភវេ ទស្សត្វា
 សោមនស្សេន ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ
 សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឆោ ច តេសំ បុរិ-
 សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតរេសំ សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ បុរិសិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(២៨០) យស្ស បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ បុរិសា ឯតេនេវ
 ការេន កតិចិ ភវេ ទស្សត្វា សោមនស្សេន ឧប-
 បជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ ឆោ ច តេសំ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 ឥតរេសំ បុរិសិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយញ្ច
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ តស្ស បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ
 រូចាវចរំ អរូចាវចរំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

ឯសោមនស្សន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ បុរសន្ទ្រិយ
 របស់សត្វទាំងឡាយ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង សោមនស្សន្ទ្រិយ នឹង
 កើតឡើងផង ។ មួយទៀត សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើត
 ឡើង បុរសន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ សត្វទាំងឡាយ
 ណា ចូលទៅ កាន់ប្រាសាទរកត ហើយនឹងបរិនិព្វាន និងស្រ្តីទាំងឡាយ
 ណា សំដែង នូវភពពីរ-បី ដោយឥតភាពនុះឯង ចូលទៅកើត ដោយ
 សោមនស្ស ហើយនឹងបរិនិព្វាន សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងកើតឡើង ឯបុរសន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ
 សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងឡាយ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង
 បុរសន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើងផង ។

(៤៨០) បុរសន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ឧបេក្ខន្ទ្រិយ
 របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ បុរសទាំងឡាយណា សំដែង នូវភព
 ពីរ-បី ដោយបុរសភាពនុះឯង ចូលទៅកើត ដោយសោមនស្ស ហើយ
 នឹងបរិនិព្វាន បុរសន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ឯឧ-
 បេក្ខន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ បុរសន្ទ្រិយ
 របស់សត្វទាំងឡាយ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង ឧបេក្ខន្ទ្រិយ នឹង
 កើតឡើងផង ។ មួយទៀត ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង
 បុរសន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា
 ចូលទៅ កាន់ប្រាសាទរកត និងអប្បប្រាសាទរកត ហើយនឹងបរិនិព្វាន

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

យា ច ឥត្ថិយោ ឯតេនេវ ភាវេន កតិចិ កវេ
 នស្សេត្វា ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ
 ឧបេក្ខិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ បុរិសិន្ធិយំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ ឧបេក្ខិន្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 បុរិសិន្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(២៨០) យស្ស បុរិសិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 សន្ធិន្ធិយំ ។ បេ ។ បញ្ញិន្ធិយំ មនិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្ស-
 តីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន មនិន្ធិយំ ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ តស្ស បុរិសិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ
 រូចាវចរំ អរូចាវចរំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ យា
 ច ឥត្ថិយោ ឯតេនេវ ភាវេន កតិចិ កវេ នស្សេត្វា
 បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ មនិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ
 ច តេសំ បុរិសិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ មនិន្ធិ-
 យញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ បុរិសិន្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(២៨២) យស្ស ជីវិតិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 សោមនស្សិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យស្ស
 ចិត្តស្ស អនន្តរា ឧបេក្ខាយសម្មយុត្តបច្ឆិមចិត្ត
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ តេសំ ជីវិតិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 នោ ច តេសំ សោមនស្សិន្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

និងស្រ្តីទាំងឡាយណា សំដែង នូវភពពិរ-បី ដោយឥតភាពនុះឯង ចូល
 នៅកើត ដោយឧបេក្ខា ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ឯបុរិសន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើត
 ឡើងទេ ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វទាំងឡាយ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើង
 ផង បុរិសន្ធិយ នឹងកើតឡើងផង ។

[៤៨១] បុរិសន្ធិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង សទ្ធិន្ធិយ
 ។ បេ ។ បញ្ញន្ធិយ មនិន្ធិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។
 អើ ។ មួយទៀត មនិន្ធិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង បុរិ-
 សន្ធិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា
 ចូលទៅ កាន់រូបាវចរភព និងអរូបាវចរភព ហើយនឹងបរិនិព្វាន និង
 ស្រ្តីទាំងឡាយណា សំដែង នូវភពពិរ-បី ដោយឥតភាពនុះឯង ហើយ
 នឹងបរិនិព្វាន មនិន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ឯបុរិ-
 សន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ មនិន្ធិយ របស់
 សត្វទាំងឡាយ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង បុរិសន្ធិយ នឹងកើត
 ឡើងផង ។

[៤៨២] ជីវិតន្ធិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង សោមនស្សន្ធិយ
 របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ បច្ចិមចិត្តដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា
 នឹងកើតឡើង ក្នុងលំដាប់ នៃចិត្តណា ជីវិតន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងកើតឡើង ឯសោមនស្សន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ

និទ្ទេយយមកេ បរិក្ខារំ

ឥតរេសំ ជីវិតន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ សោមនស្សន្ទ្រិ-
យញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន សោមនស្ស-
ន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ជីវិតន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្ស-
តីតិ ។ អាមន្តា ។

(២៨៣) យស្ស ជីវិតន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យស្ស ចិត្តស្ស
អនន្តរា សោមនស្សសម្បយុត្តបច្ឆិមចិត្តំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តេសំ ជីវិតន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ ឧបេ-
ក្ខន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតរេសំ ជីវិតន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិ-
ស្សតិ ឧបេក្ខន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា
បន ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ជីវិតន្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

(២៨៤) យស្ស ជីវិតន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
សន្ធិន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ បញ្ញាទ្រិយំ មន្តិទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិ-
ស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន មន្តិទ្រិយំ
ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ជីវិតន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។
អាមន្តា ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

ជីវិត្រិយ របស់សត្វទាំងឡាយ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង សោ-
មនស្ស្រិយ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយទៀត សោមនស្ស្រិយ
របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ជីវិត្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើត
ឡើងឬ ។ អើ ។

(៤៨៣) ជីវិត្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ឧបេក្ខ្រិយ
របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ បច្ចុមចិត្តដែលប្រកបដោយសោ-
មនស្ស្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងលំដាប់ នៃចិត្តណា ជីវិត្រិយ របស់សត្វ
ទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ឯឧបេក្ខ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន
កើតឡើងទេ ជីវិត្រិយ របស់សត្វទាំងឡាយ ក្រៅនេះ នឹងកើត
ឡើងផង ឧបេក្ខ្រិយ នឹងកើតឡើងផង ។ មួយទៀត ឧបេក្ខ្រិយ
របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ជីវិត្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើត
ឡើងឬ ។ អើ ។

(៤៨៤) ជីវិត្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង សទ្ធិ្រិយ
។ បេ ។ បញ្ញា្រិយ មនិ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។
អើ ។ មួយទៀត មនិ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ជីវិ-
ត្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

(២៨៥) យស្ស សោមនស្សន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យស្ស ចិត្តស្ស
 អនន្តរា សោមនស្សសម្បយុត្តបច្ឆិមចិត្តំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តេសំ សោមនស្សន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ
 ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតរេសំ សោមនស្សន្ទ្រិ-
 យញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឧបេក្ខន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។
 យស្ស វា បន ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 សោមនស្សន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យស្ស ចិត្តស្ស
 អនន្តរា ឧបេក្ខាសម្បយុត្តបច្ឆិមចិត្តំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តេសំ ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ
 សោមនស្សន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតរេសំ ឧបេក្ខន្ទ្រិ-
 យញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ សោមនស្សន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(២៨៦) យស្ស សោមនស្សន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស សុទ្ធិន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ បញ្ញន្ទ្រិយំ មនិន្ទ្រិ-
 យំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា
 បន មនិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស សោម-
 នស្សន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យស្ស ចិត្តស្ស
 អនន្តរា ឧបេក្ខាសម្បយុត្តបច្ឆិមចិត្តំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៤៨៥] សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង
 ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ បច្ចិមចិត្តដែលប្រ-
 កបដោយសោមនស្ស នឹងកើតឡើង ក្នុងលំដាប់ នៃចិត្តណា សោ-
 មនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ឯឧបេក្ខន្ទ្រិយ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វ
 ទាំងឡាយ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង ឧបេក្ខន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើង
 ផង ។ មួយទៀត ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង
 សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ បច្ចិមចិត្តដែល
 ប្រកបដោយឧបេក្ខា នឹងកើតឡើង ក្នុងលំដាប់ នៃចិត្តណា ឧបេក្ខន្ទ្រិយ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ឯសោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំង
 នោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងឡាយ ក្រៅ
 នេះ នឹងកើតឡើងផង សោមនស្សន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើងផង ។

[៤៨៦] សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង
 សុទ្ធន្ទ្រិយ ។ បេ ។ បញ្ញាទ្រិយ មនិទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹង
 កើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មនិទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើត
 ឡើង សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ បច្ចិម-
 ចិត្តដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា នឹងកើតឡើង ក្នុងលំដាប់ នៃចិត្តណា

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិភ័ក្តិវាហេ

តេសំ មនិទ្រ្តិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ សោ-
មនស្សិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតរេសំ មនិទ្រ្តិយញ្ច
ឧប្បជ្ជិស្សតិ សោមនស្សិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(២៨៧) យស្ស ឧបេក្ខិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
សទ្ធិទ្ធិយំ ។ បេ ។ បញ្ញិទ្ធិយំ មនិទ្រ្តិយំ ឧប្បជ្ជិស្ស-
តីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន មនិទ្រ្តិយំ ឧប្ប-
ជ្ជិស្សតិ តស្ស ឧបេក្ខិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យស្ស
ចិត្តស្ស អនន្តរា សោមនស្សសម្បយុត្តបដិមចិត្តំ ឧប្ប-
ជ្ជិស្សតិ តេសំ មនិទ្រ្តិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ
ឧបេក្ខិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតរេសំ មនិទ្រ្តិយញ្ច
ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឧបេក្ខិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(២៨៨) យស្ស សទ្ធិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
បញ្ញិទ្ធិយំ ។ បេ ។ មនិទ្រ្តិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អា-
មន្តា ។ យស្ស វា បន មនិទ្រ្តិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស សទ្ធិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

(២៨៩) យស្ស បញ្ញិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
មនិទ្រ្តិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស
វា បន មនិទ្រ្តិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស បញ្ញិទ្ធិយំ
ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

មនិទ្រ្ទិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ឯសោមនស្សនិទ្រ្ទិយ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ មនិទ្រ្ទិយ របស់សត្វទាំងឡាយ
ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង សោមនស្សនិទ្រ្ទិយ នឹងកើតឡើងផង ។

(២៥៧) ឧបេក្ខនិទ្រ្ទិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង សន្និទ្ធិនិទ្រ្ទិយ
។ បេ ។ បញ្ញាទ្រ្ទិយ មនិទ្រ្ទិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង
ឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មនិទ្រ្ទិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង
ឧបេក្ខនិទ្រ្ទិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ បច្ច័មចិត្តដែលប្រកប
ដោយសោមនស្ស នឹងកើតឡើង ក្នុងលំដាប់ នៃចិត្តណា មនិទ្រ្ទិយ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ឯឧបេក្ខនិទ្រ្ទិយ របស់សត្វទាំងនោះ
នឹងមិនកើតឡើងទេ មនិទ្រ្ទិយ របស់សត្វទាំងឡាយ ក្រៅនេះ នឹង
កើតឡើងផង ឧបេក្ខនិទ្រ្ទិយ នឹងកើតឡើងផង ។

(២៥៨) សន្និទ្ធិនិទ្រ្ទិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង បញ្ញាទ្រ្ទិយ
។ បេ ។ មនិទ្រ្ទិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ អើ ។
មួយទៀត មនិទ្រ្ទិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង សន្និទ្ធិនិទ្រ្ទិយ របស់
សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ អើ ។

(២៥៩) បញ្ញាទ្រ្ទិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង មនិទ្រ្ទិយ
របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មនិទ្រ្ទិយ
របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង បញ្ញាទ្រ្ទិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើត
ឡើងឬ ។ អើ ។

(២៧០) យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ សោ-
តន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន
សោតន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិ-
ស្សតិ ។ អាមន្តា ។

(២៧១) យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ ឃា-
និទ្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ រូបាវចរេ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តត្ថ ឃានិទ្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
កាមាវចរេ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឃានិ-
ទ្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យត្ថ វា បន ឃានិទ្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។
អាមន្តា ។

(២៧២) យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ
ឥត្ថន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។
រូបាវចរេ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តត្ថ
បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ កាមាវចរេ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិ-
យញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ បុរិសិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។
យត្ថ វា បន បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ
ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

(៤៩០) ចក្ខុន្ត្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា សោត្តន្ត្រិយ
នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត សោត្តន្ត្រិយ នឹង
កើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ត្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
អើ ។

(៤៩១) ចក្ខុន្ត្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានិន្ត្រិយ
នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចក្ខុន្ត្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងប្រាវ-
ចរក្ខតនោះ ឯឃានិន្ត្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុន្ត្រិយ
នឹងកើតឡើងផង ឃានិន្ត្រិយ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងកាមាវចរក្ខត
នោះ ។ មួយទៀត ឃានិន្ត្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ត្រិយ
នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៤៩២) ចក្ខុន្ត្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា វេទនិន្ត្រិយ
។ បេ ។ បុរិសិន្ត្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចក្ខុន្ត្រិយ
នឹងកើតឡើង ក្នុងប្រាវចរក្ខតនោះ ឯបុរិសិន្ត្រិយ នឹងមិនកើតឡើង
ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុន្ត្រិយ នឹងកើតឡើងផង បុរិសិន្ត្រិយ នឹងកើតឡើង
ផង ក្នុងកាមាវចរក្ខតនោះ ។ មួយទៀត បុរិសិន្ត្រិយ នឹងកើត
ឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ត្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិគ្គិរិកេ

(២៩៣) យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ
 ជីវិតន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន
 ជីវិតន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្ស-
 តីតិ ។ អសញ្ញាសត្តេ អរូបេ តត្ថ ជីវិតន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ នោ ច តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ បញ្ច-
 វេកាការេ តត្ថ ជីវិតន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ចក្កន្ទ្រិ-
 យញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(២៩៤) យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ សោ-
 មនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា
 បន សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

(២៩៥) យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ ឧ-
 បេក្ខន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន
 ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតីតិ ។ អរូបេ តត្ថ ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 នោ ច តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ បញ្ចវេកាការេ
 តត្ថ ឧបេក្ខន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

ឥន្ទ្របរយមកៈ បរិត្តិវាៈ

(២៧៣) ចក្ខុទ្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ជីវិតទ្រិយ
នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត ជីវិតទ្រិយ នឹង
កើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុទ្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ជីវិត-
ទ្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងអសុញ្ញសត្វ និងអរូបកពានោះ ឯចក្ខុទ្រិយ
នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ជីវិតទ្រិយ នឹងកើតឡើងផង ចក្ខុទ្រិយ
នឹងកើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចវេកាការកពានោះ ។

(២៧៤) ចក្ខុទ្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា សោមនស្សទ្រិយ
នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត សោមនស្សទ្រិយ
នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុទ្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
អើ ។

(២៧៥) ចក្ខុទ្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ឧបេក្ខទ្រិយ
នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត ឧបេក្ខទ្រិយ
នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុទ្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
ឧបេក្ខទ្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងអរូបកពានោះ ឯចក្ខុទ្រិយ នឹងមិនកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឧបេក្ខទ្រិយ នឹងកើតឡើងផង ចក្ខុទ្រិយ នឹង
កើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចវេកាការកពានោះ ។

(២៧៦) យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ សន្ទិ-
ន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ បញ្ញាទ្ទ្រិយំ មនិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។
អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន មនិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អរូបេ តត្ថ មនិ-
ន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្ប-
ជ្ជិស្សតិ បញ្ចកោកាវេ តត្ថ មនិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ
ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(២៧៧) យត្ថ ឃានិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ
នត្ថិន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។
អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តត្ថ ឃានិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។

(២៧៨) យត្ថ ឃានិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ ជីវិ-
តិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន
ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ ឃានិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្ស-
តិ ។ រូបាវចរេ អរូបាវចរេ តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិ-
ស្សតិ នោ ច តត្ថ ឃានិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ កាមា-
វចរេ តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឃានិន្ទ្រិយញ្ច
ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

(៤៩៦) ចក្ខុន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា សុទ្ធិន្ទ្រិយ
 ។ បេ ។ បញ្ចន្ទ្រិយ មនិន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
 មួយទៀត មនិន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះឬ ។ មនិន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងអរូបភពនោះ ឯចក្ខុន្ទ្រិយ
 នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ មនិន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើងផង ចក្ខុន្ទ្រិយ
 នឹងកើតឡើងផង ក្នុងបញ្ចវេលាការកតនោះ ។

(៤៩៧) ឃានន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ឥត្តិន្ទ្រិយ
 ។ បេ ។ បុរសន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយ
 ទៀត បុរសន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៤៩៨) ឃានន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ជីវិតន្ទ្រិយ
 នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត ជីវិតន្ទ្រិយ នឹង
 កើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 ជីវិតន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងរូបាវចរកត នឹងអរូបាវចរកតនោះ ឯ
 ឃានន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ជីវិតន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើង
 ផង ឃានន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងកាមាវចរកតនោះ ។

និម្មិតយយមកេ បរិក្ខិតវិកេ

[៤៩៩] យត្ថ យានិច្ឆ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ
សោមនស្សិច្ឆ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា
បន សោមនស្សិច្ឆ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ យានិច្ឆ័យំ
ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ រូចារាមេ តត្ថ សោមនស្សិច្ឆ័យំ
ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តត្ថ យានិច្ឆ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
កាមារាមេ តត្ថ សោមនស្សិច្ឆ័យញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ
យានិច្ឆ័យញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

[៥០០] យត្ថ យានិច្ឆ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ
ឧបេត្តិច្ឆ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា
បន ឧបេត្តិច្ឆ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ យានិច្ឆ័យំ
ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ រូចារាមេ អរូចារាមេ តត្ថ ឧបេត្តិ-
ច្ឆ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តត្ថ យានិច្ឆ័យំ ឧប្បជ្ជិ-
ស្សតិ កាមារាមេ តត្ថ ឧបេត្តិច្ឆ័យញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ
យានិច្ឆ័យញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

[៥០១] យត្ថ យានិច្ឆ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ
សន្តិច្ឆ័យំ ។ បេ ។ បញ្ញិច្ឆ័យំ មនិច្ឆ័យំ ឧប្បជ្ជិ-
ស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន មនិច្ឆ័យំ
ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ យានិច្ឆ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។
រូចារាមេ អរូចារាមេ តត្ថ មនិច្ឆ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ

តម្រៀមយមកៈ បរិគ្គ័រៈ

(៤៩៩) ឃានិទ្រ្ទិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា សោមនស្សិ-
ទ្រ្ទិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត សោម-
នស្សិទ្រ្ទិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានិទ្រ្ទិយ នឹងកើតឡើង ក្នុង
ទីនោះឬ ។ សោមនស្សិទ្រ្ទិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងរូបាវចរភពនោះ ឯ
ឃានិទ្រ្ទិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ សោមនស្សិទ្រ្ទិយ នឹង
កើតឡើងផង ឃានិទ្រ្ទិយ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងកាមាវចរភពនោះ ។

(៥០០) ឃានិទ្រ្ទិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ឧបេក្ខិទ្រ្ទិយ
នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត ឧបេក្ខិទ្រ្ទិយ នឹង
កើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានិទ្រ្ទិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
ឧបេក្ខិទ្រ្ទិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងរូបាវចរភព និងអរូបាវចរភពនោះ ឯ
ឃានិទ្រ្ទិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឧបេក្ខិទ្រ្ទិយ នឹងកើតឡើង
ផង ឃានិទ្រ្ទិយ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងកាមាវចរភពនោះ ។

(៥០១) ឃានិទ្រ្ទិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា សុទ្ធិទ្រ្ទិយ ។ បេ ។
បញ្ញាទ្រ្ទិយ មនិទ្រ្ទិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត
មនិទ្រ្ទិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានិទ្រ្ទិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទី
នោះឬ ។ មនិទ្រ្ទិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងរូបាវចរភព និងអរូបាវចរភពនោះ

នោ ច តត្ថ យានិទ្ធិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ កាមាវចរេ តត្ថ
មនិទ្ធិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ឈិស្សតិ យានិទ្ធិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។

(៥០២) យត្ថ សត្តិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តត្ថ បុរិ-
សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន
បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តត្ថ សត្តិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈិស្ស-
តីតិ ។ អាមន្តា ។

(៥០៣) យត្ថ សត្តិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ឈិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន ជីវិតិន្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តត្ថ សត្តិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈិស្សតីតិ ។ រូចាវ-
ចរេ អរូចាវចរេ តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ នោ ច
តត្ថ សត្តិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ កាមាវចរេ តត្ថ ជីវិតិ-
ន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ឈិស្សតិ សត្តិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។

(៥០៤) យត្ថ សត្តិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តត្ថ
សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ
វា បន សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តត្ថ សត្តិន្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ឈិស្សតីតិ ។ រូចាវចរេ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ឈិស្សតិ នោ ច តត្ថ សត្តិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ
កាមាវចរេ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ឈិស្សតិ
សត្តិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។

អភិធម្មបំណិក យមកៈ

ឯឃានិទ្រ្ទិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ មនិទ្រ្ទិយ នឹងកើត
ឡើងផង ឃានិទ្រ្ទិយ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងកាមាវចរភពនោះ ។

(៥០២) ឥត្តិទ្រ្ទិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា បុរិសទ្រ្ទិយ នឹង
កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត បុរិសទ្រ្ទិយ នឹងកើត
ឡើង ក្នុងទីណា ឥត្តិទ្រ្ទិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៥០៣) ឥត្តិទ្រ្ទិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ជីវិតិទ្រ្ទិយ
នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត ជីវិតិទ្រ្ទិយ
នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ឥត្តិទ្រ្ទិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
ជីវិតិទ្រ្ទិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងរូបាវចរភព និងអរូបាវចរភពនោះ ឯ
ឥត្តិទ្រ្ទិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ជីវិតិទ្រ្ទិយ នឹងកើតឡើង
ផង ឥត្តិទ្រ្ទិយ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងកាមាវចរភពនោះ ។

(៥០៤) ឥត្តិទ្រ្ទិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា សោមនស្សិទ្រ្ទិយ
នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត សោមនស្សិទ្រ្ទិយ
នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ឥត្តិទ្រ្ទិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
សោមនស្សិទ្រ្ទិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងរូបាវចរភពនោះ ឯឥត្តិទ្រ្ទិយ
នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ សោមនស្សិទ្រ្ទិយ នឹងកើតឡើងផង
ឥត្តិទ្រ្ទិយ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងកាមាវចរភពនោះ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិត្តិវាភេ

(៥០៥) យត្ថ ឥន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ ឧបេក្ខិ-
 ត្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន ឧបេ-
 ក្ខិត្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ ឥន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។
 រូចាវចរេ អរូចាវចរេ តត្ថ ឧបេក្ខិត្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ោ
 ច តត្ថ ឥន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ កាមាវចរេ តត្ថ ឧបេ-
 ក្ខិត្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(៥០៦) យត្ថ ឥន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ សន្និ-
 ត្រិយំ ។ បេ ។ បញ្ញិត្រិយំ មនិត្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។
 អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន មនិត្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ
 ឥន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ រូចាវចរេ អរូចាវចរេ តត្ថ
 មនិត្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ោ ច តត្ថ ឥន្ទ្រិយំ ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ កាមាវចរេ តត្ថ មនិត្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 ឥន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(៥០៧) យត្ថ បុរិសិត្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ ដីរិ-
 តិត្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន ដីរិ-
 តិត្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ បុរិសិត្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។
 រូចាវចរេ អរូចាវចរេ តត្ថ ដីរិត្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ោ
 ច តត្ថ បុរិសិត្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ កាមាវចរេ តត្ថ ដីរិ-
 តិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ បុរិសិត្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

(៥០៥) ឥន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ឧបេក្ខន្ទ្រិយ នឹង
កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត ឧបេក្ខន្ទ្រិយ នឹងកើត
ឡើង ក្នុងទីណា ឥន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ឧបេក្ខន្ទ្រិយ
នឹងកើតឡើង ក្នុងរូបាវចរភព និងអរូបាវចរភពនោះ ឯឥន្ទ្រិយ នឹង
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឧបេក្ខន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើងផង ឥន្ទ្រិយ
នឹងកើតឡើងផង ក្នុងកាមាវចរភពនោះ ។

(៥០៦) ឥន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា សុទ្ធិន្ទ្រិយ
។ បេ ។ បញ្ញន្ទ្រិយ មន្ទិន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
មួយទៀត មន្ទិន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ឥន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើង
ក្នុងទីនោះឬ ។ មន្ទិន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងរូបាវចរភព និងអរូបាវ-
ចរភពនោះ ឯឥន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ មន្ទិន្ទ្រិយ នឹង
កើតឡើងផង ឥន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងកាមាវចរភពនោះ ។

(៥០៧) បុរិស្ថន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ជីវិតន្ទ្រិយ
នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត ជីវិតន្ទ្រិយ នឹង
កើតឡើង ក្នុងទីណា បុរិស្ថន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ជីវិ-
តន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងរូបាវចរភព និងអរូបាវចរភពនោះ ឯបុរិ-
ស្ថន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ជីវិតន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើងផង
បុរិស្ថន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងកាមាវចរភពនោះ ។

(៥០៨) យត្ថ បុរិសិន្ធិយំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តត្ថ សោ-
មនស្សិន្ធិយំ ឧប្បជ្ឈិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន
សោមនស្សិន្ធិយំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តត្ថ បុរិសិន្ធិយំ ឧប្ប-
ជ្ឈិស្សតីតិ ។ រូចាវចរេ តត្ថ សោមនស្សិន្ធិយំ ឧប្បជ្ឈិ-
ស្សតិ នោ ច តត្ថ បុរិសិន្ធិយំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ កាមាវចរេ
តត្ថ សោមនស្សិន្ធិយេវា ឧប្បជ្ឈិស្សតិ បុរិសិន្ធិយេវា
ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។

(៥០៩) យត្ថ បុរិសិន្ធិយំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តត្ថ
ឧបេត្តិន្ធិយំ ឧប្បជ្ឈិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា
បន ឧបេត្តិន្ធិយំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តត្ថ បុរិសិន្ធិយំ
ឧប្បជ្ឈិស្សតីតិ ។ រូចាវចរេ អរូចាវចរេ តត្ថ ឧបេត្តិ-
ន្ធិយំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ នោ ច តត្ថ បុរិសិន្ធិយំ ឧប្ប-
ជ្ឈិស្សតិ កាមាវចរេ តត្ថ ឧបេត្តិន្ធិយេវា ឧប្បជ្ឈិ-
ស្សតិ បុរិសិន្ធិយេវា ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។

(៥១០) យត្ថ បុរិសិន្ធិយំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តត្ថ
សន្ធិន្ធិយំ ។ បេ ។ បញ្ញិន្ធិយំ មនិន្ធិយំ ឧប្បជ្ឈិស្ស-
តីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន មនិន្ធិយំ
ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តត្ថ បុរិសិន្ធិយំ ឧប្បជ្ឈិស្សតីតិ ។
រូចាវចរេ អរូចាវចរេ តត្ថ មនិន្ធិយំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៥០៨] បុរិស្រ្ទិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា សោមន-
 ស្ស្រ្ទិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត សោ-
 មនស្ស្រ្ទិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា បុរិស្រ្ទិយ នឹងកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះឬ ។ សោមនស្ស្រ្ទិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងរូបាវចរភពនោះ
 ឯបុរិស្រ្ទិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ សោមនស្ស្រ្ទិយ នឹង
 កើតឡើងផង បុរិស្រ្ទិយ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងកាមាវចរភពនោះ ។

[៥០៩] បុរិស្រ្ទិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ឧបេក្ខ្យន្ទិយ
 នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត ឧបេក្ខ្យន្ទិយ នឹង
 កើតឡើង ក្នុងទីណា បុរិស្រ្ទិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 ឧបេក្ខ្យន្ទិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងរូបាវចរភព និងអរូបាវចរភពនោះ ឯ
 បុរិស្រ្ទិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឧបេក្ខ្យន្ទិយ នឹងកើត
 ឡើងផង បុរិស្រ្ទិយ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងកាមាវចរភពនោះ ។

[៥១០] បុរិស្រ្ទិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា សុទ្ធ-
 ន្ទិយ ។ បេ ។ បញ្ញន្ទិយ មន្ទិយ នឹងកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មន្ទិយ នឹងកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា បុរិស្រ្ទិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ មន្ទិយ
 នឹងកើតឡើង ក្នុងរូបាវចរភព និងអរូបាវចរភពនោះ

ព័ន្ធិយយមកេ បរិគ្គិវារោ

នោ ច តត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ កាខាវចរេ តត្ថ
មនិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ បុរិសិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(៥០០) យត្ថ ជីវិតិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ
សោមនស្សិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ(១) ។ អសញ្ញាសត្តេ
តត្ថ ជីវិតិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តត្ថ សោមន-
ស្សិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ចតុវេការេ(២) បញ្ចវេការេ
តត្ថ ជីវិតិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ សោមនស្សិទ្ធិយញ្ច
ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យត្ថ វា បន សោមនស្សិទ្ធិយំ ឧប្ប-
ជ្ជិស្សតិ តត្ថ ជីវិតិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។

(៥០២) យត្ថ ជីវិតិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ
ឧបេត្តិទ្ធិយំ ។ បេ ។ សទ្ធិទ្ធិយំ បញ្ញិទ្ធិយំ មនិ-
ទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ ជីវិតិទ្ធិ-
យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តត្ថ មនិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
ចតុវេការេ បញ្ចវេការេ តត្ថ ជីវិតិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិ-
ស្សតិ មនិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យត្ថ វា បន
មនិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ ជីវិតិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្ស-
តិ ។ អាមន្តា ។

តន្ត្រីយាយមកៈ បវត្តិវាៈ

ឯបុរសទ្រុឌ្និយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ មនិទ្រុឌ្និយ នឹងកើត
ឡើងផង បុរសទ្រុឌ្និយ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងកាមាវចារក្សានោះ ។

(៥១១) ជីវិតទ្រុឌ្និយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា សោម-
នស្ស័ទ្រុឌ្និយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ជីវិតទ្រុឌ្និយ នឹងកើតឡើង
ក្នុងអសព្វាសត្វនោះ ឯសោមនស្ស័ទ្រុឌ្និយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
ទេ ជីវិតទ្រុឌ្និយ នឹងកើតឡើងផង សោមនស្ស័ទ្រុឌ្និយ នឹងកើតឡើង
ផង ក្នុងចតុវេការក្សានិងបញ្ចវេការក្សានោះ ។ មួយទៀត សោ-
មនស្ស័ទ្រុឌ្និយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ជីវិតទ្រុឌ្និយ នឹងកើតឡើង
ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៥១២) ជីវិតទ្រុឌ្និយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ឧបេក្ខទ្រុឌ្និយ
។ បេ ។ សទ្ធិទ្រុឌ្និយ បញ្ញាទ្រុឌ្និយ មនិទ្រុឌ្និយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទី
នោះឬ ។ ជីវិតទ្រុឌ្និយ នឹងកើតឡើង ក្នុងអសព្វាសត្វនោះ ឯមនិទ្រុឌ្និយ
នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ជីវិតទ្រុឌ្និយ នឹងកើតឡើងផង មនិទ្រុឌ្និយ
នឹងកើតឡើងផង ក្នុងចតុវេការក្សានិងបញ្ចវេការក្សានោះ ។ មួយ
ទៀត មនិទ្រុឌ្និយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ជីវិតទ្រុឌ្និយ នឹងកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៥០៣] យត្ថ សោមនស្សន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តត្ថ ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ សន្និទ្ធទ្រិយំ បញ្ញន្ទ្រិយំ
 មន្តិទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា
 បន មន្តិទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ សោមនស្សន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៥០៤] យត្ថ ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ
 សន្និទ្ធទ្រិយំ ។ បេ ។ បញ្ញន្ទ្រិយំ មន្តិទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្ស-
 តីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន មន្តិទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តត្ថ ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៥០៥] យត្ថ សន្និទ្ធទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ
 បញ្ញន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ មន្តិទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។
 អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន មន្តិទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ
 សន្និទ្ធទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

[៥០៦] យត្ថ បញ្ញន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ
 មន្តិទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន
 មន្តិទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ បញ្ញន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្ស-
 តីតិ ។ អាមន្តា ។

[៥០៧] យស្ស យត្ថ បក្ខន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ សោតិទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៥១៣] សោមនស្សន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ឧបេ-
 ត្តិន្ទ្រិយ ។ ចេ ។ សុទ្ធិន្ទ្រិយ បញ្ញាទ្រិយ មន្ត្រិន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មន្ត្រិន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា សោមនស្សន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៥១៤] ឧបេត្តិន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា សុទ្ធិន្ទ្រិយ
 ។ ចេ ។ បញ្ញាទ្រិយ មន្ត្រិន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
 មួយទៀត មន្ត្រិន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ឧបេត្តិន្ទ្រិយ នឹងកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៥១៥] សុទ្ធិន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា បញ្ញាទ្រិយ
 ។ ចេ ។ មន្ត្រិន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយ
 ទៀត មន្ត្រិន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា សុទ្ធិន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៥១៦] បញ្ញាទ្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា មន្ត្រិន្ទ្រិយ នឹង
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មន្ត្រិន្ទ្រិយ នឹងកើត
 ឡើង ក្នុងទីណា បញ្ញាទ្រិយ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៥១៧] ចក្កន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
 សោតិទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

តម្រិយយមកេ បរិក្ខិត្តា

យស្ស វា បន យត្ថ សោតិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
តត្ថ បក្ខុទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមត្តា ។

(៥០៩) យស្ស យត្ថ តត្ថុទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស តត្ថ យាទិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ រូបាវចរាទំ
តេសំ តត្ថ បក្ខុទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ
តត្ថ យាទិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ កាហាវចរាទំ តេសំ
តត្ថ បក្ខុទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ យាទិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិ-
ស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ យាទិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្ស-
តិ តស្ស តត្ថ បក្ខុទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមត្តា ។

(៥១០) យស្ស យត្ថ បក្ខុទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស តត្ថ សត្តិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ រូបាវចរាទំ
យេ ច បុរិសា ឯតេនេវ ភាវេន កតិចំ ករេ
ធស្សេត្វា^(១) បរិទិញាយិស្សន្តិ តេសំ តត្ថ បក្ខុទ្ធិយំ
ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សត្តិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិ-
ស្សតិ សត្តរេសំ កាហាវចរាទំ តេសំ តត្ថ បក្ខុទ្ធិ-
យញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ សត្តិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។
យស្ស វា បន យត្ថ សត្តិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
តត្ថ បក្ខុទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមត្តា ។

១ ឧ ឯត្ថន្តរេ កាហាវចរំ ឧប្បជ្ជិត្តាទិ ទិស្សន្តិ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិវត្តវារៈ

មួយទៀត សោត្តន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៥១៨] ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
ឃាន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចក្ខុន្ទ្រិយ
របស់រូបាវចរសត្វ ទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឃាន្ទ្រិយ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់
កាមាវចរសត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ឃាន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើង
ផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត ឃាន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើត
ឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុង
ទីនោះ ឬ ។ អើ ។

[៥១៩] ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បណ្តារូបាវ-
ចរសត្វទាំងឡាយ ពួកបុរសណា សំដែង នូវភត្តាបិប្ផ ដោយបុរិស-
ភាពនេះឯង ហើយនឹងបរិនិព្វាន ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឥន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង
ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់កាមាវចរសត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹង
កើតឡើងផង ឥន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
ទៀត ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ទ្រិយ
របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

(៥២០) យស្ស យត្ថ ចក្កុទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ រូបាវច-
 រាជំ យោ ច ឥតិយោ ឯតេនេវ កាលេន កតិចិ កវេ
 ធរស្សត្វា^(១) បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ តត្ថ ចក្កុទ្ធិយំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ លោ ច តេសំ តត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ ឥតវេសំ កាលាវចរាជំ តេសំ តត្ថ ចក្កុទ្ធិ-
 យញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ បុរិសិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 តត្ថ ចក្កុទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។

(៥២១) យស្ស យត្ថ ចក្កុទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ ជីវិតិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ ជីវិតិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ
 ចក្កុទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អសញ្ញាសត្តានំ អរូចានំ
 តេសំ តត្ថ ជីវិតិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ លោ ច តេសំ តត្ថ
 ចក្កុទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ បញ្ចវេកាវាជំ តេសំ តត្ថ
 ជីវិតិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ចក្កុទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(៥២២) យស្ស យត្ថ ចក្កុទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ សោមនស្សិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

ឧ. ឧត្តន្តរេ កាលាវចរំ ឧបបជ្ជិត្វាតិ ទិស្សន្តិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៥២០] ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
 បុរិសន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បណ្តា
 ប្រាវចរសត្វទាំងឡាយ ពួកស្រ្តីណា សំដែង នូវភពព័រ-បី ដោយឥត-
 ភាពខ្ពង់ ហើយនឹងបរិនិព្វាន ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះ ឯបុរិសន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់កាមាវចរសត្វ ទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹង
 កើតឡើងផង បុរិសន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត
 បុរិសន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ទ្រិយ
 របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៥២១] ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា ជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 អើ ។ មួយទៀត ជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង
 ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 ជីវិតន្ទ្រិយ របស់អសុត្តាសត្វ និងអរូបព្រហ្ម ទាំងនោះ នឹងកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះ ឯចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះទេ ជីវិតន្ទ្រិយ របស់បញ្ចារេការសត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង
 ចក្ខុន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥២២] ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
 សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។

ព្រឹត្តិយយមកេ បរិក្ខំវាពេ

យេ សចក្កកា ឧបេក្កាយ ឧបបជ្ជិតា បរិនិព្វា-
យិស្សន្តិ តេសំ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច
តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ
បញ្ចវេកាវាទំ តេសំ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ
សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន
យត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ
ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមត្តា ។

(៥២៣) យស្ស យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស តត្ថ ឧបេក្កិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យេ
សចក្កកា សោមនស្សន ឧបបជ្ជិតា បរិនិព្វាយិ-
ស្សន្តិ តេសំ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច
តេសំ តត្ថ ឧបេក្កិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ បញ្ច-
វេកាវាទំ តេសំ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ
ឧបេក្កិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
ឧបេក្កិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អរូចានំ តេសំ តត្ថ ឧបេក្កិន្ទ្រិយំ
ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្ប-
ជ្ជិស្សតិ បញ្ចវេកាវាទំ តេសំ តត្ថ ឧបេក្កិន្ទ្រិយញ្ច
ឧប្បជ្ជិស្សតិ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

សត្វទាំងឡាយណា ជាអ្នកមានចក្ខុ ចូលទៅកើត ដោយឧបេក្ខា ហើយនឹងបរិនិព្វាន ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុង ទីនោះ ឯសោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់បញ្ចវេកាសត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹង កើតឡើងផង សោមនស្សន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៥២៣) ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ សត្វទាំង ឡាយណា ជាអ្នកមានចក្ខុ ចូលទៅកើត ដោយសោមនស្ស ហើយ នឹងបរិនិព្វាន ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុង ទីនោះ ឯឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី នោះទេ ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់បញ្ចវេកាសត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងកើត ឡើងផង ឧបេក្ខន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់ សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់អរូបព្រហ្ម ទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់បញ្ចវេកាសត្វ ទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ចក្ខុន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(៥២៤) យស្ស យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ សន្ទិទ្ធទ្រិយំ ។ មេ ។ បញ្ញាទ្រិយំ មនិទ្រិ-
 យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន
 យត្ថ មនិទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អរុណំ តេសំ តត្ថ មនិទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ បញ្ញាវេកាវាជំ តេសំ តត្ថ មនិទ្រិយញ្ច
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(៥២៥) យស្ស យត្ថ យានិទ្ធទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ ឥន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យេ បុរិសា
 ឯតេនេវ ភាវេន កតិច៌ កវេ ធរស្សត្វា បរិនិព្វា-
 យិស្សន្តិ តេសំ តត្ថ យានិទ្ធទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ
 ច តេសំ តត្ថ ឥន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ
 កាមាវចរាជំ តេសំ តត្ថ យានិទ្ធទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 ឥន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 ឥន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ យានិទ្ធទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។

(៥២៦) យស្ស យត្ថ យានិទ្ធទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ បុរិសិទ្ធទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

(៥២៤) ចក្ខុទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
 សុទ្ធិទ្រិយ ។ បេ ។ បញ្ញាទ្រិយ មនិទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មនិទ្រិយ របស់សត្វណា
 នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះឬ ។ មនិទ្រិយ របស់អរូបព្រហ្មទាំងនោះ នឹងកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះ ឯចក្ខុទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះទេ មនិទ្រិយ របស់បញ្ចវេការសត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង
 ចក្ខុទ្រិយ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(៥២៥) ឃានិទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុរស
 ទាំងឡាយណា សំដែង នូវកតតិវ-បី ដោយបុរិសភាពនុ៎ះឯង ហើយ
 នឹងបរិនិព្វាន ឃានិទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះ ឯឥន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
 ឃានិទ្រិយ របស់កាមាវចរសត្វ ទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង
 ឥន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត ឥន្ទ្រិយ
 របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានិទ្រិយ របស់សត្វនោះ
 នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៥២៦) ឃានិទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា បុរិសិទ្ធិរិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។

ព្រឹត្តិយយមកេ បរិក្ខិតវារោ

យា ឥត្ថិយោ ឯតេនេវ ភាវេន កតិចិ ភវេ នស្សត្វា
 បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តាសំ តត្ថ យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 នោ ច តាសំ តត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតេវេសំ
 កាមាវចរានំ តេសំ តត្ថ យានិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 បុរិសិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 បុរិសិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ យានិទ្ធិយំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

(៥២៧) យស្ស យត្ថ យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ ជីវិតិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ ជីវិតិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 តត្ថ យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ រូបាវចរានំ អរូ-
 បាវចរានំ តេសំ តត្ថ ជីវិតិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ
 ច តេសំ តត្ថ យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ កាមាវច-
 រានំ តេសំ តត្ថ ជីវិតិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ យានិ-
 ទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(៥២៨) យស្ស យត្ថ យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ សោមនស្សិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។

ឯទ្រុយយេមកៈ បរិក្ខារៈ

ស្រ្តីទាំងឡាយណា សំដែង ខុសគ្នាពីរ-បី ដោយគំនិតភាពខ្លះឯង ហើយ
នឹងបរិនិព្វាន ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ឯបុរិសិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់កាមាវចរសត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង
បុរិសិទ្ធិន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត បុរិសិទ្ធិន្ទ្រិយ
របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ
នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៥២៧] ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទី
ណា ជីវិតិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
មួយទៀត ជីវិតិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ជីវិតិទ្ធិន្ទ្រិយ
របស់រូបាវចរសត្វ នឹងរូបាវចរសត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ឯឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ជីវិតិ-
ទ្ធិន្ទ្រិយ របស់កាមាវចរសត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ
នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥២៨] ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទី
ណា សោមនស្សិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។

យេ សយានកា ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជិតា បរិនិព្វាយិ-
 ស្សន្តិ តេសំ តត្ថ យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ប
 តេសំ តត្ថ សោមនស្សិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ
 កាមាវចរាទំ តេសំ តត្ថ យានិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 សោមនស្សិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា
 បន យត្ថ សោមនស្សិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 តត្ថ យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អរូចាវចរាទំ តេសំ
 តត្ថ សោមនស្សិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ប តេសំ
 តត្ថ យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ កាមាវចរាទំ តេសំ
 តត្ថ សោមនស្សិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ យានិ-
 ទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(២២៧) យស្ស យត្ថ យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ ឧបេក្ខិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ
 សយានកា សោមនស្សន ឧបបជ្ជិតា បរិនិព្វាយិ-
 ស្សន្តិ តេសំ តត្ថ យានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ
 ប តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 ឥតវេសំ កាមាវចរាទំ តេសំ តត្ថ យានិទ្ធិយញ្ច
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឧបេក្ខិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ ឧបេក្ខិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

សត្វទាំងឡាយណា ជាអ្នកមានឃានៈ ចូលទៅកើត ដោយឧបេក្ខា ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុង ទីនោះ ឯសោមនស្សិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់កាមាវចរសត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹង កើតឡើងផង សោមនស្សិទ្ធិន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ ទៀត សោមនស្សិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ សោមនស្សិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់រូបាវចរសត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ សោមនស្សិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់កាមាវចរសត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(៥២៧) ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទី ណា ឧបេក្ខិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា ជាអ្នកមានឃានៈ ចូលទៅកើត ដោយសោមនស្ស ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើត ឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឧបេក្ខិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់កាមាវចរសត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង ឧបេក្ខិទ្ធិន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត ឧបេក្ខិទ្ធិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា

ពិដ្ឋិយយមកេ បរិគ្គិវារោ

តស្ស តត្ថ ឃានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ រូចារាវរាជំ
អរូចារាវរាជំ តេសំ តត្ថ ឧបេត្តិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
នោ ច តេសំ តត្ថ ឃានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ កាមា-
វរាជំ តេសំ តត្ថ ឧបេត្តិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ
ឃានិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(៥៣០) យស្ស យត្ថ ឃានិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស តត្ថ សទ្ធិទ្ធិយំ ។ បេ ។ បញ្ញាទ្ធិយំ មនិទ្ធិ-
យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ
មនិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ ឃានិទ្ធិយំ
ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ រូចារាវរាជំ អរូចារាវរាជំ តេសំ តត្ថ
មនិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ឃានិ-
ទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ កាមាវរាជំ តេសំ តត្ថ មនិទ្ធិ-
យញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឃានិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(៥៣១) យស្ស យត្ថ ឥត្ថិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស តត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យា ឥត្ថិ-
យោ ឯតេនេវ ភាវេន កតិចំ កវេ ទស្សេត្វា(១)
បរិជិត្តាយិស្សន្តិ តាសំ តត្ថ ឥត្ថិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
នោ ច តាសំ តត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

ឃានីន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ឧប-
ក្ខន្ធិន្ទ្រិយ របស់រូបាវចរសត្វ និងអរូបាវចរសត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង
ក្នុងទីនោះ ឯឃានីន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
នោះទេ ឧបក្ខន្ធិន្ទ្រិយ របស់កាមាវចរសត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង
ឃានីន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(៥៣០) ឃានីន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទី
ណា សុទ្ធិន្ទ្រិយ ។ បេ ។ បញ្ញន្ទ្រិយ មនីន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ
នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មនីន្ទ្រិយ របស់
សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានីន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ
នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ មនីន្ទ្រិយ របស់រូបាវចរសត្វ និង
អរូបាវចរសត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឃានីន្ទ្រិយ របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ មនីន្ទ្រិយ របស់កាមា-
វចរសត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង ឃានីន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើងផង
ក្នុងទីនោះ ។

(៥៣១) ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
បុរិសីន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ស្រ្តីទាំង-
ឡាយណា សំដែង នូវកតពិរ-បី ដោយឥតភាពនុ៎ះឯង ហើយនឹងបរិ-
និព្វាន ឥន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯ
បុរិសីន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។

ឥតវេសំ កាមាវចរាធិ តេសំ តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ បុរិសិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យេស្ស វា
 បន យត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ ឥត្ថ-
 ិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ បុរិសា ឯតេនេវ កាវេន
 កតិចិ កវេ ទស្សេត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ តត្ថ
 បុរិសិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ កាមាវចរាធិ តេសំ តត្ថ បុរិ-
 សិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។
 (៥៣២) យេស្ស យត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមត្តា ។
 យេស្ស វា បន យត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ រូចាវចរាធិ អរូចាវច-
 រាធិ យេ ច បុរិសា ឯតេនេវ កាវេន កតិចិ កវេ
 ទស្សេត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ ឥតវេសំ កាមាវចរាធិ តេសំ តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិ-
 យញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់កាមាវចរសត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង បុរិស្ថិន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត បុរិស្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុរសទាំងឡាយណា សំដែង នូវកតតិវ បី ដោយបុរិសភាពនុ៎ះឯង ហើយនឹងបរិនិព្វាន បុរិស្ថិន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ បុរិស្ថិន្ទ្រិយ របស់កាមាវចរសត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង ឥត្ថិន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥៣២] ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បណ្តាបុគ្គល វចរសត្វ នឹងអប្បាវចរសត្វទាំងឡាយ បុរសទាំងឡាយណា សំដែង នូវកតតិវ-បី ដោយបុរិសភាពនុ៎ះឯង ហើយនឹងបរិនិព្វាន ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់កាមាវចរសត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង ឥត្ថិន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិក្ខិតំ

[៥៣៣] យស្ស យត្ថ ឥន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យា
 ឥន្ទ្រិយោ ឯតេនេវ ភាវេន កតិចិ កវេ នស្សេត្វា
 ឧបេក្កាយ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តាសំ តត្ថ
 ឥន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តាសំ តត្ថ សោមន-
 ស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ កាមាវចរានំ តេសំ
 តត្ថ ឥន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ ឥន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។
 រូទាវចរានំ យេ ច បុរិសា ឯតេនេវ ភាវេន កតិចិ
 កវេ នស្សេត្វា សោមនស្សេន ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិ-
 ស្សន្តិ តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 នោ ច តេសំ តត្ថ ឥន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ
 កាមាវចរានំ តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ ឥន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

[៥៣៤] យស្ស យត្ថ ឥន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ ឧបេក្កិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

[៥៣៣] ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទី
ណា សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ ស្ត្រីទាំងឡាយណា សំដែង នូវភពពីរ-បី ដោយឥតភាពខ្ពុះ
ងង ចូលទៅកើត ដោយឧបេក្ខា ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឥន្ទ្រិយ របស់
ស្ត្រីទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯសោមនស្សន្ទ្រិយ របស់
ស្ត្រីទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឥន្ទ្រិយ របស់កាមា-
វចរសត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង សោមនស្សន្ទ្រិយ នឹង
កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់
សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹង
កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បណ្តាបុព្វាវចរសត្វទាំងឡាយ បុរសទាំង-
ឡាយណា សំដែង នូវភពពីរ-បី ដោយបុរសភាពខ្ពុះងង ចូលទៅ
កើត ដោយសោមនស្ស ហើយនឹងបរិនិព្វាន សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់
បុរសទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឥន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំង
នោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់កាមា-
វចរសត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង ឥន្ទ្រិយ នឹងកើត
ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥៣៤] ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទី
ណា ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

យា ឥត្ថិយោ ឯតេនេវ ការេន តតិចិ កវេ នស្សេត្វា
 សោមនស្សេន^(១) ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តាសំ
 តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តាសំ តត្ថ
 ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ កាមាវចរានំ
 តេសំ តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឧបេក្ខិន្ទ្រិ-
 យញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ ឧបេ-
 ក្ខិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតីតិ ។ អរូចាវចរានំ^(២) អរូចាវចរានំ យេ ច បុរិសា
 ឯតេនេវ ការេន តតិចិ កវេ នស្សេត្វា ឧបេក្ខាយ
 ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ ឥតវេសំ កាមាវចរានំ តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិ-
 ន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(៥៣៥) យស្ស យត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 តត្ថ សន្និទ្ធិន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ បញ្ញិន្ទ្រិយំ មនិន្ទ្រិយំ ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ មនិន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។

១ ឱ. ធម្មត្ថេវ កាមាវចន្តិ ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. អយំ បាវោ នត្ថិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ស្រ្តីទាំងឡាយណា សំដែង ទូរភត្តារ-បី ដោយឥតភាពខ្ពង់ ចូល
 ទៅកើត ដោយសាមនស្ស ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឥត្តិន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តី
 ទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ
 នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឥត្តិន្ទ្រិយ របស់កាមាវចរសត្វទាំង
 នោះ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើងផង ក្នុង
 ទីនោះ ។ មួយទៀត ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង
 ក្នុងទីណា ឥត្តិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 បណ្តាប្រាវចរសត្វ និងអប្រាវចរសត្វទាំងឡាយ បុរសទាំងឡាយណា
 សំដែង ទូរភត្តារ-បី ដោយបុរសភាពខ្ពង់ ចូលទៅកើត ដោយ
 ឧបេក្ខា ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ នឹង
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឥត្តិន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ នឹងមិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់កាមាវចរសត្វទាំងនោះ ក្រៅ
 នេះ នឹងកើតឡើងផង ឥត្តិន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(៥៣៥) ឥត្តិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
 សទ្ធិន្ទ្រិយ ។ បេ ។ បញ្ញាទ្រិយ មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើត
 ឡើង ក្នុងទីណា ឥត្តិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។

និម្មិតយមកេ បរិក្ខារំ

រូបាវចរាធិ អរូបាវចរាធិ យេ ច បុរិសា ឯតេនេវ
 ការេន កតិចិ ភវេ ទស្សេត្វា បរិធិញាយិស្សន្តិ
 តេសំ តត្ថ មជ្ជិម្ព័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច
 តេសំ តត្ថ ឥត្ថិម្ព័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតរេសំ កាមា-
 វចរាធិ តេសំ តត្ថ មជ្ជិម្ព័យញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥត្ថិម្ព័-
 យញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

[៥៣៦] យស្ស យត្ថ បុរិសិម្ព័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ បុរិសិម្ព័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ ជីវិតិម្ព័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 តត្ថ បុរិសិម្ព័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ រូបាវចរាធិ អរូបា-
 វចរាធិ យា ច ឥត្ថិយោ ឯតេនេវ ការេន កតិចិ
 ភវេ ទស្សេត្វា បរិធិញាយិស្សន្តិ តេសំ តត្ថ ជីវិតិម្ព័យំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ បុរិសិម្ព័យំ ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ ឥតរេសំ កាមាវចរាធិ តេសំ តត្ថ ជីវិតិម្ព័-
 យញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ បុរិសិម្ព័យញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

[៥៣៧] យស្ស យត្ថ បុរិសិម្ព័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ សោមនស្សិម្ព័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។
 យេ បុរិសា ឯតេនេវ ការេន កតិចិ ភវេ
 ទស្សេត្វា ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជិត្វា បរិធិញាយិស្សន្តិ

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

បណ្តាប្រាវចរសត្វ និងអប្រាវចរសត្វទាំងឡាយ បុរសទាំងឡាយណា
 សំដែង នូវភពពីរ-បី ដោយបុរិសភាពនុ៎ះឯង ហើយនឹងបរិនិព្វាន មនិ-
 ទ្រ្ទិយ របស់បុរសទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឥត្តិទ្រ្ទិយ
 របស់បុរសទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ មនិទ្រ្ទិយ របស់
 ភាវាវចរសត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង ឥត្តិទ្រ្ទិយ នឹង
 កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥៣៦] បុរិសទ្រ្ទិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
 បុរិសទ្រ្ទិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
 មួយទៀត ជីវិតទ្រ្ទិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា បុរិស-
 ទ្រ្ទិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បណ្តាប្រាវចរ-
 សត្វ និងអប្រាវចរសត្វទាំងឡាយ ស្រីទាំងឡាយណា សំដែង នូវភព
 ពីរ-បី ដោយឥតភាពនុ៎ះឯង ហើយនឹងបរិនិព្វាន ជីវិតទ្រ្ទិយ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯបុរិសទ្រ្ទិយ របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ជីវិតទ្រ្ទិយ របស់ភាវាវចរសត្វទាំងនោះ
 ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង បុរិសទ្រ្ទិយ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥៣៧] បុរិសទ្រ្ទិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា សោមនស្សទ្រ្ទិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ បុរសទាំងឡាយណា សំដែង នូវភពពីរ-បី ដោយបុរិ-
 សភាពនុ៎ះឯង ចូលទៅកើត ដោយឧបេក្ខា ហើយនឹងបរិនិព្វាន

តេសំ តត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ
 សោមនស្សិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ កាមាវចរាជំ
 តេសំ តត្ថ បុរិសិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ សោមនស្សិ-
 ទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ សោ-
 មនស្សិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ ភូតាវចរាជំ យា ច ឥតិយោ ឯតេនេវ
 ភាវេន កតិចិ ភវេ ទស្សត្វា សោមនស្សេន ឧបបជ្ជិត្វា
 បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ តត្ថ សោមនស្សិទ្ធិយំ ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 ឥតវេសំ កាមាវចរាជំ តេសំ តត្ថ សោមនស្សិទ្ធិ-
 យញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ បុរិសិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(៥៣៨) យស្ស យត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ ឧបេក្ខិទ្ធិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ បុរិសា
 ឯតេនេវ ភាវេន កតិចិ ភវេ ទស្សត្វា សោមនស្សេន
 ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ តត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិទ្ធិយំ ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ កាមាវចរាជំ តេសំ តត្ថ បុរិសិទ្ធិ-
 យញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឧបេក្ខិទ្ធិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បុរិស្សន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯសោមនស្សន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ បុរិស្សន្ត្រិយ របស់កាមាវចរសត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង សោមនស្សន្ត្រិយ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត សោមនស្សន្ត្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា បុរិស្សន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បណ្តាបុរាវចរសត្វទាំងឡាយ ស្រី ទាំងឡាយណា សំដែង នូវភតព័រ-បី ដោយឥតភាពនុះឯង ចូលទៅកើត ដោយសោមនស្ស ហើយនឹងបរិនិព្វាន សោមនស្សន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯបុរិស្សន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ សោមនស្សន្ត្រិយ របស់កាមាវចរសត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង បុរិស្សន្ត្រិយ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(៥៣៨) បុរិស្សន្ត្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ឧបេក្ខន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុរស ទាំងឡាយណា សំដែង នូវភតព័រ-បី ដោយបុរិសភាពនុះឯង ចូលទៅកើត ដោយសោមនស្ស ហើយនឹងបរិនិព្វាន បុរិស្សន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឧបេក្ខន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ បុរិស្សន្ត្រិយ របស់កាមាវចរសត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង ឧបេក្ខន្ត្រិយ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

និម្មិតយមកេ បរិវត្តិវារោ

យស្ស វា បន យត្ថ ឧបេក្ខិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ បុរិសិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ រូបាវច-
 រាធំ អរូបាវចរាធំ យា ច ឥតិយោ ឯតេនេវ កា-
 វេន កតិចិ កវេ ទស្សត្វា ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជិត្វា
 បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ បុរិសិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 ឥតវេសំ កាមាវចរាធំ តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិត្ត្រ័យញ្ច
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ បុរិសិត្ត្រ័យញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(៥៣៧) យស្ស យត្ថ បុរិសិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ សទ្ធិត្ត្រ័យំ ។ បេ ។ បញ្ចិត្ត្រ័យំ មនិត្ត្រ័យំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 មនិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ បុរិសិត្ត្រ័យំ ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតីតិ ។ រូបាវចរាធំ អរូបាវចរាធំ យា ច ឥតិយោ
 ឯតេនេវ កាវេន កតិចិ កវេ ទស្សត្វា បរិនិព្វា-
 យិស្សន្តិ តេសំ តត្ថ មនិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ
 ច តេសំ តត្ថ បុរិសិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតវេសំ
 កាមាវចរាធំ តេសំ តត្ថ មនិត្ត្រ័យញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 បុរិសិត្ត្រ័យញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

និទ្ទេយយមកៈ បរិក្ខារៈ

មួយទៀត ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
បុរិសន្ធិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បណ្តា
រូបាវចរសត្វ និងអរូបាវចរសត្វទាំងឡាយ ស្រ្តីទាំងឡាយណា សំដែង
នូវកតតិរ-បី ដោយឥតភាពនុះឯង ចូលទៅកើត ដោយឧបេក្ខា ហើយ
នឹងបរិនិព្វាន ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទី
នោះ ឯបុរិសន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
ឧបេក្ខន្ធិយ របស់កាមាវចរសត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង
បុរិសន្ធិយ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(៥៣៧) បុរិសន្ធិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទី
ណា សន្ធិន្ធិយ ។ បេ ។ បញ្ញន្ធិយ មន្តន្ធិយ របស់សត្វនោះ
នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មន្តន្ធិយ
របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា បុរិសន្ធិយ របស់សត្វនោះ
នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បណ្តា រូបាវចរសត្វ និងអរូបាវចរសត្វ
ទាំងឡាយ ស្រ្តីទាំងឡាយណា សំដែង នូវកតតិរ-បី ដោយឥតភាព
នុះឯង ហើយនឹងបរិនិព្វាន មន្តន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះ ឯបុរិសន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះទេ មន្តន្ធិយ របស់កាមាវចរសត្វទាំងនោះ ក្រៅនេះ
នឹងកើតឡើងផង បុរិសន្ធិយ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

(៥២០) យស្ស តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ^(១) ។
 យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា ឧបេក្ខាសម្បយុត្តបន្តិមចិត្តំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតរេសំ បតុរោកាវរំ^(២) បញ្ចរោកា-
 វរំ តេសំ តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ សោម-
 នស្សិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។

(៥២១) យស្ស យត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ^(២) ។ យស្ស
 ចិត្តស្ស អនន្តរា សោមនស្សសម្បយុត្តបន្តិមចិត្តំ ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 ឥតរេសំ បតុរោកាវរំ បញ្ចរោកាវរំ តេសំ តត្ថ ជីវិ-
 តិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

១ ឧ. ឥតោ បរំ បតុរោកាវរំ បញ្ចរោកាវរំ ទិស្សន្តិ ។ ២ ឧ. អយំ បាលោ នត្ថិ ។
 ៣ ឧ. ឥតោ បរំ បញ្ចរោកាវរំ ទិស្សន្តិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៥៤០] ជីវិតទ្រុឌ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
 សោមនស្សទ្រុឌ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 បច្ច័មចិត្តដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា នឹងកើតឡើង ក្នុងលំដាប់ នៃចិត្ត
 ណា ជីវិតទ្រុឌ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះ ឯសោមនស្សទ្រុឌ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះទេ ជីវិតទ្រុឌ របស់ចតុវេការសត្វ និងបញ្ចវេការសត្វ ទាំង
 នោះ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង សោមនស្សទ្រុឌ នឹងកើតឡើងផង
 ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត សោមនស្សទ្រុឌ របស់សត្វណា នឹង
 កើតឡើង ក្នុងទីណា ជីវិតទ្រុឌ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះឬ ។ អើ ។

[៥៤១] ជីវិតទ្រុឌ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ឧបេក្ខិទ្រុឌ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បច្ច័ម-
 ចិត្តដែលប្រកបដោយសោមនស្ស នឹងកើតឡើង ក្នុងលំដាប់ នៃចិត្ត
 ណា ជីវិតទ្រុឌ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ឯឧបេក្ខិទ្រុឌ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
 ជីវិតទ្រុឌ របស់ចតុវេការសត្វ និងបញ្ចវេការសត្វ ទាំងនោះ ក្រៅ
 នេះ នឹងកើតឡើងផង ឧបេក្ខិទ្រុឌ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិគ្គិវារោ

យស្ស វា បន ឧបេក្ខិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
តត្ថ ជីវិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

(២៤២) យស្ស យត្ថ ជីវិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស តត្ថ សន្ធិត្ត្រ័យំ ។ បេ ។ បញ្ញិត្ត្រ័យំ មនិត្ត្រ័យំ
ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ ជីវិត្ត្រ័យំ
ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ មនិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
ចតុរោ កាវារំ បញ្ចរោ កាវារំ តេសំ តត្ថ ជីវិត្ត្រ័-
យញ្ញ ឧប្បជ្ជិស្សតិ មនិត្ត្រ័យញ្ញ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។
យស្ស វា បន យត្ថ មនិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
តត្ថ ជីវិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

(២៤៣) យស្ស យត្ថ សោមនស្សិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិ-
ស្សតិ តស្ស តត្ថ ឧបេក្ខិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ(១) ។
យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា សោមនស្សសម្បយុត្តបច្ឆិមចិត្តំ
ឧប្បជ្ជិស្សតិ តេសំ តត្ថ សោមនស្សិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
នោ ច តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតរេសំ
ចតុរោ កាវារំ បញ្ចរោ កាវារំ តេសំ តត្ថ សោមនស្សិ-
ត្ត្រ័យញ្ញ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឧបេក្ខិត្ត្រ័យញ្ញ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិវត្តិវៈ

មួយទៀត ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
ជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៥៤២) ជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទី
ណា សុទ្ធន្ទ្រិយ ។ បេ ។ បញ្ញាទ្រិយ មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹង
កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ជីវិតន្ទ្រិយ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ
នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯមនិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន
កើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ជីវិតន្ទ្រិយ របស់ចតុរោកាសត្វ និងបញ្ចា-
រោកាសត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើងផង មនិន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើងផង
ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង
ក្នុងទីណា ជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
អើ ។

(៥៤៣) សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង
ក្នុងទីណា ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
បច្ច័មចិត្តដែលប្រកបដោយសោមនស្ស នឹងកើតឡើង ក្នុងលំដាប់ នៃ
ចិត្តណា សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ឯឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់ចតុរោកាសត្វ និងបញ្ចារោកាសត្វ ទាំងនោះ
ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង ឧបេក្ខន្ទ្រិយ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

យស្ស វា បន យត្ថ ឧបេក្ខិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 តត្ថ សោមនស្ស្រ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ(១) ។ យស្ស
 ចិត្តស្ស អនន្តរា ឧបេក្ខាសម្បយុត្តបច្ឆិមចិត្តំ ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច
 តេសំ តត្ថ សោមនស្ស្រ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតរេសំ
 ចតុរោគារាជំ បញ្ចរោគារាជំ តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិត្ត្រ័-
 យញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ សោមនស្ស្រ័យញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

[២២២] យស្ស យត្ថ សោមនស្ស្រ័យំ ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ សុទ្ធិ្រ័យំ ។ បេ ។ បញ្ញិត្ត្រ័យំ
 មនិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា
 បន យត្ថ មនិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ សោ-
 មនស្ស្រ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ(២) ។ យស្ស ចិត្តស្ស
 អនន្តរា ឧបេក្ខាសម្បយុត្តបច្ឆិមចិត្តំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តេសំ តត្ថ មនិត្ត្រ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ
 តត្ថ សោមនស្ស្រ័យំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតរេសំ ចតុរោ-
 គារាជំ(៣) បញ្ចរោគារាជំ តេសំ តត្ថ មនិត្ត្រ័យញ្ច
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ សោមនស្ស្រ័យញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

១ ខ. និពោ បរំ បត្តហោរេ បញ្ចហោរេតិ ទិស្សត្តិ ។ ២ ខ. អយំ បាយោ នត្ថិ ។
 ៣ ខ. និពោ បរំ បត្តហោរេតិ ទិស្សតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មួយទៀត ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
 សោមនស្សន្ធិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 បច្ចមចិត្តដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា នឹងកើតឡើង ក្នុងលំដាប់ នៃចិត្ត
 ណា ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ឯសោមនស្សន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ទេ ឧបេក្ខន្ធិយ របស់ចតុរោការសត្វ និងបញ្ចរោការសត្វ ទាំងនោះ
 ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង សោមនស្សន្ធិយ នឹងកើតឡើង
 ផង ក្នុងទីនោះ ។

(៥៤៤) សោមនស្សន្ធិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា សន្ធិន្ធិយ ។ បេ ។ បញ្ញន្ធិយ មនិន្ធិយ របស់សត្វនោះ
 នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មនិន្ធិយ របស់
 សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា សោមនស្សន្ធិយ របស់សត្វនោះ
 នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បច្ចមចិត្តដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា នឹង
 កើតឡើង ក្នុងលំដាប់ នៃចិត្តណា មនិន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯសោមនស្សន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ មនិន្ធិយ របស់ចតុរោការសត្វ និង
 បញ្ចរោការសត្វ ទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង សោម-
 នស្សន្ធិយ នឹងកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

និទ្ទេយយមកេ បរត្តិវារោ

(៥៤៥) យស្ស យត្ថ ឧបេក្ខិត្តិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ សទ្ធិត្តិយំ ។ បេ ។ បញ្ញិត្តិយំ មនិត្តិយំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ
 មនិត្តិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ ឧបេក្ខិត្តិយំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ(១) ។ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា សោម-
 នស្សសម្បយុត្តបដ្ឋិមចិត្តំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តេសំ តត្ថ
 មនិត្តិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ
 ឧបេក្ខិត្តិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតរេសំ ចតុរោ កាវារំ
 បញ្ចរោ កាវារំ តេសំ តត្ថ មនិត្តិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 ឧបេក្ខិត្តិយញ្ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(៥៤៦) យស្ស យត្ថ សទ្ធិត្តិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 តត្ថ បញ្ញិត្តិយំ ។ បេ ។ មនិត្តិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។
 អាមន្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ មនិត្តិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ សទ្ធិត្តិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។

(៥៤៧) យស្ស យត្ថ បញ្ញិត្តិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ មនិត្តិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ មនិត្តិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 តត្ថ បញ្ញិត្តិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បវត្តិវាៈ

[៥៤៥] ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុង
ទីណា សុទ្ធិន្ធិយ ។ បេ ។ បញ្ចន្ធិយ មនិន្ធិយ របស់សត្វនោះ
នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មនិន្ធិយ របស់
សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វនោះ នឹង
កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បច្ចិមចិត្ត ដែលប្រកបដោយសោមនស្ស
នឹងកើតឡើង ក្នុងលំដាប់ នៃចិត្តណា មនិន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ
នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹង
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ មនិន្ធិយ របស់ចតុរោការសត្វ និងបញ្ច-
រោការសត្វ ទាំងនោះ ក្រៅនេះ នឹងកើតឡើងផង ឧបេក្ខន្ធិយ នឹង
កើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៥៤៦] សុទ្ធិន្ធិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុង
ទីណា បញ្ចន្ធិយ ។ បេ ។ មនិន្ធិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មនិន្ធិយ របស់សត្វ
ណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា សុទ្ធិន្ធិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៥៤៧] បញ្ចន្ធិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
មនិន្ធិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
មួយទៀត មនិន្ធិយ របស់សត្វណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
បញ្ចន្ធិយ របស់សត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(២៤៨) យស្ស ចក្កុទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
សោតិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស
វា បន សោតិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ចក្កុ-
ទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។

(២៤៩) យស្ស ចក្កុទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
យានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស
វា បន យានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ចក្កុទ្ធិ-
យំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យេ វុចាវចរំ ឧបបជ្ជិត្វា
បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ យានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
នោ ច តេសំ ចក្កុទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ បច្ឆិមក-
វិកាជំ យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ^(១)
តេសំ យានិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ចក្កុទ្ធិយញ្ច
ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(២៥០) យស្ស ចក្កុទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
ឥត្ថិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន
ឥត្ថិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ចក្កុទ្ធិយំ ន ឧប្ប-
ជ្ជិស្សតិ ។ យេ វុចាវចរំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៥៤៨] ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង សោត្តន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយទៀត សោត្តន្ត្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[៥៤៩] ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ឃានិន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយទៀត ឃានិន្ត្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅ កាន់រូបារាមរកត ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឃានិន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ឯចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ បណ្តាសត្វទាំងឡាយ ដែលកើតក្នុងបច្ច័យកត សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅ កាន់អរូបកត ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឃានិន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខុន្ត្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ។

[៥៥០] ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយទៀត ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅ កាន់រូបារាមរកត ហើយនឹងបរិនិព្វាន

ព័ន្ធយយមកេ បរិក្ខិត្តិកា

យេ ច បុរិសា ឯតេនេវ ការេន កតិចិ កវេ នស្មេត្វា
 បរិធិញាយិស្សន្តិ តេសំ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 នោ ច តេសំ ចក្កិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ បច្ឆិម-
 ភវិកានំ យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិធិញាយិស្សន្តិ
 តេសំ ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ចក្កិន្ទ្រិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

[៥៥០] យស្ស ចក្កិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស
 វា បន បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ចក្កិន្ទ្រិ-
 យំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ រូទាវចរំ ឧបបជ្ជិត្វា
 បរិធិញាយិស្សន្តិ យា ច ឥត្ថិយោ ឯតេនេវ ការេន
 កតិចិ កវេ នស្មេត្វា បរិធិញាយិស្សន្តិ តាសំ បុរិ-
 សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តាសំ ចក្កិន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ បច្ឆិមភវិកានំ យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ជិត្វា
 បរិធិញាយិស្សន្តិ^(១) តេសំ បុរិសិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 ចក្កិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

១ ឧ. ឯត្តន្តរេ តេសំ បរិក្ខិត្តិន្តិ ទិស្សន្តិ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិវត្តិវារៈ

និងបុរសទាំងឡាយណា សំដែង នូវកតពិរ-បី ដោយបុរិសភាពនុ៎ះឯង
ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឥន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង
ឯចក្ខុន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ បណ្តា
សត្វទាំងឡាយ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មកត សត្វទាំងឡាយណា ចូល
ទៅ កាន់អរូបកត ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំង
នោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខុន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ។

(៥៥១) ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង បុរិ-
សិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយ
ទៀត បុរិសិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ចក្ខុន្ទ្រិយ
របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅ
កាន់រូបាវចរកត ហើយនឹងបរិនិព្វាន និងស្រ្តីទាំងឡាយណា សំដែង
នូវកតពិរ-បី ដោយឥតភាពនុ៎ះឯង ហើយនឹងបរិនិព្វាន បុរិសិន្ទ្រិយ
របស់ស្រ្តីទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ឯចក្ខុន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ
មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ បណ្តាសត្វទាំងឡាយ ដែលកើតក្នុង
បច្ច័មកត សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅ កាន់អរូបកត ហើយនឹង
បរិនិព្វាន បុរិសិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង
ចក្ខុន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ។

(៥៥២) យស្ស ចក្កាទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 ជីវិតទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ អរូបំ ឧបបជ្ជិត្វា
 បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចក្កាទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 លោ ច តេសំ ជីវិតទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ បន្តិមភវិ-
 កានំ តេសំ ចក្កាទ្រ្ទិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជីវិតទ្រ្ទិ-
 យញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន ជីវិតទ្រ្ទិយំ
 ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ចក្កាទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។
 អាមន្តា ។

(៥៥៣) យស្ស ចក្កាទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 សោមនស្សិទ្ធរ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន សោមនស្សិទ្ធរ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស ចក្កាទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ សចក្កា-
 កា ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ
 សោមនស្សិទ្ធរ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ បន្តិមភវិកានំ
 យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ
 សោមនស្សិទ្ធរ្ទិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ចក្កាទ្រ្ទិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៥៥២] ចក្ខុទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ជីវិត្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅ កាន់អរូបភព ហើយនឹងបរិនិព្វាន ចក្ខុទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ឯជីវិត្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិន កើតឡើងទេ ចក្ខុទ្រិយ របស់ពួកសត្វ ដែលកើតកងបច្ចិមភព នោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ជីវិត្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយទៀត ជីវិត្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ចក្ខុទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[៥៥៣] ចក្ខុទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង សោមនស្សទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយទៀត សោមនស្សទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ចក្ខុទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា ជាអ្នកមានចក្ខុ ចូលទៅកើត ដោយឧបេក្ខា ហើយនឹងបរិនិព្វាន សោមនស្សទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង បណ្តាសត្វទាំងឡាយ ដែលកើត កងបច្ចិមភព សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅ កាន់អរូបភព ហើយនឹង បរិនិព្វាន សោមនស្សទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខុទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ។

តន្ត្រីយយមកេ បរិក្ខារំ

(៥៥៤) យស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យេ អរូបំ ឧប-
 បជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ នោ ច តេសំ ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 បន្តិមភវិកានំ តេសំ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 ឧបេក្ខន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន
 ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យេ សចក្កកា សោមនស្សេន
 ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្ស-
 តិ បន្តិមភវិកានំ តេសំ ឧបេក្ខន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(៥៥៥) យស្ស ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 សន្និទ្ធន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ បញ្ញន្ទ្រិយំ មន្ត្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្ស-
 តិ ។ យេ អរូបំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ
 ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ មន្ត្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ បន្តិមភវិកានំ តេសំ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ មន្ត្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

[៥៥៤] ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ឧបេ-
ក្ខន្ធន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា
ចូលទៅ កាន់អរូបភព ហើយនឹងបរិនិព្វាន ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំង
នោះ នឹងមិនកើតឡើង ឯឧបេក្ខន្ធន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
ជានឹងមិនកើតឡើងទេ ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព
នោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ឧបេក្ខន្ធន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយ
ទៀត ឧបេក្ខន្ធន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់
សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា ជាអ្នកមានចក្ខុ
ចូលទៅកើត ដោយសោមនស្ស ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឧបេក្ខន្ធន្ទ្រិយ របស់
សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ឯចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះមិន
មែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ ឧបេក្ខន្ធន្ទ្រិយ របស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុង
បច្ច័មភព នោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខុន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ។

[៥៥៥] ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង សន្និទ្ធន្ទ្រិយ
។ បេ ។ បញ្ញាទ្រិយ មនិទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។
សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅ កាន់អរូបភព ហើយនឹងបរិនិព្វាន ចក្ខុន្ទ្រិយ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ឯមនិទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុង
បច្ច័មភពនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង មនិទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ។

យស្ស វា បន មនិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
នត្ថានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។

[២២៦] យស្ស មនិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស ឥត្ថានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។
យស្ស វា បន ឥត្ថានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
ឃានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យេ បុរិសា ឯតេ-
នេវ កាវេន កតតិច្ឆិ កវេ ទស្សេត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ
តេសំ ឥត្ថានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ
ឃានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ បន្តិមភវិកានំ យេ ច
អរូចាវចរំ អរូចាវចរំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ
ឥត្ថានិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឃានិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្ប-
ជ្ជិស្សតិ ។

[២២៧] យស្ស ឃានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស បុរិសិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។
យស្ស វា បន បុរិសិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស ឃានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យា
ឥត្ថិយោ ឯតេនេវ កាវេន កតតិច្ឆិ កវេ ទស្សេត្វា
បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តាសំ បុរិសិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
នោ ច តាសំ ឃានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មួយទៀត មន្ត្រីនិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ចក្ខុនិយ
របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

(៥៥៦) ឃានិទ្ធិនិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ឥត្តិ-
និយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយទៀត
ឥត្តិនិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ឃានិទ្ធិនិយ របស់សត្វ
នោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ បុរសទាំងឡាយណា សំដែង នូវកត
តិវ-បី ដោយបុរិសភាពនុ៎ះឯង ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឥត្តិនិយ របស់
បុរសទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ឯឃានិទ្ធិនិយ របស់បុរសទាំងនោះ
មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ បណ្តាសត្វទាំងឡាយ ដែលកើតក្នុង
ចក្ខុមកត សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅ កាន់រូបាវចរកត និងអរុបា-
វចរកត ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឥត្តិនិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន
កើតឡើងផង ឃានិទ្ធិនិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ។

(៥៥៧) ឃានិទ្ធិនិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង បុរិសនិទ្ធិនិយ
របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយទៀត បុរិសនិទ្ធិនិយ
របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ឃានិទ្ធិនិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើត
ឡើងឬ ។ ស្ត្រីទាំងឡាយណា សំដែង នូវកតតិវ-បី ដោយឥត្តភាពនុ៎ះ
ឯង ហើយនឹងបរិនិព្វាន បុរិសនិទ្ធិនិយ របស់ស្ត្រីទាំងនោះ នឹងមិនកើត
ឡើង ឯឃានិទ្ធិនិយ របស់ស្ត្រីទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិគ្គិវារោ

បច្ឆិមភវិកានំ យេ ច រូចាវចរំ អរូចាវចរំ ឧបបន្និត្វា
 បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ បុរិសិន្ទ្រិយញ្ចុ ន ឧប្បន្និស្សតិ
 ឃានិន្ទ្រិយញ្ចុ ន ឧប្បន្និស្សតិ ។

(៥៥៨) យស្ស ឃានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បន្និស្សតិ
 តស្ស ជីវិតិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បន្និស្សតីតិ ។ យេ រូចាវចរំ
 អរូចាវចរំ ឧបបន្និត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ឃានិ-
 ន្ទ្រិយំ ន ឧប្បន្និស្សតិ នោ ច តេសំ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បន្និស្សតិ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ ឃានិន្ទ្រិយញ្ចុ ន
 ឧប្បន្និស្សតិ ជីវិតិន្ទ្រិយញ្ចុ ន ឧប្បន្និស្សតិ ។ យស្ស
 វា បន ជីវិតិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បន្និស្សតិ តស្ស ឃានិន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បន្និស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

(៥៥៩) យស្ស ឃានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បន្និស្សតិ
 តស្ស សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បន្និស្សតីតិ ។ យេ
 រូចាវចរំ ឧបបន្និត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ឃានិន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បន្និស្សតិ នោ ច តេសំ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បន្និស្សតិ បច្ឆិមភវិកានំ យេ ច អរូបំ ឧបបន្និត្វា
 បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ឃានិន្ទ្រិយញ្ចុ ន ឧប្បន្និស្សតិ

តន្ត្រីយយមកៈ បវត្តិវៈ

បណ្ណាសត្វទាំងឡាយ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មកត សត្វទាំងឡាយណា
ចូលទៅ កាន់រូបាវចរកត និងអរូបាវចរកត ហើយនឹងបរិនិព្វាន
បុរិសន្ត្រីយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ឃានិន្ត្រីយ
នឹងមិនកើតឡើងផង ។

(៥៥៨) ឃានិន្ត្រីយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ជីវិ-
តិន្ត្រីយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា
ចូលទៅ កាន់រូបាវចរកត និងអរូបាវចរកត ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឃា-
និន្ត្រីយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ឯជីវិតន្ត្រីយ របស់
សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ ឃានិន្ត្រីយ របស់ពួក
សត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មកត នោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ជីវិតន្ត្រីយ
នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយទៀត ជីវិតន្ត្រីយ របស់សត្វណា នឹងមិន
កើតឡើង ឃានិន្ត្រីយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

(៥៥៩) ឃានិន្ត្រីយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង
សោមនស្សិន្ត្រីយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ សត្វទាំង-
ឡាយណា ចូលទៅ កាន់រូបាវចរកត ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឃានិន្ត្រីយ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ឯសោមនស្សិន្ត្រីយ របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ បណ្ណាសត្វទាំងឡាយ ដែល
កើតក្នុងបច្ច័មកត សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅ កាន់អរូបកត ហើយ
នឹងបរិនិព្វាន ឃានិន្ត្រីយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង

សោមនស្សន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស
 វា បន សោមនស្សន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 ឃានិទ្ធរិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ^(១) ។ យេ សយានកា
 ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ សោម-
 នស្សន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ ឃានិទ្ធរិយំ
 ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ បន្តិមភវិកានំ យេ ច អរូបំ ឧប-
 បជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ សោមនស្សន្ទ្រិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឃានិទ្ធរិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

[៥៦០] យស្ស ឃានិទ្ធរិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ រូចាវ-
 ចរំ អរូចាវចរំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ឃា-
 និទ្ធរិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ បន្តិមភវិកានំ យេ ច សោមនស្សេន
 រូចាវចរំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ឃានិទ្ធរិ-
 យញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឧបេក្ខន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ ។ យស្ស វា បន ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ តស្ស ឃានិទ្ធរិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ^(២) ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

សោមនស្សន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយទៀត សោមនស្ស-
 ន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វ
 នោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា ជាអ្នកមានឃានៈ
 ចូលទៅកើត ដោយឧបេក្ខា ហើយនឹងបរិនិព្វាន សោមនស្សន្ទ្រិយ
 របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ឯឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំង-
 នោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ បណ្តាសត្វទាំងឡាយ ដែល
 កើតក្នុងបច្ច័យកត សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅ កាន់អរូបកត ហើយ
 នឹងបរិនិព្វាន សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង
 ផង ឃានិន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ។

[៥៦០] ឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ឧបេ-
 ក្ខិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា
 ចូលទៅ កាន់រូបាវចរកត និងអរូបាវចរកត ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឃា-
 និន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ឯឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ បណ្តាសត្វទាំងឡាយ
 ដែលកើតក្នុងបច្ច័យកត សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅ កាន់រូបាវចរ-
 កត ដោយសោមនស្ស ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឃានិន្ទ្រិយ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ នឹងមិនកើត
 ឡើងផង ។ មួយទៀត ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិន
 កើតឡើង ឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរត្តិវារោ

យេ សយានកា សោមនស្សេន ឧបបជ្ជិតា បរិនិព្វា-
យិស្សន្តិ តេសំ ឧបេត្តិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ
ច តេសំ យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ បន្តិមភវិកានំ
យេ ច សោមនស្សេន រូចាវចរំ ឧបបជ្ជិតា បរិនិព្វា-
យិស្សន្តិ តេសំ ឧបេត្តិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
យានិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

[៥៦០] យស្ស យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
សន្ធិន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ បញ្ញិន្ទ្រិយំ មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិ-
ស្សតីតិ ។ យេ រូចាវចរំ អរូចាវចរំ ឧបបជ្ជិតា បរិ-
និព្វាយិស្សន្តិ តេសំ យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ
ច តេសំ មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ បន្តិមភវិកានំ
តេសំ យានិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ មនិន្ទ្រិយញ្ច
ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន មនិន្ទ្រិយំ ន
ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។
អាមន្តា ។

[៥៦២] យស្ស ឥត្តិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ បុរិសា ឯតេ-
នេវ កាវេន កតតិច្ឆិ កវេ នស្សេត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បវត្តិវារៈ

សត្វទាំងឡាយណា ជាអ្នកមានឃានៈ ចូលទៅកើត ដោយសោមនស្ស ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ឯឃានន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ បណ្តាសត្វទាំងឡាយ ដែលកើតក្នុងបច្ច័យកត សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅ កាន់រូបាវចរកត ដោយសោមនស្ស ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ឃានន្ធិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ។

[៥៦១] ឃានន្ធិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង សង្ខន្ធិយ ។ បេ ។ បញ្ញន្ធិយ មន្តន្ធិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅ កាន់រូបាវចរកត និងអរូបាវចរកត ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឃានន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ឯមន្តន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ ឃានន្ធិយ របស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័យកតនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង មន្តន្ធិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយទៀត មន្តន្ធិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ឃានន្ធិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[៥៦២] ឥត្តិន្ធិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង បុរិស្សន្ធិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ បុរសទាំងឡាយណា សំដែង នូវកតវារី បី ដោយបុរិសភាពនុ៎ះឯង ហើយនឹងបរិនិព្វាន

តេសំ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ
 បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ បច្ឆិមកវិកាណំ យេ
 ច រូចាវចរំ អរូចាវចរំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ
 តេសំ ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ចុ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ បុរិសិន្ទ្រិយញ្ចុ
 ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន បុរិសិន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។
 យា ឥត្ថិយោ ឯតេនេវ ភាវេន កតតិចិ ភវេ នស្សេត្វា
 បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តាសំ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 នោ ច តាសំ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ បច្ឆិមកវិ-
 កាណំ យេ ច រូចាវចរំ អរូចាវចរំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិ-
 និព្វាយិស្សន្តិ តេសំ បុរិសិន្ទ្រិយញ្ចុ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ចុ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(៥៦៣) យស្ស ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស ជីវិតិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ រូចាវចរំ
 អរូចាវចរំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ យេ ច
 បុរិសា ឯតេនេវ ភាវេន កតតិចិ ភវេ នស្សេត្វា
 បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 នោ ច តេសំ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ឯបុរសិន្ទ្រិយ របស់
 បុរសទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ បណ្តាសត្វទាំងឡាយ
 ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅ កាន់រូបាវចរភព
 និងអរូបាវចរភព ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ
 នឹងមិនកើតឡើងផង បុរសិន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយ
 ទៀត បុរសិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់
 សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ ស្រ្តីទាំងឡាយណា សំដែង នូវភព
 តីរ-បី ដោយឥត្តភាពនុ៎ះឯង ហើយនឹងបរិនិព្វាន បុរសិន្ទ្រិយ របស់
 ស្រ្តីទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ឯឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ មិន
 មែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ បណ្តាសត្វទាំងឡាយ ដែលកើតក្នុងបច្ច័ម-
 ភព សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅ កាន់រូបាវចរភព និងអរូបាវចរភព
 ហើយនឹងបរិនិព្វាន បុរសិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង
 ផង ឥត្ថិន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ។

[៥៦៣] ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ជីវិ-
 ត្ថិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា
 ចូលទៅ កាន់រូបាវចរភព និងអរូបាវចរភព ហើយនឹងបរិនិព្វាន និង
 បុរសទាំងឡាយណា សំដែង នូវភពតីរ-បី ដោយបុរសភាពនុ៎ះឯង
 ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឥត្ថិន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង
 ឯជីវិត្ថិន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ

បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ ឥន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 ជីវិត្តិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន
 ជីវិត្តិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ឥន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

[២៦២] យស្ស ឥន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 សោមនស្សិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ រូទាវចរំ
 ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ យេ ច បុរិសា ឯតេនេវ
 ភាវេន កតិច៌ិ ភវេ ទស្សត្វា សោមនស្សេន ឧបបជ្ជិត្វា
 បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ឥន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 នោ ច តេសំ សោមនស្សិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 បច្ឆិមភវិកានំ យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វា-
 យិស្សន្តិ យេ ច បុរិសា ឯតេនេវ ភាវេន កតិច៌ិ
 ភវេ ទស្សត្វា ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វា-
 យិស្សន្តិ តេសំ ឥន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ សោ-
 មនស្សិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន
 សោមនស្សិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ឥន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យា ឥន្ទ្រិយោ ឯតេនេវ ភាវេន
 កតិច៌ិ ភវេ ទស្សត្វា ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជិត្វា បរិ-
 និព្វាយិស្សន្តិ តេសំ សោមនស្សិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ

ឥន្ទ្រិយមកៈ បរិវារៈ

ឥន្ទ្រិយ របស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័យភព ទាំងនោះ នឹងមិនកើត
ឡើងផង ដ៏វិនិច្ឆ័យ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយទៀត ដ៏វិនិច្ឆ័យ
របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិន
កើតឡើងឬ ។ អើ ។

[៥៦៤] ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង សោម-
នស្ស្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ សត្វទាំងឡាយ
ណា ចូលទៅ កាន់រូបាវចរភព ហើយនឹងបរិនិព្វាន នឹងបុរសទាំង-
ឡាយណា សំដែង នូវភពពីរ-បី ដោយបុរិសភាពនុ៎ះឯង ចូលទៅកើត
ដោយសោមនស្ស ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឥន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ
នឹងមិនកើតឡើង ឯសោមនស្ស្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ មិនមែន
ជានឹងមិនកើតឡើងទេ បណ្តាសត្វទាំងឡាយ ដែលកើតក្នុងបច្ច័យភព
សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅ កាន់អវកត ហើយនឹងបរិនិព្វាន នឹង
បុរសទាំងឡាយណា សំដែង នូវភពពីរ-បី ដោយបុរិសភាពនុ៎ះឯង ចូល
ទៅកើត ដោយឧបេក្ខា ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឥន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំង-
នោះ នឹងមិនកើតឡើងផង សោមនស្ស្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ។
មួយទៀត សោមនស្ស្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ឥន្ទ្រិយ
របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ ស្រ្តីទាំងឡាយណា សំដែង នូវ
ភពពីរ-បី ដោយឥតភាពនោះឯង ចូលទៅកើត ដោយឧបេក្ខា ហើយ
នឹងបរិនិព្វាន សោមនស្ស្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

នោ ច តាសំ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ បច្ឆិម.
 ភវិកានំ យេ អរូបំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ យេ
 ច បុរិសា ឯតេនេវ ការេន កតិចិ កវេ ទស្សេត្វា
 ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ សោ-
 មនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច ន
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(២៦២) យស្ស ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ រូចាវចរំ អរូ-
 ចាវចរំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ យេ ច បុរិសា
 ឯតេនេវ ការេន កតិចិ កវេ ទស្សេត្វា ឧបេក្ខាយ
 ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 បច្ឆិមភវិកានំ យេ ច បុរិសា ឯតេនេវ ការេន កតិចិ
 កវេ ទស្សេត្វា សោមនស្សេន ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វា-
 យិស្សន្តិ តេសំ ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឧបេក្ខិន្ទ្រិ-
 យញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ឯឥត្ថន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ បណ្តា
សត្វទាំងឡាយ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅ
កាន់អរូបភព ហើយនឹងបរិនិព្វាន និងបុរសទាំងឡាយណា សំដែង នូវ
ភពពីរ-បី ដោយបុរិសភាពនោះឯង ចូលទៅកើត ដោយឧបេក្ខា ហើយ
នឹងបរិនិព្វាន សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង
ផង ឥត្ថន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ។

[៥៦៥] ឥត្ថន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ឧបេក្ខៈ-
ន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា
ចូលទៅ កាន់រូបាវចរភព និងអរូបាវចរភព ហើយនឹងបរិនិព្វាន និង
បុរសទាំងឡាយណា សំដែង នូវភពពីរ-បី ដោយបុរិសភាព⁺នោះឯង
ចូលទៅកើត ដោយឧបេក្ខា ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឥត្ថន្ទ្រិយ របស់
បុរសទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ឯឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំង-
នោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ បណ្តាសត្វទាំងឡាយ ដែលកើត
ក្នុងបច្ច័មភព បុរសទាំងឡាយណា សំដែង នូវភពពីរ-បី ដោយបុរិ-
សភាព⁺នោះឯង ចូលទៅកើត ដោយសោមនស្ស ហើយនឹងបរិនិព្វាន
ឥត្ថន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ឧបេក្ខន្ទ្រិយ
នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយទៀត ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វណា
នឹងមិនកើតឡើង ឥត្ថន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។

ព័ន្ធយយមកេ បត្តិវារោ

យា ឥត្ថិយោ ឯតេនេវ ការេន កតិចិ កវេ
 នស្សេត្វា សោមនស្សេន ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ
 តេសំ ឧបេត្ថិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ
 ឥត្ថិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ បច្ឆិមកវិកានំ យេ
 ច បុរិសា ឯតេនេវ ការេន កតិចិ កវេ នស្សេត្វា
 សោមនស្សេន ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ
 ឧបេត្ថិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥត្ថិទ្ធិយញ្ច ន
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(៥៦៦) យស្ស ឥត្ថិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 សទ្ធិទ្ធិយំ ។ បេ ។ បញ្ញិទ្ធិយំ មនិទ្ធិយំ ន ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ រូចាវចរំ អរូចាវចរំ ឧបបជ្ជិត្វា
 បរិនិព្វាយិស្សន្តិ យេ ច បុរិសា ឯតេនេវ ការេន
 កតិចិ កវេ នស្សេត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ
 ឥត្ថិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ មនិទ្ធិយំ
 ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ បច្ឆិមកវិកានំ តេសំ ឥត្ថិទ្ធិយញ្ច ន
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ មនិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស
 វា បន មនិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ឥត្ថិទ្ធិយំ
 ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

(៥៦៧) យស្ស បុរិសិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិត្តិវារៈ

ស្រ្តីទាំងឡាយណា សំដែង នូវកតតិវ-បី ដោយឥត្តិភាពនុ៎ះឯង ចូល
ទៅកើត ដោយសោមនស្ស ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឧបេក្ខន្ធិយ របស់
ស្រ្តីទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ឯឥត្តិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ មិន
មែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ បណ្តាសត្វទាំងឡាយ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មកត
បុរសទាំងឡាយណា សំដែង នូវកតតិវ-បី ដោយបុរសភាពនុ៎ះឯង ចូល
ទៅកើត ដោយសោមនស្ស ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឧបេក្ខន្ធិយ របស់
បុរសទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ឥត្តិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ។

[៥៦៦] ឥត្តិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង សុទ្ធ-
ន្ធិយ ។ បេ ។ បញ្ញាទ្រិយ មនិទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិន
កើតឡើងឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅ កាន់រូបាវចរកត និង
អរូបាវចរកត ហើយនឹងបរិនិព្វាន នឹងបុរសទាំងឡាយណា សំដែង
នូវកតតិវ-បី ដោយបុរសភាពនុ៎ះឯង ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឥត្តិយ
របស់បុរសទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ឯមនិទ្រិយ របស់បុរសទាំង-
នោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ ឥត្តិយ របស់ពួកសត្វ ដែល
កើតក្នុងបច្ច័មកត នឹងមិនកើតឡើងផង មនិទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើង
ផង ។ មួយទៀត មនិទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង
ឥត្តិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[៥៦៧] បុរិសន្ធិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង

តស្ស ជីវិតិន្ទ្រ័យំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតីតិ ។ យេ អរូចាវចរំ
 អរូចាវចរំ ឧបបជ្ឈិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ យា ច ឥត្ថិ-
 យោ ឯតេនេវ ភាវេន កតតិចិ កវេ ទស្សេត្វា បរិ-
 និព្វាយិស្សន្តិ តេសំ បុរិសិន្ទ្រ័យំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ
 នោ ច តេសំ ជីវិតិន្ទ្រ័យំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ បច្ឆិម-
 ភវិកានំ តេសំ បុរិសិន្ទ្រ័យញ្ច ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ
 ជីវិតិន្ទ្រ័យញ្ច ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បន
 ជីវិតិន្ទ្រ័យំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តស្ស បុរិសិន្ទ្រ័យំ ន
 ឧប្បជ្ឈិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

(២៦៨) យស្ស បុរិសិន្ទ្រ័យំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ
 តស្ស សោមនស្សិន្ទ្រ័យំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតីតិ ។ យេ
 អរូចាវចរំ ឧបបជ្ឈិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ យា ច ឥត្ថិយោ
 ឯតេនេវ ភាវេន កតតិចិ កវេ ទស្សេត្វា សោមនស្សេន
 ឧបបជ្ឈិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ បុរិសិន្ទ្រ័យំ ន ឧប្ប-
 ជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ សោមនស្សិន្ទ្រ័យំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ
 បច្ឆិមភវិកានំ យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ឈិត្វា បរិនិព្វា-
 យិស្សន្តិ យា ច ឥត្ថិយោ ឯតេនេវ ភាវេន កតតិចិ
 កវេ ទស្សេត្វា ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ឈិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ជីវិតទ្រុឌ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា
 ចូលទៅ កាន់រូបារាមកតា និងអរូបារាមកតា ហើយនឹងបរិនិព្វាន និងស្រ្តី
 ទាំងឡាយណា សំដែង នូវកតតារ-បី ដោយឥតភាពនុះឯង ហើយនឹង
 បរិនិព្វាន បុរិសទ្រុឌ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ឯជីវិ-
 តទ្រុឌ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ បុរិសទ្រុឌ
 របស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មកតា នោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ជីវិ-
 តទ្រុឌ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយទៀត ជីវិតទ្រុឌ របស់សត្វ
 ណា នឹងមិនកើតឡើង បុរិសទ្រុឌ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើត
 ឡើងឬ ។ អើ ។

(៥៦៨) បុរិសទ្រុឌ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង សោមនស្ស-
 ទ្រុឌ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា ចូល
 ទៅ កាន់រូបារាមកតា ហើយនឹងបរិនិព្វាន និងស្រ្តីទាំងឡាយណា សំដែង
 នូវកតតារ-បី ដោយឥតភាពនុះឯង ចូលទៅកើត ដោយសោមនស្ស
 ហើយនឹងបរិនិព្វាន បុរិសទ្រុឌ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង
 ឯសោមនស្សទ្រុឌ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ
 បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មកតា ពួកសត្វណា ចូលទៅ កាន់អរូ-
 កតា ហើយនឹងបរិនិព្វាន និងស្រ្តីទាំងឡាយណា សំដែង នូវកតតារ-បី
 ដោយឥតភាពនុះឯង ចូលទៅកើត ដោយឧបេក្ខា ហើយនឹងបរិនិព្វាន

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិនិព្វាន

តេសំ បុរិសិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ សោមនស្សិទ្ធិ-
 យញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន សោម-
 នស្សិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស បុរិសិទ្ធិយំ ន
 ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ បុរិសា ឯតេនេវ កាវេន កតតិចិ
 កវេ នស្សេត្វា ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ
 តេសំ សោមនស្សិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច
 តេសំ បុរិសិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ បដិមភវិតានំ
 យេ ច អរូបំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ យា ច
 ឥត្ថិយោ ឯតេនេវ កាវេន កតតិចិ កវេ នស្សេត្វា
 ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ
 សោមនស្សិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ បុរិសិទ្ធិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(២៦៩) យស្ស បុរិសិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 ឧបេក្ខិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ រូបាវចរំ
 អរូបាវចរំ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ យា ច ឥត្ថិយោ
 ឯតេនេវ កាវេន កតតិចិ កវេ នស្សេត្វា ឧបេក្ខាយ
 ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ បុរិសិទ្ធិយំ ន ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ ឧបេក្ខិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

បុរិស្រ្ទិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង សោម-
 នស្ស្រ្ទិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយទៀត សោមនស្ស្រ្ទិយ របស់
 សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង បុរិស្រ្ទិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើត
 ឡើងឬ ។ បុរសទាំងឡាយណា សំដែង នូវភពពីរ-បី ដោយបុរិស-
 ភាព⁺នុះឯង ចូលទៅកើត ដោយឧបេក្ខា ហើយនឹងបរិនិព្វាន សោម-
 នស្ស្រ្ទិយ របស់បុរសទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ឯបុរិស្រ្ទិយ របស់
 បុរសទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ បណ្តាពួកសត្វ ដែល
 កើតក្នុងបច្ចមភព សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅ កាន់អរូបភព ហើយនឹង
 បរិនិព្វាន និងស្រ្តីទាំងឡាយណា សំដែង នូវភពពីរ-បី ដោយឥត្តភាព
⁺នុះឯង ចូលទៅកើត ដោយឧបេក្ខា ហើយនឹងបរិនិព្វាន សោម-
 នស្ស្រ្ទិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង បុរិស្រ្ទិយ
 នឹងមិនកើតឡើងផង ។

(៥៦៩) បុរិស្រ្ទិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ឧបេក្ខ្យិយ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅ
 កាន់រូបាវចរភព និងអរូបាវចរភព ហើយនឹងបរិនិព្វាន និងស្រ្តីទាំងឡាយ
 ណា សំដែង នូវភពពីរ-បី ដោយឥត្តភាព⁺នុះឯង ចូលទៅកើត ដោយ
 ឧបេក្ខា ហើយនឹងបរិនិព្វាន បុរិស្រ្ទិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើត
 ឡើង ឯឧបេក្ខ្យិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

បច្ឆិមកវិការំ យា ច ឥត្ថិយោ ឯតេនេវ ការេន
 កតិចិ កវេ នស្សត្វា សោមនស្សេន ឧបបជ្ជិត្វា
 បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ បុរិសិន្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 ឧបេត្តិន្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន
 ឧបេត្តិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស បុរិសិន្ធិយំ ន
 ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ បុរិសា ឯតេនេវ ការេន កតិចិ
 កវេ នស្សត្វា សោមនស្សេន ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វា-
 យិស្សន្តិ តេសំ ឧបេត្តិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច
 តេសំ បុរិសិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ បច្ឆិមកវិការំ
 យា ច ឥត្ថិយោ ឯតេនេវ ការេន កតិចិ កវេ
 នស្សត្វា សោមនស្សេន ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ
 តេសំ ឧបេត្តិន្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ បុរិសិន្ធិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(៥៧០) យស្ស បុរិសិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស សន្ធិន្ធិយំ ។ បេ ។ បញ្ញិន្ធិយំ មនិន្ធិយំ
 ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ រូចាវចរំ អរូចាវចរំ ឧប-
 បជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ យា ច ឥត្ថិយោ ឯតេនេវ
 ការេន កតិចិ កវេ នស្សត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បណ្ណាសត្វទាំងឡាយ ដែលកើតក្នុងបច្ច័យកត ស្រ្តីទាំងឡាយណា សំ-
 ដែង នូវកតព័រ-បី ដោយឥត្តភាពនុ៎ះឯង ចូលទៅកើត ដោយសោមនស្ស
 ហើយនឹងបរិនិព្វាន បុរិសទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង
 ផង ឧបេក្ខទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយទៀត ឧបេក្ខទ្រិយ
 របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង បុរិសទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើត
 ឡើងឬ ។ បុរសទាំងឡាយណា សំដែង នូវកតព័រ-បី ដោយបុរិសភាព
 +
 នុ៎ះឯង ចូលទៅកើត ដោយសោមនស្ស ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឧបេក្ខទ្រិយ
 របស់បុរសទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ឯបុរិសទ្រិយ របស់បុរសទាំង-
 នោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ បណ្ណាសត្វទាំងឡាយ ដែលកើត
 ក្នុងបច្ច័យកត ស្រ្តីទាំងឡាយណា សំដែង នូវកតព័រ-បី ដោយឥត្តភាព
 +
 នុ៎ះឯង ចូលទៅកើត ដោយសោមនស្ស ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឧបេក្ខ-
 ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង បុរិសទ្រិយ នឹងមិន
 កើតឡើងផង ។

[៥៧០] បុរិសទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង សង្ខ-
 ទ្រិយ ។ បេ ។ បញ្ញាទ្រិយ មនិទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹង
 មិនកើតឡើងឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា ចូលទៅ កាន់រូបាវចរ-
 កត និងអរូបាវចរកត ហើយនឹងបរិនិព្វាន និងស្រ្តីទាំងឡាយណា
 សំដែង នូវកតព័រ-បី ដោយឥត្តភាព+
 នុ៎ះឯង ហើយនឹងបរិនិព្វាន

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិក្ខារំ

តេសំ បុរិស្ថ្រ្គិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ
មន្ត្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ បន្តិមភវិកានំ តេសំ
បុរិស្ថ្រ្គិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ មន្ត្រិយញ្ច ន
ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន មន្ត្រិយំ ន
ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស បុរិស្ថ្រ្គិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្ស-
តីតិ ។ អាមន្តា ។

(៥៧០) យស្ស ជីវិត្រ្គិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
សោមនស្ស្រ្គិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។
យស្ស វា បន សោមនស្ស្រ្គិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស ជីវិត្រ្គិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យស្ស
ចិត្តស្ស អនន្តរា ឧបេក្ខាសម្បយុត្តបន្តិមចិត្តំ ឧប្ប-
ជ្ជិស្សតិ តេសំ សោមនស្ស្រ្គិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
នោ ច តេសំ ជីវិត្រ្គិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ បន្តិមចិត្តស-
មន្តីនំ^(១) តេសំ សោមនស្ស្រ្គិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
ជីវិត្រ្គិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(៥៧២) យស្ស ជីវិត្រ្គិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
ឧបេក្ខ្រ្គិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិត្តវារៈ

បុរិស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ឯមន្ទ្រិយ របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ បុរិស្សន្ទ្រិយ របស់ពួកសត្វ
ដែលកើតក្នុងបច្ច័យកត នោះ នឹងមិនកើតឡើងផង មន្ទ្រិយ
នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយទៀត មន្ទ្រិយ របស់សត្វណា
នឹងមិនកើតឡើង បុរិស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង
ឬ ។ អើ ។

[៥៧១] ជីវិត្តន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង សោម-
នស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយ
ទៀត សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ជីវិត្តន្ទ្រិយ
របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ បច្ច័មចិត្តដែលប្រកបដោយ
ឧបេក្ខា នឹងកើតឡើង ក្នុងលំដាប់ នៃចិត្តណា សោមនស្សន្ទ្រិយ
របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ឯជីវិត្តន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ
មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វអ្នកព្រម
ព្រៀងដោយបច្ច័មចិត្ត ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ជីវិត្តន្ទ្រិយ នឹង
មិនកើតឡើងផង ។

[៥៧២] ជីវិត្តន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ឧបេ-
ក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយទៀត

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

បន ឧបេក្ខាទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ជីវិតទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា សោមនស្ស-
 សម្បយុត្តបច្ឆិមចិត្តំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តេសំ ឧបេក្ខាទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ ជីវិតទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ បច្ឆិមចិត្តសមម្ពីរំ តេសំ ឧបេក្ខាទ្រិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជីវិតទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(៥៧៣) យស្ស ជីវិតទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 សទ្ធិទ្រិយំ ។ បេ ។ បញ្ញាទ្រិយំ មនិទ្រិយំ ន ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន មនិទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ជីវិតទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។
 អាមន្តា ។

(៥៧៤) យស្ស សោមនស្សទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស ឧបេក្ខាទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យស្ស
 ចិត្តស្ស អនន្តរា ឧបេក្ខាសម្បយុត្តបច្ឆិមចិត្តំ ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ តេសំ សោមនស្សទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ
 ច តេសំ ឧបេក្ខាទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ បច្ឆិមចិត្តស-
 មម្ពីរំ តេសំ សោមនស្សទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 ឧបេក្ខាទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន
 ឧបេក្ខាទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស សោមនស្សទ្រិយំ

អភិធម្មប្បដិក យមកៈ

ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ជីវិតន្ធិយ របស់
សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ បច្ច័មចិត្តដែលប្រកបដោយសោម
នស្ស នឹងកើតឡើង ក្នុងលំដាប់ នៃចិត្តណា ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វ
ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ឯជីវិតន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
មែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វ អ្នកព្រមព្រៀង
ដោយបច្ច័មចិត្ត ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ជីវិតន្ធិយ
នឹងមិនកើតឡើងផង ។

[៥៧៣] ជីវិតន្ធិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង សន្តិ-
ន្ធិយ ។ បេ ។ បញ្ញន្ធិយ មនិន្ធិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើត
ឡើងឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មនិន្ធិយ របស់សត្វណា នឹងមិន
កើតឡើង ជីវិតន្ធិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[៥៧៤] សោមនស្សន្ធិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង
ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ បច្ច័មចិត្ត ដែល
ប្រកបដោយឧបេក្ខា នឹងកើតឡើង ក្នុងលំដាប់ នៃចិត្តណា សោម-
នស្សន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ឯឧបេក្ខន្ធិយ
របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើងទេ សោមនស្សន្ធិយ
របស់សត្វ អ្នកព្រមព្រៀងដោយបច្ច័មចិត្ត ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង
ផង ឧបេក្ខន្ធិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ។ មួយទៀត ឧបេក្ខន្ធិយ
របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង សោមនស្សន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ

និម្មិតយមកេ បរិក្ខិតវិកេ

ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា សោម-
 នស្សសម្បយុត្តបច្ឆិមចិត្តំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តេសំ ឧបេក្ខា-
 ជ្ឈ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ លោ ច តេសំ សោម-
 នស្សជ្ឈ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ បច្ឆិមចិត្តសមធម្មំ តេសំ
 ឧបេក្ខាជ្ឈ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ សោមនស្សជ្ឈ្រិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(៥៧៥) យស្ស សោមនស្សជ្ឈ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស សុទ្ធិជ្ឈ្រិយំ ។ បេ ។ បញ្ញាជ្ឈ្រិយំ មនិជ្ឈ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា ឧបេក្ខា-
 សម្បយុត្តបច្ឆិមចិត្តំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តេសំ សោមនស្ស-
 ជ្ឈ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ លោ ច តេសំ មនិជ្ឈ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ បច្ឆិមចិត្តសមធម្មំ តេសំ សោមនស្ស-
 ជ្ឈ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ មនិជ្ឈ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។
 យស្ស វា បន មនិជ្ឈ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
 សោមនស្សជ្ឈ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

(៥៧៦) យស្ស ឧបេក្ខាជ្ឈ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស សុទ្ធិជ្ឈ្រិយំ ។ បេ ។ បញ្ញាជ្ឈ្រិយំ មនិជ្ឈ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា សោមនស្ស-
 សម្បយុត្តបច្ឆិមចិត្តំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តេសំ ឧបេក្ខាជ្ឈ្រិយំ

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ បច្ច័មចិត្តដែលប្រកបដោយសោមនស្ស នឹងកើត
 ឡើង ក្នុងលំដាប់ នៃចិត្តណា ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើត
 ឡើង ឯសោមនស្សន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើត
 ឡើងទេ ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វអ្នកព្រមព្រៀងដោយបច្ច័មចិត្ត ទាំង
 នោះ នឹងមិនកើតឡើងផង សោមនស្សន្ធិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ។

(៥៧៥) សោមនស្សន្ធិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើត
 ឡើង សុទ្ធិន្ធិយ ។ បេ ។ បញ្ញាទ្ធិយ មន្ត្រីន្ធិយ របស់សត្វនោះ
 នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ បច្ច័មចិត្តដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា នឹងកើត
 ឡើង ក្នុងលំដាប់ នៃចិត្តណា សោមនស្សន្ធិយ របស់សត្វទាំង-
 នោះ នឹងមិនកើតឡើង ឯមន្ត្រីន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជា
 នឹងមិនកើតឡើងទេ សោមនស្សន្ធិយ របស់សត្វអ្នកព្រមព្រៀងដោយ
 បច្ច័មចិត្ត ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង មន្ត្រីន្ធិយ នឹងមិនកើតឡើង
 ផង ។ មួយទៀត មន្ត្រីន្ធិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង
 សោមនស្សន្ធិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

(៥៧៦) ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង
 សុទ្ធិន្ធិយ ។ បេ ។ បញ្ញាទ្ធិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើត
 ឡើងឬ ។ បច្ច័មចិត្ត ដែលប្រកបដោយសោមនស្ស នឹងកើត
 ឡើង ក្នុងលំដាប់ នៃចិត្តណា ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ

ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ មនិទ្រ្តយំ ន ឧប្ប-
ជ្ជិស្សតិ បច្ឆិមបិត្តសមដ្ឋិនំ តេសំ ឧបេក្ខាទ្រ្តយញ្ច
ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ មនិទ្រ្តយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។
យស្ស វា បន មនិទ្រ្តយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
ឧបេក្ខាទ្រ្តយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

(៥៧៧) យស្ស សទ្ធិទ្រ្តយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
បញ្ញាទ្រ្តយំ ។ បេ ។ មនិទ្រ្តយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។
អាមន្តា ។ យស្ស វា បន មនិទ្រ្តយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស សទ្ធិទ្រ្តយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

(៥៧៨) យស្ស បញ្ញាទ្រ្តយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
មនិទ្រ្តយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
បន មនិទ្រ្តយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស បញ្ញាទ្រ្តយំ ន
ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

(៥៧៩) យត្ថ ចក្កាទ្រ្តយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ
សោតិទ្រ្តយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ
វា បន សោតិទ្រ្តយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ ចក្កាទ្រ្តយំ
ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

(៥៨០) យត្ថ ចក្កាទ្រ្តយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ
យានិទ្រ្តយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា

អភិធម្មបិដក យមកៈ

នឹងមិនកើតឡើង ឯមន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹង
មិនកើតឡើងទេ ឧបេក្ខិយ របស់សត្វអ្នកព្រមព្រៀងដោយបច្ច័មបិដក
ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង មន្ត្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ។
មួយទៀត មន្ត្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ឧបេក្ខិយ
របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[៥៧៧] សទ្ធិន្ត្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង
បញ្ញាទ្រិយ ។ បេ ។ មន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើត
ឡើងឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មន្ត្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិន
កើតឡើង សទ្ធិន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[៥៧៨] បញ្ញាទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង
មន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។ មួយទៀត
មន្ត្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង បញ្ញាទ្រិយ របស់សត្វ
នោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[៥៧៩] ចក្ខុទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សោ-
តិទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត
សោតិទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុទ្រិយ នឹងមិនកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៥៨០] ចក្ខុទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃា-
និទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិក្ខិរំពោ

បន យានិទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ ចក្កាទ្រ្ទិយំ ន
ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ រូបាវចរេ តត្ថ យានិទ្រ្ទិយំ ន ឧប្ប-
ជ្ជិស្សតិ នោ ច តត្ថ ចក្កាទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
អសញ្ញាសត្តេ អរូបេ តត្ថ យានិទ្រ្ទិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិ-
ស្សតិ ចក្កាទ្រ្ទិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(៥៨០) យត្ថ ចក្កាទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ
ឥន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ បុរិសិទ្ធរ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។
អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន បុរិសិទ្ធរ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តត្ថ ចក្កាទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ រូបាវចរេ តត្ថ
បុរិសិទ្ធរ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តត្ថ ចក្កាទ្រ្ទិយំ
ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ អសញ្ញាសត្តេ អរូបេ តត្ថ បុរិសិទ្ធរ្ទិ-
យញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ចក្កាទ្រ្ទិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(៥៨២) យត្ថ ចក្កាទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ
ជីវិតិទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។
យត្ថ វា បន ជីវិតិទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ ចក្កា-
ទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ នត្ថិ ។

(៥៨៣) យត្ថ ចក្កាទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ
សោមនស្សិទ្ធរ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។
យត្ថ វា បន សោមនស្សិទ្ធរ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ

តន្ត្រីយយមកៈ បរិក្ខារៈ

ឃាន្ត្រីយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ត្រីយ នឹងមិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ឃាន្ត្រីយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងរូបាវចរកត
 នោះ ឯចក្ខុន្ត្រីយ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងរូបាវចរកតនោះទេ
 ឃាន្ត្រីយ នឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខុន្ត្រីយ នឹងមិនកើតឡើងផង
 ក្នុងអសព្វាសត្វ នឹងអរូបកត នោះ ។

(៥៨១) ចក្ខុន្ត្រីយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឥន្ទ្រន្ត្រីយ
 ។ បេ ។ បុរិស្ថន្ត្រីយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
 មួយទៀត បុរិស្ថន្ត្រីយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ត្រីយ
 នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុរិស្ថន្ត្រីយ នឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងរូបាវចរកតនោះ ឯចក្ខុន្ត្រីយ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងរូបា-
 វចរកតនោះទេ បុរិស្ថន្ត្រីយ នឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខុន្ត្រីយ នឹងមិន
 កើតឡើងផង ក្នុងអសព្វាសត្វ នឹងអរូបកតនោះ ។

(៥៨២) ចក្ខុន្ត្រីយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ជីវិត-
 ន្ត្រីយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ នឹងកើតឡើង ។ មួយទៀត
 ជីវិតន្ត្រីយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ត្រីយ នឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។

(៥៨៣) ចក្ខុន្ត្រីយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សោម-
 នស្សន្ត្រីយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយ
 ទៀត សោមនស្សន្ត្រីយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

តត្ថ ចក្កាទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

(៥៧៤) យត្ថ ចក្កាទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ
ឧបេក្ខិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អរូបេ តត្ថ ចក្កា-
ទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តត្ថ ឧបេក្ខិទ្ធិយំ
ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ ចក្កាទ្រ្ទិយញ្ច
ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឧបេក្ខិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។
យត្ថ វា បន ឧបេក្ខិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ
ចក្កាទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

(៥៧៥) យត្ថ ចក្កាទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ
សន្និទ្ធិយំ ។ បេ ។ បញ្ញាទ្រ្ទិយំ មនិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្ស-
តីតិ ។ អរូបេ តត្ថ ចក្កាទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ
ច តត្ថ មនិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ
ចក្កាទ្រ្ទិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ មនិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្ប-
ជ្ជិស្សតិ ។ យត្ថ វា បន មនិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តត្ថ ចក្កាទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

(៥៧៦) យត្ថ ឃានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ
វត្ថិទ្ធិយំ ។ បេ ។ បុរិសិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។
អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន បុរិសិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តត្ថ ឃានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ចក្ខុន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៥៨៤] ចក្ខុន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឧបេក្ខន្ទ្រិយ
នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចក្ខុន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
អរូបភពនោះ ឯឧបេក្ខន្ទ្រិយ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងអរូបភព
នោះទេ ចក្ខុន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ឧបេក្ខន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើង
ផង ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ។ មួយទៀត ឧបេក្ខន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើង
ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៥៨៥] ចក្ខុន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សង្ខន្ទ្រិយ
។ បេ ។ បញ្ញាស្ទ្រិយ មនិស្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចក្ខុ-
ន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងអរូបភពនោះ ឯមនិស្ទ្រិយ មិនមែនជានឹង
មិនកើតឡើង ក្នុងអរូបភពនោះទេ ចក្ខុន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង
មនិស្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ។ មួយទៀត
មនិស្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើង
ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៥៨៦] ឃានិស្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឥន្ទ្រិយ
។ បេ ។ បុរិសន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយ
ទៀត បុរិសន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានិស្ទ្រិយ នឹង
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

និទ្ទេសន្តរកថា បរិវត្តិកថា

[៥៨៧] យត្ថ យានិទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តត្ថ
 ជីវិតន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។
 យត្ថ វា បន ជីវិតន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តត្ថ យា-
 និទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ នត្ថ ។

[៥៨៨] យត្ថ យានិទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តត្ថ
 សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ រូចាវចរេ តត្ថ
 យានិទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ នោ ច តត្ថ សោម-
 នស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ អសញ្ញាសត្តេ អរូបេ តត្ថ
 យានិទ្ធិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ យត្ថ វា បន សោមនស្សិន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តត្ថ យានិទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។
 អាមន្តា ។

[៥៨៩] យត្ថ យានិទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តត្ថ
 ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ រូចាវចរេ អរូចាវ-
 ចរេ តត្ថ យានិទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ នោ ច តត្ថ
 ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ
 យានិទ្ធិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយញ្ច ន
 ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ យត្ថ វា បន ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្ប-
 ជ្ឈិស្សតិ តត្ថ យានិទ្ធិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ អាមន្តា ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

(៥៨៧) ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ជីវិតន្ទ្រិយ
នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ នឹងកើតឡើង ។ មួយទៀត ជីវិត-
ន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើង
ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។

(៥៨៨) ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សោម-
នស្សន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ នឹងមិនកើត
ឡើង ក្នុងរូបាវចរភពនោះ ឯសោមនស្សន្ទ្រិយ មិនមែនជានឹងមិនកើត
ឡើង ក្នុងរូបាវចរភពនោះទេ ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង សោម
នស្សន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងអសញ្ញាសត្វ និងអរូបភពនោះ ។
មួយទៀត សោមនស្សន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ
នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៥៨៩) ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឧបេ-
ក្ខន្ធិន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើង
ក្នុងរូបាវចរភព និងអរូបាវចរភពនោះ ឯឧបេក្ខន្ធិន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើង
ក្នុងទីនោះទេ ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ឧបេក្ខន្ធិន្ទ្រិយ នឹងមិន
កើតឡើងផង ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ។ មួយទៀត ឧបេក្ខន្ធិន្ទ្រិយ នឹង
មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានិទ្ធិន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ អើ ។

(៥៧០) យត្ថ យានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ
 សន្ធិទ្ធិយំ ។ បេ ។ បញ្ញាទ្ធិយំ មនិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតីតិ ។ រូបាវចរេ អរូបាវចរេ តត្ថ យានិទ្ធិយំ ន
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តត្ថ មនិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ យានិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 មនិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យត្ថ វា បន
 មនិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ យានិទ្ធិយំ ន
 ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

(៥៧១) យត្ថ ឥត្ថិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ
 បុរិសិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា
 បន បុរិសិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ ឥត្ថិទ្ធិយំ ន
 ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ បេ ។

(៥៧២) យត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ
 ដីវិតិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យត្ថ
 វា បន ដីវិតិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ
 ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ នត្ថ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

(៥៧០) ឃានទ្រុឌ្ទិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សុទ្ធិទ្រុឌ្ទិយ
 ។ បេ ។ បញ្ចាទ្រុឌ្ទិយ មនទ្រុឌ្ទិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 ឃានទ្រុឌ្ទិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងរូបាវចរភព នឹងអរូបាវចរភពនោះ ឯ
 មនទ្រុឌ្ទិយ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងភពនោះទេ ឃានទ្រុឌ្ទិយ
 នឹងមិនកើតឡើងផង មនទ្រុឌ្ទិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងអសញ្ញាសត្វ
 នោះ ។ មួយទៀត មនទ្រុឌ្ទិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃា-
 និទ្រុឌ្ទិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៥៧១) ឥត្តិទ្រុឌ្ទិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា បុរិសទ្រុឌ្ទិយ
 នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត បុរិសទ្រុឌ្ទិយ
 នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឥត្តិទ្រុឌ្ទិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ អើ ។ បេ ។

(៥៧២) បុរិសទ្រុឌ្ទិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ជីវិតទ្រុឌ្ទិយ
 នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ នឹងកើតឡើង ។ មួយទៀត
 ជីវិតទ្រុឌ្ទិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា បុរិសទ្រុឌ្ទិយ នឹងមិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិវត្តិវារោ

(៥៧៣) យត្ថ បុរិសិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ
សោមនស្សិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ រូទាវចរេ តត្ថ
បុរិសិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តត្ថ សោម-
នស្សិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ អសញ្ញាសត្តេ អរូបេ តត្ថ
បុរិសិន្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ សោមនស្សិន្ធិយញ្ច ន
ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យត្ថ វា បន សោមនស្សិន្ធិយំ ន
ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ បុរិសិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។
អាមន្តា ។

(៥៧៤) យត្ថ បុរិសិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ
ឧបេក្ខិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ រូទាវចរេ អរូទាវចរេ
តត្ថ បុរិសិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តត្ថ ឧបេ-
ក្ខិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ បុរិ-
សិន្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឧបេក្ខិន្ធិយញ្ច ន ឧប្ប-
ជ្ជិស្សតិ ។ យត្ថ វា បន ឧបេក្ខិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តត្ថ បុរិសិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

(៥៧៥) យត្ថ បុរិសិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ
សន្និទ្ធិយំ ។ បេ ។ បញ្ញិន្ធិយំ មនិន្ធិយំ ន ឧប្ប-
ជ្ជិស្សតីតិ ។ រូទាវចរេ អរូទាវចរេ តត្ថ បុរិសិន្ធិយំ ន
ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តត្ថ មនិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិវត្តវារៈ

(៤៩៣) បុរិស្រ្ទិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សោមនស្ស្រ្ទិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុរិស្រ្ទិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងរូបាវចរភពនោះ ឯសោមនស្ស្រ្ទិយ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ បុរិស្រ្ទិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងអសញ្ញាសត្វ និងអរូបភពនោះ ។ មួយទៀត សោមនស្ស្រ្ទិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា បុរិស្រ្ទិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៤៩៤) បុរិស្រ្ទិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឧបេក្ខ្រ្ទិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុរិស្រ្ទិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងរូបាវចរភព និងអរូបាវចរភពនោះ ឯឧបេក្ខ្រ្ទិយ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងភពនោះទេ បុរិស្រ្ទិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងឧបេក្ខ្រ្ទិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ។ មួយទៀត ឧបេក្ខ្រ្ទិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា បុរិស្រ្ទិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៤៩៥) បុរិស្រ្ទិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សុទ្ធិន្ទ្រិយ ។ បេ ។ ចញ្ញន្ទ្រិយ មនិន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុរិស្រ្ទិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងរូបាវចរភព និងអរូបាវចរភពនោះ ឯមនិន្ទ្រិយ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងភពនោះទេ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ឯ ឧប្បជ្ជិស្សតិ មនិទ្ធិ-
យំ ឯ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យត្ថ វា បន មនិទ្ធិយំ ឯ ឧប្ប-
ជ្ជិស្សតិ តត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ឯ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។

(៥៧២) យត្ថ ជីវិតិទ្ធិយំ ឯ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ
សោមនស្សិទ្ធិយំ ឯ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ នត្ថិ ។ យត្ថ
វា បន សោមនស្សិទ្ធិយំ ឯ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ ជីវិ-
តិទ្ធិយំ ឯ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(៥៧៣) យត្ថ ជីវិតិទ្ធិយំ ឯ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ
ឧបេក្ខិទ្ធិយំ ។ បេ ។ សទ្ធិទ្ធិយំ បញ្ញាទ្ធិយំ មនិទ្ធិ-
យំ ឯ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ នត្ថិ ។ យត្ថ វា បន
មនិទ្ធិយំ ឯ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ ជីវិតិទ្ធិយំ ឯ ឧប្ប-
ជ្ជិស្សតិ ។ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(៥៧៤) យត្ថ សោមនស្សិទ្ធិយំ ឯ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តត្ថ ឧបេក្ខិទ្ធិយំ ។ បេ ។ សទ្ធិទ្ធិយំ បញ្ញាទ្ធិយំ
មនិទ្ធិយំ ឯ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន
មនិទ្ធិយំ ឯ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ សោមនស្សិទ្ធិយំ
ឯ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។

(៥៧៥) យត្ថ ឧបេក្ខិទ្ធិយំ ឯ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ សទ្ធិ-
ទ្ធិយំ ។ បេ ។ បញ្ញាទ្ធិយំ មនិទ្ធិយំ ឯ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

អភិធម្មប្បដិក យមកៈ

បុរិស្សន្ត្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង មន្ត្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង
ក្នុងអសញ្ញាសត្វនោះ ។ មួយទៀត មន្ត្រិយ នឹងមិនកើតឡើង
ក្នុងទីណា បុរិស្សន្ត្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៥៧៦] ជីវិត្ត្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សោម-
នស្ស្ត្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយ
ទៀត សោមនស្ស្ត្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ជីវិត្ត្រិយ
នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ នឹងកើតឡើង ។

[៥៧៧] ជីវិត្ត្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឧបេក្ខៈ-
ន្ត្រិយ ។ បេ ។ សុទ្ធិន្ត្រិយ បញ្ញាទ្រិយ មន្ត្រិយ នឹងមិនកើតឡើង
ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។ មួយទៀត មន្ត្រិយ នឹងមិនកើត
ឡើង ក្នុងទីណា ជីវិត្ត្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ នឹង
កើតឡើង ។

[៥៧៨] សោមនស្ស្ត្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
ឧបេក្ខៈន្ត្រិយ ។ បេ ។ សុទ្ធិន្ត្រិយ បញ្ញាទ្រិយ មន្ត្រិយ នឹង
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មន្ត្រិយ នឹង
មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សោមនស្ស្ត្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
ទីនោះឬ ។ អើ ។

[៥៧៩] ឧបេក្ខៈន្ត្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សុទ្ធិន្ត្រិយ
។ បេ ។ បញ្ញាទ្រិយ មន្ត្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិគ្គំវារោ

អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន មនិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តត្ថ ឧបេត្តិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។

(៦០០) យត្ថ សទ្ធិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ
បញ្ញាទ្ធិយំ ។ បេ ។ មនិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។
អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន មនិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តត្ថ សទ្ធិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។

(៦០១) យត្ថ បញ្ញាទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ
មនិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា
បន មនិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តត្ថ បញ្ញាទ្ធិយំ ន
ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។

(៦០២) យស្ស យត្ថ ចក្កទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស តត្ថ សោតិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។
យស្ស វា បន យត្ថ សោតិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស តត្ថ ចក្កទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។

(៦០៣) យស្ស យត្ថ ចក្កទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស តត្ថ យានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។
យស្ស វា បន យត្ថ យានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស តត្ថ ចក្កទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។
រូបាវចកំ តេសំ តត្ថ យានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិវារៈ

អើ ។ មួយទៀត មន្ត្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
ឧបេក្ខន្តិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៦០០] សុទ្ធិន្ត្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា បញ្ចិន្ត្រិយ
។ បេ ។ មន្ត្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយ
ទៀត មន្ត្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សុទ្ធិន្ត្រិយ នឹងមិន
កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៦០១] បញ្ចិន្ត្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា មន្ត្រិយ
នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មន្ត្រិយ
នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា បញ្ចិន្ត្រិយ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
នោះឬ ។ អើ ។

[៦០២] ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
សោត្តិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
មួយទៀត សោត្តិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៦០៣] ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
ណា ឃានិន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
អើ ។ មួយទៀត ឃានិន្ត្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
ទីណា ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងក្នុងទីនោះឬ ។
ឃានិន្ត្រិយ របស់បុព្វាចារ្យសត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

នោ ច តេសំ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
បញ្ចវេកាការេ បន្ទិមកវិកានំ អសញ្ញាសត្តានំ អរូចានំ
តេសំ តត្ថ យានិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ចក្កន្ទ្រិ-
យញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(៦០៤) យស្ស យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។
យស្ស វា បន យត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ រូចារច-
រានំ យេ ច បុរិសា ឯតេនេវ ការេន កតិចិ ករេ
នស្សេត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន
ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្ប-
ជ្ជិស្សតិ បញ្ចវេកាការេ បន្ទិមកវិកានំ អសញ្ញាសត្តានំ
អរូចានំ តេសំ តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(៦០៥) យស្ស យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។
យស្ស វា បន យត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ឯចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
នោះទេ ឃានន្ត្រិយ របស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចមកត ក្នុងបញ្ច-
វេការភព ទាំងពួកអសព្វាសត្វ និងអរូបព្រហ្ម ទាំងនោះ នឹងមិនកើត
ឡើងផង ចក្ខុន្ត្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦០៤] ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
ឥតន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
មួយទៀត ឥតន្ត្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បណ្តា
រូបាវចរសត្វទាំងឡាយ បុរសទាំងឡាយណា សំដែង នូវភពតិរ-ប័-
ដោយបុរិសភាព⁺នុះឯង ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឥតន្ត្រិយ របស់បុរស
ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯចក្ខុន្ត្រិយ របស់បុរស
ទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឥតន្ត្រិយ
របស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចមកត ក្នុងបញ្ចវេការភព ទាំងពួក
អសព្វាសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្មនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខុន្ត្រិយ
នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦០៥] ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
ណា បុរិសន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
អើ ។ មួយទៀត បុរិសន្ត្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង
ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។

និទ្ទេយយមកេ បរិវត្តវា

រូបាវចរាធំ យា ច ឥត្ថិយោ ឯតេនេវ កាវេន កតិច៌
 កវេ ធលេស្សត្វា បរិវត្តិយា ឥស្សន្តិ តេសំ តត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ
 ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ចក្កាទ្ធិយំ ន
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ បញ្ចវេកាវេ បច្ឆិមភវិកាធំ អសញ្ញា-
 សត្តាធំ អរូចាធំ តេសំ តត្ថ បុរិសិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ ចក្កាទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

[៦០៦] យស្ស យត្ថ ចក្កាទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ ជីវិតិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អសញ្ញា-
 សត្តាធំ អរូចាធំ តេសំ តត្ថ ចក្កាទ្ធិយំ ន
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ជីវិតិទ្ធិយំ ន
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ^(១) បច្ឆិមភវិកាធំ តេសំ តត្ថ ចក្កាទ្ធិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជីវិតិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ ជីវិតិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ ចក្កាទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមត្តា ។

[៦០៧] យស្ស យត្ថ ចក្កាទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ សោមនស្សិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។
 អាមត្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ សោមនស្សិទ្ធិយំ ន
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្កាទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

បណ្តាបុប្ផាវចរសត្វទាំងឡាយ ស្រ្តីទាំងឡាយណា សំដែង ខ្វះកតព័រ-បី
 ដោយឥតភាពខ្ពុះឯង ហើយនឹងបរិនិព្វាន បុរិសន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំង
 នោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ
 មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ បុរិសន្ទ្រិយ របស់ពួកសត្វ
 ដែលកើតក្នុងបច្ចមភព ក្នុងបញ្ចវេការភព ទាំងពួកអសញ្ញាសត្វ និង
 ពួកអរូបព្រហ្ម នោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខុន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើង
 ផង ក្នុងទីនោះ ។

(៦០៦) ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា ជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់អសញ្ញាសត្វ និងអរូបព្រហ្ម ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះ ឯជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចមភព នោះ
 នឹងមិនកើតឡើងផង ជីវិតន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយទៀត ជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៦០៧) ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 អើ ។ មួយទៀត សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

យេ សចក្កកា ឧបេក្ខាយ ឧបបដ្ឋិតា បរិនិព្វា-
 យិស្សន្តិ តេសំ ភត្ត សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្ប-
 ដ្ឋិស្សតិ នោ ច តេសំ ភត្ត ចក្កិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បដ្ឋិស្សតិ
 បញ្ចវេកាវេ បច្ឆិមភវីកានំ អសញ្ញាសត្តានំ អរូទានំ
 តេសំ ភត្ត សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បដ្ឋិស្សតិ
 ចក្កិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បដ្ឋិស្សតិ ។

(៦០៨) យស្ស យត្ថ ចក្កិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បដ្ឋិស្សតិ
 តស្ស ភត្ត ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បដ្ឋិស្សតីតិ ។ អរូទានំ
 តេសំ ភត្ត ចក្កិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បដ្ឋិស្សតិ នោ ច
 តេសំ ភត្ត ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បដ្ឋិស្សតិ^(១) បច្ឆិម-
 ភវីកានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ ភត្ត ចក្កិន្ទ្រិយញ្ច
 ន ឧប្បដ្ឋិស្សតិ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បដ្ឋិស្សតិ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បដ្ឋិស្សតិ
 តស្ស ភត្ត ចក្កិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បដ្ឋិស្សតីតិ ។ យេ
 សចក្កកា សោមនស្សេន ឧបបដ្ឋិតា បរិនិព្វា-
 យិស្សន្តិ តេសំ ភត្ត ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បដ្ឋិស្សតិ
 នោ ច តេសំ ភត្ត ចក្កិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បដ្ឋិស្សតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

សត្វទាំងឡាយណា ជាអ្នកមានចក្ខុ ចូលទៅកើត ដោយឧបេក្ខា
ហើយនឹងបរិនិព្វាន សោមនស្សន្ត្រីយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិន
កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯចក្ខុន្ត្រីយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
ជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ សោមនស្សន្ត្រីយ របស់ពួកសត្វ
ដែលកើតក្នុងបច្ចមភព ក្នុងបញ្ចវេការភព ទាំងពួកអសញ្ញាសត្វ និងពួក
អរូបព្រហ្ម នោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខុន្ត្រីយ នឹងមិនកើតឡើង
ផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦០៨] ចក្ខុន្ត្រីយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
ឧបេក្ខន្ត្រីយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចក្ខុ-
ន្ត្រីយ របស់ពួកអរូបព្រហ្មទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឧបេ-
ក្ខន្ត្រីយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
ចក្ខុន្ត្រីយ របស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចមភព និងពួកអសញ្ញាសត្វនោះ
នឹងមិនកើតឡើងផង ឧបេក្ខន្ត្រីយ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
មួយទៀត ឧបេក្ខន្ត្រីយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
ចក្ខុន្ត្រីយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ សត្វទាំង-
ឡាយណា ជាអ្នកមានចក្ខុ ចូលទៅកើត ដោយសោមនស្ស ហើយនឹង
បរិនិព្វាន ឧបេក្ខន្ត្រីយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ឯចក្ខុន្ត្រីយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ

និម្មិតយមកេ បរិក្ខិតវិញ

បដិមភវិកានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ ឧបេត្តិន្ទ្រ-
យញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(២០៧) យស្ស យត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិ-
ស្សតិ តស្ស តត្ថ សន្និទ្ធិន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ បញ្ញន្ទ្រិយំ
មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អរូទានំ តេសំ តត្ថ
ចក្កន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ លោ ច តេសំ តត្ថ
មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ បដិមភវិកានំ អសញ្ញា-
សត្តានំ តេសំ តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
មនិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ ចក្កន្ទ្រិយំ
ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។

(២០៨) យស្ស យត្ថ យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។
យស្ស វា បន យត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
តត្ថ យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យេ បុរិសា
ឯតេនេវ កាលេ កតិច្ឆ កវេ នស្សេត្វា បរិនិព្វា-
យិស្សន្តិ តេសំ តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
លោ ច តេសំ តត្ថ យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

ឧបេក្ខន្ធិយ របស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចមភព និងពួកអសព្វា-
សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ចក្ខុន្ធិយ នឹងមិនកើតឡើងផង
ក្នុងទីនោះ ។

(៦០៧) ចក្ខុន្ធិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
ទីណា សុទ្ធិន្ធិយ ។ បេ ។ បញ្ញាទ្រិយ មន្ត្រិយ របស់សត្វ
នោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ចក្ខុន្ធិយ របស់អរូប-
ព្រហ្មទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯមន្ត្រិយ របស់សត្វ
ទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ចក្ខុន្ធិយ របស់
ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចមភព និងពួកអសព្វាសត្វ នោះ នឹងមិនកើត
ឡើងផង មន្ត្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត
មន្ត្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ចក្ខុន្ធិយ
របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៦១០) ឃានិទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
ឥត្តិទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
មួយទៀត ឥត្តិទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
ឃានិទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុរសទាំង-
ឡាយណា សំដែង នូវភពពីរ-បី ដោយបុរិសភាពនុ៎ះឯង ហើយនឹងបរិ-
និព្វាន ឥត្តិទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឃា-
និទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

កាមាវចរេ បច្ឆិមភវិកានំ រូចាវចរានំ អរូចាវចរានំ
តេសំ តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ យានិន្ទ្រិ-
យញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

[៦០០] យស្ស យត្ថ យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិ-
ស្សតិ តស្ស តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។
អាមត្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន
ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្ស-
តីតិ ។ យា ឥត្ថិយោ ឯតេនេវ ការេន កតិចិ ករេ
នស្សេត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តាសំ តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន
ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តាសំ តត្ថ យានិន្ទ្រិយំ ន
ឧប្បជ្ជិស្សតិ កាមាវចរេ បច្ឆិមភវិកានំ រូចាវចរានំ
អរូចាវចរានំ តេសំ តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិ-
ស្សតិ យានិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

[៦០២] យស្ស យត្ថ យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ រូចាវចរានំ
អរូចាវចរានំ តេសំ តត្ថ យានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
នោ ច តេសំ តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ តត្ថ យានិន្ទ្រិយញ្ច ន
ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

អភិធម្មបិដកៈ យមកៈ

ឥត្ថន្ទ្រិយ របស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចមភព ក្នុងកាមាវចរភព ទាំង
ពួករូបាវចរសត្វ និងអរូបាវចរពួកសត្វ នោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ឃា-
ន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦១១] ឃាន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
ទីណា បុរិស្ថន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
អើ ។ មួយទៀត បុរិស្ថន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង
ក្នុងទីណា ឃាន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ ស្រ្តីទាំងឡាយណា សំដែង នូវភពព័រ-បី ដោយឥត្ថភាពនុះឯង
ហើយនឹងបរិនិព្វាន បុរិស្ថន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង
ក្នុងទីនោះ ឯឃាន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះទេ បុរិស្ថន្ទ្រិយ របស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចមភព
ក្នុងកាមាវចរភព ទាំងពួករូបាវចរសត្វ និងពួកអរូបាវចរសត្វ នោះ នឹង
មិនកើតឡើងផង ឃាន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦១២] ឃាន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
ជីវិត្តន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ឃាន្ទ្រិ-
យ របស់ពួករូបាវចរសត្វ និងពួកអរូបាវចរសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង
ក្នុងទីនោះ ឯជីវិត្តន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង
ក្នុងទីនោះទេ ឃាន្ទ្រិយ របស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចមភព នោះ
នឹងមិនកើតឡើងផង ជីវិត្តន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

ព្រឹត្តិយយមកេ បរិវាហ

យស្ស វា បន យត្ថ ធីត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស តត្ថ ឃានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

(៦១៣) យស្ស យត្ថ ឃានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។
អ្វាវាចវាទំ តេសំ តត្ថ ឃានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
នោ ច តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិ-
ស្សតិ បញ្ចវេកាវេ បន្តិមភវិកាទំ អសញ្ញាសត្តានំ
អរូទានំ តេសំ តត្ថ ឃានិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា
បន យត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស
តត្ថ ឃានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ សយា-
នកា ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ
តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច
តេសំ តត្ថ ឃានិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ បញ្ចវេ-
កាវេ បន្តិមភវិកាទំ អសញ្ញាសត្តានំ អរូទានំ
តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
ឃានិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិត្តិវាៈ

មួយទៀត ជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
ឃានន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៦១៣] ឃានន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
ទីណា សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
ទីនោះឬ ។ ឃានន្ទ្រិយ របស់ពួកប្រាជ្ញសត្វ នោះ នឹងមិនកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះ ឯសោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
មែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឃានន្ទ្រិយ របស់ពួកសត្វ
ដែលកើតក្នុងបច្ចិមកត ក្នុងបញ្ចវេការកត ទាំងពួកអសព្វសត្វ និងពួក
អរូបព្រហ្មនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង សោមនស្សន្ទ្រិយ នឹងមិនកើត
ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់
សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានន្ទ្រិយ របស់សត្វ
នោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា ជា
អ្នកមានឃានៈ កើតឡើង ដោយឧបេក្ខា ហើយនឹងបរិនិព្វាន សោ-
មនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯ
ឃានន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
នោះទេ សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចិមកត ក្នុង
បញ្ចវេការកត ទាំងពួកអសព្វសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម នោះ នឹងមិន
កើតឡើងផង ឃានន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(៦០៤) យស្ស យត្ថ យានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ ឧបេក្ខិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ រូបា-
 វចរាធំ អរូបាវចរាធំ តេសំ តត្ថ យានិទ្ធិយំ ន ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 បច្ឆិមភវីកាធំ អសញ្ញាសត្តាធំ តេសំ តត្ថ យានិទ្ធិ-
 យញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឧបេក្ខិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្ស-
 តិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ ឧបេក្ខិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ យានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។
 យេ សយានកា សោមនស្សេន ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វា-
 យិស្សន្តិ តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ
 ច តេសំ តត្ថ យានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ បច្ឆិម-
 ភវីកាធំ អសញ្ញាសត្តាធំ តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិទ្ធិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ យានិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(៦០៥) យស្ស យត្ថ យានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ សន្និទ្ធិយំ ។ បេ ។ បញ្ញាទ្ធិយំ
 មនិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ រូបាវចរាធំ អរូបា-
 វចរាធំ តេសំ តត្ថ យានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 នោ ច តេសំ តត្ថ មនិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ

អភិធម្មបំណក យមកៈ

[៦១៤] ឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 ឃានិន្ទ្រិយ របស់ពួកប្រាវចរសត្វ និងពួកអប្រាវចរសត្វនោះ នឹងមិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹង
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឃានិន្ទ្រិយ របស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុង
 បច្ច័មភព និងពួកអសព្វាសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ នឹង
 មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់សត្វ
 ណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹង
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ សត្វទាំងឡាយណា ជាអ្នកមានឃានៈ
 កើតឡើង ដោយសោមនស្ស ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វ
 ទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់
 ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព និងពួកអសព្វាសត្វ នោះ នឹងមិនកើត
 ឡើងផង ឃានិន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦១៥] ឃានិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា សន្ធិន្ទ្រិយ ។ បេ ។ បញ្ញិន្ទ្រិយ មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ
 នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ឃានិន្ទ្រិយ របស់ពួកប្រាវចរសត្វ
 និងពួកអប្រាវចរសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯមនិន្ទ្រិយ
 របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិគ្គំវារោ

បច្ឆិមភវិកានំ អសញ្ញាសត្វានំ តេសំ តត្ថ យានិទ្ធិ-
យញ្ច ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ មនិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។
យស្ស វា បន យត្ថ មនិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ
តស្ស តត្ថ យានិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

(៦០៦) យស្ស យត្ថ ឥន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ
តស្ស តត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតីតិ ។ យេ
បុរិសា ឯតេនេវ ភាវេន កតិចិ ភវេ នស្សេត្វា បរិ-
និព្វាយិស្សន្តិ តេសំ តត្ថ ឥន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ នោ
ច តេសំ តត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ កាមា-
វចវេ បច្ឆិមភវិកានំ រូចាវចរានំ អរូចាវចរានំ តេសំ
តត្ថ ឥន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ បុរិសិទ្ធិយញ្ច ន
ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ន
ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ ឥន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតីតិ ។
យា ឥន្ទ្រិយោ ឯតេនេវ ភាវេន កតិចិ ភវេ នស្សេត្វា
បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តាសំ តត្ថ បុរិសិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ
នោ ច តាសំ តត្ថ ឥន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ

ឥន្ទ្រិយមកៈ បរិក្ខារៈ

ឃានីន្ទ្រិយ របស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័យភព និងពួកអស្សាសត្វ
នោះ នឹងមិនកើតឡើងផង មនីន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទី
នោះ ។ មួយទៀត មនីន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង
ក្នុងទីណា ឃានីន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ អើ ។

[៦១៦] ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
ទីណា បុរិសីន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
បុរសទាំងឡាយណា សំដែង ទ្វារភពពីរ-បី ដោយបុរិសភាពនុះឯង⁺
ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឥន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង
ក្នុងទីនោះ ឯបុរិសីន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឥន្ទ្រិយ របស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័យភព
ក្នុងតាមាវចរភព ទាំងពួកប្រាវចរសត្វ និងពួកអប្រាវចរសត្វនោះ នឹងមិន
កើតឡើងផង បុរិសីន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយ
ទៀត បុរិសីន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ស្រ្តីទាំង-
ឡាយណា សំដែង ទ្វារភពពីរ-បី ដោយឥន្ទ្រភាពនុះឯង⁺ ហើយនឹងបរិ-
និព្វាន បុរិសីន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯ
ឥន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ

អភិធម្មបំណិកេ យមកំ

កាមាវចរេ បច្ឆិមភវិកានំ រូចាវចរានំ អរូចាវចរានំ
តេសំ តត្ថ បុរិសិន្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥត្ថិន្ធិ-
យញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(៦០៧) យស្ស យត្ថ ឥត្ថិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស តត្ថ ជីវិតិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ រូចាវច-
រានំ អរូចាវចរានំ យេ ច បុរិសា ឯតេនេវ ការេន កតិច៌
កវេ ទស្សត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ តត្ថ
ឥត្ថិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ជីវិ-
តិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ បច្ឆិមភវិកានំ តេសំ តត្ថ
ឥត្ថិន្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ជីវិតិន្ធិយញ្ច ន
ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ ជីវិតិន្ធិយំ
ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ ឥត្ថិន្ធិយំ ន
ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

(៦០៨) យស្ស យត្ថ ឥត្ថិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស តត្ថ សោមនស្សិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។
រូចាវចរានំ យេ ច បុរិសា ឯតេនេវ ការេន កតិច៌
កវេ ទស្សត្វា សោមនស្សេន ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វា-
យិស្សន្តិ តេសំ តត្ថ ឥត្ថិន្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ

អភិធម្មបិដក យមក

បុរិសទ្រិយ របស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចមភព ក្នុងកាមាវចរភព
ទាំងពួករូបាវចរសត្វ និងពួកអរូបាវចរសត្វ នោះ នឹងមិនកើតឡើង
ផង ឥតទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(៦១៧) ឥតទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
ទីណា ជីវិតទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
បណ្តារូបាវចរសត្វ និងអរូបាវចរសត្វទាំងឡាយ បុរសទាំងឡាយណា
សំដែង នូវភពត្រី-បី ដោយបុរិសភាពនេះឯង ហើយនឹងបរិនិព្វាន
ឥតទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯជីវិត-
ទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
ឥតទ្រិយ របស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចមភពនោះ នឹងមិនកើតឡើង
ផង ជីវិតទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត
ជីវិតទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឥតទ្រិយ
របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៦១៨) ឥតទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
ណា សោមនស្សទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ បណ្តារូបាវចរសត្វទាំងឡាយ បុរសទាំងឡាយណា សំដែង នូវ
ភពត្រី-បី ដោយបុរិសភាពនេះឯង កើតឡើង ដោយសោមនស្ស ហើយ
នឹងបរិនិព្វាន ឥតទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ។

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិក្ខារំ

នោ ច តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 បញ្ចវេកាការេ បន្ទិមភវិកានំ អសញ្ញាសត្តានំ អរូទានំ
 យេ ច បុរិសា ឯតេនេវ ភាវេន កតតិចិ ភវេ នស្សេត្វា
 ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ តត្ថ
 ឥន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ន
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ សោមនស្សិ-
 ន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ ឥន្ទ្រិយំ ន ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតីតិ ។ យា ឥន្ទ្រិយោ ឯតេនេវ ភាវេន កតតិចិ
 ភវេ នស្សេត្វា ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វា-
 យិស្សន្តិ តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 នោ ច តេសំ តត្ថ ឥន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 បញ្ចវេកាការេ បន្ទិមភវិកានំ អសញ្ញាសត្តានំ អរូទានំ
 យេ ច បុរិសា ឯតេនេវ ភាវេន កតតិចិ ភវេ
 នស្សេត្វា ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ
 តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 ឥន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(២១៧) យស្ស យត្ថ ឥន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

ឯសោមនស្សន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចមភព ក្នុងបញ្ចវេ-
 ការភព ទាំងពួកអសញ្ញាសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម បុរសទាំងឡាយ
 ណា សំដែង នូវភពព័រ-បី ដោយបុរសភាពនេះឯង កើតឡើង ដោយ
 ឧបេក្ខា ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឥន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ នឹងមិន
 កើតឡើងផង សោមនស្សន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។
 មួយទៀត សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 ស្រ្តីទាំងឡាយណា សំដែង នូវភពព័រ-បី ដោយឥតភាពនេះឯង កើត
 ឡើង ដោយឧបេក្ខា ហើយនឹងបរិនិព្វាន សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តី
 ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឥន្ទ្រិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ
 មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើត
 ក្នុងបច្ចមភព ក្នុងបញ្ចវេការភព ទាំងពួកអសញ្ញាសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម
 បុរសទាំងឡាយណា សំដែង នូវភពព័រ-បី ដោយបុរសភាពនេះឯង
 កើតឡើង ដោយឧបេក្ខា ហើយនឹងបរិនិព្វាន សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់
 បុរសទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ឥន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង
 ក្នុងទីនោះ ។

(៦១៧) ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

រូបាវចរាណំ អរូបាវចរាណំ យេ ច បុរិសា ឯតេនេវ
 ភាវេន កតិច៌ កវេ ទស្សេត្វា ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជិត្វា
 បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 នោ ច តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 បច្ឆិមភវិកានំ អសញ្ញាសត្តានំ យេ ច បុរិសា ឯតេ-
 នេវ ភាវេន កតិច៌ កវេ ទស្សេត្វា សោមនស្សេន
 ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យា ឥត្ថិ-
 យោ ឯតេនេវ ភាវេន កតិច៌ កវេ ទស្សេត្វា សោ-
 មនស្សេន ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ តត្ថ
 ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ
 ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ បច្ឆិមភវិកានំ អសញ្ញា-
 សត្តានំ យេ ច បុរិសា ឯតេនេវ ភាវេន កតិច៌
 កវេ ទស្សេត្វា សោមនស្សេន ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វា-
 យិស្សន្តិ តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

បណ្ណាប្បបាវចរសត្វ នឹងអប្បបាវចរសត្វទាំងឡាយ បុរសទាំងឡាយណា
 សំដែង នូវកតតិវ-បី ដោយបុរិសភាពនេះឯង កើតឡើង ដោយឧបេក្ខា
 ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឥតិទ្ធិយ របស់បុរសទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះ ឯឧបេក្ខន្ធិយ របស់បុរសទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះទេ បណ្ណាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មកត នឹងពួក
 អសញ្ញាសត្វ បុរសទាំងឡាយណា សំដែង នូវកតតិវ-បី ដោយ
 បុរិសភាពនេះឯង កើតឡើង ដោយសោមនស្ស ហើយនឹងបរិនិព្វាន
 ឥតិទ្ធិយ របស់បុរសទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ឧបេក្ខន្ធិយ នឹង
 មិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វ
 ណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឥតិទ្ធិយ របស់សត្វនោះ នឹង
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ស្រ្តីទាំងឡាយណា សំដែង នូវកត
 តិវ-បី ដោយឥតភាពនេះឯង កើតឡើង ដោយសោមនស្ស ហើយ
 នឹងបរិនិព្វាន ឧបេក្ខន្ធិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះ ឯឥតិទ្ធិយ របស់ស្រ្តីទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ បណ្ណាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មកត នឹងពួកអសញ្ញា-
 សត្វ បុរសទាំងឡាយណា សំដែង នូវកតតិវ-បី ដោយបុរិសភាពនេះ
 ឯង កើតឡើង ដោយសោមនស្ស ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឧបេក្ខន្ធិយ
 របស់បុរសទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ឥតិទ្ធិយ នឹងមិនកើត
 ឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

ព្រឹត្តិយយមកេ បរិវត្តិវារោ

(២២០) យស្ស យត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ សម្ពិន្ទ្រិយំ ។ ឧប្បជ្ឈិន្ទ្រិយំ មនិន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ រូបាវចរាធិ អរូបាវចរាធិ យេ ច
 បុរិសា ឯតេនេវ ភាវេន កតិច៌ កវេ ទស្សន្ទា បរិ-
 និព្វាយិស្សន្តិ តេសំ តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ
 នោ ច តេសំ តត្ថ មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ បច្ចិ-
 មភវិកាធិ អសញ្ញាសត្តាធិ តេសំ តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ មនិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។
 យស្ស វា បន យត្ថ មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ ឥត្ថិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ អាមត្តា ។

(២២១) យស្ស យត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ រូបាវចរាធិ
 អរូបាវចរាធិ យោ ច ឥត្ថិយោ ឯតេនេវ ភាវេន កតិច៌
 កវេ ទស្សន្ទា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ឈិស្សតិ បច្ចិមភវិកាធិ តេសំ តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិត្តិវារៈ

[៦២០] ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា សុទ្ធិន្ទ្រិយ ។ បេ ។ បញ្ច្រិយ មន្ទ្រិយ របស់សត្វ
 នោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បណ្ណាប្បបាវចរសត្វ នឹង
 អប្បបាវចរសត្វទាំងឡាយ បុរសទាំងឡាយណា សំដែង នូវភពព័រ-ប៊ី
 ដោយបុរិសភាព⁺នេះឯង ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឥន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំង-
 នោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯមន្ទ្រិយ របស់បុរសទាំងនោះ
 មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឥន្ទ្រិយ របស់ពួកសត្វ
 ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព នឹងពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង
 មន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត មន្ទ្រិយ
 របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឥន្ទ្រិយ របស់សត្វ
 នោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៦២១] បុរិស្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា ជីវិត្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 បណ្ណាប្បបាវចរសត្វ នឹងអប្បបាវចរសត្វទាំងឡាយ ស្រ្តីទាំងឡាយណា
 សំដែង នូវភពព័រ ប៊ី ដោយឥតភាព⁺នេះឯង ហើយនឹងបរិនិព្វាន បុរិ-
 ស្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯជីវិ-
 ត្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ទេ បុរិស្ទ្រិយ របស់ពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព នោះ នឹង
 មិនកើតឡើងផង ជីវិត្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

អភិធម្មបិដកេ យមកំ

យស្ស វា បន យត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

(៦២២) យស្ស យត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។
អនាមិកានំ យា ច ឥត្ថិយោ ឯតេនេវ កាវេន កតិច៌
កវេ ទស្សេត្វា សោមនស្សេន ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិ-
ស្សន្តិ តេសំ តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ
ច តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ បញ្ច-
វេ កាវេ បច្ឆិបករិកានំ អសញ្ញាសត្តានំ អនាមិកានំ យា
ច ឥត្ថិយោ ឯតេនេវ កាវេន កតិច៌ កវេ ទស្សេត្វា
ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វាយិស្សន្តិ តេសំ តត្ថ
បុរិសិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច
ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ សោម-
នស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ
ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ បុរិសា ឯតេនេវ កាវេន
កតិច៌ កវេ ទស្សេត្វា ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជិត្វា បរិ-
និព្វាយិស្សន្តិ តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្ប-
ជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

មួយទៀត ជីវិតស្រ្តីយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា បុរិស្រ្តីយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេឬ ។ អើ ។

(៦២២) បុរិស្រ្តីយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សោមនស្ស្រ្តីយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បណ្តាបុរាណបុរសត្វទាំងឡាយ ស្រ្តីទាំងឡាយណា សំដែងនូវកតតិរ-បី ដោយឥតភាពនុះងង កើតឡើង ដោយសោមនស្ស ហើយនឹងបរិនិព្វាន បុរិស្រ្តីយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯសោមនស្ស្រ្តីយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័យកត ក្នុងបញ្ចវេតារកត ទាំងពួកអសញ្ញាសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម ស្រ្តីទាំងឡាយណា សំដែង នូវកតតិរ-បី ដោយឥតភាពនុះងង កើតឡើង ដោយឧបេក្ខា ហើយនឹងបរិនិព្វាន បុរិស្រ្តីយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង សោមនស្ស្រ្តីយ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត សោមនស្ស្រ្តីយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា បុរិស្រ្តីយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុរសទាំងឡាយណា សំដែង នូវកតតិរ-បី ដោយបុរិសភាពនុះងង កើតឡើង ដោយឧបេក្ខា ហើយនឹងបរិនិព្វាន សោមនស្ស្រ្តីយ របស់បុរសទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯបុរិស្រ្តីយ របស់បុរសទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិវត្តិវារោ

បញ្ចវារោ កាវេ បន្ទិមភវីកានំ អសញ្ញាសត្តានំ អរូចានំ
 យោ ច ឥត្ថិយោ ឯតេនេវ កាវេន កតិចិ កវេ
 នស្មេត្វា ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជិត្វា បរិជញ្ញាយិស្សន្តិ
 តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 បុរិសិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(៦២៣) យស្ស យត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។
 រូចាវចរានំ អរូចាវចរានំ យោ ច ឥត្ថិយោ ឯតេនេវ
 កាវេន កតិចិ កវេ នស្មេត្វា ឧបេក្ខាយ ឧបបជ្ជិត្វា
 បរិជញ្ញាយិស្សន្តិ តេសំ តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ បន្ទិមភវីកានំ អសញ្ញាសត្តានំ យោ ច ឥត្ថិ-
 យោ ឯតេនេវ កាវេន កតិចិ កវេ នស្មេត្វា សោ-
 មនស្សេន ឧបបជ្ជិត្វា បរិជញ្ញាយិស្សន្តិ តេសំ តត្ថ
 បុរិសិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយញ្ច ន
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ បុរិសិន្ទ្រិយំ ន ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតីតិ ។ យេ បុរិសា ឯតេនេវ កាវេន កតិចិ
 កវេ នស្មេត្វា សោមនស្សេន ឧបបជ្ជិត្វា

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

បណ្ណាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ច័មភព ក្នុងបញ្ចវេការភព ទាំងពួក
 អសញ្ញាសត្វ និងពួកអរូបព្រហ្ម ស្រីទាំងឡាយណា សំដែង នូវភព
 ពីរ-បី ដោយឥតភាពនុ៎ះឯង កើតឡើង ដោយឧបេក្ខា ហើយនឹង
 បរិនិព្វាន សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង
 ផង បុរិសន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦២៣] បុរិសន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ បណ្ណាពូជារូបសត្វ និងអរូបារូបសត្វទាំងឡាយ ស្រីទាំងឡាយ
 ណា សំដែង នូវភពពីរ-បី ដោយឥតភាពនុ៎ះឯង កើតឡើង ដោយ
 ឧបេក្ខា ហើយនឹងបរិនិព្វាន បុរិសន្ទ្រិយ របស់ស្រីទាំងនោះ នឹង
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់ស្រីទាំងនោះ មិន
 មែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ បណ្ណាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុង
 បច្ច័មភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ ស្រីទាំងឡាយណា សំដែង នូវភពពីរ-បី
 ដោយឥតភាពនុ៎ះឯង កើតឡើង ដោយសោមនស្ស ហើយនឹងបរិនិព្វាន
 បុរិសន្ទ្រិយ របស់ស្រីទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ឧបេក្ខន្ទ្រិយ
 នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់
 សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា បុរិសន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ
 នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បុរសទាំងឡាយណា សំដែង
 នូវភពពីរ បី ដោយបុរិសភាពនុ៎ះឯង កើតឡើង ដោយសោមនស្ស

អភិធម្មបំណី យមកំ

បរិនិព្វានយស្សន្តិ តេសំ តត្ថ ឧបេត្តិទ្រ្ទិយំ ន
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ បុរិសិទ្ធរ្ទិយំ ន
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ បច្ឆិមភវិកានំ អសញ្ញាសត្តានំ យា ច
 ឥត្ថិយោ ឯតេនេវ កាលេន កតិច៌ ភវេ ទស្សេត្វា
 សោមនស្សេន ឧបបជ្ជិត្វា បរិនិព្វានយស្សន្តិ តេសំ
 តត្ថ ឧបេត្តិទ្រ្ទិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ បុរិសិទ្ធរ្ទិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(៦២២) យស្ស យត្ថ បុរិសិទ្ធរ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ សទ្ធិទ្រ្ទិយំ ។ បេ ។ បញ្ញាទ្រ្ទិយំ
 មនិទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ រូកាវចរានំ អរូកាវ-
 ចរានំ យា ច ឥត្ថិយោ ឯតេនេវ កាលេន កតិច៌
 ភវេ ទស្សេត្វា បរិនិព្វានយស្សន្តិ តេសំ តត្ថ បុរិសិ-
 ទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ មនិទ្រ្ទិយំ
 ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ បច្ឆិមភវិកានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ
 តត្ថ បុរិសិទ្ធរ្ទិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ មនិទ្រ្ទិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ មនិទ្រ្ទិយំ
 ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ បុរិសិទ្ធរ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។

(៦២៣) យស្ស យត្ថ ជីវិតទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

ហើយនឹងបរិនិព្វាន ឧបេក្ខន្ធិយ របស់បុរសទាំងនោះ នឹងមិនកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះ ឯបុរសន្ធិយ របស់បុរសទាំងនោះ មិនមែនជានឹង
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ បណ្តាពួកសត្វ ដែលកើតក្នុងបច្ចមភព
និងពួកអសញ្ញាសត្វ ស្រីទាំងឡាយណា សំដែង នូវភពពីរ-បី ដោយ
ឥតភាពនុះឯង⁺ កើតឡើង ដោយសោមនស្ស ហើយនឹងបរិនិព្វាន
ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង បុរសន្ធិយ
នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦២៤] បុរសន្ធិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
ទីណា សន្ធិន្ធិយ ។ បេ ។ បញ្ញាទ្រិយ មន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ
នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បណ្តាប្រាវចរសត្វ និងអប្រាវចរ-
សត្វទាំងឡាយ ស្រីទាំងឡាយណា សំដែង នូវភពពីរ-បី ដោយឥត-
ភាពនុះឯង⁺ ហើយនឹងបរិនិព្វាន បុរសន្ធិយ របស់ស្រីទាំងនោះ នឹង
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯមន្ត្រិយ របស់ស្រីទាំងនោះ មិនមែន
ជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ បុរសន្ធិយ របស់ពួកសត្វ ដែល
កើតក្នុងបច្ចមភព និងពួកអសញ្ញាសត្វ នោះ នឹងមិនកើតឡើងផង មន្ត្រិ-
យ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត មន្ត្រិយ
របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា បុរសន្ធិយ របស់
សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៦២៥] ជីវិតន្ធិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា

ព្រឹត្តិយយមកេ បរិក្ខារំ

តស្ស តត្ថ សោមនស្សន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។
 អាមន្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ សោមនស្សន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ជិស្សតី តស្ស តត្ថ ជីវិតន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតីតិ ។ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា ឧបេក្ខាសម្ប-
 យុត្តបច្ឆិមចិត្តំ ឧប្បជ្ជិស្សតី អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ
 តត្ថ សោមនស្សន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតី នោ ច តេសំ
 តត្ថ ជីវិតន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតី^(១) បច្ឆិមចិត្តសមន្តីនំ
 តេសំ តត្ថ សោមនស្សន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតី
 ជីវិតន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតី ។

(២២២) យស្ស យត្ថ ជីវិតន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតី
 តស្ស តត្ថ ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វា បន យត្ថ ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតី
 តស្ស តត្ថ ជីវិតន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យស្ស
 ចិត្តស្ស អនន្តរា សោមនស្សសម្បយុត្តបច្ឆិមចិត្តំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតី អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខន្ទ្រិយំ
 ន ឧប្បជ្ជិស្សតី នោ ច តេសំ តត្ថ ជីវិតន្ទ្រិយំ ន
 ឧប្បជ្ជិស្សតី បច្ឆិមចិត្តសមន្តីនំ តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខន្ទ្រិ-
 យញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតី ជីវិតន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតី ។

១ ឧ. ឧត្តរុដ បក្ខវោរាជ បញ្ចវោរាជតំ ទិស្សន្តិ សព្វត្ថ ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិត្តិវៈ

សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 អើ ។ មួយទៀត សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីណា ជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះឬ ។ បច្ច័មចិត្តដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា នឹងកើតឡើង ក្នុង
 លំដាប់ នៃចិត្តណា សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹង
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នក
 ព្រមព្រៀងដោយបច្ច័មចិត្ត ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ជីវិតន្ទ្រិយ
 នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(៦២៦) ជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ អើ ។ មួយទៀត ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិន
 កើតឡើង ក្នុងទីណា ជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះឬ ។ បច្ច័មចិត្តដែលប្រកបដោយសោមនស្ស នឹងកើតឡើង
 ក្នុងលំដាប់ នៃចិត្តណា ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់អសញ្ញាសត្វទាំងនោះ នឹង
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯជីវិតន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែន
 ជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់សត្វ អ្នកព្រម
 ព្រៀងដោយបច្ច័មចិត្ត ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ជីវិតន្ទ្រិយ
 នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

(២២៧) យស្ស យត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ សុទ្ធិន្ទ្រិយំ ។ បេ ។ បញ្ញិន្ទ្រិយំ
 មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតីតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា
 បន យត្ថ មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ
 ជីវិតិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតីតិ(១) ។ អសញ្ញាសត្តានំ
 តេសំ តត្ថ មនិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ
 តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ បច្ឆិមចិត្តសមដ្ឋីនំ
 តេសំ តត្ថ មនិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច
 ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។

(២២៨) យស្ស យត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្ប-
 ជ្ឈិស្សតិ តស្ស តត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតីតិ ។
 យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា ឧបេក្ខាសម្បយុត្តបច្ឆិមចិត្តំ
 ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តេសំ តត្ថ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ ន ឧប្ប-
 ជ្ឈិស្សតិ នោ ច តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ ន ឧប្បជ្ឈិ-
 ស្សតិ បច្ឆិមចិត្តសមដ្ឋីនំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ
 សោមនស្សិន្ទ្រិយញ្ច ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយញ្ច

១ ឧ. ឯត្តន្តរេ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា បច្ឆិមចិត្តំ ឧប្បជ្ឈិស្សតីតិ ទិស្សន្តិ ។

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៦២៧] ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា សុទ្ធិន្ទ្រិយ ។ បេ ។ បញ្ចិន្ទ្រិយ មនិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ
 នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មនិន្ទ្រិយ
 របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ជីវិតិន្ទ្រិយ របស់សត្វ
 នោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ មនិន្ទ្រិយ របស់អសព្វាសត្វ
 ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯជីវិតិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំង
 នោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ មនិន្ទ្រិយ របស់ពួក
 សត្វ អ្នកព្រមព្រៀងដោយបច្ច័មចិត្ត ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង
 ជីវិតិន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦២៨] សោមនស្សិន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីណា ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ បច្ច័មចិត្តដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា នឹងកើតឡើង ក្នុងលំដាប់
 វៃចិត្តណា សោមនស្សិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះ ឯឧបេក្ខិន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះទេ សោមនស្សិន្ទ្រិយ របស់ពួកអសព្វាសត្វ អ្នកព្រម
 ព្រៀងដោយបច្ច័មចិត្ត ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង ឧបេក្ខិន្ទ្រិយ

និទ្ទេយយមកេ បរិក្ករំហោ

ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ ឧបេក្ខិទ្ធិយំ
 ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ សោមនស្សិទ្ធិយំ ន
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា សោមនស្ស-
 សម្បយុត្តបច្ឆិមចិត្តំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិ-
 ទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ យោ ច តេសំ តត្ថ សោម-
 នស្សិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ បច្ឆិមចិត្តសមដ្ឋីនំ អសញ្ញា-
 សត្តានំ តេសំ តត្ថ ឧបេក្ខិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 សោមនស្សិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។

(២២៩) យស្ស យត្ថ សោមនស្សិទ្ធិយំ ន ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ សទ្ធិទ្ធិយំ ។ បេ ។ បញ្ញិទ្ធិយំ
 មនិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា
 ឧបេក្ខាសម្បយុត្តបច្ឆិមចិត្តំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តេសំ តត្ថ
 សោមនស្សិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ យោ ច តេសំ តត្ថ
 មនិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ បច្ឆិមចិត្តសមដ្ឋីនំ អសញ្ញា-
 សត្តានំ តេសំ តត្ថ សោមនស្សិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ មនិទ្ធិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា
 បន យត្ថ មនិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ
 សោមនស្សិទ្ធិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បរិក្ខារៈ

នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់
 សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វ
 នោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បច្ច័មចិត្តដែលប្រកបដោយសោ-
 មនស្ស នឹងកើតឡើង ក្នុងលំដាប់ នៃចិត្តណា ឧបេក្ខន្ទ្រិយ របស់
 សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯសោមនស្សន្ទ្រិយ របស់
 សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឧបេក្ខន្ទ្រិយ
 របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ អ្នកព្រមព្រៀងដោយបច្ច័មចិត្ត ទាំងនោះ នឹងមិន
 កើតឡើងផង សោមនស្សន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។

[៦២៧] សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីណា សន្ទ្រិយ ។ ចេ ។ បញ្ញន្ទ្រិយ មន្ទ្រិយ
 របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បច្ច័មចិត្តដែល
 ប្រកបដោយឧបេក្ខា នឹងកើតឡើង ក្នុងលំដាប់ នៃចិត្តណា សោម-
 នស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯម-
 ន្ទ្រិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ទេ សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ អ្នកព្រមព្រៀងដោយ
 បច្ច័មចិត្ត ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង មន្ទ្រិយ នឹងមិនកើតឡើង
 ផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត មន្ទ្រិយ របស់សត្វណា នឹង
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សោមនស្សន្ទ្រិយ របស់សត្វនោះ នឹង
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(២៣០) យស្ស យត្ថ ឧបេត្តិទ្ធរិយំ ន ឧប្បជ្ជិ-
 ដ្ឋស្សតិ តស្ស តត្ថ សទ្ធិទ្ធរិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។
 យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា សោមនស្សសម្បយុត្តបច្ឆិមចិត្តំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ តេសំ តត្ថ ឧបេត្តិទ្ធរិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 លោ ច តេសំ តត្ថ សទ្ធិទ្ធរិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 បច្ឆិមចិត្តសមដ្ឋិនំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ ឧបេ-
 ត្តិទ្ធរិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ សទ្ធិទ្ធរិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ សទ្ធិទ្ធរិយំ ន ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ ឧបេត្តិទ្ធរិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។
 អាមន្តា ។

(២៣១) យស្ស យត្ថ ឧបេត្តិទ្ធរិយំ ន ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សតិ តស្ស តត្ថ បញ្ញិទ្ធរិយំ ។ បេ ។ មនិទ្ធរិយំ ន
 ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា សោម-
 នស្សសម្បយុត្តបច្ឆិមចិត្តំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តេសំ តត្ថ
 ឧបេត្តិទ្ធរិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ លោ ច តេសំ តត្ថ
 មនិទ្ធរិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ បច្ឆិមចិត្តសមដ្ឋិនំ អសញ្ញា-
 សត្តានំ តេសំ តត្ថ ឧបេត្តិទ្ធរិយញ្ច ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ

អភិធម្មបិដក យមកៈ

[៦៣០] ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
ណា សន្និទ្ធិន្ទិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
បច្ច័មចិត្តដែលប្រកបដោយសោមនស្ស នឹងកើតឡើង ក្នុងលំដាប់ នៃ
ចិត្តណា ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
នោះ ឯសន្និទ្ធិន្ទិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិនមែនជានឹងមិនកើតឡើង
ក្នុងទីនោះទេ ឧបេក្ខន្ធិយ របស់ពួកអសព្វសត្វ អ្នកព្រមព្រៀងដោយ
បច្ច័មចិត្តទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង សន្និទ្ធិន្ទិយ នឹងមិនកើតឡើង
ផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត សន្និទ្ធិន្ទិយ របស់សត្វណា នឹងមិន
កើតឡើង ក្នុងទីណា ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៦៣១] ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
ទីណា បញ្ញន្ទិយ ។ បេ ។ មន្ទិន្ទិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ បច្ច័មចិត្តដែលប្រកបដោយសោមនស្ស នឹង
កើតឡើង ក្នុងលំដាប់ នៃចិត្តណា ឧបេក្ខន្ធិយ របស់សត្វទាំងនោះ
នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯមន្ទិន្ទិយ របស់សត្វទាំងនោះ មិន
មែនជានឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឧបេក្ខន្ធិយ របស់ពួកអសព្វ-
សត្វ អ្នកព្រមព្រៀងដោយបច្ច័មចិត្ត ទាំងនោះ នឹងមិនកើតឡើងផង

ឥន្ទ្រិយយមកេ បរិគ្គិវារោ

មនិទ្រ្ទិយំ ឬ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ
មនិទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ ឧបេត្តិទ្រ្ទិយំ
ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។

(២៣២) យស្ស យត្ថ សទ្ធិទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិ-
ស្សតិ តស្ស តត្ថ បញ្ញិទ្រ្ទិយំ ។ បេ ។ មនិទ្រ្ទិយំ ន
ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន យត្ថ
មនិទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តត្ថ សទ្ធិទ្រ្ទិយំ
ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។

(២៣៣) យស្ស តត្ថ បញ្ញិទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស តត្ថ មនិទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ អាមន្តា ។
យស្ស វា បន យត្ថ មនិទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
តស្ស តត្ថ បញ្ញិទ្រ្ទិយំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។
អាមន្តា ។

ឥន្ទ្រិយយមកៈ បវត្តិវារៈ

មន្ត្រិយ នឹងមិនកើតឡើងផង ក្នុងទីនោះ ។ មួយទៀត មន្ត្រិយ
របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ឧបេក្ខន្តិបេ របស់សត្វ
នោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៦៣២) សន្និទ្ធិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
ទីណា បញ្ច្រិយ ។ បេ ។ មន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិន
កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មន្ត្រិយ របស់
សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា សន្និទ្ធិយ របស់សត្វនោះ
នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៦៣៣) បញ្ច្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើតឡើង
ក្នុងទីណា មន្ត្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ អើ ។ មួយទៀត មន្ត្រិយ របស់សត្វណា នឹងមិនកើត
ឡើង ក្នុងទីណា បញ្ច្រិយ របស់សត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង
ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

អភិធម្មបិដកេ

យមកស្ស ឆដ្ឋោ ភាគោ

មាតិកាបត្តិ

មាតិកា

អង្កេ

ត្រ័យយមកំ

បណ្ឌិតវរោ		១
ឧទេសោ		"
និទេសោ		២១
បសោធនវរោ		"
បសោធនមូលចក្កវរោ		២៦
សុទ្ធិត្រ័យវរោ		៤៣
សុទ្ធិត្រ័យមូលចក្កវរោ		៥២
បវត្តវរោ		៧២

អភិធម្មបិដក

យមកៈ ធន្ទិរភាគ

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

តិរ្យក្យយមកៈ

បណ្ឌិតវរ្ម័នៈ	១
ឧទេស	"
និទេស	២១
បសោធនវរ្ម័នៈ	"
បសោធនមូលចក្កវរ្ម័នៈ	២៦
សុទ្ធិនិយមវរ្ម័នៈ	៤៣
សុទ្ធិនិយមមូលចក្កវរ្ម័នៈ	៥២
បវត្តវរ្ម័នៈ	៧២

វិវិទុបត្តិ

វិវិទុបាហោ	អវិវិទុបាហោ	អង្កេត	រដ្ឋលេខាយំ
អញ្ញតាវិន្ទ្រយំ	អញ្ញតាវិន្ទ្រយំ	១	១០
ឥន្ទ្រយមកេ	ឥន្ទ្រយយមកេ	៣	១
អនញ្ញតាវិន្ទ្រយំ	អនញ្ញតាវិន្ទ្រយំ	៤	៤
សោមនស្សន្ទ្រយំ	សោមនស្សន្ទ្រយំ	៤៥	៦
អញ្ញតាវិន្ទ្រ-	អញ្ញតាវិន្ទ្រ-	៤៦	១៨
អញ្ញតាវិន្ទ្រយំ	អញ្ញតាវិន្ទ្រយំ	"	១៧
ន ឥត្ថី	ន ឥត្ថី	៤៨	៧
ជីវិន្ទ្រយញ្ញ	ជីវិន្ទ្រយញ្ញ	៥២	១៣
ទុក្ខិន្ទ្រញ្ញ	ទុក្ខិន្ទ្រយញ្ញ	៥៣	១៥
សោមនស្សន្ទ្រយំ	សោមនស្សន្ទ្រយំ	៧៧	៣
សោមនស្សន្ទ្រយំ	សោមនស្សន្ទ្រយំ	"	៥
សោមនស្សន្ទ្រយំ	សោមនស្សន្ទ្រយំ	"	១០
អហត្ថ-	សហត្ថ-	៨៦	១៧
ញាណវិប្បយុត្តានំ	ញាណវិប្បយុត្តានំ	៨៧	៧
សោមនស្សន្ទ្រយំ	សោមនស្សន្ទ្រយំ	៧៣	២

វិវិទ្យាវិវិទ្យបត្តិ

វិវិទ្យបាណេ	អវិវិទ្យបាណេ	អង្កេ	រជ្ជលេខាយំ
សោមនស្សន្ទ្រិយំ	សោមនស្សន្ទ្រិយំ	១១៧	១៣
សោមនស្សន្ទ្រិយញ្ច	សោមនស្សន្ទ្រិយញ្ច	"	១៧
សោមនស្សន្ទ្រិយំ	សោមនស្សន្ទ្រិយំ	១២៥	១៣
វចនានុំ	វចនានុំ	១៤១	២
បុរិសន្ទ្រិយំ	បុរិសន្ទ្រិយំ	១៥០	១៤
សោមនស្សន្ទ្រិយំ	សោមនស្សន្ទ្រិយំ	១៥៤	១០
សោមនស្សន្ទ្រិយំ	សោមនស្សន្ទ្រិយំ	១៥៦	៤
សោមនស្សន្ទ្រិយំ	សោមនស្សន្ទ្រិយំ	"	១១
សោមនស្សន្ទ្រិយំ	សោមនស្សន្ទ្រិយំ	"	១៧
ចក្ខុន្ទ្រិយំ	ចក្ខុន្ទ្រិយំ	១៦២	២០
ឧប្បជ្ជត	ឧប្បជ្ជត	១៦៤	១៥
បុរិសន្ទ្រិយ	បុរិសន្ទ្រិយំ	១៦៥	៦
សោមនស្សន្ទ្រិយំ	សោមនស្សន្ទ្រិយំ	១៦៦	១៥
មន្ទ្រិយំ	មន្ទ្រិយំ	១៨០	៥
សោមនស្សន្ទ្រិយំ	សោមនស្សន្ទ្រិយំ	១៨២	៣

វិវិទាវិវិទុបត្តិ

វិវិទុបាហោ	អវិវិទុបាហោ	អង្កេ រដ្ឋលេខាយំ
[៣២]	[៣២២]	១៨៧ ៧
វិប្បយុត្តសត្វាវិប្ប-	វិប្បយុត្តសត្វា-	
យុត្តចត្តស្ស	វិប្បយុត្តចត្តស្ស	១៧៨ ១៥
បុរ-	បុរ-	២០៦ ២
សោមនស្សន្ទ្រិយញ្ច	សោមនស្សន្ទ្រិយញ្ច	២០៧ ១៣
សោមនស្សន្ទ្រិយំ	សោមនស្សន្ទ្រិយំ	២១៨ ៥
ឧប្បជ្ឈតាតិ ។	ឧប្បជ្ឈតាតិ ។	២១៧ ១៦
ឧប្បជ្ឈតិ	ឧប្បជ្ឈតិ	២៣៣ ៧
ឧប្បជ្ឈតិ	ឧប្បជ្ឈតិ ។	២៣៥ ៧
សោមនស្សន្ទ្រិយញ្ច	សោមនស្សន្ទ្រិយញ្ច	២៧៨ ១៨
ឧប្បជ្ឈស្សតិ ។	ឧប្បជ្ឈស្សតិ ។	៣០០ ២
ឧប្បជ្ឈស្សតិ ។	ឧប្បជ្ឈស្សតិ ។	" ២០
សតានំ	សតានំ	៣២៣ ១៦

សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
ទោមស្ស	ទោមនស្ស	២	៧
អញ្ញតាវិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថា	អញ្ញតាវិន្ទ្រិយ ឈ្មោះថា		
អញ្ញតាវីប្ប	អញ្ញតាវីប្ប	២៣	៦
វិរិយន្ទ្រិយ	វិរិយន្ទ្រិយ	៣០	២
ជីវេសេស	ជីវេសេស	៣៤	៨
ជីវិតន្ទ្រិយប្ប	ជីវិតន្ទ្រិយប្ប	៣៤	១៣
ទោមស្សន្ទ្រិយប្ប ។	ទោមនស្សន្ទ្រិយប្ប ។	៤១	៥
ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។	ឈ្មោះថាឥន្ទ្រិយប្ប ។	៤៤	៩
សាមនស្សន្ទ្រិយទេ ។	សាមនស្សន្ទ្រិយទេ ។	៤៥	៧
សទ្ធិន្ទ្រិយផង	សទ្ធិន្ទ្រិយផង	៥៤	៨
ចក្ខុន្ទ្រិយប្ប ។ ឈ្មោះថា	ចក្ខុន្ទ្រិយ ឈ្មោះថា	៦០	៨
កើតឡើង ។	កើតឡើងផង ។	៨៤	៩
ឯបុរិន្ទ្រិយ	ឯបុរិសន្ទ្រិយ	១០១	១១
ឯសាមនស្សន្ទ្រិយ	ឯសាមនស្សន្ទ្រិយ	១០២	១៦
អ្នកមានសោតៈ	អ្នកមិនមានសោតៈ	១០៤	១៣
ជីវិតន្ទ្រិយ	ជីវិតន្ទ្រិយ	១១៩	៨
របស់បុរស	របស់បុរស	១២២	៥

សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
សោមនស្សន្ទ្រិយ	សោមនស្សន្ទ្រិយ	១២៦	១២
វៀរចាកសោមស្ស	វៀរចាកសោមនស្ស	១២៧	៨
ក្នុងឧបទ្វីបកូណៈ	ក្នុងឧបទ្វីបកូណៈ	១២៧	១៣
អ្នកមានឃានៈ	អ្នកមិនមានឃានៈ	១៤១	១៧
សោមនស្សន្ទ្រិយ	សោមនស្សន្ទ្រិយ	១៥៥	២
ដោយសោមស្ស	ដោយសោមនស្ស	១៥៦	១៣
បដិសន្ធិ	បដិសន្ធិ	១៥៨	៣
របស់គូនោះ	របស់សត្វនោះ	១៥៨	១៧
របស់ពាក្យនោះ	របស់សត្វនោះ	១៦០	២
កងទីនោះឬ ។	កងទីនោះឬ ។	១៦៣	៧
មិនកើត	មិនកើត	១៦៤	១៥
មិនកើតឡើងផង	មិនកើតឡើងផង	១៧៧	១២
កងទីនោះ	កងទីនោះ	១៨០	២០
កងទីនោះទេ ។	កងទីនោះទេ	១៨៦	១៧
ប្រាសឧបេក្ខា	ប្រាសចាកឧបេក្ខា	១៧២	១៧

សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
កេតឡើងហើយ	កើតឡើងហើយ	២១០	៤
ឥន្ទ្រិយយមក :	ឥន្ទ្រិយយមក :	២០៥	១
អភិធម្មបិណ្ឌ មក :	អភិធម្មបិណ្ឌ យមក :	២១៦	១
ឯសោមស្សន្ទ្រិយ	ឯសោមនស្សន្ទ្រិយ	២៣៥	៥
ក្នុងទីនោះឬ ។	ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។	២៣៧	២០
របស់ទាំងឡាយ	របស់សត្វទាំងឡាយ	២៤១	១៣
ក្រៅនោះ	ក្រៅនេះ	២៤៣	១៤
នៅកើត	ទៅកើត	២៥០	៣
នឹងកើតឡើង	នឹងកើតឡើង	២៦៤	១៧
សោមនស្សន្ទ្រិយ	សោមនស្សន្ទ្រិយ	២៧៨	១០
ឯឧបេក្ខន្ទ្រិយ	ឯឧបេក្ខន្ទ្រិយ	២៨៣	៥
ចក្ខុន្ទ្រិយ	ចក្ខុន្ទ្រិយ	"	៦
កាន់អរូភព	កាន់អរូបភព	២៨៧	១៣
អរូបារចរភព	អរូបាវចរភព	២៩១	១២

សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
កាន់អរូភព	កាន់អរូបភព	២៩២	១៧
សោមនស្សន្ទ្រិយ	សោមនស្សន្ទ្រិយ	៣០៣	៧
(៦ ៣)	(៦០៣)	៣០៥	១៦
កង់ទីនោះទេ	កង់ទីនោះទេ	៣០៧	៥
ឧបេក្ខន្ទិយ	ឧបេក្ខន្ទិយ	៣០៩	២
កង់បចិមភព	កង់បចិមភព	..	២
ចក្ខុន្ទិយ	ចក្ខុន្ទិយ	..	៧
និងអរូបាវចរពួកសត្វ	និងពួកអរូបាវចរសត្វ	៣១០	៣
ឯសោមនស្សន្ទ្រិយ	ឯសោមនស្សន្ទ្រិយ	៣១១	៧
ឧបេក្ខន្ទិយ	ឧបេក្ខន្ទិយ	៣១២	៣
និងមនកើតឡើង	និងមនកើតឡើង	៣១៣	១៦
នូវកតព័រ-បី	នូវកតព័រ-បី	៣១៦	១២

